

*Prevashodni zadaci Almanaha su da
što potpunije informiše o zbivanjima u
pozorišnom životu Vojvodine u toku
jedne sezone; da populariše scensku
umetnost i pozorišne stvaraoca; da kao
opširan i sistematizovan materijal i
grada posluži teatrologu i istoričaru
pozorišnog razvoja u Vojvodini.*

Na naslovnoj strani su Dragan Đorđević (*Toza*),
Jovan Torački (*Momak iz ministarstva*) i Milan
Kočalović (*Savić*) u predstavi „Vlast“ Branislava
Nušića u izvođenju Narodnog pozorišta „Toša
Jovanović“ u Zrenjaninu.

**IZDAJU POZORIŠNI MUZEJ VOJVODINE I ZAJEDNICA PROFESIONALNIH POZORIŠNIH
ORGANIZACIJA VOJVODINE**

Novi Sad, marta 1992.

UREDNIŠTVO: dr Katalin KAIĆ, Milutin KARIŠIK, mr Sredoje LALIĆ, Mirjana MARKOVINOVIĆ i mr Miroslav RADO-NJIĆ; glavni i odgovorni urednik: Milutin KARIŠIK; Tehnički urednik: Vladislav VOJNIĆ HAJDUK

Obrada podataka: Biljana NIŠKANOVIĆ

Za izdavača: Luka HAJDUKOVIĆ

YU ISSN 0572-4872

almanah
pozorišta vojvodine
90/91.

25

novi sad

s a d r ž a j

Rasprave – razgovori / Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti	7
Gde je čovek sa šestim čulom (Razgovor o sezoni 1990/91)	35
Kritika – Prikaz sezone	51
Drama Srpskog narodnog pozorišta	51
Narodno pozorište u Somboru	56
Pozorište „Dobrica Milutinović“ u Sremskoj Mitrovici	58
Narodno pozorište – Népszínház u Subotici	60
Narodno pozorište „Sterija“ u Vršcu	63
Narodno pozorište „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu	65
Pozorišta za decu	66
Amaterska pozorišta slovačke narodnosti	69
Amaterska pozorišta rumunske narodnosti	71
Amaterski rusinski teatar „Dada“	72
Opera i balet	74
Pozorišta, ansamblji, repertoari	77
Novi Sad: Srpsko narodno pozorište (Vesna Krčmar)	77
Novosadsko pozorište – Újvidéki Színláz (Žužana Franjo)	87
Pozorište mladih (Jelena Radović)	89
Akademsko pozorište „Promena“ (Ljiljana Zečević)	91
Pozorište „Vesela kornjača“ (Pavle Janković Šole)	93
Dramski program Radio-Novog Sada	93
Sombor: Narodno pozorište (Marija Božičković)	113
Sremska Mitrovica: Pozorište „Dobrica Milutinović“ (Dušanka Zrilić)	116
Subotica: Narodno pozorište – Népszínház (Biserka Kovačić)	119
Dečje pozorište – Gyermekszínház „Kurir Jovica“ (Ljubica Ristovski)	125
Vršac: Narodno pozorište „Sterija“ (Vera Nedeljkov)	128
Zrenjanin: Narodno pozorište „Toša Jovanović“ (Stanko Šajtinac)	131
Spisak izvodenih autora u pozorištima za odrasle	137
Tabelarni pregled delatnosti pozorišta	139
Gostovanja	140
Smotre / festivali / manifestacije	143
Odlikovanja / nagrade / javna priznanja	151
Ostale institucije i organizacije	158
Radio-drama	158
Sterijino pozorje	158
Pozorišni muzej Vojvodine	160
Zajednica pozorišta Vojvodine	162
Udruženje pozorišnih kritičara i teatrologa Vojvodine	162
In memoriam	165
Bibliografija pozorišta Vojvodine	173
Fotodokumentacija	243

rasprave/razgovori

pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti*

Dragan ĆUK

Pozdravljam vas sve u ime zrenjaninskog Pozorišta, koje je organizator ovih 41. susreća profesionalnih pozorišta Vojvodine i želim vam ugodan boravak u Zrenjaninu. Želeo bih da ovi današnji razgovori, bar za jedan mali korak, pomere neke stvari kada je reč o prisustvu pozorišne kritike, i uopšte kritike, u oblasti kulture i umetnosti. Ta

pomeranja posebno su značajna za manje sredine. Zatim, voleo bih da se otvorí i tema o doprinosu pozorišne kritike razvoju dramskog stvaralaštva. Skupu želim uspešan rad. Zamolio bih Mirjanu Markovinović, predsednika Zajednice profesionalnih pozorišnih organizacija Vojvodine, koja je sa našim pozorištem organizator ovih Susreća, da uzme reč.

Mirjana MARKOVINOVIC

Samо kratko. Dakle, zahvaljujemo prvo što ste došli na 41. susret Vojvodanskih pozorišta. Današnji razgovor organizovala je Zajednica profesionalnih pozorišnih organiza-

cija Vojvodine i Pozorišni muzej Vojvodine. Razgovor će voditi Luka Hajduković, direktor Muzeja.

mr Luka HAJDUKOVIC

Uvodne napomene

Razloge za organizovanje razgovora o temi **Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti** objasnili smo, u pozivu za učešće u razgovoru, između ostalog, i ovim rečima: „Opredeljenje za ovu temu utemeljeno je na uverenju da je uloga pozorišne kritike – inače, oduvek važna za razvoj dramske umetnosti – postala kod nas posebno značajna danas s obzirom na činjenicu da se odnedavno naš pozorišni život odvija u novim, izmenjenim političkim i društveno-kulturnim okolnostima... Smatramo celishodnim da ukažemo na nekoliko pitanja čije razmatranje, u interesu uspešnosti razgovora, ne bi smelo da izostane. Tu pre svega mislimo na status i poziciju pozorišne kritike i kritičara u glasilima koja prate kulturni, odnosno pozorišni život Vojvodine, na instrumentarij pozorišne kritike i mo-

gućnost njenc recepcije, zatim na komunikaciju kritičara i pozorišta, na tretman pozorišta posebnog profila u pozorišnoj kritici (pozorišta za decu, alternativne grupe, amaterska pozorišta u funkciji profesionalnih i dr.)“

Na ovaj razgovor pozvali smo sedamdesetak osoba. Nismo pozvali samo pozorišne kritičare i teatrologe, odnosno pozorišne istoričare, nego smo smatrali da je korisno da u razgovoru učestvuju i ljudi koji stvaraju pozorišne predstave, koji učestvuju u kreativnom pozorišnom procesu. Stoga smo pozvali i glumce, reditelje, pa čak i upravnike pozorišta da učestvuju u ovome razgovoru. Međutim, kao što vidite, odazvao se manji broj; po mojoj proceni to je preko trideset odsto od pozvanih. Iako svi pozvani nisu došli, verujem da će razgovor biti plodan i koristan.

* Razgovor o temi **Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti** održan je 29. aprila 1991. godine u Pozorištu u Zrenjaninu. Autorizovana izlaganja koja nam je dostavilo devetnaesto učesnika objavljujemo u redakciji Luke Hajdukovića.

Rad ovoga skupa zamislili smo u dva dela. U prvom delu hteli bismo da i mi damo svoj doprinos obeležavanju 150. godišnjice rođenja velikog srpskog pesnika, dramskog pisca, estetičara — i da ne redam dalje — Laze Kostića. U tom delu, takođe, kazaćemo kritičku reč o tri pozorišne knjige, po meni vrlo značajne, koje su se u poslednje vreme pojavile u Vojvodini. U drugome delu govorićemo, dakle, o temi *Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti*. Tema je vrlo široka. Formulisana je upravo tako zbog toga što smo smatrali da svakom od učesnika treba omogućiti da u tom širokom rasponu pronade "svoj ugao posmatranja" i da u onom domenu u kome je najpouzdaniji dâ svoj doprinos rasvetljavanju materije koja nas zanima.

Zašto smo se odlučili da organizatoru 41. susreta pozorišta Vojvodine predložimo ovaj razgovor? Vi znate da je postala tradicija da se svake godine u okviru Susreta organizuje tribina na kojoj se raspravlja o određenoj temi. Znamo da se o pozorišnoj kritici, na žalost, retko razgovara, da se o njoj prilično retko organizuju skupovi, da se javno o njoj gotovo ne razmenjuju mišljenja, što nije slučaj, recimo, kada su u pitanju teme koje se odnose na pozorišnu predstavu, na pozorište uopšte, pa čak i na dramaturgiju. Podsetio bih vas da je Sterijino pozorje u poslednjoj deceniji organizovalo dva međunarodna simpozijuma pozorišnih kritičara i teatrologa o pozorišnoj kritici: prvi-1985, drugi-1988. godine.

mr Miroslav RADONJIĆ

Talijanski pogledi Laze Kostića

Posle višegodišnjih istraživanja, proučavanja i bavljenja delom Laze Kostića priredio je 1989. godine akademik Mladen Leskovac, u okviru sabranih Kostićevih dela, sve njegove pozorišne recenzije i članke o slikarstvu i muzici, pod zajedničkim imenom "O pozorištu i umetnosti". Valjalo mu je dokraj proniknuti u Kostićev jezik i način mišljenja, potom kritike pronaći i sakupiti i, uz to, mnoge šifre u potpunosti razrešiti. Zahvaljujući takvom trudu profesora Leskovca omogućeno je, najzad, pozorišnim poslenicima, istoričarima teatra i književnosti, ali i najširem krugu čitalaca da otkriju i upoznaju jednog dosad skoro neznanog Kostića.

Kostićevi stalniji, češći i čvršći kontakti s pozorištem započele, prema svedočenju Jovana Đorđevića, tokom njegova školovanja u Budimu i studija u Pešti. Zahvaljujući izveštajima dopisnika "Danice" iz Pešte i sačuvanim, rukom pisanim, plakatima danas znamo da je, verovatno, prvi put stupio na scenu krajem januara 1861. tumačeći ulogu Doktora Stanislava u "Prijateljima" Laze Lazarevića, potom —

Prvi simpozijum bavio se temom *Kritika u pozorištu – kritika izvan pozorišta*, a tema drugog je glasila *Kritika i budućnost pozorišta*. To su odista bili kompetentni skupovi posvećeni pozorišnoj kritici. U poslednjih desetak godina, koliko znam, više ih nije bilo. Inače, o pozorišnoj kritici se pisalo i piše se. Ona je često predmet razmatranja i samih pozorišnih kritičara, a ponekad i ljudi koji se ne bave isključivo pozorišnom kritikom, nego im je poziv neko drugo zanimanje. Ja bih vas podsetio da su o našoj pozorišnoj kritici od Sterije, ako smatramo da je Sterija započeo našu pozorišnu kritiku, pisali mnogi dramski pisci, pa čak, kasnije, i veći broj reditelja. Recimo, kritikom se bavio i o njoj pisao Branko Gavela. Dosta tragova ostavio je i u toj oblasti, ne samo u režiji. Hugo Klajn, koji je bio pozorišni kritičar i reditelj, pedagog itd. ima nekoliko relevantnih tekstova o pozorišnoj kritici. Branko Pleša, takođe, ima jedan tekst o pozorišnoj kritici koji se zove *Hermeneutika jedne pozorišne predstave*, u kojem polemiše sa nekoliko beogradskih pozorišnih kritičara. To znači da je kritika u neku ruku postala predmet ne samo onih koji je po pozivu neguju nego i mnogih dečatnika koji su na bilo koji način vezani za stvaranje pozorišne predstave, odnosno za pozorište. To bi, smatram, bilo dovoljno da se krene u razgovor o našoj temi. A sada bih zamolio Miroslava Radonjića da podnese saopštenje o pozorišnoj kritici Laze Kostića.

tokom druge polovine juna iste godine — kao jedan zvančnik u veseloj igri Jana Paljarika (na plakatu potpisanoj pseudonimom: J. Beskidov) "Inkognito", koju je posrbio Kosta Ruvarac, odnosno kao Mišić u Sterijinom "Kir-Janji" i, po svoj prilici, u šaljivoj igri "Kobno ime" nepoznatog nemačkog autora, koju je, takođe, posrbio Kosta Ruvarac. Sve predstave prikazane su u Dvorani i Bašti Josifa Stankovića, u Budimu, "u korist Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu" i izvođenju Srpskog dobrovoljnog pozorišnog društva, koje je u krilu Dačke družine "Preodnica", ustanovala Ujedinjena omladina srpska. Tokom boravka na Četinju (1884-1891) Kostić će na pozornici "Zetskog doma" igrati, uz još poneke, u ulogu Vojvode Lala u "Balkanskoj carici" Knjaza Nikole Petrovića, u scenskom tumačenju Dobrotvornog diletantskog društva. S kraja pedesetih i tokom šezdesetih godina Kostić počinje da piše, ali i da prevedi sa engleskog i francuskog, dramska dela. Pozorišnom kritikom, pak, započće da se bavi 1869, kada 10 (22) novembra u "Matici" objavljuje svoju prvu recenziju, na Obernjakovog "Đurada Brankovića", dok poslednju — osmi nastavak "Zimušnjeg gostovanja Srpskog narodnog

pozorišta u Novom Sadu" — štampa u "Nadi" 19. juna (1. jula) 1896. godine.

Od ukupno sto tri teksta, objavljena u knjizi "O pozorištu i umetnosti", jedanaest su o muzici i slikarstvu, dok se preostala devadeset i dva, uglavnom, odnose na izvođenja predstava Srpskog narodnog pozorišta, a publikovana su, pored pomenutih, pre svega u "Pozorištu", ali i u "Srpskom dnevniku", "Zastavi", "Oladžbini", "Srpskoj nezavisnosti", "Letopisu" Matica srpske, "Glasu Crnogorca", "Glasniku Žemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine" i u nekolikim inostranim revijama i časopisima, štampanim na francuskom i nemačkom jeziku.

Izuzetnog obrazovanja, u stalnom dosluhu sa evropskom teorijskom mišljom o pozorištu, publici, piscima i dramskim delima, a pre i iznad svega o mestu, ulozi i značaju glumaca, Kostić u svojim kritikama ispisuje jezgrovite sudove koje, smatramo, valja i danas uvažavati, ceniti i pridržavati ih se. Upravo stoga, izuzete iz mnogih napisova, kao najkarakterističnije, navodimo sledeće:

"Sve na svetu ima neke svoje zakone, pa tako i pozornica, taj svet u malome, te se stoga ne sme o njih ogrešiti nijedan glumac kome je zbilja stalo do pozorišne umetnosti. (...) Ovom prilikom imali bismo našim glumcima primititi uopšte da ne uzimaju olako svojih uloga, sve i ako im se čini da su neznačne. Mukom i naukom može svaki glumac koji hoće da zasludi ime pravoga umetnika do toga dojerati da u njegovim rukama postane značna, pa i najmanja uloga. (...) Scene koje daju tako reći ključa razumevanju ovog ili onog haraktera mora glumac tako odigrati da se vidi na igri mu da je potpuno razumeo namenu piščevu, a prema njoj i zadatku svoj. Tu ne pomažu neki "izvesni" pokreti rukama ili nogama, stereotipno previjanje čas na jednu čas na drugu stranu, očijkovanje sa publikom i tome podobne "manzallarije": koštunjac orah ne razbije se lako, harakterne uloge ne prikazuju se tek onako od oka, po onoj poznatoj podskočici: "Kako igram da igram, samo da se naigram!" Tu valja najpre skočiti pa onda reći hop! (...)

Neotesano kretanje i težak govor, kao da se svaka reč glumcu klještima vadi iz usta, najmanje priliči u finim konverzacionim komadima. (...) Te se uloge moraju i u po-

jedinostima dobro izvesti, štaviše mora se paziti i na reči i na njihovo pravo i dobro naglašavanje. (...)

Stihove valja tako govoriti da gotovo i ne primetimo da su stihovi. (...)

Stara je istina da se prirodnosć mogu postići uvek i svagda najveći uspesi u glumačkoj umetnosti. (...) Ali ako je ikojem čoveku sudeno da 'u znoju lica svoga jede svoj hleb', to je zaista umetniku, a možda najviše glumcu."

"Pisao je dakle za glumce, a radi njih" zaključuje profesor Leskovac.

No, kao što je umeo da pohvali glumce, da ih pouči ili pokudi, Kostić je, bez okolišenja, bio takav i prema novosadskoj pozorišnoj publici: "... među sedištima prvoga reda bilo je dosta praznih mesta. U drugih naroda, koji znaju ceniti pozorišnu umetnost, pozorišta se uvek napune dupkom kad god izlazi na pozornicu kakav glumac u ulozi koju je tako dobro izradio kao naš Dobrinović svoga Kradica. Ta šat (tj. valja) će se jednom i u nas u tom pogledu nabolje okretnuti, a dotele: trpi, dušo, Boga radi!".

S pravom je primećeno da su Kostićeve pozorišne kritike, pisane sigurnom rukom velikog zaljubljenika u teatar, najčešće bile "hevolsna zamena nepostojecoj glumačkoj školi". Sirog, a pravičan, trudio se da znanjem i savetima pre svega pomogne darovitoj, ali još nedovoljno iskusnoj, trupi Srpskog narodnog pozorišta, koja je samo godinu pre (1868) ostala bez jedanaestoro vrsnih glumaca, što su sa Jovanom Đorđevićem, na poziv kneza Mihaila, prešli u Beograd i osnovali Narodno pozorište. Sabrane, u jednoj knjizi, one su, istovremeno, doprinos novim, tragalačkim, proučavanjima Kostićeva dela, ali i nezaobilazni prilozi istoriji Srpskog narodnog pozorišta.

Kada je aprila 1887. okasnilo proslavljanja dvadesetpetogodišnjice osnivanja Srpskog narodnog pozorišta, Laza Kostić je, sa Cetinja, uputio sledeći telegram tadašnjem upravniku Antoniju Hadžiću: "Isporuči mojo čestitku Taliji, ti si predsjednik talijanske vlade; čuvaj mir Jevrope, da Taliji bude 50-godišnjica još ljepša". Navodimo ga zbog te jedne jedine reči, po kojoj se Kostić namah prepoznaće. Otuda izlaganje i nismo naslovili mogućom, ali ne i lazinskom, sintagmom: Pozorišni kritičar Laza Kostić.

dr Dušan MIHAJOVIĆ

Pod naslovom *Šlovo o pozorištu* nedavno sam, sticajem okolnosti, pisao o izuzetnom naučnom delu prof. dr Boži-

dara Kovačeka *Talija i Klio*, pa ne bih ovom prilikom to čitao niti ponavljao.*

* *Dnevnik*, Novi Sad, 24. aprila 1991, str. 10.

Pred nama je jedinstvena knjiga o drami i pozorištu. Savršeno oblikovana, jezgrovita, mudra, naučno relevantna, strpljivo istražena i minuciozno proverena knjiga otkrića i saznanja. Ponajlepše u ovom delu je sam naslov: poetičan, više značan i savršeno podudaran sa sadržinom. Ovde je reč o istoriji i poeziji pre svega.

Poput akademika Miroslava Pantića, prof. Kovaček je jedan od retkih teatrologa i naučnika koji retko objavljaju, a često odbija i primamljive pozive za naučne skupove i simpozijume ako zaista, po svom uverenju, nema nešto posve novo da predovi i saopšti. Stoga je sve ono što se pojavi iz pera ovog istraživača tako pouzdano i savršeno. Moglo bi se slobodno reći da tim tragom ne treba ići, ili, metaforično – tu trava ne raste, odnosno da je za novije istraživače mršava žetva, jer neće naći ništa propušteno, neuočeno ili zapostavljenovo.

U knjizi *Talija i Klio* sakupljeni su eseji, studije i naučna saopštenja prof. Kovačeka, nastali tokom poslednjih petnaestak godina, a obuhvaćen je period našeg pozorišta i kulture od nešto više od jednog i po stoljeća (od školskog pozorišta pa gotovo sve do kraja XIX veka). Među njima nalaze se i četiri neštampane i najobimnije studije, koje bi (kao i najcelestijiji prilog *O Joakimu Vujiću govor* ili *Teatar Atanasija Nikolića*) s malo napora mogle da postanu posebne i celovite knjige, a to su: *Dositejevi pozorišni tragovi, Školsko pozorište kod Srba, Jedna nepoznata drama o kosovskom boju i njenu autor* i pre svega *Jovan Jovanović Zmaj i pozorište*. Sve su to napisi kreati saznanjima i otkrićima, novim saznanjima koja su značajan prilog našoj istoriji pozorišta, književnosti i teatrologiji. Tako, pored osatalog, saznajemo da je školsko pozorište (i pored iscrpnih i dugogodišnjih istraživanja dr Miraša Kićovića) znatno bogatije i razvijenije nego što smo mislili. Zapaženi su čak i nadrealistički detalji kod Sterije (v. *Sterija u triptihu srpske komediografije*), otkriveni brojni nepoznati Dositejevi pozorišni tragovi, kod Sterije potvrđena i razudena i dva snažna ishodišta inspiracije: Šekspir i narodna poezija; osve-

tljene recenzije Damjana Pavlovića, još jedna drama o kosovskom boju Dimitrija Nešića, čitavo preobilje Zmajevih pozorišnih naklonosti itd. sve do tri eseja o tzv. "madarskim temama", odnosno o snažnim prožimanjima, podsticajima i interesovanjima naših severnih suseda za razvoj i uspon našeg pozorišta u prošlom stoljeću.

Talija i Klio prof. dr Božidara Kovačeka je izuzetno delo koje pored pohvala i priznanja zaslužuje pažnju i šireg kruga čitalaca, i teatrologa i pozorišnih ljudi. Pored radosti saznanja, čitaocu na svakoj stranici očekuju brojna nova otkrića koja vezuju čitaočevu pažnju i ne dopuštaju mu da knjigu pusti iz ruku. Ta nova saznanja su tako vešto kompoziciono raspoređena pa čitalac hita napred i stalno se pita što ga očekuje u sledećem poglavljiju ili na sledećoj stranici. Jednom rečju, *Talija i Klio* je izuzetna, retka i gotovo savršena knjiga. Priznajem pred svima da sam utrošio dosta vremena da pronadem neki nedostatak ili propust i da u tome, i pored svih naslojanja, nisam uspeo. Tokom rada mi se činilo da su moguća tri manja previda, ali se ubrzo ispostavilo da su prva dva bila preduhitrena i da je ostao samo treći: u odeljku *Komedija kod Srba pre Sterije* valjalo bi uvrstiti i mali dijalog Lukijana Mušickog *Ekloga među pastirni kuljinskim* iz 1802. godine. Ovo delo je mala bukolika pesma, pri izvođenju trajala bi svega deset-minuta, ali ima sve elemente komedije.*

Na kraju, upitao bih i vas i sebe pred autorom ovog po svemu izuzetnog dela: zašto prof. Kovaček ne piše i ne objavljuje više? Svestan da je stvaralaštvo duboko individualno i delikatno do neizrecivosti, čini mi se da ćemo biti najbliži istini, ako se podsetimo na vekovno narodnosno iskustvo: da zlata i dijamantata u prirodi ima više, ono ne bi imalo tako veliku vrednost.

Posle *Talije i Klio*, istorija našeg pozorišta i drame biće znatno bogatija i kompletnija. Stoga treba u skorije vreme očekivati novu knjigu prof. dr Božidara Kovačeka pod istim naslovom.

dr Katalin KAIĆ

Izdavačka kuća "Forum" je u protekloj godini objavila veoma značajnu pozorišnu monografiju dr Lasla Gerolda *Száz év színház (Sto godina pozorišta)*, koja se odnosi na pozorišni život Madara u Subotici u XIX veku, sve do sloma austrogarske monarhije. Knjigu ujedno smatramo

i važnim doprinosom u odnosu na sveopštu madarsku pozorišnu baštinu čija je 200-ta godišnjica proslavljena upravo u prošloj godini. Ova monografija takođe predstavlja osnovno delo kulturne istorije Madara u nas, baveći se, pozorišnom istorijom jednog grada koji je imao veoma

* U spomenutom napisu u *Dnevniku* navedene su primedbe u vezi sa komedijom Gligorija Trlajića i otkrićem Luke Dotlića da je Lazar Lazarević Štampao svoju komediju *Prijatelji* pre Sterijinih komediografskih početaka, ali se brzo pokazalo da su one preduhitrene.

bogatu i razgranatu književnu i kulturno-istorijsku prošlost, Laslo Gerold nam otkriva korene jedne postojeće pozorišne kulture, ukazujući na njen kontinuirani razvojni put i na političke, ekonomске, društvene i kulturno-istorijske prilike pod kojima se ona oblikovala. Sakupljena grada na osnovu koje je napisana monografija sastoji se, pre svega, od izvornog arhivskog materijala i grade, koji su sadržani u novinama, u pozorišnim almanasima, na sačuvanim plakatima iz tog doba itd. Kritičkom analizom tekstova iz listova autor je uspeo da verodostojno rekonstruiše prostore gde su se izvodile pozorišne predstave u Subotici, rad takozvanih pozorišnih odbora koji su iznalaženjem optimalnih uslova doprineli poboljšanju kvaliteta pozorišnog života u gradu, bavio se načinom organizovanja pozorišnih trupa, kao i problematikom takozvanih repertoarskih slojeva, analizom pojedinih scenzona i predstava, te sastavom potencijalne pozorišne publike, a sve to u kontekstu sveukupnog opisa društvene pozadine. Na taj način je Laslo Gerold metodom kompleksnosti pozorišne istorije dao naučeno ubedljiv i autentičan prikaz madarske pozorišne umetnosti u Subotici između 1816. i 1918. godine. Detaljno su opisani uslovi pod kojima je izgrađena prva pozorišta namenjena zgrada na tlu današnje Vojvodine (1854. godine). Prateći delatnost pozorišnih trupa i gostujućih glumaca, uvek je prisutan i opis nastalih promena u sklopu društvene funkcije pozorišta. Razlaganjem repertoarskih slojeva i stilskih obeležja izvedenih predstava, autoru je poslo za rukom da stvari nekoliko veoma uspešnih glumačkih portreta. Velika pažnja je posvećena takozvanim komadima sa pevanjem. Ta specifična dramska vrsta, koju je preuzeo i negovalo SNP svojevremeno, kao i njen produženi vek trajanja, imala je značajnu ulogu pre svega u formiraju pozorišnog ukusa kod publike.

Kao što smo napomenuli, knjiga obuhvata period od 1816. do 1918. godine. Prva godina se odnosi na datum najstarijeg pronađenog pozorišnog dokumenta, a to je molba Janaša Langa, direktora peščanske madarske trupe, u kojoj uvaženi direktor traži dozvolu za izvođenje pozorišnih predstava. Sledeća poznata godina je 1818, kada je putujuća družina Davida Kilenjija doista i posetila Suboticu i od tada pa sve do 1918. godine postojala je jedinstvena i

mr Luka HAJDUKOVIĆ

Knjigu dr Petra Marjanovića, profesora Akademije umetnosti u Novom Sadu, *Novosadska pozorišna režija (1945-1974)* trebalo je da prikaže Radomir Putnik. Međutim, on, iz zdravstvenih razloga, nije došao na ovaj razgovor. Knjiga je javno već ocenjena; *Politika* je donela vrlo dobar, pozitivan prikaz knjige iz pera Veljka Radovića. Zatim, Mar-

kontinuirana profesionalna pozorišna delatnost na madarskom jeziku. Prilaz i obrada pojedinih poglavlja, bili su uslovjeni gradom kojom je autor raspolagao. Period između 1816. i 1849. godine predstavlja prvi čin stogodišnje pozorišne istorije. Taj deo je uraden hroničarski s obzirom da su raspoloživi podaci o tom periodu veoma šturi. Kontinuirani sled dogadaja nije bilo moguće pratiti usled nedostojanja, na primer, rediteljskih primeraka tekstova, usled nepoznavanja scenskih prilika; često je i kompletan sastav trupa bio nepoznat, da ne govorimo o dekoru, kostimima, mogućnostima osvetljenja itd.

Druga celina je period od 1850. do početka 70-tih godina. Zbog nastalih političkih prilika malobrojna je i nepotpuna izvorna grada, no ipak izgradnja pozorišne zgrade 1854. godine kao centralni dogadjaj tog razdoblja, sa pripremama i njenim propратnim zbijanjima, omogućila je autoru celovitiji prikaz nego što bi se očekivalo. Najbogatiju izvornu gradu je obezbedila pojava štampe, kao i nagomilavanje mnoštva arhivskih dokumenata koji su nastali, a srećom i sačuvani, u periodu između 1870. i 1918. godine. To razdoblje karakterišu i promene u odnosu na ulogu pozorišta u novonastalim okolnostima. Mogućnost celovitijeg izučavanja dramskih vrsta, repertoarskih slojeva, kao i formalnih obeležja pozorišta, doprinela je realizovanju autorove namere da pozorišnu istoriju Subotice prikaže u njenoj kompleksnosti. U obradi tog književnog perioda je prisutan književno-istorijski aspekt razmatranja dramskih tekstova, aspekt teatrologa koji se bavi problematikom scenskog ostvarivanja pojedinih dramskih dela i vrsta, a sve to u kontekstu socioloških, ekonomskih i istorijskih činilaca. Monografiju upotpunjaju beleške i imenski registar naslova.

Knjiga Lasla Gerolda predstavlja značajan doprinos izučavanju i upoznavanju pozorišne istorije ne samo Madare Subotice već pozorišne istorije Madara kod nas, kao i pozorišne tradicije sveopštete madarske kulturne istorije. Način i metodologija obrade su jedan od prvih uspešnih pokušaja, ne samo u nas već i šire, da se pozorišna istorija jedne kulturne sredine prikaže sa što više aspekata da bi se došlo do što potpunije i celovitije razrade jedne od najsloženijih, a istovremeno i najprivaćenijih kulturno-istorijskih pojava.

janović je dao intervju koji je objavljen u *Dnevniku*. U intervjuu, autor govori o radu na svojoj knjizi.

Predmet *Novosadske pozorišne režije (1945-1974)* prof. Petra Marjanovića je tridesetogodišnji rad Srpskog narodnog pozorišta. Već sam naslov kaže: autora, pre svega, interesuje razvoj pozorišne režije u SNP-u, a to onda znači i u

pozorišnom životu Jugoslavije. U knjizi su opisane režije, odnosno režijski postupci ili metode deverbatorice najznačajnijih reditelja SNP-a počev od Jovana Konjovića do Željimira Oreškovića. Znači, u tom rasponu od tridesetak poratnih godina delovanja Srpskog narodnog pozorišta, Petar Marjanović poklanja svoju pažnju deverbatorici po njegovom mišljenju najznačajnijih reditelja, onih reditelja koji su, tako možemo da kažemo, svojim delom učinili da se konstituiše novosadska pozorišna režija kao škola. To su reditelji koji su, dakle, dali veliki doprinos razvoju jugoslovenske pozorišne režije: prepoznatljivi su svojim osobenim delom i u jugoslovenskoj pozorišnoj režiji. Uz analizu rediteljskih postupaka deverbatorice najpoznatijih reditelja Pozorišta, Petar Marjanović, uzgred, u takozvanim *intermećima*, saopštava niz podataka, malih portreta o mnogim graditeljima Srpskog narodnog pozorišta, odnosno o stvaraocima pozorišne kulture u Vojvodini. To su portreti o upravnicima, od prvog upravnika do poslednjeg; to su portreti o umetničkim rukovodiocima SNP-a, to su opaske i o pojedinim pozorišnim kritičarima koji su pratili

dr Božidar KOVACHEK

Dva su preduslova za pojavu pozorišne kritike ili vesti o pozorišnim predstavama; da ima predstava i da ima posrednika koji će kritičku reč preneti do publike, tj. da ima glasila. Ta se srećna okolnost da se podudari i vreme predstava i vreme kad ima novina, kod nas desila prvi put 1792. godine.

Krajem godine 1792. u Beču počinju da izlaze novine *Sla-veno-serbskija vjedomosti* koje ureduje Stefan Novaković, srpski pridvorni agent u Beču, bivši sekretar Mitropolije u Karlovicima. Novine u 1793.-oj u tri maha javljaju o školskim predstavama i to su prve pozorišne novinske vesti kod Srba. Dva puta su vesti iz Temišvara, jedanput iz Vršca.

Prva vest je iz Temišvara u broju 48. novina datiranom sa 10. junom 1793. To su, zapravo, dve vesti. Jedna je o tome da je Vasilije Nikolić, "neunijatskih ilirikovalahijskih narodnih škol banatskih kraljevskij direktor", naredio prikupljanje para za ratni dar caru. Skupili su 1265 forinata, poslali dvorskom agentu Stefanu Novakoviću koji je novac u privatnoj audijenciji uručio caru. Druga vest javlja da su u Temišvaru, u gradu 18., u fabričkom predgradu 19., a u mahalskom 20. aprila održani svečani polugodišnji školski ispiti. Prisustvovali su mnogi "visokoblagoskloni", raznog dostojanstva i čina, a naročito duhovna lica. Posebno se ističe ideo Maksima Sekulića, arhimandrita bezdinskog i administratora Eparhije, koji je zahvalio učiteljima i pohva-

rad Pozorišta. Sve to sadrži prvi deo, autorski deo knjige. Drugi deo knjige je dokumentarnog karaktera. On sadrži popis svih režija reditelja čije je delo u knjizi analizirano, zatim registar imena svih reditelja koji su režirali u SNP-u, to su opaske i o pojedinim pozorišnim kritičarima koji su pratili rad Pozorišta. Sve to sadrži prvi deo, autorski deo knjige. Drugi deo knjige je dokumentarnog karaktera. On sadrži popis svih režija reditelja koji su režirali u SNP-u, podatke o predstavama koje su ti reditelji režirali i, na kraju, korpus tzv. foto-dokumentacije, koji fotografijom potvrđuje ono što knjiga tekstom saopštava. Da zaključim: *Novosadska pozorišna režija (1945-1974)* je ne samo istorija i analiza pozorišne režije, kao posebne vrste umetnosti koja je nastala pod krovom SNP-a, nego je to i istorija SNP-a u malome. O radu Srpskog narodnog pozorišta u najnovijem periodu – prve tri decenije socijalističke epohe – mi nemamo iscrpljive studije od ove Marjanovićeve. Već sama ta činjenica dovoljno govori o njenom značaju. Knjiga se pojavila prvih meseci ove godine.

lio revnost učenika, naročito njihov uspeh u slavenskoj gramicici, tumačenju jevanđelja i biblijskoj istoriji starog i novog zaveta. Završni deo vesti valja u celini citirati:

"Posle ovih eksamenov, školska fabrička junost svoje proglašenje ili majales u takozovom Prezident-vertogradu dne 12. maja deržala i togo dne pred veće po 6. časje u prisustvu mnogočlennago naroda Komediju o nežnom vospitanju detej priugotovljenom k tomu teatru proizvela, jejuže slišateljem udovoljstvije i ne maloje udivljenije, učitelju svojemu Joantu Krestiću otmenitu čest, sebeže dosolepnuju pohvalu uzrokovala jest."

Vest je, dakle, kako vidimo vrlo sažeta, ali koja nam kaže koji je komad igran. Pojam "komedija", treba uzeti sasvim uslovno, u osamnaestovekovnom smislu toga termina, tj. da je drama imala hepiend, da nije bila tragedija. Saznajemo da je predstava bila na slobodnom prostoru, da je zato bila posebno udešena bina, dakle organizovan pozorišni prostor, da je predstavu priredio Jovan Krestić, učitelj, i da su, kako vidimo, daci "na udivljenje igrali". To je neki element ocene, ali o ovome se, razume se, još ne može govoriti kao o pozorišnoj kritici.

Drugi zapis iz iste te godine je iz Vršca, nešto kasnije, 27. septembra. Tu već ima nekog elementa kritike, iako je taj

¹ Citati iz *Vjedomosti* daju se osavremenjenim pravopisom.

elementat kritike zapravo samo jedna dosta neumerena pohvala:

"Iz Veršca pod 14. sept. piše se kako je eksamen pod predvoditeljsivom mestnago magistra Mihaila Krekića, očestvujušu i vo eparhiji nahodjašuša g. episkopu ot Šakabent, u prisustvju mnogih mestnih lica, osobito že g. kapetana Demelića i g. ot Asi-Marković, s dobrim uspehom i velikoj pohvaloju okončan. Samomu g. episkopu, nesuštu tu, pred obrazom jego, tri učenika na slavenskom, latinskom i mažarskom jeziku po jedno slovce izrjadno izgovorili jesu. Kako su ona sitna dečica iz katihizisa, bibličeske, a najpače iz srbske istorije, iz nauke naravoučitelne, aritmetike i proč. prekrasno i hitro odgovarala, ne može se opisati."

"Istekše godine učitelj ondcšnji tri je s decami proizveo komedije: jednu o *Irodu*, drugu o *Bogatomu čeloveku* i treću o *Zlomu otcu*, a u svima trima prilikama očvidno dokazaloša k koliko obraznim veštima serbsij naš rod od mladih nogtej nije (sic!) sposoban. On na sve rožden biti viditisa. Roditelji i proči dobroželateli bili su veselijem vishišeni da nisu znali kako učitelju zahvaliti, kako li pohvaliti i vozmezditi mlade učenike, koji su preveć vredni da se i u novinama pubično pohvale."

Kako vidimo, pohvala veoma neumerena, puna nacionalnog zanosa i odučevljenja što se video da je srpski rod za sve rođen. S talentom, razume se.

Treća vest iz iste te godine opet se odnosi na Temišvar. Ona je iz oktobra 1793. i zainta je samo vest jer je reč o reprizi one iste "komedije o nežnom vospitaniju dečij" koja je prvi put prikazana nekoliko meseci ranije, u maju. Predstava je ponovljena da bi je video "oberdirektor" narodnih učilišta gospodin ot Tokodi; predstavu je on s ne malim udovoljstvijem slišal i za trud ljuboviju otečeskoju blagodaril.

Uskoro, već 1794., novine se gase. Da su te prve kritike sasvim sigurno imale i odredenog uticaja, pa ako hoćeće i na dramsku književnost, vidi se iz činjenice da već sledeće godine, 1794, pa ponovo 1796, jedan peštanski učitelj Kozma Josić igra sa svojom decom predstave i to tekstove koje on sám piše. I za jedan i za drugi tekst je naslov isti *Razglaslostvije razgovor*, između tri učenika zapravo, i u jednom i u drugom slučaju, ali s malom razlikom. 1794. imena lica su sasvim biblijska, a 1796. ta su imena sasvim srpska, nacionalna. Kreće se Josić ka odredenom, može se reći, novijem pravcu razmišljanja, nacionalnom pravcu razmišljanja. Sličnu pojavu imamo i u Segedinu gde je Josif Pejaković 1797. i 1798. takođe igrao predstave, takođe pišući sám tekstove i nazivao ih je opet, kao i Kozma Josić "razglaslostvija".

Novinc će se pojaviti ponovo 1813. godine. To su sad *Novine srbske* koje u Beču izdaju i ureduju Dimitrije Davidović i Dimitrije Frušić. U broju od 16. avgusta u rubrici — "Priključenija vnutrenja" — unutrašnje vesti, unutrašnjo-političke, kako bismo mi danas rekli — javlja se "s velikom radostiju" da je 12. (24) avgusta 1813. godine u Pešti igrana Vujićeva "Kreštalica". To je ona predstava koja je granična u našoj istoriji teatra jer je to prva predstava koju ne igraju više sad daci i deca nego igraju odrasli ljudi ili odrasliji ljudi uz dake, čak i troje profesionalaca, ne istina srpskih, nego iz madarskog teatra, ali glumci koji su znali naš jezik, a u predstavi igrati i Vujić. To je prava, kako bismo rekli danas, amatersko-profesionalna predstava za koju su se kupovale karte, koja je izvedena u redovnoj pozorišnoj sali koja je imala dekor dakle, prva kompletne pozorišne predstave na našem jeziku.

Ne znamo ko je pisao prikaz. Pošto je nepotpisan, iz pera je, verovatno, urednika Dimitrija Davidovića, koji je često boravio u Pešti i možda lično gledao predstavu. Prikaz navodim u celini:

"S velikom radostiju soobštavamo čitateljem našim da je 12/24 avgusta sodružstvo jedno učenika gimnasije peštanske veselu g. Joakimom Vujićem s nemackoga prevedenu igru pod imenom Kreštalica u Pešti, u madžarskom pozorištu *srbski* predstavilo. Sodružstvo je igru ovu s osobitom radostju i velikim vosklicanjem prisustvujuši ovde mnogošljeni zritelja tako dalo da je cela skupština veće ovo veselo i zadovoljno provela. No sodružstvo je ovo, mladi i nežno podranjeni plodova i odrasli Serbski, toliko više pohvala dostoјnije što je pretprijetije njivo iz samoga blagorodnog čuvstvovanja isticalo i iz serdca, za dobro svenarodnje ginućeg, proishodilo: što je ono sirječ celij prihod igre svoje učilištam preparandijskim Sv. Andrejskim predalo. O, da bi igra ova preteča i predskazanje bila da će se vokus Serbalja raviti i čuvstvovanja miloga roda našeg oblagoroditi; čuvstvovanja kojima opštej polzi žertvuje i so tim i vnutrenje i vnešnje dostoјinstvo i cenu svoju podigne i ukrepi!"

Ima u ovoj recenziji, rekao bih, ponešto potajnih kritičkih tonova. Govoreći o mladim i nežnim plodovima recenzent hoće, očigledno, da kaže da to nije bila neka baš velika umetnička predstava, već upravo onakva kakva se od početka mogla očekivati.

Nažalost, o ostalim Vujićevim predstavama, a on ih ima već 1814. u Baji, Segedinu, Novom Sadu, novine ne javljaju. Naziru se dva razloga za ovakvo oglušivanje. Jedan je u činjenici što je Vujić u Segedinu i Novom Sadu igrao dramu o Karadordu Ištvana Baloga, koja je još 1812, u

madarskoj verziji zabranjena. A zabranjena je jer govor o ustanku, o jednoj revoluciji koja tada još nije bila ugušena. Istina, u Turskoj je, ali nedaleko, mogao bi se rebelijanski duh i u Austriju presaditi. Drugi razlog je prozaičniji. Nama, Dimitrije Davidović je, uredujući novine, bio u velikom doslugu sa Vukom — godinu-dve docnije, Vuk će nekoliko brojeva sam urediti, zamjenjujući odsutnog Davdovića. A Vuk i Vujić nisu u baš najboljim odnosima, principijelni su protivnici, a u ono vreme to je najčešće značilo i lični.

Godine 1824, počeo je da izlazi časopis *Letopis*. Od 1826. preuzima ga Matica srpska. U broju 4. za 1826. *Letopis* javlja da su septembra i oktobra u Novom Sadu u Krajnerovom teatruigrane na srpskom dve drame, Jankovićev prevod, nemačkog komada *Zao otac i nevaljao sin* i tragedije *Car Uroš* od Stefana Stefanovića. Ovo je vest, većih ambicija nema, ali se elementi kritike naziru u sledećem o izvodačima, dacima, koji su zajedno sa Stefanovićem i organizatorom predstava Atanasijem Nikolićem: "na veliko publikuma zadovoljstvo predstavili. I jedno i drugo *triput* je povtoravano i svagda je teatar tako pun bio da više ljudstva u sebe smestiti nije mogao. A to je javno dokazatelstvo da su zritelji i sočinjenjem i predstavljenjem zadovoljni bili. — Zaderžavajući sebi zgodnu priliku o tom i više govoriti, pohvaljujući priznajemo revnosti i jedne i druge strane — i želimo da se darovanija mladi duhova ovako blagorodnim načinom razvijaju, a narod u svom uveseleniju polzu svoju i napredak umnožava."

Sledeća vest je iz 1827. (*Letopis Matice srpske*, knj. VIII), takođe o novosadskim predstavama Atanasija Nikolića. Tu već osećamo tonove koji su znak poodmaklosti pozorišnog života kod Srba, tonove koji su opominjući, kritički:

"Istina da niti je dramatičesko većezstvo, niti diletanata u predstavljenju hudožesivo, strogima Talije pravilima sootvetstvовало; no pored svega toga teatar je bio svegdaju pun zritelja, koji su i sredstvenim uspehom oboji, kao što je, smatraljući na blagorodno njivo namerenje i položeni u to trud, pravedno bilo, zadovoljni da i sprama pokazanog negli nedostatka snishoditeljni bili. Iz ovog istog prizrenija, i odobravajući namerenje i pohvaljujući revnost, želili bi da se preko godine i više takvi predstavljenja, kloneći se i na korist tako poleznog zavedenija, i na uveseljenje publike učini; no to bi svojski sovetovali da se od iskusni u tom ljudi upustišovanje i nastavljenje prede izište neg što bi se na pozorište izišlo."

Dakle, valja imati snishodljivosti prema nedostacima, valja pohvaliti rad, ali ne treba prečutati mane. Autor završava prikaz latinskom sentencijom koja se može ovako prevesti:

"Ako sam o stvarima javnim pošteno razmišljaon, ne samo da sudim o onome što očigledno zaslужuje pohvalu, nogo i motrim ima li (kakve) pogreške".

Ovde bismo posigurno mogli utvrditi autora. Tekst je ne-potpisan a pisao ga je najverovatnije Georgije Magarašević urednik *Letopisa* koji je, istina, izlazio u Pešti ali je uredovan iz Novog Sada, jer je Georgije Magarašević bio profesor Gimnazije u Novom Sadu u to vreme, dakle, očigledno, reč je o očevicu koji iz prve ruke govorio o predstavama koje je video. Dolazimo, preskačući jednu deceniju, do prvih, moglo bi se reći, pravih kritika. Iz 1838. su godine, nisu objavljene u *Letopisu* nego u *Serbskom narodnom listu* Teodora Pavlovića. Oba naslova su iz novembra meseca, jedan je od 8. drugi od 19. i oba imaju naslov *Narodno pozorište u Novom Sadu*. Dakle, autor kao da prati jedan kontinuitet. Kritike se odnose na prve predstave ili predstave koje su među prvima "Srpskog diletant sodružestva", kako ga autor zove. To je ona trupa, koju smo uobičavali da zovemo "Leteće diletantansko pozorište". Autor se nije potpisao, zapravo potpisao se šifrom, "P. iz K." Ko je ovaj kritičar novosadskih predstava, nije se dosad dokučilo. Može se nagadati da je to bio neko iz obližnjih Karlovaca; iz K. Možda Jovan Pantelić koji će 1852. do 1876. biti direktor Karlovačke gimnazije, a tada je bio savim mlađi nastavnik "nadaren prirodnim leporečjem", kako su govorili. Ove podosta napirlitane, retorične kritike ukazuju možda na njega, a Pantelić je inače te godine, 1838. saradivao u *Serbskom narodnom listu*. Njegovo autorstvo je ipak samo ovlašta pretpostavka, kao što je na pretpostavci ostalo mišljenje dr Vlastimira Erčića, kome smo ovom prilikom bili dužni minut čutanja jer je nedavno umro, a izuzeću je zaslужan za istoriju našeg teatra. Njegova je pretpostavka da je autor kritika dr Konstantin Pejčić. U sadržaju naime, *Serbskog narodnog lista* kod ovih napisata stoji K. P. ne P. iz K. a Pejčić je tada zaista bio lekar u Sremskim Karlovcima. No, bilo kako bilo, članke je pisao čovek nesumnjivo dobro obavešten o teatru. On zna da dobar ukus "i na otmenijima veliki gradovi teatrima ne retko oskudeva", kao što zna da oceni da bi igru novosadskog Pjetra iz *Romea i Julije* (to je Vajseov komad, a ne Šekspirov, raden samo kao daleki odjek velikog pisca) "i na velikim teatrima s voljom gledali i slušali". Za Kir-Janju veli: "valjda mu ne bi ni na peštanskem teatru zamerili". Svoje posete velikim pozorištima autor članka je dopunjavao i čitanjem literature o teatru, svakako iz stranih pozorišnih kritika. On ume proceniti mizanscen, diktiju, kostimografiju, zna da odmeri verodostojnost glume, ume da vidi što je teža a što lakša glumačka uloga. Ne zanemaruje ni pojedinosti u igri glumaca. Vidi i sitnije mane i neveštine, opominje jednog da ne peva kad govorii, drugoga

da u zabuni ne lomi prste na sceni, daje primedbe i na podele uloga, vidi da li glumac jeste ili nije za rolu koja mu je namenjena. On procenjuje i pozorišno delo, ali prvenstveno govori o izvođenju. Piše dakle, prave pozorišne kritike bolje od mnogih koje će kasnije uslediti. Ni u vreme razvijenog profesionalnog pozorišnog života kod nas, u Beogradu i u Novom Sadu tri-četiri decenije docnije, nije bilo mnogo ovako stručnih i značajkih kritika. Dakako, one nose mame svoga vremena. Autor prema pozorištu ima stav prosvetiteljski, ono je "Najprihodljivije sredstvo sveopštег narodnog izobraženja", "lepa za velike lude škola". Razume se, i moralistički: "Svaki slušatelj i gledatelj, budući i nehotični, uzme i sa sobom u pamet i kući poneće ono što se na pozornici njega iole kosnulo i sotim bolji i razumniji biva".

Prosvetiteljstvo i moralisanje vezuju ovoga autora za 18. vek iluminizma, ali se kod njega nade ponešto od novog, nacionalnog viđenja teatra, što će docnije, znamo, za naše romantičare biti daleko najvažnija komponenta procene i ocene pozorišnog života i njegovog značaja. Svoje članke, kaže on, piše: "iz tregubi namerenja: prvo da pohvale dostojno hvaljenog ovog sodružestva srbskog teženju dužno vнимањe i počitanje pokažemo i k njegovom ukrepljenju u lepom pretprijatu začetom što dodamo; drugo, da pokažemo rodoljubivu, novosadski kao primer pročemu narodu prethodeci Srbalja, revnost koja u snagi svojoj stojecim sredstvom, mnogočislenim sreć teatra poseštenjem, rečene po narodnosti čuvstvu milo nam sodružestvo hrabri, podupire i dolgodenstvije mu obriče; treće, najposle, želeći imati priliku Srpsvu odavno pripoznati istinu kazati: da su teatri, ako ma u kakvoj formi, bilo ono u žalosti, ili samo ozbiljnosti, ili i šale pristojnoj haljini, poroke ljudske kuckaju, karaju, izobličavaju, dobrodetelji naprotiv dižu, preporučuju, osvetljavaju..." Poziva, dalje, i druga srpska mesta da i ona zavedu svoje mesne teatre.

Ova dva teksta su, moglo bi se reći, dve prve zrcle, prave pozorišne kritike kod Srba.

Pročitao bih odlomak iz jedne od tih kritika i to ne najbolji odlomak, jer najbolji odlomci su napisani o ulogama u *Romeu i Juliji*, nažalost, primerak novina do koga sam ja došao je tako slabog otiska, da čitave beline imam u kopiji i ne može se račitati tečno, može s naporom. Zato će pročitati samo šta kaže ovaj kritičar o ulozi Kir-Janje i Juce. Ulogu Kir-Janje igrao je (danas znamo, mada kritičari to ne drže) Kapdemort, a Jucu je igrala Katarina

dr Dušan RNJAK

Tema našeg kolokvijuma glasi: "Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti" koju treba shvatiti kao pitanje: u kojoj

Katica Jovanović. Onaj prvi odlomak ne bi možda valjalo čitati ni zbog toga što je u njemu toliko pohvala, naročito upravo pohvala Katarini Jovanović, mladoj i veoma lepoj devojci, da se bojim da je to P. iz K. pisao iz veoma subjektivnih razloga. Dakle, ako hoćete, i prvo navijanje pozorišno imamo ovde.

Kao što, zaboravio sam da kažem, u jednom od *Letopisnih* prikaza imamo i začetak polemike, pozorišne polemike. Tamo se polemiše sa peštanskim listom *Iris*, izlazio je na nemačkom jeziku, u kome se takođe pojavila vest o predstavi *Smrt Uroša* V Stefana Stefanovića i u toj vesti u *Irisu* se kaže da je Stefan Stefanović preradio Rajićevu komediju na istu temu. Dakle, *Iris*, taj nemački časopis, Stefana Stefanovića optužuje skoro kao za plagijat. U *Letopisu* se javlja polemika sa tim stavom i optužuje *Iris* da nepravедno kleveta Stefana Stefanovića koji je zapravo napisao jednu sasvim novu, izvornu, originalnu tragediju.

Da se vratim kritikama P. iz K. "Da je Kir-Janja jošte malo starijim načiniti se znao — jer srebroljubije starosti naročito aki običnij porok dolikuje i kao samo sebe ismejavajući dubokom veku, koji najmanje potrebuje, isključitelno ili najveće štednje nalaže — valja da mu ne bi ni na Peštanskom teatru zamerili i što je tečnim proiznošenjem prilježnjava, to je shodnim dviženjem ne manje veštine zaista nesumniteljne i sredinu za sobom ostavljajuće znake prilikom ovom od sebe dao, tako da mu sreću k tolikom uspehu želite moramo. No i lako mu je bilo svoju rolu obistiniti preko puta od one veštine koju je Juca u igri ovoj izvodila, koja je u nezadovoljstvo, mlade i lakomislene supruge proču starog i tvrdog muža, tako majstorski, i u obliku i u besedi, sebe slaviti umela, da i prava suštvena Juca pokraj pravog i suštvenog Kir-Janje ne bi se prirodna pokazala, ako bi drugočajne ili sela, ili stala, pogledala, ili progovorila."

Dakle, ocena je ovo koja govori o velikoj verodostojnosti igre ovo dvoje glumaca, koji će uskoro postati profesionalci, prvo u Novom Sadu, Žemunu i Pančevu, pa onda u Zagrebu, pa 1842. u Teatru na Đumruku u Beogradu. Umeo je ovaj kritičar da nade prave reči za prave talente.

Zbog njihovih izvrsnih odlika, zbog njihovog ranog pojавljivanja, mislim da ove dve kritike valja upisati lepim, da ne kažem zlatnim slovima u istoriju srpske pozorišne kritike.

meri pozorišna kritika utiče na razvoj dramske umetnosti. Ako pojmu "dramska umetnost" shvatamo najšire, kao ce-

lokupnu umetnost vezanu za pozorište, a ne samo za dramsku književnost, onda bi se postavljeno pitanje odnosilo na sve elemente kolektivne umetnosti kao što je pozorište, pa prema tome i na dramsku produkciju kao njen deo.

U kojoj meri i na koji način pozorišna kritika može da utiče ili utiče na razvoj dramske umetnosti, mislim da se odgovor na tako postavljeno pitanje ne može generalizovati i svesti na jedinstveni aksiom.

Njen uticaj zavisi od niza faktora i okolnosti što je, u svakom slučaju, čini specifičnom i medusobno različitom. Pre svega njen uticaj može biti produktivan ili kontraproduktivan ili pak potpuno sterilan ili neznatan. Postoji izjava jednog poznatog evropskog pozorišnog kritičara koja glasi: "Kritičar unapređuje umetnost tako malo kao i sudija vrline". Da li je zaista tako ili je situacija ipak bolja u smislu podsticanja razvoja dramske umetnosti, treba da dokažu teatrološka istraživanja. Metodološki treba postaviti probleme tako što se moraju imati u vidu sve složenosti i uslovnosti svakog pitanja posebno, svakog autora posebno, vremena u kome je stvarao, sociološkog nivoa društva, njegovog kulturnog razvoja, posebno nivoa dramske književnosti i pozorišne umetnosti u celini, ako se u tom smislu misli na nju. Dakle, jednim temeljnjim istraživanjem tek bi se moglo doći do rezultata koji mogu, kao što sam na početku već napomenuo, biti veoma skromni, pozitivni ili negativni ili čak sterilni.

Veoma važno pitanje koje treba takođe razmatrati je kvalitet autora pozorišne kritike. Znamo da tu postoji prilično šarenilo, ne samo kad je u pitanju kvalitet, već i u samom pristupu kritici, u njegovom polažisu, u naglašcima pojedinih delova predstave ili samog dramskog dela. Takođe znamo da ne postoji škola koja obrazuje pozorišne kritičare i da se među njima nalaze ljudi veoma različitog obrazovanja i veoma različitog nivoa obrazovanja. Pozorišni kritičar može biti i lekar, i pravnik, i arhitekta, i apotekar, i novinar, i glumac, i reditelj, i dramaturg, i profesor književnosti. Često puta je odlučujuća za njegovu afirmaciju njegova novinarska umešnost od stručne potkovanoštii. Rečko ko postavlja pitanje o njegovoj školskoj spremi. Najvažnija je njegova sposobnost da uspešno obavlja taj posao. Važan je dakle njegov lični pečat koji se otkriva u gotovo svakoj njegovoj kritici.

Analize pokazuju, međutim, bar što se tiče stranih monografija o poznatim pozorišnim kritičarima, da je ličnost pozorišnog kritičara važna za profilisanje karaktera njegovih kritika. Tako ima primera pozorišnih kritičara, koji su pored toga književnici ili pisci, čije kritike liče na male književne forme, na poetične zapise koje bismo mogli sa

zadovoljstvom i danas čitati. Kao drugačiji primer mogu se navesti kritike profesora književnosti u kojima dominira analitički prilaz dramskom delu i piscu. Nijansi ima mnogo što je sasvim opravданo jer je pozorišna kritika odraz subjektivnog suda i utiska, pa prema tome su i rezultati vrlo neujednačeni i različiti. Tako ima kritičara koji ističu političke momente u predstavi što znači da je on politički zainteresovan čovek, ali takva kritika sigurno da ne doprinosi glumi niti može da objašnjava kvalitet glume.

Došli smo do trenutka kad bi trebalo postaviti pitanje: Koji su to kvaliteti pozorišnog kritičara koji bi mogli uticati na razvoj dramske umetnosti u celini. Svesni smo toga da je teško i nezahvalno propisivati recepturu, ali, ipak postoje pretpostavke bez kojih se ne može stvarati dobra pozorišna kritika. To su oni minimalni zahtevi kao što su poznavanje pozorišne umetnosti, svih njenih elemenata, zatim poznavanje odgovarajuće terminologije i uspostavljanje pažljivo odabранe jezičke forme. Kao najvažnije pitanje postavlja se pred kritikom u kojoj meri ona omogućava prepoznavanje i ocenjivanje kvaliteta predstave. Da li se iz nje mogu saznati kvaliteti režije i pojedinačni uspesi glumačkog rada, kvalitet oblikovanja prostora, kostima, muzike, koreografskog rada, ili se može samo saznati nešto o delu i piscu.

Da bi kritičar u svojoj kritici mogao sve to na jezički odgovarajući način obuhvatiti sigurno da je potrebno njegovo poznavanje pozorišne prakse. Kritičarima koji nisu bili u mogućnosti da stečnu pozorišnu praksu preporučuje se da jedno vreme provedu na radu u pozorištu, kojom će prilikom proći kroz čitav proces priprema predstava do njihove realizacije. Time bi se znatno uvećalo poverenje dramskih umetnika prema kritičarima kao i njih prema dramskim umetnicima. Završavajući ova svoja zapažanja o pretpostavkama za dobru pozorišnu kritiku želim da nagnesim još jedan bitan uslov, a to je da pozorišni kritičar mora da voli pozorište. Čini mi se da je to veoma važno da bi se ispunilo i ono drugo iščekivanje da svojom kritikom unapređuje pozorišnu umetnost. Ta duboka i iskrena unutrašnja veza sa scenom otvorice mu sva vrata ka uspehu i pružiće mu sva uživanja uvaženog pozorišnog kritičara. Pozorišni kritičar je neobično važna karika koja spašava mnoge lance. On je na neki način deo predstave, kojoj svojom kritikom produžava život. On povezuje predstavu sa publikom, a i publiku sa predstavom, iskazivanjem svojih utisaka o njenim reakcijama. Njegov rad je veoma važan za teatrološka istraživanja. Kad predstava nestane sa scene, ostaje kritičarev zapis o njoj kao veoma važno svedočanstvo koje, uz niz drugih o predstavi sačuvanih podataka, bitno pomaže teatroligu u njegovoj rekonstrukciji umetničkog čina.

Što je kritika teatrološki više utemeljena, a to znači kad se u njoj više govori o umetničkim dometima režije, glume, scenografije i drugih scenskih elemenata, istraživaču će biti svakako dragocenija. Ponekad je samo kritičarev tekst jedino svedočanstvo o predstavi, i što je taj zapis u pome-

Slobodan MILETIĆ

S ubedenjem da je kritika individualni čin, ja ču nekoliko ličnih tonova da unesem u ovo izlaganje naravno, u svetlu teme i izneću nekoliko podataka iz svog iskustva koje posebno govori o pitanjima koja smo načeli i koje je kolega Rnjak sjajno uobličio. "Ni jednog spokojnog čoveka nije uznenirio", kaže Hantke o Brehtu gorko-kritički gde se to čini i kao lični stav, probija se univerzalno značenje. Ne oseća li se tako, ili bi se morao osećati pozorišni kritičar koji utvrđuje, pronalazi dva identiteta, analizirajući književni tekst i njegovo teatarsko prikazivanje. Da li je njegovo da ih smesti u vreme ili da on uvek dolazi u zakašnjenje za dramaturgom koji sastavlja repertoar dela, manje-više u doslihu s rediteljima, koji ih vide po svome osećanju vremena i trenutka. Najrade je u doslihu sa glumcima koji im daju prilagodenja svog vremena.

Da li sam kao kritičar uznenirio duhove u socijalno-kulturnom smislu? Jedva. Znam samo da su pod uticajem moje kritike Radojevićevog "Hamleta" posle premijere uneli više svetla u zabašureni Osfcljin pogreb i da su posle mog videnja "Lira" Madeljevog, promenili kostim Ljube Tadića, odnosno bukvalno ružno zarozane čarape učinili stilizovano podnošljivim. Ili su to samo iluzije kritičara koji procenjuje svoje mesto u predstavi. Kažem svoje mesto, pod znakom navoda. Kritičarev ulazak u predstavu je uvek ili najčešće post-festum. Sećam se da mi je Rade Šerbedžija, kad smo razgovarali o Hamletu, zapravo o teatru i kritičaru, prebacio što ne učestvujem aktivno u predstavi, dolazim na probe, živim i radim sa njom. Činilo mi se tada da bih se lišio, i danas to smatram, jedine kritičareve tajne da ponovo rekonstruiše strogo poverljivu poruku pisca,

Nedeljko TERZIĆ

Nisam klasičan kritičar, nisam ni običan gledalac, mislim na potrošačku prosečnost, više sam možda kritičarska opozicija, ili kritičar kritičara u ovom slučaju i danas, a iznad svega, možda, pozorišni eseista ili, opet, sa dosta pretencioznosti pozorišni esteta. Bio sam glumac u Sremskoj Mitrovici i Beogradu, direktor pozorišta, pisao songove za predstave, monodrame, tekstove za dečje predstave, režirao, bavio se scenografijom, bio predsednik umetničkog

nutom smislu iscrpniji i sa podacima bogatiji, njegova vrednost je veća. I na kraju da još jednom istaknem da je pozorišni kritičar nezaobilazni i vrlo važan deo ukupne kulturne istorije jednog naroda, posebno važan za sagledavanje razvoja pozorišne umetnosti u celini.

uslovno rečeno, režije i igre, da podignem drugu zavesu, koji to veo po redu nad delom i predstavom; a u oblasti analize, sudjenja, zapravo, izgubio bih odstojanje i prepustio se jednoj novoj, lažnoj demistifikaciji sa procesom stvaranja predstave i ne bih bio zakleti porota koja deluje da osloboди novo ideju teatra u svakom trenutku. Takozvani dijalog sa svojim vremenom danas i tu, ako je tako, onda je i za ubuduće. Problem proboga "Golubnjače" je pokazao nemoć ideologije i kulturno-političke prakse. Da li je u tome učestvovala i kritika? Kao oni što su porušili takozvane autonomaše, staru vlast. Pitanje je samo deo od udelu u tom prolaznom oslobođanju zvanom demokratizacija.

Kritiku koja će uputiti na razvoj pozorišne umetnosti imaćemo onda kada osvojimo javnost, nezavisne demokratske institucije i teatrom prosvetlimo, ozarimo publiku. Mi smo ipak Sterijina deca. Teatar kao škola svesti i mišljenja, umetnička škola sa metafizičkim naukom. Pa ko ga shvati, znajmo da je za to i kadar. Kritičar ima sličnosti sa umetnikom utoliko ukoliko i on, pipajući u tami, traži svoj umetnički predmet, optužujući one, na tom putu, za koje misli, oseća i najzad zna da lažu. Ako je absurd, po Kamijevoj definiciji "kritik čoveka na koji odgovara tišina sveda", kritičar mora u gluvom prostoru da ponudi svoj odgovor. On je taj koji svojom svešću smanjuje nesvest, a deli energiju u status svog teatra i svoje publike. Uslovno kažem svoj i svoje. Dakle, smanjuje kob ljudskog položaja u tome što ga naslučuje, jer "običan" gledalac ga samo prepoznaće.

saveta mitrovačke pozorišne kuće i ostao sve to pomalo, a gledalac najviše. Sve ovo je fluid u vidu međuze koji je kompetencija, ili odlomak iz romana koji se u svakog zove lična karta.

Najčešći sukobi iz pozicija u kojima sam se nalazio, bili su u svakodnevnom, neobičnom prostoru, kada sam bivao, jer sam tako želeo, sám na pozornici, praznoj pozornici, sám pred praznim gledalištem. Tražio sam odgovor na dva pi-

tanja: Šta se to dogodilo ovde gde se nalazim?... ili: Možda ovde ničega nije ni bilo? Razgovor sa praznom salom i praznom pozornicom uvek je rezultirao. Tako sam stigao do spoznaje da kritičar treba da bude preteča selektivnosti, da bude selektor, a izvesno i iznad selektora, jer i pre i posle selektora kritičar mora biti samo kritičar, apsolutni, nezavisni, izlažen od bolesti privilegije i bez navijačkih strasti punih lokalizma. Vreme je pokazalo da takvog Vojvodina nije imala. Najčešće je bilo po sistemu "Ciganin hvali svoga konja". Dakle pozorišta su imala, imaju i danas, svoga i svojega koji piše ili citira one što mu reditelj ili umetnički rukovodilac blagonaklono servira, a ališa naprosto samo ponudi, kao kakva pozorišna prostitutka. Vidim kritičara kao individualnost koja ne može da bude vidljene samo iz publike, mora da dode sa pozornice, iz predstave, iz pozornice, sa ulice, mora biti višedimenzionalna. Šta sam zapazio gledajući TV Novi Sad ili čitajući list "Dnevnik", njih pominjem jer im je određište šire od uskolokalnog, iako mislim da je dozirano lokalizmom. Privilegije su imala pozorišta Novog Sada, jedno vreme Sombora i Subotice, ostalih je bilo ili ne, a ako ih je bilo onda je to zvučalo samo informativno, ponekad potcenjivački u odnosu na pozorišni projekat u takozvanoj kulturnoj provinciji. Udvarački odnos kritičara prema pozorištu i pozorišta prema pretenzijama da ima svog kritičara dovodili su do raznoraznih krahova, najčešće repertoara, pa i pozorišnih kuća, od kojih su neke još u komi. Na primer, sve do 70-tih godina SNP je imao isključivo klasičan repertoar koji se kasnije osvetio i manifestovao kao kamikaza.

Mogu da se vratim ilustrativno mitrovačkom pozorištu koje je u post-ratnom periodu fuzionisalo glumačku snagu tada neispoljenih i nedovoljno dokazanih, sa ambicijama, tradicijom i velikom pozorišnom kućom, a onda iz jedne poz-

tivne furioznosti dekretom palo pod kulturni stečaj, zadowjavalo se banalnim komunikacijama sa gledalištem koje je nepravedno potcenjeno i, garantujem, službeno školovanje nego što se to mislilo. Kritika je tada čutala, pozorište egzistiralo na granici umetničkog razuma, a publika, taj čudni potrošački mentalitet, kada je kultura na terazijama, plačala je nevidljivi ceh. Onda slijede kupovine predstava, kratka turistička putovanja publike do Beograda i Novog Sada, dolazak mladih reditelja na težgaroški bećarpaprikaš, povratak matučnom centru sa ovakvih provincialnih vikenda, sve do prvih amaterskih projekata, pozorišnih eksperimenta i nekog mog ubedenja da je pozorište večiti eksperiment, jer je uvek nešto novo čemu daju potvrdu nekolike poslednje godine u Sremskoj Mitrovici i Staroj Pazovi.

Gde god je objektivna pozorišna kritika čutala tu se gasio repertoar, nestajao je identitet, rušile se pozorišne zgrade, nestajalo ono zbog čega su mnogi talenti pali na Pozorišnoj akademiji u Beogradu 1969. opisujući glumu na nekoliko stranica tadašnjeg trgovačkog papira, a trebalo je samo da napišu: "Gluma je rad".

Glumu mora u stopu da prati i često pred njom da bude seriozan rad kritičara, doziran objektivnom separacijom "pro et contra". Ubeden sam da kritičar mora da bude selektor pre selektora, da glumačke potencije mora biti svugde gde ima pozorišta, bez obzira na lokaciju i geografske koordinate i da bude pozorišni kritičar subjektivno-objektivan prema svemu što se dešava na, svaki put pred predstavu, pustom ostrvu zvanom — scena.

Imao sam namjeru da se ovoga puta pridržim malo za Stanislavskog, Rapoporta, Karelja Čapeka, Vahtangova, Žana Vilara ili Jovana Sterije Popovića, odustajem u ime vremena.

Toma JOVANOVIĆ

Kao prvo i nimalo konvencionalno, želim da pozdravim ne tako često u praksi ostvarenu namjeru da se u ovakve razgovore uključi i glumac. Zato vas zaista pozdravljam i zahvaljujem organizatorima, a u ime glumačkog staleža, u ime nečeg što je trpilo kritiku na svojim ledima 40 godina. Govorim jezikom iskrenim, prizemnim, možda malo precrnim i preciničnim, ali ja sam večni nezadovoljnik ne iz poze, ne iz cinizma radi cinizma, nego iz želje da nešto unapredim.

Mislim da vreme u kome sam se ja bavio pozorišnom umetnošću nije bilo dobro. Počeo sam da se bavim u prvim posleratnim danima, kada su se pozorišta stvarala borački,

partizanski, komitečki, naredivački, pa tako su stvarani pozorišni kadrovi i reditelja i dramaturga i glumaca pa i kritičara. Svako je mogao biti kritičar, svako je mogao biti glumac, svako je mogao biti i reditelj i scenograf. U ime te loše prosečnosti koja je, nadam se, za nama, a pošto govorimo o pozorištu i pošto ovo govori glumac, želim da govorim bez ikakve šminke i bez ikakvog ulagivačkog ili dodvoračkog bilo kome, pogotovo rasteraćen straha od kritike, jer kao penzioner verujem da neću biti izložen nikakvim većim cinizmima nego što sam ih doživljavao 40 godina. A, dozvolite, glumac sa iskustvom od 40 godina koji je promenio pet pozorišta u Jugoslaviji ima nešto o svemu ovome da kaže.

U prvim danima susreta sa pozorišnom kritikom pamtim imena bez ikakvog rangiranja i bez ikakvog ulaženja u kritičku i estetsku ocenu tih ljudi, ali ipak želim da istaknem imena: Finci, Bogdanović, Milutin Čolić, kasnije filmski kritičar koji je u moje vreme bio isključivo pozorišni kritičar i upravnik pozorišta i pozorišni pisac. Pre svih, međutim, želim da istaknem jedno ime, jer prof. Rnjak me je podsetio na nešto – treba voleti pozorište. Ali pre nego što o tom voljenju i o toj ljubavi nešto kažem; hoću da vas uverim, bez potrebe da to posebno ističem: glumac najmanje želi hvalisavu kritiku. On dovoljno u sebi ima i klikera i neke samokritičnosti i nekakvog svog intimnog kontrolora da zna da oceni da je lažno dobra kritika veća uvređa nego pohvala. Iz onog vremena, iz vremena kada sam skupljao pozorišne kritike, koje ču sad na kraju karijere, kad mi više ništa ne znače, ustupiti Pozorišnom muzeju, verujući da će biti dragocene – navešću jednog kritičara na temu "ljubavi", o kojoj je prof. Rnjak govorio. Bora Glišić je bio kritičar koji je pozorište neizmerno voleo. Teško se odlučivao na lošu reč. Bila je jedna predstava koju, verujem, neko iz moje generacije pamti, predstava Jugoslovenskog dramskog po tekstu Judžina O'Nila. Ona je, bukvalno, posle premijere skinuta. A Bora Glišić, govoreci o toj predstavi koja je po svim merilima, oprostite na izrazu, bila čabar, nije se usudio da tako loše kaže. Možda je licemerno kazao: – "Verovatno je te večeri bio nekakav nesporazum u meni; moraću tu predstavu još jednom da pogledam da bih doneo definitivan sud." Teško mu je bilo reći lošu kritiku. Na žalost, sledeći put predstavu nije mogao da vidi.

Dalje, moje razmišljanje, glasno naravno, ide na kritiku kritičara koji su, pre svega, bili sami sebi svrha. Kritičari koji su pisali kritike radi kritičara i radi svog nivoa, a ne u informativnom, ne u vaspitnom, ne u nekakvom kreativnom smislu, da ukažu, da objasne. Da ne govorim o kritičarima koji su bukvalno prepričavali komad! Pa, onda, molim vas, nedopustivo je "prepričati" komad i govoriti o scenografiju, inspicijentu, kostimografiju, a potom, na kraju, naredati, uz sullera i inspicijenta i nekog od glumaca. Strašno! Mislim, to vreme znači vreme koje je iza nas, treba registrirati i o njemu reći možda još i gore nego što ču ja da kažem.

David KECMAN

Iz riznice različitih, a verujem i zanimljivih i dragocenih iskustava u tvorenju novinske i radijske pozorišne kritike (a u čemu postoji, osim bliskosti, i specifičnosti uslovljene zakonomernostima svojstvenih za sam medij), izdvajam, za

Sledeća tema o kojoj hoću da govorim je tema moralnosti. Verovatno će neko od vas u ovoj mojoj malicioznosti prepoznati mnogo imena, ali ja se toga ne stidim. Znam kritičare koji su pisali kritike o predstavama koje nisu gledali. Komentar vidim na vašim licima. Glumci su retko kad imali priliku da o svemu tome govore, jer je uvek bilo: pa ko su oni, šta će oni da kažu, šta oni znaju o tome. Svi festivali manje-više prolazili su bez nas, pa i ovakve tribine skoro bez nas, zato je koristim na ovakav način, ne da se obrušim, ne da pljujem, ne da izlijem svoju žuč, ali da kažem ono što mislim. Dalje, znam kritike o jednoj istoj predstavi, do jednog perioda pisane na jedan način i posle jednog društveno-političkog ili ne znam kakvog značajnog dogadjaja, pisane dijametralno suprotno. Stravično! I ti ljudi su bili jedini koji su ostavljali nekakav trag o našem radu. Mi se bavimo jednom efemernom umetnošću. Kakav će trag ostaviti 35-godišnji rad jednog Tome Jovanovića u pozorištu Vojvodine sa ovakvim kritičarima koji su o meni pisali 35 godina? Ili, ovaj podatak. Na jednom, pošto je ovo prilika da vam to kažem, jer se nalazimo na Susretu vojvodanskih pozorišta, na jednom Susretu vojvodanskih pozorišta u Subotici, iz nekakve skromnosti, neću reći o kojoj se predstavi radi, o kojoj predstavi je reč i o kojoj ulozi, bio sam nagrađen za jednu ulogu. I u nevezanom, skoro privatnom razgovoru, kažem da sam tu ulogu igrao 846 puta. Dal' sam tu ulogu igrao sjajno, ili manje uspešno, manje je važno, ali od samog žirija bude skrenuta pažnja jednom pozorišnom hroničaru, da piše o tome, da iskoristi podatak, da kaže da je jedan glumac jednu ulogu igrao 846 puta. On to nije uradio.

I da završim. Mislim da vreme koje je pred nama, odnosno pred vama, treba svakako rasteretiti tih nekakvih borbi, nekakvih juriša. Znate, mi smo imali borbu za prugu, pa borbu za žito, pa borbu za pozorište, pa smo sve neke borbe vodili, mislim da se za pozorište mora drukčija borba voditi, kulturnija, emancipovanija, studioznija, pa pre svega i moralnija. U ime te moralnosti, da podvučemo crtu na jedno vreme koje je iza nas i o kome sam ja dovoljno pljuvački govorio, ali svakako, verujte mi, u najboljoj nameri. Hvala.

ovu priliku, samo jedno. Ono je bilo i presudno u mom opredeljenju da se posvetim pozorištu i to na način kako to, inače, zahteva stvaralačko poniranje u delo uopšte, bilo da je reč o pesmi, priči, književnosti uopšte, ili slikarstvu

i scenskim ostvarenjima. Sve do ovog, nazovi "slučaja na vojvodanskoj pozorišnoj sceni", pozorišnu kritiku sam pisao onako uzgred i za radio-program, a na stranicama novina (u istoj redakciji) o istim predstavama pisao je stalni pozorišni kritičar, spoljni saradnik.

Nimalo slučajno, naravno, jer time se redakcija, a posebno glavni i odgovorni urednik oslobodao, bar donekle, ili sa manje opasnosti po redakciju uopšte, odgovornosti i "strašnih posledica" koje su nastajale nakon objavljenog, a "nepodobnog priloga i njegovog autora", kada takav sud usledi ne nakon analize novina na uredničkom kolegijumu, nego na onom, nekad tako strašnom i sudbonosnom "roditeljskom sastanku" u nazočnosti svih opštinskih glavešina, obično ponedeljkom ujutro, naravno, izatvorenih vrata, za velikim okruglim stolom u velikoj kancelariji predsednika Opštinske konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda.

Elem, ne zadugo nakon političkog, a potom i scenskog umorista predstave *Golubnjače* Jovana Radulovića, u režiji Dejana Mijača, a na sceni Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu, postavljena je na sceni Narodnog pozorišta u Somboru, u povodu njegove stogodišnjice i otvaranja adaptiranog i dogradenog pozorišnog zdanja, predstava *Ravangrad* Đorda Lebovića (prema pripovetkama Veljka Petrovića), u režiji tada tako strašnog i politički "izuzetno opasnog" reditelja Dejana Mijača. Oči i lokalni i pokrajinski političara videle su u samom činu postavljanja ove predstave, a potom i u predstavi, samo zlo indoktrinirano *Golubnjačom*. Osim već obeleženog i "za sva vremena prokuženog" reditelja Mijača, tu je i Nikola Petrović-Peca, reditelj, bivši upravnik Narodnog pozorišta u Somboru, direktor Drame SNP u vreme *Golubnjače*, nepartijac koji je "razbio partijsku organizaciju u kolektivu Narodnog pozorišta u Somboru", izgnanik iz zavičajnog Sombora, nepozeljna ličnost, dakako, samo u očima političara među kojima su presudnu ulogu odigrali i njegovi bivši prijatelji-politički kadrovi s bazom u kulturi. Nevolja više što u *Ravangradu* nastupaju članovi ansambla Srpskog narodnog pozorišta i ansambla Narodnog pozorišta u Somboru, a koji su na zajedničkom projektu bili angažovani i u *Golubnjači*. Sve je, dakako, "razjašnjeno" (u glavama političara) scenskom razradom samog sadržaja Lebovićevog *Ravangrade* s tolikim jeretičkim nabojem da se posumnjalo i u doslednost njegovog poštovanja autentičnosti prozognog dela Veljka Petrovića, jer žestokoj kritici je izložena Vojvodina stara koja, okom nabedenih ideologa, danas nema čega da se stidi, jer "odnos prečana i Srbijanaca danas nije takav i čemu, ako nije igra puna podlosti i podmetanja kukavičjih jaja, takva predstava u ovo vreme "oslobodeno natruha prošlosti"..."

Premijera *Ravangrada*, u inat očekivanjima, ipak se dogodila i doživelu ovacije na otvorenoj sceni u Somboru. Mišljenje gledalaca, a što sam kao novinar bio u prilici ne

samo da oslušnem, nego i da bez kalkulisanja, nakon dogadaja, iz neposredne blizine sagledam, bilo je nepodeljeno i svodilo se na ocenu: najbolja predstava na somborskoj sceni u minuloj deceniji.

Da li u sprezi, po nalogu političara, ili uz uvek sigurnu pretpostavku da će se to njima, nakon *Golubnjače* dopasti i time zaraditi sigurniju podobnost u redakcijama i van njih, pozorišni kritičari vojvodanskih glasila žestoko su osudili predstavu *Ravangrad*. A da je reč i o novinskoj političkoj nameštajki, svedoči, osim ostalog i to, da su takve negativne kritike ispisivali i bivši autoriteti u pozorišnoj kritici koji su već tada mirisali na naftalin. Ne pominjem njihova imena, jer neki su u međuvremenu otišli sa ovoga sveta, ili samo iz sveta politike i kulture, a mrtvim vukovima lako je izmeriti repove i neka se time bave oni koji za tako nešto imaju više sklonosti il' — bolji želudac.

Kritiku na predstavu *Ravangrad* napisao sam i objavio u programu radija samo dva dana nakon premijere. Bila je pozitivna. Nakon analize dramaturškog postupka Đorda Lebovića, koji je poniranjem u delo Veljka Petrovića otkrio i nove slojeve iščišavanja njegove proze o *Bunji i drugima u Ravangradu*, usledila je pozitivna kritika rediteljskog postupka Dejana Mijača i zdušnoj igri zdrženog ansambla novosadskih i somborskih glumaca. Radijska pozorišna kritika, tim pre što je reč o lokalnom radio-programu i emisiji informativno-političkog programa (*Novosti dana* — Radio Sombora) obavezuje na što veću bliskost sa dogadajem o kojem je reč, jednostavnost, jezgrovitost i razumljivost u kazivanju, u pristupu temi. Nisam, dakle, u trenutku pisanja, a potom i kazivanja svoje kritike, ni mogao biti u prilici da pročitam, ili da čujem šta i kako drugi kritičari misle. Priznajem, bila je ovo više impresionistička, nego analitička kritika, za šta više mogućnosti pruža pisanje pozorišne kritike za novine ili časopis, kad kritičar ima više vremena i za ponovno gledanje predstave, i za duže promišljanje i pisanje, ali pozitivna ocena je ušla u uši političara — "dežurnih slušalača" i pozvan sam na "drugarski razgovor" kao novinar-urednik oblasti kulture u Informativnom centru (*Somborske novine* i Radio Sombor), ali ne sutradan po objavljuvanju kritiku, već nakon nedelju dana, kada je i na stranicama novina, u rubrici kulture, objavljena takođe pozitivna kritika napisana perom spoljnog saradnika — stalnog pozorišnog kritičara profesora Jovana Stričevića. Njemu je novi glavni i odgovorni urednik zahtevalo na saradnji, a mene je na razgovor (verovatno nakon "roditeljskog sastanka" POZVAO LIČNO PREDSEDNIK OK SSRNV — Sombor. Znali smo se još iz vremena kad smo obojica bili prosvetni radnici, pa je razgovor odatle i krenuo, uz neiskrene izraze poštovanja posla kojim se sada bavim, za članke i knjige koje, eto, "tako često objavljuješ, pa sam te zato i pozvao da mi nešto razjasniš u predstavi *Ravangrad*. "Tebi se-reče-predstava dopala i to je tvoje

videnje, u to se ne mešam, čini mi se da sve ono što je u predstavi izgovoreno, Veljko Petrović nije tako napisao". Malo sam svom bivšem, starijem kolegi govorio o zakonitostima dramaturgije, no kako je to "i njemu poznato," upita me da li sam primetio da jedna od ličnosti u *Ravangradu* reče kako su "ljudi na položaju u našem Ravangradu izgradili sebi nove, velike kuće od šupljie cigle". Počeh da prebiram po sećanju i nikako da se setim da li su takve reči izgovorene ili ne u predstavi, a još više imam li ih u nekoj od Veljkovih pripovesti koje sam takođe, spremajući se i sam za pristup kreaciji, morao iznova da pročitam. Umesto odgovora, upitah zašto je to toliko važno za pozitivnu ili negativnu kritiku, ili za samu predstavu. "E, vidiš — reče mi uz šeretski, "otkrivački" pogled, kao: uhvatio sam te u neznanju — "to je i te kako važno i to je sam Lebović namerno dopiso. Jer, znaš li da se šuplja cigla u zidanju kuća nije koristila u vreme Veljka Petrovića, već odnedavno, a Lebović je to napisao kako bi kritici izložio sadašnje političare. Imatoga i tome slično, sigurno je, još, a o odnosu Srba i Madara da i ne govorimo, iako je samo to na umu i Leboviću i Mijaču, i Petroviću..."

I ko zna gde bi moj bivši kolega, a tada glavni tata na "roditeljskom sastanku", voden tragom od šupljih cigli stigao da nije bio siguran kako će ovaj "slučaj" drugim putem da razreši. A taj drugi put ostvaren je ovako: predstavu *Ravangrad* postepeno, bez trzavica, skinuti sa repertoara i na novosadskoj i na somborskoj sceni. To se i dogodilo. Predstava jedva da je imala 7-8 izvođenja, a na kuraž somborskog ansambla da njome učestvuje na Susretu vojvodanskih pozorišta uzvratilo se tako da na ovaj najstarijo pozorišno smotri u Jugoslaviji, i pored izuzetnih, time i očitih vrednosti u pogledu dramaturgije, režije, scenografije, kostima, glumačkih ostvarenja, prode bez ijedne nagrade, makar i za epizodu. Politika je učinila svoje.

Čemu danas ovo i ovako podsećanje na jednu predstavu, političko zamešteljstvo oko nje i nad njom, iskustvo jednog pozorišta u tzv. provinciji koje se svojim radom, umnim i smelim projektima, uz angažman onog najvređnjeg u pozorištu, stvaranjem koncepta teatra-razlike, uzdiže iznad svoje datosti? Najzad, čemu i podsećanje na, priznate, smelost pozorišne kritike pisane rukom ljudi koji su, sticanjem mnogih okolnosti, neprestano zagledani u pozorište svog grada i dele njegovu sudbinu, podjednako i radoš, i udes? Odgovori su sadržani u samom pitanju, no kako je ovom prilikom reč o pozorištu i pozorišnoj kritici, našu pažnju usredsređujemo, bar za tren, na iskustvo pozorišta izvan velikih kulturnih centara i pozorišnu kritiku izvan većih i snažnih medija, dakle, onih koji, uinat svom značenju za takav teatar i javno mnjenje, nose na sebi strašni žig lokalnog, perifernog, manje značajnog...

Poznato je da je za, primera radi, jednog pisca prvi i presudni uspeh ako ga za stvaraoca najpre prizna, a potom i podržava njegova porodica. Tako je i sa pozorištem u malom gradu, reč li je o odnosu sredine prema instituciji koja joj svojim značenjem, mestom i ulogom, daje određeno značenje u sveopštem identitetu, tako je i u odnosu između pozorišta i pisca, hroničara kulture i autora pozorišnih kritika. Stalna usredsređenost na jedan teatar, koja traje i po nekoliko decenija, a što je koliko dobro, toliko i loše i za pozorište, i za pisca, čini da se između teatra i stvaraoca uspostave i nekakva nepisana pravila, obavezujuća i za pozorište i za kritičara.

Pozorišni kritičar je u nezahvalnoj ulozi onoga koji je uvek naspram "svog" pozorišta. On o njemu prosudiće i napisima druge vrste, ne samo pozorišnom kritikom. Poštovanje zakonitosti vlastite profesije obavezuje ga na pravovremenost, istinitost i objektivnost i to pred javnošću jedne sredine koja ih podjednako dobro poznaje i od svakog traži najpre ono što i sama svakodnevno može i na drugi način (tzvan javnog informisanja) da spozna. Pozorišni kritičar koji je sudbinski najviše vezan za jedno pozorište, njegove kreacije, a potom i za sve ono što sa strane dolazi na ovu scenu, neprestano je u sendviču između interesa pozorišta i zahteva javnosti, sredine u kojoj živi i stvara.

Napiše li pozitivnu ili negativnu pozorišnu kritiku, uvek je pred nekim na gubitku. Sviše laskavim ocenama gubi najpre nešto od svog mogućeg ugleda najpre među ljudima u pozorištu, jer oni sebe, ipak, najbolje poznaju. Negativnom kritikom o predstavi, naravno, uz svu potrebnu argumentovanost, izaziva gnev u pozorištu, jer od ocena u lokalnim medijumima zavisi i posećenost pozorištu, dakle, delimično, i njegov materijalni položaj, pa i status u mreži institucija kulture u jednom gradu kakav je, primera radi, i Sombor kao i te kakav kulturni centar u Vojvodini, pa i u Republici Srbiji.

Ako sve to, bez ikakve dvojbe, ima značaja i zasluguje pažnju, pisac pozorišne kritike, uveren sam u to, najodgovorniji je najpre pred samim sobom, pred svojom savešću, pred svojom profesijom, pred svojim stvaralačkim egom bez ikakvog obzira (van onog razumnog i razumljivog) na vreme i prostor u kome, kad i kako piše, posmatrajući pozorište iznutra, dakle, kroz njegovu autonomnost, kroz pripadanje prostoru duha kome, inače, najviše i sâm pisac pripada. Izneveri li sebe, svoj stvaralački identitet, pristajanjem na laku dobit, trenutačnu korist i licemernu glumačku, uvek problematičnu zahvalnost za dobijanje ne-zasluženog, pozorišni kritičar je gubitnik i u svakom drugom pogledu. Sa njim je potom gubitnik i medij za koga piše, pozorište koje olako uzdiže među zvezde (a još lakše pada

na smetlište), javnost kojoj se nikada ne može beskrajno dugo podvaljivati, jer je i sama (a reč li je prevashodno o pozorišnoj publici) dovoljno i obrazovana i obaveštena o vrednostima pred vlastitim okom.

Odgovornost, time i sam značaj, pozorišnog kritičara koji je najviše vezan za pozorište izvan većih kulturnih centara, značno je složenija i šira ima li se na umu činjenica da on svojim dugim radom istovremeno postaje i hroničar, letopisac jedne kuće koja je izvan centra trajne pažnje drugih medija izvan sredine u kojoj najneposrednije deluje. Predstave se dogode, traju sezonom-dve i postaju deo lepog, uvek i varljivog sećanja. Pozorišna kritika, nezaobilazna, makar i u lokalnom glasilu, postaje, vremenom, i nešto više od obične recenzije. Isčitavamo je ne samo onako kako je napisana i objavljena, nego i između redova, i ko ume bolje da čita, spoznaće i vreme i okolnosti u kojima je nastajala; ona je i odblesak reflektora sa pozorišne scene, i svedočanstvo o piscu, ali i svedočanstvo o nečem neponovljivom, bilo da je reč o teatru, ili o kritici koja ga promišlja, uzdiže, pravilno ocenjuje, ili unižava.

Zoran DERIĆ

Odmah na početku valja postaviti nekoliko pitanja uzročno-posledične prirode: da li imamo pozorišnu kritiku, sada i ovde; ako je imamo – kakva je; takva kakva je zasluzuje li poverenje publike, na jednoj strani i pozorišta, odnosno pozorišnih stvaralača, na drugoj strani; stvarni i mogući domeni pozorišne kritike. Ova pitanja su stalna – prisutna koliko i delatnost, tj. umetnost kojom se bave. Mada deluju retorski, ipak zahtevaju i odgovore koji logično iz njih proističu. Znani, jer se ponavljaju, davno uočeni, da bi se pretvorili gotovo u definicije koje se pamte, ali i vrlo kratko ostaju u svesti kao i sve što se uči naizust, pomalo mehanički, ne uvidajući odnose i pravila, i ne shvatajući razloge i suština. Odgovori na postavljena pitanja su toliko jednostavni da se čine banalnim, tako primereni i primenljivi da je pravo čudo što nisu opredmećeni u praksi kao nešto što se podrazumeva, nešto bez čega se ne može. A opet – ne možemo bez nedoumica: da li su, nama, odgovori *stvarno* potrebni ili nam je dovoljna stalna zapitanost? Ima li pozorišna kritika istinski autoritet, ili samo umišljeni? Nude li nam pozorišna dela (mislim na predstave u sadejstvu svih elemenata – kreativnih, izvodačkih, tehničkih i drugih) neka rešenja, istinska tumačenja i primere za delanje – ili samo iluziju svega toga? Da li je jedno i konačno rešenje svih naših problema i potraživanja moguće i da li nam je uopšte potrebno?

Ako odgovorimo na prvo postavljeno pitanje sa DA, tim jednostavnim rešenjem nismo, u stvari, ponudili dovoljno

Konačno, ma kakva da je, kritika pozorišta i sama je svojevrsna scena, a ne samo gola ocena, ili opsena. Vrednost joj određuje stvaralačka širina i dokazani nivo stvaraoca u prilazu delu, a ne isključivo mesto i vreme objavlivanja. Lako neprestano, po funkciji svoje kritike, naspram pozorišta, polazište kritičara je u samom središtu scene, tamo gde se prelama, ukršta, a potom na sve strane razliva svetlost reflektora, a ishodište, ili smisaonost kritike, mnogo dalja od tačke do koje dopire ili muk, ili buran aplauz u vreme premijere. Bilo kako da je iznedrena, naravno, uvek po zasluzi i uz bezrezervno poštovanje i teatarskog čina, i zakonitosti spisateljske kreativnosti, kao meko uzglavlje, ili kao poselja od trnja, kritika je doista pozorišna tek ukoliko sama sobom, izvan svakog, a posebno u vremenu nesigurnom, koje nikad kraja neima, uvek iznova dokazuje svoju punu smisaonost uvek naspram zla koje je podjednako i protiv pozorišta i protiv slobodne kreativnosti bez koje nema ni pravog teatra, a ni stvaralačkog ega u središtu beline papira.

ubedljivo i opravdano pojednostavljivanje jednog, u suštini, kompleksnog problema. Može li se nekoliko tekstova koji se napišu i objave u periodici, uglavnom dnevnim novinama; oni retki i istom prigodom izgovoreni redovi povodom neke premijere pozorišnog komada putem radio-talasa; tu i tamo uprizoren i prezentovan širem gledalištu posredstvom TV medija – mogu li se, dakle, ti izuzeci koji potvrduju pravilo smatrati kontinuiranom kritičkom praksom, bogatom i važnom, uticajnom segmentu pozorišnog života, u Vojvodini, u Novom Sadu pre svega, pa onda i u drugim pozorišnim sredinama koje imaju svoja informativna glasila.

Kad i na ovo pitanje opet odgovorimo potvrđno, tim jednostavnim MOŽE samo smo izbegli pravi odgovor. Postoji, uistinu, nekoliko novinara koji, pored ostalog, redovno pišu o premijernim izvedenjima u vojvodanskim pozorištima. Dosta redovno se prate gostovanja pozorišta iz Beograda i drugih gradova, koja su proređena (nećemo učaziti u razloge takve politike) i još rede inostranim teatrama koji se zadesu u našoj blizini zbog učešća na BITEF-u, posredstvom inostranih kulturnih centara, neke kulturne razmene ili medupozorišne saradnje, ali i to bez nekog većeg odjeka a desi se i da produ nezapaženo.

Dva puta o istoj predstavi u istim novinama skoro da se i ne piše. Tek ukoliko je predstava u nekoj festivalskoj konkurenciji, pa još i nagradena, ali i tada u smanjenom

obimu, dakle na prostoru koji je sada manje istaknut, svedeniji nego prilikom prvog pisanja o dotičnoj predstavi. Vrlo retka su različita, dva ili više na istom prostoru i istim povodom sučeljena kritička mišljenja. Ukoliko se (što je češće iz povrednosti nego iz suštinske suprotnostnosti jednom sudu) javi i neko drugi i bitno drukčije mišljenje, ono nema ne samo isti tretman, nego ni status pozorišne kritike.

Pobjojmo sve premijere u jednoj pozorišnoj sezoni, sva glasila koja izlaze u Vojvodini, računajmo da se u svakom od njih bar na uslovno kritički način piše o predstavama – i to nam je naša pozorišna kritika, na okupu, potpisana ili nepotpisana, čitana ili zapostavljana na račun nekih drugih, zanimljivijih tekstova.

Imamo, dakle, pozorišnu kritiku u Vojvodini, ili još bolje: imamo nekoliko profesionalnih novinara koji, po zadatku, gledaju pozorišnu produkciju, sagledavaju njene ambicije, pokušaje i umetničke rezultate i o tome izveštavaju svoje čitaocе. Odmah se nameće novi niz pitanja: KAKVА je to kritika, kritika KOGA ili ČEGA, i KOME je namenjena? Postoje različita, gotovo suprotna shvatanja kako pozorišta, tako i svega što iz njegovih odnosa proizlazi. Mogli bismo to uopštiti: jedna su zasnovana na pozorišnom iskustvu (dečanja i gledanja, učestvovanja i saučestvovanja), druga su teorijske prirode. Ako pridodamo tome i individualna interesovanja, primarnost ili sekundarnosti pozorišne vokacije, pre svega onih koji se bave pozorišnom kritikom – zatičemo se na jednom poprilično neodređenom stanovištu. Nećemo posebno analizirati sva postojeća, niti nabrajati sva moguća. Zaključimo kako svako zahvata onoliko koliko i kad mu treba, a već prema mogućnostima i drugim okolnostima.

Pojednostavimo stvar do kraja: uzmimo da publike u gledalištu predstavlja stvarnost, pozorišna predstava je predstavnik neke "druge stvarnosti", a pozorišni kritičar je između ta dva sveta, posrednik između njih, između sna i jave, između kreacije i likcije, na jednoj i sveta stvarnosti na drugoj strani; između imaginarnog, mitopoetičkog i svakodnevнog života. Nema sumnje to je vrlo zahtevna, teška, čak nezahvalna pozicija. Radi se o dve dimenzije koje se mogu dodirivati, čak prožimati, ali su to, najčešće, sfere koje pripadaju različitim vremenima i prostorima, kojima upravljaju druge sile. Ili smo, barem, skloni da tako idealizujemo, uzvisujemo pozorišnu umetnost, a sa njom i kritiku iste.

Pozorišna kritika bi trebalo da omogući razumevanje, s njim i uživanje u pozorišnom činu, da ponudi semantičke i estetske elemente za to, da zainteresuje za predstavu one koji je još nisu pogledali a da pomogne u dekodiranju poruke onima koji su predstavu već videli ali nemaju do-

voljnu spremu za samostalno otvaranje koda, tj. prodiranje u šifru iza koje ih čeka potpuniji doživljaj jednog pozorišnog, umetničkog poduhvata.

Uz informativnost, novost poruke, to bi, u najkraćim crtama i pojednostavljeno – bilo ono što publike očekuje i uglavnom dobija od strane pozorišne kritike. Po svemu sudeći nešto nedostaje: sud, ocena, vrednovanje. Bez toga nema prave *kritike*. Tek tu nastaju svi naši nesporazumi, izneverena očekivanja, razlozi za ljutnje, zameranja i nezameranja, malo radosti i puno razočaranja.

Pozorišna kritika nije kritika pozorišta, već afirmacija umetničkih vrednosti, odnosno negacija uočenih propusta i slabosti pojedinih pozorišnih predstava. Vrednosni kriterijumi moraju biti primarni a ocene jasno i razložno izvedene, argumentovane koliko je to moguće. Ne sme se skrивati iza nekih kritičkih konstrukcija, u nerazumljivoj sintagmi, smušenoj aparaturi – tačan i strog kritički sud. Tek taj i takav stav može stići ugled i poštovanje kod čitalaca, gledalaca, slušalaca koji žele da saznaju nešto više o delu koje su videli ili tek nameravaju da ga pogledaju. Pozitivna ocena može da ih privuče, da ih uputi na istinski pozorišni umetnički doživljaj. Negativna – da ih odbije, ali može, isto tako, da ih isprovocira – njihovo mišljenje ne mora da bude kao i kritičarevo, čak i ne valja ako je tako, ali i jedno i drugo moraju biti dosledno izvedeni i branjeni – svako sa svoga stanovišta.

Česta su pitanja koja problematizuju autoritet pozorišne kritike, pa i njen moralni identitet. Na osnovu njih se formira određeno mišljenje o ličnosti pozorišnog kritičara, stiče poverenje u nečiji sud, kako kod publike tako i kod samih pozorišnih stvaralača.

Ne želim ulaziti u neke izvanpozorišne, izvanumetničke, lične naklonosti i interese. Siguran sam da ih ima. Često su na snazi. Uglavnom je to nekakva lokal-patriotska sprega, prijateljsko-susedski odnosi i principi usluge za uslugu. Ali, kad su prisutne takve pojave ne može se govoriti o pozorišnoj kritici, a mi sada govorimo isključivo o tome.

Dakle, mogućnosti za raslojavanje i banalizovanje pozorišne delatnosti kao visoko estetizovane, profesionalne i vrednosno jasno odredene – su velike i povremeno u igri. Ali mi sada imamo na umu neke povisene kriterijume i neka čvrsta uporišta, kao i nekoliko sjajnih primera kakva jeste i treba da ostane pozorišna kritika kod nas. Mislim na kritiku koja nastaje na srpskohrvatskom jeziku. Mogli bismo je prepoznati u nastojanjima Vladimira Kopića, pozorišnog kritičara lista "Dnevnik", Dejana Penčića Poljanskog, pozorišnog kritičara Radio-Beograda, Dušice Pejović, pozorišne kritičarke Radio-Novog Sada, kao i nekih drugih, malobrojnih, kojima je pozorište glavna preokupa-

cija. Njihove kritike su kritike od poverenja, pokazatelji stvarnih dometa pozorišne kritike.

Mogućnosti pozorišne kritike prevazilaze ova tri primera. Ona bi se mogla pružati u smeru većih uticaja, sugestivnosti, kako na publiku, tako i na repertoarsku politiku pozorišnih kuća. One moraju biti uvek budne, osluškivati stvarne potrebe publike i prave primedbe kritike, nadmetati se i izboriti svojim kvalitetom. Toliko puta pozorište je pokazalo odsustvo sluha za vreme u kome jeste ili bi trebalo da bude aktivan učesnik, za umetničke vrednosti koje svoju potvrdu pronalaze na sceni, u pravoj rediteljskoj postavci, sa pravom glumačkom podcem, pred radoznašlim gledalištem. Tako često izostaju autentičnost, strastvenost, istinski teatarski zanosi, pa, samim tim, i istinski doživljaji kod gledalaca, odsustvo interesovanja, pa prazne pozorišne sale i daske koje sve manje znače.

Dodao bih još nešto o kritici predstava tzv. pozorišta posebnog profila (misli se o pozorištima za decu, alternativnim i amaterskim scenama).

Dok institucionalizovana, profesionalna ili narodna pozorišta imaju kakvu-takvu kritiku u sredstvima informisanja, pozorišna delatnost koja je izvan toga gotovo je sasvim zaposlavljena, ostaje izvan domašaja TV, radija i dnevnih

Dušanka ZRILIĆ

Da nisam vesele naravi, temu bih, u ovom trenutku, smatrala ciničnom, ili u najmanju ruku neumesnom, jer situaciju očigledno, još nećemo označiti alarmantnom. Pozorišna kritika, u kakvom je danas položaju zatičemo, može uticati na razvoj dramske umetnosti taman koliko i zelenkada na raspoloženje kišnih glišta.

Pozorišnom kritikom se bave neuspeli dramski pisci, reditelji ili glumci-predrasuda prva. Pozorišna kritika treba da je uvek teorijski zasnovana na egzaktnim umetničkim merilima, lišena impresija, komplimenata, emotivnog odnosa onoga koji kritiku piše-predrasuda druga. Pozorišna kritika je prilika da kritičar prikaže svoju elokvenciju, svoj volumen znanja, dakle sebe-predrasuda treća. Pozorišna kritika je dobra prilika da plaćenim ili na drugi način iznudenim hvalospevom lažno vrednujemo komad-predrasuda četvrta i da na ne redam dalje od apsurda.

Pozorišna kritika, bar u vremenu u kome sam ja prisutna u i oko pozorišta, nije značila baš ništa u valorizaciji jednog pozorišta ili pozorišnog poslednika. Zadovoljenje ili povreda glumačke, rediteljske, ili neke druge sujete umetnika, osećanje zadovoljstva ili tuge zbog izrečenih ocena, zluradost ili oduševljenje kolege iz branše, zainteresovanost po-

novina. Zabeleži se nekoliko reči povodom premijere, po nekog manje ili više uspešnog gostovanja, učešća na nekom festivalu, ali to je daleko od pozorišne kritike, oskudno kao informacija i uglavnom bez vrednovanja.

Razlozi za takvo stanje možda su u vrlo nepovoljnem tretnjanu takvih dogadaja u samim medijima, pa u redakcijama pojedinih glasila; u odsustvu pravih i blagovremenih informacija; u podredenosti malih tzv. velikim teatrima. Ne zaboravljamo ni činjenicu da su dela ovih pozorišta i amaterskih družina često ispod umetničkog nivoa. Odsustvo pozorišne kritike u navedenom slučaju nije opravданo, ali je očigledno nastojanje da se izbegne negativnost, moguće zamiranje, strah od uzvraćenog udareca od strane povrednih sujeta.

Izvedimo kao zaključak nešto što mora biti imperativ pozorišne kritike danas: ona je primer aktuelne pozorišne estetike koja mora prihvatići pod svoje okrilje čak i meta-umetničke, para-umetničke i anti-umetničke elemente; nuditi svojim korisnicima celovitu sliku o pozorišnom životu uopšte, ali i izdvojiti one najatraktivnije i najplodonosnije trenutke, bilo da se radaju na maloj ili na velikoj sceni, u instituciji ili izvan nje.

tencijalnog gledaoca da proveri kritičarev sud-samo su krajnje sporedni i sporadični efekti koje pozorišna kritika prizvodi.

Pozorišna kritika nije ozbiljan činilac čiji vrednosni sudovi proizvode ozbiljne posledice, a i kako bi to bila kad često kritičarima nedostaje znanje i stručnost (kompetentnost) odgovornosti, nepristrasnost i elementarno poštenje (etičnost). Čast časnim izuzecima, vrsnim znalcima, Prometnjima koji stripljivo i uporno, uprkos svemu, savesno rade svoj naizgled jalov posao. A i kako bi drugačije bilo kad je dostojanstvo mnogih, naročito umetničkih profesija uniženo do najniže granice podnošljivog. Dakle, nisu krivi kritičari, kriva je levča.

I sve je samo posledica mnogo ozbiljnijeg uzroka koga današnjim razgovorom sigurno nećemo ukloniti, ako ga i identifikujemo. No, možda možemo nešto drugo. Dostojanstvo profesije uvek su branili najbolji u njoj, a unižavali ga oni drugi. Kako li se samo namnožilo onih drugih. Nužno je uspostaviti sistem vrednosti koji saobraća sa svetom i vekom u kome smo; uspostaviti takav hijerarhijski sistem vrednosti u kome će se zasigurno, najbolje razlikovati od dobrog, dobro od lošeg, i neće nam sve biti ota-

Ijano, traljavo i osrednje, dakle ne više crno ili belo, već sivo. Učiniti pozorišnu kritiku odgovornom kategorijom i po posledicama koje će proizvoditi. One moraju biti i statusne i materijalno-finansijske prirode i važiti i za instituciju i pojedince.

Ima pozorišna kritika ozbiljne zadatke i mimo uticaja na razvoj dramske umetnosti neposredno. Formiranje ukusa javnoga mnjenja, inicijaciju posebno obdarenih umetnika, edukaciju, dokumentarnost, aktuelnost, afirmaciju ili negaciju, no posredno, svi su oni u funkcionalnoj vezi razvoja dramske umetnosti. Ako je tako, pozorišna kritika bi morala agresivno osvojiti nov i ozbiljan prostor u svim medijima. Primera radi, prikaz pozorišne predstave danas na televiziji traje taman koliko i pohvala golgeteru na nedelj-

noj utakmici, i dok shvatimo da je stvar najpre u glavi pa tek onda u, ili među nogama, odc voz (Orient expres). Pozorišnu kritiku bi trebalo oslobođiti eksluzivnosti i učiniti je dostupnom mnogima, a ne samo posvećenima, naravno ne vulgarizujući pri tom sam predmet pozorišne kritike. Pozorišnoj kritici bi trebalo vratiti mesto koje joj pripada po pozorišnim zakonima; onima koji su stariji i suštveniji od novokomponovanih. Oni su vaspostavljeni kad i samo biće pozorišta. Ele, vreme je da se pozorište vratí sebi, a kad se to dogodi, pozorišna će kritika sasvim prirodno biti na svome mestu, u funkciji razvoja dramske umetnosti. A kako bi drugače i moglo biti? Moglo je, bogami, i to vrlo dugo.

Ljiljana BAILOVIĆ

Mi uopšte nemamo formirano javno mnjenje, odnosno ne postoji kritičko javno mnjenje. To je osnovni problem. Znam da su mnogi slučajevi nastali iz političkih razloga. Znam za one slučajeve koje smo i ovde nabrojali, ali skidanju tih predstava sa repertoara nije doprinela pozorišna kritika, niti utemeljen kritički sud o njima, nego volja jedne političke garniture, njen interes da se na neki način zaštiti od ovih ili onih stvari. Dakle, odlučilo je nešto što je van pozorišta i van kvaliteta predstava. Kritika postoji samo u relativno uskom krugu ljudi koji se njome profesionalno bave, koji se profesionalno interesuju za tu oblast. Tu je ona relevantna i tu ona postoji. Van toga kruga njeni dometi su mali, kao što je to slučaj i sa kritikom u drugim oblastima, u književnosti i likovnoj umetnosti, na primer. Dakle, suština odnosa prema pozorištu je u javnom mnjenju, u više ili manje nedemokratskoj sredini u kojoj ono deluje.

Kad sam već progovorila, da kažem još nešto: mislim da bismo morali da raspravimo šta znači ta postavka da pozorište treba voleti. I šta znači da se pozorišnom kritičaru

mora omogućiti pozorišna praksa. Mislim: kako bi to sad zvučalo i kako bi to izgledalo kad bismo tražili od književnog kritičara, primera radi, da poznaje sve muke u kojima nastaje, recimo, jedna pesma? Ili: Šta bi značilo poznavanje rada u ateljeu za nastanak kritike o stvaralaštvu likovnog umetnika? Uverenje da je kritičaru potrebno takvo upoznavanje sa delom mislim da uveliko relativizuje kritiku. Ona nikad ne može da bude objektivna, kao što ne postoji objektivna informacija. Ona je uvek odabir onoga što hoćemo da kažemo, ali ona se mora oslobođiti od sintagme "voleti pozorište". Šta to, u stvari, znači? To je, u stvari, opterećenje za kritičara a, na kraju krajeva, i za onoga kome je kritika namenjena. Kritika mora da procenjuje pozorište, pozorišni čin, nezavisno od poznавanja uslova u kojima taj pozorišni čin nastaje i zbog toga što taj pozorišni čin živi život na sceni nezavisno od uslova u kojima je stvoren. I gledaoci koji su, u neku ruku, privatni pozorišni kritičari, izlaze iz gledališta sa utiscima o pozorišnoj predstavi, a ništa ne znaju o tome kako je izgledala dok je stvorenata. To je pozicija pozorišnog kritičara koju ne treba menjati.

Slobodan MILETIĆ

Profesor Rnjak je govorio o tome: voleti pozorište. To znači biti posvećen stvarima, ništa drugo. Ni manje, ni više

od toga, ali to je jako mnogo. Posvećenost stvari čini pravu kritiku kao što čini pravu predstavu.

Vladimir KOPICL

U pozivu za ovaj razgovor zatekli smo i moguće teze, koje su do sada bile uglavnom zaobilazene, možda zato što deluju suviše jednostavno. Ja sam inače čovek praktičar i

kao takav ću pokušati da ih se dački pridržavam, misleći istovremeno da su zanimljive, kako iz pozicije čoveka koji se neposredno, profesionalno bavi kritikom, tako, verova-

tno i sa takozvane druge strane. Prva moguća teza ovde je zapravo status i položaj, pozicija pozorišne kritike i kritičara u glasilima koja prate kulturni život. Mislim da je situacija u ovoj oblasti takva da bi, verovatno, trebalo, čak i pre pitanja kritike, staviti u pitanje pozorišnog kritičara, pošto je broj ljudi koji se bave isključivo pozorišnom kritikom, kao jedinim zanimanjem ili jedinom životnom vocationom, ne samo u Vojvodini, nego u Jugoslaviji, minimalan. Ljudi koji se profesionalno bave pozorišnom kritikom, ja spadam u krug takvih, takođe nisu posednici privilegije da se bave isključivo pozorišnom kritikom, čak ni u onim sredstvima informisanja gde imaju sreden, zavidan status, pa i kakav-takov materijalni položaj. To su istovremeno ljudi koji se, silom prilika, bave i sasvim drugim stvarima. Najkonkretnije, ja sam se više godina paralelno, po radnom zadatku, bavio i filmskom i pozorišnom i književnom kritikom, što je mnogo i za dva čoveka, a kamo li za jednog. Čovek koji se profesionalno bavi ovim poslom, pored toga što se silom prilika paralelno bavi i drugim poslovima, takođe se nalazi pred mnogim drugim ograničenjima. O njima, naravno, neću ovde sada govoriti, pošto sam se tokom rada delimično ipak izborio za neki status i danas sam, takoreći, skoro isključivo pozorišni kritičar koji donekle sam odreduje u kom će obimu pisati, nema nikakvog drugog nadredenog uticaja itd. Međutim, znam iz iskustva da veliki broj kolega koji se bave ovim poslom imaju jako velike neprijateljnosti kada treba da pišu pozorišne prikaze na jednoj kartici kucanog teksta ili manje, da nikad ne znaju kad će ti prikazi izaći, da li će uopšte imati neku komunikaciju sa onima kojima su namenjeni, zbog kašnjenja i sličnog. To su, možda, stvari koje se većine ljudi koji razmišljaju o ovim pitanjima ne tiču, ali iz nekog iskustvenog aspekta i normalno, interesovanja koje je tu bitno, mislim da nije loše da se pomenu.

Druga teza o instrumentariju pozorišne kritike i mogućnosti njene recepcije danas je možda izuzetno zanimljiva upravo zbog toga što se — ne od juče, već godinama, decenijama — pozorište sve upadljivije pomera od jednog ustaljenog shvatanja pozorišta. Naime, pozorište danas često izgleda sasvim drugačije nego što smo mi to navikli. Ono se javlja i u raznim sinkretičkim vidovima, ili je sasvim pod uticajem drugih oblasti umetničkog delovanja kao što su likovne umetnosti, film itd, i čovek se praktično u ovoj oblasti često suočava danas sa neophodnom potrebom da neki mogući, već postojeći instrumentarij pozorišne kritike — bilo na nivou aksiologije, terminologije, pristupa — menjaju, proširuju, pokušava da dâ neki mali doprinos, pri tome se često nalazeći pred neprijatnim zadatkom da mora da konsultuje druge oblasti umetnosti, terminologiju drugih oblasti umetnosti, da dolazi u situaciju da nekad, upravo

zbog oskudice u prostoru pri pisanju a i zbog nekih širih potreba, sâm pronalazi odgovarajuće nove termine. Praktično, da bude ne samo onaj koji opisuje, nego i onaj koji izmišlja. Jedna važna funkcija pozorišnog kritičara danas, bar po meni, govorim naravno iz ličnog iskustva, jeste da bude što aktivniji, da što raznolikije vidove pozorišnih ili parateatarskih, kako već termini danas govore, aktivnosti prati odgovorno i živo, i da u tom smjeru bude neka vrsta dvostrukog informatora. Jednog, naravno, koji je usmeren prema publici i drugog naravno, koji je usmeren prema onom krugu ljudi koji se pozorištem profesionalno, kreativno bave. Mene je lično uvek jedna stvar oko pozorišta, zbog toga ovo govorim, ne deprimirala, ali mi se činila uvek zanimljivom, donekle simptomatičnom. Da zapravo kritičar biva u situaciji da delimično dela u jednom praznom prostoru, zbog toga što, upravo kod ljudi koji se profesionalno bave pozorištem, ne postoji preterano veliko interesovanje za sve što se sa pozorištem događa. Govorim iz iskustva, obilazio sam desetine festivala, video kako to izgleda, pa tvrdim da upravo kod pozorišnih ljudi ne postoji preterano interesovanje za praćenje pozorišta kao jednog živog organizma koji se razvija u mnogo primera, oblika, varijeteta.

Znači, ljudi iz pozorišta nemaju privilegiju, ili je ne koriste u dovoljnoj meri, da prate radove svojih kolega. I tu, rečimo, kritičar može, kao čovek koji je većito prisutan i po obavezi i po nekoj unutrašnjoj vokaciji, zbog naloga rada konačno, da bude neka moguća vrsta posrednika između raznolikih teatarskih iskustava, ostvarenih dela, pozorišnih koncepcija, stilova, tipoloških modusa itd.

Kada sam još kao sasvim mlad čovek čitao izbor Eliotovih eseja, tamo sam pronašao jednu definiciju kritike, zapravo jednu rečenicu o funkciji kritike, u istoimenom tekstu, koja mi se upravo zbog svoje jednostavnosti činila odgovarajućom. Tamo se kaže da "Prava je funkcija kritike rasvetljavanje umetničkog dela i korigovanje ukusa". Ja se slažem, to je ovde vrlo dobro rečeno, da je posao kritičara izuzetno dragocen u sferi opisa. Kada kažem opis, ne mislim samo na površinski opis, na to kako je predstava izgledala, nego i na to koje su njene vrednosne koordinate. A mislim da je takođe izuzetno važna funkcija kritičara — ne mislim naravno na sebe, nego na zanat u celosti — upravo pitanje mogućeg korigovanja ukusa. Pošto ni meni samom taj termin korigovanja ukusa, korekcije ukusa, pitanje kako bi se to u praksi moglo izvesti, nije bilo baš savršeno jasno, prilično sam se trudio pa mislim da mi je sada malo jasnije. Mislim da bi zapravo svi mi koji se nalazimo oko pozorišta, ili oko bilo koje umetnosti, prvo morali da se pomirimo sa tim da su i pozorište i književnost i likovno stvaralaštvo pre svega prirodne ljudske delatnosti. One tek u nekim svojim najboljim vidovima postaju umetnost. A po meni

je, između ostalog, zadatak kritičara da stalno na to podsjeća, naročito tamo gde pozorišno ostvarenje ima sve primarne pozorišne, zanatske kvalitete, ali se njegov umetnički sloj nedovoljno artikuliše ili čak gubi.

To je, sad prelazim na ovu treću zadatu tezu, jedan od oblika komunikacije kritičara i pozorišta, koji je skoro po definiciji problematičan i gde često dolazi do nekih nesuglasica. Ja iz iskustva mogu da kažem da je u jugoslovenskom pozorištu ta komunikacija između pozorišta i kritičara slaba, često nikakva ili jednosmerna. Šta bi to moglo da znači? Pod tom komunikacijom se obično smatra onaj fid-bek, povratna sprega između onoga što će kritičar napisati i onoga kako će se to reflektovati na rad pozorišta. Međutim, po meni je to jedan sasvim izdvajen sloj uz koga postoje mnogi drugi. Kritičar prirodno treba da nastoji da bude neka vrsta dvostrukog informatora, prema ljudima koji se spolja zanimaju za pozorište, ali i ljudi koji neposredno rade u pozorištu. Ta druga funkcija kritičara kod nas se umalo nikako ne ostvaruje, što mislim da je pogrešno pošto su kritičari silom prilika veliki putnici i poznavaoći aktuelne teatarske faktografije. Kritičar bi, dakle, za manje mobilni pozorišni svet mogao da bude veoma dobar informator, naravno ne mislim u nekom profesionalnom smislu nego u kolegijalnom, o svemu tome što je pozorište danas, kako se ono ostvaruje, koje su mu moguće strategije — i u organizacionom i u kreativnom smislu i u nekom konačnom, pojavnom vidu predstava — a to je danas u odnosu između kritičara i pozorišta na nivou marginalije. Naime, ja se ovim poslom bavim profesionalno već deset godina, a interesovanja ovakve vrste od ljudi koji rade u pozorišnim kućama bila su skoro nikakva. Sem u nekim izuzetnim prilikama.

Ovo što sam rekao možda nema neku širu relevanciju, u pitanju su pojedinačne stvari o kojima tokom našeg razgovora nije bilo reči. Zbog toga sam pokušao da ih istaknem.

dr Petar MARJANOVIĆ

Nisam nameravao da učestvujem u današnjem razgovoru, ali dva detalja iz govora predstavnika "novog talasa" vojvodanskih kritičara uslovila su moj komentar. Do danas, bio sam uveren da ne postoji ni jedno živo biće koje veruje da neki vojvodanski pozorišni kritičar svojim napisima može da "privuče" publiku u pozorište, ili da je od nameravane posete odvratiti. Ali, ovaj mladi čovek iz Sombora pokušava da nas uveri da je jedna jedina njegova pozorišna kritika, izrečena na Radio-Somboru, doprinela da dotad popularna predstava ostane bez publike, a, da je njegova "pozitivna" kritika neke druge predstave Narodnog pozorišta iz Sombora omogućila da je "svemoćna" televizija

Još jedna stvar, povodom ovde pomenute teme ljubavi prema pozorištu, za koju mislim da je apriorna i takođe ove teme koju sam pomenuo — odnosa kritičara i pozorišta. Moje lično stanovište je da bi za svakog kritičara bilo dragoceno da proveđe neko vreme u pozorišnoj kući i da se upozna sa svim aspektima tehnologije pozorišnog rada. Međutim, kako stvari kod nas stoe, a nije tako samo kod nas, tako je uglavnom i u svetu, to je s jedne strane neostvarljivo, a s druge strane, moje lično osjećanje stvari je da je kritičar ipak čovek koji je više neki deo publike spreman da pismeno artikuliše svoje viđenje predstave i da je njemu pre mesto uz publiku nego uz pozorišnu kuću, ansambl itd.

Ima još jedan aspekt pozorišne kritike koji je apsolutno zanemaren. Baviti se ozbiljno, profesionalno pozorišnom kritikom, to je jedan fizički veoma naporan posao koji podrazumeva bar dva meseca odsustvovanja od kuće gođišnje, koji podrazumeva česta noćna putovanja, razne avanture u raznim nepodostinama i izazovima koje nam — mada sam ja tome vrlo sklon — podastiru savremena avangardna pozorišta itd. To podrazumeva i veliku koncentraciju pri pisanju, pošto pravi profesionalci pišu odmah sutradan posle premijere i to, recimo, za tri sata kompletan kritički prikaz. Tako da je u pitanju jedan fizički veoma naporan posao, koji podrazumeva i sve druge oblike spreme. A i od strane pozorišta i od strane drugih ljudi koji ga prosuduju, rad kritičara se ubičajeno smatra za jedan jako elegantan posao u onom džojsovskom smislu — da je ne samo umetnik, nego i kritičar, ne onaj koji se za nešto zalaže, nego onaj što negde u pozadini, kako to Džoš kaže, doteruje svoje nokte i pri tom ovlašto izriče neke sudove. Očigledno sasvim pogrešno, jer pozicija kritičara je u odnosu na njegov predmet rada izuzetno aktivna, ma kako u odnosu na celokupan fenomen pozorišta, dabome, bila sekundarna.

snimi i uvrsti u svoj program. Možda je manje važno jesu li te tvrdnje istinite, ali zabrinjava pretencioznost tog "uvezenja", pre svega zato što ga izriče sasvim mlad, i nedovoljno afirmisan, kritičar. Evo i drugog primera, zbog kojeg sam nakratko uezao reč. Pre pet-sedi godina, čitao sam, u *Glasu omladine* — u pauzama između časova na Akademiji umetnosti — pozorišne beleške potpisane inicijalima Z. Đ. Pitao sam se: ko je autor tih napisu čija je pretencioznost bila u očitom neskladu s njegovim, sasvim skromnim, znanjima o pozorišnoj umetnosti? Iz najave njegovog današnjeg izlaganja saznao sam da se zove Zoran Đerić, i video ga *in vivo*. Podsećam Vas da on veruje kako su

samo tri pozorišna kritičara Srbije vredna pažnje – zbog ozbiljnosti i analitičnosti. To su, misli, Vladimir Kopić, Dejan Penčić Poljanski i Dušica Pejović. Razume se, ne želim da utvrđujem pouzdanost te tvrdnje, hoću samo da primetim kako su u ovoj sali baš sva tri pomenuta pozorišna kritičara. Pretpostavljam, naslućujete da želim da podsetim na osećanje za mjeru i stepen ukusa nekoga ko u njihovom prisustvu govori tako. Naravno, danas je teško pričati i pisati o savremenoj pozorišnoj kritici, jer nemamo pouzdanih osnova za to: nemamo napisane istorije pozorišne kritike Srba, ni kritičkih izdanja pozorišnih hroničara Srbije XIX i prve polovine XX veka. To su naši "dugovi prošlosti", i zadaci za teatraloge koji bi se morali izvršiti, pa će nam onda, verovatno, biti lakše da se snademo i u proceni vrednosti savremene pozorišne kritike. Uzgred, mislim da ona nije ni bolja ni gora nego što je pozorišna kritika u Srbu oduvek bila (možda je nešto inferiornija na moralnom planu, zbog nesrećnih društvenih okolnosti).

Milina FLORIANOVA

Naime, bavim se kritikom koje očigledno u Vojvodini nemaju. Tako smo barem čuli u prethodnim izlaganjima. Nisam mislila da ću govoriti danas ovde, jer po običaju, moja uloga je dvostruka. Ja sam i učesnik, pozvana sam, doduše, na ovaj razgovor, na ovu tribinu, ali sam ujedno i izvestač. Sreća ili nesreća za slovački pozorišni život u Vojvodini je u tome da ne postoji profesionalno pozorište, pa se mora beležiti sve ono što se uradi u okviru amaterskih pozorišta. Zahvaljujući tome, tradicija amaterskih pozorišta kod vojvodanskih Slovaka duga je ravno 125 godina. Na osnovu podataka u novinama... te godine su amateri u Petrovcu izveli neku predstavu. Iz tog kratkog osvrtu vidimo da su tu učestvovali neki već oprobani, provereni glumci i taj podatak se uzeo kao začetni, kao merodavni element za utvrđivanje dužine tradicije. Iz tih beležaka iz slovačkih novina dolazimo i do podataka da su se najčešće igrali Molijer, Sterija, Nušić, Gogolj, Čehov, ali i Jozef Gregor Tajovski, Ferko Urbanek, Ivan Stodola, Vladimir Hurban Vladimirovi koji je ostao nepoznanica uopšte u pozorišnoj kritici. Naime, njegovo delo nije dovoljno obeleđljeno ni u slovačkoj kulturnoj tradiciji, a kamo li u jugoslovenskoj. Takođe, dolazimo do podataka da su pozorišni kritičari uglavnom bili ljudi koji su radili u tim pozorištima. Oni su se potrudili da te zabeleške u novincu dospeju i da se tu

Ipak, zajednička karakteristika prati je kao senka. I najbolji pozorišni kritičari ovoga veka u Srbu – od Milana Grola, koji je bio i praktičar pozorišta – pisali su "literarne" pozorišne kritike i ostajali veliki dužnici pozorišnim stvaraocima, naročito glumcima. Istina, Grol je dug glumcima odužio u knjizi brijančnih pozorišnih portreta *Iz pozorišta predratne Srbije* ali to nisu učinili naši pozorišni hroničari posle 1945. godine. Ako se zadržim na savremenim pozorišnim kritičarima Vojvodine (jako sebe smatram samo znalcem kritičarskog opusa Miodraga Kujundžića, čije sam pisanje pratio tridesetak godina), mislim da oni samo nastavljaju te beletrističku tradiciju: kompetentni su kada govorile o piscu (naročito ako nije reč o prvom izvedenju drame), naučili su nešto i o režiji, ali kad dodu do ocene dekorata, kostuma i ostvarenja glumaca, tu je – i kod najboljih – neoprostiv pad i jasna nekompetentnost. Nemam prevelike nade da će se "u dogledno vreme" nešto bitno i nabolje promeniti.

objave. I na žalost ili na sreću, zavisi s koje tačke gledišta se na to gleda, do danas je tako da vesti o dogadanjima u slovačkom pozorištu ne dopiru mnogo izvan slovačke narodnosti. Naime, to tu ostaje o novinama, u programu na slovačkom jeziku i potrebno je stvarno čudo, poput ove pazovačke predstave koja je igrana ovih dana i ovde u Zrenjaninu, da bi se o tom teatru nešto šire i nešto više govorilo. Pozorišni poslenici su jako nezadovoljni jer smatraju da pozorišna kritika koja egzistira nije dovoljno stručna, da im posvećuje jako malo prostora, kako su nezadovoljni što ljudi koje cene i čije kritike čitaju u drugim glasilima ne mogu da vide u svojim sredinama, a znate već kako to biva. Obično se ova tema pominje u razgovorima i kad se završe susreti amaterskih pozorišta, o tome se više ne govori. Do te teme se ponovo dode tek na sledećim susretima. To bi bilo ukratko o onoj kritici za koju tvrdimo da je nema. Ja znam da takva kritika postoji i u pozorišnom amaterizmu Rumuna i u pozorišnom amaterizmu Rusina, da ta kritika postoji i što se tiče amaterizma na srpskom jeziku. Ali, s obzirom na situaciju kakva je i u listovima, s obzirom na činjenice koje smo tu već čuli u toku ove rasprave, ona je jako, jako malo zapažena. Jako malo prostora joj se daje. Almanah je jedini list gde se može sve na istom mestu o svemu pročitati.

dr Božidar KOVACHEK

Samo nekoliko reči o jednoj dodatnoj odgovornosti, a na neki način i privilegiji pozorišnog kritičara. Naime, pozorišni

kritičar je neproverljiv. Ako ja pročitam kritiku jednog romana, ja mogu da pročitam roman pa da proverim kritiku.

Likovna dela takođe. Pozorišnu predstavu, onu o kojoj je pisao kritičar, ja ne mogu da vidim, osim što kaže Luka, ako je napisana pre premijere. Šta to znači? To znači odgovornost, ne samo prema publici i ne samo prema pozorištu, nego i prema nekom budućem istoričaru pozorišta koji kritiku prethodnog vremena ima kao jedini, može se reći, izvor informacija. Dakle, jedini istorijski izvor. Ja mislim da o tome pozorišni kritičari baš ne vode dovoljno računa, naročito kako je prof. Marjanović rekao, kad pišu o glumcima. Jer, napraviti portre ili napraviti ocenu nekog glumca iz prošlosti, može se samo na osnovu pozorišnih kritika njegovoga vremena. A u tim pozorišnim kritikama ima tako malo o glumačkoj kreaciji. Zato ja mislim da

pozorišna kritika treba da sadrži i nešto što se na prvi pogled čini prizemnim. Da kaže: taj i taj glumac, u tom i tom komadu je napravio takav i takav gest koji odgovara ili ne odgovara. Dakle, mislim da pozorišni kritičar, za razliku od svih drugih, ima dužnost da insistira na detalju. Da u svaku kritiku ubaci bar jedan detalj. Ne mora to biti o glumačkom izrazu, može biti i o režijskom postupku, ili o nečemu što je esemerno, što se posle ne ponavlja.

Hteo sam da kažem da pozorišni kritičar, uz privilegiju da ga niko ne može uhvatiti za glavu, ima i odgovornost da ne ostane anoniman i neupotrebljiv za neka buduća vremena.

Zvezdana ŠARIĆ

Ja ču govoriti sa dramaturškog aspekta, pošto sam diplomirani dramaturg i odrasla sam u pozorištu i osećam potrebu da neke stvari kažem i mislim da ih treba reći. Svi su ovde govorili, naravno i pametno i akademski itd. o tome nema zabora ni pogovora, ali imam utisak da svi mi veoma čudno raspravljamo i o kritici i o pozorištu i o stanju u pozorištu i o tome šta kritika u pozorištu znači. Kritika nije samo zato da kritikuje, kritika je da pomogne. Ja sam godine provedla, što u pozorištu kao dramaturg, što u Sterijinom pozorju, vodeći odjeljenje koje se bavilo upravom tim delatnostima i vodila, između ostalog, i dodelu nagrade za pozorišnu kritiku i dragi mi je što ovde ima i nagradeni kritičari. Mogu vam veći da mi u Vojvodini imamo izuzetno dobru kritiku, jer sam imala prilike da držim u rukama kritike iz cele zemlje. Prema tome, to nije lokalnog značaja i to što govorim iza i toga stojim. Konačno tu su i činjenice. Žao mi je što nisam ponela sa sobom listu ko je sve iz Vojvodine dobio Sterijinu nagradu za novinsku kritiku. U čemu je problem novinske kritike? O tome se nije govorilo, a mislim da je jako važno reći nešto. Čovek mora na što manjem prostoru, što sažetije napisati i dati ocenu o trudu koji je trajao mesec, dva meseca, tri, pa nekad i šest meseci. Žnam i za takve predstave koje su se radile šest meseci, a ti moraš sad u dvadeset rečenica da daš kompletну ocenu. No, to je vec stvar novinske politike, to nije stvar kritičara. Jer, naravno, ni jednom kritičaru nije lako, pa i na radiju, evo i naš Dejan to zna, moraš da se uklopiš u neke šeme itd, pa onda dove urednik skreće te, ovo ne može, ovo ču da izbacim, ovo ču da ostavim, a ti vidi šta ćeš. A to izade kao dokument. Jer o predstavi ništa drugo ne postoji osim fotosa i novinske kritike, doduše danas imamo šansu da možemo da snimimo ili radio ili video traku, svećedno, ali i to nema

svaku šansu da uradi. Prema tome, i o tome treba razmisljati. Ni kritičari nisu u jednoj sjajnoj poziciji. E sad, druga je stvar ko nam sve radi te kritike. Ovo je bilo za, ovo će sad biti malo ovako, da razmislimo. Ja jako volim atomsku fiziku, ali u Vinču neće da me prime nikako. Ja ne znam zašto, ali neće. Međutim, kritikom se može baviti muzičkom, likovnom, pozorišnom, književnom itd. bukvalno kom padne na pamet ili kako ga urednik u određenom resoru raspodeli. I to nije u redu. I o tome bi se dalo razgovarati. Ljudi pre svega moraju znati tehnologiju posla, da znaju čime se bave, gde su došli, kud su upali, kako se dolazi do tog dela bilo koje vrste, jednostavno umetničkog dela. No, mi imamo kritičare koji danas pišu likovnu kritiku, sutra pišu pozorišnu kritiku. E pa, i to ne može. To je druga strana medalje. Ima jedna druga stvar, ja ne znam koliko je kolega to pročitalo, verovatno većina, jer znam mnoge koji su izuzetno kvalitetni, dragi mi je da su danas ovde, uistinu, ali mi smo nekad na književnosti morali da čitamo Veleka i Vorena "Teoriju književnosti", a tamo ima jedno pozamašno, jedno veliko poglavlje o kritici, o moralu kritičara, pre svega, o etici, estetici itd. Dragocena stvar. Ja mislim da ni jedan kritičar bez toga ne bi mogao da uđe u ovaj posao. A znam, na žalost neke, prisutni se smeju, znam neke koji u životu nisu čuli za to. A to je samo jedna sitnica. Pa nemojte da budemo amateri, al' ono baš kompletni amateri. Stalno govorimo o profesionalizmu, svi smo profesionalci, a nisam sigurna da je to u praksizbilja tako. I verujte mi, kad neko kaže — ja sam profesionalac — naježim se tog trenutka, jer sam sigurna da apsolutno nije. I da završim, da sve mnogo ne gnjavim. Šta se dešava sa tim našim kritikama? Ograničeni ste prostorom, ograničeni ste urednicima itd, ne dozvoljavaju vam. Ja to znam. Ne onoliko prostora koliko bi vam trebalo i

koliko biste žeteli da iskažete sve, ali zašto se u većini tih naših kritika uvek govorи o piscu, o sadržaju komada, o ovom, o onom, a recimo o glumi nema ništa. Igrali su ti i ti, istakao se taj i taj. Šta to znači — istakao se? Pa predstavu igra glumac, predstavu pravi reditelj, važan je i autor, naravno, ali ne možemo svesti samo na to i onda pobrojati ko je sve igrao, a nastupili su ti i ti, scensku muziku niko nikad ne pomene, što je strašno, a scenografa i kostimografa eventualno. Uspešnu scenografiju napravio taj i taj. A ponekad scenografija izrežira komad, to znamo. Vešt scenograf dà reditelju repliku pa se odjedanput napravi nešto što nisi ni sanjao. No, da ne ulazim, da ne

Marioara VOJNOVIĆ

Govorila bih o mestu i ulozi kritike u okviru pozorišne umetnosti danas, odnosno koliko pozorišna kritika prati pozorišnu umetnost, da li ona zaostaje za onim što se dogada i koliko prejudicira, odnosno otvara nove puteve razvoju pozorišne umetnosti?

Mislim da pozorišna kritika zaostaje za dostignućima pozorišne umetnosti, da ona pokušava da je prati, ali je pozorište otišlo daleko od pozorišne kritike prvenstveno imajući u vidu režiju i glumu. Od Stanislavskog, Grotovskog, Bruka, Living teatra, La mama i eksperimentalnog pozorišta danas, raznih parateatarskih formi, mislim da se u pozorišnoj umetnosti desilo mnogo promena, a da je kritika ostala dosta dosledna njenim počecima, nekim analizama i prvenstveno impresijama. Mi smo ovde rekli da

duljim mnogo, inače mnogo pričam, rekla sam da će biti kratka. Eto samo toliko. Ima jedna lepa anegdota, mislim da je dosta korisna. Uvek ljudi iz pozorišta "cvikaju" od kritičara, a kritičari, iako deluju tako strogo i narogušeno, kad ulaze u to isto pozorište isto tako imaju određenu nelagodnost. To znam. Ima jedna anegdota sa Toskaninijem, čuvenim dirigentom, koji je rekao: "Ja ne želim žene u orkestru". Pa su ga onda pitali — „A zašto ne želite žene u orkestru, šta one smetaju? — E, pa, ako je lepa žena — nerviraće ceo orkestar (muški deo ansambla), a ako je ružna, nerviraće mene". To je otprilike to. Hvala.

dr Dušan MIHAJOVIĆ

Danas je izrečeno dosta lepih misli i ideja o kritici i kritičarima, pa bih želeo nešto da pojasmim.

U suštini i mi tragamo za idealnim kritičarem, mada smo svesni da je to neostvarivo iz bezbroj razloga. Ako se zaledamo u našu i svetsku istoriju pozorišta uvidećemo da su pravi kritičari i upravnici najredi talenti u našem poslu. Mogli bismo da kažemo: retki su, bezmalo, kao bele vane... Valjda je to sama priroda tako podesila.

Kritika je "nužno зло", ono bez čega se ne može, jer bez kritike nema napretka. Kritika je utoliko bolja ukoliko je oštija i nepristrasnija. Podsetimo se: kritika može da bude impresionistička, glorifikatorska ili bardolatrijska negatorska, analitičko-stručna i poetsko-kreativna, odnosno podsticajna. Postoje, svakako, još neke vrste i podvrste, ali ma kako je klasifikovali i razdvajali, kritika je u suštini subjektivna ili objektivna, a subjektivna gotovo uvek. Lemter nije

kritika ima veliku odgovornost, jer ona formira gledaoca u odnosu na to kako će gledati jednu predstavu, formira dokle ukus gledaoca, isto kao što TV formira TV mnenje. Kritika, ima odgovornost prema istoriji, a isto tako prema budućnosti jer treba da ukaže na eventualne propuste i otvara nove mogućnosti razvoja. Pitam se zašto je u većini slučajeva kritika pozitivna? Veoma je teško pisati negativnu kritiku i zato je kritičari izbegavaju. Predstava se igra i zaboravlja, bolje i duže se pamte, a kritika, pisana reč ostaje. Ne bih htela da dužim, samo još da parafraziram, mada nije zgodno parafrazirati Šekspira kao što nije zgodno citirati Bibliju. Šekspir je napisao da je glumac rezultat i skraćena hronika vremena. Rekla bih da je to, danas, kritičar.

slučajno nazvao svoje kritike *Impresije iz književnosti i pozorišta*. "I pored najbolje volje, nisam baš siguran, to su moji utisci, impresije" — kao da nam, između redova, poručuje Lemter.

Večno pitanje: kakav treba da bude kritičar, stalno je prisutno. Očevidno, pravi kritičar je talentovan, obrazovan, radoznao, nepristrasan, podjednako naklonjen svim stvarocima, stilovima, žanrovima. Podsetimo se nekih primera... Fransis Sarscy iz druge polovine prošlog veka. Četiri decenije piše o pozorištu, a više od trideset godina, svakog ponedeljka u listu *Tan*, publika očekuje njegov podlistak (feljton). Trideset i šest knjiga izlaze mu jedna za drugom. Pravi letopis vremena. Pred kraj života Sarscy ne gleda predstave. Na pitanje odgovara: "Ne želim da kvarim utisak". Veliki kritičar toliko poznaje i dramaturgiju i pozorište da je nepogrešiv. On naslućuje, on vidi "u svom um-

nom oku". To je genije... Uporediće na ovom mestu jednog našeg pozorišnog čoveka, koji nije bio pozorišni kritičar, tačnije nije bio samo to. A bio je pravi pozorišni čovek, toliko utorio u svoju profesiju da se identifikovao s njom. Reč je o Zoranu Zoranoviću, dugogodišnjem upravniku tuzlanskog pozorišta. U mladosti je bio glumac i reditelj. Stanovao je preko puta pozorišta. Ako bi se noću upalilo svetlo u njegovoj kancelariji ili negde, on bi odmah nazvao portira i pitao šta se dešava? Ovaj upravnik je i noću gledao u svoje pozorište. Razume se, video je sve svoje premijere (osim jedne) tokom svoje bezmalo tridesetogodišnje karijere upravnikovanja. Video je po desetak repriza svih svojih predstava, pa i onu dečju, čija je premijera bila u ranim popodnevnim časovima, a upravnik se tada nalazio na službenom putu. Međutim, upravnik Zoranović je besprekorno tačno uoči premijere mogao da do detalja kaže kakva će biti predstava, kakvi će biti neki karakteristični glumački detalji, i, štaviše, kako će da reaguje publika?... Tako je Zoranović sjajno poznavao svoje pozorište. Živeo je za pozorište svim svojim bićem, svaki dan, svih 24 časa...

Ne mogu da ne spomenem još jedan klasičan primer. Reč je o nešto mlađem Sarsjevcovom savremeniku Ferdinandu Brinetijeru. Pored talenta i eruditicije Brinetijer je bio istinski zaljubljen u pozorište. Istra, pred kraj života postao je pomalo mrzvoljan. Kada piše o *Madam Bovari* Brinetijer jasno iskazuje da je to remek-deloto, "ali remek-deloto niže vrste" (*sic.*)! Zašto niže vrste? Odgovor nije bilo teško naći. Kritičar intimno ne podnosi realizam. Naturalizam ne može da smisli. Stoga su naturalisti u njegovim kritikama prošli kao bos po trnu. Pa ipak, Brinetijer je, kao malo ko, o Emiliu Zoli istakao toliko lepih i besprekorno tačnih konstatacija i zapažanja. Istinoljubivost i nepristrasnost potisli su ličnu animoznost.

Biti kritičar je preteško i opasno zanimanje. "Beo papir ili prostor kojim treba hitno ispuniti, ispisati novinsku pozorišnu kritiku je velika muka" — govorio je Eli Finci. Da bi bio objektivan, svaki kritičar ima subjektivne probleme u sebi i sa samim sobom. Baš kao što kaže Hamlet: "Ja moram da budem zao da bih dobar bio" ("I must be cruel only to be kind" — III, 4, 178).

Slobodan MILETIĆ

Sve je to deo marketinga, zapravo pozorišta, odnosno propagande. Mislim da bi jedan list recimo, kao što je "Dnevnik", morao imati u onoj Hronici posebnu teatarsku rubliku; ono što priprema predstavu, što priprema publiku. Go-

I konačno, kritičaru — kao i svakom stvaraocu, uostalom — treba omogućiti i priznati pravo na grešku. Moglo bi se reći: samo su greške izvesne i stalne... I spominjani, vrsni kritičar Eli Finci, nekoliko puta je pogrešio i to mnogo. Jednu grešku je priznao, za drugu ili druge ga nismo pitali. Nismo se usudili. Naime, nepristrasni Finci bio je više nego isključiv prema dr Hugu Klajnu. Sve što je učinio dr Klajn stavljano je pod najoštlij kriterijum. (Pretpostavljamo da je to bilo po onoj Njegoševoj: "Svoj svojega nikad pušcat' neće"). Druga krupnija omaška dogodila se našem kritičaru 1955. godine. Početkom juna te godine u Beogradu je, u režiji Braslava Borozana, fantastično odigrana komedija Anri Ruscena *Kad naidu deca*. Bila je to čudesna predstava, sva ostvarena "na kontri". Sva nekako usporena, a sve je vrvilo od živosti i lakoće. Ništa slično nije odigrano tih godina na sceni beogradskog Narodnog pozorišta i ništa slično nije postavio Braca Borozan. Finci je pohvalio ovu predstavu, ali nedovoljno. I kajao se zbog toga. Priznao je tu grešku. Priznao bi i ostale da smo ga pitali. Verovatno je (u slučaju Rusenove komedije) naš kritičar bio žrtva uobičajene predrasude, pa je kao i gotovo svi savremeni kritičari (izuzev ovde prisutnih, jer oni su sjajni) bio unapred određen da koga može da očekuje i koliko pojedino stvaraoca može da pohvali. Šteta što je tako...

Kritičar se bavi ocenjivanjem, procenjivanjem "nemerljivih vrednosti" (kako je govorio Josip Kulundžić), nemerljivih, umetničkih, delikatnih estetskih vrednosti, pa stoga i kritičaru treba dati i podršku, i vremena da se razvije, i mogućnosti da živi od svog rada, da postane stručnjak specijalista, da se posveti isključivo svom poslu, da dobro poznaje vrline i slabosti i svoje i ovih koje procenjuje, a ne da radi sve i bude stručnjak za sve. Naša sredina, na žalost, još uvek ne može kritičaru-profesionalcu da omogući da živi od svog rada, da pristojno živi i ako piše samo jednu novinsku kritiku nedeljno, petnaestodnevno, ili mesечно (za časopis). I kad "tako malo stvara", talentovani kritičar bi imao šta da radi po ceo dan i šta da sanja.

Ostaje nam da se nadamo da će i naša sredina, kada postane pozorišna u pravom smislu, iznediti pravog, skoro idealnog kritičara. Za sada, u celini gledano, naše predstave su bolje od naše kritike i naših kritičara.

vorim ne samo o "Dnevniku", on mi je pao na pamet. Dakle, ono što je nekada značio pozorišni čas u nekakvoj staroj praksi SNP-a, gde je i reditelj govorio o svom konceptu, gde su glumci odigrali nekoliko scena, gde je nas-

tupao i nekakav kritičar ili voditelj toga razgovora, dakle, priprema predstave koja je u sferi, kažem, danas u sferi marketinga, ali koje nema. I mislim da je to isto jedan od elemenata koji bi mogao da doprinese, naravno, oživljavanju teatarskog života. Možda bi čak čovek iz pozorišta,

mr Luka HAJDUKOVIĆ

Uteo bih da kažem, dve-tri rečenice, o glumcu kao neosvojivoj tvrdavi u pozorišnoj kritici. Pozorišna kritika, smatram, pati od niza slabosti. Već smo čuli da je to dogmatizam, recimo, pa preterani subjektivizam — mada bez uvažavanja impresija i ne može biti prave pozorišne kritike — pa, onda, potreba da se obavezno kaže sud, itd. Međutim, neosvojiva tvrdava za pozorišnu kritiku, rekao bih, bio je i ostao je — glumac. A glumac je, po opštem mišljenju, osnovna poluga pozorišta. Gavela, na primer, koji se blistavo bavio režijom, smatrao je da je čvorni problem i režije i pozorišne predstave upravo glumac. Zašto je glumac za pozorišnu kritiku bastion, zašto kritičaru polazi za rukom da samo ponekom rečju, terminom naznači njegovu umetnost, bez mogućnosti da je sustinski okvalifikuje? Jer glumac je, kako to kaže Branko Lazarević, ne *coproducent* nego *producer*, znači — stvarač.

Smatram da ta kritičareva nemoć proizlazi iz čenjenice što je glumac žiža u pozorišnoj predstavi. On je, kako to moderni semiotičari kažu, odasilač svog estetskog znaka, tj. poruke pisca odnosno svih znakova koji ga u obliku scenografije, kostima, muzike itd. napajaju. To znači da se

neko pismen, trebalo da piše u recimo takvoj hronici jednih novina, svakodnevno o pozorištu, kao što se piše o sportu. To je čišćenje prostora za sve ostale oblike saopštavanja, komunikacije.

Toma JOVANOVIĆ

Ne mogu da se ne uključim na temu marketing, na temu puna sala, prazna sala. S obzirom na vreme siromašno koje živimo, šta pozorišna kritika, šta uopšte estetičari, šta uopšte pozorišni ljudi mogu da učine da javnosti kaže šta je to, koji je to fenomen (molidi vas, štampa neka to ne zabeleži) Raka Đokić. Šta je to institucionalno "mrtvo" pozorište gde se dešava slučaj da jedna ista predstava "Šovinistička sarsa" ili ne znam koja, u jednom prethodnom gledanju bude "prazna", a u jednom reklamiranom televizijskom spotu, u rukama jednog dobrog menadžera bude "puna"? Bivaju pune te sale za predstave za koje ćemo mi reći: to je šund, to je kič. Ali ne možemo ostati ravnodušni prema pojavi da jugoslovenske turneje ovih ili onih estradnih umetnika, o kojima smo govorili, pune sale, da ne kažem kase. Hoće li naše atrofirano, sizovsko, birokratsko pozorište i dalje da se uljuljkuje verovanjem da pravi veliku umetnost, da je to dobra literatura, da je to sjajna

veliki broj znakova, vrlo komplikovani zbir svih talasa, svih tih elemenata reflektuje upravo u glumčevoj igri i da preko glumca prelazi rampu i dolazi u gledalište. Običan gledalač scenografiju ne primeće; on čak ne zna ni šta je to u predstavi. Kostim teško primeti: uglavnom kad je u pitanju revija kostima. Sa muzikom je slično. Međutim, ono na šta reaguje gledalač, što ga u predstavi duhovno angažuje jeste — glumac. Uprkos toj činjenici, evo paradoksa, evo kontradikcije: gledalač, čak i spremniji gledalač — a to je kritičar — nemoćan je da do kraja raščita glumčevu igru i da je adekvatnijom terminologijom objasni čitaocu. "Glumac je sjajan", "glumac je izuzetan", "glumac je reditelj", "glumac je na nivou zadatka" — šta znaće te reči, sintagme? One nam ništa konkretno ne kazuju o sadržini glumčeve igre, o njenoj suštini, o onome čime osvaja gledaoca. Kritika, očigledno, još nije izgradila instrumentarij koji bi joj omogućio da glumčevu igru analitički opiše i pouzdano okvalifikuje. Impresija je i danas njenopolazište, eksklamativna leksika — njen rečnik, a utisak, sveden na uprošćenu kvalifikaciju — njen sud. Zbog toga pred glumčevom igrom ostaje, manje-više, nemoćan.

režija, da je glumac odličan, a 35 ljudi u sali? I obrnuto: šta reći kad imamo 10, 15, 20 predstava jednog političkog, politizovanog, aktuelnog, satiričnog, humorističko-zabavnog, estradnog repertoara koji je dobro posećen? Šta tu može kritika da učini na rastresanju ili provokaciji tih tema? Da li ćemo mi većito ostati u praznim salama sa sjajnom umetnošću, a ovi, sa nazovim "kičem" u punim salama? Šta pozorište da učini, i šta uopšte pozorišna kritika da rekne nepozorišnom svetu koji kaže: — "Pričajte vi meni o toj umetnosti, ja idem da se smejem". A kad pogleda tu predstavu, kaže: — "Pa to nije ništa". Ali je Raka Đokić, ili neka "Taš"-agencija ili ne znam ko, uložio 40 ili 70 milijardi dinara u nekakve reklamne spotove i napravio haos, napravio ludnicu, pomor koji gledamo svakodnevno i sa "Brozom" i sa predstavama takve vrste. Da li pozorište da ostane gluvo, i da bude indiferentno prema svemu ovome, čekajući i dalje od društva parc kojih će

biti sve manje i siromaštvo koje će nas dovesti na restrikcije, ili na to da i mi pravimo "svog Raku Đokića" u pozorištu i da reklamiramo svoje predstave na jedan možda moderniji, vitalniji, atraktivniji način? Ali u to sve treba i kritika da se uključi i kaže nešto o tome.

Profesor Mihailović je malo pre spomenuo "Madam Bovari". Kad je Bora Hanauska pravio predstavu "Madam Bovari" u Novom Sadu, Milica Radaković je igrala gospodu Bovari, ja sam igrao Rudolfa. Sećam se Borine ideje (sad kad govorimo o reklami), da pozorišna reklama napravi 30 panoa u Novom Sadu, na kojima će biti lik Madam Bovari — fotografija sa korica romana — sa onom

kapom. Znači: Madam Bovari, ali Milica Radaković lik sa tekstom "Milica — Madam Bovari". I ta ideja nije mogla da prode u Pozorištu. Smatralo se da pozorište takvom vrstom reklame ne može da se bavi, da je dobra pozorišna predstava najbolja sebi reklama, što je očigledno davno prevazideno.

A onda pozorišni plakat, i to je tema o kojoj treba govoriti nekom drugom prilikom. Pozorišne plakate sa kojih ne možeš informativno pročitati da li su "Pajaci" ili su "Hajduci". O tome gde je likovnost sama sebi svrha, gde je pozorišni plakat sam sebi svrha... a ne informacija o pozorišnom činu.

Dejan PENČIĆ POLJANSKI

Mislim kada bi naša pozorišta ulagala bar deo onoga što ulaže naša estrada u reklamiranje svog programa, onda bi, recimo, moglo da se postavi pitanje konkurentnosti i nekonkurentnosti. Sad se uopšte to pitanje ne postavlja jer,

Vesna KRČMAR

Moje učešće u današnjem razgovoru o pozorišnoj kritici predstavlja vizuru jednog urednika pozorišnog lista, odnosno mesečnika Srpskog naroda pozorišta *Pozorište*, čije se osnivanje vezuje za daleki decembar 1871. godine kada ga je kao prvi pozorišni list na jugoslovenskom prostoru pokrenuo Antonije Hadžić, a njegova uredivačka misao označava tridesetpetogodišnje izlaženje lista, kada list zaista postaje koncentrisana pozorišna grada u kojoj su saradivala najbolja pera onog vremena.

Posle šezdesetogodišnjeg prekida, list je pokrenut kao mesecnik Srpskog narodnog pozorišta i izlazi u kontinuitetu, sada već dvadeset tri godine. Mali uvod bio je, verovatno neophodan, kao uvertira za opisivanje prodora pozorišne kritike koja je postepeno osvajala svoj prostor u našem listu...

Budući da pozorište sadrži u svom delokrugu: *Dramu*, *Operu*, *Ballet*, *koncertnu delatnost* (a pretpostavka je da želimo biti verni hroničari pozorišta i beležiti recepciju predstave, ovoga puta iz pera jednog od najodgovornijih gledalaca, što je sinonim za kritičara), potrebljeno je obezbediti četvoredimenzionalno pisanje: *pozorišnu kritiku dramske predstave, pozorišnu kritiku muzičko-scenskih događaja — opere i baleta, te koncertnu kritiku*.

Iz nekih priprema, najava za današnji razgovor, shvatila sam da je danas ovde reč samo o dramskoj pozorišnoj kritici, pa ostale kritike neverbalnih umetnosti, neću ovog

da se održavaju vojvodanski susreti redakcije svih listova su obavešteni u šapirografisanom pozivu. Da Raka Đokić Šalje u novine šapirografisane pozive, niko ne bi pisao o njegovim programima.

trenutka pominjati. Dakle, osnovna urednička tendencija jeste skupiti što više kritika o predstavama *tekuće pozorišne produkcije*. Sintagma *tekuća pozorišna produkcija* ne ograničava se samo na produkciju Srpskog narodnog pozorišta, već se trudimo, (naravno u granicama sopstvenih mogućnosti), da pratimo dramske predstave na ostalim našim scenama — u Beogradu, Osijeku, Zagrebu, Sarajevu, Čelju, Ljubljani, Skopiju, što je, naravno, u direktnoj zavisnosti od agilnosti saradnika.

Jedina je razlika u predstavljanju dogadaja s naših scena, jer predstavljanje dogadaja sa ostalih scena zadovoljava se jednom kritikom, a za naše Pozorište, odnosno njegove predstave, objavljujemo sve kritike: od radio-televizijske, kritike iz dnevnih novina, nedeljnika, *Knjижevnih novina*, *Knjижevne reči*, a rede studioznu analizu koja je napisana za naš časopis. Naglašeno je *rede* zato što su retke takve kritike, a ne naša nezainteresovanost da usiupimo prostor i takvim pojавama. Kritike koje se pišu o pozorišnim predstavama i koje objavljujemo, možemo imenovati kao *pozorišna novinska kritika*. Imajući u vidu vremenski im-petrativ, te kritike se pišu odmah posle predstave, posle prvog gledanja, pa je razumljivo da su one impresivne i fragmentarne.

Atribut *fragmentarna* podrazumeva određeni broj segmentata koji su kritikom obuhvaćeni, jer na tako malom prostoru od jednu i po do dve kucane stranice, ili u tako

malom vremenskom intervalu od dve do deset minuta, nemoguće je obuhvatiti sve ravnopravne umetničke segmente predstave. Te su kritike, osim što su pisane odmah, prilagodene aktuelnoj (bolje reči trenutnoj) kulturnoj politici; prostor im je sputan, pa se gotovo po pravilu dešava da literarnost potiskuje pozorišnost. Punkt izlaska u pisanju biva *dramski tekst* koji, na žalost, većinom nije tretiran kao integralni deo celine pozorišne predstave.

Ocena glumačke igre je obična, izostavljena je ocena scenografa i kostimografa, a rad reditelja se zadržava negde na drugom planu.

Malo je kritičara koji su spremni da "isključe" svoje intelektualne, "analizatorske sposobnosti", teško se prepustaju *igri*. Pitanje je, kao što je govorio profesor Nikola Milošević, o nevinom čitanju teksta, koliko je moguće gledati predstave *nevino*, što podrazumeva neopterećenost nekim drugim teorijskim, pozorišnim "naslagama". Zatim, postoji problem na jezičkoj ravni – ne postoji terminološki precizno uporište koje se odnosi na rad *glumca*. Iz neke urodene, može biti profesionalne odredenosti i pred-odredenosti, imam potrebu da se sve izgovoreno zapisuje, pa u tom smislu rado prenosimo radio i televizijske kritike, koje se medusobno razlikuju, po tome što ove druge imaju kao pomoć pokretnu sliku, pa kada su samo napisane, oseća se određeni nedostatak. Televizijska kritika je echo pozorišnog dogadaja, a pozorište se protežira najširim gledalačkim masama. Kao primer dobre, koncizne kritike uzimali smo u poslednje vreme, kritiku Bogdana Maksimovića (*Prvi program Radio-Beograda*) koja u maloj minutaži ima obuhvaćene sve segmente predstave; ima sopstvenog stava i doživljaja predstave.

Budući da je izražajno sredstvo pozorišne umetnosti *glumac*, jedno od dominantnih mesta u kritici treba da bude posvećeno glumačkom radu, glumačkoj igri. Kritičar je kreativno biće, saučesnik u stvaranju predstave – umetničkog čina. Naši kritičari predstavu gledaju jedan put. O predstavi se piše kada je njena premijera; retko se prati njen dalji život; jedino se prate festivalske predstave, ali se dešava da kritičar koji je pisao o predstavi ranije, kada je ona na festivalu, ne piše. Gotovi ni jedan od naših kritičara ne prati predstavu u toku njenog nastanka. *Rečju*: daleko smo od razvijenih pozorišnih sredina u kojima se piše o jednoj predstavi. Prava pozorišna kritika je reprezent analitičnosti, interpretativnosti i sinteze doživljaja. Namenjena je pozorišnim časopisima, kao sastavnom elementu stručnog razgovora o umetničkim pojавama u pozorištu i šire u kulturi. Daje kompletну interpretaciju i sintezu pojava u našem pozorišnom životu. Teži objektivnosti, ima ulogu klasifikatora, mora objektivno da izražava stavove, utiske.

Teatrološka kritika predstavlja svestranu analizu i vodi ka interpretaciji, a ne ka vrednovanju i ocenjivanju. Teatrolog istražuje pozorište, stvara plan za istoričara. Takvih kritika gotovo da i nema na našem tlu.

O kritičaru ili zaključak:

- Kritičar je kreativno biće, saučesnik u stvaranju predstave, umetničkog čina, zatvara određeni krug nastanka.
- Kritičar mora posedovati precizan i iznijansiran vokabular u vrednovanju glumačke igre, scenografsko-kostimografskih nijansi, scenske muzike, takođe.
- Valjano i odgovorno treba da raščlanjuje, vrednuje svoje utiske.

gde je čovek sa šestim čulom?

(razgovor o sezoni 1990/91)

S obzirom na vanredne političke okolnosti u kojima se naša država nalazi, u pozivu koji je upućen učesnicima predložena je neophodnost da se, pored uobičajenih zapažanja i ocena o radu vojvodanskih pozorišta u protekloj sezoni, razgovorom obuhvate i sve novonastale ukupne, a posebno društveno-kulture prilike koje domaću pozorišnu situaciju čine bitno drugačjom nego što je doskora bila. To predložavanje, međutim, pokazalo se potpuno izlišnjem. Pomenute okolnosti se u razgovoru, očigledno, nikako nisu mogle mimoći.

U razgovoru su učestvovali: dr László Gerold, pozorišni kritičar i teatrolog (koji je i vodio razgovor), dr Dušan

Rnjak, teatrolog, mr Luka Hajduković, direktor Pozorišnog muzeja Vojvodine, dr Dušan Mihailović, reditelj i teatrolog, Alojz Ujes, teatrolog, Nedeljko Terzić, pozorišni kritičar, Dušanka Zrilić, direktor Pozorišta „Dobrica Milutinović“ u Sremskoj Mitrovici, Dejan Penčić-Poljanski, pozorišni kritičar i dr.

Razgovor je održan 3. oktobra 1991. godine u Novosadskom pozorištu-Újvidéki Színház.

Donosimo autorizovane delove izlaganja učesnika u razgovoru.

dr László GEROLD

Pozdravljam sve prisutne na ovom skromnom skupu, skupu skromnom po broju učesnika, ali, nadam se, ne po onome što ćemo reći. Posebno želim da istaknem da je to skup koji organizuje i novoosnovano Udruženje pozorišnih kritičara i teatrologa Vojvodine. Na žalost, danas je ovde sa nama nevelik broj i pozorišnih kritičara i ljudi iz pozorišta, mislim pre svega na reditelje i dramaturge. Ali šta je – tu je!

Gledajući pregled repertoara prošle sezone koji smo dobili, imam utisak da su pozorišta još uvek, a možda i više nego prethodnih sezona u nekoj fazi traženja, traženja delâ, traženja profila u jednom specifičnom smislu značenja te reči. Repertoar pozorišta jako varira. U tome ja vidim i neko traženje i neku prinudu tog traženja. Prinudu zbog vremena u kojem smo. Stoga mi se čini da će se ovo traženje između krajnosti, na žalost, nastaviti i u sledećoj sezoni. S jedne strane, jer će pozorište kao institucija, kao umetnost, imati dužnost da odgovori na pitanja vremena i trenutka, koji je za mene totalni haos. Kolebamo se između alternativa koje su u jako velikoj suprotnosti, alternativa da li

ima ili nema rata, da li se borbe vode za pravednu stvar ili za nešto što je još nedefinisano. Ljudi se boje propasti i bede, a politika o tome nema baš mnogo obzira. To su te alternative, to su te krajnosti koje su, naravno, životne krajnosti a koje će, verovatno, kao ekstremne uticati, i već utiću na pozorišni život, na repertoar, na publiku, znači na život samih predstava.

Uz te životne dileme treba, tako da kažem, svrstati i pozorišne dileme. Na koji način se postaviti prema trenutku u kome jesmo? Da li tako što će se u pozorištu politizirati, onda, da li hvaliti ono što zovemo rat (Ne daj Bože! to je, naravno, moje lično mišljenje) ili protestovati protiv toga. Ali na koji način? Da li predstavama koje govore protiv rata, Aristotelovom „Lizistratom“ ili Brehtovom „Majkom hrabrost“ ili nemajući nikakvog obzira za to što se dešava, igrati komediju, vodvilj, operetu, i tako kao noj zagnjuriti glavu u pesak? Ko tu može da sudi, u stvari, ko može da nas uputi na pravi put? Verovatno publika. Ali, meni se čini, i bojim se, da će u ovim vremenima publika sve manje ići u teatar. Mislim, da za teatar nikada nisu

bila lošija vremena od onih koja su nastala, u kojima sada živimo. To se sva, naravno, ne odnosi samo na sezonomu koja je iza nas, ali mi se čini da je reč o pojavnama koje ne možemo zaobići kad govorimo o sezoni, jer smo između dve sezone, one koja je prošla i one koja dolazi i na taj način, naravno, ne možemo samo gledati unazad, nego i unapred. Naš zadatak je da se vidi šta je bilo, a pre svega, kako je to bilo, na kôm nivou, na koji način. Ne znam da li ima među nama ljudi koji su bili u prilici da vide sve predstave, da govore o svim ili većini predstava vojvodanskih pozorišta osim, možda, Dejana Penčića-Poljanskog. Ali, baš zato što možda nema nikoga, mislim da bi bilo najbolje da svako govori o predstavama koje je imao priliku da vidi i tako pokuša da dà neki rezime ili osvrt na sezonomu koja je iza nas.

Ako sam već uzeo reč, dozvolite mi da progovorim nekoliko reči o radu pozorišta čiji smo gosti, o Novosadskom pozorištu-Újvidéki Színház. Uočavaju se, pre svega, repertoarska traganja i neke mogućnosti, čak neke ekstremne mogućnosti koje se vrlo lepo odslikkavaju na repertoaru i ovoga pozorišta, koje je u minuloj sezoni imala jednog Maksa Friša („Biderman i palikuća“), odnosno tekst koji je svojevremeno imao određenu životnu aktuelnost. Zatim, igran je „Seoski lola“ Ede Tota na jedan sasvim novi način, koji, doduše, proizlazi iz tradicije rada sa rediteljem Djerdjom Hernjakom. Potom je kao prazvedba prikazana drama Ota Tolnaija „Konjska baleta“, koja kao tekst ovdašnje literature, unutar tokova madarske dramske književnosti, zasluguje da na sebe skrene pažnju, bez obzira na činjenicu što je to i zadatak samog pozorišta. No, to je i predstava koja je zbog svoje eksperimentalnosti imala manji odziv od očekivanog.

Tri dela na repertoaru ovog Pozorišta vrlo lepo ukazuju na tragalaštvo koje ovaj Teatar karakteriše. Jedno je drama iz života mlađih Morica Žigmunda „Budi dobar do smrti“, što je novina u repertoaru ovog Pozorišta, novina u smislu da je predstava namenjena omladini i kao takva imala je, vidimo to i po broju gledalaca, vrlo lep odziv. Druga predstava, „Tužna je nedelja“, koja, takode, predstavlja programsku novinu, muzičko je delo poznatih, malo nostalgičnih tonova, pre svega zbog poznate, istoimene pesme koja privlači određeni sloj. Treća predstava je „Luda devojka“, koja bi, budući komedija, trebalo da ima svoje gledače.

U repertoaru Novosadskog pozorišta-Újvidéki Színház poseban segment čine projekti koji su kao samostalne predstave izveli studenti Akademije umetnosti u Novom Sadu. Ovde, pre svega mislim na režiju Gabora Pintera drame Artura Milera „Stvaranje sveta i ostalih stvari“, kao i na

predstavu Direnmatovog „Meteora“, u kojoj su glumci trebali da pokažu svoju umešnost i znanje.

Sve u svemu, mislim da je prošla sezona u Novosadskom pozorištu-Újvidéki Színház bila jedna od solidno prosečnih sezona, ako se tako može reći, koja je ponudila predstave raznih tipova, raznih karaktera, ali, na žalost, ne uvek i na očekivanom umetničkom nivou, koji nam je ovo Pozorište do sada nudilo. Ako tražimo uzroke toga, mislim da su uzroci, pre svega, u specifičnim uslovima rada u pozorištima na madarskom jeziku kod nas. Uzroci se, dakle, mogu tražiti prvenstveno među rediteljima, jer, neadekvatan rediteljski kadar, po mom ličnom užbeniku, najodgovorniji je – što je repertoar Novosadskog pozorišta-Újvidéki Színház do te mere varirajući. Sve više se uočava i angažovanje nekih glumaca kao reditelja, što je, u neku ruku, i dobro, ali, u neku ruku, govori i o tome da novih, dovoljno kvalitetnih reditelja nema, odnosno da su dosadašnji već stari i umorni i da, možda, nisu više u onoj formi u kojoj su nekad bili. Neki od njih su, na žalost, na vrlo prosečnom, ne bih želeo da uvredim amaterce, ali na amaterskom nivou. Jedina svetla tačka je pojava mladog reditelja Gabora Pintera, koji obećava bolje dane Novosadskom pozorištu, jer, smatram, da pozorišnu predstavu pre svega kreira reditelj. U drugim predstavama malo je ohrabrujućih rediteljskih momenata. Lajoš Šoltiš režира kao glumac, nekad dobro, uzdržano, nekad vrlo nekontrolisano - znači neujednačeno. Na mene su u pogledu režije u ovoj sezoni razočaravajuće delovale dve predstave, i to Frišov „Biderman i palikuća“, koga je režirao Ljuboslav Majera, inače jedan vrlo talentovan i dobar reditelj, i to, pre svega, zbog loše podele uloga. Maćaš Pašti je odličan episodista, ali nikada, na žalost, ne može, u to smo se već uverili, da poneše veći teret u predstavi ili da se upusti u scenski avanturizam dajući izedenju neke nove valere, neke nove nijanse. Možda je od toga još veći promašaj predstava „Luda devojka“ Marsela Ašara, u režiji Tibora Vajde. Predstava je na prosečnom amaterskom nivou. Na žalost, Vajda tu formu već godinama konstantno drži.

Još jednu stvar treba pomenuti: Novosadsko pozorište ne guje vrlo dobre veze sa rediteljima iz Madarske. Tako je Peter Temeri režirao Tolnajev tekst na jedan sasvim osoben način koji, medutim, nije naišao na adekvatan prijem kod publike. No i pored toga, smatram da će rad na ovoj predstavi biti od velike koristi glumcima koji su u njoj učestvovali jer su oprobali, iskušali jedan drugačiji pristup likovima i delu, koji dosad u ovom Pozorištu nije bio praktikovan.

Želim da upozorm na još dve stvari. Prvo - to se ne odnosi samo na Novosadsko pozorište, već na sva pozorišta u

Vojvodini — veliki broj predstava sa vrlo malo publike, od kojih je na nekima bilo čak manje od sto gledalaca. I to, neretko, znatno ispod sto. Možda ovo govori o odnosu gledalaca prema repertoaru tih pozorišta. Možda oni žele nešto drugo. Ali možda govori i o tome da su ljudi okupirani drugim mislima, pa stoga ne odlaze u pozorište. Možda je uzrok, opet, u tome da ljudi nemaju para za ulaznice. Ne znam. No, to su sve mogućnosti od kojih ni jednu ne treba isključiti i koje bi trebalo, naravno, da imaju u vidu ne samo pozorišta, nego i donatori koji bi u ovim prilikama trebalo da pokažu više strpljenja prema pozorištima ukoliko ne ispunе određene zahteve u pogledu broja gledalaca. To je situacija u kojoj bismo svi morali biti jako fleksibilni. A možda ćemo morati imati strpljenja i u sledećoj sezoni, koju smo, evo, jedva započeli. Drugo, to je publika, čijim se željama i kojoj se stalno moramo vraćati.

dr Dušan RNJAK

Ja sam se pripremio da govorim o antičkoj tragediji u viziji mlade publike.

Obrazovana publika koja poznaje antičke tragedije, voli da ih gleda u pozorištu i ume da ceni njene velike vrednosti. Takve publike, međutim nema dovoljno da bi se pozorišta odlučila da ćeće stavljavu na svoj repertoar dela grčkih tragičara.

Šta se, međutim, dešava kad predstavu o Antigoni posmatraju neobrazovani gledaoci, koji nikada nisu čuli za Sofokla ni za grčku tragediju i mit. Da li i takvi gledaoci ponesu neko uzbudjenje svojim kućama? Odmah valja reći da zadovoljstvo publike zavisi u velikoj meri, ako ne i isključivo, od kvaliteta same predstave, od njene komunikativnosti. Tako će i neobrazovan gledač putem dobre i zanimljive predstave biti u stanju, zahvaljujući upravo njoj, da osjeti vrednosti i lepotu antičke tragedije. Ako je predstava toliko zanimljiva i za takvu publiku dobra, ona će otvoriti vrata razumevanja i osećanja, dovodeći gledaoca do katarze i ushićenja. Takvih primera ima svuda.

Vraćamo se na staru tezu da je antička tragedija večita zbog svoje univerzalnosti.

Šta čini njenu univerzalnost? Koji su to njeni trajni kvaliteti, njene večne ljudske vrednosti?

Dozvolite da napravim malu digresiju i da vas podsetim na to da su dela antičkih autora kao i dela starih autora u drugim drevnim civilizacijama i kulturama takođe ispunjena svedremenskim vrednostima. Antička poezija, istoriografija, mitologija, filozofija su takođe dela većite trajnosti, zbog svoje sposobnosti komuniciranja i sa savremenim čo-

Najzad, želim da vas upozorim na jednu pojavu, koju valja uzeti na znanje, a to je da polako i sigurno nestaje ansambl jednog našeg pozorišta, Drame na madarskom jeziku Narodnog pozorišta-Népszínház iz Subotice. Broj glumaca je opao na deset ili ispod deset. Ono što se u tom Pozorištu radi, to je već pozorišna lakrdija. Mislim u celini, a posebno na ansambl Drame na madarskom jeziku koji je nekada važio za jedan od najboljih i najznačajnijih u Vojvodini, i ne samo u njoj. Ne znam šta je u našoj moći, verovatno ništa. Ali nešto se oko Subotičkog pozorišta mora preduzeti kako ono više ne bi islo tim putem, koji su mnogi predviđali još pre pet, šest ili sedam godina, ali to tada nije, na žalost, niko htio da čuje.

Na kraju, ja bih vas zamolio da danas sasvim konkretno razgovaramo o predstavama, o pozorištima, o prilikama i problemima u njima u prošloj i, možda, o nekim aspektima sledeće sezone.

vekom. To je tako, kao što se zna, zbog loga što određene tipične forme ljudskog života i mišljenja ostaju iste ili se vraćaju kao takve u određenim okolnostima. Reč je o nepromenljivosti ljudske prirode u različitim istorijskim epohama, koja će stalno ispoljavati želju za saznanjem, svoj strah i svoje čežnje, nadanja, svoju trudoljubivost, osećanja za pravičnost i istinitost, ljubav prema bližnjem, poštovanje prema starijima, težnju za boljim i srećnjim životom, svoje osećanje slobode.

O tome govorи grčka tragedija koja se ne obraća samo gledaocu svoga vremena, već se obraća gledaocima svih vremena i epoha dok postoji ljudski rod.

Time je ona ugradila u temelje evropske i svetske kulture velike vrednosti koje postaju deo vaspitnog bogatstva ljudskog roda.

Menc je kao profesora istorije pozorišta interesovalo mišljenje mladih ljudi, studenata glume i režije prve godine o trajnim vrednostima antičke tragedije. Sačinio sam anonimnu anketu u kojoj je postavljeno pet pitanja:

1. Koliko nam je danas potrebna grčka tragedija?
2. Koje su njene vrednosti važne i za današnjeg čoveka?
3. Kakav je vaš odnos prema osećanju tragičnog?
4. Da li antička tragedija omogućava dublje poznavanje ljudske psihe?
5. Koliko nam ona otkriva sopstvenu ličnost?

Na anketu su odgovarala 23 studenta. Svi su imali mogućnost da slušaju predavanja o antičkom pozorištu i grčkoj tragediji. Reč je dakle o mladim ljudima koji poseduju

znanje iz te oblasti, ali koje je različitog nivoa i dubine shvatanja problema.

Gotovo svi studenti su odgovorili na prvo pitanje pozitivno. Jedan odgovor izražava skepsu o potrebi antičke tragedije, a drugi ispitanik govori o tome da je potrebna gledačima, ali nije siguran da je potrebna i publici. U velikom delu odgovora izražava se ne samo potreba već i neophodnost poznavanja antičke tragedije. Neki smatraju da je upravo sad ona najpotrebnija zbog moralne krize koja postoji u društvu, zbog situacije u kojoj se nalazi naš narod. „Ona je potrebna ne samo danas, već i ubudće“. „Potrebna je sada više nego ikad“. „Veoma je potrebna, veoma je aktuelna“. „Kao jedna od najvećih tekovina civilizacije ne samo da je potrebna, već i neophodna.“ „Opsta društvena situacija u kojoj su devaluirale sve ljudske vrednosti ukazuje nam na neophodnost antičke tragedije“. „Antička tragedija nam je potrebna u recipročnoj srazmeri kojom se udaljavamo vremenski od nje. To je oblik geometrijske progresije kojom se treba vratiti suštinskim ljudskim temama“. To su neki primeri odgovora na pitanje: Koliko nam je danas potrebna antička tragedija?

Na drugo pitanje koje glasi: Koje su njene vrednosti važne za današnjeg čoveka? dobijen je čitav spektar mišljenja kojima se obrazlaže prethodno mišljenje o neophodnosti antičke tragedije današnjem čoveku. U većini odgovora isticane su njene umetničke i opšteliudske vrednosti. Kod opšteliudske vrednosti naglašci su stavljeni na etičke principе, velike teme kao što su ljubav u širem značenju, smrt, humanost, ponos, pravda, na njene vrednosti za samopoznavanje, poučnost, sudbina, dostojanstvo, emotivnost, misaoanst, mitska saznanja, kao i njene dramaturške vrednosti, raznovrsnost odnosa i likova, profinjena psihologija, ličnost, uzvišenost, uzbudljivost dogadaja i obrta.

Neobični odgovori su: „Vrednosti su upravo one koje omogućavaju da se između današnjeg, jučerašnjeg i budućeg čoveka stvara bezvremena distanca“. „Bavljenje temeljnim problemima ljudske egzistencije je njena velika vrednost“. „Ona omogućava čoveku da upozna samoga sebe“. Omogućava čoveku da pobegne od sadašnjeg trenutka“. „To su pouke o zločinu i kazni, o Davidu i Golijatu“.

Na osnovu trećeg pitanja htelo sam da saznam u kojoj meri postoji uopšte osećanje tragičnosti ili o suštini tragičnosti kod mladih ljudi, koji su pre zaokupljeni optimizmom, životnom radošću i bezbrižnošću, a malo misle na sumornu stranu života.

Pokazalo se, međutim, da te mlade duše ipak osećaju duboko poštovanje i prema tragičnosti, te da osećaju smisao tragičnog, što se vidi iz većine njihovih odgovora. „Tragično je najuzvišenije ljudsko osećanje“ kaže se u jednom odgo-

voru. Stede njihova zapožanja o tragičnom: „Tragično osećanje je najčešće osećanje s kojim se suočavamo“, „Najčistije ljudsko osećanje“, „Tragično postoji u svakom čoveku“, „Nalazim sebe u tome“, „Doživljavam tragediju iskreno i potresno“, „Tragičnost nastaje zbog preprega koje se nalaze na putu ka istini“, „Tragičnost nas podstiče na razmišljanje“.

U narednom pitanju želeo sam saznati koliko studenti znaju da vrednuju antičku tragediju kao izvor saznanja o ljudskoj psihi, što je naročito važno za dramske umetnike.

Pokazalo se da oni o toj vrednosti antičke tragedije znaju i da je duboko uvažavaju. Navodim neke karakteristične odgovore: „Tragedija nam otkriva tamnu stranu čoveka koju teško vidimo ili ne želimo da vidimo“. „Pomaže nam da shvatimo postupke ljudi koji su nam bili neshvatljivi“. „Ona znači život.“ „Vezana je za sve vitalne puteve ljudske psihe“, „Iskazuje bol, patnju, stradanja, odnose među ljudima i srodnicima, prema bogu.“ „Kroz antičke junake otkrivamo sopstvena razmišljanja, osećanja i postupke.“ „U njoj se nalazi veliki broj karaktera sa svim njihovim osobinama.“ „Antička tragedija je zapravo nauka o ljudskoj duši sa osnovnim načelima psihanalize.“ „Ona poseduje bezvremenu formulu duha.“ „Autori antičkih tragedija su prvi psihanalitičari.“ „Tragedija prodire u sve pore ljudske psihe.“ „Ona daje spektaru ponašanja i prelinjene nijanse pojedinačnih osećanja.“

Peto pitanje je zapravo konkretnizovano četvrti i odnosi se na samog ispitanika i njegovo iskustvo sa tragedijom koja bi trebalo da mu pomogne da upozna samoga sebe. Na ovo veoma značajno pitanje dobijeni su afirmativni odgovori od svih učesnika u anketi. Najviše odgovora bilo je u smislu da nam tragedija otkriva sopstveno biće u onoj meri koliko smo spremni da vidimo i svoje loše osobine. Većina se slaže u tome da nam veoma mnogo govori o sopstvenoj ličnosti. Ukažuje se upravo na njen cilj i na njene mogućnosti da otkriva suštinu bića. Među odgovorima našao se i ovaj filozofski: „Da bi više znao o sebi moraš više znati i o drugima.“

Anketa je pokazala da postoji vrlo jako interesovanje za antičku tragediju, veliko razumevanje njene suštine, vrednosti i scenske upotrebljivosti. Iznenadjuje nas odnos mlađih prema osećanju tragičnog koje shvataju kao deo života čak ga smatraju najsuptilnijim ljudskim osećanjima.

U odgovorima se s pravom naglašava univerzalnost antičke tragedije njene svecvremenosti bez obzira na grčku tradiciju i poreklo.

Nadam se da ova anketa sprovedena među mojim studentima pokazuje da mladi ljudi imaju produktivan odnos prema velikim vrednostima ljudskog duha, da su radoznali i

iskreno zainteresovani da se te vrednosti šire, da žive i deluju posebno u onim sredinama gde postoji moralna kriza i opšta depresija. Svi se možemo složiti sa njihovim

mir Luka HAJDUKOVIC

Najpre ţelim da kažem da mi je drago što smo se, uprkos ovom sumanutom vremenu, koje doživljavamo zaista teško, ipak skupili. Danas, kada nije lako ni telefonom saobraćati, našli smo snage da se sastanemo i da porazgovaramo o temi koja nam se čini odista važnom.

Ovaj materijal koji je pripremio Muzej, iako je, što se podataka tiče, maksimalno skroman – svega dva-tri podatka – daje nam mogućnost da razmišljamo o protekloj sezoni iz više aspekata. Iskazao bih razmišljanje samo o nekolike teme. Na osnovu podataka koje nudi materijal teško je zaključiti, i još teže braniti uverenje, da se u našim pozorištima repertoar sistematski gradi. Doduše, ima podataka, kao što su oni koji se odnose na produkciju Srpskog narodnog pozorišta, koji pokazuju postojanje čvrste komponente u planiranju i konstituisanju repertoara. Vidi se, naiće, da je repertoarska politika osmišljavana i da je gradena sa jasnom namerom sa pretenzijama da definiše studiozan repertoar, opravdan relevantnim razlozima. Kad pogledamo subotičko Narodno pozorište, zapažamo nastojanje Ljubiše Ristića da osnovu repertoara ute-melji na određenoj temi. Svake sezone pozorište koje on vodi izvede pregršt predstava sa jednim zajedničkim imeniteljem. Nekad je tema Šekspir, nekad antička dramaturgija, a ove sezone je to bio Danilo Kiš. Kod ostalih pozorišta vrlo je teško pronaći nit, tj. onu komponentu koja obeležava repertoar kao smisaonu celinu.

Tematski repertoar ima opravdanja ako je u pitanju veliki pisac, značajna epoha u dramskoj književnosti, ili aktuelnost koja se nameće svojom važnošću. Kiš nije dramski pisac, ali njegovo prozno delo je Pozorištu u Subotici bilo dovoljno snažan podstrek za ostvarenje scenskog čina. Tema antičke grčke tragedije, odnosno komedije, koju je to Pozorište obradilo prošle godine, bila je, takode, vrlo zanimljiva. Iako je gotovo uvek ograničavajući činilac – namenjena je užem krugu pozorišnih gledalaca – tema daje mogućnost da se ide mnogo dublje i studiozniye u ispitivanje i ostvarenje postavljenog cilja; ona obavezuje da se istražuje, da se pozorište bavi istraživačkim radom. U pozorišnoj konstelaciji kakva je naša, vojvodanska, dobro je što neko od pozorišta ima snage i da tematski profiliše svoj repertoar, tj. da se studiozniye bavi određenom temom. Medutim, takva repertoarska opredeljenja imaju i svojih slabosti. Pitanje recepcije takvog tematskog reperto-

mišljenjem da antička tragedija u takvim situacijama može mnogo doprineti da se otvore perspektive kvalitetnijeg i boljeg življenja.

ara, na primer, praksa oštro nameće. Kako publika prihvata koju temu? Da li će dovoljan broj gledalaca videti predstave gradene na dramatizacijama Kišovih proznih dela? Kad pogledate broj posetilaca koji su videli predstave subotičkog Pozorišta, konstatovate da je ispod prosečnog limita. To znači da tematski repertoar može da računa na ekskluzivni, vrlo uzak krug gledalaca, čak unapred predviđen. Taj krug pozorišnih posetilaca verovatno čine zaljubljenici u scenski čin, kojima nije stran nikakav ni dramaturški ni rediteljski istraživački rad. S druge strane, kako su naša pozorišta narodna i po širini repertoara, unapred je jedan broj potencijalnih gledalaca osuden da ne vidi tematski konstituisan repertoar. To su pitanja koja, razme se, treba mnogo ozbiljnije razmotriti.

Bilo bi dobro kad bi se u izvesnoj meri, dogovorno planirao repertoar svih vojvodanskih pozorišta. Na ovako malom prostoru gusto naseljenom pozorištima, kakva je Vojvodina, dobro je što deluje i pozorište koje je kadro da se tematski bavi repertoarom. Kao što bi, verujem, bilo dobro da se možda Vršac, bar dobrim delom svoga repertoara, bavi Sterijom odnosno našom klasičnom komedijom. I ostala pozorišta mogla bi da neguju kakvu specifičnu konstantu u svom repertoaru. Kod njih je sada teško naći neku čvrstu vertikalnu koja drži repertoar.

Sigurno da ima opravdanja zašto pozorište igra određenog piscu. Kao što vidite Nušićev *Narodni poslanik* se često pojavljuje u ovome pregledu repertoara. Jedno aktuelno društveno zbivanje, kakvo su bili prethodni izbori, namećnulo je pozorištima, verovatno, opredeljenje za Nušića, odnosno za taj njegov tekst. I svaki repertoarski potez ima neko opravdavanje: da li u ansamblu pozorišta, da li u društveno-političkoj situaciji, da li u finansijskim neprilikama, itd. Medutim, kad se predočeni repertoar posmatra u nizu, kao celina, onda se vidi da je on od slučaja do slučaja pravilen, na žalost. I tu činjenicu konstatujemo već godinama. Izuzimam SNP, sezonu proteklu, zato što je ekipa koja je taj repertoar predložila i dobrim delom ostvarila, unapred sačinila repertoar za celu sezonu. Taj repertoar je, dakle, u celini osmišljen.

Druga tema o kojoj bih htio da kažem reč vrlo je zanimljiva. To su predstave koje su u pregledu označene kao obnove. Neke od tih predstava, vidi se, žive već desetinu

sezona. Treba postaviti pitanje: zbog čega? Kakve su to predstave? Pozorište pod čijim krovom razgovaramo ima jednu predstavu — *Igra u dvoru* koja traje od 1977. Vidite, 124 puta je izvedena, a videlo ju je 23000 gledalaca. Ona je rekord ove kuće, koliko ja znam. Posle nje je Kostolanjijeva *Edeš Ana*, premijerno izvedena 1983. godine. Postavlja se pitanje: zašto te predstave u ovome pozorištu dugo žive? (A svako pozorište ima jednu predstavu, ako ne svake sezone ono bar svake pete, koja živi dug život.) Da li je u konkretnom slučaju u pitanju režijsko umeće (predstave su postavili izvanredni reditelji: Ljubomir Draškić, odnosno Harag Djerd) i autentično glumačko otvarenje? Da li je u pitanju, dakle, zaista umetnička vrednost predstave? Možda je po sredi privlačnosti teksta? Ili je u pitanju jedinstvo svih činilaca predstave? Ja bih bio sklon da kažem da je, pre svega, u pitanju pisac, odnosno tekst, mada su obe predstave odista na visokom umetničkom nivou. Pozorište u kome vodimo raspravu traga za repertoarom bar poslednjih pet-seset godina. Imam utisak da ne može da nade okosnicu na kojoj bi gradilo repertoar, jer, po svemu sudeći, ignoriše niz elemenata koje bi trebalo uvažavati. Uočava se njegova ambicija da igra pretežno moderni repertoar. Međutim, broj gledalaca koji sledi taj repertoar nedozvoljivo je mali. Ne tvrdim da ne treba igrati i taj repertoar. Naprotiv, treba ga igrati iz određenih razloga (obaveštavanje publike, vaspitanje ukusa gledalaca i sl.). Međutim, dve pomenute predstave koje se ovde tako snažno nameću svojim dugim vekom, pokazuju put kojim bi ovo pozorište trebalo da ide u traganju za odgovarajućim repertoarom. Neosporno je da madarski živalj u No-

vom Sadu, odnosno madarska pozorišna publika ima afinitetu, pre svega, za proverene književne vrednosti. A to su dela pisaca koji su ušli u narod, postali narodni pisci, kao što su Molnar Ferenc i Kostolanji Deže.

SNP takođe ima dve-tri dugoveke predstave. *Svetislav i Mileva* — Miloša Nikolića igra se od 1983. godine, a Kočačevićev *Sveti Georgije ubiva aždahu i Ljubinko i Desanka* Aleksandra Popovića od 1986. godine. Te tri predstave dovoljno ubedljivo govore šta srpska publika u Novome Sadu najradnije gleda. Sve tri predstave su zapažena umetnička ostvarenja. Ipak, opet sam sklon da poverujem da je i u tim slučajevima literatura najviše zaslužna što publika voli te predstave. Opet jedan barometar, merilo. Vidi se šta gledalač lako prihvata, šta ga zanima.

Nikad nisam tvrdio da treba u celini, do kraja poštovati zahteve publike. Publika se mora i vaspitavati; ona se mora školovati, pripremiti za neke projekte, za novi scenski jezik. Međutim, ako hoćemo da je i školujemo u tom pozorišnom smislu, moramo da uvažavamo njene prve i prave potrebe, od kojih ona i može da krene napred. Polazište su, verovatno, tekstovi, dobro poznata dela iz nacionalne baštine, pa onda iz svetske, da bi se stiglo do modernih, savremenih pisaca i do modernih dramskih ostvarenja. Repertoar u ovome pregledu, međutim, ne sugerira zaključak da pozorišta prilikom izrade repertoarskih planova dovoljno pažnje poklanjam analizi potreba i recepcionih mogućnosti publike. U toj činjenici, po najpre, i treba tražiti odgovor na pitanje: zašto je poslednjih sezona drastično opao broj gledalaca u vojvodanskim pozorištima.

dr Laslo GEROLD

Želim da kažem još samo nekoliko reči, kao repliku na ono o čemu je govorio Luka Hajduković. Ja mislim da su dve pomenute predstave sa repertoara Novosadskog pozorišta-Újvidéki Színház umetnički vredna dela, koja će bilo kad moći da budu obnovljena, jer je reč o režijski i glumački jako dobrom predstavama. Ako sam već pomenuo glumce, onda samo još jedna mala digresija; ja sam sasvim slučajno propustio da govorim o glumcima. Govoreći o Novosadskom pozorištu-Újvidéki Színház treba istaći da

ono i pored toga što varira u traženju svog repertoara, ipak, ima jako lepu budućnost. Na njegovoj sceni se pojavljuju novi glumci, koji su završili ili su još na Akademiji, i koji su u tom Pozorištu imali i prilike da se iskažu. Mislim da je većina njih u tome i uspela. Znači, konstituisanje ansambla, koje je jako bitna stavar, provodi se uspešno u tom Pozorištu. U ovom našem ne baš sveltom pozorišnom vremenu mislim da je to put kojim treba ići. To sam bio propustio da kažem u uvodu.

dr Dušan MIHAJLOVIĆ

Nemam dovoljno reči da adekvatno pohvalim inicijatore ove ideje — Milutina Karišika i upravu Pozorišnog muzeja Vojvodine — koji svake godine pronadu po jednu origi-

nalnu temu. Tako je i ovog puta. Na žalost, teme naših razgovora, izgleda, nisu dovoljno privlačne baš za one koji su životno zainteresovani za naš skup, ili bi to trebalo da

budu. Stoga se pozorišni stvaraoci ovde mogu na prste nabrojati. Čak ih nema ni iz pozorišta pod čijim smo krovom. Ovo me podseća na anegdotu iz holivudskog filmskog studija zabeleženu pre tridesetak i više godina. Naime, neko se dosegao da marljivo pobeleži sva zanimanja, sve specijalnosti i zanate učesnika u snimanju. Sastavio je podugačak spisak od oko 240 naziva. Nedostajao je samo jedan, a to je bio scenarista. Stvaraoci su zaboravili najvažnijeg, inicijatora celog poduhvata...

Međutim, bez obzira što smo ovde u Novosadskom pozorištu zaverenički usamljeni, naš razgovor će, sudeći po dosadašnjim saopštenjima, pre svega zbog svoje spontanosti i nekonvencionalnosti, verovatno, zainteresovati širi krug pozorišnih poslenika kada budu obeleđani. Možda ćemo u prijatnoj atmosferi, baš stoga što se ovde ne drže učena predavanja i ne prospipaju mudrosti, doći do nekih privlačnijih, pa i važnijih zaključaka.

Počeo bih, s vašom dozvolom, s jednom malom digresijom. Pozorište je, u stvari, dvojnik života, njegovo ogledalo. Kao što život nikako ne možete konačno definisati, niti ga svrstati u bilo kakve sisteme, kalupe ili zakone, tako je i sa pozorištem, koje je istovremeno i oponent i kritičar postojećeg stanja. Sve što je vrednije i što je iznad proseka, stvoreno je, manje-više, zbog suprotstavljanja, pa i razbijanja tada postojećih zakona i konvencija. Mogao bi se utvrditi čak dosta pravičan vrednosni sistem: umetničko delo je vrednije utoliko ukoliko se više udaljilo od konvencija, a ostalo nadahnuto i pre svega spontano.

Ovo je za neke, možda, paradoks, ali pozorište je u suštini paradosalna umetnost - kako reče En Ibersfeld - i to ne treba zaboraviti. Kolega Rnjak je u pravu kada kaže da gledalač treba da bude upućen i obrazovan da bi doživeo antičku tragediju. Međutim, velike predstave to čak i demantuju. Neću reći da gledalač ne treba da zna ništa, ali iz prave umetničke predstave saznaće više nego oni koji su čitali delo. Navešću još jedan primer. U ratnom mrežu, nešto izvesnijem nego što je naš sadašnji tužni trenutak, u Londonu je 1916. godine obeležena tristota godišnjica Šekspirove smrti. Govorilo se tada na svim jezicima izuzev jezika onih naroda koji su se borili protiv saveznika. U ime Srbije i buduće Jugoslavije skupu se obratio otac Nikolaj Velimirović na engleskom jeziku i kao pesnik, filozof i erudit svoje izlaganje je započeo originalno: „Ja ne poznajem Šekspira. Nemam čak ni mogućnosti da ga upoznam. Ali on, Šekspir, poznaje mene. Sve što je napisao, tiče se lično mene i svih drugih“... Tu je, po mom mišljenju, suština pozorišta i njegove čarolije. Svaka dobra predstava govori o svima nama. Razume se, tu ne mora da bude po sredi samo Šekspir, to može da bude obična ili

kako reče Gete, najobičnija komedijca. Dvoje se susretnu i posredstvom scenske radnje problem počinje da se odmotava i hvata publiku... Na istom skupu u Londonu, posle velečasnog oca Nikolaja, govorila je i jedna dama iz Jerevana, čijeg imena sada ne mogu da se setim. (O ovome je u vremu prenosa moštiju Nikolaja Velimirovića govorio u Patrijaršiji u Beogradu prof. dr Vujadin Milanović. Taj zanimljivi rad još nije objavljen). Ona je potvrdila da Šekspir govor i izričito o Jerevanu. „Šekspir piše o mojoj zemlji i meni. Otkuda on mene poznaje? Otkuda on poznaje moj Jerevan?“ (Citiram ovo po sećanju) Tako je to, bilo, a sad se spominje...

Ali vratimo se našim problemima i predstavama o kojima su moji prethodnici lepo govorili. Da pre toga spomenem samo da sam pre dvadesetak godina bio bela vrana kada sam pisao o neophodnoj hijerarhiji, jer (svaka čast samoupravljanju) pozorište drugi poredak ne podnosi. Mora da se zna — o tome sam pisao u *Borbi* — da na vrhu piramide stoji direktor i da su njegove greške (i greške direktora drama i dramaturga) fatalne. Onda sam pobrojao piske, reditelje i druge. Otvoreno sam rekao: ako je reditelj majstor svoga posla i ako, na primer, postavlja komad sa dvadesetak ličnosti, dve-tri, pa i pet uloga može da podeli nasumice. Ako je, ponavljam, ako je majstor svog posla, eventualne propuste neće niko primetiti sem njega samog. Ali ako pogreši upravnik, odnosno direktor drame ili dramaturg ukoliko ga pozorište ima, odnosno ako pogreše oni koji biraju i komad, i reditelja, i utiču na podelu uloga — greške su nepopravive.

Pozorištu je, dakle, neophodan profesionalni dramaturg, odnosno lice koje odgovorno vrši tu funkciju bez obzira na zvanje i mesto u pozorišnoj hijerarhiji. Ali kako da se nadu takvi ljudi kad su i u našim najvećim pozorištima dramaturzi manje-više anonimni. Za to su potrebni vrhunski specijalisti, jer dramaturg je čovek sa šestim čulom, dramatičarev dramatičar, pesnikov pesnik, rediteljev reditelj. Jednom je na Sterijinom pozorju bilo reči da je takav saradnik nepotreban (sic !), bar kada je u pitanju stvaralač raskošne darovitosti poput Bojana Stupice. Na tribini Sterijinog pozorka to je potvrđeno, gotovo jednoglasno. Mada uvek ima izuzetaka i tada sam se suprotstavio dokazujući da je pravi takav saradnik bio neophodan u kritičnim momentima i tom našem scenskom magu, iako je pomenuti maestro bio u svom stvaralačkom zenitu da gotovo nije mogao da pogreši, jer je bio totalni, potpuni pozorišni čovek, koji je živeo za pozorište i oscćao pozorište u svakom deliću svog bića...

I sada kao i pre toliko godina pitanje ostaje otvoreno: gde i kako da nademo takve dramaturge-kreatore? Gde da se

pripreme za tako odgovornu dužnost i kako da se isprobaju kada im se ne pruža prilika, ili se, možda, oni dovoljno ne interesuju, ili pak nisu spremni da rizikuju? To je ono što nikakav pozorišni zakon ne može da usavrši. A problem je gotovo nerešiv: kako pripremiti repertoar? Luka Hajduković je tačno konstatovao pre nekoliko trenutaka: „Repertoar se u svim našim vojvodanskim pozorištima”, a možemo slobodno dodati i šire, „stvara slučajno, od prilike do prilike”. Odgovorni u pozorištu obično zažeće jedno, a na kraju, najčešće, ispadne sasvim drugo. Svaka čast izuzecima poput Srpskog narodnog pozorišta, čiji je repertoar poslednje sezone bio izvanredan i osmisljen, a istovremeno ostvaren na zavidnom umetničkom nivou i po planu.

Možda će vas zanimati ako vam kažeš da sam u svojoj rediteljskoj praksi sreću samo dva-tri rođena dramaturga, koji su u kreiranju repertoara bili nepogrešivi, a kao saradnici sa rediteljem izvanredni. Prvi koga ću sponzoriti, a reć je o izvanrednom upravniku i scenografu Teatra "Jojakim Vujić" u Kragujevcu Savi Baraćkovu, sve je činio spontano, strpljivo i virtuozno. Veliki znalac, talentovan, veoma obrazovan, a izgleda kao kreator repertoara i srećne ruke. Stekao je naše poverenje pa ga gotovo nismo ni pitali zašto neki komad treba sada igrati. A svi komadi koje je g. Baraćkov odabrao prikazivani su u malom Kragujevcu po više od pedeset puta. Podsećam vas da je u to vreme, početkom šezdesetih, malo predstava i u Beogradu dočekalo svoju stotu reprizu. Baraćkov je, na primer, odabrao Kornejevog *Sida* i to samo pet-šest godina posle gostovanja Žerara Filipa u ovoj svojoj najslavnijoj ulozi. Smeo je da rizikuje. Mene je lako nagovorio da treba da se prihvativ režije, a Bobu Diniću, čija je majka Francuskinja, da je predodreden za naslovnu ulogu. U Kragujevcu i na gostovanjima naša predstava je prikazana preko sedamdeset puta. Baraćkov je umeo da naslutiti pravi pozorišni trenutak. Pored niza klasičnih, ostvario je čitav ciklus istorijskih komada (*Smrt Uroša V Stefana Stefanovića i druge*) i to znatno pre nego što su se za ista dela zainteresovala najveća naša pozorišta... Pre izvesnog vremena trebalo je da zajednički realizujemo u istom pozorištu jedno Šekspirovo delo. Na moj predlog Baraćkov je odgovorio odrečno. Ni sam se suprotstavljao jer sam znao da moj sagovornik ima jake razloge. Samo sam upitao koji bi Šekspirov komad trebalo postaviti? — Odgovor je bio kratak: — *Julija Cezara*. Bilo je to 1985. godine. (Ovaj komad nije realizovan jer za to nismo imali podelu ni druge uslove).

Drugi čovek, majstor za repertoarske enigme, bio je Jovan Bulajić. Sreću sam ga dva puta, odnosno u dva pozorišta: u Užicu gde je bio upravnik i u Mostaru na dužnosti reditelja i direktora drame. Podsećam vas da su kroz mos-

tarsko pozorište prodefislovali svi istaknuti jugoslovenski reditelji počev od Koste Spajića do Žorža Paroa, a tu je i Branko Pleša započeo svoj rediteljski rad. U važnim trenucima, na probama ili posle njih, Jovan Bulajić je umeo da kaže samo jednu rečenicu i to onu presudnu. To je pravi dramaturg, rediteljev reditelj, odmoran, sa distance, jer je izvan stvaralačkog haosa koji prati radanje svake predstave... Treće lice, a verovatno ih ima mnogo više, ali ja nisam mogao sve da upoznam, jer prisutni se izuzimaju, treće lice je Jovan Ćirilov iz prvog perioda. Međutim, kada je u zrelosti postao upravnik najvećeg pozorišta sve se izmenilo. Na početku je svečano obećao kako želi da vrati sjaj klasike Jugoslovenskog dramskog pozorišta. To je dočekano i u pozorištu i u javnosti sa odobravanjem, ali te klasike kao da nije bilo. Sve se svelo na dve-tri predstave za osam sezona. Sticajem okolnosti sve se odvijalo suprotno od obećanja...

A sad nešto o repertoaru, ne pojedinačnom već jedinstvenom, za celu pokrajину. Iako smo geografski mala sredina, mi smo još manji jer smo razjedinjeni. Bar što se Vojvodine tiče, koja ima komunikacije i sve ostalo, bilo bi lepo da svih sedam-osam njenih pozorišta nastupaju kao jedno jedinstveno i da se repertoarski dopunjavaju i saraduju. Tako na primer, ako se *Bela kafa* Aleksandra Popovića tako uspešno prikazuje u Novom Sadu, zašto bi se isti komad pripremio u Somboru ili Zrenjaninu? Međutim, evo sad ga postavlja isti reditelj (Branko Pleša) u Jugoslovenskom dramskom, na samo sedamdesetak kilometara od Novog Sada. Zašto se to čini? Zar nije racionalno da ista predstava gostuje u Beogradu, pet, deset, petnaest puta, hoću reći koliko god ima publike, nego da se priprema ispočetka. Taj postupak može da opravda samo posve nova i neočekivana vizija komada, što se i očekuje... Zašto zanimaš o jedinstvenom ansamblu i pozorištu u Vojvodini nije mogla da se ostvari, razlog verovatno nije samo finansijski već i organizacioni. Ko bi mogao da sve to tako organizuje da sve funkeioniše, da ne bude otkazivanja predstava i sličnih nevolja? Dakle, i pored svega nastojanja da nauka raščlaniti i analizira, pozorište je iracionalno, intuitivno i nepredvidivo. Stoga se dešava da ponekad odličan komad s ponajboljim ansamblom i rediteljem bude u realizaciji osrednji ili propadne, a uspe s nekim manje ambicioznim, pa i prosečnim stvaraocima.

Ali da okončamo ono o jedinstvenom pozorišnom repertoaru. Nasuprot zdrave logike mi uporno razvijamo repertoarska, a ne specijalizovana pozorišta. Možda ovo drugo i naša sredina ne prihvata, jer mi još uvek verujemo da svi mogu sve. Svake pohvale je vredno nastojanje Ljubiša Ristića da stvori osobeno repertoarsko pozorište, s dvoje-

zičnim, festivalskim ansamblom, u pograničnom gradu na kraju zemlje, na njenom krajnjem severu gde se ne retko prikazuju diglosije. Ali osim nekoliko vrsnih poteza tokom prve sezone, pri realizaciji tzv. Šekspir-festa, sa izvanrednom predstavom *Tu Andronik* (neka se zna da je to bila jugoslovenska premijera), s nekim rešenjima iz *Hamleta* i s maestralnom scenom davljenja iz *Otela* i još nekim, oduševljenje i publike i gledalaca počelo je vidno da jenjava. Po svemu sudeći, tvoreu ovog poduhvata trebalo je svesrdno pomoći, jer je sam bio prinuden da, baveći se organizacionim problemima i finansijskim, zapostavi rediteljsko-analitički rad. Tako da tvorac *Oslobodenja Skoplja*, jedne od naših antologijskih predstava, sada, u treći s vremenom, aranžira spektakle sa svega deset-petnaest proba. Usamljenom Mohikancu trebalo je svesrdno pomoći. Još nije kasno okupiti brojne specijaliste, počev od dramaturga do stručnjaka za marketing, a Ristića oslobiti svih tih poslova i prepustiti mu da radi ono što najbolje zna - da režira...

Kod nas svi čekaju 1. januar 1992. godine, jer nas, kažu, čekaju velike reorganizacione i konceptualne promene u kulturi. Da li je moguće izvesti korenite promene? Da li mi treba da se ugledamo na Nemačku, Francusku ili ne znam koju drugu zemlju, ili da nastojimo da nademo svoj put? Da li će stvarno ministar za kulturu postavljati ukazom upravnika pozorišta? Možda bi bilo najbolje da pogledamo ispod oka šta i kako to rade drugi u Engleskoj, u Francuskoj, a da mi nastojimo da iznedrimo svoje sopstveno pozorište. Ogromno vreme je propušteno, a mi nismo postali pozorišna zemlja. Najgore je što kod publike nije stvorena navika. Tim gorućim problemom malo se ko ozbiljno bavio. Svakako je najteže stvoriti naviku, a bez toga našim pozorištima nema ni napretka ni opstanka. Na poslednjem međunarodnom simpozijumu kritičara i teatrologa, održanom pod okriljem Sterijinog pozorja, ovde u Novom Sadu, reditelj Vitez iz Francuske, ukazao je da Pariz, ta svetska pozorišna metropola, ima svega 5% gledalaca. Kod nas je i taj minimum prepolovljen. Ogranak broj gradana u toku svog života nije video ni jednu pozorišnu predstavu. Šta treba činiti u tom slučaju? Ne znamo. Publiku niko ne poznaje niti ima mogućnosti da je upozna. Međutim, ima samo jedan izlaz, jedno pravilo koje spašava umetnost, a ono glasi: umetnosti, pozorišna umetnost je iznad svih pravila. To stvaraoce ohrabruje da istraju, da opet iznova pokušaju i pored razočaranja, i pored nezavidne sudbine nekih dobrih predstava. Teško je prihvati da jednu dobru predstavu, u koju je uložen toliki trud, i postignu lep uspeh, ne retko posmatra dvadesetak indolenčnih gledalaca. Još teže je kada se predstave odlažu.

Što se to čini sad, u ratnom metču, to i nije čudno, ali zašto se tako postupalo i kad je situacija bila povoljnija? Neophodno, je, dakle, da se disciplina vrati u naša pozorišta i stvaralačka odgovornost, naravno. Na ovom mestu, podsetio bih vas na reči Milana Predića, jednog od najslavnijih upravnika u istoriji jugoslovenskog pozorišta: „Pre rata, kada se otkaže prva predstava, ne u sezoni, nego u karijeri mene kao upravnika, ja sam sutradan, već u osam časova, morao da podnesem izveštaj i obrazloženje referentu za kulturu u našem ministarstvu. Posle drugog takvog slučaja, napisao bih iscrpan izveštaj lično g. ministru, a posle treće otkazane predstave nisam bio dužan nikome da se pravdam. Podrazumevao se da otkaz mene kao upravnika“... Očevidno, disciplina i stvaralačka odgovornost našem pozorištu su neophodne kao hleb i voda. Iako nas je samoupravljanje razmazilo, pa i olenjilo (važno je steći i iskoristiti sva prava, dobiti stalan angažman, a dužnosti su nevažne), mlade koji dolaze i sa istim žarom žele da reorganizuju pozorište, ipak treba ohrabriti da i u beznadu imade i da izlaz postoji. Pre toga ih treba stalno upozoravati (mislim ovde prvenstveno na nas profesore i pedagoge) da su opasan i neizvestan poziv izabrali na svoju ličnu odgovornost, ali da će ipak biti mogućnosti i u privatnim pozorištima i da će tržišni zakoni ipak uspostaviti jedinstveno i više kriterijume. Ali da li ćemo privući publiku i pridobiti je za naše scenske realizacije, to pitanje je zaista otvoreno i bez odgovora?

Na kraju, želim da se osvrnem na glavno pitanje i motiv našeg razgovora: problem repertoara. Ovde prisutni kritičar i teatrolog, g. Dejan Penčić Poljanski nedavno me je pitao na radiju, koji Šekspirov komad bi sada trebalo igrati? Kao i onda i danas sam zatečen na delu. Ne znam ni sam, jer ovo vreme je opako i suludo. Pa ipak, repertoar se tokom vekova stvarao na kontri, na opoziciji postojeće situacije. Drugi put je povladivanja vremenu i okolnostima, treći i najgori je ovde već spomenut - slučajan izbor. Setimo se da je *Princeza Turandot* blesnula u vreme gladi, haosa i beznada. Koga vraga interesuje neka bajka u tako sludenom vremenu, a gle čuda, ono ispadce coup de théâtre ne samo decenije, nego, možda, prve polovine našeg veka. Ovo, naravno, nije pravilo, već jedinstven i neponovljiv izuzetak. Može da se izabere i drugi put: neposredna visekcija stvarnosti, ali samo uz pomoć velikih pesnika i velikih dramatičara. Ako se tokom rata stvaraju komadi o ratu, teško da ćemo se bez distance vinuti izvan plakata. Da li se onda, kao što sam odgovorio u pomenutoj radio emisiji, poduhvatiti *Makbeta*? (Dejan Penčić upada: „Treba igrati Troila i Kresida“) Da, *Troil i Kresida* bi bio zanimljiv, ali *Makbet*, po ubedenju mnogih „komad za propada-

nje” bio bi pravi izazov. Za razliku od *Koštane*, sjajne komedije *Svetislav i Mileva* Milosa Nikolića i drugih blagoslovenih komada koji uvek uspevaju i imaju gledalaca na pretek, *Makbet* je lavirint i scenska enigma. Možda bi i neko od prisutnih mogao da postigne pravi bum postavkom *Makbeta*. Ne mogu da vas ne podsetim na jedan distih Rosa, sporedne ličnosti u ovom komadu. Ros je pored ostalog i Magdafov rodak.

“But cruel are the times, when we are traitors And do not know ourselves...”

(*Makbet*, IV, 2, 18-19)

Što će u slobodnom prevodu reći: „Opasno je, surovo je doba ili vreme, kada postajemo izdajice a ne znamo da smo to...” U našoj nezavidnoj situaciji, evo kao na dlanu, osvetljena suština problema. Mi živimo u vreme izdaje i kad se bolje zagledamo, svi smo pomoćno izdajnici, a ne znamo da smo to. (*Upadica Alojza Ujesa: "To je samo jedan stil!"*) Da, ali cela ova tragedija je prožeta izdajom i zlodelima. Tu je prikazan put u zločin naizgled običnog

čoveka. To je ono čudo u ljudskoj prirodi. To je ono neshvatljivo, neki i naši poznanici, obični, čak mirni i dobri ljudi, najdanput se u amoralnom vremenu pokažu kao zlikovci, spremni da kao i Makbet masakriraju i nedužnu celjad.

Da li bi visoko umetnički protumačen ovaj zagonetni Šekspirov komad probudio našu svest i savesti, naše osćenje odgovornosti, da li bi to mogao da bude coup de théâtre, razume se, ishod je neizvestan? Ali hrabrima je sve dostupno... Možda bi pun pogodak postigla neka mala, jednostavna satira? Možda, ali treba pokušati.

Dakle, poštovane koleginice i kolege, ja sam vas, osećam, pomalo zamorio iznoseći samo probleme. Kao što vidite ja nemam gotovo rešenja za taj splet, za to nerazmirsivo klupče, koje se zove pozorište, koje je i zagonetno i nepredvidljivo, i da ne kažem neuračunljivo, i koje se, ponavljam, nikako ne može svesti na ustajljene forme, regule, pravila i zakone...

Alojz UJES

Želim da se osvrnem i na stavove koje je izneo dr D.Mihailović o načinu koncipiranja repertoara. On je, oslanjajući se na savremenu živu praksu u sprskim pozorištima, podukao uspešnost ličnog, individualnog izbora repertoara (dela za repertoar), na način na koji to čine scenograf Sava Baraćkov u Kragujevcu, Bulajić u Užicu i naš poznati teatrolog i upravnik Jugoslovenskog dramskog pozorišta Jovan Ćirilov, nazavavši ih „vidovnjacima” i „čarobnjacima”. Reč je svakako o dobro odabranim slučajevima, ali, nažalost, to su, ipak, samo slučajevi koji još uvek ne mogu da se pretvore u pravilo. Treba da se podsetimo da Srbija ima 30 pozorišta, desetak „projektnih teatarskih grupa”, desetak teatarskih festivala (medunarodnih, jugoslovenskih, gradskih) koji zahtevaju nešto sigurniji, dakle drugačiji, dugoročniji i planski utvrđeni repertoar (ili repertoarsku politiku) – pa je i prihvatanje „modela sa vidovnjacima”, kojima ne želimo da umanjimo postignute rezultate i uspešnosti u radu, realno nemoguće, ukoliko ne želimo da sve forme savremenog teatra, od nacionalnog, regionalnog, gradskog ili „projektnog” i alternativnog uputimo na tanušan put genijalnih dosetki, odnosno u sferu potpune improvizacije. A zato bi, svakako, trebalo da imamo makar 30 osvedočenih i verifikovanih pozorišnih čarobnjaka i vidovnjaka, koji bi mogli da preuzmu sve brige oko selekcije pozorišnih dela za godišnji repertoar srpskih pozorišta (svih pozorišta na tlu Srbije).

Ubeden sam, kada je reč o repertoaru, da treba pažljivo i polagano formirati tim stručnih, mislećih teatarskih ljudi u jednom gradu – i njemu dati mandat da pripremi izbor repertoara, da prati realizaciju i uspešnost ostvarenja, zatim distribuciju, odnosno plasman umetničkog projekta, i da kritički precispituje i koriguje svoj rad i rad teatra. Neosporno je da ovi „timovi” ne mogu biti sastavljeni od anonimnih pozorišnih stvaralača, već od najznačajnijih ljudi iz teatra i oko teatra: upravnika, reditelja, dramaturga, glumaca-nosilaca repertoara, ali i od stručnjaka kao što su teatrolozi, sociolozi, psiholozi, kulturolozi, ekonomisti i posebno organizatori-producenti (poznavaoци marketinga i savremenog menadžmenta). – Ne želim na ovaj način da stručnom timu dam potpunu prednost nad pozorišnim čarobnjacima i vidovnjacima, jer dobar i uspešan „vidovnjak” je ipak bolji od lošeg i nesposobnog tima stručnjaka. U istoriji pozorišnog stvaralaštva, a i savremenom teatru poznati su i pojedinci – „čarobnjaci” koji su dobijali svu vlast i privilegije oko izbora repertoara. Primeri Burgteatra (carskog i kraljevskog pozorišta u Beču), zatim brojnih dvorskih pozorišta u Evropi, napomenimo onaj najizrazitiji u Vajmaru, gde je Gete (jedno kraće vreme i Šiler) bio kreator celokupnog teatarskog mikroorganizma – govore u prilog davanja povernja jednoj ličnosti da kreira repertoar kao deo celokupnog teatarskog sistema. Međutim, u tim istim pozorištima, posle određenih iskustava sa genijal-

nim pojedincima, dolazio je period različitih oblika „grupnog odlučivanja“ o repertoaru pozorišta. Podsetimo se da je Burgteatar pod Josipom II dugo godina negovao „Umetničku republiku“ (Künstler-Republik), da je Komedi Franzesa u Parizu imala „telo koje čita dramska dela“ i predlaže repertoar, a da je Madarska Akademija nauka i umetnosti u vreme osnivanja nacionalnog pozorišta u Budimu i Pešti (1830-1840), vršila ulogu selektora repertoara, stvorivši celu grupu stručnjaka (prevodilaca, filologa, kulturologa i dramskih umetnika) koji su se pod njenim pokroviteljstvom bavili izborom, prevođenjem, pomadarivanjem i adaptacijama evropske dramaturgije – za potrebe vlastitog pozorišnog i nacionalno-kulturnog sistema, u koji je spadalo i pozorište kao njegov reprezentativni i najznačajniji organ. Traganje za najpouzdanimijim načinima izbora adekvatnog repertoara nastavljeno je na svim meridijanima, kroz dugu istoriju pozorišnog stvaranja. U prvim godinama socijalističke države u Rusiji, Lenjin će osnovati „svesavezno dramaturško telo“ od visokih stručnjaka, na čelu sa Lunačarskim, čiji je osnovni zadatak bio da izuče svetsku dramaturgiju, i na sovjetske scene „pripuste“ samo ona dela koja svojim filozofsko-estetskim sadržajima odgovaraju novoj vlasti. Sličan je pokušaj učinio i Kraljež u Beogradu, prilikom održavanja Prvog savetovanja pozorišnih radnika nove Jugoslavije (1946. godine) – kada je predložio da Komitet za kulturu DIF formira komisiju za utvrđivanje repertoara za potrebe novog društvenog sistema (vidi njegovu studiju „Naš dramski repertoar“).

Vladajući sloj, koji je, usvari, istinski posednik teatra, ugradio je u teatar (još od najstarijih, antičkih vremena) poseban instrument, nazovimo ga stetoskop ili seismograf, ili kako hoćemo, ali reč je o 1001 varijanti praćenja, osluškivanja, cenzure i procene repertoara. Teatar je oduvek bio radionica umetnika i istraživača čije je stvaralaštvo bilo strogo kontrolisano i premreženo brojnim zakonima, uputstvima, uredbama i naredbama – koje su dokazivale i danas dokazuju njegovu mnogozavisnost od društveno-ekonomskog sistema u kome deluje i stvara, odnosno za koga stvara. Za sada, nijedna evropska država nije sasvim preustila planiranje repertoara (i brigu o pozorišnoj delatnosti u celini) slučaju. Ako nema posebne organe za cenzuru, onda ima veoma guse filtere za izbor direktora (posebno za nacionalna pozorišta). Ni jedan režim do sada, izuzev „samoupravnoga“ u nas, nije dotirao rad pozorišta koje je podrivalo i rušilo njegove vlastite osnove, što bi svakako trebalo izučiti. „Vladajuće misli vladajuće klase“ bile su osnovne „ideje“ koje su plasirane sa nacionalnih i svih drugih „državnih“ (činovničkih) ili gradskih pozorišta. Tek što je poverovati da ćemo uskoro izgraditi uslove za neko

slobodnije ili „autonomnije pozorište“, nego što smo ga imali, dakle pozorište kome će društvo davati neophodna sredstva, a njemu (pozorištu) potpuno poveriti sve ostale poslove. Ne bi morali jednu vrstu vetrenjača da zamenimo drugom, ukoliko to nije istorijska nužnost i zakonitost.

Pretpostavljam da će pozorišno stvaralaštvo u nas teći mnogim i različitim, paralelnim i posebnim tokovima. Ono će biti u znaku višepartijskog parlamentarizma našeg, jugoslovenskog tipa. Rešavanje „pozorišnog pitanja“ biće, ipak, usko povezano sa „gradskim parlamentima“ i rezultiraće brojnim i nepredvidljivim kombinacijama naše gradske teatarske i kulturne elite. I pored toga, pretpostavljam da je neophodno pristupiti jednom stručnom, zanatskom i organizovanom načinu koncipiranja i pripremanja repertoara i konstituisanju neke dugoročnije „repertoarske politike“, koja bi ovu oblast makar delimično zaštitala od potpune improvizacije. Zato predlažem da dva, tri teatra u Vojvodini, počnu od septembra, kada počinje nova sezona, da beleže sva iskustva koja su stekli u toku predstojeće sezone, i da nam, prilikom sledećeg susreta, u septembru 1992. godine iznesu, u pisanoj formi, problematiku koncipiranja, i realizacije repertoara, koja se odnosi na:

- . načela iz Statuta pozorišta, koja određuju (omeđuju) repertoar,
- . norme preuzelete ugovorom od osnivača (finansijera),
- . utvrđeni način koncipiranja „šireg“ i „užeg“ repertoara,
- . problematiku realizacije repertoara (kadrovi, finansije, prostori, tehnika, publika i dr.),
- . razloge odstupanja od predvidenog repertoara (1001 razlog),
- . oblike reklame, propagande i animacije publike radi širenja krugova publike i popularisanja svoga rada,
- . pokušaj upotrebe marketinga u ovoj oblasti,
- . pravno regulisanje pozorišne problematike (autorska prava), ugovori, radno-pravni odnosi i sl.,
- . materijalne i tehničke uslove rada, stvaranja i plasmana,
- . kadrovske uslove teatra (umetnike, umetn. saradnike, neumetnike),
- . načine praćenja predstave (od početka rada na projektu do gašenja), dokumentacija o predstavi, kao osnov za utvrđivanje opravdanosti postavljanja datog projekta na scenu,
- . konačne efekte postavljenog dela:

  1. uspeh premijere
  2. broj repriza u gradu i van njega
  3. ulaganje u predstavu i materijalni uspach predstave
  4. broj posetilaca na svakoj predstavi

5. umetnički, kulturni i duhovni efekat predstave (kritike, nagrade i dr.)

6. odraz projekta na umetnički ansambl koji ga je stvarao i dr.

S obzirom da su se prijavila tri teatra koji će nam pomoći da u skladu sa predlogom za sledeće savetovanje (ili dogovaranje) 1992. godine pripreme svoje elaborate, a to su koleginica Zrilić, upravnica pozorišta u Sremskoj Mitrovici, koleginica Marković - dramaturg SNP u Novom Sadu

i kolega iz NP „Toša Jovanović“ iz Zrenjanina, ja im se sređano zahvaljujem i pozivam ih da zajedno sa inicijatorima ovoga razgovora, kolegama Hajdukovićem i Karišićom, bilo na FDU u Beogradu ili ovde u Muzeju pozorišne umetnosti – organizujemo dogovor o načinima i tehnikama praćenja pripremanja i realizacije repertoara. Pretpostavljam da će vaš prilog biti dragocen za dešifrovanje stvarnog stanja i koncipiranje nekog boljeg, željenog.

Nedeljko TERZIĆ

Ja ču govoriti o nekim specifičnim, sremskomitrovačkim teatarskim iskustvima.

Verovatno da ni stari Rimljani niti stari Grci nisu izmislili ulično pozorište, igre na javnim mestima, trgovima odnosno forumima, jer i davno pre njih na prostorima kojima je ljudska noga kročila i ljudski um carovao bavilo se u svom pra-životu ljudsko biće ritualnim i obrednim igrami. U njima su, dakako, učestvovali pojedinci, oni koji su imali dara i smisla, duha i simbolike u sebi da iskažu sve što su konzumenti, njihovi sumplemenici, ili istomišljenici duhovnom transplantacijom poprimali. Postojala je, dakle publika i njeni ritualni, verski ili obredni reaktori. Najčešće u istinskom poimanju duhovnog publike je dolazila u stanje transa, kompletne doživljaja i saživljavanja sa svim što je bilo ispred.

Moć pojave na javnom mestu nije doživljavala neke izuzetne transformacije, ambijent je arhitektonski menjan, ali je duhovni izazov ostao ravan prvobitnom. Glumci antike pojavljivali su se na trgovima izazivajući svojom igrom, pesmom i pojmom ne samo značajelu, ili je značajela bivala samo u početku magnetna moć, da bi kako je igra odmicala suština komunikacije glumca, pevača ili igraca sa posmatračem dolazila u fazu bliskoće i zajedničkog življjenja u trenutno istom prostoru. Okupljeni posmatrači, gledaoci, publika, navikvani su da već kroz određeni period na istom mestu čekaju svoje junake.

Od prvobitnog izraza – glasa, zatim kroz reč, dolazi se vremenom do integracije ovih simbola izražavanja u savremenom teatru, na javnom mestu, pod otvorenim nebom. Uvek je pozorište činilo običnom puku predosećaj zagonečike da se tamo unutra iza debelih zidova i teške izolacije nešto dešava nepojmljivo, da ta mašinerija koja stvara viziju pozorišnog čina i aromu nije u moći svakoga, nego je predodredena samo za privilegovane. Razbijanje takvih iluzija bilo je neminovno, posebno u teatru koji je klasiku

pozorišne umetnosti, kao što je to Pozorište „Dobrica Milutinović“ u nekim svojim dugogodišnjim fazama apsorbovao kao nužnost i dužnost. Izlazak iz puževljeve kućice, puževljeva je jer se sve tu i okolo dešavalo veoma sporo, a kućica jer sve što se dešavalo imalo je prizvuk tajnosti, i servirano je po jelovniku: Ako hoćeš uzmi, ako nećeš moraš, taj, dakle izlazak naslućivan je i prognoziran da će se kad-tad dogoditi. Nije slučajno niti to što je dogadaj na negašnjim antičkim gradom. Shvatajući da je vreme kretanja niti u nazad, niti napred, nego u susret, Pozorište „Dobrica Milutinović“ koje je ovog leta kolažom predstava u formi forumskog teatra, ne onog vulgarizovanog jezički i politički, nego prostornom dimenzijom, nastavilo medjisku igru svetlo-tamnog i senki u prostoru. Ulično pozorište - Comedia dell'arte, u postavci Nenada Uroševića, a kasnije i Dragana Jovičića, našlo je svoj puni smisao. Glumci su stizali na trbove, ne samo sremskomitrovačke i jugoslovenske, odašnje u celosti, koliko na evropske u Mađarskoj, Austriji, Češkoslovačkoj, Nemačkoj, Holandiji... Predstava je imala uvek mogućnosti da bude obnavljana, da joj se daje novi prizvuk, da se da svežina novim likom, odnosno glumačkom ličnošću. Otuda popularnost, odnosno narodnost u mas-prostoru koje je svakom svojom javom postizalo pozorište. Svugde je nailazilo na svoje mesto, svaki trg kao da je bio onaj na kojem su glumci već bili, prilagodavanje nije dugo bilo muka, odmah su nalažena rešenja, režijska, igracka, scenska. Iz ovog fenomena niče duhovni marketing, odnosno propaganda, a za predstavu „Narodni poslanik“ Branislava Nušića, opet u postavci Dragana Jovičića. Glumački ansambl, u jeku istinske nedavne predizborne kampanje za narodne poslanike koji zdušno čine jedan svoj i sebi svojstven teatar u amfiteatru političkog vazduha, izazivao je na ulicama Sremske Mitrovice zasebnu predstavu. Dogadalo se tako pozorište, pre pozorišta. Publika je već na ulicama a sa afišama u rukama činila svoje mimike, grimase, činila svoju pantomimu, stvarala uloge

koje još nisu napisane, a obično često i pogrdno nazivane statistem. Poslanik je tako izašao na ulice, a potom trebalo je uči u pozorišnu salu i čuti samo njegov govor, pa se opredeliti, naravno, opet, za pozorište. Još jedna predstava Mitrovčana zaslužuje pažnju, to je „Pozorišni lonac na više načina”, valjalo bi dodati i začina, opet u režiji Dragana Jovićića. I ovoj predstavi scena je bila mala, pretesna, pa je ansambl sa više duhovnog cimeta iskočio iz sopsivnog kolaža izlazeći ovog leta na ulice, na trgove, na platoe, ulazeći u kafane. Stvoreno je jedno novo pozorište, naž-

lost, odavno poznata forma - ulični teatar, ili svaki javni prostor kao medij. Može se prostor kao prostor i vulgarizovati, ali prava rezultanta je, ipak, samo posle svega videnoga.

To što su se Mitrovčani okrenuli i krenuli pradedovskim stopama više nije ni eksperiment, niti bezazlena mladalka duhovna igra, to je postalo odveć potreba u nasušnim godinama. Jer treba izaći, stići i vratiti se, akumulirati nove atome, *malo koštati u imati cenu*.

Dušanka ZRILIĆ

Prethodna pozorišna sezona nastavljena je i tokom lećnjih meseci. Žrtava nije bilo. Tekuća joj obezbeduje kontinuitet. Na svetskoj pozorišnoj sceni Kurdi su nesrečni narod prognači sa svojih ognjišta, glavna briga slobodoljubive američke administracije; na evropskoj sceni dvanacstorica tešku brigu brinu kako da izmire zavadenu braću, javno im šaljući demokratske deklaracije i nadzornike, tajno im dotuđujući „svjetlo oružje”, kako bi se jedni mogli boriti „za krst časni i slobodu zlatnu” a drugi protiv nje i takođe za krst, ali za jednu raniju grdu svetsku nepriliku, već modifikovan.

Na jugoslovenskoj pozorišnoj sceni više nisu moguće ni jugoslovenske pozorišne igre „Sterijino pozorje”, čak ni uz uslov da se pokrste u internacionalne a kamoli šta suštvenije i temeljnije od toga. Izgleda da u temelju i jeste problem. Ili u trusnom terenu.

U srpskom pozorišnom prostoru najgorje je prošlo baš Srpsko narodno pozorište, čestita, 130 godina strpljiva stara, žrtvovana kad god se vrgnu takve prilike da žrtvu valja primeti; za taj čin pripremana između dva žrtvovanja svom snagom vladajućih legalnih i podzemnih garnitura vlasti. Tu ideološke oznake nisu od osnovnog značaja. One samo doprinose nijansama. Osnovni tok je isti-nizbrdo po svaku cenu. „Nečastivi” nije samo na „filozofskom fakultetu”.

U vojvodanskom, regionalnom, opštinskom i gradskom scenskom prostoru bilo je batrganja i koprejanja pod zajedničkim nazivom „spasavaj što se spasti može”, ne birajući pri tom baš viteška pravila borbe.

Na jeku „S O S” iz Starog Pazova upućenu u belosvetske debele uši, reagovalo je subotičko pozorište-Nepszínház „Izlazom u slučaju nužde”, Festivalom na dvoje na troje organizovanom, ali jasnog koncepta i mogućeg odgovora na ovo što nas snade.

Somborsko pozorište je, odužujući se Lazi Kostiću, učešćem na ovogodišnjem Vukovom saboru, dakle vraćajući se svom bistrom izvoru, spralo sa sebe koprenu učenosti

i već se govorka „vratiće se zlatno doba” somborskog pozorišta, sedamdesetih, kad je pokojni Peca, Bog da mu dušu prosti, čuda i pokor činio.

Zrenjaninci, uporni da občzbede kontinuitet po svaku cenu, bili su domaćini Susretu vojvodanskih pozorišta, jer oni su, izgleda, igrali i dobro naučili komad koji se zove: „Revolucija” — sravnji sa zemljom pa sve iz početka. Tako, zasigurno, plodovi tradicije nikad neće nići i naša ih mleta pokolenja neće moći brati. I još su u Zrenjaninu brinuli o rumunskoj nam razbraćenoj i razgaćenoj braći. Kako je? Kažu, natežu k'o pijan s gačama.

Vrščani su dotali svoj hram i „Daj Bože da se Srbi slože”, biće tamo valjanih predstava. Želim, od srca.

Újvidéki Színház se konačno i neopozivo okrenuo matici zemlji kao izvoru krasne intelektualne i umetničke, a jestine radne snage i pri tom se, ne bez razloga, zamerio onoj na domaćem terenu, koja bi po logici stvari morala imati prednost.

Pančevci su našli svog „Rodoljubca” koji im je finansirao „Kabare” šakom i kapom te su najzad i oni mogli biti široke ruke prema umetnicima. Ala je to fino, ala je to krasno-samo, šta posle?!?

Mitrovčani, „medu zvezdom i med' krstom” revnosno su se trudili da premoste jaz; ne mostom na kome će Svetog Dimitrija, hristijanskoga mučenika iznova skratiti za glavu, k'o što jednom već bi, nego PREMOSTOM na kome će biti žrtvovan razdor a vaskrsnuti, ili ustanuti bratstvo svelikoko. I još nam je stalo da se okružimo Okrugom, omeđimo dokle je naše, pa razmahnemo Pozorište onoliku, koliko su nam prostrani vidici.

A u vidokrugu nam i Šabac i Užice i Kragujevac i Priština i sve što ima pozorište i što je pozorištu nalik. Da se sretnemo, da se odmerimo, pa jedan drugom pomognemo k'o pravi što čine. Na ovoj geografiji je to moguće. Na ovoj istoriji-ne znam. Vredi pokušati.

Dečja pozorišta i ove sezone, sudeći po sazivaču ovoga skupa nemaju šta da traže među „ozbiljnim svetom“. Šteta, jer svet je sasvim sazreo da iznova kreće u predškolsko i osnovnu školu, a na tom uzrastu, zna se-sleduje mu repertoar i lekcije dečjeg pozorišta. Zato, dečja i lutkarska pozorišta, iskoristite svoju šansu. Igrajte, i neka vas igraju. Ginjol je dobar. Lično sam za marionete pod uslovom da je konac dovoljno dug, da je lutkar vešt i ne mrsi konce, već da ih rasplie.

I još: letos smo imali Kiš u Subotici. Somertime. Kiš iznenada banu pred nas ko letnji pljusak i osveži nas. Hvala Dodolama koje ga prizvaše.

Dejan PENČIĆ POLJANSKI

Mislim da su Dušan Mihailović i prethodni govornici pokrenuli neke vrlo važne teme i praktično odgovorili na pitanje – koje je postavio Luka Hajduković na početku - zašto je repertoar slučajan? Repertoar jeste u Vojvodini slučajan, ali nije slučajan samo u Vojvodini. Nije ni malo slučajniji nego u bilo kom drugom pozorištu u bilo kojoj drugoj sredini u Jugoslaviji. Bojim se da će biti još slučajniji i još proizvoljniji u periodu koji nam sledi. Imao sam priliku da vidim repertoar nastupajuće sezone Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu. To je spisak naslova koji se ni na koga ne odnosi. Ne samo da nema veze sa trenutkom, nego ne znam koja se misao, kakva se poruka, kakvo se značenje iz njega može pročitati? Pitam se da li će neki gledalač u ovom trenutku osetiti potrebu da ode u Hrvatsko narodno kazalište da gleda neku predstavu? Mislim čak da je daleko svrshodnije za ovaj trenutak, jedan komad koji se igra ili će se igrati u mnogim srpskim teatrima, jedna potpuno stupidna engleska komedija koja se zove „Kidaj od svoje žene“, stupidna, međutim, do te mere apsurdna da apsurd postaje smešan, a u ovom trenutku smeh je blagotvoran, kao protivteža svemu što gledamo na televiziji, odnosno ne samo što gledamo, nego što nam se i dešava.

Mislim da je jedan od uzroka i razloga slučajnog repertoara u svim našim pozorištima činjenica da gotovo ni u jednom teatru, sem (možda) izuzimajući pozorište Ljubiše Ristića u Subotici, ili delimično ove sezone SNP, repertoar nije graden jednom mišlju, već je rezultat slučajnog sticaja okolnosti. Naime, odredene teatarske poetike možemo konstatovati ako pratimo stvaralaštvo jednog reditelja – Dejana Mijača ili Egonu Savinu ili bilo kog drugog reditelja. Ako krenemo njegovim putešestvijama po pozorištima, možemo pronaći njegovu, rediteljevu konsekventnu misao. Ali, u repertoaru pozorišta u kome su srečni i zadovoljni ako mogu bilo kog reditelja iz takozvane prve ili druge garni-

I opet: bio je Bitef, a na Bitefu... - ništa i svašta k'o i pre. Preostaše nam samo „Pozorišne iluzije“ i toplo bratstvo. Neka. Uz njih preživi pozorište. A ostalo?! Exit? Vihod? Vorwärte! Pali se crvena sijalica. Ende. A patom? Posle je novi dan i nova pozorišna sezona kojoj će krojači i sudije biti oni što dolaze iza nas. Neka im mede ne budu ni geografija ni istorija, već neka nova galaktička dimenzija kojoj će mera biti pozorišno biće-sveprostorno i svevremenno.

ture jugoslovenskih ili srpskih reditelja da angažuju a da mu postave bilo kakav zahtev o tome i ne sanjaju osnovne proporcije koje moraju da postoje, o odnosu savremenog i domaćeg teksta, drame i komedije, predstava koje su eksperiment i predstava koje se prave da bi napunile gledalište, da imaju dobru produ kod publike, a koje ne mogu da se zadovolje, čak ni u velikim pozorištima, kao što su Narodno ili Jugoslovensko dramsko u Beogradu. Ili Srpsko narodno pozorište u Novom Sadu. Pogledajte pažljivo repertoar SNP-a u prošloj sezoni, kome su dosad svi uputili komplimente, idealne repertoarske proporcije ni u tom repertoaru nisu uspostavljen. Da i ne pominjem kako je sasvim normalno da svaki repertoar treba da ima prva izvođenja savremenih domaćih dramskih tekstova. Staviš, ako neku primedbu vojvodanskim teatrima moramo uputiti onda je to vrlo skromna promocija novog dramskog stvaralaštva. Praktično, u Vojvodini su prethodne sezone (o kojoj govorimo) prikazane samo dve prave prajzvedbe: *Konjska baleta* Ota Tolnaija u Novosadskom pozorištu i *Strankadžije* Radoslava Dorića u somborskom Narodnom pozorištu. Bilo je još nekoliko novih komada, recimo *Bela kafa* u Srpskom narodnom pozorištu u Novom Sadu, *Čekajući Fortinbrasa*, takođe u Novom Sadu, uslovno novo a i *Fortinbras* je pre sedam-osam godina igran pod naslovom *Derište* u Beogradu; bilo je još relativno novih dramskih tekstova, ali, faktički u vojvodanskim pozorištima samo dva prva izvođenja. To je na 68 premijera, koliko je izvedeno u svim ovim teatrima, odnosno dodajmo još dve-tri premijere koje su bile u Pančevu (Pančeva nije u ovom popisu) više je nego skromno. Međutim, ja bih se u potpunosti složio, mislim da je to Luka Hajduković rekao, pa i Dušan Mihailović, u krajnjoj liniji nije ni važno šta se igra. Važna je misao koja rukovodi da se jedan određeni tekst stavi na repertoar. Kada se analizuje tekst gotovo ništa ne znače *Pozorišne iluzije* Pjera Korneja. Ovaj komad

nije zanimljiv ni kao susret nekolikih realnosti (zanimljiviji je Pirandello ili Kalderonov *Život je san*) međutim, ono što je u tu predstavu kao misao ugradeno čini se jednim od najznačajnijih rezultata u jugoslovenskom teatru. Ta predstava je više govorila o našem vremenu nego ijedna savremena drama koja je u prethodnoj sezoni igrana. Kao što su evidentni, recimo, pokušaji da se na osnovu Nušićevog *Narodnog poslanika* govore istine o vremenu u kome živimo. Međutim, imali smo jednu subotičku postavku *Narodnog poslanika* koja ne samo da nije govorila o ovom vremenu, nego ni o jednom drugom. Taj *Narodni poslanik* kojeg je Ljubiša Ristić postavio (prištinski *Poslanik* je imao korespondenciju sa ovim vremenom, *Poslanik* koga je radio Mijač u Jugoslovenskom dramskom, u koprodukciji sa Pančevom, takođe) ali taj subotički manje je aktuelna predstava nego niz drugih istog subotičkog pozorišta. Recimo manje je aktuelna od *Filokleta* koji je na subotičkoj sceni izveden prošle godine u režiji Vladimira Lazića. Pominjem tu predstavu zbog loga što je Gerold pominjao smrt madarskog teatra u Subotici. Mislim da o smrti ne može biti reči. To je stara teza od prvog dana od kad je Ljubiša Ristić u Subotici, ta teza o smrti madarskog teatra. Da ne podsćem da su prve umrlice izasle i pre prve premijere u subotičkom pozorištu.

Alojz Ujes je potpuno u pravu kada je govorio o recepciji pojedinih predstava. Pozorište, naime, postoji samo ako je gledano. Samo, pozvao se na loš primer. Naime, *Zenit* o kome je reč, to je predstava sa najpotpunije ispunjenim kapacitetom. Vagon u kome se igra može da primi trideset gledalaca. Prema tome, podaci koji se navode znače potpuniju iskorisćenost kapaciteta ove predstave nego bilo koje druge predstave koja okupi nekoliko stotina gledalaca na svakom izvođenju. Ali, primedba jeste u osnovi tačna. Besmisleno je, sem u izuzetnim slučajevima, praviti predstave koje će videti stotinak gledalaca na više izvođenja, mada mislim da pozorište ima pravo da povremeno bude i ekskluzivno. Postoje i takozvane male scene. Taj vagon u kome je pravljena predstava *Zenit*, najmanja je moguća mala scena. Treba, međutim, pogledati koliko druge neke subotičke predstave, i ne samo subotičke, imaju svrhu. Recimo, vrlo sam iznenaden činjenicom što je dosta komplikovanata upućeno projektu Kiš-festa ove godine. Mislim da se tu radi o vrlo privatnim rediteljskim videnjima koja koriste Kiša kao materijal. Pojedini reditelji su uzimali one delove Kišove proze koji najčešće mogu da korespondiraju sa gledaocem koji nije čitao Danila Kiša. Ne znam da li je neko shvatio o čemu se uopšte radi u *Mansardi* ako prethodno *Mansardu* nije pročitao!

Hteo bih o još jednoj temi da progovorim na ovom skupu. O Susretu vojvodanskih pozorišta. Pratio sam poslednja

dva festivala, u Pančevu i u Zrenjaninu, i tvrdim da to festival više nije. To je serija gostovanja vojvodanskih predstava u jednom mestu koju vidi ili ne vidi publika tog mesta. Predstava više nikoga ne zanima. Ni sama pozorišta. Ni jedno pozorište, sa časnim izuzetkom (upravnice iz Sremske Mitrovice) nije delegiralo bar jednog kreatora repertoara koji će predstave gledati, koji će učestvovati u radu festivala. Niko se čak nije uzbudio kada je, pitanje je da li je uopšte bilo pravog razloga, otkazana predstava subotičkog *Narodnog poslanika*. Jednostavno, te večeri nije bilo predstave i publika je vraćena kući. Mislim da se vrlo velike pare troše za jednu manifestaciju koja se održava po inerciji, jer beleži veliki broj cifara ispred svog imena. U Zrenjaninu 41. U Pančevu 40. Osećao sam se vrlo neprijatno kada je poslednjeg dana Susreta u Zrenjaninu održana osnivačka skupština Udruženja pozorišnih kritičara i teatrologa Vojvodine, a od pozorišnih kritičara i teatrologa Vojvodine, izuzimajući Dušicu Pejović koja je bila član žirija i mene koji sam vodio Okrugli sto, ni jedan učesnik tog dijelog skupa, član te asocijacije, nije prisustvovao festivalu. Jednostavno ga nije zanimalo šta se to u Zrenjaninu događa. Svi su našli vremena da dodu kada je formirano Udruženje, a onda kada su održavane festivalске predstave ne. Dolazio je Gerold kada su igrali Madari i to je bilo sve.

Kada je o repertoaru reč, ne znam zašto, propušteno je da se govari, odnosno da se popiše ono što su radila lutarska, dečja pozorišta. Mislim da je to veoma značajan segment repertoara i mislim da bi, recimo, konkretno Ujes koji se bavio pitanjem posete, mogao da vidi bitno drugačiju sliku. Za razliku od dramskih teatara koji se bore za publiku, problem u dečijim pozorištima jeste što ne mogu da prikažu onoliko predstava koliko ima potrebe. Međutim, nameće se i jedan drugi problem. Recimo, na tim istim vojvodanskim susretima je učestvovalo Pozorište mladih iz Novog Sada sa predstavom *Volskebnici* koju je radio Tibor Vajda. Međutim, nije problem u tome što je to loša predstava. U poslednje vreme primetna je tendencija u Pozorištu mladih da se prave predstave za odrasle, da se napušta lutka. Bojim se da od toga nema i neće biti koristi, iz vrlo prostog razloga što su u ovom teatru glumci koji su već pokušali, bezuspešno, da budu dramski glumci. Zato su i došli u pozorište za decu, jer te svoje ambicije nisu mogli da zadovolje. Evo, i večeras je premijera za odrasle u Pozorištu mladih. Ne znam dal' će imati čime da se predstave na Susretu lutkara Srbije koji predstoji u novembru u Zrenjaninu? Očigledno ambicija ovog pozorišta jeste da se preorientiše, ali za to, čini mi se, nema pravih kreativnih snaga. Mislim da zajednica mora to da ima u vidu. Čak i da za ovu preorientaciju ima razloga, mislim da nema snaga da ona bude uspešna.

Jedna druga preorijentacija već daje plodove koji još uvek nisu naročito vidni. Pokušaj repertoarske preorijentacije Újvidéki Színháza. Godinama je ovaj teatar negovao repertoar koji se mogao označiti: bajata avangarda pred praznom salom. Prethodne sezone urađen je Molnarov *Liliom*. Ove godine *Seoski lola*. To je već pokušaj da se zadovolje interesovanja publike. Ne samo da se stišu poeni kako su njihove predstave, koje su uglavnom igране jednim pozorišnim stilom, dobro uradene. Kako Újvidéki Színház ima odlične glumce, a gledalište, izuzimajući eventualno premjeru, ostaje prazno. Mislim da se balans polako uspostavlja i u ovom pozorištu i to je dobro. Kao što je dobar znak što je vršačko pozorište „Sterija“ uspelo da okupi dosta dobru glumačku ekipu posle dužeg vremena. Šansa je, ukoliko se bude vodila pametnija re-

dr Dušan RNJAK

Dozvolite mi da iznesem jedan predlog. Prethodno želim da kažem da mi se veoma dopao naš današnji susret i smatram da to za nas, ali i uopšte za pozorište nešto može da znači. Mislim, takođe da bi ga trebalo nekako afirmisati kako bi njegov uticaj bio što delotvorniji. Stoga bi za ovake susrete trebalo pozvati pozorišne kritičare iz svih vojvodanskih pozorišnih centara. Za svaku pohvalu je izlaganje mladog gospodina iz Sremske Mitrovice koji je opisao pozorišnu situaciju u svom gradu. Žao mi je što istim povodom nisam imao priliku da čujem i pozorišne kritičare iz Sombora, Subotice, Zrenjanina, Vršca, Pančeva i Novog Sada. Čini mi se da bi njihovim prisustvom i razume se njihovim izlaganjima naši susreti bili značajniji i delotvorniji. To je moj prvi predlog. Drugi predlog je u vezi sa Susretom vojvodanskih pozorišta koji se ove godine održavao u Zrenjaninu. Ja ne znam ko može biti kriv što svi mi ili bar jedan deo nas nismo bili prisutni i videli sve

pertoarska politika, da se i tom pozorištu dese dobre predstave. Na žalost nisam gledao njihovu *Divlju patku* iz prošle sezone, ali sudeći po svim ocenama onih koji su je videli, reč je o zaista solidnoj predstavi. Međutim, isti ti Vrščani došli su na susret sa jednom katastrofalnom predstavom što je, porez ostalog i odnos pozorišta samog prema festivalu. Bilo im je više stalo da zadovolje ambicije svoga prvaka, nego da se pokaže ceo teatar.

Još jedna tema, čini mi se ozbiljnom, ne znam naravno, kako ovaj skup može da pomogne, ali činjenica je da je zrenjaninsko Pozorište „Toša Jovanović“, zapravo dramski ansambl ovog pozorišta spao na niske grane. Dojučerašnji epizodisti, koji su s razlogom bili epizodisti (ne iz nečije zle volje) – postali su prvacii. To je trenutno najmanje spremjan ansambl u Vojvodini.

predstave. Ja sam spremjan, a verujem i ostale moje kolege i drugi koji se bave pozorištem, da dodemo i da se uključimo u rad na Susretu. Verujem da bi to bila dobra prilika da se organizuju tematske diskusije, kao na primer o repertoaru. Prihvatom da za idući Susret napravim jednu analizu evropskog repertoara i da izdvojam najsvremenije dramske pisce i njihova dela koja se igraju u pozorištima Pariza, Londona, u Nemačkoj, Italiji. Kad već govorim o problemima repertoara, dozvolite mi jednu dobronamernu primedbu koja je u vezi sa vrlo dobro pripremljenom analizom repertoara vojvodanskih pozorišta. Primetio sam da na repertoaru nema najsvremenijih evropskih pisaca. Bilo bi dobro, a i neophodno je da se takvi pisci nadu u našim pozorištima. To će nam omogućiti da se lakše uključujemo u Evropu sa kojom želimo da se nademo na istom kulturnom nivou.

kritika

prikaz sezone 1990/91.

DRAMA SRPSKOG NARODNOG POZORIŠTA

I ova je, kao i prethodna, jedna od, kvantitativno, najberičnijih sezona u Srpskom narodnom pozorištu. Kao i prethodna, repertoarski ambiciozno zamišljena, trebalo je da postigne kvalitativni uspon i, još važnije, definitivni kontinuitet usprešnog rada ili bar određeni nivo ispod kojeg se ne sme. To je, naravno, iziskivalo takav repertoar koji bi zaposlil sve glumce i odvratio ih od ružne navike da stvaraju ekscesne situacije i zatim ih mazohistički razmatraju na materalnim sastancima. Zamišljeno, učinjeno. Umetničko rukovodstvo sačinjeno od samih pozorišnih pedagoga: prof. Branko Pleša, dr Petar Marjanović i dr Radoslav Lazić, osmislio je repertoar sa mnogo naslova, raz- ličitih žanrovske i stilskih opredeljenja ali zajedničke problemske niti: pojedinac, porodica i društvo, odnosno nacion, sučeljeni sa egzistencijalnim pitanjima ili sudsinski uslovjeni istorijsko-ideološko-političkim okolnostima.

Ozbiljno i s entuzijazmom se prionulo na rad. S nevericom smo posmatrali kako se glumci, posle mnogo vremena, s poštovanjem obraćaju članovima umetničkog rukovodstva sa: "Dobar dan, profesore." Sve je licilo na novi početak. Pa i novoustanovljena praksa da se pred svaku premjeru upriliče predavanja i susreti sa piscima, kritičarima i teatrolozima koji bi glumcima pomogli da se što bolje upoznaju sa vrednostima i karakteristikama određenih dela. Ali, ne lezi vraže! Već posle prve premijere i lažnog idiličnog početka izbile su pritajene strasti i buknula je aféra koja je danima ispunjavala stupce najrazličitijih listova u zemlji. Izbio je sukob između glumca Vladislava Kaćanskog i umetničkog savetnika pozorišta Branka Pleše. Povučeno je (zahvaljujući i nespretnosti upravnika Miodraga Janos-

Kritički osvrt Lasla Gerolda na predstave Narodnog pozorišta-Újvidéki Színház dat je u prethodnom prilogu u okviru razgovora o sezoni 1990/91.

kog) niz pogrešnih poteza i Srpsko narodno pozorište je uskoro imalo uvrednenog savetnika u odsustvu i jednog od najboljih glumaca udaljenog sa scene. Tužno, ali i očekivano. Jer, ostalo je mnogo nerašaćenih računa iz vremena nasilnog isterivanja Ljubiše Ristića, a prigušeni gnev onih koji su krivi samo zbog toga što su pristajali na rad sa predašnjim umetničkim sazivom i podržavali ga, sve češće je podgrevan proterivanjem iz Srpskog narodnog pozorišta svega što je nosilo Ristićev predznak ili bar podsećalo na njega. Ovaj revanšizam koji se pripisuje prvenstveno upravniku Janoskom, kulminirao je potpuno nepotrebним zatvaranjem knjižare u pozorišnom holu, otvorene za Ristićeva doba. Dakle, u vezi s čim je izbio spor i na koji način, nevažno je, a gospoda Pleša i Kaćanski, sudionici ove afere trebalo bi da znaju da je krivac mnogo stariji od njihovih krivica, i da je on (po ko zna koji put ponavljam) zapreten u grupno-svojinskim odnosima medusobno sučeljenih grupa koje već godinama haraju teatrom. Eto, kada počnem temu *meduljudski odnosi u Srpskom narodnom pozorištu*, uvek se zapričam. Šalu na stranu, da vidimo šta je odigrano u ovom teatru.

Izvođenje predstave *Bela kafa* Aleksandra Popovića u režiji Branka Pleše bilo je prvi i ostalo najveći uspeh Srpskog narodnog pozorišta u protekloj sezoni i reprezent ovog teatra na sarajevskom MES-u, svetozarevačkim Danima komedije i novosadskom Pozorju. Najviše uspeha, ova predstava postigla je u konkurenциji komičkih komada što je s obzirom na njihovu deficitarnost ili upravo zbog toga što ih u Srbiji (Bogu hvala) još ima, značajan uspeh. Ova predstava nosi i pečat ekskluzivnosti jer je prazvodjenje sasvim friškog teksta Aleksandra Popovića. Reč je o delu koje zbog fabularne organizovanosti zaokružuje zreliju fazu ovog dramatičara započetu *Mrešćenjem šarana*. No, ovaj komad se, za razliku od prethodnih, ne bavi marginalcima i autsajderima s gradske periferije već predratnom urba-

nom sredinom i sudbinama ljudi koji pripadaju porodici industrijalca. Već sam ovaj podatak koji svedoči o određenom kvalitetu življenja i mitološka pozadina porodice kao dramaturškog tlocrta, naglašavaju sudbinsko događanje koje prevazilazi individualno. A budući da se Popović bavi i politikom kao sudbinom, onda je sasvim jasno da je na delu formula-autentični, živopisni ljudski štoš krojen prema istorijsko-političkomu naumu. Ovo kamerno delo napisano u pet slika pokriva vreme u osviti nemacke okupacije, ratno doba, informbiro i doba posle njega. I sve to uz pomoć šest arhetipski zasnovanih likova, kroz lapidarni dijalog začijen ironijom i humorom i po arhitektonici porodice i njenim zakonomernim svojstvima u slučaju opasnosti – svojstvima apsorpcije i disperzije. Bila je prvo idilična jutarnja kafa, pa mobilizacija i ratno razvejavanje članova porodice, ideološka podeljenost i njene konsekvence i ponovno okupljanje ljudi izranjavljениh duša, te crna slika slutnje o proklestvu podneblja i mentaliteta.

Branko Pleša se, čini mi se, vidno stara da Popovićev dar mentalitetsko-sudbinskog slikanja našeg čoveka uobičiji u što estetsku formu koja bi Popovićevom delu donela univerzalnu dimenziju. On, izgleda jednostavno smatra da taj dragoceni materijal zaslužuje široku, višedimenzionalnu pozorišnu sliku. To, s obzirom da je reč o kamernom delu, može izgledati pretenciozno, ali se predstavi u krajnjem dosegu ne može odreći umetnička snaga kojom dopire do najviših tragikomičnih uzleta u ljudsko, a u kojoj su zagnuta bolna emocija, tragično saznanje i farsično-burleska distanca. Osnovni elementi kojima je ovakva pozorišna slika gradena su:

gotovo ogoljena pozornica presvućena crnim politirom visokog sjaja koja se gotovo nadrealnim, visokoestetičkim potезом Miletne Leskovca pretvara u kapelu-grobnicu; glumački razmahnuta igra širom prostrane pozornice koja se ističe artificijelnošću;

kostim Jasne Badnjarević koji je blago stilizovan i elegantan ili je predimenzioniran s burlesko-farsičnim detaljima do-prinoseći ironizaciji ukupnih odnosa u predstavi;

oniričke koreografski oblikovane slike između scena koje vode sudbinski, podvesni plan Popovićevih junaka do impresivne završnice s rastur-kolom (čitaj jugoslovenskim) na muziku iz Gotovčeve opere *Ero s onoga svijeta*, koja je metaforički i ilustrovano predvidela sve što će se kasnije dogoditi.

Bio je ovo ujedno reprezentativni glumački nastup najvitnjeg dela novosadskog ansambla. Zbog zahtevnosti igre Branko Pleša je brižljivo odabrao glumce oslanjajući se prvenstveno na mlade članove ansambla. Tako je još mlada

Aleksandra Pleskonjić Ilić ostvarila jednu od svojih najzrelijih kreacija modelujući lik majke Janje sebi svojstvenim stilom ironične distance i posuvraćenosti u tragičnost. Precizno uobičujući arhetipske odlike srpske majke ona je privodi žizi farsičnog u kojoj se zahvaljujući kostimu našla zajedno sa gazuom Jabučilom (imena su im ironično epske provenijencije) kojeg tumači iskusni Stevan Gardinovački. Ovi glumci tvorci su i najpotresnijih scena u predstavi: – Pleskonjićeva u crnoumornoj pojavi pri povratku majke Janje s Golog, a Gardinovački u sceni povratka iz zatvora šlogiranog Jabučila. Ovaj potonji zasluzio je i Sterijinu nagradu.

Gordana Durdević odigrala je kćerku Ružicu u širokom dijapazonu od bogobožljive i iskompleksirane, a učene devojke do hladne i osvetnički raspoložene supruge. U prvom delu predstave sve je začinila plesom i akrobatskom (fizičkom) izražajnošću.

Vladislav Kačanski je negde na tragu Pleskonjićeve, samironičnim otklonom doneo lik proleterskog izdanka Srde Zlopogled. Stilski odmereno i ujednačeno prikazao je njegovu socijalnu predodređenosu za komunizam, komunističkog vernika ogreznog u kalu zavisnosti te psihološka suočenja sa izdajom ljudskog zarad IDEJE. Zbog pomenute afere Kačanski je ubrzo zamenjen, pa je na Pozorju igrao trenutno najagilniji i najtalentovaniji glumac ovog teatra mladi Predrag Tomanović. Njegova igra je, puna dinamike i širokih poteza, domete brži tempa predstavi, ali je i vrvela od nepotrebnog rasipanja glumačkog umeca.

Draginja Voganjac je novo otkriće u ovom ansamblu. Igrajući Zoru Šišarku ona iskazuje životnu radost i raskoš čulnog i nagonskog koje je iznad svih podela i ideologija.

Predrag Momčilović kao Deli Jova, bogataški sin bez izrazitijeg identiteta, korektan je i malo smelija ležernost je njegovu kreaciju mogla uzdući do prethodnih.

Banović Strahinja Borislava Mihajlovića Mihiza u režiji Jovice Pavicića trebalo je da bude sledeći pun pogodak, a ispašao je polovični rezultat. Zaslugom nedorečenog reditelja, najviše. O, kako podsticajan lik – Banović Strahinja – netipičan i usamljen u našoj narodnoj poeziji (muževan, junak bez mane i istovremeno blag, nežan i duboko čovečan) upravo je bogom dana dramatis personae. Njegova je drama one najviše vrste, što usamljenija to apsurdnija u opštem kladencu epske, kolektivističke svesti.

Prema Mihizu Banovićeva je jakost i ljudska snaga u odluci da hoće da trpi oproštenje. A što hoće, on to i mora. Njegova je da je i ljubav nešto što se ili mora ili ne može. Banović može to moranje, ona, njegova žena, dobijena u viteškom nadmetanju-ne može. Njegov put u Kruševac na pretkosovsku kneževu večeru, put je čoveka s ličnom dra-

mom u kojem sazreva rešenost da pojedinačno, lično, svoje-odbrani pred plošnom opštou kolektivismusa.

Ali, Mihizova je srednjovekovna drama namerno naherena u savremenost, i ironičnim, intelektualističkim disputom govori o impregnaciji vlasti i politike u sve pore ljudskog života kao i o nemogućnosti individualnog uverenja pred vladajućim, dirigovanim datostima. Uverenje nužnosti olineo je u drami nedodirljivim autoritetom majke Jugovića, tog, na sceni neprisutnog ideologa iz mrača.

Začudo, Jovica Pavić se odlučno odrekao ideoleskog konteksta, time i klimaksa ideje o manipulaciji čovekoni, a u velikoj meri skraćujući tekst i intelektualističke britkosti u razradi teme. Usamljenu, ličnu pobunu locirao je u konteksti istorijske nužnosti sučeljavajući zapadnu i istočnu civilizaciju. Ako je želeo da intimizira problem onda je to morao učiniti u kamernom vidu. Ovako, na početku predstave apoteoze pravoslavlja, u završnici golgota, porušen poredek, svet pregažen turskom najezdom i većno raspeče svih Banovića i bezimenih žena. Pavićeva predstava ostala je da lebdi u poetskoj i mitskoj univerzalnosti što bi, izvesno, zanimljivije i prihvathljivije da je radena na temelju izvirne epske grade, a manje opravdano ako je, kao ovog puta, nastala na redukciji čitavih slojeva integralne Mihizove drame.

Univerzalnom obraćanju doprinosi i monumentalnost scenografije Geroslava Zarića koja svojim dimenzijama (mastiarsko zdanje, a potom i dvor Jugovićevih) i sjajnim tamnim površinama pojačava tragedijsnost pojedinačnog sprostavljenog opštem. Kostimi Mirjane Stojanović Maurić u sadejstvu s rediteljskom idejom metalorički izražavaju sučeljenost dveju civilizacija.

Da je reditelj izrežirao i izlazak glumaca po zaradeni aplauz (što nije) dobio bi ga najviše Miodrag Petrović za svoju nesumnjivo najzreliju ulogu u dosadašnjoj karijeri, ulogu Banović Strahinje. Dok traje početna, duga scena bogosluženja, njegovo nemo prisustvo i radnje opremanja na put u Kruševac, rečite su patnjom, nekakvom mukom. Dok gleda u neko svoje nebo, on isijava snagom koja ruši, snagom čoveka rešenog da trpi posledice sjedinjenja s odstupnom, dalekom, otudenom ženom, zagledanom duboko u sebe, ženom koja nosi tajnu. Petrović je to duhoko porinuće u Banovićevu patnju doneo posvećenošću glumca koji se i pojavom i glasom i odmerenim glumačkim registrom smestio u Banovićev lik bez ostatka. Iz njegovog diskretnog gesta, pokreta, pogleda isijavaju male drame. Stanja puna tragedijskog spoznanja kako je to nešto što tražimo tu, a istovremeno i daleko, kako je tanka, ali oštrici žileta nalik ta prepreka koja nas deli, kako je jedan dug,

izmenjeni pogled između Strahinje i žene čas očaj, čas nada da bi se mogli naći.

Veoma tačnom, ali oštom, reskom mimikom i gestom Ljubica Rakić donosi lik Strahinje žene. No, čini se, ipak, nedostajala su dublja ljudska i glumačka uverenja koja bi potkreplila unutarnju dramu toga lika i njegovu tajnovitu odsutnost, neprisutnost u realnosti, njegovu duboku nesigurnost u traganju za vlastitom zagonetkom.

Dobri su Jugovići. Najbolji Jug Bogdan Velimira Životića. Dragoceno je njegovo iskustvo u ležernom oblikovanju ironičnog sarkastičnog oca, sviklog kompromisnom mirenju s društvenom svršishodnošću i nužnošću. Vanredno upečatljiv je i Vojin Novaka Bilbije kao beskompromisan podnik politici i dužnosti. Najmladem, Bošku Jugoviću, Robert Kolar podario je mladičko roptče podavanje društvenim uzusima. Milena Bulatović, Feda Tapavićki i Vasa Vrtipraski zbog skraćenja teksta i nisu imali (osim u reskim naznakama) prilike da se glumački znatnije iskažu.

Ovim projektima po ambicioznosti pridružuje se i predstava *Očevi i oci* Slobodana Selenića u dramatizaciji Petra Marjanovića i u režiji Slavenka Saletovića. Ovo je, po moje osicanju trebalo da bude klimaks sezone, ali zbog mnogočega je tek školski tačno sprovedena ideja kojoj nedostaje smelija realizacija.

Dramatizovati roman *Očevi i oci* koji je porodična drama i hronika i ujedno drama i hronika jednog vremena, a ne načiniti suptilne rezove u sve njegove značajnije slojeve, bilo bi izneveravanje Selenićeve proze. A opet, ako dramatizator nastoji da sledi izvornu romanesku inspiraciju obuhvatajući i individualni i opšti plan pripovedanja, stavlja teatar i reditelja pred velika iskušenja. Upravo to učinio je Petar Marjanović poštujući pišeću slojevitost i stvarajući predložak za krajnje ambicioznu predstavu. Njegova dramatizacija sadrži retrospekcijski pogled glavnog junaka, razudenu strukturu vremena i mesta dogadaja obuhvatajući najveći deo ovog veka i mnogobrojne ličnosti koje su promarširale životom ključnog Selenićevog lika Stevana Medakovića. I moramo priznati načinje je vrlo suptilne dramaturške rezove u romanesko tkivo oblikujući svoju dramatizaciju kao tehnički složenu orkestraciju sažetih, preciznih scena. Istovremeno ta lapidarnost uzrokovala je fragmentarnu strukturu i linearni sled, što je u krajnjem ishodu (u realizaciji) delovalo više ilustrativno nego dramatski. Tako su gledaočev pogled, misao i emocija, u nemogućnosti da koncentrisano prate individualnu i porodičnu dramu bili izloženi disperziji naslućivanja bezbrojnih pitanja, mnogih drama, stavova i nalaženja vlastitih iskustava. Dakle, dosledno sledeći dramatizaciju, Saletović je načinio jednu od onih velikih, tehnički složenih, mnogoljudnih

predstava. Sve je naizgled tu: uzbudljivi fragmenti scenskog izraza i glume, retko videno tehničko bogatstvo sa jednim statičnim i tri mobilna scenska plana, kao i likovno i muzičko srođstvo (Aleksandar Zlatović, Milanka Berberović i Saša Gnus), a opet najsnažniji su utisci o formalnoj, zanatskoj tačnosti i nedostatnosti onog objedinjujućeg dramskog agensa koji bi u publici proizveo dejstvo potresnog pozorišta. Ima tu dobrih monologa, intelektualnih raspri, melodramskih akcenata, porodične intime, feljtonističkog prikaza istorijskog i političkog miljea. Čas te opseđa pozicija intelektualca, koji raspeti između evropskog obrazovanja i nacionalnog patosa, bolno traga za identitetom. Onda je to racionalna vizura dobronamerne strankinje, koja dijagnosticira složeni sindrom srpskog. Ima i sukoba generacija, ima ideološke tiranije nad svim što je drugačije i što se opire redukciji ličnosti na jednu opciju...

Trideset petoro glumaca Srpskog narodnog pozorišta različitog kvalitativnog nivoa, trude se da udahnu toplu, životnu melodiju ovog složenog pozorišnog orkestraciji. S promenljivim uspehom. Najbolje to polazi za "rukom" iskusnjima poput Velimira Životića (stari Milutin Medaković), Dobrili Sokici (Nanka), Stevanu Šalajiću (Jaša Prodanović), Vasi Vrtipraškom (srpski seljak na Sremskom frontu). Zanimljiva je i Gordana Kamenarović kao priprasta partizanka. Ključni lik Stevana Medakovića, intelektualca koji traži svoje mesto pod suncem u uzavreloj Srbiji, igra Novak Bilbija. On imponuje stasom i dubokim vokalom razgovetnim i u kontemplativnim i u retrospektivnim monoložima.

Čuvam završne reči za Ljubicu Rakić, junakinju ove predstave. Ona igra Stevanovu suprugu Elizabetu: treperavo i usplahireno u njenoj zaljubljenoj mladosti, zrelo i smireno kada akcentuje duhovnu radoznalost i nesmirenost u njenim poznjim životnim razdobljima. A ono najlepše je glumičina spontanost i toplina kojom ispunjuje Elizabetinu poziciju strankinje koja zdravorazumski pokušava da shvati i racionalizuje postupke svojih voljenih Srba.

Redajući predstave po onome što su u meni ostavile (s tim što Banović *Strahinja* i *Očevi i oci* mogu zameniti mesta), prikazač poslednju predstavu Srpskog narodnog pozorišta u protekloj sezoni. Ona se od prethodnih razlikuje po tome što spada u male, kamerne forme, a zove se *Ljubavi Džordža Vašingtona*. Autor je Miro Gavran, a reditelj Slavenko Salečović.

Globalna repertoarska ideja kojom se individualni čovekov stav propituje kroz nacionalnu, mentalitetsku i istorijsku opciju, evoluirao je njome do intimne drame koja otkriva najdublju čovekovu privatnost. Dve žene u životu jednog čoveka-poznato, blisko, svakidašnje. Atraktivnost komada Mire Gavrana pojačava izbor likova od kojih je glavni, a

neprisutni, niko drugi do prvi predsednik SAD Džordž Vašington, a žene, supruga Marta i ljubavnica Silvija. Komad počinje susretom žena nakon njegove smrti. Jer, finičkim nestankom, priče koje je započeo i zapreо ne okončavaju nego ostavljaju duboki trag u onima koji su mu bili bliski. Gavranov komad dakle, nastavak je traganja, retrospekcija i provera, propitivanje naše uloge i značaja u nečijem životu, ali i spoznavanje smisla življenja i pokušaj objektivizacije vlastitog bitka u prošlosti životu. I ujedno reminiscencija na sve naše pobjede i traganje za satisfakcijom zbog svih naših poraza. Sve to sadržano je u susretu dveju žena koje suočavaju glumice Ksenija Martinov Pavlović i Jasna Đuričić. Scenski prostor je mirna gama kapele s odrom u sredini, prekrivenim državnom zastavom. Dva dijagonalna ulaza za dve žene u prekrasnim crnim kostimima barokne raskoši. U ambijentu Aleksandra Zlatovića koji sugeriše uvek istu kružnicu oko središnje tačke i uvek isti ulazak i izlazak u krug tema koje opsegaju ljudi takvog istkustva. Prvim pojavljivanjem Ksenija Martinov Pavlović i Jasna Đuričić pokazuju dva uzdržana ponosa i prkosnu borbu, dva podjednako snažna principa koja je sažeto, selektivnim, ogoljenim, nužnim dijalogom, izložio prenapregnutosti suštinske spoznaje, reditelj Slavenko Salečović. Svaka sekvenca u tom suočljavanju, nastalom iz potrebe da se kroz razgovor, razmenom pogleda i istkustva sazna što više o *NJEMU* i što više o *SEBI*, počinje i završava ponavljanjem trijumfalnog zanosa jedne i najdubljeg beznadnog ponora druge. Svaka iznosi svoj pogled na onu drugu da bi bespoštevnim verbalnim duelom došle do argumenata koji potvrđuju obostranu trajnost u životu jednog čoveka. Kako se ta iscrpljujuća borba u medusobnom povredivanju i sažaljenju bliži kraju, tako se i njihove spoznaje bliže odgoneci: da su priče trajale i da traju, da je proces objektivizacije svega što je bilo nužan, ali ne i konacan, da je svo troje učestvovalo u davolskom životnom ratu za ljubav, za uspeh, za moć i da su pri tome svi podjednako i pobednici i gubitnici. Trijumf i poraz. Ali, ko je zapravo bio on? Kakav? Šta je uistinu mislio? Šta je želeo? Šta mogao? Šta nije? S kakvim saznanjima nestao? To su pitanja koja i posle fizičkog nestanka kolaju životima bližnjih. Pitanja kao i mnoga druga u životu za čijim odgovorima neprestano tragamo i do kojih nikada pouzdano ne stižemo.

Iskusnija Ksenija Martinov Pavlović autoritativno brani Martinu poziciju; svedenom gestom i minimalnim mimičkim radnjama, stvarajući sinkope ispunjene zagrcnutom bešnom uzbudenošću. Ona kroz tanano sprovedenu ritmičku i tonalnu dinamiku govora ispoljava sav diskretni šarm nekadašnje prve dame na kormilu zemlje i u srcu jednog

čoveka, otkrivajući već na samom početku dok obrazlaže poziv koji je uputila suparnici, snažnu, pametnu ženu sviklu na pobjede. Mlada Jasna Đuričić brani nezahvalnu poziciju ljubavnice drugom vrstom ponosa. On proistiće iz porodičnih razloga i svojevrsnog ugovora koji je, da bi se spasla bankrotstva, skloplila s Vašingtonom, a zatim i iz najlepših osećanja koja su joj ostala u amanci od njega. Đuričićeva brani lepotu i mladost od predrasuda, brani čistotu ljubavi, brani i svoje mesto u srcu voljenog čoveka. Brani to napregnutom emocijom, racionalizovanom povremenom jačom gestom ili snažnim intenzivnim pogledom. Tim argumentima ujedno pokazuje da je Ksenija Martinov Pavlović u njoj imala dostoјnu partnerku. A nama da Srpsko narodno pozorište ima vredan glumački kadar koji, kako je to u ovoj sezoni i činjeno, treba samo pokazati svetu.

I triptih predstava koje slede popunjavaju ovaj raznovrsni repertoarski medaljon pozorišnim i tematskim problematizovanjem i ogledanjem klasičke ili disidentecke literature u našoj aktuelnoj zbilji:

Havelova *Audijencija*, autobiografsko je delo iz vremena disidentstva i predstavlja pišećevu repliku na odnos totalitarnog društvenog sistema (u ovom slučaju real socijalističkog) prema inteligenciji razmatrajući istovremeno i njegove represivne metode i manipulativna svojstva nad čovekom. Već videno. I doživljeno. Ali šta se dogodilo sa pivopijom Sladekom i piscem Vanjekom od vremena kada je ovaj tekst mnogoigran po svetu a Havel čamio ispred kapija vlasti? I šta donosi stvarnost obri u kojem pisac uistinu postane predsednik republike. I mogu li Havelovi junaci izdržati proveru umnogome izmenjenih društvenih okolnosti? To su pitanja koja su imantentna delu ako su stvarno podstaknuta. No, zahvaljujući Havelovom ironično-satiričnom duhu i nenapadnoj, decentnoj režiji Bogdana Ruškuca, delo uspeva da izdrži probu ovovremenog problematizovanja.

Intenzivna glumačka igra Predraga Tomanovića i Zorana Bogdanova uvrsila ju je u red uspešnijih ostvarenja Srpskog narodnog pozorišta. Komplementarni likovi ostvareni su komplementarnim glumačkim izrazima. Tomanovićev slojevit komički dar plastično oblikuje pivopiju Sladeka kao malog čoveka koji svoje slabosti utapa u alkohol nemajući hrabrosti da se suprotstavi represiji. Bogdanov susprenut i racionalnom glumom predočava intelektualnu samokontrolu i moralnu istrajnost.

Aristofanove *Žene u narodnoj skupštini* su još jedan od inicijalnih predložaka repertoara koji nastoji da istraži sve mogućnosti teatra i ansambla kojim raspolaze. Opet predstava bez velikih i radikalnih poteza, ali predstava koja će otvoriti prostor za igru i razigravanje do stilističkih vrednos-

ti komedije dell'arte. Komičko-satirična igra puna lascivnosti i asocijacija na našu komunističku utopiju i pitanja ženske emancipacije. No, reditelj Zoran Ratković ne produbljuje misao no to vrelo asocijativnosti nego se zadovoljava komičkom igrom koja bi do poetskog "estetikom ružnog" zapadajući neretko u banalnost.

Jedan od kurioziteta ove predstave i plemenita vrednost čitave repertoarsko-pedagoške konцепцијe pozorišnog "vodstva" je i povratak na scenu glumačkih veličina poput Jelice Bjeli, Milice Radaković i Ivana Hajtla koje smo mogli da vidimo u odličnom sadejstvu sa malo "korisćenom", ali dobrom Miron Gardinovačkom i mlađim ali osvedočenim glumcima Srpskog narodnog pozorišta kao što su Aleksandar Gajin i Gordana Jošić Gajin.

Slažem se sa onima koji tvrde da je najveća vrednost predstave *Patnje gospodina Mokinjota* Radivoje Kojadinović koji igra naslovni lik. Nastranu to što je dotični glumac istinska mera osvedočena u ranijim predstavama za uloge takozvanih malih ljudi velikih patnji. Realistički, odmeren i ležeran, njegov glumački izraz pun je topline i tragičnih akcenata kačkijanskog stradalaštva. A povodom Vajsovog moraliteta moram da kažem da ne vidim u njemu mnogo povoda za animiranje današnje publike. Zasićeni smo temom "kako odučiti čoveka od patnje usred represivnog društva". I predstava mi, stoga, bez obzira na to što reditelju Radoslavu Milenkoviću ne nedostaje mašte, liči na mnogo buke (pozorišne) ni oko šta. Uz to red realističkog, red groteskogn ne donosi predstavi ni stilsku ujednačenos. Ipak, bilo je nekoliko izuzetno vrednih scena užvišenih glumom Radeta Kojadinovića ili oplemenjenih odličnom saradnjom reditelja i scenografa Borisa Maksimovića. Uopšte, likovnost je bila jedna od boljih strana predstave o Mokinjotu.

Sve u svemu, protekla sezona u Srpskom narodnom pozorištu donela je repertoar koji je po svemu bio program inicijacije, program koji je počeo praktično od nule i podrazumevao kontinuirani razvoj. On je trebalo, a mislim da je to i ostvario, uprkos nedaćama koje su mu se preprečile, da kroz razne tematske, problemske i stilске oglede pripremi i glumački ansambl i publiku na mnogo ambicioznije zahvate. A to je podrazumevalo pre svega dobar izbor dramskoga štiva, bilo da je reč o promociji novog domaćeg teksta ili o tekstovima svetske baštine koji bi se ogledali u svetu današnje aktualizacije. To je, zatim, značilo i pozorišni zahvat u velike teme naših najznačajnijih proznih pisaca. Istovremeno radilo se na proširivanju kruga reditelja koji bi shodno svojim afinitetima najviše doprineli prezentaciji ovakvog repertoara. Naravno, uprkos tome što su angažovani reditelji različitih generacija i stilskih opre-

deljenja taj krug je mogao biti i obuhvatniji. Dosledno se pridržavajući na početku najavljenog programa rada, umjetničko rukovodstvo SNP-a je bilo odlučno u nameri da pruži šansu svim glumcima u raspoloživom ansamblu i bez gostiju sa strane, što je ranije bila praksa, afirmiše što veći broj glumaca ovog teatra. Želelo se, očigledno, da se ispravi dugogodišnji nemar i neracionalni, a ponajmanje pedagoški odnos prema postojećem glumačkom potencijalu. Međutim, ponovo kao da je potećenjena hronična bolest ovog teatra, nikada ni ne zalećena, bolest hroničnog zamjenjivanja teza: umesto umjetničkih ovde često prevladuju vanumjetničke strasti. Stara bistroica Istina kaže da je podstiču oni manje talentovani i manje važni ljudi u teatru. Možda će predstojeće radikalne promene u kulturi doneti manje mudrovanja, a više rada za opstanak u društvu kreativnosti. Možda će ovaj teatar tada biti lišen brige odlu-

čivanja koga dovesti (a retko ko hoće da dode s obzirom na loš glas o meduljudskim odnosima) na čelo ove dugo-večne kuće. Kažem možda jer se plašim da će posledice ovakvih odnosa i pojave još dugo trajati. U svakom slučaju Srpsko narodno pozorište je još jednom s istekom sezone ostalo svojom krivicom bez umjetničkog rukovodstva i tako proizvelo atmosferu neizvesnosti i životni ritam "od danas do sutra" u svoje prirodno stanje. Moramo priznati da u tome iskazuje izuzetnu istrajnost i uprkos pomenu tim problemima i atmosferi uspeva i da postigne značajnije umjetničke rezultate. Ipak, priželjkujemo a verovatno i oni u pozorištu kojima je do umetnosti stalo stabilniji život kao preduslov za kontinuirani rad i vrhunска postignuća.

Dušica Pejović

NARODNO POZORIŠTE U SOMBORU

Pozorišne recenzije Kostić Laze pisane na prekide tokom trideset ljeta otkane su u podneblju zanimljivog pozorišnog mizanscena. Iznikle iz vreve scenskog oblikovanja nude se kao zračak svjetova vještine sadašnjem teatarskom vidjenju. Izvrsnim književnim stilom, uz pedagoške tendencije, pozorišne kritike Laze Kostića zdravim dejstvom posvjetljuju scenske forme i umjetničke znake prikazanih komada. Jedan vijek stare kulise *Maksima Crnojevića* zbore iz doba "svakidanjnih naprezanja" usred svjetova umjetničke vještine... Odlazak kralja s prestola, prazna državna kasa i poljuljano ime Srbije smjenjuju nade za radikalni napredak, dok u dvorani punoj svijeta Laza Kostić ispisuje nadahnuto slovo o pozorištu. Pariz je uveseljavao vodvilj-teatar već jedno stoljeće nudeći se evropskom glumištu zabavne komedije. Lazimi savremenici igrali su vodvilj Ežena Labiša i on je kao pišta žanr-scena uramljen i u mnogim budućim teatrima.

Labišovim *Florentinskim šeširom* gospodin Draškić otvara pozorišnu sezonu, u Somboru devedesete, kao nagovještaj finog repertoarskog i umjetničkog posvećenja glumcu. Inspirativan je dramski predložak za novo vidjenje Labiša i rediteljskog pomaka u kanonima vodvilj igre. Upečatljiv sloj komedijantskog mjerljiv je umijećem ukrašavanja bizarnog zapleta. Spašavanje časti jedne "zalutale" dame u potrazi za njenim slaminatnim šeširom i šaljivi alibi svih aktera osnova je jednostavne priče fino skrojenog zapleta. *Slamnati šešir* zagubljen je u Labišovih "četrdeset osam scena iz života provincijskih svatova koji su se jednog dana našli u Parizu" u jurnjavi po tudim kućama i salonima. Komični nesporazumi i vreva uzbudenih svatova nameću

razgaljujuće buran ritam igre. Scena je pretvorena u dinamičan splet preljubničkih začkoljica. Reditelj uočnom zanatskom vještinom gradi vodvilj s kupletima – vrekavog dijaloga, mimike i scenskog pokreta – natopljen glumačkim umijećem. Cijela predstava je furiozno stapanje sekvenci koje plijene žustom kretnjom, iskrčavim verbalnim aluzijama i osvježavajućim songovima. Moderni postupak u slikanju klasičnog vodvilj teatra reditelj Lj. Draškić vješto primjenjuje pretapanjem pozorišnih "kadrova" iz stroge fakture sižea u šarolike kalambur improvizacije. Ritam imenuje obilje akcija spretno ugrađenih u dramaturški mозаik nesmotrenog zapleta i veselog rasplate. Scenografski ambijent Petra Pašića pitko aranžira sekvence komada vršnom potkom scenskog prostora za ludi zamah izvrsne glumačke haljine Branke Petrović. Bijela vjenčanica upliće se dugim velom o rubove dekora i aktere u komičnom zapletu da bi happy-and finale odmrsilo tamane scenografske niti. Možda je rasplet u tamnjim tonovima scene aluzija na groteskni odsjaj komičnog.

Način glumačke karikature nadgradnje ubjedljivo potire estetsko zagledanje u bizarno i jednostavno štivo vodvilj komedije. Somborski ansambl zavidnim arsenalom scenske artikulacije nadgradije komedijantski kostur komada. Supitne niti šaljive dikeje, uzavrelog pokreta i vedre mimike u igri Davida Tasića, Saše Torlakovića i Zorana Čosića obogaćuju darovita Branka Bojić, stameni Bogomir Đorđević, privlačna Biljana Milikić, uz prasak komične epizode Tatjane Bermel i Živoradu Iliću. Emotivno dobro odmjerene role Ksenije Marić i Vladimira Amidžića, visperne note Tatjane Santa i Radoja Ćupića osvježavaju

nенаметљиви Milojko Topalović i Danilo Gavrilov. Prodoran glumački glas i vedri song, pečat su predstave koja ne ostaje zatočena kanonima labiševske vodvilj zbilje.

Oskar Vajld, na sceni somborskog Narodnog pozorišta, nije samo repertoarski ugodaj pogodan za stilске "vježbe" dobre glumačke ekipe i kultivisano rediteljsko čitanje. Jedan vijek stara, brilljantna persilaža *Lepeza ledi Vindermir* inspirativna je salonska komedija intrige za savremeni odsjaj klasičnog dramskog lica. Uspio je rediteljski pokušaj Gordane Lebović (diplomska predstava u klasi Miroslava Belovića) da čvrsto dramaturško tkanje održi u skladnom ritmu otkrivenja dobro skrojenog zapleta i britkih salonskih replika s bljeskom satiričnog.

U komediji intrige, začete u engleskim viktorijanskim salonima, sapunski predložak bračne preljube tanano služi stilizovanom ertanju naravi. Lepeza jedne ledi u predstavi se širi strogo i pedantno uertanim likovima kao val lijepih gesta lažnog, ali uglađenog puritanizma. Bračne tajne ledi Vindermir, raskrinkane u misterioznoj pojavi gospode Erlin, uzbudile su lordovsku klasu pokaizujući njenu društvenu etikeciju, kao ukrštaj ličnih interesa u moralno varljivoj skali – između visprene damske laži i dopadljivosti džentlmena. Likovi prelinjenih manira, u aristokratskom duhu, opremanjuju komediju intrige visokim retorskim stilom. Intelektualno-cinični dijalazi čine duhovno pretapanje razmiračica i nesporazuma u salonski gas bez praska geg karikature. Režija somborske *Lepeze* mudro i presinjeno otkriva vajdovsku formulu za ertanje aristokratske ekstravagancije u krivom ogledalu dvoličnog i satiričnog odraza, u tom miljeu stilizacije moguće je lako čin srećnog raspletu učiniti uvjerljivim. Razotkrivanje zavodljive gospode Erlin, tajnovite lepeze i lordovske taje u kući Vindermir, trezvenom ispoješću djeluje, koliko hladno, toliko i istinito.

Predstava je sazdana od verbalnih disputa presinjenog humora, slikovitih lica i u dekoru i kostimima Dejanu Panteliću odiše studioznom stilizacijom ambijenta i vještog zapleta. Mali dramski padovi u tempu igre, scenskom aranžiranju brzih preokreta i poncka neprimenjena dikeja nisu umanjili ukupni dojam o vrijednom rediteljskom i glumačkom posvećenju umjetničkim čarima ekscentričnog gospodina Vajlda.

Uvjerljiva, zrela i samosvojna igra Ksenije Marić (Gospoda Erlin) dramske niti komada stapa u britkom razrješenju uz efektno privlačne varijacije Bogomira Đorđevića (Lord Vindermir) i puteno diskretnu Biljanu Milikić (Ledi Vindermir). Poseban ugodaj komičnog efekta i živopisne dikcije su role Radoja Čupića i Saše Torlakovića (Ser Lorton i Lord Grejem). Scenski vedra igra Tatjane Bermel (Vojvotkinja od Bervika) i Tatjane Šanta Torlaković (Ledi Aga-

ta) ulapa se u zapažena ostvarenja ostalih aktera predstave. Pitkom štivu O. Vajlda primjereno je rediteljsko čitanje G. Lebović.

Iz repertoarskog upliva u viktorijanski salon Vindermirovih somborski ansambl uranja u svježe ispisani teatarski omaž komediografu Steriji Popoviću i njegovim *Rodoljupeina*. Pisac i reditelj predstave *Strankadžije ili neki Sterija piše Rodoljupce*, praizvedbe na somborskoj pozorišnoj sceni, Radoslav Zlatan Dorić, s neodoljivom lakoćom ispisuje sterijanski opori svjeti nušćevskih likova u ovovremenom obliku. Aktueliziranje *Strankadžija* kroz bitnu odrednicu – slasti borbe za vlast – Dorić nalazi među hohštaplerima i bitangama. Njegove strankadžije su ludaci i razbojnici lišeni gradanskog dvoličnog šminkeraja nušćevskog tipa. U tome je bit Dorićevog komičnog slova. Likovi se ne pomjeraju iz svojih ljuštura u utabane staze komedije situacije. *Strankadžije* su na sceni otkriveni konačnim osjećanjem života – lupeži spremni za ludu političku trku. To nisu karakterno maskirani politički kandidati u satenskim graždanskim odorama. Špekulanati bez moralnih kanona i uglađenih manira postaju stranački prvaci, a njihova bijedna egzistencijalna pozadina čini komediju oštре groteske i opore komike.

Reditelj umješno čini političko okruženje videnim u grupi neškolovanih polaznika tečaja za idioske krojače demokratije i slobode. *Strankadžije* su zanački vješto skrojena komedija s prkosnom vedrinom u ležerno začrtanoj liniji od vodvilj šalabazanja do grotesknog promišljanja. U toj niti igre superiorno je glumačko slovo Stevana Gardinovačkog, markantnog tumača lika Jerotija Žutića. Njegovo tanano vodenje ispravnih špekulanata u prazni prostor političkog mišljenja i moć uzdizanja stranačkog prvaka do svijesti o infantilnom ljudskom okruženju izraz je zrele glumačke transformacije. Stazom demokratske političke pobjede, s finom scenskom karikaturom, hode pljačkaši i ubice s oreolom velikog gazde Al Kaponea. Sjajni Bogomir Đorđević s gestom i pojavom kaponeovskog demokrata kao revolveraš oporog glasa zbori u scenografsko-glumački najmarkantnijim slikama predstave. Ironija upečatljivih rola Zdravka Panića (Lazu Zidar) i Davida Tasića (Dobroviće Kamenjar) potpomognuta je satiričnom slikom ideoološki pomračenog srpsvra u zapaženom liku kvazi intelektualca Radoja Čupića. Fina karikatura emotivno i politički zastarjelog repertoara Biljane Milikić (Violeta Buzančić) priklanja se pamflet pojavi cinkaroša Pere Stojančevića i apoteatarskog pomoćnika u tumačenju Živorada Ilića. Definisanje vlastodržačkog sindroma svih voda i partija aludira na opšte i univerzalne znake, u primjerenu tumačenju Vladimira Amidžića (Jovan Popović). Nenametljivi i privlačni

"popravljač" svijeta je moler Milojka Topalovića uz napadnu zavodnicu Zulfikarmujić Ksenije Marić, korekinu vječitu aktivistkinju Ljiljanje Markovinović i simpatično nadobudnu Jerotijevu kćer Tatjane Medić. Lik Gute Ciganina nije najbolje rješenje za "drski" obračun s licemjerstvom u potkupljivoj stranačkoj utakmici. Više mentalnih dubioza, a manje spoljnih efekata, pomoglo bi i glumcu Saši Torlakoviću i reditelju u ovoj prenaglašenoj roli.

Posebna manjkavost *Strankadžija* je ponegdje siromašna i loše osmišljena scenografija Aleksandra Zlatanovića, što utiče na uvjerljivost glumačkog čina i neka rediteljska rješenja. Kostimografija Vesne Radović privlačno je ukazala na poseban humoristični i karakterni pečat igrača.

Sva lica stranačka pokazana su lakim dramaturškim zamašom od burleske do sumornog upita nad Sterijinom opomenom o prijavom i zlokobnom politikanstvu. To zagledanje u prošlovjekovne oluje lomnih političkih godina i ljudi sa dna moralnog i duhovnog plićaka, otvoreno je umjetničko polje predstave *Strankadžije*. Pitanje je koliko politička aktualizacija al-kaponeovske vizure Zlatana Dorića doćiće radikalni gaf Jaše Tomića iz ovih godina prošlog vijeka. No, sigurno je da se Dorićev stranački rulet pokreće u brzom ritmu ka univerzalnoj slici "malenkosti" ljudskog duha pred politički izvjesnim totalitarizmom.

Predstavom *Šta je sobar video* na somborskoj pozorišnoj sceni načinjen je upečatljiv sklop klasične vodljivih forme i modernog dramaturškog predloška. Iđo Orton izvodi komediju situacije iz prostog zapleta u duhovno pomjerene znake bizarnih zbijanja. Naime, dogadaji u psihijatrijskoj ordinaciji kriju iza privida vedre šale morbidne i izopačene slike aktera komada. Iza nehajnog preljubničkog čina Doktora Prentisa i seksu izleta njegove gospode olpočinje uplitane dražesne sekretarice i hotelskog poslužitelja u zamr-

POZORIŠTE "DOBRICA MILUTINOVИĆ" U SREMSKOJ MITROVICI

Vremec sve više pokazuje i potvrđuje koliko je jedna prava i, ne treba se stideti pa reći ozbiljna scena nedostajala tzv. regionu Srema. Vremeni jaz od nestanka profesionalnog pozorišta, sve dalje 1954. godine, do današnjih dana, preciznije, do protekle sezone umnogome je kočnica pozorišnog izražaja na tlu koje ima najviše razloga za tradiciju, od ritualnih igara praistorijskog perioda kraj reke Bosut na gradinama, kao i klasičnog teatra, forumskog pojavljivanja pozorišnih grupa, uličnih igrača i svirača antičkog Sirmiuma, dakle jedan oovremenski jaz učinio je svoje. Pa, ipak, monetarna kriza poslednjih godina nije uslovila i krizu morale, odnosno entuzijazma, tako da je najvećim

šeno klupko intimnih odnosa koje ne uspijevaju rasplesti ni suludi psihijatar Rens ni minorni narednik Meč. U modernoj Ortonovoj komediji rasplet ne podliježe klasičnim dramskim potezima karakterizacije lika i realnog pojašnjavanja. Modernim dramskim potezima pisac spaja prividno zdrave ljudske odnose u morbidno-apsurdne konotacije lika.

U farsičnoj postavci predstave izostaje crtanje klasičnog motivisanja zapleta. U Ortonovoj psihijatrijskoj ordinaciji sve je moguće i ništa ne podliježe svjetu ogrešenja i kazne iz drame antičkih junaka. Taj bizarni dramaturški znak dobro je shvatio reditelj Ljuboslav Majera kao mogućnost doticanja iracionalnog podnecbjla drame u obolu vesele farse. Glumački ansambl zdušno je slijedio komičnu vizuru zahukaličke burleske i pokazao zanatsko umijeće upečatljivog scenskog znaka. Scenografija i kostimi Juraja Fabrija ugodno slikaju obnažene dame i travestirane igrače sa šaljivim i morbidnim zdravstvenim kartonima psihijatrijske ordinacije.

Medu predstavama za djecu vrijedna ponema je *Pepeljuga* u postavci Jakše Zlodrea uz tananu igru Tatjane Šanta-Torlaković, Tatjane Medić i Saše Torlakovića i prikidan scenografsko-muzički aranžman.

Sezona u Pozorištu somborskog repertoarski je prikljonjena glumačkom senzibilitetu. Izostale su predstave izraženog intelektualno-avangardnog zamaha. Scenska sadržina videćih komada opravdana je modernim stilom pozorišnog tumačenja. Britki kritičarski sud uvijek ispituje formalno-duhovni sklad teatarskog videnja. Repertoar se ponavlja i obnavlja, a kostićevska vizura umjetničkog sklada odzvanja kao vječni ukrštaj svjetla i tame.

Miljana Zrnić

delom ova kategorija ljudskog odnosa uticala i doprinela da se pozorišni život, stvaralaštvo i umetnost nadu protekle sezone na stepenu koji odgovara sivarnom i mogućem, odnosno dostignutom.

Dok je proteklu sezonu 1989/90. karakterisalo to što je odnos snaga domaćeg i "gostujućeg" glumaca bio u korist ovog drugog, ova sezona je donela ravnopravnost pa se iz obazrvosti kojom se pristupalo prešlo na sigurniji korak sa osloncem sve više na domaće snage. Sezona je zvanično počela 3. novembra 1990. *Opelom* na Sremskom frontu autora teksta i režije Jovana K. Radunovića, autora muzike Budimira Gajića, uz glumački ansambl matičnog pozorišta

i gostujuća imena Tome Jovanovića glumca i operskih umetnika Vukašina Savića i Irene Zarić. Sledi nov pozorišni dogadjaj *Svečana akademija posvećena svetom Dimitriju* u kojoj gostuje Momčilo Knežević, Ljiljana Kontić i Toma Jovanović, a od domaćina tu su mlađi glumac Dragana Malenković, recitatori Studija "Kaliopa", Hor "Sirmium cantorum" i opet gostujući ansambl "Orfejin". Ovi dramski dogadjaji, na koje se neposredno vezuje i *Svetosavska akademija*, nagoćeštaj su pod ovim podnebjem jednog novog pristupa umetnosti koji oprobano i uspešno neguje Teatar "Slobodište" iz Kruševca-izlazak pozorišta iz koncepta konvencionalnog prostora.

Veliko osveženje i dugo očekivana jedna dečja predstava našla je svoje mesto u ruhu lutkarskog videnja bugarskog pisca i reditelja Atanasa Ilkova, jednog od vodećih evropskih lutkara, delom *Čika Bajkine bajke*. Ovoj predstavi kritičarsko pero Bogdana Maksimovića ostavilo je traga u časopisu "Pozorište" ističući: "Osnovni kvalitet te predstave je dobar kontakt s publikom koji je ostvaren zahvaljujući neposrednosti u igri mlađih beogradskih glumaca, sestre i brata Sandre Janković i Aleka Rodića. Taj par talentovanih i impulsivnih glumaca, koji imaju studiraju lutkarstvo i glumu na Pozorišnoj akademiji u Sofiji, pokazao je dosta visok stepen glumačke spretnosti i animatorskih sposobnosti, pa je pored nesumljivih simpatija gledačišta stekao i naklonost žirija koji im je ravnopravno dodelio nagradu za mlađog glumca". Da podsetimo, na Susretu lutkara Srbije u Subotici, među sedam ravnopravnih glumačkih nagrada, priznanja su dobili Sandra Janković i Alek Rodić, za svoje kreacije u predstavi *Čika Bajkine bajke*. Ovom predstavom mitrovačko pozorište se koliko-toliko odužilo svom iskrenom, odnosno, najmlademu publikumu.

Nesvakidašnja rediteljska postavka tradicionalno aktuelnog Branislava Nušića i njegovog dela *Narodni poslanik* koji je došlo u pravo predizborni i izborno vreme opštestranačkog haosa i nervoze, stiglo je iz videnja reditelja Dragana Jovićića koji je jedno od obeležja pozorišne sezone u Sremskoj Mitrovici. Jednostavnost scene i kostimi Siniše Sočanina, moglo bi se reći da su već viđeni u teatru, jedno je sačinjeno od kocki, a drugo od karikiranih odora doprineli su ansamblu da doslovce zaigra. Snažan scenski govor Milana Vukovića, naslovnik ove predstave, kao i ostalih osam njegovih pozorišnih tragača: Mirjane Janjanin, Marije Savić, Sladane Milenković, Radmire Živojinov, Dragu Đakovića, Siniše Sočanina, Zorana Simića i Slobodana Marića potvrdilo je da se sa dozom hrabrosti i potrebne obazrivosti mitrovački teatar može osloniti na izvorni talenat i potencijal, motivisan "uzdaje se u sebe ili se".

Još jedan širokomedijski čin odigran je na sceni pozorišta, a kao nastavak trenda sa početka sezone-Svetosavska akademija, održana sa porukom "Ako gospod ne sazida dom

uzalud se trude zidari", opet iz pera pisca i dramaturga Jovana K. Radunovića, u kreaciji gostujućih: Raleta Damjanovića i Jelene Žigon, kao i domaćih glumaca: Dragana Malenkovića, Zorana Simića, Mirjane Janjanin, Gordane Jovanović-Ilić, Siniše Sočanina, Slobodana Marića, Mirjane Skuratović i Sladane Milenković u režijskoj postavci Dragana Jovićića.

Na 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine Mitrovčani su učestvovali sa *Željkom Suntrućem kao Mokinpotom*. Zanimljivo je da su na ovom Susretu učestvovali i glumci Srpskog narodnog pozorišta iz Novog Sada predstavom *Patnje gospodina Mokinporta*, a obe predstave su u režiji jednog čoveka Radoslava Milenkovića dobro poznatog mitrovačkoj publici kao reditelja, pre svega na ovoj sceni, a zatim i glumaca. Publika je tako na Susretu u Zrenjaninu mogla da pravi komparaciju kolektivne predstave i učinka jednog glumca u jednoj takvoj predstavi. Željko Santrač je uspeo da u Milenkovićevoj zamisli i tekstovima Stanislavskog, Vajsja i Andrića pronade sebe i pozorišta. Ceneći vanrednu glumačku strast, želju i pohotu Santračevu, reditelj priznaje da ga je radeći na predstavi sve više i više gledao dok je ovaj u tom beskonačno ograničenom prostoru trago za odgovorima.

Sezonu na sceni mitrovačkog pozorišta završio je reditelj Dragan Jovićić, pružajući šansu mlađim i najmladim glumcima u nazvanoj predstavi *Pozorišni lonac na više načina*. Sam naslov predstave asocira na kolaž, na njegovo "umetničko nacionalno jelo". Reditelj reče: "Ovo jelo se priprema četiri do šest nedelja, zavisnosti od kvaliteta sastojaka. Preporučujemo ga ljudima koji pate od nedostatka zabave i onima koji vole gurmanske specijalitete". Deo odgovora, ako tajna uopšte postoji, krije se u ovim rečenicama, jer reč je o svojevrsnoj jednogodišnjoj školi koju je za svoje prohteve organizovalo Pozorište "Dobrica Milutinović", a pod svojim krovom i sa samim sobom. Osamnaest glumaca i Baletska grupa "Olena" koju predvodi Svetlana-Olena Hevka bili su u stalnom traganju za smirivanjem sopsivenih duhova i strasti, tražeći put iz ničega u nešto i iz nečega u nešto. Na tom tragačkom i za glumce stradalačkom putu nevidljivost, vizuelne zapreke i ogromne staklene površine dobra su mašinerija za vežbu duha, sluha, mase i grimase. Uspeli kolaž pokreta, reči i igre kulminirao je uspehom, probojem nevidljivog i odlazak, možda u prazno, dakle u prostor koji glumca uvek nadahnjuje i okupira da ga ispunи sobom i svojom igrom.

Medu obnovljenim predstavama koje su igране na sopstvenoj i na drugim scenama su: *Seobno platno srbsko* u adaptaciji, kostimografiji i režiji Ljubivoja Tadića, zatim Kapov *Kraj vikenda* sa vanrednom glumačkom igrom Gordane

Lukić i Miše Janketića, na pociju Desanke Maksimović, beogradski reditelj i vrstan znak poèskog teatra Uroš Glovacki napravio je scenografiju, a zatim i režirao predstavu *Miris zemlje*, a uz sve to igrane su i *Stjuarde* Marka Kamoletića u režiji i sa scenografijom Voje Bilanovića Bila.

Deo repertoara, a u skladu sa poštovanjem pozorišnog stvaralaštva, realizovan je sa preuzetim predstavama, pa je KUD "Aleksandar Ivić Aca" iz Ravnja predstavio *Cešalj* Fadila Hadžića, a Romski teatar KUD "Bare jaga" iz Mačvanske Mitrovice Tagorine stihove *Srce otvara latice* u prevodu, adaptaciji i režiji Duška Jovanovića. Tako je ostvarena funkcija razvoja amaterske scene kroz organizovanje gosovanja najboljih dostignuća sa amaterske smotre stvaralaštva sremskomitrovačke opštine. Koncertni deo programa sezone upotpunili su pjanisti Aleksandar Mađar, Marina Milić, Lin Garland i Renata Hil, kao i violončelista

NARODNO POZORIŠTE – NÉPSZÍNHÁZ U SUBOTICI

Na listi premijera Narodnog pozorišta iz Subotice u sezoni 1990/91. našlo se šesnaest naslova i dva pozorišna festivala. Krajem februara i poèetkom marta održan je II internacionalni festival plesnog teatra-koreodrame koji je prikazao najzanimljivija dela iz zemlje i inostranstva, a na Festivalu je izvedena i obnovljena koreodrama Nade Kokotović *U potrazi za izgubljenim vremenom* koja je svoju premijeru imala godinu dana ranije u SNP-u. Tokom desetak julskih dana održan je i tradicionalni YU-fest, ovoga puta posvećen stvaralaštvu Danila Kiša na kome je izvedeno šest premijera koje su sve nastale u Subotici leta 1991. godine. Kao najava da će mlade snage sa novosadske glumačke akademije tokom cele sezone igrati značajnu ulogu u repertoaru subotičkog pozorišta, pozorišna sezona otvorena je predstavom *Brada* u režiji Radeta Šerbedžije. Studenti su igrali mlade ljude, svoje vršnjake ali iz 1947. godine onako kako ih je u svojoj priči *Brada* opisao Živojin Pavlović. Vreme entuzijazma, romantizma i dosledne revolucionarnosti koje gradeći prugu, izgraduje i moralni lik potreban vremenu. Kakvim lomovima je taj lik i vrednosni sistem morao biti izložen naredne godine, da se samo našluti. Iz današnje perspektive nije samo seta ono što prati aktuelne zablude već i teskobni strah od tolike "kolektivizacije" svega ličnog i intimnog. Priča je veoma jednostavna, gradi se pruga Kućev-Brodice, u Domu kulture spremaju se kulturno-umetnički program povodom 30 godina oslobođilačke Crvene armije i raščišćava se sa negativnim poнаšanjem jednog omladinca, odnosno sa njegovom neobrijanom bradom. Činjenica da je u pitanju višestruki udarnik,

Išvan Varga. Od prvog juna 1991. Pozorište "Dobrica Milutinović" ima svog stalnog reditelja Sinišu Rakica. Od 5. do 11. jula pozorište je trebalo da gostuje sa *Uličnim pozorištem* po Vojvodini i Madarskoj, nije otišlo iz sada dobro znanih istorijskih dogadaja.

Istorijski uvod, pravi istorijski, imao je razloga za takvu intonaciju ovog prikaza pozorišne sezone, jer praznina birokratski uèinjena kao krater u pozorišnom životu grada postepeno i sigurno nestaje. Ipak, pomenulo se, da se ne ponovi. Nešto drugo se dešava-uz već dokazane nestaju "domaći" zaljubljenici u teatar, koriste se i dalje iskustva, jer što se zna ne treba izmišljati, a repertoar stvaraju reditelji, glumci i ponajviše publika.

Nedeljko Terzić

veštим izvršanjem "drugova" počinje da govori protiv njega. Uz studente Akademije iz Novog Sada nastupili su i Vladimir Kaćanski i Nedо Osman, kao jedini "veterani" scene, ali upravo mladi glumački kadar je dosledno izneo svoje uloge iz vremena tamne strane zanesenosti. I, možda ne treba mimoći i jednu sliku predstave u kojoj jedini lik koji ne uèestvuje u raskrinkavanju druga je mlađa slikarka. Pomaže pristrasno videnje umernosti, ali svakako potrebno, makar kao iluzija.

Cin, cin, dva visoka tona, tihi zvezket, magični pokret rukom, pa čihu-hu, putujemo, lokomotiva kreće u nove, lepše svetove, jer, ovde u kući nema nièega za ručak. Upravo tako, od svakodnevnog pitanja do rušenja svecia jedne porodice odvija se predstava *Opera za dva dinara* mlaðe rediteljke Lenke Udovički. Za osnovu predstave uzeta je Nušićeva jednočinka *Kirija*, dopunjena songovima Ljubomira Simovića i Dušana Radovića. Otac šesstočlane porodice, koga brilljantno igra Vladimir Kaćanski, centralni je lik drame, ne samo po svom položaju nesrećnika koji kući uspeva da donese samo dva dinara, već po načinu na koji tokom cele predstave povezuje njene paralelne svetove. A, pošto nije u stanju da za svoje četvoro dece, koje igraju Suzana Vuković, Nada Sekulić, Žolt Sel i Ivan Doševski, ispunii gladne želje, niti da ženu u tumačenju Marije Oprešnici, pošalje u banju, otac im nudi jedan drugačiji svet u kome ima svega, u kome je sve lepo, prodavci guraju kolice sa sladoledom pozivajući kupce, ili se ukazuju osušane cvetne doline. I sve to postiže omadajući svoju decu zvezketom dva novčića, ali, umesto ostvarenja sanja, oša-

mućene putnike očekuje surovost sveta kome ne pripadaju i čije bogatstvo i lepota nije za njih stvorena. Kao i uvek kada se želi preko stvarnog, i ovde budenje prati tresak u kojem se na parčeće razleću ne samo iluzije već i porodice. Deca uzimaju kofere i odlaze po svoj deo sveta i hleba. Tokom predstave, kroz njihove svetove, pojavljuje se, u prolazu, i neki samoupravljački svet sa svojim parolama, radničkim bluzama i sekretaricama. Sva ova mešavina i sukob svetova ali i različitih kvaliteta života, praćen je posebnim svetlosnim i zvučnim efektima, slumatom koji prati san i bljeskom koji razgoličuje bedu. Najupečatljiviji efekat svakako postiže na početku i na kraju predstave prosjak, u finoj minijaturi Luke Piljagića, sa svojom tananom melodijom sviranom na violinu bez žica. U svom otkrivenom delu, sa rukavicama bez prstiju, on kao da je samo zatvorio krug iz koga se ne izlazi.

Poslednja premijera 1990. godine bila je koreodrama Nade Kokotović *Nojeva barka*. Baletin i reditelj nikada nije krila da književno delo za nju znači samo početak iz koga se stvara samosvojno delo koje zahteva posebna tumačenja. *Nojeva barka* ne temelji se, ovoga puta, samo na jednom književnom delu, ona je refleks na ono što je zaokupljalo, ono što je ostavljalo traga na reditelja. Predstava, odnosno njeni akteri, smešteni su na pokretni krug izdeljen na segmente gde svaki od njih čini zasebnu celinu. Uz monologe Ljube Tadić iz *Sokratove odbrane* i Krležinog *Na rubu pameti*, do tekstova Gorana Stefanovskog ili baletskog i plesnog videnja uloga žene Sonje Vukićević ili svetskog poretka Ivanke Lukateli i Mihajla Babuška, sve je to činilo svojevrsnu istoriju verovanja, interesovanja i putovanja kroz vreme i knjige. Muziku za ovu koreodramu uradio je Mitar Subotić a scenografiju Bojana Ristić, međutim, bez obzira na činjenicu da su svi elementi predstave radeni profesionalno i precizno, ona je ostala na nivou ideje koja nije u svojoj celovitosti uspela da prodre do gledaoca.

Subotičko pozorište imalo je ambiciju da načini i mali, nesformalni "Nušić-fest" tokom proteklete teatarske sezone, ali od festivala ostale su samo dve dobre premijere, *Opera za dva dinara* i *Narodni poslanik* u režiji Ljubiše Ristića i Vladimira Lazića. Uostalom, nastanak *Poslanika* kao da je diktiralo i zbijanje u političkom životu.

Jer, *Narodni poslanik* u Subotici je izведен 9. januara, a već dva dana kasnije u Skupštini Srbije održano je i prvo zasedanje višestrašnje Skupštine, zasedanje koje je pokazalo da Nušić i njegove opomene i poruge nikada dosta da nas nauči pameti i pouči. Nušić je neprevaziđeno u svojim replikama i zapletima oslikao Srbiju, njen mentalitet i politički temperament, a dijagnoza postavljena pre jednog veka i danas je na snazi.

Reditelji nisu narušili Nušićev tekst ostavljajući mu da i sada nepogrešivo tačno ubada svoje strelice licemjeru, po-hlepi, malogradanštini. Tek poneki dodaci u tekstu, upo-

trebljeni s merom kao ona replika o dešavanju naroda, uklapali su se u radnju, a dnevnapolička izandalost ove poštupalice nestajala je, jer je osnažena dogadjima na sceni dobijala na svežini.

I dok su tekstualne intervencije u tkivo Nušićeve komedije bile minimalne, u scenskom osavremenjivanju Nušića otišlo se, u nekim segmentima čini se i nepotrebno, mnogo dalje. Već prva scena, u kojoj tri devojčice u belim spavačicama do zemlje u polunmraku kroz duhovi, repuju na muziku sa MTV-a, na publiku je delovala kao mali šok, koji je podsticao i otvarao sva čula prema onome što treba da se dogodi na sceni. Uporno ponavljanje ove scene, na kraju je tokom predstave imalo sasvim suprotni efekat, jer univerzalnosti vidjenog i rečenog nisu bile potrebne ovako zamorna i česta podsećanja da između izbora onda i sada nema neke bitne razlike.

Ljuba Tadić kao gazda Jevrem Prokić, a po svedočenju Tadića Jevrem je i njegov Nušićevski "prvenac", svoj lik većinom je iscrtao gegovima, grimasom stvarajući lik ne-otesanog, u politici ne baš mnogo pronicljivog, ali onako narodski lukavog gazađe. Spram njegove posljačenosti, stoji uglađenost protukandidata i potencijalnog zeta, Vladimira Kaćanskog, dok se kao glumačko ostvarenje ove predstave izdvojio se lik Srete "Numere" u tumačenju Petra Radovanovića. Kao jedna od najboljih scena ove predstave ostaje ona u kojoj Radovanovićev Sreta "Numera" vodi i simulira skupštinsku galamu i raspravu. On sam izveo je ono za šta je Skupštini Srbije potrebno nekoliko glasnih poslanika.

Od glumačke ekipe koja je učestvovala u ovoj predstavi izdvajaju se još Marija Opsenica i Đorđe Rusić kao Spirinica i Spira ali i Nebojša Čolić kao žandar i Veroslava Mitrović.

Za ovu predstavu Išvan Hupko sačinio je komplikovanu scenografiju koja verno preslikava seoski ambijent srednjedimućne porodice i na prelazu vekova negde u Srbiji, uz šta se uklapaju i kostimi Bjanke Adžić Ursulov, a izbor muzike i efekti sugerisali su protok vremena u kome se dešava politički život. Uz *Stunnjivo lice* koje je na repertoaru subotičkog teatra već gotovo dve decenije stvorena je još jedna predstava koja je Nušića tumačila drugačije, životnije mada ne uvek i ubedljivije.

Strindbergova *Gospodica Julija* dramski je predložak za predstavu makedonskog reditelja Saše Milenkovskog u kome je posebno težak zadatak pripao Ani Kostovskoj. Kostovska je igrala ulogu i gospodice Julije i njene služavke Kristine a kao ova druga bila je znatno ubedljivija. Ovakva podela uloga, gde se neka imaginarna, lepa i zlokobna Julija u tumačenju Bojane Kovačević pojavljuje samo u poslednjim minutima predstave da bi izvršila samoubistvo, iziskivala je i posebnu organizaciju predstave koja nije uvek i uspevala da scene u kojima je potrebna smena Julije i u

Kristinu i obratno, poveče u neprekinutu celinu. Zastojo u predstavi nisu sprečeni ni paralelnim tokom – dešavanjima u Bitolju na početku veka, političko ubistvo ruskog konzula, pojavljuje se Kemal Ataturk, ključaju političke strasti Orijenta. Senko Velinov je svoj lik Žana lišio finesa nudeći samo grubi i nabusiti karakter uvredenog sluge, dok je dvojakom ulogom Ane Kostovske predstava lišena njenih najboljih dijaloga.

Gost iz Sovjetskog saveza, reditelj Aleksandar Tovstonogov za scenu je pripremio jedno od klasičnih dela ruske književnosti Gogoljevog *Revizora*. Likovi i dijalazi iz *Revizora* postali su sveprisutni u životu ruskog čoveka, stvorili su karaktere kojima se objašnjavaju pojedini tipovi ličnosti i sav taj teret značenja *Revizora* reditelj je pokušao da predstavi u jednoj drugačoj sredini, i sa glumcima naviklim na drugačiji način rada. Predstava ima u sebi sve elemente klasične postavke, međutim, i pored napora da se Gogolj predstavi u pravom značenju kao da je izostao onaj jedan presudan korak u shvatanju i interpretiranju dela. Ipak, predstavom *Revizor* subotički teatar dobio je jednu dobru predstavu koja je angažovala mnoge potencijale glumaca, izvlačeći iz njih tumačenja likova koja do tada nisu imala prilike da daju. Poseban zadatak stajao je pred nesudjenim revizorom Arpadom Bakotom i njegova igra, uz Doro Emu, Medve Šandora i Alberta Janoša predstavila ga je kao glumca koji bez napora može da iznese gotovo celu predstavu.

Premijera dela J. S. život i vreme zapravo je omaž reditelja Ljubiše Ristića pesništvu i životu Janoša Siverija, jedno vreme urednika časopisa "Uj Symposium" a u godinama pre prerane smrti i dramaturga Narodnog pozorišta u Subotici. Otuda ova predstava u nekim svojim delovima zalazi u sfere ličnog i razumljivog samo za one koji su poznavali Siverija i njegova interesovanja. Reditelj je predstavu pokušao da organizuje na nekoliko nivoa koristeći se elemenima i likovima iz Siverijeve predstave *Krotke lobanje*, iz njegovih pesama i uvodeći i metafizički lik Jamantake, ubice Gospodara smrti. Ali, čini se da ni ovo posezanje za različitim izvorima koji svedoči o njegovom životu, prožeti songovima, odnosno njegovim stihovima na koje je Gabor Lendel komponovao muziku, nije bilo dovoljna osnova za sadržaj predstave. Ona se gubi u dugim scenama, nepotrebnim ponavljanjima, u preterano naturalizovanim Siverijevim sukobima sa okolinom. Kao da je i sam reditelj u toku rada ponestao razlog za ovu predstavu, čiji bolji deo predstavljaju scenski efekti.

Poslednjih šest premijera u ovoj pozorišnoj sezoni izvedeno je u okviru YU-festa posvećenog Danilu Kišu. Festival Kišovih dela otvorila je predstava Saše Milenkovskog *Rani*

jadi. Iako je već u samom nazivu predstave naznačeno na kome Kišovom romanu se predstava temelji, značajno je naglasiti da ne samo kod ove predstave, već je to bio slučaj sa gotovo svim izvedenim premijerama YU-festa, reditelji su pribegavali celokupnom iščitavanju Kišovog dela. Tako je obično, piševo delo naznačeno u naslovu premijere postajalo samo polazna tačka jednog celovitog odnosa prema Kišovoj književnosti. Milenkovski se odlučuje da o Kišu govorи kroz njegovo detinjstvo, i u predstavi imamo dva Kiša, dečaka Davida Tasića koji proživljava prve ratne godine, nestanak oca, siromaštvo, i Feranca Petera koji zapravo tumači, ili zapisuje sve ono što dete doživljava. Predstava je načinjena od scene, fragmenata sećanja i maštanja. Za prostor održavanja predstave odabran je polusrušni magacin u jednoj zabačenoj ulici centra grada, te je u ovakvom prostoru omogućeno paralelno odvijanje scena od kojih su sigurno najupečatljivije one koje se dešavaju na vrhu krova a upravo su to dogadjaji iz dečakove maštice. Mihajlo Pleskonjić u ovoj predstavi igra lik Kišovog oca, nesrećnu figuru koja postaje sve dalja onda kada je dečaku bila najpozrebnija. Očev sukob sa realnim svetom, kao i njegov nestanak u logoru čine tačke koje su odredivale dečakov odnos prema svetu.

U posebnim, vremenjskim i ambijentalnim okolnostima, izveden je Čudotvorac Harisa Pašovića. Pašović je priču o Simonu čudotvorcu smestio na Majdan peska na Klelebiju, u prostor koji je omogućavao da i fantastični elementi ove priповetke budu izvedeni na dinama peska i u veštačkim jezerima. Zoltan Pletl je tanan čudotvorac, tih i mudar, dok je njegova pratilja Sonja Vukićević kao Sofija snažna, agresivna, pohotna i ponzina kada molí za život Simona. Mihajlo Pleskonjić dao je lik Petra Simona, jednog od propovednika koji uzrokuju Simonovu smrt. Sonja Vukićević se u ovoj predstavi pojavljuje i kao kostimograf, zajedno sa Pašovićem, i kao koreograf, a mada po vokaciji balerina, u ovoj predstavi emociju je pretočila u reč i to sa izuzetnom uverljivošću. Igranjem u drugom, možda čak i zatvorenom prostoru, ova predstava može da izgubi i nešto od svoje likovnosti ali ona još uvek ostaje jedno od izuzetnih glumačkih i rediteljskih ostvarenja YU-festa.

Obnavljanje predstave *Misa u A-molu* koju je pre deset godina premijerno režirao Ljubiša Ristić predstavljala je dogadjaj koji se iščekivao sa posebnom pažnjom. Izuzetno složene strukture, ovu predstavu su u potpunosti sa velikim uspehom izneli studenti novosadske Akademije, tek uz nekoliko već proverenih glumačkih imena kakva su Mihajlo Pleskonjić, Željko Santrač, Ana Kostovska i Ljiljana Jakšić. U svom početku, predstava dosledno prati Kišov tekst pri povetke *Grobnica za Borisa Davidovića* i prikazuje scenu

po scenu iz života njegovog oca, iz njegovog života, u kome je jedno vreme sputnik revolucije i Davidovićevu brutalnu smrt. U predstavi se pojavljuje i Šekspirova "šuma koja hoda" a mnoge scene su praćne izuzetnom muzikom Davora Roka. Koreograf predstave je Nada Kokotović. Složenost scenskog pripovedanja nije predstavljala prepreku mladim glumcima koji su predstavi udahnuli nov život i osnažili joj novom energijom, a čini se da je sve to uradeno bez straha od tereta već postojeće legendarne predstave. U Subotici je izvedena misa novom vremenu, i poređenja sa prethodnom *Misom* su nepotrebna kao što su i obe predstave bile potrebne.

Mansarda mladalačko delo Danila Kiša osnova je predstave Nade Kokotović u kojoj nastupa troje glumaca: Aleksandra Pleskonjić, Kiril Pop Hristov i Ljupčo Bresliski. Aleksandra Pleskonjić imala je zadatak da predstavi čak devet likova i ona je to i dosledno izvela nezanemarajući ni jedan. Pop Hristov je imao ulogu mladog, melanholičnog Kiša a Ljupčo Bresliski njegovog cimera, nabijenog energijom. Predstavu je Nada Kokotović smestila na gotovo vertikalnu scenu, u uzaino dvorište Gradske biblioteke. Time je postignut efekat teskobe, sudaranja sa okolinom a sve to je

NARODNO POZORIŠTE "STERIJA" U VRŠCU

Pre svega, a na samom pragu sezone (8. septembra 90), vršačko Narodno pozorište se svojoj sredini nametnulo u izazivanju pažnje – novim, neočekivanim, inspirativnim prostorom van matične zgrade i scene. "Sterijin" ansambl se, naime, opredelio da *Jerma* F. G. Lorke utisne igrom u ambijent stare Luteranske crkve, načinivši pri tom više-značni potez. Tom prilikom vršački teatar, postavkom mlađe rediteljke Dijane Milošević, otkriva dobar, nov scenski prostor, ali i činjenicu da je u meduvremenu, korak po korak, došao do kvalitetnog ojačanja svog ansambla, umetnicima poput Stanka Bogojevića, Mladenova Ognjanovića, Sonje Ognjanović... uz već raniji, pouzdani sastav Nevene Novović, Radmila Pejić i dr. Lorkina početska drama puna stilizovane strasti i tragike, atraktivan mizanscen, uzbudujuća muzička pozadina zbijanja i mladalačka režija u celini, a sve to u ambijentu stare, dugo zaključane i savremenice-nima nepoznate crkve, privuklo je u gledalište i novu, mladu publiku, onu koja je u prilici da svojim večernjim izlascima, druženjima i medusobnim videnjima bira ono što je u gradu novo i privlačno.

Izvodački, a poschtno repertoarski, *Jerma* je najavila sled premijera autorskog (rediteljskog) opredeljenja, obuhvatajući izbor ljudi iz ansambla po principu afiniteta i ličnih umetničkih sposobnosti da se ispune zahtevi projekta.

pojačano i muzikom Gustava Malera i Zlatka Oridanskog, zvucima lomljave stakla, laveža pasa i hukom lokomotive. U povezivanju scena ovi zvuci pojačani su do agresivnosti kojom na momente zrače i junaci ove predstave. Reditelj je i u ovoj predstavi odlučio da se pozabavi nekim temeljnim ljudskim odnosima, sa nemogućnošću njihovog artikulisana i izražavanja, te je koliko Kišu, ova predstava dosledna i u opusu Nade Kokotović.

Poslednja premijera YU-festa i pozorišne sezone je *Put u Nikaraguu* Harisa Pašovića, i kako sam reditelj objašnjava, to je i svojevrsni omaž i Kišu, i *Misi u A-molu* i sopstvenom odnosu prema pozorištu i stvaralaštву. Samim tim ova predstava kao da čini logični kraj i zaokružuje sve ono što je video na festivalu. *Put u Nikaraguu* je igran u istom prostoru, u istoj scenografiji kao i *Misa u A-molu* i sa istim glumcima. Scene predstave zapravo su putovanje po Kišovom delu, razgovor sa ovim delom, razgovor sa sobom i traganje za vlastitim korenima umetničkog izražavanja. Predstava zbog toga i nema priču, ona je san, igra, razgovor, maštanje razmišljanje a sve to je uboženo u složeni scenski prostor koji je glumačka ekipa savršeno savladala.

Aleksandra Meandžija

Sve to zajedno pokazalo se dobrim, budući da je, najpre, igrom van matične kuće, omogućeno da se u njoj samoj obave opsežni radovi, obuhvatajući i rekonstrukciju scene, a potom, autorski rad izabranih članova ansambla omogućavao je odgovornije i uspešnije glumačke kreacije.

A kad je reč o dramskim umetnicima, upravo između dve premijere na početku sezone (*Jerma* F. G. Lorke i *Profesionalca* D. Kovačevića), dugogodišnja prvakinja vršačke scene, glumica Radmila Pejić dobila je izuzetno društveno priznanje – Oktobarsku nagradu Vršca. Ova čast Radmili Pejić, iskazana upravo na dan premijere *Profesionalca*, u kojem je tumačila lik Marte, imala je i određenu simboliku. Prvo izvođenje popularnog Kovačevićevog dela drugog oktobra u Vršcu dato je u velikoj sali Gradske kuće, dakle, opet van matične scene, a sa tumačem glavne uloge, koji će za lik Luke Labana kasnije (u aprilu 91) dobiti glumačku nagradu na 41. susretima vojvodanskih profesionalnih pozorišta. Reč je o dramskom umetniku Tomislavu Pejiću, koji je i u ovoj autorskoj, kamernoj predstavi, zajedno sa Ivanom Andrejevićem (Teodor), pomenutom Radmilom Pejić i Milanom Komljenovićem, izgradio lik specifičnog dramskog naboja stvarne i moguće naše žalosne društvene "komedije". Reditelj ove predstave u Vršcu bio je Branislav Mićunović.

Posle dve premijere na scenama van kuće, ansambl "Sterija" razigrava se u vodvilju (9. novembra) *Idem u lov* Žorža Fejdoa, u režiji Steve Žigona, a sa glumcima: gostujućim Dušanom Jakšićem i domaćim snagama Nenom Novović, Stankom Bogojevićem, Tomislavom Pejićem, Vladimirom Cvejićem, Radmilom Pejčić, Sonjom Ognjanović i Vladimirom Nikićem... Jedini trajniji repertoarski i izvodački učinak ova predstava je, pored još jednog dokaza da "Sterija" u Stanku Bogojeviću ima dobrog glumea, bio u tome što je javno iskazano pitanje: kako, zašto i kome danas igrati vodvilje klasičnog fejdovskog "štimunga"? Konkretno, pitanje bez odgovora je glasilo: kako danas igrati ovu vrstu klasike, a za prisutnu i neprisutnu video-publiku kraïnih "kriznih" živaca, permanentne, pošandrcale, rastuće duhovne i fizičke neizvesnosti društva, koje je sve i svašta samo ne to (tj. društvo)? Kako, najzad repertoarski i scenski opravdati izlazak nezlobivog vodvilja u ovaj naš zlobnostima zakoravljen svet, u kojem ni dva oka u glavi više neće, ne znaju ili ne smeju (?) da budu zajedno i u saglasnoj izvesnosti?

Aktuelnost ovog pitanja na svoj je način lebdela i nad slavljeničkim skupovima povodom Dana Pozorišta (10. februara). Jer, objektlivo gledano, u najtežim mogućim materijalnim okruženjima, u ovom je teatru, zahvaljujući domaćinskoj upornosti uprave, najviše uradeno u poslednjih desetak godina... Pa ipak, po razmnoženoj "direktivi" zajednice u haosu, u kojem je izvrsnost nepočajna, i u vršačkom Narodnom pozorištu "Sterija" deјstvuju pojedinačni i grupni "samoupravni" sistemi sumnjičenja, tužakanja, naravno izvan scenskog i radnog dokazivanja.

No, na svu sreću, to nije zaustavljalo sled premijera, pa su tako 19. februara 91. Vrščani, kako piše hroničar, prihvatali i pozdravili scensku postavku adaptiranog *Ranjenog orla* nezaboravne Mir Jam – bez gundanja, ali i bez oduševljenja. Jer, ostao je utisak da je vršački scenski primerak *Ranjenog orla*, sa ružičastih visina negdašnjeg oličenja naše mondensko-gradanske (prestoničke) romantičke, ovamo dolepršao u trenutku kada nas nikakvo razilivanje iluzija više ne može pomeriti iz kruga sure realnosti raspada i razlaza... U tom smislu, kao da je globalni talas opštih prilika, razložen na stotine i hiljade individualizovanih (naših) strahovanja bio natkrilio svojom senkom i ovu, u suštinu, kamenju, laku i prijemčivu adaptaciju (B. Mihajlovića) i režiju (Dragana Jovića) inscenirane priče gde Mir Jam. Izvođački, glumački, međutim, sve je bilo korektno, iskazano sa puno stilizacije i entuzijazma, zahvaljujući pouzdanom delu ansambla (R. Pejić, N. Novović, S. Bogojević, M.

Ognjanović, S. Ognjanović, V. Cvejić, M. Komljenović, V. Stanisavljev i B. Udicki).

Najkompletnije i najzrelije scensko ostvarenje Narodnog pozorišta "Sterija" premijerno se dogodilo (16. aprila 91) predstavom *Divlja patka* H. Ibzena, u adaptaciji i režiji Olge Savić. U tom mizanscenskom, glasovnom, likovnom i glumačkom skladu (koji bi bez ikakvog kompleksa mogao da bude prikazan i norveškoj publici), kao da se sa Ibzemom razumelo ovo naše vreme poharanih i raspolučenih vrednosti. Ženski nežno, ovde je u usaglašenom delu vršačkog ansambla prozbora i univerzalnost patnje, ali i strast scenskog medusobnog opštenja. Sve se to zbi(va)lo u traženom pročišćenju sudsibna pod pritegom pitanja: šta biva sa (porodičnom) srćem ako joj se odstrane iluzije? I kakvo je, zapravo, deјstvo "objektivne" istine i čiste činjenice na meduljudske (porodične) odnose kada se oni jednom, kao skladno utočište, ustanove? Te, najzad, kome se daje (i ko ga otima) ljudsko pravo da razara tude živote ogoljenim istinama, a po svom nahodenju? Sadržajno i razložno, gradeći upečatljive likove, ovu dobru vršačku predstavu tumačili su: mlada Merima Đurić (učenica Gimnazije), Ivan Andrejević, Vladimir Cvejić, Stanko Bogojević, Nena Novović, Tomislav Pejić, Mladen Ognjanović, Sonja Ognjanović, Vladimir Nikić, Miša Komljenović i Valentina Stanisavljev.

Razotkrivanje duša, ali u "glumljenom" savremenom životu, imali smo i u zaključnoj premijernoj predstavi "Sterije" u sezoni 1990/91. Bili su to *Intimni razgovori* Vlačava Havela (tj. Vernisaž – *Otvaranje izložbe*), a na maloj sceni balkonskog predvorja (5. maja), u režiji Bratislava Mladenovića. Glumački trio – Tomislav Pejić, Nevenka Novović i Vladimir Cvejić – izveo je dobru i aktuelnu verziju razotkrivanja terora nasilnog nametanja modela "aktuelne" službene "sreće" političkih i sličnih skorojevića, a nad ljudima koji jedino što žele jeste da budu svoji i slobodni u svojim sudsbinama.

I tako je, dakle, u celini, vršačko Narodno pozorište "Sterija" minulu sezonu označilo raznolikošću, koja se osetila i u izboru komada, i u rediteljskim pristupima, a i u dramskim iskazima, objektivno ceneći (sada) solidnost glumačkog ansambla. (Bez obzira na njegovu brojčanu nedovoljnost). Pri tom uradene su i tri dečje predstave: scenski kolaž *Hajde da se igramo*, *Hajduci* B. Nušića i prigodna igra *Kuda idu stare godine*, svec tri u režiji i adaptaciji Lilijane Arsenov.

Dragoljub Tašlić

NARODNO POZORIŠTE "TOŠA JOVANOVIĆ" U ZRENJANINU

Obeležja repertoara Dramske scene Narodnog pozorišta "Toša Jovanović" Zrenjanin u sezoni 1990/91. mogu se svesti na nekoliko zanimljivih pojava. Najpre, korisno i promišljeno, pa stoga i dovoljno uspešno prilagodavanje domaćih klasika (Domanović, Nušić) savremenoj teatarskoj vizuri aktuelnog političkog (i politikantskog) trenutka, zatim iznenadna pojava dva Brehtova teksta u jednoj sezoni kao svojevrstan raritet, i na kraju, kratki serijal kamernih predstava sa željom da se premoste očigledne teškoće u finansiranju složenijih projekata a da se, pritom, repertoar sačuva od zloslutne stvaralačke nemoći koja iz njih proizlazi.

Ovu sezonom zrenjaninsko pozorište započelo je, očigledno iz višestrukoj razumljivih motiva, satiričnim kabareom *Voda*, tako naslovljenoj adaptaciji nekoliko tekstova rodonačelnika autentične srpske satire, Radoja Domanovića. Najpre ne baš upečatljiva prohodnost ovog satiričara na našim scenama govori da je Domanović, u teatarskom smislu, pre bio zamka nego izazov. Drugo, kabaretska forma jeste svakom ansamblu složen zadatak, koga se ovo pozorište latilo poslednji put još pre dvadesetak godina u poznatoj radionici dr Jovana Putnika. Ono što posle gledanja *Vode* ostaje kao prva potvrda uspešnog rediteljskog postupka Sulejmana Kupusovića, jeste svakako činjenica da Domanović nije korišćen samo kao povod. *Voda* je u Kupusovićevom videnju i realnost i metafora i istorija i sadašnjost nacionalnog kulturnog i političkog saplitanja. U završnoj sceni on je tražišni simbol žigosanja slepe poslušnosti i masovne identifikacije. Predstava je sve vreme na potrebnoj meri provokacije, ne odaje lako svoju ponetu, ali je i ne skriva, uvek u odnosu na gledaoca kao opora opozicija njegovoj lojalnosti. Predstava je u svojoj konstrukciji donela kolektivni glumački rezultat koji vraća nadu u stvarne mogućnosti ovog ansambla kad je u pitanju kompletni scenski arsenal. Uz duhovitu muziku, songove i kostime to je predstava kojoj dnevno političko pletivo samo ide u prilog.

Majka hrabrost Bertolta Brehta, takode u režiji Sulejmana Kupusovića, nije donela visoko teatarsko dostignuće ali je u nekim elementima bila vrlo značajna za ansambl. Prvo, radilo se o preciznom i disciplinovanom radu sa piscom koji takođe poseduje precizan i odmeren dramaturški pro-sede, dalje, elementi stilizacije u igri jesu predstavljali glumački izazov, a, čini se, i likovnost predstave (scenografija V. Flore, kostimografija A. Atlagić) u ovom slučaju je na odredenom stepenu doslednijeg i hrabrijeg scenskog rešenja. Reditelj Kupusović opredelio se za takvo videnje Bre-

hta koje će istaci pre svega univerzalnost antimilitarističkog i humano-tragičnog u ljudskoj prirodi. Tako je stvoren duhoviti paradoks da čovek, posedujući sve to, ipak upada u suprotna stanja bez obzira na stepen duhovne i materijalne civilizacije. Lišivi se značajnije muzičke podloge i songova, ovakvog Brechta razumeli smo kao demonstraciju superiorne dramaturške šeme, doduše lišene većih istraživanja, ali dosledne u atmosferi i dokazivanju Brehtovog ciničnog komentara koji se lako ugraduje u svest savremenog gledaoca. Najbolji glumački rezultati videni su upravo u tumačenju glavnih likova, Majke Hrabrost (Gordana Vinokić) i njene dece, Ejlifa, Švajcarka i Katrin (Dragan Đorđević, Jovan Torački i Olivera Begović).

Adaptacija izvornog Nušića i rediteljski postupak Radoslava Dorića u predstavi *Vlast* očigledno su bili usmereni ka oštrijoj stilizaciji i naglašavanju onog univerzalnog sloja vlasti koji je, arsenalom poznatih simbola (podvale, licemerja, korupcije) pretvaraju u nacionalnu strast. Predstava u prvom svom delu, kada se radi o ideji o zloupotrebi rođaka-ministra, nije dosledna u stepenu stilizacije. U drugom delu učinak je daleko superiorniji, utemeljen na spremno definisanom liku ministra koga uspešno igra Dragan Đorđević. Cilj je, naime bio da se ideja korumpirane vlasti dovede do onog stepena kada se ona na ovim balkanskim prostorima shvata kao despotizam.

Marušićeva vodljiva parafraza pod nazivom *Vila Rajske mir* ima niz nepreciznosti u očiglednoj želji da dosegne žanrovske uzore. Međutim, u "banatizaciji teksta" Radivoja Šajtinca i režiji Lilijane Arsenov spasle su predstavu od njenog pretvaranja u goli surrogat svojih zamišljenih evropskih uzora. Koliko je jezička adaptacija uticala na bolju prohodnost kod gledača i glumaca (bez obzira što je reč o ustupku i jednima i drugima) toliko je i reditelj, Lilijana Arsenov imala dovoljno spremnosti da Marušićev predložak osloboди mnogih balasta u konstrukciji jezičkog i scenskog kalambura i da, konačno, zadrži potreban tempo i logiku situacije. Ukupnost rediteljskog i glumačkog rezultata na ovako nesigurnom štivu biva značajnija kada se ima na umu neduhovita scenografija i ne baš najprimerenija muzika koji su mogli da pripomognu svetlijoj repertoarskoj perspektivi ove predstave.

Predstavom *Ukokaj mogu muža* započeta su istraživanja (ne)prednosti kamernog teatarskog postupka u zrenjaninskem pozorištu. Ovo zabavno dramsko štivo italijanskog autora, Alda Nikolaja, u režiji Lilijane Arsenov, očigledno je razumljiv oponent rastućoj političkoj napetosti i računa

na takav odraz kod publike. Ova krimi-komedija, sastavljena od nekoliko veštih obrta ugradenih u stereotip bračnog trougla nosi lak, očekivan zaplet i lagodnošću kojom izaziva uobičajene asocijacije, naizgled uveseljava. Jedino će obrt na kraju u nečemu spasti predstavu lagodne neobaveznosti. Čini se da rediteljka Lilijana Arsenov nije ni imala posebnih razloga za neku studioznu intervenciju, ali nedostajalo je pomalo više ostrašenosti i komplementarnosti u odnosima likova.

Od istog reditelja i u istoj kamernoj radionici izveden je i uistinu kamerni tekst Mire Gavrana *Ijubavi Džordža Vašingtona*. Priroda ovog teksta je, pored ostalog, što ga je verovatno nemoguće postaviti na isti način u dva teatra, što, kada se zna da se igrat će u nekoliko pozorišta, samo predstavlja pravi izazov. To se odnosi i na dva ženska lika, koji mogu bez pogreške da interpretiraju glumice najrazličitijih senzibiliteta i iskustva. U ovom slučaju, Arsenova se opredelila za akcenat na ironičnoj distanci među junakinjama, želeći da predstavu oslobođi melodramskih zamki. U doslihu sa Svetlanom Utješanović i Snežanom Kovačev, kao interpretima, to joj je u potpunosti i uspelo.

Drugi susret sa Brehtom u ovoj sezoni na zrenjaninskoj sceni (*Mera*) ustvari je i prvi susret sa ovdašnjim rediteljem Dušanom Torbicem. U odnosu na onaj prvi, Kupusovićev hod uz Brehtovu univezalnost, ovaj Torbicin je nešto posve drugo, bliže odrednicama savremenog, multimedijalnog i paradigmatičnog čitanja Brehta, kako ga, očigledno razume i voli najmlađa generacija reditelja. Ova svojevrsna pozorišna stilska vežba ubedljiva je pre svega zbog

POZORIŠTA ZA DECU

Odsečen od sopstvenih običaja (koji su mu suda, sa udaljenosti, svi izgledali lepi), iskusio je on delatnosti koje su gotovo isključivo bivale šumovima što ih je Dete proizvodilo, u Detinjim stvarima, a obavljale su se u rimu Detinjeg vremena – svaki put žeće od brutalne i besmisleće zle sudbine.

Peter Handke, *Detinjija povest*

Pozorišta za decu su prevashodno lutkarska i kao takva svet jedinstven, poseban, zadivljujući, radostan. Jedinstven, jer je spoj, istovremen, nekoliko izraza: igre, pesme, likovne umetnosti (kroz kreaciju lutaka i scene), pokreta (animacije) lutaka i glasa (glumca, voditelja lutke, koji zajedno tvore lik na sceni – paravanu). To je mesto gde se susreću dečja mašta i njena imitacija, odnosno mašta odraslih, onih koji pišu, režiraju lutkarske komade i onih koji kreiraju lutke, prostor ili na neki drugi način doprinose "oživljavanju".

doslednosti reditelja i glumaca da Brehtov duboko fundirani etički stav od početka do kraja izvedu vrlo ekspresivnim rukopisom, lišenim svakog praznog hoda. Ovo je značajnije tim pre što je sama *Mera* izgrađena sistemom cikličnih varijacija (ili dramaturških improvizacija) na temu totalitarizma i stradanja pojedinca van kolektivnog mišljenja. Naizgled hermetičan tekst i neadekvatni kamerni prostor, duhovitom promišljenoru reditelja i glumaca doneli su jedno odista vredno repertoarsko dostignuće, koje ne pledira na dug scenski život ali nikog ne ostavlja ravnodušnim, posebno u ovim vremenima. Uz Nušićevu *Vlast*, ovo je, svakako, vrh ovogodišnje produkcije Dramske scene pozorišta "Toša Jovanović".

Banatikon, opet zrenjaninskog književnika Radivoja Šajtinca, nastavak je uspešne insecnacije duhovitih lokalnih situacija koje je iznenadilo ravnidursko podneblje. Sledeći već postavljenu dramaturšku šemu "nadmudrivanja i razmudrivanja" unutar jedne banatske porodice, autor teksta i reditelj, Lilijana Arsenov, još za korak više rasvetljavaju kako poetičnost malih, neprimećih ljudskih sudbina i naravi, tako i iznenadnu žestinu njihovih sukoba.

U nevelikoj premijernoj produkciji Lutkarske scene Narodnog pozorišta "Toša Jovanović" Zrenjanin, valja izdvojiti *Bajku o kralju Jelenu* Karla Gocija u režiji Borislava Mrkšića. Superiorna u svojoj likovnosti (Miodrag Tabacki), kao i u interpretaciji, reditelju bi se zamerilo samo na izvesnom udaljavanju od logike mlađih kategorija dečje publike, zarađad kompletne atmosfere renesansne bajke.

Stanko Ž. Šajtinac

nju" lutkarske scene. Poseban, jer ima svoju tehnologiju, svoje zakone i pravila. Namenjen je, ponekad i prigodan, publici koja je odredena svojim uzrastom, najčešće je to predškolska dob, ali se granice, sve više, tendenciozno pomjeraju ka školskoj deci i omladini a pričeljkuje se i, idealna, za umetničku prirodu lutkarskog teatra sasvim primerena, odrasla publika.

Ono što je zadivljujuće u jednoj lutkarskoj predstavi, to je njen ritam, brzina kojom se smenjuju odredene sekvene iza paravana, sloboda pokreta (bez zakona zemljine teže i gotovo bez ikakvih ograničenja), atraktivnost jedne takve akecije u kojoj je sve moguće. Lutke, podjednako junaci i negativci, kada su vešto izradene i još nadahnutije vodene, šarmiraju i oduševljavaju samom pojmom. Uz pažljivo odabran siže, uspostavljen lanac zbivanja, vidljiva dešavanja i tehniku (svetlo, ton, muzika, ali i sva druga animirajuća sredstva, podrazumevajući dobru pokretljivost lutaka) to je

ono što je najvažnije u lutkarskoj predstavi, što čini dobru predstavu i što pruža radost onima koji gledaju, bez obzira na starost — mladost.

Pozorišne institucije i repertoarska politika koji nisu uvidali ili su previdali takvu specifičnost (i prednosti) lutkarske umetnosti, veštine ili potrebe sveta koji nastaje (nestaje) iza paravana — sklanjali su lutkarstvo na margine scenskog života, bremenili ga najrazličitijim problemima, vraćali unazad, neprestano frazirajući kako ono ide i treba da ide napred. Lutkarstvo je sporo išlo u korak sa savremenim tehnologijama i pozorišnim tendencijama. Jednostavno — nisu se mogućila školovanja lutkarskih kadrova. Oni koji su u pozorištu: došli su iz dramskih akademija, u najboljem slučaju, ili su (do)školovani negde u inostranstvu, ili su, u najvećem broju, amateri sa većim ili manjim animatorskim i glumačkim iskustvom. Ne samo glumci-lutkari, već i reditelji, kreatori i realizatori lutaka, scene, i svega drugog što karakteriše, čini posebnim, izuzetnim, svet u kome se odvija jedan trajan i dugotrajan lutkarski proces, manjka našem lutkarstvu, koči ga, retardira u razvojnem procesu.

Sistem finansiranja, društvenog priznavanja i medijske popularnosti — nameđnili su lutkarskom (ili dečjem) pozorištu kompleks starijeg brata, dramskog pozorišta, tako da je ono čitav niz godina bilo u fazi njegovog podržavanja. To je, po opštoj proceni, vreme najveće krize lutkarske umetnosti. Posezalo se u scensko iskustvo dramskog teatra. Lutke su poprimale realističke likove; postajale su, kako je to primetio Rolan Bart, "fantomski podproizvod: kao smanjeni model, škriputavi odraz na čiju pripadnost ljudskom redu neprestano podseća karikaturalna imitacija". Pozorište za decu je, naravno apsurdno, pokušalo da bude nalik na pozorište za odrasle. Na taj način, lutkari su priznali svoj trenutni poraz, svoju nesavršenost, nepotpunost. Kompleks manjeg brata gonio ih je na nadmetanje, neprimereno, po lutkarsku umetnost porazno.

Možda zbog toga lutkarsko pozorište nije razvilo ni svoju kritiku, priželjkujući pozorišne kritičare dramskog teatra; ni svoju svest o specifičnosti, zapostavilo je prednosti koje je oduvek imalo, brojnu publiku, pre svega, mobilnost scene i relativno jestine i višestruko isplatiće male forme, mogućnost gostovanja i zarade. Ne vodi brigu ni o svojoj prošlosti, svom kontinuitetu, sem sporadičnu, prilikom jubileja, tako da u Srbiji još ne postoji ni jedna istorija lutkarskih pozorišta. Nema ni praktičnih priručnika, tek nekoliko, gotovo slučajnih knjiga o lutkarstvu, odnosno o pojedinim srpskim lutkarskim pionirima, osnivačima pojedinih, i danas postojećih lutkarskih pozorišta. Da paradoks bude veći, a

s njim i omalovažavanje lutkarske posebnosti, porekla i značaja lutkarske umetnosti, mnoga su se pozorišta, u pojedinim trenucima svog socijalističkog razvoja, odrekla čak i naziva "lutkarska", u svojim ambicijama da postanu "živa", da budu što sličnija odrasloj braći, da prigrabe po nešto od njihovog repertoara, ugleda i društvenog značaja. Pozorišta za decu su prolazila, i još uvek prolaze, kroz različite fraze, eksperimente svih vrsta; promene su bile (i nove su) potrebne. A ono što je uvek bilo i sada je ostalo njihova najveća vrednost: lutka, scensko stvaralaštvo, a ne puka igra sa lutkama. Kroz lutku su se uvek manifestovale njihove tendencije, reflektovale najvažnije osobine lutkarstva, uočavao afinitet, još uvek entuzijazam, ali i volobene sile umetnosti. Ginjol je, čak i za jednok Pola Valerija, pozorište živahnog duha, prepuno raznovrsnih tonova, blešak ili draž trenutka. Daleko od konvencija dramskog pozorišta (Valeri ga zamišlja kao Hram) u kome nisu moguće takve slobode, koje ima potpuno drukčiji, gotovo liturgijski karakter. U lutkarskom pozorištu čuda su moguća, ona se podrazumevaju, prizivaju ili izazivaju. Spontanost je poželjna, čak i improvizacija, a uspeh pojedine predstave, često, zavisi od trenutnog "nadahnuća", od aktivnog učešća u scenskom zbivanju, kako glumca i njegove lutke, tako prisutnih gledalaca.

Metamorfoza lutkarstva, ustvari, povratak je izvorima, na početke, prirodi lutkarske umetnosti, nepatvorenosti njenog jezika i drugih izražajnih svojstava. Lutke ne smiju biti ilustracije iz neke knjige, ili pod isključivim naturalističkim uticajima. Treba misliti o specifičnostima, isticati ih, unositi ih u svoje ideje, u svoja pozorišta. Promene moraju zahvatiti i gledalište: lutka-predstave treba da postanu spektakli koji će biti adresirani i deci i odrasloj publici. Navike se sporo i teško menjaju, ukorenjeno je puno predrasuda i ograničenja u svet roditelja, pedagoga i potencijalne publike; ali još nije kasno da pozivajući se na ranija iskustva pozorišta za decu prihvate novi izgled, više lutkarski, s kojim će doći u red važnih, prepoznatljivih pojava savremene pozorišne scenc. Tek tako se može konkurisati bioskopu, tv, video-produkciji, izdvojivši se od njih, i nameđnuti se svojom neponovljivošću, neposrednošću, plastičnošću svojih lutaka i upečatljivošću njihove akcije. "Pozorište lutaka", ističe E. Kalmanovskij, "to je originalan doprinos raznovrsnosti scenskog stvaralaštva, a ne nekakva odeljena oblast igre, navika i veština".

Dečje pozorište "Kurir Jovica", naslednik je subotičkog lutkarskog pozorišta, sem u imenu, po svemu drugom doslojan. U sezoni 1990/91. ovećano brojnim nagradama na pokrajinskim i republičkim festivalima. Kolektiv je ponco i najveću republičku nagradu za pojedince i institucije u kul-

turi — "Vukovu", kao i nagradu grada Subotice za kulturu, "dr Ferenc Bodrogvari". Predstava koja je najviše nagradjivana, *Namrgodena baba*: na Susretu pozorišta lutaka Srbije za najbolju predstavu u celini i dve glumačke nagrade; glumačka nagrada na Susretima pozorišta Vojvodine, kao i diplome za likovni izraz i kolektivnu igru — delo je gostujuće autorske četvorke: reditelja Vladimira Predmerskog, scenografa i kostimmografa Eve Farkašove, muziku je napisao Jozef Revalo a koreografiju Elena Lindtnerova. To je već proveren recept i umetničkom rukovodiocu Dečjeg pozorišta se ne može prebaciti njegovo opredeljenje za "import" predstave, jer su škole iz istočne Evrope još uvek najbolje (i najeftinije njihovo gostovanje) a na domaćem terenu, znači ovde kod nas, u Srbiji, u Vojvodini, nemaju premaču i dostojnu konkureniju.

Namrgodena baba, ili kako se već zove u slovačkom originalu *Blago babe Mračenice*, Ladislava Dvorskog, primer je neobičnog tretiranja predmeta kao lutaka. Svaka stvar koja je uvučena (slučajno ili predodređeno) u krug ljudskih sadržaja, naših asocijacija, tako da učeštuje u scenskom događaju, postaje lutka, ravnopravan akter. U jednom takvom "ozivljavanju" predmeta, glumci su se odlično snašli, predstava funkcioniše i na planu priče (pojednostavljen rečenje: o dobru i zлу) i kompleksnosti scenskog doživljaja. Slovačka dramaturgija osvojila je i druge pozorišne projekte Dečjeg pozorišta. Jozef Revalo je adaptirao i režirao tekst Jozefa Mokoša *Zaigranje s nama*. Baš kao i u pretходnoj predstavi, i ovde je autor muzike, ali i koreografije. Scenu i kostime kreirala je, takođe, Eva Farkašova. Predstava se igra u dve podele: na srpsko-hrvatskom i na madarskom jeziku. Stefan Kulhanek je režirao predstavu *Izgubljen san*, po tekstu Helene Slavikove Ribarove. Kostime i lutke napravila je Ana Ciganova. Pripada repertoaru na madarskom jeziku.

Još tri premijere imalo je subotičko pozorište za decu protekle sezone: Miroslav Marković je sačinio izbor teksta i režirao predstavu *Raspevani brod* koja se igra na dva jezika — srpskom i madarskom; Zoltan Baraciuš je po sopstvenom tekstu režirao predstavu *Super cirkus*, takođe u dve verzije i podele; a gost-reditelj iz Rumunije, Silviu Purcarete režirao je *Gavrana* Karla Gocija; scenografija, kosturni i lutke, takođe su kreacije gosta iz Rumunije — Georgiana Eustatiua, a predstava se izvodi na madarskom jeziku.

Predstave ovog pozorišta su, najčešće, tzv. male forme, sa tri-četiri glumca na sceni, jednostavnog dekora, mobilne, tako da Subotičani puno i uspešno gostuju, kako po Vojvodini, tako i u inostranstvu (Poljska, Češko-Slovačka, Austrija, Rumunija). Glumačka ekipa nije brojna, ali je

efikasna, uglavnom su to mladi lutkari, koji su prilježno i primerno prihvatali svoj životni poziv.

Lutarsko pozorište koje su tridesetih godina, u Velikom Bečkereku, osnovali članovi Sokolskog društva, sada je samo lutarska scena pri Narodnom pozorištu "Toša Jovanović" u Zrenjaninu, ali koja nastavlja lutarsku tradiciju na najbolji mogući način. Uopšteno, kako nam se sa strane čini, prošla sezona nije bila najuspješnija za zrenjaninske lutkare. Najambiciozniji projekt je predstava *Bajka o jelenu* koju je, po Karlu Gociju, režirao Borislav Mrkšić, iskusni lutkar, saradnik gotovo svih jugoslovenskih pozorišta lutaka, koji je sa uspehom adaptirao mnoge naše narodne priče i bajke, režirao ih, popularizujući domaću tematiku i dramaturgiju, razvijajući je u pravcu samostalnosti. Ovog puta prihvatio se drukčijeg izazova: poznatog i kod nas već igranog lutarskog teksta. Novom videnju *Bajke o kralju jelenu* doprinela je scenografija Miodraga Tabačkog, njegova kreacija su i kostimi, scenski pokret Ivice Klemence i muzika Dušana Mitrovića. Uz subotičkog *Gavrana*, ovo je drugi lutarski komad Karla Gocija na repertoaru vojvodanskih pozorišta za decu.

Druga lutarska premijera je *Nestašni lutak* Karel Novaka. Na repertoaru zrenjaninci imaju već jedan njegov komad, *Bajka o majušku*. Ovog *Nestašnog lutka*, u kolektivnoj režiji, igraju u dve verzije: srpskoj i madarskoj. Predstava je prigodna. Nema većih umetničkih ostvarenja. Profesionalni zadaci nisu bili preambiciozno ni zamišljeni, pa su efikasno realizovani.

Emilija Mačković, stranac koji se već od domaćio na vojvodanskom terenu, sa lutarskom akademijom iza sebe i sa lepim iskustvom, stečenim u prestonici bugarskog lutarstva, Varni, dramatizovala je i režirala *Vunenu priču* Lade Brašovanove. Scenu i lutke je osmislio i izradio Tihomir Mačković, vešto i nadahnuto. Rezultat je simpatična, mala forma, predstava koja je postigla stvaralačko, a ne samo mehaničko, jedinstvo lutke i glumca. Lutka nije reminiscencija na komad krpe. U lutka-predstavi, inače, sve je u prelivima, od vidljive i čujne konkretnosti do čiste apstrakcije, realnosti koja je moguća samo u snu. Ali čak i tad, bez tačnih karaktera i bez preciziranih, važnih detalja u animaciji, ne može se mnogo postići, jer, jednostavno, svaka lutka, svaki animatorski zadatak prihvata se takav kakav jeste, takav kakav nam se ukazuje, sa svim nijansama: od uzdržanosti i krhkosti do snažnog gesta i uskladene govorne fraze.

Pozorište mladih iz Novog Sada (neka: Pozorište lutaka), takođe sledi tradicije lutkarstva na ovom tlu, duge već šezdeset godina. U sezoni 1990/91. imalo je pet premijera, od toga samo dve lutarske predstave: *Novogodišnju bajku*

Radoslava Pavelkića režirao je Dragan Jović, a *Čarobnu pricu* po braći Grim adaptirala je i režirala glumica ovog pozorišta Jasmina Stupar. Ova sezona, očigledno je, nije donela ništa novo, ni u kvalitativnom ni u kvantitativnom smislu, lutarskoj sceni. *Novogodišnja bajka* prigodna je predstava koja je ispunila svoju ulogu (pre svega komercijalne a manje umjetničke ciljeve) u vreme novogodišnjeg praznika. *Čarobna prica* je prvo autorsko delo Jasminke Stupar i kao takvo ga treba gledati, kao korektno ispunjenje jedne ambicije, pred koje se nije mogao i nije postavljao vrhunski zahtev. To je predstava koja polazi od ličnih želja, ali i zadovoljava odredene profesionalne kriterijume, sačinjena je i uskladena prema potrebama pozorišta, repertoarski sasvim funkcionalna i za decu prijemčiva.

Volšebrnici Slobodana Tomovića i u režiji Tibora Vajde, uz *Žene, ah, te žene* Alde Nikolaja i u režiji Voje Soldatovića, upravnika Pozorišta mladih, namenjeni su večernjoj sceni, proizvodi su dramskog teatra: prvi je psihološka drama, dok je drugi komičnog tipa, s melodramskim prizvukom. Ove predstave bi valjalo posmatrati u drukčijem kontekstu, u svetu repertoara drugih vojvodanskih pozorišta (Srpskog narodnog, Novosadskog, Somborskog ili Subotičkog narodnog pozorišta) i u konkurenciji sa njihovim predstavama. Naš zadatak su predstave za najmlade. Ostaje nam da se pozabavimo još jednom premijerom Pozorišta mladih: *Hej, dodi da pričamo o ljubavi* koju je osmislio, po tekstovima Ljubivoja Ršumovića, Voja Soldatović. To je poetski teatar za decu i omladinu, ili za one koji spolno sazrevaju, bez ikakve obmane, sa nedovoljno teatarskih iluzija. Za tu publiku, na žalost, pozorište još uvek nije pronašlo pravi izraz, pitanje je koliko je teatar za nju uopšte izazov.

AMATERSKA POZORIŠTA SLOVAČKE NARODNOSTI

Tradicionalni susret zaljubljenika pozorišne umetnosti vojvodanskih Slovaka ove godine je organizovalo Pozorište VHV-scena u Bačkom Petrovcu obeležavajući ujedno i svoj jubilej. Petrovačka amaterska pozorišna scena ove godine beleži 125. rada, čime se ubraja u najstarija amaterska pozorišta u nas a ujedno je najstarije slovačko amatersko pozorište u Vojvodini. Verovatno i iz ovog razloga a unatoč smanjenoj produkciji amaterskih scena u Vojvodini, na smotru se prijavilo 10 amaterskih kolektiva želeći svojim učešćem doprineti obeležavanju ovog značajnog jubileja, unatoč nepovoljnim materijalnim prilikama koje su se bitno odrazile i na ostale amaterske smotre odnosno festivale. Smotru su otvorili domaćini. Pozorište VHV-scena u Bačkom Petrovcu, odigralo je poznatu dramu Vladimira Hurbana Vladimirova *Smetovi* (*Záveje*) u režiji Mátuša Olijhe,

Šta možemo konstatovati? Osim u ova dva poslednja primera, evidentno je odsustvo domaćih pisaca za lutarsku scenu. Uistinu, na repertoaru svih vojvodanskih pozorišta za decu nalaze se i dela Dušana Radovića, Stevana Pešića, Srboljuba Stankovića, Pavla Jankovića, kao i nekih drugih srpskih autora, ali u prošloj sezoni skoro da nije izvedeno ni jedno novo delo, ni jedan originalan doprinos domaćoj dramaturgiji, lutarskoj literaturi. To je zabrinjavajući podatak. Znam, na osnovu sopstvenog iskustva, da tekstovi stižu svakodnevno, ali, uglavnom su to neadekvatni komadi, njihovi pisci ili ne poznaju ili potpuno potcenjuju lutarsku scenu. Najčešće su to obrade radio-drama za decu, prerade poznatih i već ižvakanih priča i bajki, kvazi-dečja i uslovno književnost — sve u svemu tanki, nedovoljni, loši predlošci za dobru lutarsku predstavu. Još uvek se izbor prepusta gostujućim rediteljima a oni posežu za već proverenim komadima. Nedovoljno se investira u nova imena. Nema sredstava za oglede i rizik. Staza je zakrčena, ali se još uvek može utabati put kojim će izbiti na videlo vredna dela, istinski doprinosi domaćeg lutkarstva.

A što se tiče većite nedoumice koja je prisutna u pozoristima za decu: lutka ili živ glumac; evo kako je ona razrešena u istočnjačkom pozorištu — ne prihvata se protivrečnost živo/neživo, odbija se pojam koji se krije iza svake animacije materije — ona je, sasvim jednostavno, "duša". To, što kao pouku, izvlači iz iskustva japanskog bunraku teatra, Roland Bart, mogla bi da bude i oopšta preporuka vojvodanskim lutarskim, dečjim i omladinskim scenama.

Zoran Derić

reditelja Narodnog pozorišta u Martinu (Češko-Slovačka). Ova često igrana drama u rediteljskoj konцепцији Olijhe primila je univerzalnu ljudsku dimenziju tragedije čoveka sputavanog i sputanog tradicijom, imovinskim stanjem, činjenicom da u porodici nema naslednika, da preti izumiranju loze. Tako smetovi snega u kojima prema autoru snaja Katka gubi život prerastaju u smetove ljudskih duša, odnosno postaju prepreka najobičnijoj, svakodnevnoj komunikaciji ljudi — članova jedne porodice. Očišćena od svih folklornih elemenata, kojima VHV obiluje, drama *Smetovi* odigrana je sa velikom snagom psihološko-realistički donešenih likova, među kojima se izdvajaju Viera Balažová kao Mara i sluga Đuro u tumačenju Pavla Čiliaka.

Janošik (*Jádánošník*) Stanislava Ščepke (Stanislav Štepka) članovima KUD-a "Jednota" iz Gložana poslužio je kao

dobra osnova za ponovno animiranje dramskog amaterizma. Ovo društvo se naime na smotrama pojavi s vremena na vreme, kako gledaoce tako i članove žirija ubedi da raspolaže sa inventivnim glumačkim i rediteljskim kadrom, pa se opet neko vreme uopšte ne pojavljuje pred gledalištem. Ove godine režije se prihvatiila Jana Urbančeková, koja je ujedno i tumačila lik Janošikove devojke u predstavi. Zadatak ni malo lak i za iskusnije glumce ili reditelje, ova devojka koja je igrala u par navrata na petrovačkoj sceni, zajedno sa kompletним ansamblom je savladala kao od šale. Tekst ove predstave pisan je za Radošinsko naivno pozorište. Amateri iz Glogžana vrlo su vešto tekst prilagodili našem gledaocu a što je još dragocenije, svojim tumačnjem likova uspeli su da ožive i ispune potpuno praznu scenu. Aplauzi i smeh gledalaca najbolje su dokazivali do koje mere su uspeli da ponesu publiku. Dakako, uspeh ovog kolektiva umeo je da nagradi žiri smotre.

Pokonđirena tikva (Popanštená korba) Jovana Sterije Popovića u režiji Miroslava Benke a u izvođenju članova Slovačkog kulturno-prosvetnog društva iz Erdevika bez sumnje predstavlja vrhunac u dosadašnjem radu ovoga ansambla. Bez obzira na prepoznatljivost koncepcije reditelja Mijača kojom se Benka poslužio, predstava je donela galeriju upečatljivih glumačkih kreacija. Ružičić u interpretaciji Pavla Mocke, Fema Ružene Mockove, Sara Ružene Đurikove zasigurno predstavljaju najveće glumačke domete ovih iskusnih amatera. Predstavu je sa oduševljenjem pratilo prepuno gledalište nagradujući pre svega ogroman i plodonosan rad kompletног ansambla. Ujedno treba napomenuti da je ova predstava amaterima iz Erdevika kaоčno otvorila vrata Susretu amaterskih pozorišta Vojvodine u Kikindi i republičkom Festivalu dramskih amatera Srbije u Kulici.

Dramski amaterski KUD-a "Jan Kolar" u Selenči spadaju među one zaljubljenike pozorišne umetnosti koji svake godine spremaju predstavu za svoju publiku ali stidljivo, čak bojažljivo izlaze pred širu javnost. Opredeljuju se za takozvane tekstove iz narodnog života a među njihove omiljene autore spada i Ferko Urbanček. Na XXII smotri slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine odigrali su njegov tekst pod nazivom *Gospodu knetica (Pani richitárka)*. Protivljene gospode kmetice braku sina jedinica sa siromašnom devojkom iz komšiluka i finansijski krah bogate kmetske porodice osnova su ove priče o sukobu dobra i zla i pobedi ljubavi. Igrana "skoro od korica do korica" predstava je nadasve plenila velikom disciplinom kompletног ansambla i iskrenom glumačkom igrom. Evidentno je nadasve brižljivo biranje svakog rekvizita, svakog detalja nošnje ili scenografije, na čemu ovom ansamblu mogu pozavidieti mnogi amateri.

Predstava *Iz života jednog kafse (Zo života jedného tovariša)* Žužića-Rotara u izvođenju amatera Slovačkog kulturno-prosvetnog društva "Detvan" (Đetvan) već je igrana na jednoj od prethodnih smotri slovačkih dramskih amatera. U nemogućnosti da se na Smotri pojave sa novom predstavom amateri iz Pančeva (MZ Vojlovica) zamolili su organizacioni odbor smotre da se pojave sa svojom najuspesnijom predstavom. Tako je i publika u Bačkom Petrovcu imala prilike da uživa u uverljivoj, simpatičnoj i humornoj igri ovih redovnih učesnika smotre, ovih iskusnih amatera. Autorski projekat reditelja Miroslava Benke S.O.S. realizovan sa članovima Pozorišta VHIV – scena u Staroj Pazovi, odnosno na sceni Slovačkog pozorišta VHV – scena u Staroj Pazovi, kako piše na propagandnom materijalu predstave je bez sumnje dogadjaj godine. Predstava se radala puno dve godine da bi ovaj kolektiv prikazala u potpuno novom svjetlu. Sredstvima fizičkog teatra reditelj priča priču o sukobu Dobra i Zla, o radanju Pravde, o tome, kako čovek uništava sebe i svet oko sebe, o zatvorenosti sile i svih totalitarnih režima, o potrebi osvećenja svih... i valjda zbog toga pod naslov predstave Spasite naše duše. Izuzetna fizička ekspresija Zdenka Kožika, Dragana Cvijića i ostalih aktera-plesača u predstavi, kvalitetna zvučna matrica predstave i ton Mihaila Gode, osmišljeni svjetlosni efekti i nadasve silovitost ideje predstave doprineli su njenom izuzetnom recepciranjem od strane publike. Predstava je ujedno potvrdila da su već duže vreme primetni i prisutni elementi teatra sibola prerasli u kvalitativno nov pozorišni izraz amatera iz Stare Pazove i naravno, reditelja Miroslava Benke. (Ova predstava je visoko ocenjena i na sarajevskom MIES-u, na Susretima vojvodanskih profesionalnih pozorišta, na svetskom festivalu amaterskih pozorišta u Norveškoj, uvrštena je na repertoar Bitef-a a očekuju je gostovanja po zemljama Evrope).

Dečja scena KUD "Mladost" iz Luga na Smotri se predstavila predstavom *Vragolani iz Poljane (Figliari spod Polany)* autora Ľuda Zelenke. Prvi nesigurni glumački koraci brojnih aktera ove predstave nisu smatrali publici da aplauzima bodri svoje vršnjake. Iako bi se rediteljskoj koncepciji ove predstave moglo što-šta zameriti, vredno je pohvale da se u Lugu sistematski i svesno počinje negovati dramski amaterizam upravo među učenicima osnovne škole.

Dramski amateri Slovačkog kulturno-prosvetnog društva "Ludovit Štr" (I. judevit Štr), stari su znanci petrovačke publike i redovni učesnici svih dosadašnjih Smotri. Ove godine nepovoljne prilike društva odrazile su se i na njihov rad. U nemogućnosti postavke nove pozorišne predstave, oni su se potrudili da od skečeva naprave predstavu. Tako se na sceni u predstavi *Hostinec pod gaštanom* pojavljuju

samo dva glumca, koji su ujedno i reditelji "predstave". Rezultat — bleda slika na prevelikoj sceni i izmamljivanje gorkastog osmeha. Pitanje — kako pomoći ovim amaterima da prebrode materijalne probleme i smenu generacije u pozorišnom amaterizmu — ostaje bez odgovora.

Kovačićka scena Pozorišta VHV i ovoga puta se opredelila za malu scenu. Kao polazna osnova njihove predstave u režiji amatera Márie Kotvášovej (Marije Kotvaš) i Milana Matijević poslužio je tekst Jovana Kesera *Da li je moguće drugovi, da smo svi mi...* (*Sídruhovia, je to možné...*) Ali samo kao osnova. Reditelji su precuzeli pojedine likove ovog autora ali su ujedno uspeli da ispričaju priču o problemima svoje sredine, da "umetnu" poneki aktuelni problem i petrovačke sredine, odnosno da u scđnicu mesne zajednice bukvalno uključe sve prisutne u publici. Do koje mere je predstava smišljeno radena svedoči i "kostim" pojedinih funkcionera, radnika, sekretarice, partijskih aktivista, predsednica radnog predsedništva... Najeća vrlina predstave predstavlja korišćenje lokalnog govora sa svim jezičkim nekorisnostima kao elementom gradnje karaktera pojedinih likova. Tako je od nedostataka napravljena vrlina predstave koja ujedno služi i kao nepobitna činjenica u današnjoj jezičkoj komunikaciji. Kovačički amateri pri tom dosledno poštuju princip, da barem neko govori književnim jezikom. Idu čak i korak dalje, pa pojedini diskutanti na sastanku skreću pažnju prisutnim na jezičke

nedostatke i nepravilnosti. Opšti utisak — verna slika mučnih sednica iz naše nedavne prošlosti.

KUD "Sládkovič" iz Boljevaca prošle godine se pojavilo na Smotri posle pauze dugačke više od deset godina. Ove godine na Smotri u Bačkom Petrovcu nastupilo je ne samo u istom sastavu, već i sa novim, obećavajućim snagama. Prihvatali su se teksta Rudy Strahla *Slučaj Adama i Eve* (*Pripad Adama a Evy*) u kome javni tužilac i javni branilac obrazlažu zašto je opravдан, odnosno neopravdan brak između Adama i Eve. Iskričav i duhovit tekst iziskavao bi daleko veća iskustva od onih kojima raspolaže ovaj mlad, darovit ansambl. Razmahanje glumačkog talenta ovako je sputavala nesigurnost rediteljske konceptcije i umeća pojednostaviti neka scenska rešenja. A možda su publika i žiri zanemarili činjenicu da je svaki početak težak. Ako ovako produže, amateri iz sela Boljeveci (opština Zemun) ubrzovo će doseći ako ne i prestižno nivo amaterskih kolektiva sa dužim kontinuiranim radom.

Kao gost XXII smotre slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodinci, u čast nagradenih amatera i jubilanta Pozorišta VHV-scene u Bačkom Petrovcu nastupili su članovi Nacionalnog amaterskog pozorišta iz Kikinde sa predstavom *Rodoljupci* Jovana Sterije Popovića u režiji Ljuboslava Majere.

Milina Florianova

AMATERSKA POZORIŠTA RUMUNSKE NARODNOSTI

Održana između 30. marta i 7. aprila, XIX smotra Pozorišnih dana Rumuna u Vojvodini, nije obilovala mnogo brojnim predstavama što se zadnjih godina uklapa u standarde ove smotre, a sa čime ne možemo biti zadovoljni pre svega i zbog činjenice da je već ukazano na mnogo brojne probleme u ovoj oblasti kod Rumuna i koje su dovele do ovakvog ponižavajućeg odaziva amaterskih pozorišnih trupa.

I ove godine svoju istinsku vrednost potvrđili su glumci Scene u funkciji profesionalnog pozorišta Doma kulture "Doina" iz Uzidina. Predstavom *I tako dalje*, reditelj Julijan Ursulesku uspeo je u potpunosti da sačuva čehovljcu provincialnu atmosferu u okviru koje se odvijaju velike tragedije, sitne farse koje, hteli ili ne, neminovno nose u sebi i ljudske sudbine, scene prepoznatljive po specifičnom humoru u čijoj se senci, ne retko, skriva jedna suptilna komedija s jedne i tragičnost s druge strane. Reditelj je sa puno inspiracije, maestralno, koncipirao likove i naravno,

sa puno umešnosti svakom pokretu na sceni pripisuje posebno značenje, posebnu draž. Očigledno, svemu tome doprinele su i proporcije teksta (jednočinki) kao i veliki izbor iskusnih glumaca. Joca Vinka i u ovoj predstavi dokazao je da je u samom vrhu pozorišnog života Rumuna u Vojvodini. Cela pozorišna trupa i ovom predstavom dokazala je značaj ove Scene u funkciji profesionalnog pozorišta.

Predstavom *Čovek nije podreden mašini* T. Popeskua u režiji Štefana Jordaneskua i izvođenju Scene u funkciji profesionalnog pozorišta iz Banatskog Novog Sela imponuje izuzetnom scenografijom koja se očigledno uspešno uklapila u konceptciju ove predstave. Glumci ove Scene su, najzad, uspeli da ostvare kompletну predstavu od igre pa do onog što im je uvek nedostajalo — jezika, književnog rumunskog jezika. Možda im je ova predstava i najbolje ostvarenje u ipak, za naše uslove, dugotrajnom pozorišnom životu. Evidentno, u predstavi glavni akcenat je stavljen na kritiku totalitarnog sistema, na manipulisanje ljudima... a

glumnici Viktor Mihajlov i Elena Čomičava sledeći upustva reditelja ostvarili su njihove, do sada, najbolje uloge.

Šta reći o predstavi *Šest lica traže pisca*? Malo je neobično da je reditelj isuviše puno skraćivao tekst predstave. Ostala je samo jedna glavna uloga za boljeg glumca (Trajana Kačinu) a ostale likove svodio na epizodne. Očigledno da je prvi deo predstave rađen sa više pažnje dok je u drugom delu bilo i nedorečenih situacija.

Didinine kćerke V. Estimijua u izvođenju Scene u funkciji profesionalnog pozorišta iz Straže bila je loša kopija nekada izuzetnih ostvarenja ove Scene.

Predstava *Spiritus-anima-corpus* u izvođenju amatera književnog senakla "Mlada pera" iz Vršca izazvala je dosta oprečnih mišljenja. Jedno je sigurno: ova je bila predstava iznenadenja na Pozorišnim danima, veliki korak za ovu smotru a i za pozorišni život Rumuna kod nas. *Spiritus-anima-corpus* je predstava koja je dokazala da scena može pružati bezbroj mogućnosti izražavanja a istovremeno zahteva i dodatni napor u njenom praćenju. Očigledno da je i namerna reditelja predstave bila traganje za što raznovrsnijim mogućnostima scenskog izražavanja, stoga predstavu treba posmatrati u celosti gde glavnu reč imaju pokreti, mimika, muzika igra, svetlost... Treba izdvojiti par motiva na kojima se zasniva cela priča ove predstave, a to su: smrt, ljubav, samoča, strah... Jedna ovakva predstava zahtevala je od publike pa i od glumaca poznавanje mitologije, književnosti, muzike, baleta, modernog pozorišta...

Predstava *Profesionalac D.* Kovačevića, u režiji Jona Omoran-a a u izvođenju amatera iz Straže uklapa se u tzv. korektnе predstave i u svakom slučaju uspešnija je od predstave koju su postavili članovi Scene iz istog mesta. Bez sumnje da je Jon Omoran ostvario dobru ulogu i delimo mišljenje članova žirija da, ako bi se Omoran usmjerio samo na realizaciju uloge a režiju prepustio nekom reditelju, da bi u tom slučaju za ostvarenu ulogu dobio i

AMATERSKI RUSINSKI TEATAR "ĐADA"

Reorganizacija ART "Đada", Prvi festival dečje drame i plasmana pozorišnog komada Nataška, kraljovna pješačkog ostroba (*Natalija, kraljica pešačkog ostrva*) u izvođenju dečje grupe ART "Đada" scene iz Ruskog Krstura u sam vrh vojvodanskog i srpskog dečjeg amaterizma to bi bile tri stožerne teme oko kojih se zbivalo ono bitno u dramskom životu Rusina u sezoni 1990/91.

XXIII dramski memorijal "Petra Rizničić Dade" je u Ruskom Krsturu okupio od 16. do 23. marta svu dramsku produkciju na rusinskom govornom području neke afirmi-

značajniju nagradu. Očigledan je napor ovog iskusnog glumca na ostvarenju samog lika, režije i scenografije i naravno zbog svega toga on je i najzaslužniji za uspeh same predstave.

Svečana večera u pogrebnom poduzeću I. Brešana, u režiji Lavinijusa Dudića je predstava kojom su debitovali amateri iz Lokava. Kažemo debitovali jer većina aktera ove predstave su upravo mlađi debitanti. Naravno da je takav tekst bio izazov za ove glumce ali i zamka kojoj nisu mogli odoleti, što je ostavilo trag i na samu realizaciju predstave. Ali, uprkos svemu tome u Lokvama postoji već, nećemo pogrešiti ako kažemo, jezgro buduće pozorišne trupe na koju se mora računati u pozorišnom životu Rumuna. S pravom možemo konstatovati da ovi mlađi glumci, i bez sumnje talentovani, na sledećim smotrama (ako rade sa profesionalnim rediteljima) da će ostvariti i značajnije uspehe. Scenografija ove predstave, čiji je autor Trajan Todoran, osvojila je prvu nagradu.

Predstavu *Piknik na bojnom polju* F. Arabala, u režiji A. Kroitorua, ne možemo svrstati među bolje predstave amatera iz Seleša ali ona ipak može poslužiti kao pokazatelj kakav se značaj pridaže ovoj vrsti umetnosti u ovom mestu. Evidentno je da je ova predstava, koja je malo radena, postavljena radi održanja nekog kontinuiteta ove pozorišne trupe koja je ipak poznavala i bolje dane. Šta govoriti o samoj predstavi. Tekst nije bio po meri većine glumaca ili bolje reči obrnuto. Tu ni režija nije mogla puno pomoći. Potrebno je istaći da je XIX smotra Pozorišnih dana Rumuna u AP Vojvodini, po mnogo čemu, jedna od uspešnijih smotri sa dosta mlađih i talentovanih debitantata što nam ipak daje nadu da će ova plemenita manifestacija, ukoliko bude više razumevanja za potrebe rumunske narodnosti, potrajati i u narednim godinama.

Niku Čobanu

sane gostujuće komade. Težište je na dramskom stvaralaštvu u okviru Amaterskog rusinskog teatra "Đada" pošto su njegove dve scene pripremile pet premijera: scena u Ruskom Krsturu je dala *Шептлине краљевство* (*Sretno kraljevstvo*) od P. Gregora u režiji Ljuboslava Majere, i komad *Natalija, kraljica pešačkog ostrva* od Đ. Papharhaja a u režiji Mihajla Zazuljaka dok je scena u Novom Sadu pripremila *Moј dvorac* (*Moj dvorac*) J. Jilčeka u režiji Đ. Papharhaja, dečja grupa te scene je dala premijeru *Леплар и чорт* (*Obućar i davo*) od A. Šenoe u režiji Me-

lanje Rimar kao i monodramu *Любница, прв ис љиче множини* (*Ljubica, prvo lice množine*) od M. Vučetića a u režiji Đ. Papharhaja. Na memorijalu su nastupili i dramski ansambl iz T. Vrbasa, Kucure, Đurdeva i Petrovca kod Vukovara šireći scensku reč i pored svih aktuelnih materijalnih, organizacionih i problema drugog profila koji tište ove amaterske kolektive. Najkraći rezime dometa ovogodišnjeg XXIII Memorijala bi glasio: deset predstava na rusinskom jeziku, od toga četiri uradene na originalne tekstove iz rusinske književnosti, a jedna monodrama, jedna radio-drama i tri predstave za decu ukazuju na raznovrsnost repertoara. Žanrovska profil su: od komedije situacije do tragičnih farsi a sve su to kreirali amateri iz šest mesta u kojima se neguje dramska reč na rusinskom te gosti iz Sivea i profesionalci iz Novog Sada (SNP sa *Audijencijom* od V. Havcla).

Od ostalih dramskih kolektiva svakako treba istaći premjeru koju su pripremili članovi dramske grupe KPD "Karpatski" iz Titovog Vrbasa. Reč je o tekstu Mirona Kanjuha *Всљка птица* (*Velika ptica*) koji je, u osnovi, dramski heterogen tekst i moguće ga je shvatiti i kao političku ili satiričnu alegoriju, tekst napisan već davne 1972. godine i njime je u rusinskoj književnosti počela moderna drama. Međutim, pošto je obeležen kao težak politički pamflet i protivljenje politici SK, na njegovo štampanje se čekalo do 1990. godine. I pored teškoća u pripremi tog teksta, glumački ansambl iz Titovog Vrbasa je napravio inspirativan i svež komad koji je punio salu u tom gradu, u Ruskom Krsturu, a nedavno je komad snimljen za programske potrebe TV Novi Sad.

Najznačajniji reorganizacioni zahvat u dramskom životu Rusina je, verovatno, bio taj koji je usledio posle održavanja Skupštine Amaterskog rusinskog teatra "Đada" 19. aprila 1991. godine u Ruskom Krsturu. Na skupštini je prihvaćen novi statut Teatra te je time doneta i nova odluka o novom nazivu – od tog dana ova institucija nosi naziv Rusinski narodni teatar "Đada". U novom statutu su izostavljene odredene ideološko-političke označke, umesto konferencije Teatra radiće zborovi obe scene. Predsedništvo je zamjenjeno Upravnim odborom koji će istovremeno obavljati i funkciju dosadašnjeg Umetničkog saveta. Tada je već konstatovan da je u tekućoj sezoni 1990/91. plan skoro u potpunosti ostvaren jer je pripremljeno 5 premjera i dato je 30 repriza a prema finansijeru Teatar je bio obavezan da ostvari 25 repriza. U tom kontekstu je ukazano da u nazivu i Memorijala i RNT stoji ime Petra Riznića Đade te je potvrđena činjenica da je kroz ruke ovog entuzijastike prošla masa od 1175 amatera, od toga 811 u dramskim sekcijama i 364 u folklornim i baletskim grupa-

ma. Po nacionalnoj strukturi ovi amateri su bili: 644 Srba, 420 Rusina, 36 Nemaca, 48 Madara, 24 Rusa i 3 Jevreja. Bio je to pozorišni entuzijasta sa mnogo širim vidicima, vizonar teatra i "dasaka koje život znaće".

Već 10. maja je Rusinski narodni teatar "Đada" dobio novu Skupštinu i upravne organe. Utvrđeno je da bi repertoarska politika trebala sadržati u себи barem jedan komad iz narodnog života, mora se rusinska reč na sceni kontinuirano negovati i odlaziti još češće u mesta sa rusinskim životom. Konstatovano je, takođe, da dolaze uslovi rada kada se svaki subjekt mora ponašati tržišno i stvarati predstave koje će imati i komercijalnih efekata jer se više ne može ova i slične institucije bazirati samo na stalnim sredstvima finansijskih (fondova) pošto su ovi sve tanji. Такође je neophodno statusno određenje mesta RNT "Đada" u Vojvodini, Srbiji i Jugoslaviji kao i intenzivniji rad sa mlađim kadrovima, glumcima, režiserima, scenografima.

Bogata žetva dramskih komada koje su izvodile dečje dramske grupe (iz Ruskog Krstura, Đurdeva i Novog Sada) je omogućila ostvarenje jednog, sa velikim simpatijama prihvaćene ideje – održan je 20. aprila Prvi festival dečje drame na rusinskom jeziku u Kucuri. Uspeh ove smotre koja je organizovana zahvaljujući zalaganju članova KUD "Žetva" iz Kucure, prvenstveno iz redova ikusnih dramskih amatera, kao i kolektiva Škole "Bratstvo-jedinstvo", te organa Matice rusinske potvrđuje da ubuduće Memorijal neće biti jedino mesto gde će se u potpunosti moći pratiti što ima novo u oblasti dečje dramske produkcije na rusinskom jeziku. Očekuje se da će ova smotra već iduće godine biti obogaćena novim sadržajima.

Kontinuitet dramske delatnosti je produžen sa nastupom RNT "Đada", scene iz Ruskog Krstura, na Susretu amaterskih pozorišta Vojvodine. Predstavu *Sretno kraljevstvo* P. Gregora ruskokrstarski amateri su dali 15. maja u Kikindi gde su zapažene kreacije Ivana Papuge kao Kralja i Mihajla Zazuljaka koji je te večeri dobio i nagradu publike za najbolje glumačko ostvarenje.

Pomalo neočekivano zadovoljstvo dečjoj pozorišnoj produkciji na rusinskom jeziku donose ovogodišnje bečejske "Majske igre". Umetnička komisija ovih susreta je bila pred teškim zadatkom zbog izjednačenog kvaliteta izvedenih pozorišnih ostvarenja, bogatstva žanrova i režiserskih pristupa k realizaciji komada i većom količinom tekstova domaćih autora, kako da izabere najbolju između 16 predstava u konkurenciji (8 predstava na srpskokrvačkom, dve na rumunskom, dve na rusinskom, dve na madarskom i jedna na slovačkom jeziku kao i jedna pantomima). Odluka je glasila: najbolja predstava je *Natalija, kraljica pešačkog osrta* autora Đure Papharhaja, u režiji Mihaila Zazuljaka a

u izvođenju dečje scene RNT "Đada" iz Ruskog Krstura. Ova je predstava otišla na republiku smotru, na XIII dečje pozorišne igre Srbije (od 1. do 7. juna u Žabare pa su i tamo mali ruskokršturaši zauzeli prvo mesto u konkurenčiji učenika mlađeg uzrasta.

Na planu međunarodne saradnje i u ovoj sezoni su zabeleženi značajni potezi, vredni rezultati. Delegacija iz Teatra "Aleksandra Đuhnovića iz Prešovca (ČSFR) je bila u februaru i dogovorenog je da razmena gostovanja predstava, režisera i ostalih bude na principu reciprociteta. Bilo je reči i o razmeni literature, dramskih komada, pomoći u posuđivanju kostima i druge opreme. Već od jeseni direktor prešovskog pozorišta i jedan od režisera će na ruskokršturskoj sceni postavljati komad Arađfija, staroga popa đivuka (*Agafija, starog pope kći*) Đure Papharhaja. Sa njim će doći i profesionalni scenograf. Inače, prešovski teatar će u Ruskom Krsturu gostovati za vreme božićnih praznika, jedan njihov komad će se dati na Memorijalu

iduće godine a teatar "Đada" bi Prešovčanima vratio posetu u proleće iduće godine.

Za vreme održavanja XXX Festivala kulture "Crvena ruža" u Ruskom Krsturu je boravila i delegacija asocijacije radnika u kulturi Ukrajine sa sedištem u Užgorodu na čijem je čelu bio Vasilij Rusnak, direktor pomenutog udruženja. Dogovorenog je da do kraja ove godine "Đada" bude domaćin lavovskom i mukačevskom teatru. Pre toga, RNT "Đada" je dobio poziv da učestvuje na bijenalnom Međunarodnom pozorišnom festivalu u Užgorodu od 24. do 31. oktobra a dogovorenog je, iako je to festival "starijih" dramskih kolektiva, da u Užgorodu gostaće dečja predstava *Natalija, kraljica pešačkog ostrva*, s obzirom da su joj svi autori iz samog RNT, a zabeležila je zapažen uspeh u Vojvodini i Srbiji. Predstava bi, zatim, gostovala i u Prešovu (ČSFR).

Gavra Kolcsar

OPERA I BALET

U osvrtanju na ovu sezonu, ne može se zaobići podsećanje, da je započela u situaciji nesrednenosti, nastale nakon naglog odlaska prinudne uprave iz SNP-a, na samom kraju prethodne sezone. Trebalo je hitno pripremiti nove projekte, osmislići plan sezone onako kako ju je videla nova uprava, a to je zapravo značilo vraćanje jednoj uobičajenoj, tradicionalnoj praksi repertoarskog muzičkog pozorišta. Po izboru operskog repertoara koji se obnavlja i ponovo dovodio na scenu u vidu premijera ili temeljitih obnova, to je potpuno evidentno. Sa repertoara je već ranije, kao očito neuspeo pokušaj osavremenjenog pristupa interpretiranju klasične operete, bila nestala *Kneginja čardaša*, a de Faljina *Atlantida*, koja je zapravo veštački održavana na repertoaru sa namerama da se pokaže na inostranim gostovanjima, pošto je takve izglede izgubila, bila je takođe ugašena, verovatno i zbog same skupoće projekta. Sa baletskog repertoara su odlaskom Nade Kokotović, takođe nestale i koreodrame nastale njenim zalaganjem i balet se, kao prvenstveno i formirano kao ansambl klasičnog tipa, vratio i svom klasičnom repertoaru.

Ne bi se moglo reći da je ta promena izazvala neko vidljivo željenje javnosti, iako je sasvim sigurno, da je šteta i ovakvo odstranjivanje nastojanja za nekim novijim zbivanjima na našoj muzičkoj sceni, kao što je bilo pogrešno i naglo i potpuno okretanje od tradicionalnih formi u prethodnom slučaju.

Šta smo dobili u ovoj operskoj sezoni? Jednu premijeru već više puta postavljane Smetanine *Prodane neveste* u

korektnoj realizaciji, jednu takođe korektnu temeljitu obnovu Borodinovog *Kneza Igora* i jednu novu inscenaciju Leonkavalovih *Pajaca*, za koju se uopšte ne bi moglo reći da je dosegla nivo korektnosti, kao i nešto proširen spisak naslova tradicionalnog repertoara dela koja su već godinama prisutna na novosadskoj sceni, poput *Travijate*, *Nabuke*, *Toske*, *Seviljskog berberina* i sličnih operskih bestselera, koji svakako čine okosnicu operskih repertoara svugde u svetu, ali isto tako nisu i jedini sadržaj ponude. Očigledno, bilo je potrebno vratiti praksu rada operskog ansambla u neke „normalne“ tokove, a za neke smelije iskorake i inicijative, nije bilo ni vremena ni sredstava.

Nešto je zanimljivija ostvarenja donelo ovo vraćanje „normalnog“ repertoaru u baletu, koji je profesionalno čistim načinom ostvario veoma uspelo baletsko *Veče u belom*, koje svoj skladni izgled zahvaljuje prevashodno i odličnim koreografijama gostujućih madarskih umetnika, kao i zaista perfektno pripremljenoj premijeri do sada kod nas neizvođenog *Stvaranja sveta* na muziku ruskog kompozitora Andreja Petrova. Treba li posebno isticati da je tu verovatno najveću ulogu odigrala upornost koreografa Ike Otrina iz Maribora, nekada člana i rukovodioca Novosadskog baleta. Pod njegovom rukom je ponovo na scenu bila dovedena i nekada veoma popularna i mnogoigrana *Vragolanka Luja Herolda*, što je, uz neke zadržane predstave iz prethodne sezone, bilo sasvim dovoljno da balet zabeleži uspešnu renesansu „klasičnog načina“ igranja, ali pri tome da bude i dovoljno svež i nov.

Ono što je u prethodnoj sezoni predstavljalo najnesporiju vrednost, obnovljen rad Vojvodanske filharmonije, uspelo je da se, iako u nešto smanjenom obimu, održi i tokom ove. Kvalitetni koncerti sa atraktivnim solistima i dirigentima, očito su nešto što ova sredina želi, a broj gostovanja Filharmonije, kao i oživljena praksa snimanja novih dela vojvodanskih kompozitora, govore o neophodnosti čuvanja ovog segmenta delačnosti SNP-a, koji je nezamenjiv. To samo pokazuje da ideja Muzičkog centra uopšte nije bila nelogična i da se praksa zapravo odvija u smislu tog koncepta, jer zasada barem, alternativa postojanja samostalnog simfoniskog orkestra nije ostvariva. Šteta je da se nije aktivnije koristio i potencijal hora u koncertnim aktivenos-tima, bilo u celini, ili u vidu kamernog sastava.

Ne sme se, naravno, zaobići ni činjenica održavanja Petog jugoslovenskog baletskog takmičenja, koje je ostvareno i pored svih nevolja i nepogodnosti nametnutih političkim zbivanjima u zemlji, pre svega zahvaljujući entuzijazmu i upornosti nosilaca ovog projekta. Novi Sad je sa ovim takmičenjem zaista mnogo dobijao i treba očekivati da će

uspostavljena tradicija na svaki način podrži, pa makar i u izmenjenom vidu i uz sačekivanje pogodnjeg trenutka za njen nastavak.

U celini posmatrano, pogled na umetničke i brojčane rezultate, u smislu broja izvedenih premijera, obnova, predstava, gostovanja, a posebno posetilaca na predstavama, pokazuje da kriza opstojavanja muzičkog teatra u Novom Sadu (a to nije slučaj samo u Novom Sadu) i dalje traje. Godina dana prinudne uprave je nije izlečila, a nije se ništa bitno pozitivno desilo u njenom rešavanju ni tokom posmatrane sezone. Novac, kadrovi, organizacija, osmišljavanje umetničke politike, nepovoljne političke i društveno-psihološke prilike, sve je to okvir koji hroničar mora da vidi i ukupnu sliku postavi u njega. Nije njegovo da procenjuje da li se i kako, moglo više i bolje, ali mu je, verovatno, dozvoljeno da izrazi osećanje, koje nije samo njegovo, da bi uprkos svemu, pa i u takvom okviru želeo da vidi lepšu i bogatiju sliku.

Eugen Gvozdanović

pozorišta/ansamblji/reperoari

novi sad

SRPSKO NARODNO POZORIŠTE

Upravnik: Miodrag Janoski (1937, 25, 17), vršilac dužnosti upravnika od 19. juna 1990. do 15. maja 1991. i ponovo od maja — najduže do godinu dana

Direktor Tehnike: Dragan Inić (1949, 19, 9)

Rukovodilac — Marketing i finansije: Nada Fistrić (1950, 20, 5)

Direktor — Opšti i pravni poslovi: Dragoljub Rašković (1938, 27, 7)

Scenograf: Boris Maksimović (1949, 12, 12)

Kostimografi: Jasna Petrović Badnjarević (1948, 19, 19), Mirjana Stojanović Maurić (1947, 21, 21)

DRAMA

Profesori: Branko Pleša, Petar Marjanović, Radoslav Lazić — umetnički savetnici Drame

Mirjana Markovinović, direktor, od početka sezone do kraja (1954, 14, 4), Gordana Torbica, sekretar arhivist (1947, 21, 13) i Tibor Kiš, sekretar koordinator (1946, 24, 24)

Glumci: Jelena Antonijević (1965, 2, 2), Mladen Barbarić (1953, 13, 13), Novak Bilbija (1950, 19, 6), Zoran Bogdanov (1957, 10, 10), Aleksandra Carić (1959, 6, 6), Aleksandar Đorđević (1948, 19, 19), Jasna Đuričić (1966, 2, 2), Gordana Đurđević (1961, 6, 6), Miroslav Fabri (1958, 7, 2), Aleksandar Gajin (1965, 3, 3), Mirjana Gardinovački (1950, 21, 21), Stevan Gardinovački (1936, 30, 22), Aleksandra Ilić Pleskonjić (1959, 11, 11), Božo Jajčanin (1928, 38, 16), Gordana Jošić (1963, 4, 2), Vladislav Kaćanski (1950, 13, 13),

Napomena: brojevi uz imena u zagradama označavaju po redu: godinu rođenja, ukupni radni staž i staž u navedenom pozorištu

Ilinka Kajtez (1949, 21, 21), Gordana Kamenarović (1958, 7, 7), Tomislav Knežević (1951, 20, 20), Radivoje Kojadinović (1928, 38, 36), Zaida Krimšamhalov (1936, 32, 28), Tijana Maksimović (1961, 6, 2), Ksenija Martinov Pavlović (1948, 25, 25), Verica Milošević (1943, 28, 24), Predrag Momčilović (1959, 5, 5), Ivana Pejčić (1960, 7, 7); Dragomir Pešić (1957, 10, 10), Miodrag Petrović (1954, 11, 11), Miodrag Petronje (1946, 21, 7), Ljubica Rakić (1953, 21, 21), Olivera Stamenković (1965, 3, 2), Lidija Stevanović (1958, 5, 3), Sonja (Sofija) Stipić (1946, 23, 21), Milan Šmit (1946, 20, 16), Milena Šijački Bulatović (1936, 37, 35), Dobrila Šokica (1934, 37, 36), Predrag Tomanović (1964, 3, 3), Zvjezdana Tomašević Josifov (1958, 3, 2), Valja Vejin (1949, 21, 15), Renata Vigi (1951, 19, 15), Draginja Voganjac (1967, 2, 2), Vasa Vrtipraški (1946, 23, 23), Nenad Vujanović (1961, 3, 2).

Voditelji predstava: Zorica Đordjević (1941, 24, 21), Stojan Kostić (1946, 19, 16), Snežana Kovačević (1953, 9, 9).

Šaptači: Irena Petronje (1952, 18, 11), Milica Radenović (1952, 14, 13), Mira Radovanov (1950, 16, 14)

OPERA I BALET

Mladen Sabljić, umetnički savetnik Opere, Borivoje Šugić, direktor (1937, 30, 16)

Dirigenti: Miodrag Janoski (1937, 25, 17), Imre Toplak (1933, 34, 30), Janez Govednik (1951, 16, 3)

Dirigent Hora: Vesna Krsmanović (1961, 6, 3)

Korepetitor: Aleksandra Hercenberger (1934, 35, 17)

Voditelji predstave: Stojanka Milušić (1947, 22, 19), Dejan Teodorović (1954, 8, 8)

Šaptači: Drenka Starčević (1947, 23, 10), Boženka Očovaj (1954, 13, 8)

Nototekar: Anika Ilona (1944, 17, 8)

VOKALNI SOLISTI

Soprani: Vera Berdović (1941, 26, 21)*, Veronika Kovač Vitkai (1932, 43, 19), Gordana Kojadinović (1939, 37, 18), Adela Marušević (1936, 37, 37), Branka Oklješa (1950, 21, 21)

Mecosoprani: Ilona Kantor Vasiljević (1946, 12, 5); Marina Pavlović Barać (1961, 7, 7), Višnja Pavlović Drakulić (1958, 11, 2).

Tenor: Slavoljub Kocić (1949, 18, 7)

Bariton: Branislav Vučasović (1951, 14, 12), Miodrag Milanović (1947, 20, 13).

ČLANOVI HORA

I soprani: Ljubica Bisak (1953, 16, 14); Julija Bisak Hartig (1950, 22, 22), Marija Brajković (1960, 11, 11), Snežana Janković (1957, 11, 11), Zorica Janković (1949, 9, 9), Etel Koči (1958, 10, 7), Katarina Lazić (1952, 12, 12), Jasna Prokić (1966, 6, 6), Milica Šujica (1970, 3, 2), Milica Šurjan (1953, 16, 16), Ivana Tucakov Kovačević (1956, 11, 11), Marija Vojvodić (1961, 10, 10).

II soprani: Jelena Cibula (1960, 7, 5), Nadežda Đapić (1932, 38, 21), Šarlota Fetahović (1948, 20, 20), Svetlana Knjičikević (1968, 4, 2), Marta Marić (1942, 26, 16), Vera Marković (1951, 18, 11), Valerija Nad (1959, 8, 7), Svetlana Šukalo (1966, 1, 1), Tatjana Vlaović (1964, 7, 7).

I alti: Nora Čonkić (1967, 7, 7), Klara Drakulić (1944, 16, 16), Natalija Popov (1947, 18, 18), Marta Roklicer (1965, 5, 5), Branka Sladić (1955, 15, 11), Ljiljana Stankov (1955, 13, 10), Marija Slović (1965, 2, 2), Sanja Trifunović (1967, 1, 1), Milica Vujić (1957, 11, 11).

II alti: Marina Aras (1948, 16, 12), Vera Naodović (1937, 32, 22), Vjera Radenković (1935, 34, 26), Tereza Stanković (1946, 24, 18), Jelena Varga (1952, 15, 15).

I tenor: Dobrivoj Gološin (1962, 5, 5), Branislav Krstić (1936, 29, 12), Igor Ksionžik (1963, 1, 1), Aleksandar Manojlović (1947, 13, 13), Danilo Nikolić (1928, 41, 40), Milutin Polovina (1940, 23, 23), Miloš Ristić (1956, 12, 12), Štefko Zoltan (1955, 13, 10).

II tenor: Jožef Bisak (1952, 17, 16), Zoltan Kovač (1955, 14, 14), Zoran Martinović (1957, 10, 10), Goran Mašić

* Godine ukupnog radnog staža u određenom pozorištu, korigovane su u odnosu na prethodni broj Almanaha (jer su podaci u prethodnim brojevima bili pogrešno navedeni)

(1960, 1, 1), Rista Milovanović (1931, 35, 32), Boško Radulaški (1960, 13, 7), Antun Topić (1958, 13, 2).

Bariton: Aleksandar Farkaš (1937, 26, 26), Petar Kojić (1956, 13, 7), Saša Kovačić (1965, 5, 5), Lajoš Rac Sabo (1938, 29, 28), Branko Rošu (1961, 3, 1), Dragom Stajić (1962, 4, 1), Vladimir Stojković (1964, 1, 1), Nebojša Šogorović (1962, 4, 1/2), Milan Zučajić (1941, 23, 23).

Bas: Toma Bahun (1947, 16, 12), Slobodan Đokić (1960, 3, 1), Stevan Holječek (1934, 22, 20), Voja Josimov (1955, 12, 11), Čedomir Milušić (1940, 28, 27), Siniša Pejaković (1957, 2, 1), Arpad Sarka (1956, 13, 8), Antal Tiri (1947, 26, 11), Miroslav Todorović (1934, 35, 35), Slavoljub Veselinović (1936, 29, 17).

ČLANOVI ORKESTRA

Koncertmajstori: Karolj Horvat (1950, 18, 14), Imre Lakatoš (1959, 10, 10).

I violin: Geza Balaž (1939, 33, 33), Adam Gutvajn (1941, 29, 26), Robert Hercenberger (1962, 7, 7), Ismet Huseinović (1938, 23, 18), Emilia Lukin (1963, 7, 7).

II violin: Jene Baranjai (1944, 31, 26), Andraš Burai (1965, 3, 3), Tereza Ćuković (1937, 34, 27), Imre Đuraki (1952, 13, 13), Mikloš Varga (1937, 35, 35), Eva Verebeš (1957, 15, 15).

Viole: Karlo Ižak (1944, 28, 23), Mihailo Kolesar (1967, 1, 1), Darko Kolosov (1965, 3, 3), Dušica Polovina (1966, 2, 1/2).

Violončelo: Iboja Farago (1966, 6, 6), Tibor Hartig (1934, 30, 24), Marijana Perić (1961, 7, 6), Stanislav Pišlar (1936, 26, 24), Hrvoje Tikvicki (1952, 14, 11).

Kontrabas: Julka Baranjai (1948, 23, 3), Ferenc Kovač (1955, 21, 10), Zvonimir Krstić (1953, 16, 14), Janoš Siladi (1936, 31, 26).

Flauta: Sonja Antonić (1962, 8, 7), Sanja Balač (1965, 4, 3), Brankica Đukić (1968, 3, 3), Saša Stevanović (1961, 6, 6).

Klarinet: Rudolf Balaž (1962, 6, 6), Stjepan Bašić (1955, 12, 12), Karolj Burai (1952, 13, 12), Stanojlo Gajic (1929, 37, 35).

Oboja: Olga Banovićanin (1951, 11, 11), Milun Ćuković (1935, 34, 34), Drago Jelavić (1956, 10, 10), Vladimir Puškar (1959, 10, 10), Mirjana Stančić (1950, 17, 17).

Fagot: Stevan Kazimić (1954, 12, 12), Dragana Ognjenović (1947, 18, 18).

Horna: Sladana Grlić (1968, 3, 3), Ištvan Palinkaš (1942, 23, 22), Erne Šuranji (1953, 13, 10), Jakim Višlavski (1952, 18, 18).

Tuba: Boris Ninkov (1966, 3, 3).

19), Milan Senković (1956, 12, 12), Lauraukobratović (1971, 2 1/2, 2 1/2).

Trombon: Branislav Aksin (1959, 9, 9), Tibor Bergel (1950, 16, 15), Ilija Geza (1955, 14, 11).

Udaraljke: Aleksandar Urošević (1965, 5, 5).

BALET

Rukovodilac Baleta: Dobrila Novkov (1947, 24, 24) do marta, zatim Iko Otrin, gost iz Maribora.

Repetitor-pedagog Baleta: Stela Pirogova (SSSR) i Dobrila Novkov

Korepetitor: Zoltan Gajdoš (1961, 9, 8)

Sekretar Baleta: Helmut Nedelko (1937, 33, 21)

Prvaci: Biljana Njegovan (1951, 22, 22), Rastislav Varga (1955, 17, 17).

Solisti I kategorije: Dijana Kozarski (1965, 8, 8), Bela Kurunci (1952, 18, 18), Eleonora Miler Hristidis (1953, 18, 18), Zoran Radojević (1953, 13, 13), Gabrijela Teglaši Velimirović (1961, 13, 13)

Solisti II kategorije: Nevena Antić Igrić (1953, 20, 20), Mira Ruškuc (1946, 27, 24), Sofija Stojadinović (1947, 25, 25), Nikola Uzelac (1945, 27, 23), Gizela Veličković (1960, 13, 13)

Solisti III kategorije: Apostol Hristidis (1953, 19, 18), Aleksandra Ketig (1961, 13, 13), Olivera Kovačević Crnjanski (1966, 5, 4), Jasna Kovačić (1963, 10, 8), Elizabeta Kurunci (1952, 19, 19), Amalija Petrić (1950, 23, 8), Dragan Vlalukin (1962, 9, 9).

Solisti epizodisti: Magdalena Gikovski (1951, 21, 21), Ilinka Grnja (1949, 23, 23), Ljubica Klinar (1952, 20, 20), Marija Miler (1949, 23, 23), Milutin Petrović (1954, 9, 9), Toni Randelović (1966, 4, 4), Sanja Vučurević (1963, 10, 9)

Ansambli I kategorije: Mirjana Božović (1949, 23, 23), Đorđe Drljan (1967, 5, 5), Ismet Fetahović (1954, 19, 19), Đerdika Lukić (1960, 12, 10), Đurdica Nad (1948, 21, 20), Radmila Nestorović (1966, 5, 5), Marijeta Savić (1967, 5, 5), Marija Šarčević (1959, 13, 13), Branka Tešanović Gligorić (1965, 6, 6), Aranka Tot (1963, 5, 5)

Ansambli II kategorije: Džana Čurčić (1962, 5, 5), Dragica Dimić (1959, 8, 8), Ilija Mataruga (1948, 20, 20), Biljana Pušić (1963, 11, 11)

Ansambli III kategorije: Bojana Jovanović (1970), Đurdica Radonjić (1971), Ivana Stojčević (1971), Ljiljana Višekruna (1972), Irena Zbornik (1972).

Ove sezone u angažmanu su bili solisti iz inostranstva: Ana Kušnirova (SSSR), Oksana Storožuk (SSSR), Vladimir Melnjik (SSSR), Ala Goduljan (SSSR), Joko Komacu

(Japan), a i dalje su u angažmanu Mihai Babuška (Rumunija) i Vasile Halkau (Rumunija).

REPERTOAR / DRAMA

Premijere u velikoj dvorani

Aristofan

ŽENE U NARODNOJ
SKUPŠTINI

Prepevao i adaptirao: Branko Pleša

Režija: Zoran Ratković

Scenografija: Boris Maksimović

Kostimi: Mirjana Stojanović Maurič

Muzika: Vojislav Voki Kostić

Scenski pokret i scenska postavka songova: Ivan Klemenc

Lektor: Žarko Ružić

Korepetitor: Svetozar Saša Kovačević

Asistent reditelja: Aleksandar Tripković

Lica: Mirjana Gardinovački (*Praksagora*), Ivan Hajtl (*Starač*), Zaida Krimšamhalov (*Horovoda*), Jasna Đuričić (*Filoforeika*), Renata Vigi (*Heretetka*), Zvjezdana Tomašević Josifov (*Glika*) Ilinka Kajtez (*Klinareta*), Tijana Maksimović (*Fileneta*), Valja Vejin (*Melistiha*), Gordana Jošić (*Gev-sistrata*), Stevan Šalajic (*Blepir*), Aleksandar Đorđević (*Sused*), Tomislav Jovanović (*Hreno*), Tomislav Knežević (*Gradanin*), Milica Kljaić Radaković (*Prva gospoda*), Aleksandar Gajin (*Mladic*), Jelica Bjelić (*Druga gospoda*), Andelija Vesnić Vasiljević (*Treća Gospoda*), Zlata Đurišić (*Četvrta gospoda*), Aleksandar Gajin (*Hijeron*)

2. februara 1991.

11 predstava u mestu

2564 gledaoca

Slobodan Cvetković

ZBRKA U POZORIŠTU ILI
TAKONESTO

Režija: Robert Kolar

Muzika: Zoran Aničić

Kostimi: Jasna Petrović Badnjarević

Lica: Miroslav Fabri (*Poštar*), Zijah Sokolović (*Betmen*), Gordana Kamenarović (*Goca*), Aleksandar Đorđević (*Šaca*), Ksenija Martinov Pavlović (*Poštarozder*), Ljubica Rakić (*Beba bas*), Toma Jovanović (*Deda Mraz*).

26. decembra 1990.

12 predstava u mestu

1942 gledaoca

Premijere u maloj dvorani

Dubravka Knežević

Č E K A J U Ć I F O R T I N B R A S A

Adaptacija i režija: Vladimir Lazić

Koreograf: Nada Kokotović

Scenografija: Boris Maksimović

Kostimi: Jasna Petrović Badnjarević

Kompozitor: Gabor Lendel

Lektor: Žarko Ružić

Lica: Novak Bilbija (*Podstanar Miljković*), Renata Vigi (*Marija*), Tomislav Jovanović (*Gospodin Arhitekta*), Ljubica Rakić (*Gospoda Astrofizičarka*), Saša Torlaković (*Konstantin Karamarković*), Gordana Jošić (*Jasminka Karamarković*), Dobrila Šokica (*Gazdarica*), Zaida Krimšamhalov (*Korepetitorka*), Miodrag Petronje (*Burazer*), Gabriela Teglaši (*Balerina*), Mihajlo Oneščuk (*Tenor*)

Orkestar: Članovi Baleta — Radmila Nestorović, Aranka Tot, Ljubica Klinar, Gizela Veličković, Marija Šarčević, Leonora Miler Hristidis, Aleksandra Ketig, Sanja Vučurević, Mira Ruškuc, Nevena Antić Igrić, Marijeta Savić, Olivera Crnjanski Kovačević

23. septembra 1990.

9 predstava u mestu

897 gledalaca

Aleksandar Popović

B E L A K A F A

Režija: Branko Pleša

Scenografija: Miletia Leskovac

Kostimi: Jasna Petrović Badnjarević

Muzika: Goran Pleša

Koreograf: Slavko Pervan

Lica: Stevan Gardinovački (*Momčilo Jabučilo*), Aleksandra Ilić Pleskonjić (*Majka Janja*), Predrag Momčilović (*Deli Jova*), Gordana Đurđević (*Crkva Ružica*), Vladislav Kaćanski/Predrag Tomanović (*Srda Zlopogleda*), Draginja Voganjac (*Zora Šišarka*)

Učestvuju: Sofija Stojadinović, Ljiljana Bugarski/Zorana Ostojić, Iva Žibreg/Anja Kovačević,

Grupa oficira3: Išvan Vereš Baranji, Gojko Galić, Lazar Živanac, Borislav Ivaniš, Goran Ivaniš, Milorad Zorić, Siniša Kovačević, Radovan Kravčić, Miroslav Lapčević, Miloslav Madacki, Dejan Nemec, Miodrag Nikolić, Darko Prvulj, Milan Puljezović, Saša Sckulić, Jovan Stanić, Dejan Stojadinović, Aleksandar Tripković, Zoran Tušev, Đerd Horvat

¹ učenice baletske škole

² učenice osnovnih škola

³ učenici srednjih škola

21. decembra 1990.

27 predstava (23 u mestu, 4 na gostovanju)

9134 gledalaca (7839 u mestu, 1295 na gostovanju)

Peter Vajs

P A T N J E G O S P O D I N A M O K I N P O T A

Prevod: Ivan Ivanji

Adaptacija i režija: Radoslav Milenković

Scenografija: Boris Maksimović

Kostimi: Bojana Nikitović

Lektor: Radovan Knežević

Lica: Radivoje Kojadinović (*Mokinpot*), Milan Šmit (*Vurst*), Lidija Stevanović (*Žena*), Miroslav Fabri (*Čuvat*, *Suparnik*, *Prvi činovnik vlade*), Božo Jajčanin (*Službeno lice, Poslodavac, Drugi činovnik vlade*), Miodrag Petronje (*Advokat, Lekar, Dobri Bog*), Nenad Vučanović (*Nameštenik, Treći činovnik vlade*), Danica Kuculović (*Prvi andeo*), Verica Milošević (*Drugi andeo*), Olivera Stamenković (*Prva bolničarka, Prva daktilografskinja, Prvi andelčić*), Jelena Antonijević (*Druga bolničarka, Druga daktilografskinja, Drugi andelčić*), Branko Ilić (*Sluga*)

16. januara 1991.

17 predstava (9 u mestu, 8 na gostovanju)

2500 gledalaca (1262 u mestu, 1238 na gostovanju)

Borislav Mihajlović — Mihiz

B A N O V I Ć S T R A H I N J A

Režija: Jovica Pavić

Scenografija: Geroslav Zarić

Kostimi: Mirjana Stojanović Maurič

Muzika: Boris Relja

Asistent reditelja: Aleksandar Tripković

Scenski pokret: Ivan Klemenc

Lektor: Žarko Ružić

Lica: Miodrag Petrović (*Banović Strahinja*), Milena Bulatović (*Njegova Majka*), Ljubica Rakić (*Njegova Žena*), Feodor Tapavički (*Sluga Milutin*), Vasa Vrtipraški (*Vlah Alija*), Velimir Životić (*Jug Bogdan*), Novak Bilbija (*Vojin Jugović*), Robert Kolar (*Boško Jugović*), Milan Puljezović, Jovan Stanić, Nemanja Zobenica, Bojan Kvrgić, Miroslav Mitrović (*Sluge u kući Jugovića*),

Monahinje, I čin: Aleksandra Mičić, Aleksandra Radulović, Nadežda Šošić, Sandra Stojisavljević, Jelena Savić, Marija Bohocki

Popovi, I čin: Ivan Popović, Nemanja Zobenica, Vladan

Desnica, Stanislav Bundalo, Dejan Stojadinović, Bojan Kvrgić, Vladimir Čulić, Milan Puljezević (*Vladika*), Gojko Galić, Jovan Stanić, Goran Ivaniš (*Crkvenjak*)

Raja, I čin: Marija Bohocki, Saša Maksimović, Borislav Ivaniš, Aleksandar Popović, Bogdanka Stanivuković, Milica Popović, Vladimir Francišković, Milorad Zorić, Sead Snagić, Dejan Stojadinović

Slikari, I čin: Miroslav Madacki, Saša Sekulović

Sluge, II čin: Nemanja Zobenica, Milan Puljezević, Jovan Stanić, Bojan Kvrgić

Turci, III čin: Milan Puljezević, Bojan Kvrgić, Nemanja Zobenica, Jovan Stanić, Dejan Stojadinović

Gradanke: Nataša Stojičić, Ivana Kaluderović

Deca: Ivana Temerinski, Marina Mijatović

26. januara 1991.

17 predstava (16 u mestu, 1 na gostovanju)
4650 gledalaca (4385 u mestu, 265 na gostovanju)

Vaclav Havel

A U D I J E N C I J A

Prevod: Aleksandar Ilić

Režija: Bogdan Ruškuc

Scenografija: Boris Maksimović

Kostimi: Mirjana Stojanović Maurič

Lektor: Žarko Ružić

Lica: Predrag Tomanović (Sladek), Zoran Bogdanov (Vanjek)

8. februara 1991.

15 predstava (13 u mestu, 2 na gostovanju)
2091 gledalac (1661 u mestu, 430 na gostovanju)

L A Z A K O S T I Ć – M E D U J A V O M I M E D S N O M

Scenario: dr Petar Marjanović

Režija: Radoslav Milenković

Scenografija: Miletta Leskovac

Kostumi: Jasna Petrović Badnjarević

Lektor: Radovan Knežević

Lica: Tomislav Knežević, Mirjana Gardinovački i Predrag Momčilović (*Najava*), Milica Kljaić Radaković (*Medu javom i med snom*), Draginja Voganjac (*Snove snivam*), Aleksandar Đorđević (*Oj, očima tim sunčanim*), Tomislav Knežević (*Oprosti mi*), Aleksandar Gajin (*Posle pogreba*), Mirjana Gardinovački (*Najava*), Jasna Đuričić (*Andelija iz "Maksima Crnojevića"*), Lidija Stevanović (*Fileta*), Predrag Kolarević i Robert Kolar (*Maksim*), Tomislav Knežević i Predrag Momčilović (*Najava*), Olivera Stamenković (*Rajo, tužna*

rajo), Valja Vejin (*U ju-ju-ju-ju*), Tijana Maksimović (*U Sremu*), Tomislav Knežević (*Najava*), Zaida Krimšamhalov (*Pevačka himna Jovanu Damaskinu*), Mirjana Gardinovački (*Prometej*), Predrag Tomanović (*Medu zvezdama*) (fragmen-ti), Predrag Tomanović (*Najava*), Jelena Antonijević (*Moja zvezda*), Draginja Voganjac i Gordana Đurđević (*Poslednja ruža*), Tomislav Knežević (*Spomen na Ruvarcu*), Predrag Momčilović (*Najava*), Novak Bilbija (*Pera Segedinac*), Tomislav Knežević (*Najava*), Miroslav Fabri (*Gloster iz Ričarda III*), Miodrag Petrović (*Gospodici Lenki Dunderskoj u spomenicu*), Mirjana Gardinovački, Tomislav Knežević (*Najava*), Predrag Momčilović (*Dnevnik Laze Kostića*), Stevan Šalajić (*Santa Maria della Salute*), Mirjana Gardinovački (*Najava*), Gordana Đurđević (*Medu javom i med snom*)

11. aprila 1991.

6 predstava u mestu

1405 gledalaca

Slobodan Selenić

O Č E V I I O C I

Dramatizacija: dr Petar Marjanović

Režija: Slavenko Saletović

Scenografija: Aleksandar Zlatović

Kostumi: Milanka Berberović

Muzika: Saša Gnus

Scenski pokret: Ivan Klemenc

Igre: Sofija Stojadinović

Lektor: Radovan Knežević

Asistent reditelja: Abu El Rub Omar

Lica: Velimir Životić (*Milutin Medaković*), Predrag Kola-rević (*Stevan*), Novak Bilbija (*Stevan Medaković*), Ljubica Rakić (*Elizabeta Blejk*), Milan Marković (*Mihajlo*), Robert Kolar (*Mihajlo*), Dobrila Šokica (*Nanka*), Tomislav Knežević (*Profesor Young*), Miroslav Fabri (*John Down-ing*), Draginja Voganjac (*Barbara*), Zaida Krimšamhalov (*Gospodica Trickey*), Nenad Vujanović (*Savić*), Ksenija Martinov Pavlović (*Gospoda Savić*), Miodrag Petrović (*Popović*), Renata Vigi (*Gospoda Popović*), Tomislav Jovanović (*Slobodan Jovanović*), Sonja Stipić (*Jelena Teodorović*), Miodrag Petronje (*Dragiša Cvetković*), Gordana Kamenarović (*Savina*), Aleksandar Gajin (*Patrick Walker*), Stevan Šalajić (*Jaša Prodanović*), Milena Bulatović (*Gospoda Persa Prodanović*), Ivana Pejić (*Unuka Jaše Prodanovića*), Milan Šmit (*Jordan Cvetković*), Valja Vejin (*Mara Cvetković*), Olivera Stamenković (*Aktivistkinja "sni terena"*), Aleksandar Đorđević (*Oficir Ozne*), Tijana Maksimović (*Jelena*), Vladislav Matić (*Moša Pijade*), Jasna Đuričić (*Bosa*), Vasa Vrtipraški (*Vidosav*), Ivan Hajti

Ivan Hajl (Prvi seljak), Feodor Tapavički (Drugi seljak)
Statisti: Ivana Kalučerović, Nataša Stojičić, Sanda
Stojisavljević, Dejan Stojadinović, Jovan Stanić, Gojko
Galić, Lazar Živanac, Milan Puljezević, Goran Ivanjiš
19. aprila 1991.
8 predstava u mestu
2862 gledaoca

Miro Gavran

L J U B A V I D Ž O R D Ž A V A Š I N G T O N A

Režija: Slavenko Saletović
Scenografija i kostimi: Aleksandar Zlatović
Lica: Ksenija Martinov Pavlović (*Marta Vasington*), Jasna
Đuričić (*Silvija Karver*)
15. juna 1991.
4 predstave u mestu
421 gledalac

Obnove u maloj dvorani

Miloš Nikolić S V E T I S L A V I M I L E V A

14. marta 1983.
14 predstava (13 u mestu, 1 na gostovanju)
3538 gledalaca (3303 u mestu, 235 na gostovanju)

Dušan Kovačević

S V E T I G E O R G I J E U B I V A A Ž D A H U

16. septembra 1986.
4 predstava u mestu
2961 gledalac

Aleksandar Popović

L J U B I N K O I D E S A N K A

21. novembra 1986.
7 predstava u mestu
1044 gledaoca

Deana Leskovar

T R I Č E K I Ć A (O S R P U D A I N E G O V O R I M O)

22. oktobra 1988.
15 predstava u mestu
3837 gledalaca

Branislav Nušić
P O K O J N I K

19. juna 1989.
6 predstava u mestu
1509 gledalaca

Sem Šepard
L U D O D L J U B A V I

12. maja 1990.
11 predstava u mestu
1763 gledaoca

Drama je u toku sezone 1990/91. izvela 193 predstave (177
u mestu, 16 na gostovanju) kojima je prisustvovalo 43 118
gledalaca (39 653 u mestu, 3 465 na gostovanju).
Gostovala je u Bcočinu 5, Rumi, Ruskom Krsturu,
Sarajevu, Smederevu, Somboru 2, Sremskoj Mitrovici,
Svetozarevu, Zemunu i Zrenjaninu.

REPERTOAR / OPERA

Premijere u velikoj dvorani

Bedžih Smetana
P R O D A N A N E V E S T A

Libreto: Karel Sabina
Libreto preveo: Stanislav Binički

Dirigent: Imre Toplak

Režija: Branislav Kriška, gost iz Bratislave

Scenografija: Boris Maksimović

Kostimi: Stana Jatić

Koreograf: Rudolf Karhanek, gost iz Brna

Asistent koreografa: Josef Kubalek, gost iz Brna

Korepetitor: Aleksandar Hercenberger, Saša Kovačević

Koncertmajstori: Imre Lakatoš, Karolj Horvat

Lica: Branislav Vukasović/Saša Kovačić (*Krušina*), Adela
Marušević/Tamara Marković (*Ljudmila*), Branka Oklješa/
Miša Pavlović Drakulić (*Marženka*), Saša Kovačić/
Miodrag Milanović (*Miha, Bogati seljak*), Tamara Mar-

ković/Illona Kantor Vasiljević (*Hata*), Zoran Martinović/
Aleksandar Manojlović (*Vašek*), Vojislav Kuculović/Slavo-

ljub Kocić (*Jenjik*), Miodrag Milanović/ Branislav Jatić
(*Kecal*), Dobrivoj Gološin/Zoran Martinović (*Direktor cir-*

kusa), Renata Starović/Gordana Kojadinović (*Esmeralda*),

Arpad Sarka/Čedomir Milušić (*Cirkuski indijanac*)

Učestvuju: Hor, Orkestar i Baleet SNP

27. novembra 1990.

9 predstava (8 u mestu, 1 na gostovanju)
2624 gledaoca (2104 u mestu, 520 na gostovanju)

Rudero Leonkavalvo
P A J A C I

Dirigent: Imre Toplak

Režija: Dejan Miladinović

Scenografija: Mileta Leskovac

Kostimi: Mirjana Stojanović Maurić

Lica: Sime Mardešić (*Kanio*), Branka Oklješa (*Neda*), Miodrag Milanović (*Tonio*), Zoran Martinović (*Bepo*) Branislav Vukasović (*Silvio*)

Učestvuju: Hor i Orkestar SNP

15. marta 1991.

5 predstava (4 u mestu, 1 na gostovanju)

1401 gledalac (1201 u mestu, 200 na gostovanju)

Obnove u velikoj dvorani

Duzope Verdi

T R A V I J A T A

16. oktobra 1981.

7 predstava (5 u mestu, 2 na gostovanju)

2096 gledalaca (1446 u mestu, 650 na gostovanju)

Duzope Verdi

N A B U K O

8. maja 1983.

6 predstava u mestu

3493 gledaoca

Vinčenco Belini

N O R M A

25. oktobra 1985.

2 predstave u mestu

495 gledalaca

Aleksandar Borodin

K N E Z I G O R

Libreto: Aleksandar Borodin

(po delu „Slovo o polku Igorovu” nepoznatog autora)

Libreto preveo: Krešimir Baranović

Dirigent: Miodrag Janoski

Režija: Mladen Šablić

Scenografija: Mileta Leskovac

Kostimi: Mirjana Stojanović Maurić

Koreograf: (po M. Fokinu) Katarina Obradović

Asistent reditelja: Svetozar Drakulić

Dirigent Hora: Vesna Kršmanović Kesić

Lica: Miodrag Milanović/Jurij Grigorjev, k. g. (*Knez Igor*), Branka Oklješa/Larisa Jurčenkov, k. g. (*Jaroslavna*), Slavo-

Ilijub Kocić (*Vladimir Igorević*), Branislav Jatić (*Knez Galicki*), Ivan Tomašev/Branislav Jatić/Nikolaj Kirišev, k. g. (*Končak, polovecki kan*), Ilona Kantor Vasiljević (*Končakovna*), Aleksandar Manojlović (*Ovlur*), Branislav Vukasović (*Skula*), Zoran Martinović (*Jeroška*), Vera Berdović (*Jaroslavina dadija*), Dragana Krstić (*Polovecka devojka*)
Solisti baleta: Aleksandra Ketig/Ala Goduljan (*Tatarka*), Anatolij Babenko/Toni Randelović/Mihai Babuška (*Tatarin*), Leonora Miter Hristidis/Mira Ruškuc/Sofija Stojdinović (*Robinja*)

Učestuju: Orkestar, Hor i Balet SNP*

11. marta 1986.

Obnova 9. maja 1991.

3 predstave (2 u mestu, 1 na gostovanju)

3610 gledalaca (1010 u mestu, 2600 na gostovanju)

*Posle duge pauze obnovljena je opera *Knez Igor* koja je uspešno izvedena sa gostima iz Sovjetskog Saveza (2 predstave), pa objavljujemo kompletnu podelu.

Johan Štraus
S L E P I M I Š

19. maja 1987.

7 predstava (6 u mestu, 1 na gostovanju)

4137 gledalaca (2537 u mestu, 1600 na gostovanju)

Gaetano Doniceti
L J U B A V N I N A P I T A K

25. marta 1988.

Obnova 25. maja 1991.

3 predstave u mestu

786 gledalaca

Dakomo Pučini
T O S K A

24. maja 1988.

6 predstava u mestu

1250 gledalaca

P. I. Čajkovski
E V G E N I J E O N J E G I N

5. maja 1989.

3 predstave u mestu

1468 gledalaca

Duzope Verdi
D O N K A R L O S

31. decembra 1989.

4 predstave u mestu

648 gledalaca

Obnove u maloj dvorani

Đoakino Rosini

S E V I L J S K I B E R B E R I N

Premijera 30. aprila 1985.

Obnova 29. oktobra 1988.

8 predstava (7 u mestu, 1 na gostovanju)
2063 gledaoca (1743 u mestu, 320 na gostovanju)

Opera Srpskog narodnog pozorišta u toku sezone 1990/91. izvela je 63 predstave (56 u mestu, 7 na gostovanju) kojima je prisustvovao 24 071 posetilac (18 181 u mestu, 5 890 na gostovanju).

Opera je gosiovala u Beogradu 2, Rumi 3, Somboru i Vukovaru.

REPERTOAR / BALET

Premijere u velikoj dvorani

VEĆE U BELOM

J. S. Bah

K O N C E R T Z A V I O L I N U I O R K E S T A R U E - D U R U

Koreograf: Antal Fodor, k.g. Budimpešta

Koreografiju prenala: Marta Molnar, k.g. Budimpešta

Igraju: Olivera Crnjanski Kovačević (*Solo*)

Jelica Kašanin, Dragica Dimić, Biljana Pušić, Mirjana Atanasković, Aranka Tot, Bojana Jovanović, Ljubica Klinar, Jasna Kovačić, Mira Ruškuc, Irena Zbornik, Ivana Stojčević, Joko Komacu, Marija Šarčević, Leonora Miler Hristidis, Marijeta Savić, Gizela Veličković, (Aleksandra Keitig) (*Zenski ansambl*)

Milutin Petrović, Trajan Mešter, Toni Randelović, Đorđe Drlić, Štefan Kapraroju, Apostol Hristidis (*Muški ansambl*)

J. S. Bah

H A - M O L S V I T A

Koreograf: Šandor Tot, k.g. Pečuj

Koreografiju prenala: Eva Sabolić, k.g. Pečuj

I – Ouvertüre: Ana Kušnirova, Mihai Babuška (*Pas de deux*); Joko Komacu, Rastislav Varga i Jasna Kovačić (*Pas de trois*);

II – Rondeau: Maksim Antoničev, Vladimir Meljnik, Anatolij Valjenko, Joko Komacu, Jasna Kovačić

III – Sorabande: Ala Goduljan, Bela Kurunci

II – Bourée I/II: Joko Komacu, Rastislav Varga, Vladimir Meljnik

I – Polonaise: Ana Kušnirova, Mihai Babuška, Ala Goduljan, Bela Kurunci

II- Menuett: Maksim Antoničev, Vladimir Meljnik, Anatolij Valjenko

III – Badinerie: Jasna Kovačić, Rastislav Varga, Ana Kušnirova, Mihai Babuška, Ala Goduljan, Bela Kurunci

F. List

K O L A Ž R A P S O D I J A

Koreograf: Peter Laslo, k.g. Budimpešta

Koreografiju prenala: Ildiko Pongor, k.g. Budimpešta

Dirigent: János Govednik

Igraju: Ana Kušnirova, Mihai Babuška (*Pas de deux*); Joko Komacu (*Solo*); Rastislav Varga (*Solo*); Dragan Vlalukin (*Solo*); Aranka Tot, Jasna Kovačić, Marija Šarčević, Gizela Veličković, Nevena Antić Igrić, Marijeta Savić (*Zenski ansambl*); Đorđe Drlić, Milutin Petrović, Trajan Mešter, Toni Randelović, Bela Kurunci, Štefan Kapraroju (*Muški ansambl*)

10. novembra 1990.

8 predstava (7 u mestu, 1 na gostovanju)

1400 gledalaca (1350 u mestu, 50 na gostovanju)

Andrej Petrov

S T V A R A N J E S V E T A

(Libreto po crtežima Žana Efela napisali N. Kasatkina i V. Vasiljev)

Režija i koreografija: Iko Otrin

Dirigent: Imre Toplak

Scenografija: Miodrag Tabački

Kostimi: Mirjana Stojanović Maurič

Dirigent Hora: Vesna Krsmanović Kesić

Lica: Bela Kurunci/Iko Otrin (*Bog*), Marko Omerzel, k.g./Mihai Babuška (*Davo*), Ala Goduljan/ Ana Kušnirova (*Davolica*), Zlatko Panić, k.g./Vladimir Meljnik (*Adam*), Gorica Stanković, k.g./Nevena Antić Igrić (*Eva*), Rastislav Varga (*Sveti Petar*), Milutin Petrović (*Arhangel Gavilo*), Toni Randelović (*Arhangel Mihailo*), Ljiljana Višekruna (*Zmija*), Joko Komacu (*Nova Eva*), Reuben Oyeylec (*Novi Adam*), Dragan Vlalukin (*Avelj*), Đorđe Drlić (*Kain*), Leonora Miler Hristidis/Apostol Hristidis (*Zlato*), Anatolij Babenko (*Ratnik*), Sofija Stojadinović (*Majka*), Ismet Fetahović (*Smrt*)

(Andeli – veliki) Đorđe Drlić, Dragan Vlalukin, Ismet Fetahović, Vasile Halaku, Apostol Hristidis, Trajan Mešter,

Štefan Kapraroju, Anatolij Babenko, Maksim Antoničev, Radu Hodea
(*Andeli — srednji*) Ilinka Grnja, Bojana Jovanović, Aleksandra Ketig, Ljubica Klinar, Ljiljana Višekruna, Radmila Nestorović, Marijeta Savić, Aranka Tot, Marija Šarčević, Mira Ruškuc, Maja Grnja
(*Andeli — mali*) Gizela Veličković, Irena Zbornik, Jasna Kovačić, Elizabeta Kurunci, Đurdica Nad, Amalija Petrić, Đurdica Radonjić, Ivana Stojčević, Joko Komacu, Oksana Storožuk
(*Davolice*) Bojana Jovanović, Aleksandra Ketig, Ljiljana Višekruna, Radmila Nestorović, Marijeta Savić, Mira Ruškuc, Ljubica Klinar, Irina Visočinjenko
(*Davoli*) N. Ščekić, E. Nikičević, N. Tubić, Z. Todić, D. Toman, M. Milenović, M. Sremac
(*Razvratnici*) Aleksandra Ketig, Radmila Nestorović, Marijeta Savić, Ljiljana Višekruna, Bojana Jovanović, Maksim Antoničev, Trajan Mešter, Štefan Kapraroju, Radu Hodea
(*Ratnici*) Spoljni saradnici
(*Finale*) Ansambl Baleta
Učestvuju: Orkestar i Hor SNP
20 aprila 1991.
9 predstava u mestu
2506 gledalaca

GALA-KONCERT BALETSKIH UMETNIKA

Program:

F. Chopin: *LES SYLPHIDES*
Koreograf: M. Fokin
Igraju:
SOLISTI I ANSAMBL — *nokturno*
ALA GODULJAN — *valcer*
MIHAI BABUŠKA — *mazurka*
ANA KUŠNIROVA — *prelud*
LEONORA MILER HRISTIDIS — *mazurka*
ANA KUŠNIROVA i MIHAI BABUŠKA — *valcer*
SOLISTI I ANSAMBL — *valcer*

R. Drigo: *CORSAIR* — *varijacija*
Koreograf: M. Fokin
Igra: VLADIMIR KOĆIĆ

F. Burgmüller: *ISELLE* — *pas de deux iz I čina*
Koreograf: L. Lavrovski
Igraju: PIA MLEKUŠ i JAŠ OTRIN

F. Herold: *LA FILLE MAL GARDÉE* — *Grand pas de deux*

Koreograf: F. Ashton
Igraju: GORICA STANKOVIĆ i ZLATKO PANIĆ
C. Saint-Saëns: *UMIRUĆI LABUD*
Koreograf: M. Fokin
Igra: ANA KUŠNIROVA
C. Pugni: *SATANELA* — *Grand pas de deux*
Koreograf: M. Petipa
Igraju: OKSANA STOROŽUK i RASTISLAV VARGA
C. Orff: *CARMINA BURANA* — *Pas de deux*
Koreograf: Biančev
Igraju: ROISZ EDITH i NEMETH ATTILA
L. Minkus: *BAYADERA* — *Adagio*
Koreograf: M. Petipa
Igraju: ANA PAVLOVIĆ i MIHAI BABUŠKA
A. Vivaldi: *SLUGA DVAJU GOSPODARA* — *Pas de deux*
Koreograf: G. Veredon
Igraju: GORICA STANKOVIĆ i ZLATKO PANIĆ
D. Šostaković: *DUET U STILU XX VEKA*
Koreograf: Biančev
Igraju: ROISZ EDITH i NEMETH ATTILA
A. Glazunov: *Grand pas clasiljue iz' RAYMONDE*
Koreograf: M. Petipa
Igraju: ANSAMBL — *Entrée*
ANA KUŠNIROVA, MIHAI BABUŠKA i ANSAMBL — *Adagio*
JASNA KOVAČIĆ i IRINA VISOČINJENKO — *varijacija*
TONI RANĐELOVIĆ, VLADIMIR MELNIK,
ŠTEFAN KAPRAROJU i ANATOLIJ BABIENKO — *varijacija*
SOLISTI I ANSAMBL — *Coda*
Umetničko vodstvo: IKO OTRIN
20. juna 1991.
1 predstava u mestu
350 gledalaca

Obnove u velikoj dvorani

Adolf Adam
Ž I Z E L A

23. marta 1982.
6 predstava u mestu
1167 gledalaca

Luj Jozef Ferdinand Herold
V R A G O L A N K A*

Libreto: Žan Doberval

Aranžman muzike: Đžon Lančberi

Režija i koreografija: Iko Otrin, k.g.

Dirigent: Imre Toplak

Scenografija: Boris Maksimović

Kostimi: Mirjana Stojanović Maurič

Asistenti koreografija: Dobrila Novkov, Stela Pirogova

Lica: Ana Kušnirova/Ašhen Ataljanc, k.g. (Jasna Kovačić,

Đurdica Radonjić) (*Liza*), Vasile Halaku/Vladimir Melnik

(*Majka Simona*), Mihai Babuška/Rastislav Varga (Anatolij

Babjenko) (*Kolen*), Apostol Hristidis/Nikola Uzelac (*Thomas*),

Rastislav Varga, Dragan Vlalukin (*Alen*), Dragan

Vlalukin, Štefan Kapraroru (*Petno*)

(*Kokoške*) Gizela Veličković, Dragica Dimić, Irena Zbornik,

Jasna Kovačić, Joko Komacu, Elizabet Kurunci,

Đurdica Radonjić, Ivana Stojčević

(*Notar*) Ismet Fetahović

(*Prijateljice*) Nevena Antić Igrić, Ljiljana Višekruna,

Leonora Miler Hristidis, Radmila Nestorović, Biljana Pušić,

Mira Ruškuc, Marijeta Savić, Aranka Tot

(*Mornici*) Maksim Antonićev, Anatolij Babjenko, Đorđe

Đrljan, Štefan Kapraroru, Vladimir Melnik, Trajan Mešter,

Milutin Petrović, Toni Randelović, Nikola Uzelac, Vasile

Halaku

(*Seljanke*) Dragica Dimić, Magdalena Gikovski, Ilinka

Grnja, Irena Zbornik, Bojana Jovanović, Aleksandra Ketig,

Ljubica Klinar, Marija Miler, Đurdica Nad, Tatjana Pandurović,

Amalija Petrić, Biljana Pušić, Sofija Stojadinović,

Ivana Stojčević, Marija Šarčević

(*Seljaci*) Aleksandar Andušić, Vladan Vulić, Rajko Dobre,

Miljan Milenković, Emil Nikčević, Zlatko Todić, Novak

Tubić, Nebojša Ščekić

Učestvuje: Orkestar SNP

13. maja 1986.

Obnovljeno 22. februara 1991.

10 predstava u mestu

2828 gledalaca

* *Vragolanka* je obnovljena s velikim izmenama u igračkom ansamblu pa donosimo kompletnu podelu.

Rodion Ščedrin
K O N J I Ć – G R B O N J I Ć

25. februara 1989.

2 predstave u mestu

513 gledalaca

Baleet Srpskog narodnog pozorišta u toku sezone 1990/91. izveo je 37 baletskih predstava (36 u mestu, 1 na gostovanju) kojima je prisustvovalo 8.764 gledaoca (8.714 u mestu, 50 na gostovanju).

Baleet je gostovao u Šapcu.

KONCERTI

VOJVODANSKA FILHARMONIJA

KONCERT VOJVODANSKE FILHARMONIJE

za otvaranje Šahovske olimpijade

16. novembra 1990.

Dirigent: Ilmar Lapinš

Solisti: Dejan Božić, violončelo, Beograd

(Novi Bečeј, Novi Sad, Sremska Mitrovica, Zrenjanin, Beočin – 10, 11, 17, 19, 20. decembra 1990)

Novogodišnji koncert Vojvodanske filharmonije

V E Č E Š T R A U S A

Dirigent: Miodrag Janoski

(Novi Sad, 1. januara 1991)

Ciklus koncerata Vojvodanske filharmonije

1. koncert

Dirigent: Pavle Dešpalj

Solisti: Stefan Milenković, violina

(Kikinda, Novi Sad, Pančevo)

17, 18. i 20. marta 1991.

2. koncert

Dirigent: Ilmar Lapinš

Solisti: Kemal Gekić, klavir

(Zrenjanin, Novi Sad)

5. i 6. aprila 1991.

3. koncert

Dirigent: Silva Percira, Portugal

Solisti: Valerij Klimov, violina, SSSR

(Novi Sad, Sombor)

29. i 30. aprila 1991.

4. koncert

Dirigent: Imre Toplak

Solisti: Saša Dragović, truba

(Novi Sad, Ada)
20. i 22. maja 1991.

5. koncert

Dirigent: Pol Robinson, Kanada
Učesnici: Hor RTV Beograd

Solisti: Radmila Smiljanić, soprano, Beograd, Milena Kitić, mecosoprano, Beograd, Slavoljub Kocić, tenor, Novi Sad, Branislav Jatić, bass, Novi Sad
(Novi Sad, Subotica, Beograd)
13, 14. i 15. juna 1991.

U toku sezone održana su 22 koncerta Vojvodanske filharmonije (11 u mestu, 11 na gostovanju) kojima je prisustvovalo 10.327 slušalaca (7.004 u mestu, 3.323 na gostovanju).

Kamerni hor SNP

Izvedeno je 6 koncerata (1 u mestu, 5 na gostovanju) kojima je prisustvovalo 1.200 posetilaca (200 u mestu, 1000 na gostovanju)

Promenadni koncerti

Izvedeno je 5 koncerata (1 u mestu, 4 na gostovanju) kojima je prisustvovalo 1.693 posetilaca (550 u mestu, 1.143 na gostovanju).

Koncerti orkestra

Izveden je 1 koncert kojem je prisustvovalo 700 posetilaca. U organizaciji Srpskog narodnog pozorišta izvedeno je 12 koncerata (2 u mestu, 10 na gostovanju) kojima je prisustvovalo 3.593 slušaoca (750 u mestu, 2.843 na gostovanju).

Ansáml Drame, Opere i Baleta Srpskog narodnog pozorišta, uključujući i Vojvodansku filharmoniju, Kamerni hor i Kamerni orkestar, u toku sezone 1990/91. izveli su ukupno 329 programa (283 u mestu, 46 na gostovanju.) Ukupno je prisustvovalo 91.673 gledaoca (75.002 u mestu, 16.671 na gostovanju.)

NOVOSADSKO POZORIŠTE – ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ

Direktor: Faragó Árpád (1931, 37, 5)
Dramaturg: Franyó Zsuzsanna (1953, 16, 12)
Kostimograf: Branka Petrović (1945, 21, 12)
Glumci: Ábrahám Irén (1949, 18, 14), Banka János (1958,

6, 6), Faragó Edit (1963, 5, 4), Ladik Katalin (1942, 30, 14), László Sándor (1961, 7, 3), Pásth Mátýás (1945, 25, 14), Romhányi Ibi (1939, 33, 5), Szilágyi Rövid Eleonóra (1959, 8, 8), Simon Mihály (1964, 3, 3), Szilágyi Nándor (1955, 7, 7), Törköly Levente (1965, 3, 2), Venczel Valentin (1952, 13, 13).

U pojedinim predstavama su honorarno učestvovali: Balázs Piri Zoltán, Banka Livia, Bicskei Elizabetha, Bicskei István, Fejes György, Ferenczi Jenő, Fischer Károly, Fischer Váradyi Hajnalika, Giricz Attila, Kovács Frigyes, N. Kiss Júlia, Vicci Natália i studenti Akademije umetnosti, odsek glume na madarskom jeziku: Brükker István, Módri Györgyi, Magyar Attila, Szántó Valéria, Szél Olivér, Szőke Zoltán, Tóth Loon.

REPERTOAR

Premijere:

Max Friesch
BIEDERMANN ÁS A GYÚJTOGATÓK
(Biderman i palikuća)

Režija: Luboslav Majera
Scenografija: Juraj Fabri
Kostimi: Branka Petrović
Lica: Pásth Mátýás (*Biedermann úr*), Abraham Irén (*Babett*), Faragó Edit (*Anna*), Törköly Levente (*Schmitz*), Simon Mihály (*Eisenring*), Venczel Valentin (*A filozófia doktora*), Banka János (*Rendőr*), Szántó Valéria, Brükker István, Magyar Attila (*Kar*).
11. oktobra 1990.
14 predstava (12 u mestu, 2 na gostovanju)
1.387 gledalaca (907 u mestu, 480 na gostovanju)

Tóth Ede

A FALU ROSSZA
(Seoska lola)

Režija: Hernyák György
Scenografija i kostimi: Anamarija Mihajlović
Muzika: Bakos Árpád, Hernyák György
Lica: Kovács Frigyes (*Feledi Gáspár*), László Sándor (*Lajos*), Vicei Natália (*Boriska*), Faragó Edit (*Bátki Tercsi*), Törköly Levente (*Göndör Sándor*), Bicskei Elizabetha (*Finun Rózsi*), Ábrahám Irén (*Csapné*), N. Kiss Julia (*Sulyokné*), Ladik Katalin (*Tarisznyásné*), Giricz Attila (*Kónya*), Bicskei István (*Gonosz Pista*), Simon Mihály (*Jóska*), Szilágyi Nándor (*A színész*).
15. decembra 1990.

27 predstava (22 u mestu, 1410 na gostovanju)
3.133 gledaoca (1.723 u mestu, 1.410 na gostovanju)

Tolnai Ottó
P A R I P A C I T R O M
(Konjska balega)

Režija: Tömöry Péter
Scenografija: Kádár Tibor

Kostimi: Lugosi Edit

Lica: Bicskei István (*Krisztán*), Törköly Levente (*Albin*), Venczel Valentin (*Vak Bottyán*), Ladik Katalin (*Krisztina, Glória*), Tóth Loon (*Nagyapa, Gazgató*), Módi Györgyi (*Nagyanya, Lénea*), Bicskei Elizabetta (*Hitler Julika, Fiatalasszony*), Ábrahám Irén (*Hőhérka*), Simon Mihály (*Pax Doktor, Professzor*), László Sándor (*horgosi Hilton Emil*), Giricz Attila (*Pali*), Szőke Zoltán (*Zetor Traktor*), Szilágyi Nándor (*Iró kéz*), Magyar Attila (*Vadnay*).
31. januara 1991. (praizvedba)

7 predstava u mestu
484 gledaoca

Móricz Zsigmond
LÉ GY JÓ MINDHALÁLIG
(Budi dobar do smrti)

Režija: Halasi Imre

Lica: Magyar Attila (*Nyilas Misi*), Tóth Loon (*Orczy*), Brücker István (*Böszörkményi*), Szőke Zoltán (*Tök Marci*), Giricz Attila (*Tannenbaum*), Banka János (*Lisznyay úr*), Törköly Levente (*Nagy úr*), Balázs Piri Zoltán (*Igazgató*), Fejes György (*Valkay*), László Sándor (*Gyéres*), Szilágyi Nándor (*Bagoly*), Pásthy Mátyás (*Pedellus*), Bicskei Elizabetha (*Viola*), Szilágyi Rövid Eleonóra (*Bella*), Simon Mihály (*Sanyika*), Romhányi Ibi (*Török néni*), Faragó Edit (*Florika kisasszony*), Venczel Valentin (*János úr*), Sinkó István (*Pósalaky, öreg yak úr*), Szántó Valéria (*Trafikosné*).
19. marta 1991.

21. predstava (17 u mestu, 4 na gostovanju)
2.970 gledalaca (1.836 u mestu, 1.134 na gostovanju)

Marcel Achard
A BOLOND LÁNY
(Glupača)

Režija: Vajda Tibor

Scenografija i kostumi: Anamarija Mihajlović

Lica: Kovács Frigyes (*Vízsgálóbíró*), Banka János (*Képviselő*), Balázs Piri Zoltán (*Ügyész helyettes*), Simon Mihály (*Törvényeszki írnok*), Szilágyi Nándor (*Ügyvéd*), Szántó Valéria (*A lány*), Szilágyi Rövid Eleonóra (*Vízsgálóbíróné*), Ladik Katalin (*Képviselóné*).
13. junia 1991.

5 predstava u mestu
422 gledaoca

Mala scena

Kopeczky László
KIRÁLYSÁGOT EGY LÓNAK
(Šahovski kabare)

Režija: Vajda Tibor
Scenografija i kostumi: Anamarija Mihajlović
7. novembra 1990.
21 predstava (18 u mestu, 3 na gostovanju)
1.901 gledalac (1.198 u mestu, 703 na gostovanju)

Arthur Miller
A VILÁGTEREMTÉS ÉS EGYÉB ÜGYEK
(Stvaranje sveta i ostale stvari)

Režija: Pintér Gábor
Kostumi: Branka Petrović
Lica: Simon Mihály (*Az Úr, Lucifer*), Bicskei István (*Ádám*), Módi Györgyi (*Éva*), Viczi Natália (*Rahael*), Szántó Valéria (*Azrael*), Kovács Etelka (*Chenuel*), Tóth Loon (*Káin*), Szőke Zoltán (*Abel*).
15. marta 1991.

5 predstava u mestu
256 gledalaca

Friedrich Dürrenmatt
PILLANATKÉP EGY BOLYGÓRÓL
(Meteor)

Režija i scenografija: Soltis Lajos
Kostumi: Anamarija Mihajlović
Dramaturg: Soltánszky Tibor
Muzika: Kárai László

Scenski pokret: Karsai János
Lica: Brücker István (*Ádám*), Szőke Zoltán (*Káin*), Tóth Loon (*Abel*), Szél Olivér (*Hénok*), Módi György (*Éva*), Szántó Valéria (*Ada*), Szilágyi Rövid Eleonóra (*Cilla*), Kovács Etelka (*Noémi*).
15. aprila 1991.

7 predstava u mestu
301 gledalac

Müller Péter
S Z O M O R Ú V A S Á R N A P
(Tužna je nedelja)

Režija: Soltis Lajos
Kostumi: Anamarija Mihajlović
Koreograf: Karsai János

Lica: Türköly Levente (*Seress Rezső*), Bajza Viktória (*Helén*), László Sándor (*Pincér*).

4. maja 1991.

13 predstava (10 u mestu, 3 na gostovanju)
1.259 gledalaca (578 u mestu, 681 na gostovanju)

Obnove

Molnár Ferenc
JÁTÉK A KASTÉLYBAN
(Igra u dvoru)

24. novembra 1977.

7 predstava (3 u mestu, 4 na gostovanju)
1461 gledalac (311 u mestu, 1150 na gostovanju)

Kosztolányi Dcso
ÉDES ANNA

19. decembra 1983.

4 predstave (2 u mestu, 2 na gostovanju)
1094 gledaoca (182 u mestu, 912 na gostovanju)

Molnár Ferenc
LÍLÓM

6. februara 1990.

10 predstava (5 u mestu, 5 na gostovanju)
1.787 gledalaca (313 u mestu, 1.474 na gostovanju)

HERKULES BONBON

11. marta 1990.

7 predstava (6 u mestu, 1 na gostovanju)
660 gledalaca (423 u mestu, 237 na gostovanju)

Georg Büchner
WOYZECK

15. maja 1990.

9 predstava (3 u mestu, 6 na gostovanju)
1705 gledalaca (188 u mestu, 1517 na gostovanju)

Pozorište je gostovalo u Bečeju, Čantaviru (3), Kupusini, Malom Idošu, Mužlji, Novom Bečeju (2), Senti (3), Sivcu, Somboru (2), Staroj Moravici, Subotici (5), Zemunu i Zrenjaninu.

U inostranstvu — u Madarskoj: u Budimpešti, Egeru (2), Gödöllő-u, Pečuju, Scgedinu (2), u Češkoslovačkoj u Košicama (2), i u Rumuniji u Klužu (2).

Ukupno je izvedeno 157 predstava (122 u mestu, 35 na gostovanju).

Ukupno je bilo 17.033 gledaoca (8809 u mestu, 8224 na gostovanju).

POZORIŠTE MLADIH

Upravnik: Vojislav Soldatović (1945, 23, —)

Sekretar: Jelena Radović (1940, 27, 19)

Tehnički šef-organizator: Stevan Tomin (1939, 19, 13)

Dramaturg: Zoran Đerić (1960, 5, 3)

Glumci: Emina Vasić-Milić (1951, 17, 10), Gabriela Dudkova (1944, 18, 5), Vera Hrćan (1957, 10, 7), Tereza Čambor (1950, 21, 21), Draginja Jergić-Bubulj (1946, 18, 17), Mirjana Popović (1951, 20, 8), Jasminka Stupar (1958, 8, 8), Olga Vojnović (1947, 23, 21), Vojislav Cinkocki (1936, 34, 23), Emil Kurcinak (1960, 7, 7), Siniša Radosavljević (1939, 30, 30), Pavle Vujičić (1950, 19, 12), Dragan Zorić (1956, 12, 12), Jasna Frančić (1961, 6, 5), Vesna Ždrnja (1962, 5, 5), Ratko Radivojević (1951, 18, 9).

Inspicijenti-sufler: Slavica Sremčević (1950, 21, 21)

UMETNIČKI SAVET

Vojislav Soldatović (po funkciji), Pavle Vujičić, Gabriela Dudkova, Tereza Čambor, Vojislav Cinkocki — predsednik.

ZBOR RADNIKA

Svi zaposleni radnici Pozorišta mladih

Predsednik Zbora radnika: Vesna Ždrnja

Zamenik predsednika: Gabriela Dudkova

REPERTOAR

Premijere:

Radoslav Pavlekić
NOVOGODIŠNJA BAJKA

Režija: Dragan Jović

Scenografija: Stevan Tomin

Muzika: Jovan Adamov

Lutke: Sarvaš Šandor

Igraju: Vojislav Cinkocki, Tereza Čambor, Gabriela Dudkova, Jasna Frančić, Vera Hrćan, Draginja Jergić-Bubulj, Emil Kurcinak, emina Vasić-Milić, Mirjana Popović, ratko Radivojević, Siniša Radosavljević, Jasminka Stupar, Olga Vojnović, Pavle Vujičić, Dragan Zorić, Vesna Ždrnja.

20. Decembra 1990.

37 predstava (24 u mestu, 13 na gostovanju)

5.441 gledalac (2.891 u mestu, 2.550 na gostovanju)

Slobodan Tomović
VOLŠEBNICI

Režija: Tibor Vajda

Scenografija i kostimi: Anamarija Mihajlović
Igraju: Ratko Radivojević, Pavle Vujičić, Jasna Frančić,
Emil Kurcinak, Vojislav Cinkocki, Siniša Radosavljević,
Vesna Ždrnja, Dragan Zorić i Jasminka Stupar.
29. marta 1991.

5 predstava (4 u mestu, 1 na gostovanju)
523 gledaoca (373 u mestu, 150 na gostovanju) .

Aldo Nikolaj
ŽENE, AH TE ŽENE

Režija, scenografija i kostimi: Voja Soldatović
Igraju: Draginja Jergić-Bubulj, Gabriela Dudkova, Vera
Hrčan, Mirjana Popović.

3. aprila 1991.
12 predstava u mestu
1.256 gledalaca

Ljubivoje Ršumović
**HEJ, DODITE DA POPRIČAMO
O LJUBAVI**

Reditelj, scenografija i kostimi: Voja Soldatović
Muzički saradnik: Bata Nonin
Igraju: Olga Vojnović, Eminia Vasić-Milić, Emil Kurcinak
6. juna 1991.
7 predstava u mestu
1.126 gledalaca

Jasminka Stupar (po braći Grim)
ČAROBNA PTICA

Režija: Jasminka Stupar
Scenografija: Stevan Tomin
Kreator lutaka: Šandor Sarvaš
Lektor: Olga Marinković
Igraju: Tereza Čambor, Gabriela Dudkova, Mirjana Popović i Jasminka Stupar.
2. juna 1991.
13 predstava (12 u mestu, 1 na gostovanju)
1.515 gledalaca (1.415 u mestu, 100 na gostovanju)

Obnove

Gernatova – Guravičeva
PATKICA ŽUTKICA

4. marta 1967.
5 predstava u mestu
745 gledalaca

Staša Jelić
CRVENAKA

1. novembra 1970.
20 predstava (13 u mestu, 7 na gostovanju)
1.992 gledaoca (1.119 u mestu, 873 na gostovanju)

Ester Tot
KO SE BOJI VUKA JOŠ

6. decembra 1970.
1 predstava u mestu
300 gledalaca

Nina Kisijan (po Kiplingu)
RADOZNALO SLONČE

11. juna 1972.
18 predstava (13 u mestu, 5 na gostovanju)
1.605 gledalaca (1.105 u mestu, 500 na gostovanju)

Branko Mihaljević
ZEKA, ZRIKA I JAGNJE

10. septembra 1978.
12 predstava u mestu
981 gledalac

Slobodan Stanišić
JAVA U SNOVIGRADU

31. marta 1983.
8 predstava u mestu
567 gledalaca

Borislav Mrkšić (po K. Andersenu)
SNEŽNA KRALJICA

24. novembra 1983.
10 predstava u mestu
1.126 gledalaca

Jan Grabovski
VUK I JARIĆI

25. marta 1984.
9 predstava (7 u mestu, 2 na gostovanju)
1.692 gledaoca (1.292 u mestu, 400 na gostovanju)

Radoslav Pavelkić
VESELI VOZ

6. januara 1985.
8 predstava u mestu
916 gledalaca

Zoran Popović
**BAJKA O POŠTANSKOM
SANDUČETU**

23. novembra 1985.
4 predstave u mestu
329 gledalaca

Živojin Vukadinović
PEPELJUGA

8. decembra 1985.
11 predstava (7 u mestu, 4 na gostovanju)
1.467 gledalaca (682 u mestu, 785 na gostovanju)

Srboljub Stanković
LUTKA SA CRVENOM KAPOM

2. novembra 1986.
8 predstave u mestu
619 gledalaca

Rada Moskova
HROMI PETLIĆ

15. februara 1987.
6 predstava u mestu
636 gledalaca

Miloje Radaković
SNEŽANA I 7 PATULJAKA

19. juna 1988.
6 predstava u mestu
809 gledalaca

Srboljub Stanković
PRIČA O LEVOJ GUSKI

2. oktobra 1988.
16 predstava (14 u mestu, 2 na gostovanju)
1.517 gledalaca (1.217 u mestu, 300 na gostovanju)

Natalija Katarina
MAGIČNA CUCLA

7. maja 1989.
4 predstave u mestu
369 gledalaca

Boris Aprilov
ŠEST PINGVINČIĆA

15. oktobra 1989.

12 predstava u mestu
1.443 gledaoca

Po motivima narodnih priča
MJAU, KAKVA FRKA

8. februara 1990.
11. predstava u mestu
1.450 gledalaca

Miloslav Klíma
KALO MITRAŠ

1. marta 1990.
10 predstava (8 u mestu, 2 na gostovanju)
870 gledalaca (470 u mestu, 400 na gostovanju)

Oskar Vajd
SLAVUJ I RUŽA

13. marta 1990.
3 predstave u mestu
121 gledalac

U toku sezone Pozorište mladih je gostovalo u Beočinu (10), Feketiću, Gardinovcima (2), Indiji (5), Kikindi (2), Lovćencu (2), Nadalju, Novom Miloševu (2), Principovcu (2), Ruskom selu (2), Srbobranu (6), Subotici, Titelu (2), Turiji, Zemunu, Zrenjaninu (3).
Ukupno je bilo 29.736 gledalaca (23.357 u mestu, 6.379 na gostovanju).

AKADEMSKO POZORIŠTE „PROMENA”

REPERTOAR

Rože Vitrak
VIKTOR ILI DECA NA VLASTI

Režija: Dejan Krstović
Lica: Miljan Vojnović (*Viktor*), Boris Isaković (*Šarl Pomeł*), Tatjana Bijelić (*Emiliya Pomeł*), Ana Radivojević (*Ester*), Saša Stojković (*Antoan Manjo*), Ivana Milinković (*Tereza Manjo*), Vera Dedović (*General Eljen Lonsegir*), Mirjana Bjegojević (*Velika dama*).
17. oktobra 1990.

Po P. Vajsu
MOCKINPOTT I COMPANY

Adaptacija i režija: Željko Santrač
Lica: Željko Santrač (*Mokinpot*), Ivana Vukčević (*Andelčić*)

I), Tamara Leburić (Andelčić II).
10. decembra 1990.

Živojin Pavlović
B R A D A

Režija: Rade Šerbedžija

Kostumi: Bjanka Adžić-Ursulov

Lica: Dara Šuković (*Nadica*), Saša Kuzmanović (*Žine*), Filip Gajic (*Ugljen*), Katarina Lončar (*Milanka*), Nedo Osman (*Budimir*), Vladimir Kaćanski, kao gost (*Slobot*), Suzana Vuković, Nada Sekulić, Mirela Pavlović, Snežana Višnjić, Branka Katić, Jugoslava Drašković (*Brigadirke*).
10. oktobra 1990.

Mikloš Hubai
IM RE, OVDE NEŠTO KUCKA ILI
CREDO QUIA ABSURDUM

Režija: Hajnalka Fišer-Varadi

Lica: Peter Ferenc (*I glumac /Lear/*), Pletl Zoltan (*II glumac /Luda/*), Silvia Baranji (*Glumica /Regan/*), Zoltan Molnar (*Direktor*), Etelka Kovač (*Preljadena supruga*), Atila Sabo (*Vatrogasac*).
16. januara 1991.

Harold Pinter
BEZ POGOVORA

Režija: Goran Trenčevski

Lica: Miljan Vojinović (*Ben*), Saša Stojković (*Gas*).
21. januara 1991.

Ljubomir Simović
PUTUJUĆE POZORIŠTE ŠOPALOVIĆ

Režija: Dejan Krstović

Lica: Ana Radivojević (*Gina*), Saša Stojković (*Vasilije*), Boris Isaković (*Drobac*), Ivana Milinković (*Jelisaveta*), Milića Isaković (*Simka*), Dejan Krstović (*Blagoje*), Mirjana Biegojević (*Sođija*), Ivana Gavarić (*Dara*), Miljan Vojinović (*Filip*).
21. januara 1991.

Živojin Vukadinović
NEVEROVATNI CILINDAR NJEGO-
VOG VISOČANSTVA KRALJA
KRISTIJANA

Režija: Abu el Rub Omar

Lica: Saša Stojković (*Kralj Kristijan*), Vera Dedović (*Fru Fru*), Boris Isaković (*Šaša*), Ana Radivojević/Tatjana Bijelić (*Gospoda Pju*), Miljan Vojinović (*Gospodin Pju*).
21. januara 1991.

Tenesi Viljams
STAKLENA MENAŽERIJA

Režija: Aleksandar Štiglić

Lica: Tatjana Bijelić (Majka Amanda), Boris Isaković (*Sin Tom*), Ivana Milinković (*Čerka Lora*), Saša Stojković (*Mladic Džim*).
21. januara 1991.

Artur Kopit
KAMERNA MUZIKA

Prevod: Antun Šoljan

Režija: Lenka Udovički

Scenarista: Bela Simić

Scenografija: Jasenka Jasniger

Kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Muzika: Davor Roko, Wolfgang Amadeus Mozart

Scenski pokret: Ivan Klemenc

Lica: Katarina Lončar (*Žena koja pušta ploče*), Nada Sekulić (*Žena u safari opremi*), Branka Katić (*Devojka u prozirnoj haljini*), Suzana Vuković (*Žena sa notesom*), Jugoslava Drašković (*Žena u opremi avijatičarke*), Snežana Višnjić (*Žena u odeći španske kraljice*), Dara Šuković (*Žena u oklpu*), Mirela Pavlović (*Žena sa drvenim čekićem*), Filip Gajic (*Doktor*), Saša Kuzmanović (*Asistent*).
8. marta 1991. — Beogradsko dramsko pozorište

Aleksandar Galin
ZVEZDE NA JUTARNJEM NEBU

Prevod: Olga Marinković

Režija: Petar Banićević

Asistent: Milan Pletel

Scenografija i kostimi: Diana Radosavljević

Lica: Sladana Stojković (*Valentina*), Dragana Bosnić (*Lora*), Ljiljana Bičanić (*Ana*), Zoran Čosić (Aleksandar), Sanja Pešić (*Marija*), Zoran Andrejin (*Nikolaj*), Vesna Kocić (*Klara*).
29. aprila 1991. — Novosadsko pozorište

Harold Pinter
BEZ POGOVORA

Režija: Goran Trenčevski

Muzika: Predrag Starović

Lica: Miljan Vojinović (*Ben*), Saša Stojković (*Gas*), Boris Isaković (*Ben*), Miljan Vojinović (*Gas*), Saša Stojković (*Ben*), Boris Isaković (*Gas*).
27. maja 1991.

Čarls Dikens
PIKVIKO VCI

Dramatizacija i režija: Ana Cvijanović Jajčanin

Kompozitor: Saša Kovačević

Lica: Saša Popov (I Pripovedač, Pisar, Izabela Vordl, Sobarić kod "Belog Jelena", I Novinar, Gospoda Klapis, Sekretarica, Sudija), Kaća Vićentijević (II Pripovedač, Konobarica u "Biku", Sam), Aleksandar Dunić (Samuel Pikvik), Srdan Aleksić (Trasi Tapman, Perker, Gospodin Pot, Dodson), Mihajlo Nesterović (Natanjel Vinkl, Džingl Alfred), Maja Vićentijević (Gluonica, Džoj, Tom Berdel, Sekretarica u Itansvili, Fog), Željka Milojević (Gospoda Vordl, Gospoda Bardel), Snežana Petković (Rejčel Vordl, II Novinar, Gudvi, Gospoda Rams, Branilac), Zorica Damjanović (Emilija Vordl, Gospoda Pot, Gospoda Sanders).

27. maja 1991.

Tenesi Vilijams
STAKLENA MENAŽERIJA

Režija: Aleksandar Štiglić

Muzika: Željko Avdalović

Lica: Tatjana Bijelić (Amanda Vingfield), Ivana Milinković (Lora Vingfield), Boris Isaković (Tom Vingfield), Saša Stojković (Džim o'Konor).

27. maja 1991.

Vaclav Havel
VERNISAŽ

Režija: Hajnalika Fišer Varadi

Lica: Silvija Baranji (Vera), Zoltan Molnar (Michal), Atila Sabo (Bedrich).

17. juna 1991.

Edward Albee (Edvard Olbi)
PRIČA O ZOOLOŠKOM VRTU

Režija: Hajnalika Fišer Varadi

Lica: Zoltan Pletl (Peter), Ferenc Peter (Jerry).

17. juna 1991.

**POZORIŠTE „VESELA KORNJAČA”,
NOVI SAD**

Osnovano 25. decembra 1990.

Osnivač i vlasnik: Pavle Janković Šole (1939, -, -)

Reditelj: Nevena Janković (1957, -, -)

Scenograf i kostimograf: Bogdanka Sopka (1963, -, -)

REPERTOAR

Premijere

Pavle Janković Šole

GDE STANUJE SMEH?

Režija: Nevena Janković

Scenografija i kostimi: Bogdanka Sopka

Muzika: Ferenc Kovač

Pirotehnika: Milan Momčilović

Kostimi: Jelena Nastasić

Lica: Zviježdana Tomašević-Josifov (*Metlana*), Ratko Radivojević (*Dororoktor*), Nataša Gačeša (*Kabareta*), Bogdan Janković (*Laskarada*).

4. juna 1991.

1 predstava u mestu

4.500 gledalaca

**DRAMSKI PROGRAM
RADIO — NOVOG SADA**

Glavni i odgovorni urednik: Pavle Janković Šole

Premijere radio — drama na srpskom jeziku

Petak od 20,00 do 21,00 čas

Dramaturg: Vojislav Karanović

Muzički urednik: Vili Gregec

Inspicijent: Milan Granić

Lazar Lazarević

VLADIMIR I KOSARA

Režija: Daniel Tavčioski

Uloge: Toma Jovanović, Aleksandar Matić, Valentina Českov, Tatjana Šanta, David Tasić, Željko Santrač, Aleksandar Đorđević, Saša Torlaković, Nikola Ivošević i Dimitrije Ilić.

Asistent ton-majstora: Igor Mitrović

Ton-majstor: Mihailo Goda

5. oktobra 1990.

29,55¹

Ladislav Staronj

NEMIRNA JESEN

Prevod sa slovačkog: Juraj Mădacki

Režija: Milan Semik

¹ Vreme trajanja u minutima.

Uloge: Stevan Šalajić, Milica Radaković, Mirko Petković, Miodrag Petrović, Ksenija Martinov Pavlović, Mira Gardinovački, Dragomir Pešić, Stevan Gardinovački, Rade Kojadinović i Aleksandra Pleskonjić Ilić.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Mihailo Goda

12. oktobra 1990.

56,15

Nebojša Pjević i Mihailo Goda U SRCU SVETLOSTI

(dokumentarna radio-drama)

Režija: Nebojša Pjević

Učestvuju: pacijenti Bolnice "Laza Lazarević" u Beogradu

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Mihailo Goda

7. decembra 1990.

36,00

Branislav Nušić NI KAD NE TREBA OČAJAVATI

Adaptacija i režija: Radoslav Dorić

Uloge: Nikola Simić, Ljubica Rakić, Velimir Životić, Milenko Pavlov, Stevan Šalajić, Milica Radaković, Mira Gardinovački i Jasna Đuričić.

Asistent ton-majstora: Arpad Vajler

Ton-majstor: Dušan Stojičić

11. januara 1991.

57,02

Ivan Negrišorac K U C - K U C

Režija: Srđan Arsenijević

Uloge: Vojislav Cinkocki, Radoje Čupić, Velimir Životić, Pavle Vujičić, Dimitrije Ilić, Aleksandra Pleskonjić Ilić i Arpad Vajler.

Asistent ton-majstora: Arpad Vajler

Ton-majstor: Mihailo Goda

15. februara 1991.

42,20

Mihalj Majtenji. P R O G N A N I K

Prevod sa madarskog: Sava Babić

Adaptacija: Aleksandra Vuković

Režija: Daniel Tavčioski

Uloge: Toma Jovanović, Velimir Životić, Ksenija Martinov Pavlović, Aleksandar Đordević, Biljana Milikić, Robert Kolar i David Tasić.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Dušan Stojičić

15. marta 1991.

28,07

Aleksandar Gajin

J A S M A G A L E B

Režija: Dragan Jović

Uloge: Rade Kojadinović, Zaida Krimšamhalov, Ljubica Rakić, Miodrag Petrović, Stevan Gardinovački, Sonja Stipić, Toma Jovanović, Pavle Vujičić, Vojislav Cinkocki i Danica Kuculović.

Asistent ton-majstora: Arpad Vajler

Ton-majstor: Dušan Stojičić

17. maja 1991.

28,35

Jovan Sterija Popović

S M R T S T E F A N A D E Č A N S K O G

Adaptacija: Aleksandra Vuković

Režija: Radoslav Dorić

Uloge: Velimir Životić, Mira Gardinovački, Aleksandar Gajin, Rade Kojadinović, Predrag Momčilović, Stevan Šalajić, Gordana Jošić, Toma Jovanović, Zoran Bogdanov, Miroslav Žužić i Stevan Gardinovački.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

14. juna 1991.

36,53

Mihailo Goda

D N E V N I R E D

(dokumentarna radio-drama)

Učestvuju: pacijenti Bolnice "Laza Lazarević" u Beogradu

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Mihailo Goda

21. juna 1991.

23,34

Horija Lovinesku

I G R A Ž I V O T A I S M R T I

U P U S T I N J I O D P E P E L A

Prevod sa rumunskog: Julian Bugariju

Režija: Leonard Popović

Uloge: Stevan Gardinovački, Gordana Đurđević, Mihailo Pleskonjić i Predrag Momčilović.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Ivan Fece

19. jula 1991.

55,03

Marinko Tadić

CRVENO JE NEBO

(dokumentarna radio-drama)

Režija: Marinko Tadić

Učestvuju: izbeglice iz Slavonije, Baranje i zapadnog Srema
Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

2. avgusta 1991.

30,41

Pavle Janković Šole

DVE OBALE JEDNOG NARODA

(dokumentarna radio-drama)

Režija: Pavle Janković Šole

Tonski materijal sniman u Borovu selu i Vajskoj od 12-17. jula 1991. godine.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Ivan Fece

9. avgusta 1991.

49,31

Pavle Janković Šole

ILJIA I MARKO BOROVA SELA

(dokumentarna radio-drama)

Režija: Pavle Janković Šole

Tonski materijal snimljen 13. jula 1991. godine u Borovu Selu

Asistent ton-majstora: Ferenc Morvai i Doru Barbulov

Ton-majstor: Ivan Fece

16. avgusta 1991.

22,40

Pavle Janković Šole

BOROVO S ELO

(dokumentarna radio-drama)

Režija: Pavle Janković Šole

Tonski materijal sniman od 12-17. jula 1991. godine u Borovu Selu.

Asistent ton-majstora: Vladimir Smiljanić, Violeta Marković i Doru Barbulov

Ton-majstor: Ivan Fece

23. avgusta 1991.

45,50

Pavle Janković Šole

A SUNČOKRETI O TOME NIŠTA NE ZNAJU

(dokumentarna radio-drama)

Režija: Pavle Janković Šole

Tonski materijal snimljen u prihvatištu za izbeglice u Vajskoj, 18. jula 1991. godine.

Asistent ton-majstora: Ferenc Morvai i Doru Barbulov

Ton-majstor: Ivan Fece

30. avgusta 1991.

18,28

Scena 13

Radio-Novog Sada

Ponedeljkom od 23,02 do 24 časa

Urednik: Vojislav Despotov

Muzički urednik: Vili Gregec

Organizator: Milan Granić

Aleksandar Obrenović

GLIGOR VELIČANSTVENI

Režija: Nevena Janković

Uloge: Rade Kojadinović, Mira Gardinovački, Vlada Matić, Toma Jovanović, Zvjezdana Tomašević, Arpad Vajler, Oliga Stanarević, Tibor Vajda i Iboja Stojković.

Snimatelj: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

3. decembra 1990.

47,22

Sofija Košničar

MAKOV CVET

Režija: Dragan Jović

Uloge: Mirjana Gardinovački, Gordana Đurđević, Radoje Čupić, Tereza Čambor, Olja Vojnović, Lidija Stevanović, i članovi DDG RNS: Marijela Polin, Dejan Sredojević, Stevan Nedić, Petar Jovanović, Gabrijela Tot, Višnja Lebović, Tijana Tadić, Teodora Saravolac i Jelena Vuković.

Snimatelj: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić
7. januara 1991.
32,32

Ana i Božo Jajčanin
HILJADE RAZBIJENIH KRISTALA

Režija: Radoslav Dorić
Uloge: Ana Jajčanin, Milica Radaković, Slobodan Tešić i Dejan Sredojević, član DDG RNS.
Snimatelj: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Dušan Stojičić
18. februara 1991.
40,50

Dušan Mihailović

KOBNA LJUBAV LORDA BAJRONA

Režija: Dušan Mihajlović
Uloge: Tihomir Arsić, Predrag Momčilović, Jelena Antonijević, Aleksandar Đorđević i Gordana Đurđević.
Snimatelj: Arpad Vajler
Ton-majstor: Ferenc Morvai
4. marta 1991.
59,01

Stojan Srdić
ČOPAVI LJUDI

Režija: Nevena Janković
Uloge: Aleksandra Ilić Pleskonjić, Ratko Radivojević, Zvezdana Tomašević – Josifov, Pavle Vujičić, Zoran Bogdanov, Gordana Kamenarović, Tijana Maksimović, Aleksandar Gajin, Slobodan Tešić, Jelena Antonijević, Vesna Kocić i Gordana Josić.
Snimatelj: Doru Barbulov
Ton-majstor: Mihajlo Goda
1. aprila 1991.
51,40

Natalija Katarina
RUSKA PTICA

Režija: Radoslav Dorić
Uloge: Slobodan Tešić, Gordana Jošić, Valja Vejin i Ljubica Rakic.
Snimatelj: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Dušan Stojičić
3. juna 1991.
33,27

Aleksandar Badnjarević
DAN KAO I SVAKI DRUGI

Režija: Nevena Janković
Uloge: Gordana Đurđević i Predrag Momčilović.
Snimatelj: Arpad Vajler
Ton-majstor: Dušan Stojičić
1. jula 1991.
14,30

Rastislav Durman
KAKO SE JESTE VEĆAN

Režija: Srđan Arsenijević
Uloge: Vladislav Kačanski, Vojimir Životić, Mirjana Popović, Vojislav Cinkocki, Stevan Gardinovački i Ratko Radićević.
Snimatelj: Arpad Vajler
Ton-majstor: Ferenc Morvai
5. avgusta 1991.
30,15

Premijere noćne scene na srpskom jeziku

Utorkom od 1,30 časova do 1,50 časova

Dramaturg: Ivana Petrović
Muzički urednik: Vili Gregec
Organizator: Mirjana Prentović

Oto Tolnai
BOŽANSTVENO VEĆE

Prevod sa madarskog: Arpad Vicko
Režija: Miroslav Girić
Uloge: Ketrin Muriyah-Stojić, Jelena Čomić, Olja Lopušanski, Dušan Stojičić i Miroslav Girić.
Asistent ton-majstora: Vladimir Smiljanić i Aleksandar Marković
Ton-majstor: Dušan Stojičić
4. septembra 1990.
7,04

Snežana Gnjidić
BOLNIČKI DAN

Režija: Srđan Arsenijević
Uloga: Radoje Čupić
Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Dušan Stojičić
18. septembra 1990.
10,52

Aleksandar Gajin
OTMICA

Režija: Srdan Arsenijević

Uloge: Gordana Kamenarović i Dragan Zorić.

Asistent ton-majstora: Igor Mitrović

Ton-majstor: Ferenc Morvai

2. oktobra 1990.

7,40

F. Helderlin / Aleksandra Vuković

BOG MLADOSTI (JOŠ VLADA NAD
TOBOM I NADA MNOM)

Režija: Daniel Tavčioski

Uloge: Draginja Voganjac, Predrag Momčilović i Tomislav Jovanović.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov i Igor Mitrović

Ton-majstor: Mihailo Goda

16. oktobra 1990.

8,42

N. V. Gogolj / Zvjezdana Šarić

ŠINJEL

Režija: Branko Milošević

Uloge: Milena Bulatović, Fišer Karolj, Olja Vojnović, Stevan Šalajić, Siniša Radosavljević, Vojislav Cinkocki i Aleksandar Đorđević.

Asistenti ton-majstora: Doru Barbulov, Arpad Vajler i Igor Mitrović

Ton-majstor: Ferenc Morvai

6. novembra 1990.

16,40

N. V. Gogolj / Nebojša Pjević

NOS

Uloge: Stevan Gardinovački, Mirjana Gardinovački, Aleksandar Đorđević, Aleksandar Gajin, Vladislav Kačanski, Dimitrije Ilić i Branislav Erin.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Mihailo Goda

20. novembra 1990.

17,43

Snežana Gnjadić

SURET

Režija: Miroslav Girić

Uloge: Gordana Kamenarović i Dimitrije Ilić.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

4. decembra 1990.

6,58

Rastislav Durman

IGRA

Režija: Slobodan Mojak

Uloge: Tomislav Jovanović, Aleksandra Pleskonjić i Dimitrije Ilić.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihailo Goda

18. decembra 1990.

7,28

A. P. Čehov / Snežana Gnjadić

PUTNIK PRVE KLASE

Režija: Radoslav Dorić

Uloge: Stevan Šalajić i Velimir Životić

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

8. januara 1991.

16,37

Nevena Janković

MODERATO ESPRESSIVO

Režija: Nevena Janković

Uloge: Mirjana Gardinovački i Arpad Vajler

Asistent ton-majstora: Arpad Vajler

Ton-majstor: Ferenc Morvai

22. januara 1991.

9,23

Rastislav Durman

KAKO RADAJU SMOKVE

Režija: Srdan Arsenijević

Uloge: Radoje Čupić, Milan Kočalović, Budimir Pešić i Radovan Luković.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

5. februara 1991.

5,38

Miodrag Petrović

JAJE

Režija: Slobodan Mojak

Uloge: Girc Atila i Dragomir Pešić.

Asistenti ton-majstora: Doru Barbulov i Aleksandar Marković.

Ton-majstor: Ferenc Morvai

19. februara 1991.

7,30

Miodrag Petrović

O G R A D A

Režija: Ljuboslav Majera

Glumačka interpretacija: Miodrag Petrović.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

5. marta 1991.

8,40

Geza Čat / Edita Lakner

M A L A P O R O D I Č N A D R A M A

Režija: Nevena Janković

Uloge: Mirjana Gardinovački, Aleksandra Pleskonjić-Ilić, Toma Jovanović i Dragomir Pešić

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihailo Goda

19. marta 1991.

9,57

Bela Jodal

P L A N E T A I Z S A Z V E Ţ Đ A S O L

Prevod sa madarskog: Arpad Vicko

Režija: Dragan Jović

Uloge: Gordana Đurđević, Velimir Životić i Ratko Radivojević.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

2. aprila 1991.

15,50

Ana Njemoga Kolar

O D L A Z A K G O S P O D I N A T O M E

Režija: Ljuboslav Majera

Uloge: Mirjana Gardinovački, Stevan Šalajić, Ratko Radivojević i Dragan Zorić.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

16. aprila 1991.

8,00

Rastislav Durman

N A K A P I T O L U I L I Š T A Č I N I
G O S P O D A R E S V E T A I S T I M

Režija: Ljuboslav Majera

Uloge: Gordana Kamenarović, Stevan Gardinovački, Miodrag Petrović, Dragomir Pešić i Pavle Vujičić.

Asistent snimatelja: Mihailo Goda

Snimatelj: Arpad Vajler

7. maja 1991.

6,38

Rastislav Durman

P I S M O F O R U M U I L I I S T O R I J S K A
P O D L O G A N E G I R A N J A P R I V A T N E
I N I C I J A T I V E

Režija: Radoslav Doric

Uloge: Stevan Gardinovački, Zoran Bogdanov i Ratko Radivojević.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

21. maja 1991.

10,33

Rastislav Durman

L O K A C I J A R A J A I L I Z A Š T O J E
B O G O V I M A L E P Š E

Režija: Dragan Jović

Uloge: Gordana Đurđević, Velimir Životić i Ratko Radivojević.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

11. juna 1991.

7,51

Nevena Janković

G D E S U M O J E K U P I N E ?

Režija: Nevena Janković

Uloge: Zvjezdana Tomašević-Josifov, Ratko Radivojević i član Dečje dramske grupe Radio Novog Sada Igor Preradović.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihailo Goda

25. juna 1991.

13,00

Premijere radio-drama za decu na srpskom jeziku

Subotom ST, UKT od 12,05 do 13,00 časova

Dramaturg: Borislav Atanasković

Muzički urednik: Ilona Tot

Ana Njemoga-Kolar
L J U B A V

Režija: Ljuboslav Majera

Uloge: Iboja Stojković, Tibor Vajda, Ljuboslav Majera i članovi Dečje dramske grupe Radio-Novog Sada: Tamara Preradović, Biljana Bajat, Sanela Sabadoš, Olivera Džabasan, Teodora Saravolac, Žarko Tešović i Dejan Sredojević.

Asistent ton-majstora: Mihailo Goda

Ton-majstor: Ferenc Morvai

20. oktobra 1990.

27,23

Maja Pesirac
V I K E N D   U R I M U

Režija: Srdan Arsenijević

Uloge: Ksenija Martinov Pavlović, Velimir Životić, Dragan Zorić, Miodrag Petrović i članovi Dečje dramske grupe Radio Novog Sada: Strahinja Došen, Nemanja Raičević i Maja Hrubenja.

Asistenti ton-majstora: Doru Barbulov i Arpad Vajler

Ton-majstor: Mihailo Goda

3. novembra 1990.

24,12

Dušan Balan
G U G U T K A   N A   Đ E R M U

Režija: Dragan Jović

Uloge: Mirjana Gardinovački, Milena Bulatović, Stevan Šalajić, Feodor Tapavički i članovi Dečje dramske grupe Radio-Novog Sada: Svetozar Miličević, Zoran Manojlović i Ivan Malčić.

Asistent ton-majstora: Arpad Vajler

Ton-majstor: Dušan Stojičić

8. decembra 1990.

27,27

Dura Papharhaji
N A T A L K A ,   K R A L J I C A   P E Š A Č K O G   O S T R V A

Prevod sa rusinskog: Mihal Ramač

Režija: Dragan Jović

Uloge: Danica Kuculović, Rade Kojadinović, Velimir Životić, Toma Jovanović, Vojislav Cinkocki i član Dečje dramske grupe Radio-Novog Sada: Sladana Stojadinović.

Asistent ton-majstora: Arpad Vajler

Ton-majstor: Dušan Stojičić

9. februara 1991.

33,32

Aleksandra Vuković
Z V E Z D A   Č A R O L I J A D A

Režija: Dragan Jović

Uloge: Milena Bulatović, Olja Vojnović, Gordana Kamenarović, Velimir Životić, Aleksandar Đorđević, Toma Jovanović, Vojislav Cinkocki, Dragan Zorić, Emil Kurcinak i članovi Dečje dramske grupe Radio-Novog Sada: Ivan Malčić, Nemanja Raičević, Zoran Manojlović i Sofija Belić.

Asistenti ton-majstora: Doru Barbulov i Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

23. marta 1991.

24,56

Rade Obrenović
R O D I T E L J I   N A   E K R A N U

Režija: Dragan Jović

Uloge: Olja Vojnović, Gordana Kamenarović, Aleksandar Đorđević, Vojislav Cinkocki i članovi Dečje dramske grupe Radio-Novog Sada: Nemanja Raičević i Ivan Malčić.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

4. maja 1991.

22,07

Roža Jodal
M I M O Z A

Prevod sa madarskog: Arpad Vicko

Režija: Đerd Hernjak

Uloge: Gordana Kamenarović, Zvjezdana Tomašević, Aleksandar Đorđević i članovi Dečje dramske grupe Radio-Novog Sada: Nina Merker, Jovana Prosinek, Teodora Saravolac, Olivera Džabasan, Tamara Sekulić, Nada Kader, Strahinja Došen, Slavko Bukvić, Danijel Lipovčan i Aleksandar Samardžić.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

15. juna 1991.

35,19

**Maja Pesirac
PLAVO BRDO**

Režija: Danijel Tavčioski

Uloge: Ljubica Rakić, Milena Bulatović, Aleksandra Carić, Toma Jovanović, Aleksandar Đorđević, Predrag Momčilović i članovi Dečje dramske grupe Radio-Novog Sada: Sanela Sabadoš, Radinka Danilov i Svetozar Milićević.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihailo Goda

13. jula 1991.

38,30

**Nevena Janković
NA ŠE VREME**

Režija: Nevena Janković

Uloge: Gordana Đurđević, Mirjana Gardinovački, Tijana Maksimović, Gordana Jošić, Zvjezdana Tomašević-Josifov, Ratko Radivojević, Rade Kojadinović, Toma Jovanović, Aleksandar Gajin, Zoran Bogdanov, Miroslav Fabri i Dragomir Pešić.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

24. avgusta 1991.

33,04

Premijere radio-drama na madarskom jeziku

Utorkom UKT od 20,00 do 21,00 čas

Dramaturg: Lakner Edit

Muzički urednici: Varga Éva i Tóth Ilona

Organizator: Tóth Nándor

Czakó Gábor

**ÉLJ ÚK TÚL MICIT!
(Hajde da nadživimo Miciku!)**

Režija: Fischer Károly

Uloge: Ferenczi Jenő, Balázs Piri Zoltán, Bocskovics Rózsa, Kerekes Valéria, Bicskei István.

Snimatelj: Weiler Árpád

Ton-majstor: Morvai Ferenc

11. septembra 1990.

43,52

**Földi László
BARÁTOM, A SASOK HÚSÉGESEK
(Druže moj, orlovi su verni)**

Režija: Ilchyák György

Uloge: Bicskei István, Tusnek Ottília, Balázs Piri Zoltán, Giric Attila, Törteli László, Horváth József, Fischer Károly.

Snimatelj: Weiler Árpád

Ton-majstor: Morvai Ferenc

9. oktobra 1990.

33,55

**Ivan Negrišorac
KOPOG TATÁS AZ AJTÓN
(Kuc-kuc)**

Prevod sa srpskog: Borbényi János

Režija: Gellér Tibor

Uloge: Ferenczi Jenő, Bicskei István, Giric Attila, Balázs Piri Zoltán, Horváth József, Kovács Frigyes, Bicskei Eliz.

Snimatelji: Mihailo Goda i Aleksandar Marković

Ton-majstor: Morvai Ferenc

13. novembra 1990.

34,00

**Czakó Gábor
VAN ITTHON ELÉG KRUMPLI?
(Ima li u kući dovoljno krompira?)**

Režija: Balázs Piri Zoltán

Uloge: Vicci Natália, Vajda Tibor, Kovács Frigyes, Kerekes Valéria, Fejes György, N. Kiss Júlia.

Snimatelj: Weiler Árpád

Ton-majstor: Morvai Ferenc

18. decembra 1990.

42,10

**Štefan Hudak
DÉLUTÁNI VIZIT
(Popodnevna poseta)**

Prevod: Jódal Béla

Režija: Slobodan Mojak

Uloge: Kerekes Valéria, Bakota Árpád, Vicei Natália, Horváth József, Kardos Ibolya.

Snimatelj: Weiler Árpád

Ton-majstor: Morvai Ferenc

5. marta 1991.

27,45

Lányi István
KÚLÖNÖS KÖVENDÉG
(Neobični kameni gost)

Režija: Lányi István
Uloge: Ferenczi Jenő, Fejes György, Gerich Endre, Kerekes Valéria, Horváth József.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
9. aprila 1991.
40,05

Milan Lipovec
A CUBE DI ESET
(Čubcdski slučaj)

Prevod i adaptacija: Szilágyi Károly
Režija: Fischer Károly
Uloge: Bicskei István, Kovács Frigyes, Ferenczi Jenő, Balázs Piri Zoltán, Bakota Árpád, Kardos Ibolya, Törteli László, Molnár László, Péter Ferenc.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
7. maja 1991.
39,03

Rastislav Durman
HOGYAN LEGYÜNK
HALLHATATLANOK
(Kako se jeste večan)

Prevod: Szilágyi Károly
Režija: Srdan Arsenijević
Uloge: Kovács Frigyes, Bicskei István, Kovács Etelka, Balázs Piri Zoltán, Bakota Árpád, Hrváth József
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Dušan Stojičić
11. juna 1991.
30,57

Ben Johnson
VOLPONE

Adaptacija i režija: Lányi István
Uloge: Bicskei István, Kovács Frigyes, Fischer Károly, Kovács Etelka, Sovény Károly, Horváth József, Balázs Piri Zoltán.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Dušan Stojičić
25. juna 1991.
37,04

Premijere noćne scene na mađarskom jeziku

Utorkom UKT od 23,05 do 24 časa

Dramaturg: Fülöp Gábor
Muzički urednik: Tóth Ilona

Pintér Lajos
JÁTSSZUNK SAUL BELOWT
(Igrajmo se Sol Beloua)

Režija: Hernyák György
Uloge: Kovács Frigyes, Bicskei István, Ferenci Jenő, Bakota Árpád, Balázs Piri Zoltán, Geric Attila, Törteli László, Kovács Etelka.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
25. septembra 1990.
37,10

Miguel Cervantes de Saavedra
A SZEVILLAI NYEST
(Kuna iz Sevilje)

Dramatizacija i režija: Lányi István
Uloge: Balázs Piri Zoltán, Törteli László, Fejes György, Horváth József, Ferenczi Jenő, Kerekes Valéria, Sovény Károly, Bakota Árpád.
Snimatelj: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Dušan Stojičić
23. oktobra 1990.
36,09

Honore de Balzac
SZAMÁRBÓR
(Šagrinska koža)

Dramatizacija i režija: Lányi István
Uloge: Bakota Árpád, Fejes György, Kovács Etelka, Horváth József, Kardos Ibolya, Bošković Rózsa, Gerich Endre, Vicei Natália.
Snimatelj: Doru Barbulov
Ton-majstor: Mihailo Goda
27. novembra 1990.
50,18

Georg Büchner
DANTON HALÁLA
(Dantonova smrt)

Adaptacija i režija: Lányi István
Uloge: Ferenci Jenő, Kovács Frigyes, Váradyi Hajnalka,

László Sándor, Girc Attila, Sinkó István, Vajda Tibor, Kerekes Valéria, Pásthý Mátýás, Törteli László, Horváth József.

Snímateľ: Aleksandar Marković i Weiler Árpád

Ton-majstor: Morvai Ferenc

4. decembra 1990.

41,33

Majoros Sándor

AZ ÖLTÖZŐBEN

(U svätcionici)

Režia: Hernyák György

Uloge: Bicskei István, Horváth József, Törteli László, Kovács Frigyes, Vicei Natália, Bakota Árpád, Kerekes Valéria, Kardos Ibolya, Balázs Piri Zoltán.

Snímateľ: Weiler Árpád

Ton-majstor: Morvai Ferenc

19.marta 1991.

44,36

Zuzana Žiaková-Filipová

A FRAJTÁNÉ KONTRA FRAJTÁNÉ
ÜGY

(Slučaj Frajta protiv Frajta)

Prevod: Varga Éva

Režia: Hernyák György

Uloge: Várady Hajnálka, Bicskei István, Törteli László, Vicei Natália, Kovács Etelka, N. Kiss Julia, Bakota Árpád, Kardos Ibolya, Kerekes Valéria.

Snímateľ: Doru Barbulov

Ton-majstor: Morvai Ferenc

23. aprila 1991.

31,42

Faragó Attila

SKORPIO ÉS MÉRLEG

(Škorpija i vaga)

Režia: Hernyák György

Uloge: N. Kiss Julia, Bicskei István, Kovács Frigyes, Horváth József, Törteli László, Balázs Piri Zoltán, Bakota Árpád.

Snímateľ: Doru Barbulov

Ton-majstor: Morvai Ferenc

25. juna 1991.

44,10

Čtvrtkom ST (UKT) od 2,30 časova

Dramaturg: Fülöp Ágnes, Krnács Erika

Muzički urednik: Tóth Ilona

Kopczky László

A KÓSZIVŰ VÁROS

(Grad tvrda srca)

Režia: Balázs Piri Zoltán

Uloge: Bicskei István, Horváth József, Kovács Frigyes, Vicei Natália, Kovács Etelka, Bakota Árpád, Törteli László, Girc Attila, Bicskei Eliz., Ferenci Jenő, Kerekes Valéria.

Snímateľ: Weiler Árpád

Ton-majstor: Morvai Ferenc

6. septembra 1990.

18,42

Dudás Károly

A KIVÉGZÉS

(Pogubljenje)

Režia: Hernyák György

Uloge: Girc Attila, Sinkó István, Bicskei István, Bakota Árpád, N. Kiss Júlia, Horváth József, Törteli László.

Snímateľ: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Morvai Ferenc

20. septembra 1990.

9,48

Lányi István

A BÉRGYILKOS

(Plaćeni ubica)

Režia: Lányi István

Uloge: Vajda Tibor, Kovács Etelka, Horváth József, Kovács Frigyes, Gerich Endre, Törteli László.

Snímateľ: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Doru Barbulov

11. oktobra 1990.

17,20

Pintér Lajos

TÖRONYHÁZ

(Soliter)

Režia: Fischer Károly

Uloge: Bakota Árpád, Bicskei Eliz., Girc Attila, Boškovics Rózsa, Törteli László, Bicskei István, Kardos Ibolya.

Snímateľ: Doru Barbulov

Ton-majstor: Morvai Ferenc

25. oktobra 1990.

15,36

Monoszlóy Dezső
M A N I C S B R I D Z S
(Danas nema bridža)

Režija: Hernyák György
Uloge: Kovács Frigyes, Vicei Natália, Bakota Árpád
Snimatelj: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Dušan Stojičić
8. novembra 1990.
11,30

Lányi István
É M B E R R A B L Á S A R E G E N T -
- P A R K B A N
(Olímica u Ridžent-parku)

Režija: Lányi István
Uloge: Kovács Etelka, Fejes György, Sinkó István, Girci Attila.
Snimatelj: Violeta Brankov
Ton-majstor: Mihailo Goda
22. novembra 1990.
17,40

Virginia Marina Guzina, Nicu Ciobanu, Doru Barbulov,
Mihailo Goda
É S S E N K I M E G N E M S Z Ó L A L
(I niko ni reč da izusti)

Prevod: Fülöp Gábor
Režija: Virginia Marina Guzina
Uloge: Bicskei István, Vicei Natália, Fülöp Zsóka,
Gaudényi Szabina, Erős Ervin.
Snimatelj: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Doru Barbulov
6. decembar 1990.
10,19

Gion Nándor
A F A F A R O G Ó M Ü V É S Z B A L T Á J A
(Sekira majstora rezbara)

Režija: Hernyák György
Uloge: Bicskei István, Bakota Árpád, Kerekes Valéria.
Snimatelj: Doru Barbulov
Ton-majstor: Mihailo Goda
20. decembar 1990.
16,00

Lányi István
É R Z É K - E L T O M P U L Á S
(Otupljenje čula)

Režija: Lányi István
Uloge: Balázs Piri Zoltán, Bakota Árpád, N. Kiss Júlia,
Horváth József.
Snimatelj: Mihailo Goda
Ton-majstor: Weiler Árpád
10. januara 1991.
17,42

Horník György
É P I T É S
(Gradnja)

Režija: Balázs Piri Zoltán
Uloge: Fejes György, Ferenci Jenő, Törteli László, Sinkó
István.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
24. januara 1991.
12,59

Kopeczky László
JÓ É J S Z A K Á T, D R Á G Á M !
(Draga moja, laku noć!)

Režija: Fischer Károly
Uloge: Bicskei István, Bicskei Eliz, Kovács Etelka.
Snimatelj: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Dušan Stojičić
7. februara 1991.
18,43

Miodrag Petrović
A T O J Á S
(Jaje)

Prevod sa srpskog: Fülöp Gábor
Režija: Slobodan Mojak
Uloge: Bakota Árpád, Kardos Ibolya.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
21. februara 1991.
11,18

Jódal Kálmán
A F E H É R P O S C H E
(Beli porše)

Režija: Vajda Tibor
Uloge: Kardos Ibolya, Bicskei István, Balázs Piri Zoltán.

Snimatelj: Doru Barbulov
Ton-majstor: Morvai Ferenc
7. marta 1991.
20,44

B. Foky István
S E X G I R L

Režija: Fischer Károly
Uloge: Kovács Frigyes, Bicskei Eliz, Vicei Natália, Bicskei István
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
21. marta 1991.
11,14

Lányi István
R E M E K Ö T L E T
(Odlična ideja)

Režija: Lányi István
Uloge: Ferenci Jenő, Törteli László, Horváth József, Kerekes Valéria, Fejes György.
Snimatelj: Doru Berbulov
Ton-majstor: Mihailo Goda
10. maja 1991.
14,13

Kopeczky László
É S V I S Z O N T ...
(A takode...)

Režija: Hernyák György
Uloge: Bicskei István, Balázs Piri Zoltán, Kerekes Valéria, Törteli László, Kovács Frigyes.
Snimatelj: Doru Barbulov
Ton-majstor: Morvai Ferenc
13. junia 1991.
16,13

Mikszáth Kálmán
A K A S Z Á T V Á S Á R L Ó P A R A S Z T
(Seljak koji kosu kupuje)

Dramatizacija: Balázs Piri Zoltán
Režija: Fischer Károly
Uloge: Kovács Frigyes, Bicskei István.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
18. jula 1991.
11,47

Premijere radio-drama na madarskom jeziku –
Literarna scena

Subotom UKT, u 17,00 časova
Dramaturg: Böndör Pál

Jung Károly
H O V A L E H E T A K Ö L T Ö
K E L E T – E U R Ó P Á B A N ?
(Gde bi pesnik u istočnoj Evropi?)

Režija: Dorogi Zsigmond
Uloge: Bálint Márta, Bányai János, Benkő Gyula, Hegedűs D. Géza, Jung Károly, Lukács Sándor.
Snimatelji: Jó Lajos, Orbanitz István, Samu Lajos
29.septembra 1990.
61,50

Esterházy Péter
A K I T Ö M Ö T T H A T T Y Ú
(Preparirani labud)

Režija: Dorogi Zsigmond
Uloge: Bács Ferenc, Béres Ilona, Eszterházy Péter, Oszter Sándor.
Snimatelj: Morvai Ferenc
Asistent snimatelja: Weiler Árpád
29.decembra 1990.
87,38

Végel László
M É D E A T Ü K R E, I. rész
(Medcijino ogledalo, I deo)

Režija: Bognár Mónika
Uloge: Benkő Gyula, Sinkovits Imre
Snimatelji: Gerdai Zoltán, Mihályi Lajos, Vida László
30.marta 1991.
47,00

Végel László
M É D E A T Ü K R E, II. rész
(Medcijino ogledalo, II deo)

Režija: Bognár Mónika
Uloge: Béres Ilona, Lukács Sándor, Végel László
Snimatelji: Gerdai Zoltán, Mihályi Lajos, Vida László
6.aprila 1991.
34,30

Csoóri Sándor
A N Y Á M S Z A V A I, I. rész
(Reči moje majke, I deo)

Režija: Dorogi Zsigmond
Uloge: Avar István, Csoóri Sándor, Káldy Nőra, Oszter Sándor, Szilágyi Károly.
Snimatelj: Morvai Ferenc
Asistent snimatelja: Weiler Árpád
18.maja 1991.
46,03

Csoóri Sándor
A N Y Á M S Z A V A I, II. rész
(Reči moje majke, II deo)

Režija: Dorogi Zsigmond
Uloge: Avar István, Csoóri Sándor, Káldy Nőra, Oszter Sándor.
Snimatelj: Morvai Ferenc
Asistent snimatelja: Weiler Árpád
25. maja 1991.
30,30

Premijere radio-drama za decu na madarskom jeziku

Nedelja ST i UKT od 10,03 do 11,00 časova

Dramaturg: Jódal Rózsa
Muzički urednik: Tóth Ilona i Novotni Mária

Viera Benková
A S Z Ú N I D Ō
(Raspust)

Prevod: Roncsák Alexander
Režija: Fischer Károly
Pomoćnik reditelja: Fülpö Ágnes
Uloge: Bicskei Elíz, Kovács Frigyes i članovi Dečeje dramske grupe RTNS: Erős Ervin, Simon Vilmos, Fülöp Zsóka, Milojević Márta.
Snimatelj: Doru Barbulov
Ton-majstor: Dušan Stojičić
2. septembra 1990.
20,52

Rudolf Franček
A F I Ú V Á V A R Á Z S O L T
F A R K A S
(Vuk začaran u dečaka)
Prevod: Szilágyi Károly i Balázs Pál

Režija: Vajda Tibor
Muzika: Hernyák György i Bakos Árpád
Uloge: Balázs-Piri Zoltán, Kerekes Valéria, Ferenci Jenő, Horváth József, N. Kiss Júlia, Bicskei István, Törteli László, Bicskei Elíz, Banka Lívia, Bocskovics Rózsa, i članovi Dečeje dramske grupe RTNS: Polgár Csaba i Fülöp Hanga.
Snimatelj: Weiler Árpád i Igor Mitrović
Ton-majstor: Morvai Ferenc
16. septembra 1990.
41,17

Vesna Krmpotić
B A Š Č E L I K, A V A S G Y Ú R Ö
(Baš-Čelik)

Prevod: Fenyvesi Ottó
Režija: Slobodan Mojak
Pomoćnik reditelja: Bicskei Elíz
Uloge: Vicei Natália, Giricz Attila, Horváth József, Bicskei Elíz, Balázs-Piri Zoltán, Kovács Etelka, i članovi Dečeje dramske grupe RTNS: Csabai Gabriella, Milojević Márta, Bordás Szilárd, Klemm Katalin, Thomka Orsolya, Csoór Ágnes, Gaudényi Szabina, Fischer Gábor, Letsch Erich.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
14. oktobra 1990.
26,25

Aleksandra Vuković
A V A R Á Z S C S I L L A G
(Zvezda Čarolijada)

Prevod: Borbél János
Režija: Slobodan Mojak
Uloge: Bocskovics Rózsa, Horváth József, Balázs-Piri Zoltán, Bicskei István, Bakota Árpád, Giricz Attila, Sinkó István, Bicskei Elíz, i članovi Dečeje dramske grupe RTNS: Szkenderovics Károly, Figura Terézia, Lavró Ferenc, Csabai Gabriella, Bordás Szilárd, Fischer Gábor.
Snimatelj: Doru Barbulov
Ton-majstor: Morvai Ferenc
18. novembra 1990.
25,40

Barácius Zoltán
D E N I

Režija: Fischer Károly
Uloge: Balázs-Piri Zoltán, Vicei Natália, Bicskei István, Horváth József, Bocskovics Rózsa, Fischer Károly, Sinkó

István, Ferenci Jenő.
Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Dušan Stojičić
9. decembra 1990.
48,53

Berkes Péter
S. O. S., S Z O B A F O G S Á G !
(SOS, sobno zatočenišvo!)

Režija: Hernyák György
Uloga: Kiss Júlia, Kerekes Bevk Valéria, Ferenci Jenő, Törteli László, Ádám Olga, Bocskovics Rózsa, i članovi Dečeje dramske grupe RTNS: Lakatos Tibor, Jung Tamás, Boilók Attila, Guelmino Sándor, Takács Ágoston, Klemm Éva, Buzogány Ákos, Osztragonác Péter.

Snimatelj: Koncz Sándor
Ton-majstor: Morvai Ferenc
30. decembra 1990.
51,22

Fehér Kálmán
Ö S S Z J Á T É K
(Timska igra)

Dramatizacija: Szemerédi Magda
Režija: Vajda Tibor
Uloga: Bicskei István, Törteli László, Balázs-Piri Zoltán, Bakota Árpád, Horváth József, Giritz Attila, Szilágyi Nándor, Ferenczi Jenő, Kovács Frigyes, Fischer Károly, Fejes György, Sinkó István, Pásthý Mátyás, Szőke Zoltán, Kardos Ibolya, László Sándor.

Snimatelj: Weiler Árpád
Ton-majstor: Morvai Ferenc
10. februara 1991.
54,26

Monoszló Dezső
G Ú Z S B A K Ö T Ö T T
R Ö V I D N A D R Á G
(Sputani deran)

Režija: Fischer Károly
Uloga: Bicskei István, Balázs-Piri Zoltán, Bakota Árpád, Bicskei Elíz, Kovács Frigyes, Törteli László, Kovács Etelka, Kerekes Valéria, Horváth József, Péter Ferenc, Molnár Zoltán, Pletl Zoltán.

Snimatelj: Doru Barbulov
Ton-majstor: Morvai Ferenc
24. februara 1991.
53,56

Nevena Janković
B A R Á T S Á G, S Z E R E L E M
(Samo naše vreme)

Prevod: Borbely János
Režija: Nevena Janković
Uloga: Vicci Natália, Balázs-Piri Zoltán, Kovács Etelka, Bicskei Elíz, Kardos Ibolya, Szőke Zoltán, Tóth Loon, Törteli László, Kovács Frigyes, Bocskovics Rózsa, Horváth József.
Snimatelj: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Morvai Ferenc
10. marta 1991.
35,30

Petőfi Sándor
J Á N O S V I T É Z
(Vitez Janoš)

Dramatizacija: Krnács Erika
Režija: Vajda Tibor
Uloga: Krnács Erika.
Snimatelj: Aleksandar Marković
Ton-majstor: Dušan Stojičić
21. aprila 1991.
56,55

Gyúra Paparhaji
N A T A L K A, A J Á R D A S Z I G E T
K I R Á L Y N Ö J E
(Natalka, kraljica pešačkog ostrva)

Prevod: Jódal Kálmán
Režija: Slobodan Mojak
Uloga: Bicskei Elíz, Bicskei István, Balázs-Piri Zoltán, Kovács Frigyes, Bakota Árpád i član Dečeje dramske grupe RTNS Fülöp Zsóka.
Snimatelj: Aleksandar Marković i Weiler Árpád
Ton-majstor: Dušan Stojičić
26. maja 1991.
30,40

Gyúra Paparhaji
N A T A L K A A K U T Y Á J Á T
K E R E S I
(Natalka traži Donu)

Prevod: Jódal Kálmán
Režija: Slobodan Mojak
Uloga: Kovács Frigyes, Kerekes Valéria, Bicskei Elíz, Bicskei István, Horváth József, Balázs-Piri Zoltán, Törteli László, Kardos Ibolya, Kovács Etelka, Bocskovics Rózsa, i članovi

Dečje dramske grupe RTNS: Fülöp Zsóka, Fischer Gábor, Karlovits Igor.

Snimatelj: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

23. juna 1991.

33,10

Premijere radio-bajki „Zabavište” na mađarskom jeziku

Utorkom na ST, UKT od 10,05 časova

Dramaturg: Jung-Matkó Margit

Muzički urednik: Tóth Ilona

Organizator: Tóth Nándor

Muzika: Muszty Bea — Dobay András

K U N I G U N D A H O Z O M Á N Y A, I. rész
(Kunigundin miraz, I deo)

Režija: Hernyák György

Uloge: Ferenczi Jenő, Balázs Piri Zoltán, Simon Mihály, Fischer Károly, László Sándor, Várady Hajnalka, Vicei Natália, Banka Lívia, Szél Olivér.

Muzika: Muszty Bea — Dobay András

Snimatelj: Dušan Stojičić

Ton-majstor: Aleksandar Marković

25. septembra 1990.

33,17

Muzika: Muszty Bea — Dobay András

K U N I G U N D A H O Z O M Á N Y A, II. rész
(Kunigundin miraz, II deo)

Režija: Hernyák György

Uloge: Ferenczi Jenő, Balázs Piri Zoltán, Simon Mihály, Fischer Károly, László Sándor, Várady Hajnalka, Vicci Natália, Kovács Frigyes, Sinkó István, Banka Lívia, Bicskei Elíz.

Muzika: Muszty — Dobay

Snimatelj: Dušan Stojičić

Ton-majstor: Aleksandar Marković

2. oktobra 1990.

37,39

Slobodan Vukanović

B A B A B Á L

(Bal lutaka)

Prevod: Baláz Pál

Režija: Gellér Tibor

Uloge: Balázs Piri Zoltán, Bocskovics Rózsa, Boros László, Fischer Károly, Simon Vilmos, Gaudényi Szabina, Kerkes Valéria, László Sándor, Horváth József, Bicskei Elíz.

Muzika: Molnár Dezső

Snimatelj: Morvai Ferenc

Ton-majstor: Weiler Árpád

13. novembra 1990.

30,12

Simin Bosán Magda

A R E M E T E K I R Á L Y

(Kralj samotnjak)

Režija: Balázs Piri Zoltán

Uloge: Fejes György, László Sándor, Horváth József, Bocskovics Rózsa, Bakota Árpád, Törteli László, Kerekes Valéria, Bicskei Elíz.

Snimatelj: Morvai Ferenc

Ton-majstor: Doru Barbulescu

18. decembra 1990.

33,00

Szpase Nelov

A Z A R A N Y K I S K A K A S

(Zlatni petao)

Prevod: Szilágyi Károly

Režija: Fischer Károly

Uloge: Kovács Frigyes, Bicskei Elíz, Vicei Natália, Kovács Etelka, Ferenczi Jenő, Bocskovics Rózsa, Balázs Piri Zoltán, N. Kis Júlia, Horváth József, Banka Lívia, Vajda Tibor, Törteli László.

Snimatelj: Dušan Stojičić

Ton-majstor: Aleksandar Marković

15. januara 1991.

51,29

Havas Eszter

T É L I V A K Á C I Ó

(Zimski raspust)

Režija: Fischer Károly

Uloge: Balázs Piri Zoltán, Kerekes Valéria, Kovács Etelka, Bakota Árpád, Bocskovics Rózsa, Horváth József, N. Kis Júlia.

Snimatelj: Dušan Stojičić

Ton-majstor: Aleksandar Marković

5. februara 1991.

33,12

Vojislav Ratković
L E S Z M A J D N E M U L A S S
(Biće frke)

Prevod: Balázs Pál

Režija: Fischer Károly

Uloge: Kerekes Valéria, Bicskei István, Balázs Piri Zoltán,
Bakota Árpád, Horváth József.

Snimatelj: Morvai Ferenc

Ton-majstor: Weiler Árpád

26. marta 1991.

32,45

Majoros Sándor
H O G Y A N G Y Ó Z T E L E T A L P A S
G U R U A R E T T E N T Ó
M O C S Á R I V I C S O R T
(Kako je Guru pobedio zver iz močvare)

Režija: Hernyák György

Uloge: Kovács Frígyes, Balázs Piri Zoltán, Girci Attila,
Sinkó István, Ferenczi Jenő, Vicei Natália, Kovács Etelka,
Banka Livia, Bicskei István.

Snimatelj: Morvai Ferenc

Ton-majstor: Weiler Árpád

14. maja 1991.

41,18

Kovács Miklós
A G Y Ö N Y Ö R Ú S Z É P K I R Á L Y N É
(Prelepa kraljica)

Režija: Fischer Károly

Uloge: Fischer Károly, Kovács Frigyes, Törteli László, Ba-
kota Árpád, Balázs Piri Zoltán, Bicskei István, Horváth
József, Kovács Etelka, Bicskei Elsz, Vicei Natália, Boc-
skovics Rózsa.

Snimatelj: Morvai Ferenc

Ton-majstor: Weiler Árpád

18. juna 1991.

21,49

Premijere radio-drama na slovačkom jeziku

Emituju se poslednje subote u mesecu ST, UKT, od
17,15 do 18 časova

Dramaturg: Juraj Madacky

Muzički urednik: Ondrej Maglovsy

Organizatori: Milan Granić, Marijana Prentović

Filep Gabor
B O M B A

Prevod sa madarskog: Ana Mišković

Režija: Ivan Hansman Jesenski

Uloge: Jan Častven, Miroslav Babjak, Jan Dorča, Jan Čanji,
Vjera Balaž, Vladislava Fekete.

Asistent tona: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihailo Goda

27. oktobra 1990.

18,21

Ana Njemoga Kolar
L A M B A D A

Režija: Ljubosav Majera

Uloge: Zuzana Častvan, Jan Častven, Pavel Čiliak, Ljubos-
lav Majera.

Asistent tona: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihailo Goda

30. marta 1991.

22,50

Zlatko Benka
L I S T Y P I E S K O V E J F A R B Y
(Pisma boje peska)

Režija: Milan Semik

Uloge: Jan Častven, Miroslav Babiak, Juraj Madacki, Jan
Čanji.

Asistent tona: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihailo Goda

27. aprila 1991.

16,35

Kamil Marik
C E S T A K Z A Č I A T K U
(Put u početak)

Prevod sa češkog: Ljuboslav Majera

Režija: Ljuboslav Majera

Uloge: Pavel Čiliak, Vjera Balaž, Miluška Anušjak-Majera,
Juraj Madacki, Miroslav Babjak, Andrej Matuš.

Asistent tona: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihailo Goda

28. juna 1991.

29,10

Juraj Madacky i Mihailo Goda
D V A B R E H Y D U N A J A
(Dve obale Dunava)

Režija: Ljuboslav Majera
Ton-majstor: Mihailo Goda
27. jula 1991
29,00

Tomáš Čelovsky
V E Ž A B A B Y L O N S K Á
(Vavilonska veza)

Režija: Milan Semik
Uloge: Jan Častven, Miroslav Babjak, Juraj Madacki, Jan Čanji.
Asistent tona: Doru Barbulov
Ton-majstor: Mihailo Goda
31. Avgusta 1991.
18,00

Premijere radio-drama za decu na slovačkom jeziku

Emituju se poslednje nedelje u mesecu od 8,30 do 9,00 časova.

Dramaturg: Juraj Madacky
Muzički urednik: Ondrej Maglovsky
Organizator: Ana Maronka Fece

Miroslav Nastasijević
M Ô J H O T A T O V Š A M P I O N
(Moj tata šampion)

Prevod sa srpskog: Zuzana Mišković
Režija: Ivan Hansman Jesenski
Uloge: Jan Častven, Miroslav Babjak, Jan Drča, Jan Čanji, Vjera Balaž, Vladislava Fekete
Asistent ton-majstora: Doru Barbulov
Ton-majstor: Mihailo Goda
28. oktobra 1990.
29,07

Premijere radio-drama na rumunskom jeziku

Emituju se poslednjeg petka u mesecu od 13,10 do 14,00 časova

Dramaturg: Nicu Ciobanu
Muzički urednici: Marija Novotni, Ileana Ocolișan Baba i Vili Gregcc.
Organizator: Milan Granić

Zvonimir Kostić
M A R E A M I G R A T I E
(Velika seoba)

Prevod: Nicu Ciobanu
Režija: Virginia Marina Guzina
Uloge: Costa Toader, Gheorghe Ureche, Eftimiu Ursulescu, Dimitrie Miclea, Todor Groza, Mărgărit Ecovoiu, Ionică Cugia, Ferenc Eugén, Marcel Forir, Nicu Ciobanu, Petre Ardeleanu, Păshy Mátyás și Traian Minda - Cîrsta.
Asistent snimatelja: Aleksandar Marković
Snimatelj: Doru Barbulov
30. novembra 1990.
30,53

Nicu Ciobanu
P O L I G O N U L C U Î N G E R I
(Poligon sa andelima)

(Dokumentarna radio-drama)
Emisija je radena na osnovu autentičnih dokumenata programa Radio-Temišvara i Bukurešta, decembra 1989. godine.
Asistent snimatelja: Aleksandar Marković
Snimatelj: Doru Barbulov
28. decembra 1990.
36,25

Virginia Marina Guzina
P O V E Ş T I C U M U R O N I S A U
B E Z N A I N I M I I Ş I A S U F L E
T U L U I P Â R Â S I T
(Priče sa vampirima ili Tama srca i zaboravljenog duha)

(Dokumentarna radio-drama)
Asistent snimatelja: Michal Goda
Snimatelj: Doru Barbulov
22. februara 1991.
46,00

Tolnai Ottó
O T R Â V I T O R U L A P E L O R
(Trovač reka)

Prevod: Ileana Dorina Bulic i George Tolvai
Režija: Mircea Pavel Mihai
Uloge: Iova Dalea, Todor Groza, Mărgărit Ecovoiu, Neelu Markovicean și Vasile Barbu.
Asistent snimatelja: Aleksandar Marković
Snimatelj: Doru Barbulov
29. marta 1991.
30,10

Zvonimir Kostić
J U D E C A T A
(Sud)

Prevod: Ileana Dorina Bulic i George Tolvai

Režija: Virginia Marina Guzina

Uloge: Iova Dalea, Todor Groza, Ionică Cugia, Todor Baloş, George Ureche și Costa Toader.

Asistent snimatelja: Michal Goda

Snimatelj: Doru Barbulov

26. aprila 1991.

41,22

Jódal Rózsa

A R T A N E 2 Mg.

Prevod: Ileana Dorina Bulic i George Tolvai

Režija: Virginia Marina Guzina

Uloge: Gheorghina Berlovan, Vasile Barbu, Nelu Markovicean, Aurelia Bugariu, Mărgărit Ecovoiu, Costa Toader, Nicu Ciobanu și Virginia Marina Guzina.

Asistent snimatelja: Michal Goda

Snimatelj: Doru Barbulov

31. maja 1991.

29,44

Sorin Petrescu

V I A T A , C A E M I N E S C U

(Život kao Eminescu)

Režija: Virginia Marina Guzina

Uloge: Felicia Marina Munteanu, Todor Groza, Iulian Bugariu, Ana Niculina Ursulescu, Nicu Ciobanu și George Tolvai.

Asistent snimatelja: Michal Goda

Snimatelj: Doru Barbulov

28. juna 1991.

51,08

Nicu Ciobanu

N O P T I A L B E

(Bele noći)

(Dokumentarna radio-drama)

Emisija je radena u julu 1991. godine sa vojnicima koji su služili vojni rok u Sloveniji.

Asistent snimatelja: Michal Goda

Snimatelj: Doru Barbulov

26. jula 1991.

26,53

Premijere radio-drama za decu na rumunskom
jeziku

Emituju se poslednje subote u mesecu od 08,45 do
09,15 časova

Dramaturg: Nicu Ciobanu

Muzički urednici: Marija Novotni i Ilonka Tot

Organizator: Marijana Prentović

Rade Obrenović

P Ā T A N I E D E C R Ą C I U N
(Novogodišnja zbrka)

Prevod: Ileana Dorina Bulic i George Tolvai

Režija: Virginia Marina Guzina

Uloge: Aurelia Bugarui, Eftimiu Ursulescu, Virginia Marina Guzina și membrii secției de teatru pentru copii ai Postului de radio Novi Sad.

Asistent snimatelja: Weiler Árpád

Snimatelj: Doru Barbulov

29. decembra 1990.

20,45

Ileana Ursu

O L E C T I E
(Lekcija)

Režija: Virginia Marina Guzina

Uloge: Simona și Gheorghina Berlovan

Asistent snimatelja: Michal Goda

Snimatelj: Doru Barbulov

26. januara 1991.

19,03

Aleksandra Vuković

C O M E T A A L B A S T R Ă
(Plava kometă)

Prevod: Ileana Dorina Bulic i George Tolvai

Režija: L'uboslav Majera

Uloge: Mărgărit Ecovoiu, Todor Groza, Nelu Marcovicean, Marija Balei, Nicu Ciobanu și membrii secției de teatru pentru copii ai Postului de radio Novi Sad: Marcel Moise, Mirela Brînzei, Roman Magda și Georgeta Usurel.

Asistent snimatelja: Weiler Árpád

Snimatelj: Doru Barbulov

23. februara 1991.

22,13

Pintér Lajos
B A L A D A U N U I P I A N
(Balada o klaviru)

Prevod: Ileana Dorina Bulic i George Tolvai

Režija: Virginia Marina Guzina

Uloge: Laureta Onciu Ecovoiu, Todor Groza, Costa Toader, Vasile Barbu, Nelu Markovicean, și membrii secției de teatru pentru copii ai Postului de radio Novi Sad: Simona Berlovan și Teodor Munteanu.

Asistent snimatelja: Aleksandar Marković

Snimatelj: Doru Barbulov

30. martia 1991.

23,00

Maja Pesirac
C U L M I L E A L B A S T R E
(Plavo brdo)

Prevod: Ileana Dorina Bulic i George Tolvai

Režija: Nelu Markovicean

Uloge: Aurelia Bugariu, Mărgărit Ecovoiu și membrii secției de teatru pentru copii ai Postului de radio Novi Sad: Marcel Moise, Oana Flora și Georgeta Ușurel.

Asistent snimatelja: Aleksandar Marković

Snimatelj: Doru Barbulov

27. aprila 1991.

24,02

Premijere radio-drama na rusinskom jeziku

Emituju se svake treće nedelje u mesecu od 8,30 časova

Dramaturg: Natalija Dudaš

Muzički urednik: Đura Dudaš

Organizator: Milan Granič

Štefan Hudak
J A Š A B A K O V

(Dokumentarna radio-drama)

Autor i reditelj: Štefan Hudak

Učestvuju: Irina Hardi Kovačević, Stevan Lenert, dr Julian Malacko, Dura Varga, Hakija Pozderac, Milan Ercegan i Milan Vranić.

Asistent snimatelja: Aleksandar Marković

Snimatelj: Doru Barbulov

16. septembra 90.

47,00

Đura Papharhaji
M I S T I Č N I O B R A Z I Š E S T R I
M A R I J A M
(Mistične ikone sestre Marijam)

Režija: Ivan Hansman Jesenski

Uloge: Slavko Oros, Mihajlo Zazuljak, Tatjana Koljesar, Đura Laćak, Ljubica Dudaš, Vesna Papugova, Gabrijela Hudak, Irina Hardi Kovačević, Marija Hudakova, Ivan Papuga i Miron Kanjuh.

Asistent ton-majstora: Aleksandar Marković

Ton-majstor: Dušan Stojičić

21. oktobra 1990.

48,58

Zvonimir Kostić
V E L J K A S E L J I D B A
(Velika seoba)

Prevod: Mikola Šanta

Režija: Miron Kanjuh

Uloge: Mihajlo Zazuljak, Janko Lender, Miroslav Keveždi, Ana Racova, Ljubica Dudašova, Julian Belak, Vladimir Čakan, Miron Kanjuh, Petro Beserminji, Eugen Ferenci, Matijaš Pašti, Janko Pavlović i član dzecinskej radio grupe na madarskim jaziku Ervin Ereš jak co i Miroslav Kanjuh.

Asistent snimatelja: Aleksandar Marković

Snimatelj: Doru Barbulov

16. decembra 1990.

41,22

Miron Žiroš
V I M O J O Š V E T L O
(Vi ste moje svetlo)

Režija: Ljuboslav Majera

Uloga: Ana Racova

Asistent ton-majstora: Arpad Vajler

Ton-majstor: Mihal Goda

17. februara 1991.

59,41

Julijan Tamaš
A V R A M E, A V R A A M E

Režija: Štefan Hudak

Uloge: Đura Laćak, Slavko Oros i Mirko Gadnjanski.

Asistent ton-majstora: Arpad Vajler

Ton-majstor: Ferenc Morvai

21. aprila 1991.

43,28

Premijere radio-drama za decu na rusinskom jeziku

Emituju se svake prve nedelje u mesecu od 8,30 časova

Dramaturg: Natalija Dudaš

Muzički urednik: Đura Dudaš

Organizator: Marijana Prentović

Aleksandra Vuković

B E L A V A K O M E T A

(Plava kometa)

Prevod: Mikola Skuban

Režija: Ivan Hansman Jesenski

Uloge: Biljana Oros, Slavko Oros, Gabrijela Hudakova, Mirko Gadnjanski, Tatjana Koljesar, Ivan Papuga, Vesna Pugovica, Đura Lačak, Miroslav Keveždi i členi dječejske radio grupe Boris Sakač.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Dušan Stojčić

2. aprila 1991.

23,39

Vladimir Stojšin

S O N J A L J E C I N A Š I V A C E J

M A Š I N I

(Sonja leti na šivačoj mašini)

Prevod: Mikola Skuban

Režija: Dragan Jović

Uloge: Mihajlo Zazuljak, Irina Hardi Kovačević, Tatjana Koljesarova, Vitomir Bodanjec i djece: Maja Hrubenjova, Slavko Edelinski, Vladimir Bodanjec, Igor Varga, Vladimir Varga, Boris Paljinkaš, Boris Nadlukač i Boris Sakač.

Asistent ton-majstora: Doru Barbulov

Ton-majstor: Mihal Goda

5. maja 1991.

32,06

sombor

NARODNO POZORIŠTE

Upravnik: Milivoje Mladenović (1959, 7, 2)

Sekretar: Marija Božičković (1937, 26, 19)

Glumci: Tatjana Bermel (1927, 32, 9), Ksenija Marić-Dordević (1955, 15, 11), Ljiljana Marković (1948, 19, 19), Biljana Miličić (1966, 3, 3), Tatjana Šanta-Torlaković (1966, 2, 2), Branka Šelić-Bojić (1965, 2, 2), Ljubinka Topalović (1939, 28, 26), Vladimir Amidžić (1932, 37, 32), Radoje Čupić (1958, 6, 6), Bogomir Đorđević (1952, 13, 11), Živorad Ilić (1950, 17, 17), Nikola Ivošević (1966, 2, 2), Zdravko Panić (1949, 17, 17), Pero Stojančević (1960, 8, 5) David Tasić (1940, 25, 24), Saša Torlaković (1965, 2, 2).

Inspicijent: Zoran Vučković (1959, 3, 3)

Sufler: Goran Jovanović (1967, 1, 1)

Tokom sezone angažovani: Jelica Petrović (1968, →), Tatjana Medić (1966, →).

REPERTOAR

Premijere

Ežen Labiš FLORENTINSKI ŠEŠIR

Prevod: Ivanka Pavlović

Režija: Ljubomir Draškić

Scenografija: Petar Pašić

Kostumi: Branka Petrović

Kompozitor: Vojislav Voki Kostić

Koreograf: Snežana Todorović

Lica: Saša Torlaković (*Fadinar*), David Tasić (*Nonankur*),

Bogomir Đorđević (*Bopertui*), Vladimir Amidžić (*Vezine*), Milojko Topalović (*Tardivo*), Zoran Čosić (*Nećak*), Radoje Čupić (*Tavernije*), Zdravko Panić (*Feliks*) Živorad Ilić (*Ahil de Rozalba*), Branka Bojić (*Elen*), Ksenija Marić (*Anais*), Tatjana Bermel (*Baronica de Šampinji*), Biljana Miličić (*Klara*), Tatjana Šanta-Torlaković (*Viržini*), Danilo Gavrilov (*Kaplar*), Dragana Marin, Branka Ćvorkov Simić, Andreja Petraković, Gordana Ćvorkov, Tijana Marković, Jeljan Miladić, Nadežda Beljanski, Lidija Josić (*Hor, Svatovi, Gosti i Policija*).

28. septembra 1990.

24 predstave (18 u mestu, 6 na gostovanju)

4. 519 gledalaca (2.624 u mestu, 1.895 na gostovanju)

Oskar Vajd

LEPEZA LEDI VINDER MIR

Prevod: Milutin Bogosavljević

Režija: Gordana Lebović

Scenografija i kostuni: Dejan Pantelić

Lektor: Radmila Vidak

Koreograf: Snežana Todorović

Asistent reditelja: Nikola Ivošević

Lica: Bogomir Đorđević (*Vindernir*), Vladimir Amidžić (*Darlington*), Radoje Čupić (*Lorton*), Zdravko Panić (*Dambi*), Saša Torlaković (*Grejem*), Živorad Ilić, (*Hoper-Hoper*), Biljana Miličić (*Ledi Vindermir*), Tatjana Bermel (*Vojvotkinja od Bervika*), Tatjana Šanta-Torlaković (*Agata*), Branka Bojić (*Ledi Statild*), Ksenija Marić (*Gospodja Erlin*), Pero Stojančević (*Purker*).

23. novembra 1990.

9 predstava (7 u mestu, 2 na gostovanju)

1.885 gledalaca (1.125 u mesto, 760 na gostovanju)

Jakša Zlodre
P E P E L J U G A

Režija: Jakša Zlodre

Kostimi: Branka Petrović

Koreograf: Ljiljana Dulović

Muzika: Predrag Vranešević

Asistent reditelja: Nikola Ivošević

Lica: Saša Torlaković (*Vilibald*), Radoje Čupić (*Bucentaur*), Vladimir Amidžić (*Škropulovski*), Tatjana Šanta—Torlaković (*Pepejuga*), Pero Stojančević (*Pepi*), Tatjana Bermel (*Klotilda*), Biljana Milikić (*Žuža*), Branka Bojić (*Ruža*), Tatjana Medić (*Vila*).

15. decembra 1990.

22 predstave (16 u mestu, 6 na gostovanju)

4.738 gledalaca (2873 u mestu, 1865 na gostovanju)

Aleksandar Davidesku

N O V O G O D I Š N J A I G R A

Kolektivna režija

Igraju: Živorad Ilić, Pero Stojančević, Tatjana Medić i Radoje Čupić.

22. decembra 1990.

26 predstava u mestu

8.112 gledalaca

Predstava za decu na engleskom jeziku

TRI PRASETA

—decadeci—

27. decembra 1990.

2 predstave u mestu

113 gledalaca

Radoslav Dorić

STRANKADŽIJE

ilići neki Sterija piše Rodoljupce

Režija: Radoslav Zlatan Dorić

Scenografija: Aleksandar Zlatanović

Kostimi: Vesna Radović

Muzika: Miroslav Arandelović—Rasinski

Korepetitor: Šandor Jung

Scenski pokret: Ivan Klemenc

Lektor: Nada Andrejević

Asistent reditelja: Nikola Ivošević

Lica: Stevan Gardinovački (*Jerotije Žutić*), Miloško Topa-

lović (*Dragiša Moler*), Pero Stojančević (*Aleksa Nušić*), Ksenija Marić (*Srbijanka Zulfikarnušić*), Bogomir Đorđević (*Miloš Trandafilović*), Ljiljana Marković (*Poleksija Bajić*), Radoje Čupić (*Gavrilo Bosanac*), David Tasić (*Dobrivoje Kamenjar*), Zdravko Panić (*Laza Zidar*), Vladimir Amidžić (*Jovan Popović*), Saša Torlaković (*Guta Cigan*), Biljana Milikić (*Violeta Buzančić*), Tatjana Medić (*Ceca Žutić*), Živorad Ilić (*Doka Kertes*).

8. marta 1991.

14 predstava (11 u mestu, 3 na gostovanju)

2567 gledalaca (1953 u mestu, 614 na gostovanju)

Džo Orton

ŠTA JE SOBAR VIDEO

Prevod: Ivana Vujić

Režija: Ljuboslav Majera

Scenografija i kostimi: Juraj Fabri

Lica: David Tasić (*Doktor Prentis*), Branka Bojić (*Gospoda Prentis*), Jelica Petrović (*Džeraldina Barkley*), Pero Stojančević (*Nikolas Beker*), Saša Torlaković (*Doktor Rens*), Zdravko Panić (*Narednik Meć*).

10. maja 1991.

7 predstava u mestu

568 gledalaca

Aleksandar Obrenović

NOVI ŽIVOT

(Diplomska predstava studenata Akademije umetnosti u Novom Sadu, u klasi prof. Petra Banićevića i asistenta Milana Pletela)

Režija: Milan Pletel

Scenografija i kostimi: Dušan Škorić

Lica: Slobodan Tešić (*Profir*), Snežana Mladenović (*Ruža*), Dragana Bosnić (*Amalija*), Zoran Čosić (*Petar*), Aleksandar Lazarević (*Stojiljko*).

14. juna 1991.

2 predstave u mestu

95 gledalaca

Obnove:

Radoslav Pavlović

M A L A

6. aprila 1990.

9 predstava (8 u mestu, 1 na gostovanju)

1.475 gledalaca (1.095 u mestu, 380 na gostovanju)

Žan Anuj
ŽEINSKI ORKESTAR
15. juna 1990.
5 predstava u mestu
814 gledalaca

Pozorište je gostovalo u Bečeju 2, Beočinu, Beogradu, Bezdani, Čelju, Čonoplji, Ivanjici, Novom Sadu 2, Senti, Svetozarevu, Šapcu, Vukovaru, Zemunu i Zrenjaninu.
Ukupno je izvedeno 120 predstava (102 u mestu, 18 na gostovanju).
Ukupno je bilo 24.886 gledalaca (19.372 u mestu, 5.514 na gostovanju).

sremska mitrovica

POZORIŠTE „DOBRICA MILUTINović“

Upravnik: Dušanka Zrilić

Dramaturg: Jovan. K. Radunović

Reditelji: Siniša Rakić i Dragan Jovičić

Savetnik za dramski amaterizam: Vojin Bilanović – Bil

Sekretar: Dubravka Kostadinović

Organizator: Zvonko Bednar

Tehnički šef: Đorđe Skorupan

Programski savet: Mirjana Konstantinović, Vidak Petrović, Ljubica Kesić, Momir Vasiljević, Jelena Gadžurić, Zoran Simić

Gostujući umetnici:

– Kompozitori – Budimir Gajić, Dušan Mihalek, Goran Petrović, Blažo Raičević, Petar Stupel, Milda Želez.

– Reditelji – Uroš Glovacki, Atanas Ilkov, Radoslav Milenković, Nenad Urošević.

– Dirigenti – Voja Bugarski

– Scenografi – Iva Nadžijeva, Dragan Martinović, Mihajlo Simidrijević, Jasmina Vukov.

– Kostimografi – Danica Čadovec, Sofija Simić, Suzana Tannasković

– Koreografi – Petar Slaj

– Lektori – Branivoje Đorđević

– Glumci – Mihajlo Janketić, Sandra Janković, Toma Jovanović, Ljiljana Kontić, Andelka Milivojević, Bogdan Mihajlović, Alek Rodić, Željko Santrač, Ljubivoje Tadić, Rastko Tadić, Jelena Žigon.

– Operski pevači – Vukašin Savić, Irena Zarić

U radu Pozorišta učestovalo je pedesetak amatera iz Sremske Mitrovice, Ravnje, Mačvanske Mitrovice i dr.

REPERTOAR

Premijere

Režija: Jovan K. Radunović

Muzika: Budimir Gajić

Scenografija: mr Dragan Martinović

Igraju: Toma Jovanović, glumac SNP, Vukašin Savić i Irena Zarić, članovi Opere Narodnog pozorišta iz Beograda, Đorđe Pavlović, Radmila Živojinov, Mirjana Janjanin, Sladana Milenković, Mirjana Skuratović, Emira Živković i Zoran Simić.
3. novembra 1990.

1 predstava na gostovanju

5.000 gledalaca

Režija: Dragan Jovičić

Scenografija: mr Dragan Martinović

Dirigenti: Dušan Mihalek i Voja Bugarski

Igraju: Toma Jovanović, Ljiljana Kontić, Momčilo Knežević, Mirjana Janjanin, Radmila Živojinov, Ansambl "Orfelin" i Hor „Sirmium cantorum“
11 novembra 1990.

1 predstava i mesto

250 gledalaca

**Atanas Ilkov
ČIKA – BAJKINE BAJKE**

Režija: Atanas Ilkov

Scenografija: Iva Hadžijeva

Kostimi: Zorana Jovanović

Muzika: Petar Stupel

Koreograf: Petar Slaj

Igraju: Sandra Janković i Alek Rodić

13. novembra 1990.

9 predstava (7 u mestu, 2 na gostovanju)

2.050 gledalaca (1.650 u mestu, 400 na gostovanju)

Branislav Nušić

NARODNI POSLANIK

Režija: Dragan Jovičić

Scenografija i kostimi: Siniša Sočanin

Igraju: Milan Vuković, Mirjana Janjanin, Marija Savić,

Sladana Milenković, Radmila Živojinov, Drago Đaković,

Siniša Sočanin, Zoran Simić, Slobodan Marić

27. novembra 1990.

6 predstava (5 u mestu, 1 na gostovanju)

1.480 gledalaca (1.280 u mestu, 200 na gostovanju)

Jovan K. Radunović

**SVETOSAVSKA BESEDA: "AKO
GOSPOD NE SAZIDA DOM
UZALUD SE TRUDE ZIDARI"**

Režija: Dragan Jovičić

Scenografija i kostimi: Siniša Sočanin

Igraju: Rale Damjanović, Jelena Žigon, Dragan Malenković,

Zoran Simić, Mirjana Janjanin, Gordana Jovanović – Ilić,

Siniša Sočanin, Slobodan Marić, Mirjana Skuratović,

Sladana Milenković, mešoviti oktet "Rukovet" i solista Svetlana Stević

26. januara 1991.

2 predstave (1 u mestu, 1 na gostovanju)

750 gledalaca (450 u mestu, 300 na gostovanju)

Prema tekstovima K.S. Stanislavskog, P.Vajsai i Ive Andrića

**ŽELJKO SANTRAČ KAO
MOKINPOT**

Adaptacija i režija: Radoslav Milenković

Muzika: Goran Petrović

Igra: Željko Santrač

18. februara 1991.

8 predstava (3 u mestu, 5 na gostovanju)

800 gledalaca (310 u mestu, 490 na gostovanju)

**POZORIŠNI LONAC NA VIŠE
NAČINA**

Režija i adaptacija: Dragan Jovičić

Scenografija i kostimi: Siniša Sočanin

Igraju: Marija Savić, Siniša Sočanin, Slobodan Marić, Sladana Milenković, Goran Karaga, Branko Živanović, Dragica Golić, Darko Slavik, Nataša Konstantinović, Željko Tomašević, Tamara Bartoš, Cvetanka Miladinović, Vesna Lukić, Milica Župunski, Srđan Alatić, Stanislava Đokić i Nevena Dulić.

2. jula 1991.

1 predstava u mestu

200 gledalaca

NADIGRAVANJE

Režija i scenska adaptacija: Ljubovije Tadić

2. avgusta 1991.

9 predstava na gostovanju

1.870 gledalaca

VESELI TRAMVAJ

Režija: Dragan Jovičić

Scenografija: Dejan Konstantinović

Izbor tekstova i kostima: članovi Dramske škole

Igraju: Siniša Sočanin, Tamara Bartoš, Slobodan Marić, Nataša Konstantinović, Cvetanka Miladinović, Slavica Župunski, Stanislava Đekić, Dragica Golić, Sladana Milenković, Jelena Milošević, Igor Belić, Melita Mitrović,

Dragana Todorović, Jelena Ožegović, Nataša Vukičević, Željko Tomašević, Ljiljana Gudović, Srđan Alatić, Branko Živanović, Jelena Adžić, Goran Karuga, Milovan Jovanović, Tana Fent, Branislav Mirolović, Milan Vuković i Jasmina Adžić.

12. avgusta 1991.

5 predstava (4 u mestu 1 na gostovanju)

2.400 gledalaca (2.100 gledalaca, 300 na gostovanju)

KISEONIK

Režija i scenografija: Dragan Jovičić

Igra: Siniša Sočanin

16. avgusta 1991.

3 predstave (1 u mestu, 2 na gostovanju)

350 gledalaca (50 u mestu, 300 na gostovanju)

P R O M E N A D A

Režija: Dragan Jovičić

Igraju: Milan Vuković i Branislav Mirolović

17. avgusta 1991.

4 predstave u mestu

1620 gledalaca

Napomena: U okviru delatnosti Pozorišta izvedene su i dve premijere amatera iz Mačvanske Mitrovice i Ravnje. Prvi su izveli „Cvet otvara latice” R. Togore (5 predstava, 480 gledalaca) i „Češalj” F. Hadžića (7 predstava, 1290 gledalaca)

Obnove

ULIČNO POZORIŠTE – CO MEDIA DELL'ARTE

7. jula 1988.

2 predstave (1 u mestu, 1 na gostovanju)

1.400 gledalaca (400 u mestu, 1000 na gostovanju)

Mark Kamoleti

STJUARDESE

21. septembra 1988.

2 predstave u mestu

400 gledalaca

Đorđe Pavlović

PROSIDBA

15. marta 1990.

9 predstava (4 u mestu, 5 na gostovanju)

1.505 gledalaca (400 u mestu, 1.105 na gostovanju)

Desanka Maksimović

MIRIS ZEMLJE

20. marta 1990.

3 predstave (2 u mestu, 1 na gostovanju)

310 gledalaca (110 u mestu, 200 na gostovanju)

S E O B N O P L A T N O S R B S K O

10. aprila 1990.

23. predstave na gostovanju

14.930 gledalaca

Momo Kapor

K R A J V I K E N D A

15. maja 1990.

6 predstava (5 u mestu, 1 na gostovanju)

1.528 (1.278 u mestu, 250 na gostovanju)

Pozorište je gostovalo u Andrevlju, Badovincima, Beogradu 11, Beočinu 4, Boru 2, Erdeviku, Grabovcima, Hrtkovicima, Indiji 3, Jamenoj, Kašiću, Kovinu 2, Kragujevcu 3, Krupnju, Mačvanskoj Mitrovici 3, Martincima, Moroviću, Novom Beogradu 5, Novom Sadu, Omoljici 2, Pećincima 2, Rumi 3, Sremskim Karlovcima, Subotici, Šašincima 2, Šidu 2, Vojki, Vrdniku, Zemunu 3, Zrenjaninu.

Ukupno je izvedeno 106 predstava (43 u mestu, 63 na gostovanju)

Ukupno je bilo 38. 693 gledaoca (10.908 u mestu, 27.785 na gostovanju).

subotica

NARODNO POZORIŠTE – NÉPSZÍNHÁZ

Direktor: Ljubiša Ristić (1947, 17, 6)

Rukovodilac izvođačkog ansambla-zamenik direktora: Nada Kokotović (1944, 24, 6)

Rukovodilac Tehničke službe: Sagmajster Zoltán (1943, 24, 21)

Operativni direktor: Spasoje Šain (1947, 15, 11)

Muzički rukovodilac: Lengyel Gábor (1951, 16, 5)

Glumci: Bada Irén (1946, 28, 27), Dóró Emma (1936, 31, 29), Irena Jakočević (1939, 28, 24), Srežana Jakšić-Colić (1958, 11, 6), Ljiljana Jakšić (1961, 5, 5), Jónás Gabriella (1952, 15, 15), Kasza Éva (1949, 24, 24), Elizabet Kočoska (1963, 4, 4), Veroslava Mitrović (1948, 18, 6), Monja Milenković (1956, 15, 11), Marija Opsenica (1958, 10, 10), Tallós Zsuzsa (1953, 14, 13), Takács Sziráckyi Katalin (1954, 11, 5), Tatjana Tasić (1960, 9, 2), Albert János (1935, 32, 31), Árok Ferenc (1946, 24, 22), Arcson Rafael (1960, 5, 5), Ramadan Azirović (1960, 9, 6), Bresliski Ljupčo (1962, 4, 4), Búbos András (1962, 5, 5), Zoran Bučevac (1956, 15, 14), Nebojša Čolić (1957, 10, 6), Dőbrei Dénes (1961, 5, 5), Svetislav Đorđević (1946, 24, 24), Kakonyi Tibor (1965,--), Korica Miklós (1949, 17, 17), Milan Marodić (1942, 26, 20), Medve Sándor (1946, 19, 19), Luka Piljagić (1959, 7, 6), Szél Péter (1937, 32, 25), Szél Olivér (1965,--), Szél Zsolt (1964, 7, 2), Sebastián Tibor (1943, 24, 24), Radiša Vučković (1943, 23, 23), Tibor Vajda (1953, 14, 11).

Glumci-gosti: Dragana Albijanić, Jelena Antonijević, Inge Appelt, Katarina Bačlija, Baranji Silvija, Tatjana Bijelić, Ljiljana Bičanić, Marta Budanov, Srežana Čabriło, Damjana Černe, Čonti Timea, Jugoslava Drašković, Jasna Đuričić, Gordana Đurđević, Dara Đžokić, Hermina Erdelji,

Farago Edith, Feher Renata, Suzana Grunčić, Mirjana Karanović, Branka Katić, Ana Kostovska, Bojana Kovačević, Eržika Kovačević, Lengyel Erika, Katarina Lončar, Ivanka Lukateli, Perica Martinović, Tatjana Medić, Sanja Moravčić, Dragana Mrkić, Radmila Nestorović, Nyáko Júlia, Almira Osmanović, Mirela Pavlović, Aleksandra I. Pleskonjić, Silvija Pinku, Sandra Rudić, Mira Ruškuc, Nada Sekulić, Olga Stanarević, Simonida Stanković, Svetlana Stojanovska, Szemerédi Virág, Süs Hajnalika, Lidija Stevanović, Sanja Šajlevska, Dara Šuković, Tamara Todorović, Varga Henrietta, Adrijana Videnočić, Srežana Višnjić, Draganja Voganjac, Sonja Vukičević, Suzana Vuković, Ljiljana Zagorac, Aleksandar Alač, Mihail Babuška, Bakota Arpád, Zoran Bulatović, Aleksandar Cvjetković, Danilo Čolić, Ilija Drašković, Ivan Doševski, Bato Elek, Miroslav Fabri, Francia Gyula, Filip Gajic, Aleksandar Gajin, Saša Gabrić, Godányi Zoltán, Nenad Gvozdenović, Aleksandar Hercenberger, Vlada Kaćanski, Karácsonyi Attila, Kemal Plavci, Keszeg László, Kovacs Frigyes, Kolar Robert, Kiril Pop Hristov, Geza Kopunović, Igor Kovačević, Miodrag Krivokapić, Bojan Kučera, Saša Kuzmanović, Lajko Felix, Filip Lengyel, Radomir Lazarević, Milan Marković, Mezei Szilárd, Sašo Milenković, Vladimir Milošević, Molnar Zoltan, Mihajlo Nestorović, Nedо Osman, Pásztor Tibor, Haris Pašović, Pletel Zoltán, Dragomir Pešić, Zoran Petrović, Péter Ferenc, Mihajlo Pleskonjić, Darko Filipović, Ratko Radivojević, Petar Radovanović, Obrad Radulović, Đorđe Rusić, Sabo Palóc Attila, Željko Santrač, Ricardo Diaz Sanchez, Zoran Spasovski, Tihomir Stanić, Ninoslav Šćepanović, Rade Šerbedžija, Ljuba Tadić, Takač Tibor, David Tasić, Törköly Levente, Tóth Imre, Tóth József, Goran Trajkovski, Goran Tukša, Aleksandar Ugrinov,

Urbán András, Senko Velinov, Predrag Vranešević, Nenad Vujanović.

Voda predstave: Miroslav Medić (1950, 20, 16), Kotroba Júlia (1952, 17, 17), Vrestyák Erzsébet (1950, 16, 16).

Scenograf: Hupkó István (1944, 22, 22), Bojana Ristić

Kostimograf: Bjanka Adžić-Ursulov, Tihomir Spirovski

POZORIŠNI ORKESTAR:

Dirigent: Murényi Mátyás (1953, 13, 9)

Članovi: Fehér Edit (1964, 7, 7.), Harkai Márta (1942, 25, 25), Ábrahám János (1956, 10, 10), Harkai István (1943, 23, 20), Lakatos Mátyás (1953, 8, 8), Lakatos Lacika (1937, 35, 32), Maroti Stevan (1934, 32, 19), Darko Tikvicki (1955, 11, 6).

Iz Pozorišta otišli: Elizabeta Kočoska, Nada Kokotović, Monja Milenković, Árok Ferenc, Döbrei Dénes, Kakonyi Tibor, Darko Tikvicki, Lengyel Gábor.

POZORIŠNI SAVET:

Predsednik: Árok Ferenc

Zamenik predsednika: Lengyel Gábor

Članovi: Svetislav Đorđević, Ljiljana Jakšić, Radinka Jovičić, Kotroba Júlia, Odak Josip, Szegi Árpád, Darko Tikvicki.

REPERTOAR

Premijere

A KÉT JÓMADÁR (Dva mangupa)

Režija: kolektivna

Igraju: Árok Ferenc, Medve Sándor, Pálfi József

6. oktobra, 1990.

50 predstava (4 u mestu, 46 na gostovanju)

5.554 gledaoca (345 u mestu, 5.209 na gostovanju)

Živojin Pavlović

B R A D A

(A szakáll)

Režija: Rade Šerbedžija

Scenografija: Ljubiša Ristić

Kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Lica: Saša Kuzmanov (Žine), Filip Gajić (Ugljen), Dara Šuković (Nadica), Vladislav Kačanski (Sloba), Nedo Osman/Nebojša Čolić (Budimir), Katarina Lončar (Milanka), Snežana Višnjić (Doktorka), Mirela Pavlović (Smiljka), Suzana Vuković (Desanka), Nadežda Sekulić (Jagoda), Branka Katić (Persida), Jugoslava Drašković (Ljubinka), Boris Babić, Miloš Vučković, Dejan Grković, Branimir Dimitrić, Robert Bošnjak, Radoslav Kovačević, Dragan Kolak (Brigadiri)

3. novembra 1990.

12 predstava (9 u mestu, 3 na gostovanju)

823 gledaoca (644 u mestu, 179 na gostovanju)

O P E R A Z A D V A D I N A R A

po motivima jednočinke "Kirija" B.Nušića

(Kétdináros opera)

Režija i adaptacija: Lenka Udovički

Muzika: Davor Rocco

Scenografija: Snežana Petrović

Kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Scenski pokret: Mirna Žagar

Korepetitor: Aleksandar Hercenberger

Lica: Vlada Kačanski (Otac), Ana Kostovska/Marija Oprenica (Majka), Ivan Đoševski (Lale), Nada Sekulić (Cvera), Suzana Vuković (Sojka), Szél Zsolt (Žule), Ljupčo Bresliski, Milan Marodić (Sudske izvršitelji), Radiša Vučković, Kaća Bačilja, Geza Kopunović, Zoran Bučevac, Ramadan Azirović, Snežana J. Čolić, Aleksandar Ugrinov, Svetislav Đorđević (Službenici) Luka Piljagić (Skitnica).

17. novembra 1990.

10 predstava (9 u mestu, 1 na gostovanju)

656 gledalaca (626 u mestu, 30 na gostovanju)

Aleksandar Puškin

L A K O M A P E S T I S I D E J É N

(Gozba usred kuge)

Režija: István Lalić

Scenografija i kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Koreografija: Nada Kokotović

Igraju: Albert János, Kákonyi Tibor, Szél Oliver, Kasza Éva, Tallós Zsuzsanna, Sergio Ricardo Diaz Sánchez, "Aiowa".

16. decembra 1990.

10 predstava (8 u mestu, 2 na gostovanju)

413 gledalaca (228 u mestu, 185 na gostovanju)

N O V E J A B A R K A (Noé bárkája)

Režija i koreografija: Nada Kokotović

Scenografija: Bojana Ristić

Kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Muzika: Mitar Subotić

Igraju: Ivanka Lukateli, Sonja Vukičević, Damjana Černe, Ljiljana Zagorac, Ljuba Tadić, Mihail Babuška, Ljupčo Bresliski, Aleksandra Čolić, Szegi Ivana.

29. decembra 1990.

2 predstave u mestu

285 gledalaca

Branislav Nušić

N A R O D N I P O S L A N I K

Režija: Ljubiša Ristić, Vladimir Lazić

Scenografija: Hupko Ištvan

Kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Muzičke transkripcije: Gábor Lengyel

Asistent reditelja: Obrad Radulović

Igraju: Ljuba Tadić, Katarina Bačlija, Sanja Moravčić, Đorđe Rusić, Marija Opsenica, Vlada Kačanski, Veroslava Mitrović, Nebojša Čolić, Geza Kopunović, Milan Marodić, Petar Radovanović, Aleksandar Ugrinov, Radiša Vučković, Mirjana Vučetić, Erika Lengyel, Ilija Drašković.

9. januara 1991.

13 predstava (10 u mestu, 3 na gostovanju)

1934 gledalaca (983 u mestu, 951 na gostovanju)

August Strindberg

GOSPODICA JULIJA

(Júlia Kisasszony)

Režija: Sašo Milenković

Scenografija i kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Muzika: Goran Trajkovski

Lica: Bojana Kovačević (*Gospodica Julija*), Ana Kostovska (*Kristina*), Senko Velinov (*Zan*), Ljupčo Bresliski (*Kemal Ataturk*), Luka Piljagić (*Pitu Guli*), Zoran Bučevac (*Pavel Šatev*).

10. januara 1991.

14 predstava (11 u mestu, 3 na gostovanju)

1.707 gledalaca (442 u mestu, 1.265 na gostovanju)

Marcel Proust

U P O T R A Z I Z A I Z G U B L J E N I M

V R E M E N O M

(Az eltűnt idő nyomában)

Režija i koreografija: Nada Kokotović

Scenografija i kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Muzika: Mitar Subotić

Dramaturg: Zorica Jevremović

Lica: Mihail Babuška (*Swan*), Ivanka Lukateli (*Odette*), Almira Osmanović (*Gilberte*), Sonja Vukičević (*Mme Verdun*), Tanja Tasić (*Albertine*), Mira Ruškuc (*Tetka Leonie*), Radmila Nestorović (*Služavka*), Aleksandra Ketig (*Eulaie*), Nada Kokotović (*Géneviéve od Brabandea i Phaedre*), Ljupčo Bresliski (*Gradanin i Ceremonijal majstor*), Ljiljana Jakšić (*Vojvojinja Guermantes*), Zoran Bučevac (*Vojvoda Guermantes*), Miroslav Fabri (*Kapetan Dreyfus*), Milan Marković (*Dečak*), Kasza Éva, Snežana Jakšić Čolić, Veroslava Mitrović, Tallós Zsuzsanna, Nebojša Čolić, Kakonyi Tibor, Ramadan Azirović, Szél Oliver.

19. februara 1991.

1 predstava u mestu

182 gledaoca

N. V. Gogolj

A R E V I Z O R

(Revizor)

Prevod: Mészöly Dezső, Mészöly Pál

Režija: Aleksandar Tovstonogov

Dramaturg-prevodilac: Eva Pavletić

Muzika: Merab Gagnidze

Scenografija: Hupkó István

Kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Koreograf: Orovec Béla

Lica: Albert János, (*Anton Antonovics*), Bada Irén (*Anna Andrejevna*), Nyakó Júlia (*Marija Antonovna*), Geza Kopunović (*Luka*), Medve Sándor (*Ammosz Fjodorovics*), Dóró Emma (*Zemljanyika*), Szél Olivér (*Ivan Kuznics Spekin*), Kákonyi Tibor (*Pjotr Ivanovics Bobcsinszkij*), Arcson Rafael (*Pjotr Ivanovics Dobcsinszkij*), Bakota Árpád (*Ivan Alekszandrovics Hlesztakov*), Kákonyi Tibor (*Oszip*), Szél Zsolt (*Hrisztyian Ivanovics*), Sebestyén Tibor (*Szestepan Iljics*), Búbos András (*Sziszstunov*), Vajda Tibor (*Gyermisimorda*), Kotroba Júlia (*Avdotva*), Vajda Tibor (*Pincér*).

18. marta 1991.

15 predstava (4 u mestu, 11 na gostovanju)

1387 gledalaca (158 u mestu, 1229 na gostovanju)

Ljubiša Ristić

**S Z . J . É L E T É S I D Ó
(J. S. Život i vreme)**

Režija i scenografija: Ljubiša Ristić

Muzika: Lengyel Gábor

Kostimi: Bjanka Adžić Ursulov

Lica: Jónás Gabriella (*Jamantaka, Ubica Gospodara smrti*), Godányi Zoltán (*Vlasnik kuglane*), Ana Kostovska (*Konobarica*), Takacs Szirácki-Katalin (*Čistačica*), Svetislav Đorđević (*Zelezničar*), Radiša Vučković (*Vinogradar*), Tallós Zsuzsanna (*Vinogradarka*), Ljupčo Bresliski (*Hirurg*), Ricardo Sanchez (*Le Péit Prince*), Suzana Grunčić (*Selina Lagerlöf*), Luka Piljagić (*Branko Miljković*), Kákonyi Tibor (*Regrut*), Kasza B. Éva (*Časna sestra*), Marta Budanov (*Krotiteljka lavova*), Szél Olivér (*Miroslav Cerar*), Ljiljana Jakšić (*Lola Montez*).

21. maja 1991.

7 predstava (2 u mestu, 5 na gostovanju)

293 gledaoca (122 u mestu, 171 na gostovanju)

Danilo Kiš

R A N I J A D I

Režija: Sašo Milenkovski

Scenografija i kostimi: Tihomir Spirovski

Igraju: Lidija Stevanović, Mihajlo Pleskonjić, Péter Ferenc, David Tasić, Tatjana Bijelić, Ricardo Sanchez, Irena Jakočević, Luka Piljagić, Kasza Éva, Bada Irén, Szél Péter, Zoran Bučevac, Snežana Čabrilović, Erika Lengyel, Obrad Radulović, Saša Gabrić.

25. jula 1991.

5 predstava (3 u mestu, 2 na gostovanju)

655 gledalaca (155 u mestu, 500 na gostovanju)

Danilo Kiš

E S T E R H Á Z Y

Režija, scenografija i kostimi: Lalić István

Koreografija: Tanja Tasić

Muzika: Ajowa Music Section

Maske: Dóbrei Dénes i Varga Henriette

Igraju: Baranyi Szilvia, Urbán, András, Suzana Vuković, Albert János, Bojana Kovačević, Erdélyi Hermina, Takács Tibor, Geza Kopunović, Godányi Zoltán, Mezei Szilárd, Karácsonyi Attila, Francia Gyula, Suzana Grunčić, Pásztor Tibor, Svetlana Stojanovska, Medve Sándor, Vajda Tibor, Keszeg László, Darko Pilipović, Ricardo Sanchez, Lajkó, Félix.

27. jula 1991.

6 predstava (4 u mestu, 2 na gostovanju)

406 gledalaca (136 u mestu, 270 na gostovanju)

Danilo Kiš

M I S S A I N A – M I N O R

(Misa u A-Molu)

Režija i scenografija: Ljubiša Ristić

Koreografija: Nada Kokotović

Muzika: Davor Rocco, Lengyel Gábor

Korepeticija: Aleksandar Hercenberger

Asistenti režije: Saša Gabrić, Obrad Radulović

Igraju: Ana Kostovska, Ljiljana Jakšić, Nenad Gvozdenović, Lidija Stevanović, Bojana Kovačević, Ricardo Diaz Sanchez, Peter Ferenc, Baranyi Szilvia, Suzana Vuković, Suzana Grunčić, Svetlana Stojanovska, Željko Santrač, Tamara Todorović, Mihajlo Pleskonjić, Ninoslav Šćepanović, Haris Pašović, Eržika Kovačević, Katarina Bačija, Aleksandar Hercenberger, Fcher Renata, Dragana Albijanić, Sandra Rudić, Pletl Zoltán, Szabó Palóc Attila, Molnár Zoltán, Saška Popov, Tanja Tasić, Simonida Stanković, Tatjana Bijelić, Sanja Moravčić, Szél Olivér, Obrad Radulović, Darko Pilipović.

4. avgusta 1991.

6 predstava (3 u mestu, 3 na gostovanju)

1.096 gledalaca (246 u mestu, 850 na gostovanju)

Danilo Kiš / Nenad Fišer / Haris Pašović

Č U D O T V O R A C

Režija i scenografija: Haris Pašović

Kostimi: Sonja Vukičević, Haris Pašović

Muzika: Zoran Erić

Koreografija: Sonja Vukičević

Igraju: Sonja Vukičević, Pletl Zoltan, Mihajlo Pleskonjić, Ferenc Peter, Molnar Zoltan, Nenad Gvozdenović, Željko Santrač, Attila Szabo Paloc, Szel Oliver, Bato Elek.

18. avgusta 1991.

3 predstave (1 u mestu, 2 na gostovanju)

601 gledalac (151 u mestu, 450 na gostovanju)

Danilo Kiš

M A N S A R D A

Režija: Nada Kokotović

Dramaturg: Ljiljana Jokić

Muzika: Gustav Maler, Zlatko Oridanski

Igraju: Aleksandra Pleskonjić, Kiril Pop Hristov, Ljupčo Bresliski.

19. avgusta 1991.

3 predstave (1 u mestu, 2 na gostovanju)

544 gledaoca (94 u mestu, 450 na gostovanju)

Danilo Kiš / Haris Pašović

P U T   U   N I K A R A G U U

Režija: Haris Pašović

Kostimi: Sonja Vukičević, Haris Pašović, Tihomir Spirovski

Koreografija: Sonja Vukičević

Asistenti režije: Saša Gabrić, Alison Woods

Igraju: Mihajlo Pleskonjić, Sonja Vukičević, Ana Kostovska, Ljiljana Jakšić, Nenad Gvozdenović, Bojana Kovačević, Ricardo Diaz Sanchez, Péter Ferenc, Baranyi Szilvia, Suzana Vuković, Suzana Grunčić, Svetlana Stojanovska, Željko Santrač, Pletl Zoltán, Tanja Tasić, Simonida Stanković, Tatjana Bijelić, Ninoslav Šćepanović, Szemerédi Virág, Dragana Albijanić, David Tasić, Sanja Moravčić, Szél Olivér, Obrad Radulović, Darko Pilipović, Tamara Todorović, Dejan Đorević, Eržika Kovačević, Fehér Renata, Bato Elek.

21. avgusta 1991.

4 predstave (1 u mestu, 3 na gostovanju)

949 gledalaca (119 u mestu, 830 na gostovanju)

Obnove

Dušan Jovanović

O S L O B O D E N J E   S K O P J A

3 predstave u mestu

264 gledaoca

Branislav Nušić

S U M N J I V O   L I C E

27. novembra 1974.

2 predstave (1 u mestu, 1 na gostovanju)

209 gledalaca (59 u mestu, 150 na gostovanju)

Po motivima romana "LJUBAVNIK" Margaret Diras
S A J G O N

8. decembra 1986.

4 predstave u mestu

174 gledaoca

Lengyel – Šerbedžija – Kokotović – Ristić

B L O O D Y   M A R Y

24. januara 1987.

11 predstava (8 u mestu, 3 na gostovanju)

2.225 gledalaca (940 u mestu, 1.285 na gostovanju)

A N I T A   B E R B E R

20. maja 1987.

2 predstave u mestu

108 gledalaca

Hans Xaver Kroetz

M E I E R E K

(Majerovi)

24. juna 1987.

5 predstava (1 u mestu, 4 na gostovanju)

232 gledaoca (57 u mestu, 175 na gostovanju)

Végel László

Á T T Ü   N T E T É S E K

(Pretapanja)

27. februara 1988.

2 predstave (1 u mestu, 1 na gostovanju)

66 gledalaca (14 u mestu, 52 na gostovanju)

Végel László

J U D I T

1. juna 1988.

1 predstava u mestu

66 gledalaca

Koreodrama po motivima romana Pétera Esterházija

K I S   M A G Y A R   P O R N O G R Á F I A

(Mala madarska pornografija)

30. decembra 1988.

1 predstava u mestu

72 gledaoca

Dragan Tomić / Ljubiša Ristić

Š I P T A R   I + II

21. januara 1989.

3 predstave (2 u mestu, 1 na gostovanju)

255 gledalaca (135 u mestu, 120 na gostovanju)

Végef László
TÚL AZ ÓPERE NCIÁN
(Preko sedam mora)
29. decembra 1989.
2 predstave u mestu
200 gledalaca

DRAMSKI OBSERVATORIJ ZENIT
DRUGO LANSIRANJE
Kozmokinetično gledališče "Rdeči pilot"
20. januara 1990.
4 predstave (3 u mestu, 1 na gostovanju)
117 gledalaca (27 u mestu, 90 na gostovanju)

ZENIT DRÁMAI OBSZERVATÓ
RIUM HARMADIK KILÖVÉS
(Dramski observatorij zenit treće lansiranje)
Kozmokinetično gledališče "Rdeči pilot"
17. aprila 1990.
3 predstave (2 u mestu, 1 na gostovanju)
80 gledalaca (40 u mestu, 40 na gostovanju)

Nenad Fišer
RUŽA VETROVA

6. jula 1990.
4 predstave (2 u mestu, 2 na gostovanju)
1.900 gledalaca (200 u mestu, 1.700 na gostovanju)

Eshil
A L E L ÁN COLT PROMÉTHÉUSZ
(Okovani Prometej)
20. jula 1990.
1 predstava na gostovanju
61 gledalac

Sofokle
C A R E D I P
21. jula 1990.
1 predstava u mestu
99 gledalaca

Euripid
A L K E S T I D A
24. jula 1990.
2 predstave u mestu
113 gledalaca

Sofokle
A J A N T
26. jula 1990.
3 predstave (2 u mestu, 1 na gostovanju)
295 gledalaca (95 u mestu, 200 na gostovanju)

Sofokle
ANTIGONA
29. jula 1990.
9 predstava u mestu
607 gledalaca

Aristofan
P R I V A T N I M I R
1. avgusta 1990.
3 predstave u mestu
95 gledalaca

Sofokle
P H I L O K T É T É S Z
(Filoktet)
3. avgusta 1990.
11 predstava (7 u mestu, 4 na gostovanju)
610 gledalaca (394 u mestu, 216 na gostovanju)

Grigor Prličev
KUZMAN, VITEZ
5. avgusta 1990.
5 predstava (3 u mestu, 2 na gostovanju)
1.453 gledaoca (148 u mestu, 1.305 na gostovanju)

Gostovanja u Vojvodini:
Ada (3), Apatin, Bačka Topola (2), Bački Vinogradi,
Bačko Petrovo Selo, Bajša, Bajmok, Bezdan, Čantavir,
Čoka (4), Čonopija, Feketić, Gornji Breg, Kanjiža (3),

Klelebića, Kikinda (3), Kruščić, Kula, Kupisina, Majdan, Mali Idoš, Mali Pesak, Male Pijace, Martonoš, Moravica, Mužlja (2), Novi Bečeđ (3), Novi Itebej, Novi Kneževac (4), Novo Miloševce, Novo Orahovo, Novi Sad, Orahovo, Orom, Rusko Selo, Senta (3), Sombor, Svetozar Miletić, Svilajevac, Šupljak, Titov Vrbas, Torda, Tornjoš (2), Vrbica, Zrenjanin (2).

Gostovanja van Vojvodine:

Beograd (15), Bitola (2), Genterovići, Harmasmalom, Jazovo, Murska Sobota, Pince, Sarajevo (11), Skopje (5), Titograd, Žemun.

Gostovanja u inostranstvu:

Kišvarda, Košice, Mexico City (2).

Pozorište je ukupno izvelo 243 predstave (133 u mestu, 110 na gostovanju).

Ukupno je bilo 26.786 gledalaca (8.823 u mestu, 17.963 na gostovanju).

DEČJE POZORIŠTE – GYERMEKSZÍNHÁZ "KURIR JOVICA"

Direktor: Slobodan Marković (1943, 19, 8)

Tehnički rukovodilac: Imre Kočiš (1937, 23, 10)

Organizator: Ljubica Ristovski (1961, 7, 2)

Glumci: Svetlana Abramović (1963, 8, 7), Apró Ernő (1946, 23, 17), Ároksszálasi S. Márta (1960, 7, 7), Vesna Borocki (1960, 8, 7), Boško Boškov (1952, 14, 9), Brzulai-Cifra Erika (1957, 11, 9), Gyermán Tibor (1955, 14, 14), Ester Kraljevački (1962, 11, 11), Kristina Jakovljević (1964, 2, 2), Miroslav Marković (1947, 20, 17), Mezeji Bozsana (1962, 5, 5), Ripc László (1944, 23, 23), Jovan Ristovski (1956, 14, 2), Sabó Ferenc (1937, 29, 16), Szűcs Hajnalka (1955, 13, 3).
Suzler-inspicijent: Valerija Burkuš (1947, 17, 16)

REPERTOAR NA SRPSKOHRVATSKOM JEZIKU

Premijere

Ladislav Dvorsky

N A M R G O Đ E N A   B A B A

Prevod: Miroslav Demak

Režija: Vladimir Predmerski

Scenografija i kostimi: Eva Farkašova

Muzika: Jozef Revalo

Koreograf: Elena Lindtnerova

Igraju: Svetlana Abramović, Kristina Jankovljević, Vesna Borocki, Miroslav Marković, Boško Boškov

23. septembra 1990.

41 predstava (21 u mestu, 20 na gostovanju)
14.830 gledalaca (4.830 u mestu, 10.000 na gostovanju)

Jozef Mokoš

Z A I G R A J T E   S   N A M A

Prevod: Miroslav Demak

Režija, adaptacija, muzika i koreografija: Jozef Revalo

Scenografija i kostimi: Eva Farkašova

Igraju: Miroslav Marković, Boško Boškov, Svetlana Abramović/Vesna Borocki

3. marta 1991.

36 predstava (13 u mestu, 23 na gostovanju)
14.490 gledalaca (2.990 u mestu, 11.500 na gostovanju)

Obnove

Jiriži Streda

V R E M E   Z A   B A J K U

11. oktobra 1985.

18 predstava (3 u mestu, 15 na gostovanju)

8.190 gledalaca (690 u mestu, 7.500 na gostovanju)

Dušan Radović

T I N G L – T A N G L

2. septembra 1986.

13 predstava (4 u mestu, 9 na gostovanju)

5.420 gledalaca (920 u mestu, 4.500 na gostovanju)

Aleksandar Davidesku

I G R A

4. septembra 1987.

2 predstave u mestu

460 gledalaca

Den Totero

U K R A D E N I   P R I N C   I
I Z G U B L J E N A   P R I N C E Z A

23. maja 1989.

7 predstava (2 u mestu, 5 na gostovanju)

2.960 gledalaca (460 u mestu, 2.500 na gostovanju)

Zlatko Krilić

Š T A   L I   J A J E   D A J E

20. marta 1990.

33 predstave (7 u mestu, 26 na gostovanju)

14.610 gledalaca (1.610 u mestu, 13.000 na gostovanju)

REPERTOAR NA SRPSKOHRVATSKOM / MAĐARSKOM JEZIKU

Premijere

R A S P E V A N I   B R O D / Z E N É S H A J Ó

Izbor tekstova: Miroslav Marković

Režija: Miroslav Marković

Scenografija i kostimi: Imre Kočić

Izbor muzike: Miroslav Marković

Igraju: Apró Ernő, Gyermán Tibor, Bruzlai-Cifra Erika, Jakovljević Kristina, Marković Miroslav

27. decembra 1990.

19 predstava (4 u mestu, 15 na gostovanju)

8.420 gledalaca (920 u mestu, 7.500 na gostovanju)

SH/M - verzija: 27. decembra 1990.

10 predstava u mestu

2300 gledalaca

M - verzija: 07. marta 1991.

25 predstava (9 u mestu, 16 na gostovanju)
10.070 gledalaca (2.070 u mestu, 8.000 na gostovanju).

Jozef Mokoš

J Á T S S Z U N K   E G Y Ü T T

(Zaigrajte s nama)

Prevod: Kopeczky László

Adaptacija, režija, muzika i koreografija: Revalo Jozef

Scenografija i kostumi: Parkašova Eva

Igraju: Szabó Ferenc, Gyermán Tibor, Remete Eszter
21. aprila 1991.

21 predstava (6 u mestu, 15 na gostovanju)

8880 gledalaca (1380 u mestu, 7500 na gostovanju)

Carlo Gozzi

A   H   O   L   L   Ó

(Gavran)

Prevod (sa madarskog na srpski jezik): Georgeia Domozina

Prevod (sa srpskog na madarski jezik): Kopeczky László

Režija: Silvia Purcarete

Scenografija, kostumi i lutke: Gregorian Eustatiu

Izbor muzike: Silvia Purcarete

Igraju: Apró Ernő, Bruzlai-Cifra Erika, Gyermán Tibor, Remete Eszter, Ripcő László, Szabó Ferenc, Szűcs Hajnalka

2. juna 1991.

3 predstave u mestu

690 gledalaca

Obnove

Jirží Streda

N   E   V   E   N   I   N   C   S

(Bezimena)

28. februara 1986.

2 predstave u mestu

460 gledalaca

Jan Romanovski

K   Á   K   O   N   C   A   H   E   R   C   E   G -

K   I   S   A   S   Z   O   N   Y

(Princeza Kukrica)

9. maja 1987.

1 predstava u mestu

230 gledalaca

REPERTOAR NA MADARSKOM JEZIKU

Premijere

Helena Slavkova-Rabarova

E   L   V   E   S   Z   E   T   T   Á   L   O   M

(Izgubljeni san)

Prevod: Kopeczky László

Režija: Stefan Kulhanek

Scenografija: Zvonimir Manojlović

Kostumi i lutke: Anna Ciganová

Izbor muzike: Stefan Kulhanek

Asistent reditelja: Szűcs Hajnalka

Igraju: Szabó Ferenc, Ripcő László, Bruzlai-Cifra Erika, Mezei Bozsana, Gyermán Tibor, Apró Ernő, Szűcs Hajnalka, Marković Miroslav, Boško Boškov, Vesna Borocki, Remete Eszter

9. septembra 1990.

8 predstava u mestu

1840 gledalaca

Baraciusz Zoltán

S   Z   U   P   E   R   C   I   R   K   U   S   Z

(Super cirkus)

Režija: Zoltán Baraciusz

Scenografija i kostumi: Imre Kocsis

Koreografija: Valentina Vučić

Igraju: SH/M - verzija: Boško Boškov, Svetlana Abramović,

Ripcő László, Szabó Ferenc, Szűcs Hajnalka

M - verzija: Szabó Ferenc, Gyermán Tibor, Apró Ernő,

Szűcs Hajnalka, Remete Eszter

E. Uspenski
K R O K I É S A B A R Á T A I
(Krokri i njegovi prijatelji)
30. aprila 1988.
8 predstava (1 u mestu, 7 na gostovanju)
3730 gledalaca (230 u mestu, 3500 na gostovanju)

Pavle Janković Šole
B Ü V Ö S K O C K A
(Čudesna kocka)
26. oktobra 1989.
12 predstava (7 u mestu, 5 na gostovanju)
4110 gledalaca (1610 u mestu, 2500 na gostovanju)

Zlatko Krlić
M I V A N A T O J Á S B A N
(Šta li jače daje)
27. februara 1990.
39 predstava (10 u mestu, 29 na gostovanju)
16800 (2300 u mestu, 14500 na gostovanju)

Fazekas Mihály
L U D A S M A T Y I
16. maja 1990.
26 predstava (6 u mestu, 20 na gostovanju)
11380 gledalaca (1380 u mestu, 10000 na gostovanju)

Pozorište je gostovalo u AP Vojvodini: u Adi (2), Apatinu (4), Bačkoj Palanci (3), Bačkoj Topoli (6), Bačkim Vinogradima, Bačkom Gradištu, Bajmoku (2), Bajši (2), Bečeju (6), Bezdanu (4), Bikovu, Crvenki (3), Čantaviru (4), Čoki (3), Doroslovu (3), Đurdinu (2), Feketiću (2), Gakovu (3), Gunarošu (4), Hajdukova (3), Horgošu (6), Kanjiži (5), Kelebijji, Kikindi (3), Kljajićevo (2), Krivaji (2), Kruščiću (2), Kuli (3), Kupusini (3), Ljutovu, Maloj Bosni (7) Malim Pijacama (3), Malom Idošu (4), Molu (2), Novoj Crnji (2), Novom Bečeju (9), Novom Kneževcu (7), Novom Sadu (3), Novom Orahovu (4), Odžacima (2), Oromu (4), Pačiru, Paliću 17, Prigrevici (2), Ratkovu (2), Ruskom Krsturu (2), Senčanskom Trešnjevcu (4), Senti (8), Sivcu (3), Somboru (8), Sonti (3), Stanišiću (2), Staparu (2), Staroj Moravici (3), Starom Žedniku, Šupljaku, Tavankutu (3), Telečkoj (2), Temerinu (3), Titovom Vrbasu (8), Tordi (2), Tornjošu (3), Zrenjaninu (3).
U AP Kosovu: u Đakovici (2), Orahovcu (3), Peći, Prizrenu (3), Titovoj Mitrovici (2), Uroševcu (3), Vučitru (2).
U Republici Srbiji, u Zemunu (6).
U inostranstvu: u Austriji — Mistelbah (2), Češko-Slovačkoj — Bratislava, Dunajska Streda, Komarno, Veľký Meder (2), Šamorin, Marcelova, Nove Zamky (2), Galanta (2), Poljskoj — Varšava (2), Rumuniji — Krajova (2).
Ukupno (na srpskom i madarskom jeziku) je i izvedeno 324 predstave (119 u mestu, 205 na gostovanju).
Ukupno je bilo 129.870 gledalaca (27.370 u mestu, 102.500 na gostovanju).

vršac

NARODNO POZORIŠTE "STERIJA"

Upravnik: Pavle Vlahović (1938, 32, 6)

Sekretar: Jelena Čavić (1953, 7, 7)

Scenograf: Živojin Marković (1944, 25, 18)

Organizator: Vera Nedeljkov (1957, 12, 12)

Glumci: Dojna Andrejević (1961, 10, 10), Dušica Mitrović (1964, 6, 2) (otisla iz pozorišta), Nevenka Novković (1940, 15, 8), Sonja Radosavljević Ognjanović (1961, 8, 2), Radmila Pejčić (1934, 30, 26), Valentina Stanislavlev (1956, 16, 16), Bojana Malkanović Udicki (1948, 21, 16), Ivan Andrejević (1943, 25, 16), Stanko Bogojević (1948, 14, 1), Vladimir Cvejić (1959, 5, 2), Milan Komljenović (1950, 20, 5), Milorad Mustafović (1960, 8, 7), Vladimir Nikić (1947, 18, 18), Mladen Ognjanović (1950, 19, 2), Tomislav Pejčić (1940, 27, 22).

Šaptač: Nada Obradović (1963, 4, 4)

Inspicijent: Merima Ogrizović (1959, 3, 3)

REPERTOAR

Premijere

Federiko Garsija Lorka

J E R M A

Režija: Dijana Milošević, kao gost

Scenografija: Živojin Marković

Kostimi: Boris Čakširan

Scenski pokret i koreograf: Sonja Lapatianov, kao gost

Lektor: Radovan Knežević

Lica: Nevenka Novović (*Jerma*), Radmila Pejčić (*Starica*)

Dolores), Mladen Ognjanović (*Huan*), Stanko Bogojević (*Viktor*), Valentina Stanislavlev (*Marija, I pralja*), Sonja Ognjanović (*III pralja, II mlađa žena*), Svetlana Jovanović (*II pralja, I mlađa žena*), Bojana Malkanović Udicki (*Zaova*), Milorad Mustafović (*I čovek*), Vladimir Cvejić (*II čovek*), Stanko Bogojević (*III čovek*).

8. septembra 1990.

9 predstava (8 u mestu, 1 na gostovanju)

881 gledalac (731 u mestu, 150 na gostovanju)

Dušan Kovačević

P R O F E S I O N A L A C

Režija: Branislav Mićunović, kao gost

Scenografija: Živojin Marković

Kostumi: Branislav Mićunović, kao gost

Lica: Tomislav Andrejević (*Ja, Teodor Teja Kraj*), Tomislav Pejčić (*Luka Laban, Profesionalac*), Radmila Pejčić (*Marta sekretarica*), Milan Komljenović (*I jedan sasvim normalan ljudak*).

2. oktobra 1991.

22 predstave (17 u mestu, 5 na gostovanju)

2636 gledalaca (1514 u mestu, 1122 na gostovanju)

H A J D E D A S E I G R A M O

Scenski kolaž za decu

Režija: Lilijana Ivanović Arsenov, kao gost

Scenografija: Ljubomir Vujović, kao gost

Kostimi: Lilijana Ivanović Arsenov, kao gost

Scenski pokret: Vladimir Cvejić

Igraju: Valentina Stanislavlev, Sonja Radosavljević Ognjanović, Dušica Mitrović, Vladimir Cvejić, Milan Komljenović, Milorad Mustafović.

9. oktobra 1990.
15 predstava (9 u mestu, 6 na gostovanju)
3925 gledalaca (2787 u mestu, 1138 na gostovanju)

Žorž Fejdo I D E M U L O V

Režija: Stevo Žigon, kao gost

Scenografija: Živojin Marković

Kostimi: Slavica Lalicki, kao gost

Lica: Dušan Jakišić, kao gost (*Dišotel*), Nevenka Novović (*Leontina*), Stanko Bogojević (*Moris*), Tomislav Pejčić (*Kasanj*), Vladimir Cvejić (*Gontran*), Radmila Pejčić (*Gospoda Latur*), Sonja Radosavljević Ognjanović (*Babet*), Vladimir Nikić (*Bridua*).

9. novembra 1990.

15 predstava (13 u mestu, 2 na gostovanju)
2208 gledalaca (2058 u mestu, 150 na gostovanju)

Branislav Nušić H A J D U C I

Režija: Lilijana Ivanović Arsenov, kao gost

Scenografija: Živojin Marković

Kostimi: Živojin Marković

Lica: Vladimir Nikić (*Brana*), Stanko Bogojević (*Čeda Brba*), Vladimir Cvejić (*Mile Vrabac*), Mladen Ognjanović (*Šima Gluvac*), Milan Komljenović (*Mita Trta*), Milorad Mustafović (*Žika*), Valentina Stanisavljev (*Persa*), Tomislav Pejčić (*Pandur*).

7. decembra 1990.

3 predstave u mestu

843 gledalaca

K U D A I D U S T A R E G O D I N E

Režija: Lilijana Ivanović Arsenov, kao gost

Scenografija i kostimi: Živojin Marković, Ljubomir Vujović, kao gost

Igraju: Sonja Radosavljević Ognjanović, Nevenka Novović, Valentina Stanisavljev, Mladen Ognjanović, Stanko Bogojević.

18. decembra 1990.

16 predstava (12 u mestu, 4 na gostovanju)
4968 gledalaca (4033 u mestu, 935 na gostovanju)

Mir Jam R A N J E N I O R A O

Režija: Dragan Jović, kao gost

Scenografija: Živojin Marković

Kostimi: Branka Petrović, kao gost

Scenski pokret: Vladimir Cvejić
Lica: Radmila Pejčić (*Gospoda Mir Jam*), Nena Novković (*Andelka Bojanić, udata Đurović*), Stanko Bogojević (*Mišo ili Tomo, njen muž*), Bojana Malkanović Uđicki (*Gospodica Nada Todorović*), Mladen Ognjenović (*Nenad Aleksić*), Sonja Radosavljević Ognjanović (*Tatjana, Tanja Mitrović*), Milan Komljenović (*Gojko Mirić*), Valentina Stanisavljev (*Vukica*), Vladimir Cvejić (*Safet*).

19. februara 1991.

3 predstave u mestu

377 gledalaca

Henrik Ibzen

D I V L J A P A T K A

Prevod: Bóba Blagojević

Adaptacija i režija: Olga Savić, kao gost,

Kostimi: Boris Čakširan, kao gost

Scenografija: Živojin Marković, Boris Čakširan

Muzika: Vera Milanković, kao gost

Lica: Ivan Andrejević (*Veltrgovac Verle*), Vladimir Cvejić (*Gregers Verle*), Tomislav Pejčić (*Stari Ekdal*), Stanko Bogojević (*Jalmar Ekdal*), Nevenka Novović (*Gina Ekdal*), Merima Đurić (*Hedviga*), Sonja Radosavljević-Ognjanović (*Gospoda Serbi*), Mladen Ognjanović (*Dr Reling*), Vladimir Nikić (*Molvik*), Milan Komljenović (*Petersen*), Valentina Stanisavljev (*Jensi*).

16. aprila 1991.

5 predstava (3 u mestu, 2 na gostovanju)

821 gledalac (430 u mestu, 391 na gostovanju)

Vaclav Havel

I N T I M N I R A Z G O V O R I

Režija: Bratislav Mladenović, kao gost

Scenografija i kostimi: Živojin Marković

Scenski pokret: Vladimir Cvejić

Lica: Tomislav Pejčić (*Mihael*), Nevenka Novović (*Vera*), Vladimir Cvejić (*Ferdinand*).

9. maja 1991.

2 predstave u mestu

102 gledaoca

Obnove

Branislav Nušić

O Ž A L O Š Ć E N A P O R O D I C A

10. februara 1989.

5 predstava (3 u mestu, 2 na gostovanju)

975 gledalaca (544 u mestu, 431 na gostovanju)

Miodrag Karadžić

J E S I   L I   T I   T O   D O Š A O   D A
M E   V I D I Š

26. maja 1990.

15 predstava (12 u mestu, 3 na gostovanju)

2988 gledalaca (2346 u mestu, 642 na gostovanju)

Pozorište je gostovalo u Alibunaru, Beogradu (2), Beloj

Crkvi (9), Gudurici, Izbištu, Novom Bečeju, Novom Sadu, Pančevu, Pavlišu, Plandištu (2), Šapcu, Velikom Središtu, Zemunu i Zrenjaninu.

Ukupno je izvedeno 110 predstava (85 u mestu, 25 na gostovanju).

Ukupno je bilo 20724 gledalaca (15765 u mestu, 4959 na gostovanju).

zrenjanin

NARODNO POZORIŠTE "TOŠA JOVANOVIĆ"

Upravnik: Dragan Ćuk (1948, 16, 7)

Reditelj: Lilijana Arsenov (1946, 21, 16)

Scenograf: Viorel Flora (1952, 13, 10)

Organizatori: Smiljana Tucakov (1948, 18, 3), Vladimir Grubanov (1946, 18, 13)

Glumci: Olivera Begović (1957, 10, 6), Nermil Bešlagić (1956, 11, 6), Gordana Vinokić (1934, 32, 25), Mirjana Vukojević (1950, 18, 18), Andelka Davidovac (1950, 21, 19), Dragan Đorđević (1960, 6, 4), Prvoslav Žakovski (1947, 21, 18), Miloje Ivanović (1946, 21, 16), Snežana Kovačev (1967, 4, 4), Milan Kočalović (1951, 11, 11), Radovan Luković (1955, 15, 4), Ana Selski (1958, 3, 3), Divna Stojiljković (1935, 31, 18), Jovan Torački (1962, 6, 3), Selimir Tomić (1946, 22, 19), Svetlana Utješanović (1949, 25, 15), Mihajlo Foro (1927, 42, 16), Ružica Cvjetić (1950, 18, 18).

REPERTOAR

Premijere

Radoje Domanović

V O Đ A

Režija: Sulejman Kupusović, kao gost

Scenografija: Viorel Flora

Kostimi: Angelina Atlagić, kao gost

Tekst songova: Duško Trifunović

Kompozitor songova: Saša Vrabac, kao gost

Koreograf: Anton Marinić, kao gost

Igraju: Olivera Begović, Mirjana Vukojević, Andelka Davidovac, Snežana Kovačev, Ana Selski, Nermil Bešlagić, Prvoslav Žakovski, Milan Kočalović, Radovan Luković i Jovan Torački.

29. septembra 1990.

19 predstava (14 u mestu, 5 na gostovanju)
6300 gledalaca (3430 u mestu, 2870 na gostovanju)

Bertolt Brecht

M A J K A H R A B R O S T

Prevod: Todor Manojlović

Režija: Sulejman Kupusović, kao gost

Scenografija: Viorel Flora

Kostimi: Angelina Atlagić, kao gost

Muzika: Saša Vrabac, kao gost

Koreograf: Anton Marinić, kao gost

Lica: Gordana Vinokić (*Majka Hrabrosti*), Selimir Tošić (*Vojnik Pripovedač*), Miloje Ivanović (*Vojnik Pripovedač*), Dragan Đorđević (*Ejif*), Jovan Torački (*Svajcarko*), Olivera Begović (*Katrin*), Mihajlo Foro (*Pastor*), Karolj Fišer, kao gost (*Kuvard*), Budimir Pešić, kao gost (*Vojskovoda*), Svetlana Utješanović (*Ivet*), Ružica Cvjetić (*Seljanka*), Radovan Luković (*Seljak*), Dubravka Arsić, kao gost (*Devojka*).

2. oktobra 1990.

12 predstava (11 u mestu, 1 na gostovanju)
3590 gledalaca (3170 u mestu, 420 na gostovanju)

Branislav Nušić

V L A S T

Adaptacija: Miroslav Belović i Radoslav Dorić

Režija: Radoslav Dorić, kao gost

Scenografija: Aleksandar Zlatović, kao gost

Kostimi: Vesna Radović, kao gost

Muzika: Miroslav Arandelović Rasinski, kao gost

Scenski pokret: Ivan Klemenc, kao gost

Lica: Dragan Đorđević (*Toza*), Mirjana Vukojević (*Leposava*), Mihajlo Foro (*Miloje*), Andelka Davidovac (*Mara*), Selimir Tošić (*Arsa*), Miloje Ivanović (*Dobrosav*), Jovan Torački (*Momak iz ministarstva*), Gordana Vinokić (*Gospa Mica*), Prvoslav Zakovski (*Kun Sava*), Ružica Cvijetić / Olivera Begović (*Kuna*), Budimir Pešić, kao gost (*Profesor Ristić*), Milan Kočalović (*Savić*), Radovan Luković (*Milijević*), Karolj Fišer, kao gost (*Lazić*), Snežana Kovačev (*Nina*), Nermil Bešlagić (*Predsednik deputacije*).
23. decembra 1990.

23 predstave (15 u mestu, 8 na gostovanju)

7820 gledalaca (4360 u mestu, 3460 na gostovanju)

K A K O Z A U S T A V I T I V R E M E

(Novogodišnja predstava)

Režija: Liliјana Arsenov

Scenografija: Viorel Flora

Igraju: Andelka Davidovac, Ana Šelski, Dragan Đorđević

23. decembra 1990.

35 predstava (28 u mestu, 7 na gostovanju)

14430 gledalaca (11980 u mestu, 2450 na gostovanju)

Aldo Nikolaj

U K O K A J M O G A M U Ž A

Prevod i režija: Liliјana Arsenov

Scenografija: Viorel Flora

Kostimi: Jelena Dostanić, kao gost

Igraju: Jovan Torački, Nermil Bešlagić i Sladana Bukejlović, kao gost.

7. marta 1991.

9 predstava (6 u mestu, 3 na gostovanju).

1350 gledalaca (790 u mestu, 560 na gostovanju)

Radovan Marušić

V I L A R A J S K I M I R

Adaptacija: Radivoj Šajtinac

Režija: Liliјana Ivanović Arsenov

Scenografija: Viorel Flora

Kostimi: Anamarija Mihajlović, kao gost

Muzika: Saša Vrabac, kao gost

Lica: Gordana Vinokić (*G-da Ruža*), Snežana Kovačev (*Julijana*), Ana Šelski (*Gabrijela*), Olivera Begović

(*Jadranka*), Jovan Torački (*Živa*), Milan Kočalović (*Ivan-Žan*), Selimir Tošić (*Blažić*), Mihajlo Foro (*Viktor*).

24. maja 1991.

4 predstave u mestu

1120 gledalaca

Miro Gavran

L J U B A V I D Z O R D Ž A V A Š I N G T O N A

Režija: Liliјana Arsenov

Scenografija: Viorel Flora

Igraju: Svetlana Utješanović i Snežana Kovačev

2. juna 1991.

4 predstave u mestu

240 gledalaca

Bertolt Brecht

M E R A

Režija: Dušan Torbica, kao gost

Scenografija: Viorel Flora

Kostimi: Dušan Torbica, kao gost

Igraju: Andelka Davidovac, Miloje Ivanović, Prvoslav Zakovski, Dragan Đorđević i Nermil Bešlagić

21. juna 1991.

3 predstave u mestu

180 gledalaca

Radivoj Šajtinac

B A N A T I K O N , O P E T

Režija: Liliјana Ivanović Arsenov

Igraju: Mihajlo Foro, Mirjana Vukojević, Ružica Cvijetić, Jovan Torački, Snežana Kovačev, Radovan Luković.

26. juna 1991.

2 predstave u mestu

180 gledalaca

Obnove

Ivo Brešan

P R E D S T A V A H A M L E T A U S E L U M R D U Š A D O N J A

20. marta 1986.

2 predstave u mestu

510 gledalaca

Miroslav Antić
G A R A V I   S O K A K

27. marta 1987.
11 predstava (8 u mestu, 3 na gostovanju)
2090 gledalaca (1280 u mestu, 810 na gostovanju)

Momo Kapor
K R A J   V I K E N D A

6. maja 1987.
2 predstave u mestu
60 gledalaca

Žan Anuj
Ž E N S K I   R O K   F O L K   B E N D

2. oktobra 1987.
6 predstava (2 u mestu, 4 na gostovanju)
2220 gledalaca (520 u mestu, 1700 na gostovanju)

Filip King
L U D A   K U Ć A

28. septembra 1988.
4 predstave u mestu
1050 gledalaca

Vaclav Havel
D I S I D E N T S K A   T R I L O G I J A

6. juna 1990.
6 predstava u mestu
420 gledalaca

Dramska scena je gostovala u Bečeju (2), Belom Blatu, Beočinu, Beogradu, Čenti, Debeljači, Doboju, Kikindi (2), Kruševcu, Melencima, Molu, Novom Bečeju (2), Opopu, Padini, Pančevu (2), Perlezu, Sarajevu, Senti, Somboru, Srpskoj Crnji, Stajićevu, Subotici, Šapcu, Titelu, Titovom Užicu, Tuzli i Zemunu.

Ukupno su izvedene 142 predstave (111 u mestu, 31 na gostovanju).

Ukupno je bilo 41.560 gledalaca (29.290 u mestu, 12.270 na gostovanju).

LUTKARSKA SCENA

Glumci: Aleksandar Dragan (1955, 11, 5), Đerdi Lacko (1945, 26, 26), Višnja Kauzlaric Mandić (1939, 29, 23),

Tihomir Mačković (1950, 19, 19), Emilija Mačković (1965, 1, 1), Kristina Mirkov (1947, 26, 26), Tatjana Reljin (1960, 6, 6), Irena Tot (1952, 18, 18), Eržebet Pečić (1945, 23, 21), Jovan Caran (1950, 15, 15), Mirjana Šajtinac (1948, 21, 21).

REPERTOAR NA SRPSKOHRVATSKOM JEZIKU

Premijere

Karlo Goci
B A J K A   O   K R A L J U   J E L E N U

Prevod i adaptacija: Borislav Mrkšić

Režija: Borislav Mrkšić, kao gost

Scenografija i kostimi: Miodrag Tabački, kao gost

Muzika: Dušan Mitrović, kao gost

Scenski pokret: Ivan Klemenc, kao gost

Lica: Irena Tot (*Durandarte*), Tihomir Mačković (*Deramo*), Jovan Caran (*Tartalja*), Mirjana Šajtinac (*Pantalone*), Tatjana Reljin (*Andela*), Eržebet Pečić (*Klariće*), Kristina Mirkov (*Smeraldina*), Aleksandar Dragar (*Leandro*), Karolj Izelle, kao gost (*Spaventa*), Višnja Kauzlaric Mandić (*Čarobni kip*), Đerdi Lacko i Emilija Mačković (*Gradanke Serendipa*)

3. decembra 1990.

11 predstava u mestu

2.385 gledalaca

Karel Novak
N E S T A Š N I   L U T A K

Režija: Kolektivna režija ansambla

Igraju: Jovan Caran, Mirjana Šajtinac, Kristina Mirkov, Aleksandar Dragar.

24. decembra 1990.

35 predstava na gostovanju

3665 gledalaca

Lada Brašovanova
V U N E N A   P R I Č A

Dramatizacija i režija: Emilija Mačković

Scenografija i luke: Tihomir Mačković

Igraju: Irena Tot, Eržebet Pečić i Tihomir Mačković

12. februara 1991.

25 predstava (5 u mestu, 20 na gostovanju)

6840 gledalaca (740 u mestu, 6100 na gostovanju)

Obnove

Jirži Streda

P R I Č A L O V E   P R I Č E

24. oktobra 1974.

6 predstava (4 u mestu, 2 na gostovanju)

1310 gledalaca (670 u mestu, 640 na gostovanju)

Jozef Per – Leo Spačil

D O G O Đ A J   U   L U T K O V U

26. decembra 1986.

12 predstava (3 u mestu, 9 na gostovanju)

2640 gledalaca (410 u mestu, 2230 na gostovanju)

Karel Novak

B A J K A   O   M A J U Š K U

26. novembra 1988.

8 predstava (5 u mestu, 3 na gostovanju)

1580 gledalaca (820 u mestu, 760 na gostovanju)

Ludvig Streda

Z V E Z D A N

17. decembra 1988.

4 predstave u mestu

680 gledalaca

Boris Aprilov

Č I M I

9. decembra 1989.

1 predstava u mestu

140 gledalaca

Ivan Ostrikov

R U M E N A   I   S T A R I   L A V

20. januara 1990.

2 predstave u mestu

325 gledalaca

Srboljub Stanković

M A L A   R U Ž A

31. marta 1990.

46 predstava (5 u mestu, 41 na gostovanju)

12950 gledalaca (830 u mestu, 12120 na gostovanju)

REPERTOAR NA MAĐARSKOM JEZIKU

Premijere

Karel Novak

C S I N T A L A N   B Á B

(Nestašni lutak)

Prevod: Izelle Károly

Režija: Kolektivna režija ansambla

Igraju: Mačković Tihomir, Tóth Irén, Pécsi Erzsébet

26. decembra 1990.

7 predstava na gostovanju

735 gledalaca

Brašovanova Lada

G Y A P J Ú M E S E

(Vunena priča)

Prevod: Izelle Károly

Režija: Mačković Emilia

Igraju: Tóth Irén, Pécsi Erzsébet, Mačković Tihomir

20. februara 1991.

11 predstava (1 u mestu, 10 na gostovanju)

3000 gledalaca (200 u mestu, 2800 na gostovanju)

Obnove

Stanković Srboljub

J A N C S I   É S   J U L I S K A

12. januara 1989.

1 predstava na gostovanju

320 gledalaca

Karel Novak

P Ö T T Ö M K E

14. februara 1989.

1 predstava na gostovanju

260 gledalaca

Stanković Srboljub

R Ó Z S I K A

5. aprila 1990.

11 predstava na gostovanju

3340 gledalaca

Lutkarska scena je gostovala u Adi (3), Aradcu, Bačkoj Palanci (11), Bečeju (4), Beočinu (3), Beogradu, Botošu, Čoki, Debeljači (2), Ečki (2), Elemiru, Kikindi (19), Kovačici, Kruševcu (3), Lukićevu (2), Melencima, Molu (3), Mužlji (3), Novoj Crnji (3), Novom Bečeju (9), Novom Kneževcu, Novom Sadu (3), Neuzinu, Orlovaču, Pančevu (2), Rumi (2), Senti (6), Sremskoj Mitrovici (12), Somboru,

Srpskoj Crnji (3), Stajicevu, Subotici (5), Šajkašu, Tarašu, Temišvaru (Rumunija) (18), Titelu (2), Tomaševcu, Žemunu (3) i Žitištu.

Lutkarska scena izvela je ukupno (na srpskom i mađarskom jeziku) 181 predstavu (41 u mestu, 140 na gostovanju).

Ukupno je bilo 40.170 gledalaca (7.200 u mestu, 32.970 na gostovanju).

spisak izvođenih autora u pozorištima za odrasle

DOMAĆI PISCI

Miroslav Antić, Ivo Brešan, Slobodan Cvetković, Aleksandar Davidesku, Radoje Domanović, Radoslav Dorić, Nenad Fišer, Miro Gavran, Fadil Hadžić, Dušan Jovanović, Momo Kapor, Miodrag Karadžić, Danilo Kiš, Dubravka Knežević, Nada Kokotović, Laslo Kopecki, Laza Kostić, Dušan Kovačević, Gabor Lendel, Deana Leskovar, Desanka Maksimović, Radovan Marušić, Borislav Mihajlović-Mihiz, Mir Jam, Branislav Nušić, Miloš Nikolić, Aleksandar Obrenović, Haris Pašović, Đorđe Pavlović, Radoslav Pavlović, Živojin Pavlović, Aleksandar Popović, Grigor Prlićev, Jovan K. Radunović, Ljubiša Ristić, Slobodan Selenić, Radivoj Šajtinac, Rade Šerbedžija, Oto Tolnai, Dragan Tomić, Laslo Vegel, Jakša Zlodre.

INOSTRANI PISCI

Američki: Artur Miler, Sem Šepard.

Bugarski: Atanas Ilkov.

Češkoslovački: Václav Havel.

Engleski: Filip King, Džo Orton, Oskar Vajld.

Francuski: Žan Anuj, Marsel Ašar, Žorž Fejdo, Ežen Labiš, Mark Kamoleti, Marsel Prust.

Indijski: Rabindranat Tagora

Italijanski: Aldo Nikolaj

Madarski: Peter Esterhazi, Deže Kostolanj, Peter Miler, Ferenc Molnar, Žigmond Moric, Ede Tot.

Nemački: Georg Bihner, Bertolt Breht, Hans Ksaver Krec, Peter Vajs.

Norveški: Henrik Ibzen

Ruski: N. V. Gogolj, A. S. Puškin.

Starogrčki: Aristofan, Eshil, Euripid, Sofokle.

Španski: F. G. Lorka.

Švajcarski: Maks Friš, Fridrih Direnmat.

SRPSKO NARODNO POZORIŠTE

DOMAĆI PISCI

Stariji: Laza Kostić, Branislav Nušić.

Savremeni: Slobodan Cvetković, Miro Gavran, Dubravka Knežević, Dušan Kovačević, Deana Leskovar, Boris Mihajlović-Mihiz, Miloš Nikolić, Aleksandar Popović, Slobodan Selenić.

INOSTRANI PISCI

Stariji: Aristofan.

Savremeni: Václav Havel, Sem Šepard, Peter Vajs.

NOVOSADSKO POZORIŠTE – ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ

DOMAĆI PISCI

Stariji: –

Savremeni: Laslo Kopecki, Oto Tolnai.

INOSTRANI PISCI

Stariji: Marsel Ašar, Georg Bihner, Ede Tot, Deže Kostolanj, Ferenc Molnar, Žigmond Moric.

Savremeni: Fridrih Direnmat, Maks Friš, Artur Miler, Peter Miler

NARODNO POZORIŠTE, SOMBOR

DOMAĆI PISCI

Stariji: –

Savremeni: Aleksandar Davidesku, Radoslav Dorić, Aleksandar Obrenović, Radoslav Pavlović, Jakša Zlodre

INOSTRANI PISCI

Stariji: –

Savremeni: Žan Anuj, Ežen Labiš, Džo Orton, Oskar Vajld

POZORIŠTE „DOBRICA MILUTINoviĆ”, SREMSKA MITROViCA *DOMAČI PISCI*

Stariji: Branislav Nušić.

Savremeni: Fadiil Hadžić, Momo Kapor, Desanka Mak-
simović, Đorđe Pavlović, Jovan K. Radunović.

INOSTRANI PISCI

Stariji: Rabindranat Tagora.

Savremeni: Atanas Ilkov, Mark Kamoleti.

NARODNO POZORIŠTE – NÉPSZÍNHÁZ SUBOTICA *DOMAČI PISCI*

Stariji: Branislav Nušić.

Savremeni: Nenad Fišer, Dušan Jovanović, Danilo Kiš,
Nada Kokotović, Gabor Lendel, Haris Pašović, Živojin
Pavlović, Grigor Pričev, Ljubiša Ristić, Rade Šerbedžija,
Dragan Tomić, László Vegel

INOSTRANI PISCI

Stariji: Aristofan, Eshil, Euripid, N. V. Gogolj, Marsel Prust,
Aleksandar Puškin, Sofokle, August Strindberg.

Savremeni: Hans Ksaver Krec.

NARODNO POZORIŠTE „STERIJA”, VRŠAC *DOMAČI PISCI*

Stariji: Mir Jam, Branislav Nušić.

Savremeni: Miodrag Karadžić, Dušan Kovačević.

INOSTRANI PISCI

Stariji: Žorž Fejdo, Henrik Ibzen, Federiko Garsija Lorka.

Savremeni: Vaclav Havel

NARODNO POZORIŠTE „TOŠA JOVANOViĆ”, ZRENJANIN *DOMAČI PISCI*

Stariji: Radoje Domanović, Branislav Nušić.

Savremeni: Miroslav Antić, Ivo Brešan, Miro Gavran,
Momo Kapor, Radovan Marušić, Radivoj Šajtinac.

INOSTRANI PISCI

Stariji: Žan Anuj, Bertolt Breht.

Savremeni: Vaclav Havel, Filip King, Aldo Nikolaj.

DELATNOST POZORIŠTA ZA ODRASLE (SEZONA 1990/91)

POZORIŠTE	Broj premijera	Broj predstava			Broj gledalaca		
		U mestu	Na gostovanju	Ukupno	U mestu	Na gostovanju	Ukupno
Srpsko narodno pozorište (Drama) (Opera) (Baleet)	14 (10) (2) (2)	269 (177) (56) (36)	24 (16) (7) (1)	293 (193) (63) (37)	66.548 (39.653) (18.181) (8.714)	9.405 (3.465) (5.890) (50)	75.953 (43.118) (24.071) (8.764)
Novosadsko pozorište – Ujvidéki Színház	9	122	35	157	8.809	8.224	17.033
Narodno pozorište, Sombor	8	102	18	120	19.372	5.514	24.886
Pozorište „Dobrica Milutinović”, Sremska Mitrovica	11	43	63	106	10.908	27.785	38.693
Narodno pozorište – Népszínláz, Subotica	16	133	110	243	8.823	17.963	26.786
Narodno pozorište „Sterija”, Vršac	9	85	25	110	15.765	4.959	20.724
Narodno pozorište „Toša Jovanović”, Zrenjanin (bez lutkarske scene)	9	111	31	142	29.290	12.270	41.560
UKUPNO	76	865	306	1171	159.515	86.120	245.635

Napomena: U broj predstava i gledalaca uračunate su i obnovljene predstave, odnosno broj gledalaca koji im je prisustvovao.

DELATNOST POZORIŠTA ZA DECU (SEZONA 1990/91)

POZORIŠTE	Broj premijera	Broj predstava			Broj gledalaca		
		U mestu	Na gostovanju	Ukupno	U mestu	Na gostovanju	Ukupno
Pozorište mladih, Novi Sad	5	219	43	262	23.357	6.379	29.736
Dečje pozorište – Gyermekszínláz, „Kurir Jovica”, Subotica – na srpskom jeziku – na madarskom jeziku	7 (2) (5)	119 (52) (67)	205 (98) (107)	324 (150) (174)	27.370 (11.960) (15.410)	102.500 (49.000) (53.500)	129.870 (60.960) (68.910)
Lutkarska scena Narodnog pozorišta „Toša Jovanović”, Zrenjanin – na srpskom jeziku – na madarskom jeziku	5 (3) (2)	41 (40) (1)	140 (110) (30)	181 (150) (31)	7.200 (7.000) (200)	32.970 (25.515) (7.455)	40.170 (32.515) (7.655)
UKUPNO	17	379	388	767	57.927	141.849	199.776

Napomena: U broj predstava i gledalaca uračunate su i obnovljene predstave, odnosno broj gledalaca koji im je prisustvovao.

gostovanja

GOSTOVANJA POZORIŠTA

Tokom sezone 1990/91. na scenama Vojvodine su gostovala pozorišta iz zemlje i inostranstva, a ostvarena su i gostovanja u okviru medusobne razmene predstava vojvodanskih pozorišta.

Na sceni Srpskog narodnog pozorišta gostovali su: Zvezdara teatar iz Beograda sa predstavom *Mala Radoslava Pavlovića*; Jugoslovensko dramsko pozorište iz Beograda sa predstavama *Kabare Milana Gutovića*, *Baal* Bertolta Brechta; Malo pozorište „Duško Radović“ iz Beograda sa predstavom *Tako je govorio Broz* Tihomira Arsića; Indeksovo pozorište iz Beograda sa predstavom *Ne ostavljam me samog dok himna svira*; Hrvatsko narodno kazalište iz Osijeka sa predstavom *Buba u uhu Žorža Fejdoa*; Crnogorsko narodno pozorište iz Titograda sa predstavom *Obešenjak* Borislava Pekića; Centar za kulturu „Olga Petrov“ iz Pančeva sa predstavom *Kabare Miloša Nikolića*; Teatar „Joakim Vujić“ iz Kragujevca sa predstavom *Golubnjača* Jovana Radulovića; Grupa glumaca iz Beograda sa predstavom *Predsednički kandidati* Siniše Kovačevića; Kruševačko pozorište iz Kruševca sa predstavom *Lazar, veliki knez Z. Kostića*.

Pozorišta iz inostranstva: Lenjingradski Državni balet sa predstavom *Koreografske minijature*; kijevski Teatar klasičnog baleta sa predstavama *Labudovo jezero* Petra Ilijica Čajkovskog i Baletskim gala-koncertom; Balet Sophiane iz Pečuja (Madarska) sa svojom predstavom.

Na sceni Novosadskog pozorišta – Újvidéki Színház gostovala su pozorišta iz inostranstva: „Thália Színház“ iz Kassa-e (Madarska) sa predstavom *Esőcsináló* R. Naša; Pozorište „Nemzeti Színház“ iz Budimpešte (Madarska) sa predstavama *Antigona* Eörsi Istvána i *Arckép* Slavomira Mrožeka; Narodno pozorište iz Segedina (Madarska) sa predstavama *Kakafészek K. Keseja* i *Furcsa pár* N. Simona; Pozorište Pécsi kisszínház” (Madarska) sa predstavom

Háromgarasos opera (Opera za tri groša) Bertolta Brechta; Pozorište „Gárdonyi Géza“ iz Eger-a (Madarska) sa predstavama *Sirkő és kakaó* Eörsi Istvána i *Viskereszti* (Bogojavljenjska noć) V. Šekspira; Pozorište „Hevesi Sándor“ iz Zalaegersega (Madarska) sa predstavom *Liliom* Sigligeti Edea.

Na sceni somborskog Narodnog pozorišta gostovali su: Jugoslovensko dramsko pozorište iz Beograda sa predstavama *Seobe* Miloša Crnjanskog i *Kabare* Milana Gutovića; Opera Srpskog narodnog pozorišta iz Novog Sada sa predstavom *Travijata* Duzepc Verdija i Drama Srpskog narodnog pozorišta iz Novog Sada sa predstavom *Bela kafa* Aleksandra Popovića; Narodno pozorište – Népszínház iz Subotice sa predstavom *Zenit*; Dečje pozorište – Gyermekszínház „Kúrir Jovic“ iz Subotice sa predstavama *Namrogodena baba* Ladislava Dvorskog i *Šta nam jaje daje* Zlatka Krilića; Dečje pozorište „Ognjen Prica“ iz Osijeka sa predstavom *Princeza kukrica* Jana Romanovskog; Hrvatsko narodno kazalište iz Osijeka sa predstavom *Buba u uhu Žorža Fejdoa*; Crnogorsko narodno pozorište iz Titograda sa predstavom *Obešenjak* Borislava Pekića; Atelje 212 iz Beograda sa predstavama *Advokat Palten* nepoznatog autora, *Patnje gospodina Mokinpotu* Petra Vajsa i *Staza divljači* Franca Ksavera Kreca; Akademija umetnosti iz Novog Sada sa predstavom *Ujež Branislava Nušića*; Novosadsko pozorište – Újvidéki Színház iz Novog Sada sa predstavama *Seoska lola* Ede Tota i *Tužna je nedelja* Petera Milera; Narodno pozorište iz Beograda sa predstavom *Učene žene* Ž. B. Molijera; Grupa dramskih umetnika iz Novog Sada sa predstavom *Deveta defanziva*; Malo pozorište „Duško Radović“ iz Beograda sa predstavom *Tako je govorio Broz* Tihomira Arsića.

Na sceni Pozorišta „Dobrica Milutinović“ u Sremskoj Mitrovici gostovali su: Pozorište „Duško Radović“ iz Beograda sa predstavom *Nepodnošljivo lako* Vlaclava Havela; Crno-

gorsko narodno pozorište iz Titograda sa predstavom *Obežnjak* Borislava Pekića; Drama Srpskog narodnog pozorišta iz Novog Sada sa predstavom *Patinje gospodina Mokinjota* Petera Vajsa; Malo pozorište „Duško Radović“ iz Beograda sa predstavom *Tako je govorio Broz* Tihomira Arsića; Pozorište na Terazijama iz Beograda sa predstavom *Tartif ili licemer Ž. B. Molijera*, Narodno pozorište iz Pirote sa predstavama *Trapavi znaj* Miroslava Nastasijevića i *Bela kafa* Aleksandra Popovića; Milena Dravić sa predstavom *Milena i muškarci* po tekstovima Duška Radovića; Zvezdara teatar iz Beograda sa predstavom *Kus petlić* Aleksandra Popovića; Narodno pozorište „Toša Jovanović“ iz Zrenjanina sa predstavom *Vunena priča* Lade Brašovanove; Centar za kulturu „Olga Petrov“ iz Pančeva sa predstavom *Kabare Miloša Nikolića*.

Pozorišta iz inostranstva: „Teater Soubor inspirace“ iz Praga sa predstavom *Na kraju sveta Valenta Bohumira*.

Na sceni subotičkog Narodnog pozorišta – Népszínház gostovali su: SKC iz Beograda sa predstavom *Nerazjašnjeno ubistvo*; Kulturni centar „Vladimir Nazor“ iz Siska sa predstavom *Doručak na travi*; Bitčki teatar iz Beograda sa predstavom *Dom Bernarde Albe F. G. Lorke*; Ljiljana Zagorac iz Zagreba sa predstavom *Hope*; Betontanz iz Ljubljane sa predstavom *Pesnici brez žepov*; Centar za kulturu „Olga Petrov“ iz Pančeva sa predstavom *Kabare Miloša Nikolića*; Seraphin tanz iz Novog Sada sa predstavom *Avantura i otkrivanje*; Akademsko pozorište „Promena“ iz Novog Sada sa predstavama *Seti se Raskolnikova i Putujuće pozorište Šopalović* Ljubomira Šimovića; Naroden teater iz Bitolja sa predstavom *Podzemna republika J. Plevneša*; Grupa Montekristoburning iz Bačke Topole sa predstavom *Volite li Mesalinu*.

Pozorišta iz inostranstva: Love theatre iz Njujorka (SAD) sa predstavom *Ona koja beše prelepa žena majstora za šlemove*; Tanzfabrik iz Berlina sa predstavom *Fragile circumstances*; Compagnie Jozsef Nad iz Orleansa (SAD) sa predstavama *Comedia tempio i Canard Pekinois*; Compania de la danca Romero-Dominguez iz Siudad Meksika sa predstavom *Siete serpiente* (i sa solo nastupima); Balet Sophiane iz Madarske sa predstavom *Žar ptica* Igora Stravinskog; Studio Ninderik iz Amsterdama (Holandija) sa predstavom *Send pit*; M.T.C. iz Lenjingrada sa predstavom *Katarina Velika*.

Na sceni vršačkog Narodnog pozorišta „Sterija“ gostovali su: Crnogorsko narodno pozorište iz Titograda sa predstavom *Obežnjak* Borislava Pekića; Jugoslovensko dramsko pozorište iz Beograda sa predstavom *Velika auto trka*; Dramska scena Doma kulture iz Požarevca sa predstavom *Ko je ljubio taj ne ljubi više*, scenski omaž Sergeju Jesenjinu; Atelje

212 iz Beograda sa predstavom *Dragi moj lažljivče* Marše Norman; Milena Dravić sa predstavom *U svetu muškaraca* po tekstovima Duška Radovića; Danica Maksimović sa predstavom *Prva dama*; Jugoslovensko dramsko pozorište iz Beograda i Centar za kulturu „Olga Petrov“ iz Pančeva sa predstavom *011 Beograd Mome Kapora*; Mihajlo Radojičić iz Titograda sa predstavom *Šok*.

Na sceni zrenjaninskog Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ gostovali su: Narodno pozorište „Ljubiša Jovanović“ iz Šapca sa predstavom *Bela kafa* Aleksandra Popovića; Narodno pozorište iz Titograda sa predstavom *Obežnjak* Borislava Pekića; Večernja scena Pozorišta „Duško Radović“ iz Beograda sa predstavom *Malogradanska svadba*; Baletska sekcija DTV „Partizan“ iz Zrenjanina sa baletskim koncertima.

Iz inostranstva je gostovala Državna opera iz Temišvara sa operama *Seviljski berberin* Đoakina Rosinija, *Travijata* Duzepa Verdija i koncertima solista i orkestra; Državno lutkarsko pozorište iz Temišvara sa predstavom *Patuljak div*.

INDIVIDUALNA GOSTOVANJA UMETNIKA

Znatan deo svog repertoara u sezoni 1990/91, vojvodanska pozorišta su realizovala u saradnji sa gostujućim umetnicima.

U Srpskom narodnom pozorištu gostovali su reditelji: Branislav Kriška (Bratislava), Vladimir Lazić, Radoslav Milenković, Jovica Pavić, Branko Pleša i Zoran Ratković (svi iz Beograda); scenografi: Geraslav Zarić i Aleksandar Zlatović (Beograd); kostimografi: Milanka Berberović (Beograd) i Bojana Nikitić (Beograd); operski solisti: Jurij Grigorjev (Moskva) i Larisa Jurčenkov (Moskva); koreografi: Rudolf Karahanek (Brno), Jozef Kubalek (Brno), Peter Laslo (Budimpešta), Marta Molnar (Budimpešta), Katarina Obradović (Beograd), Iko Otrin (Maribor), Slavko Pervan (Sarajevo), Ildiko Pongor (Budimpešta), Eva Sabolić (Pečuj), Antal Fodor (Budimpešta) i Šanton Tot (Pečuj); baletski solisti i igrači: Ašhem Ataljanc (Beograd), Anatolij Babienko (Kijev), Irina Visočinjenko (Moskva), Ana Goduljan (Kijev), Stefan Kapraroju (Kijev), Joko Komacu (Japan), Ana Kušnirova (Kijev), Vladimir Meljnik (Kijev), Pia Mlekuš (Maribor), Atila Nemec (Budimpešta), Marko Omerzel (Ljubljana), Jaš Otrin (Maribor), Zlatko Panić (Esen), Edit Roiz (Budimpešta), Gorica Stanković (Esen) i Oksana Storožuk (Kijev); baletski pedagog Stela Pirogova (Moskva); scenski pokret Ivan Klemenc (Beograd).

U Novosadskom pozorištu – Újvidéki Színház gostovali su: glumica Viktorija Bajza (Budimpešta); reditelji: Peter Tomori (Nemacka) i Imre Halaši (Madarska); scenograf

Tibor Kadar (Rumunija); kostimograf Edit Lugoši (Madarska); koreograf Janoš Karšai (Madarska).

U somborskem Narodnom pozorištu gostovali su glumci: Slobodan Tešić (Beograd) i Zijah Sokolović (Sarajevo).

U Pozorištu „Dobrica Milutinović“ u Sremskoj Mitrovici gostovali su glumci: Toma Jovanović (Novi Sad), Ljiljana Kontić, Momčilo Životić, Alek Rodić, Sandra Janković, Rale Damjanović, Jelena Žigon, Željko Santrač, Ljubivoje Tadić, Andelka Milivojević, Rastko Tadić, Bogdan Mihajlović i Miša Janketić (svi iz Beograda) i Gordana Lukić (Pirot); reditelj Radoslav Milenković (Beograd); operski solista Vučašin Savić (Beograd).

U subotičkom Narodnom pozorištu – Népszínház gostovali su glumci: Jelena Antonijević, Jasna Đuričić, Farago Edit, Aleksandra I. Pleskonjić, Lidija Stevanović, Draginja Voganjac, Bakota Arpad, Vladislav Kaćanski, Kovač Frideš, Dragomir Pešić, Ratko Radivojević i Terkelj Levente (svi iz Novog Sada), Danijela Černe (Ljubljana), Dara Đžokić, Mirjana Karanović, Bojana Kovačević, Dragana Mrkšić, Andrijana Videnočić, Sonja Vukićević, Aleksandar Alač, Danilo Čolić, Mihajlo Pleskonjić, Tihomir Stanić i Ljuba Tadić (svi iz Beograda), Almira Osmanović, Ljiljana Zagorac, Aleksandar Cvjetković, Miodrag Krivokapić i Rade Šerbedžija (svi iz Zagreba), Svetlana Stojanović, Ivan Đoševski, Miroslav Fabri, Kiril Pop Hristov i Senka Velinov (svi iz Skoplja), Nyaka Julia; reditelji: Ištván Lalić (Subotica), Sašo Milenkovski (Skoplje), Haris Pašović (Sarajevo),

Aleksandar Tovstonogov (Moskva), Rade Šerbedžija (Zagreb); scenografi: Bojana Ristić (Beograd), Snežana Petrović (Novi Sad); kostimografi: Bjanka Adžić Ursulov (Beograd), Tihomir Spirovski (Skoplje); kompozitori: Merab Gagnidze (Moskva), Zoran Eric (Beograd) Zlatko Gridanski (Skoplje), Davor Roco (Zagreb), Mitar Subotić (Novi Sad) i Goran Trajkovski (Skoplje); baletski solisti: Ivanka Lukateli (Beograd), Mira Ruškuc i Mihail Babuška (Novi Sad).

U vršačkom Narodnom pozorištu „Sterija“ gostovali su glumci: Stevo Žigon, Ljuba Stepanović i Dušan Jakšić (svi iz Beograda); reditelji: Dijana Milošević, Branislav Mićunović, Stevo Žigon, Bratislav Mladenović i Olga Savić (svi iz Beograda), Ljiljana Arsenov (Zrenjanin) i Dragan Jović (Kikinda); scenografi: Ljubomir Vujović (Zrenjanin), Boris Čakširan (Beograd); kostimografi: Branka Petrović (Novi Sad), Boris Čakširan (Beograd) i Slavica Lalicki (Beograd).

U zrenjaninskom Narodnom pozorištu „Toša Jovanović“ gostovali su glumci: Karolj Fišer (Novi Sad), Sladana Bukejlović (Doboj) i Izele Karolj (Zrenjanin); reditelji: Borislav Mrkšić (Zagreb), Sulejman Kupusović (Sarajevo), Radoslav Dorić (Beograd) i Jovan Torbica (Beograd); scenografi: Aleksandar Zlatović i Miodrag Tabački (obojica iz Beograda); kostimografi: Angelina Atlagić i Vesna Radović (obe iz Beograda); koreograf Anton Marinčić (Sarajevo); kompozitori: Saša Vrabcac (Zrenjanin), Miroljub Aranđelović Rasinski i Dušan Mitrović (obojica iz Beograda).

smotre /festivali/ manifestacije

41. SUSRET VOJVODANSKIH POZORIŠTA

Od 19. do 29. aprila 1991. godine održan je u Zrenjaninu 41. susret profesionalnih pozorišta Vojvodine. U okviru programa Susreta izvedene su sledeće predstave vojvodanskih pozorišta i njihovih gostiju:

NARODNO POZORIŠTE „TOŠA JOVANOVIĆ”,
ZRENJANIN

Branislav Nušić: *Vlast*

NARODNO POZORIŠTE – NÉPSZÍHÁZ, SUBOTICA

N.V. Gogolj: *A revizor*

NARODNO POZORIŠTE „STERIJA”, VRŠAC

Dušan Kovačević: *Profesionalac*

DRAMSKI ODSEK AKADEMIJE UMETNOSTI,
NOVI SAD

Artur Kopit: *Kameruna muzika*

LUTKARSKA SCENA NARODNOG POZORIŠTA
„TOŠA JOVANOVIĆ”, ZRENJANIN

Karlo Goci: *Bajka o kralju jelenu*

PANČEVAČKI TEATAR CENTRA ZA KULTURU
„OLGA PETROV”, PANČEVO

Miloš Nikolić: *Kabare*

NOVOSADSKO POZORIŠTE – ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ

Georg Büchner: *Woyzeck*

DEČJE POZORIŠTE – GYERMEKSZÍNHÁZ „KURIR JOVICA”, SUBOTICA

Ladislav Dvorský: *Namrgodena baba*
Fazekas Mihály: *Ludas Matyi*

POZORIŠTE MLADIH, NOVI SAD
Slobodan Tomović: *Volšebnici*

LUTKARSKA SCENA NARODNOG POZORIŠTA
„TOŠA JOVANOVIĆ”, ZRENJANIN

Lada Brašovanova: *Gyapjúmese (Vunena priča)*

POZORIŠTE „DOBRIĆA MILUTINoviĆ”, SREMSKA
MITROVICA

K. S. Stanislavski, P. Vajs, I. Andrić (adaptacija: R. Milenković):
Željko Santrač kao Mokinpot

POZORIŠTE „VLADIMIR HURBAN VLADIMIROV”,
SCENA U STAROJ PAZOVI

Miroslav Benka: *SOS ili spasite naše duše*

NARODNO POZORIŠTE, SOMBOR

Radoslav Dorić: *Strankadžije iliti neki Sterija piše Rodo-
ljupce*

SRPSKO NARODNO POZORIŠTE, NOVI SAD

Drama

Peter Vajs: *Patnje gospodina Mokinpotia*

SAVEZ DRAMSKIH UMETNIKA VOJVODINE,
NOVI SAD

Pavel Kohout: *Rat u spavaćoj sobi*

NARODNO POZORIŠTE, TITOVO UŽICE

Tadeuš Ružević: *Klopka*

Prvobitno planirana predstava Nušićevog *Narodnog poslaničkog Narodnog pozorišta – Népszínház* nije izvedena zbog iznenadne bolesti tumača naslovne uloge.

U okviru programa Susreta priredena je izložba „Milka Grgurova (1840–1924)” i održan stručni razgovor o temi „Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti”. Izložbu je pripremio i razgovor organizovao Pozorišni muzej Vojvodine.

Održana je i osnivačka skupština Udruženja pozorišnih kritičara i teatrologa Vojvodine.

36. JUGOSLOVENSKE POZORIŠNE IGRE

Selektor: Mani Gotovac

36. jugoslovenske pozorišne igre održane su u Novom Sadu od 26. maja do 3. juna 1991. godine.

Za učešće na 36. jugoslovenskim pozorišnim igrama konkurisalo je 45 pozorišta iz svih jugoslovenskih republika i Trsta (Italija) sa ukupno 64 predstave: Bosna i Hercegovina – 5 pozorišta, 6 predstava, Crna Gora – 1 pozorište, 1 predstava, Hrvatska – 5 pozorišta, 7 predstava, Makedonija – 5 pozorišta, 9 predstava, Slovenija – 9 pozorišta, 11 predstava, Srbija (bez pokrajina) – 14 pozorišta, 23 predstave, Autonomna pokrajina Vojvodina – 6 pozorišta, 7 predstava i Trst – 1 pozorište, 2 predstave.

Selektor 36. jugoslovenskih pozorišnih igara izabrao je 8 predstava u takmičenju za Sterijine nagrade: *Bela kafa* Aleksandra Popovića u režiji Branka Pleše i izvođenju Srpskog narodnog pozorišta iz Novog Sada, *Podzemna republika* Jordana Plevneša u režiji Vlada Cvetanovskog i izvođenju Narodnog teatra iz Bitolja, *Mrtva svadba Asje Šrnac-Todorović* u režiji Božidara Violića i izvođenju Teatra ITD iz Zagreba, *Je li bilo kneževe večere?* Vide Ognjenović u režiji autora i izvođenju Narodnog pozorišta iz Beograda, *Odisej i sin ili Sveti dom* Vena Taufera u režiji autora i izvođenju Slovenskog mladinskog gledališta iz Ljubljane, *Krležine Zastave* Miroslava Krleže i Georgija Para u režiji autora i izvođenju Hrvatskog narodnog kazališta iz Zagreba, *Urnebesna tragedija* Dušana Kovačevića u režiji autora i izvođenju Zvezdara teatra iz Beograda, *Pustolov pred vratima* Milana Begovića u režiji Nenni Delmestre i izvođenju Hrvatskog narodnog kazališta iz Splita i *Medeja* Deneta Zajca u režiji Vita Taufera i izvođenju Dramskog teatra iz Skoplja.

Predstave Hrvatskog narodnog kazališta iz Zagreba, Hrvatskog narodnog kazališta iz Splita, Teatra ITD iz Zagreba i Slovenskog mladinskog gledališta iz Ljubljane nisu prikazane na 36. jugoslovenskim pozorišnim igrama zbog odbijanja ovih pozorišta da učestvuju na Igrama.

U čast nagradenih umetnika na 36. jugoslovenskim pozorišnim igrama, 3. juna Srpsko narodno pozorište izvelo je predstavu *Medu javom i med snom* Laze Kostića u režiji Radoslava Milenkovića.

P R A T E Ć I P R O G R A M

9. MEĐUNARODNA IZLOŽBA POZORIŠNE KNJIGE I PERIODIKE

Na ovogodišnjem međunarodnom trijenalnu pozorišne knjige i periodike, izloženo je oko 1.300 naslova (1.100 knjiga i 200 časopisa) 220 izdavačkih kuća iz 26 zemalja Evrope, Severne i Južne Amerike.

Medunarodni žiri (Lasio Gerold, predsednik, Klaiv Barker, Vrtočko Kulenović, Igor Lampret i Slobodan Selcnić, članovi) dodelio je ove nagrade: 1. Za sistematsko objavljuvanje dela iz svih oblasti pozorišne umetnosti, Zlatnu plaketu je dobio Cambridge University Press iz Kembridža (V.Britanija), Srebrnu grčki izdavač Dodoni iz Atine i Bronzanu plaketu Sterijino pozorje. 2. Za izuzetno značajna dela iz oblasti pozorišnog stvaralaštva Zlatnu plaketu je dobio berlinski Argon Verlag za knjigu M. Rajnharta „Život za pozorište”, Srebrnu plaketu University of Iowa Press iz Ajova Sitijsa (SAD) za knjigu „Tumačenje istorije pozorišta”, a Bronzanu plaketu splitski Logos za ediciju „Hrvatska drama” (četiri toma) autora Slobodana P. Novaka, Josipa Lisca, Nikole Batušića i Borisa Senkera. 3. Za najbolje tehnički opremljenu knjigu, Zlatnu plaketu je dobio francuski izdavač Hatier iz Pariza za knjigu Ž. Maronea „Roland Petit”, Srebrnu grčki izdavač Konstantiolis iz Atine za knjigu D. Fotopulosa „Scenografija i kostim” i Bronzanu plaketu nemački izdavač Georg Westermann Verlag iz Braunšvajga za knjigu H. Radmahera „Pozorišni plakati”. 4. Za celovito praćenje svih oblasti pozorišne umetnosti u zemlji i svetu, Zlatnu plaketu je dobio časopis „Euromaske“ iz Ljubljane, Srebrnu časopis „Teater Heute“ iz Berlina, a Bronzanu plaketu časopis „Színház“ iz Budimpešte. 4. Diplomu Trijenala dobili su Holding van Dobbenburgh iz Njukopa (Holandija) za uvođenje teatarske tematike u kreativnu edukaciju i poljski časopis „Dialog“ iz Varšave za tridesetpetogodišnjicu izlaženja.

8. MEĐUNARODNI SIMPOZIJUM POZORIŠNIH KRITIČARA I TEATROLOGA, TEMA: VAVILONSKA KULA ILI GLOBALNO SELO

Ovu značajnu međunarodnu manifestaciju Sterijino pozorje je organizovalo u saradnji sa Međunarodnim udruženjem pozorišnih kritičara (AICT).

Pri razmatranju ove teme pošlo se od četiri ključne tačke: 1) Pojedinačni primeri teatra kao transkulturne komunikacije i lična iskustva, 2) dinamika međunarodnih pozorišnih poduhvata (koprodukcije, turneve, festivali, međunarodne grupe) sagledani u teorijskoj perspektivi, 3) Pozorišna kritika i transkulturna komunikacija i 4) etničko ili manjinsko pozorište izloženo široj, odnosno drukčoj kulturnoj sredini. Sva saopštenja i diskusije biće objavljeni u posebnoj publikaciji Sterijinog pozorja.

DAN KNJIGE

Umešto uobičajenih promocija pozorišnih knjiga, ove godine, u okviru manifestacije Sterijinog pozorja, predstavljeno je jedanaest naslova iz oblasti pozorišnog izdavaštva.

O pozorišnom izdavaštvu u svetu govorio je Klajv Barker, pozorišni kritičar i urednik časopisa „New Theatre Quarterly“ iz Velike Britanije. M. Mirković je predstavio knjigu M. Crnobori „Svjet glume“, R. Stefanovski knjigu I. Ivanovskog „Paralele i meridijani“, R. Lazić knjigu Z. Lešića „Teorija drame“, D. Mihailović knjige B. Kovačeka „Talija i Klio“ i R. Putnika „Čitajući iznova“, D. Klačić knjigu M. Miočinovića „Pozorište i glijotina“, V. Marenić knjigu M. Misailovića „Dramaturgija kostimografije“, D. Đurković „Monografiju o Vladimiru Mareniću“, S. Lalić „Repertoar hrvatskih kazališta 1840/1860/1980“ i J. Hristić časopis „Scena“ br. 2/91.

OKRUGLI STO KRITIKE

Okrugli sto kritike 36. jugoslovenskih pozorišnih igara svakodnevno je ocenjivao umetnička dostignuća predstava koje su prikazivane u okviri repertoara Igara.

Okrugli sto kritike dodelio je Sterijinu nagradu okruglog stola kritike za najbolje scensko ostvarene prestave u celini predstavi Narodnog pozorišta iz Beograda *Je li bilo kneževe večere?* autora i reditelja V. Ognjenović.

TRIBINA ČASOPISA „SCENA“ O REPERTOARU 36. JUGOSLOVENSKIH POZORIŠNIH IGARA

Posle okončanja takmičarskog dela Igara, odabrani stručnjaci iz različitih oblasti analizirali su sve umetničke aspekte i dostignuća pojedinih predstava i ukupan repertoar Igara.

Sva saopštenja sa ovog skupa biće objavljena u jesenjem broju „Scene“.

MALO POZORJE '91.

Održano od 28. maja do 3. juna 1991. godine u Novom Sadu.

NOVOSADSKO POZORIŠTE – ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ
I DRAMSKI ODSEK AKADEMIJE UMETNOSTI,
NOVI SAD

Artur Miler: *Stvaranje sveta i ostale stvari*

Režija: Gabor Pinter

NARODNO POZORIŠTE, BEOGRAD

Aleksandar Izrailovski (libreto i izbor muzike): *Bes... – konačno*

Koreografija i režija: Aleksandar Izrailovski

NARODNO POZORIŠTE – NÉPSZÍNHÁZ,
SUBOTICA

A.S. Puškin: *Gozba usred kuge*

Režija: Ištván Lalić

POZORIŠTE „VHV“, SCENA U STAROJ PAZOVI

Miroslav Benka: *SOS – spasite naše duše*

Režija: Miroslav Benka

MAKEDONSKI NARODEN TEATAR, SKOPLJE

Žanina Mirčevska: *Dies irae* (Božji gnev)

Režija: Slobodan Unkovski

TEATAR ROMA „PRALIPE“, SKOPLJE

Federiko Garsija Lorka: *Ratvale bijava* (Krvava svadba)

Režija: Rahim Burhan

MALO POZORIŠTE „DUŠKO RADOVIĆ“, BEOGRAD

Gordana Brajović: *Princ Ama Lu i prelepa Mirabaj*

Režija: Jagoš Marković

YU FEST '91

Danilo Kiš: *Rani jadi*

Režija: Sašo Milenković

(25. 28. 07, 6. 08. u Subotici, 22. 08. u Beogradu, 27. 08. u Sarajevu)

Danilo Kiš: *Esterházy*

Režija: Lalić István

(27. 30. 07. 3. 7. 08. na Palicu, 26. 08. u Beogradu, 30. 08. u Sarajevu)

Danilo Kiš: *Missa in a-minor*

Režija: Ljubiša Ristić

(4. 8. 9. 08. u Subotici, 24. 08. u Beogradu, 28. 08. u Sarajevu)

Danilo Kiš / Nenad Fišer / Haris Pašović: *Čudotvorac*

Režija: Haris Pašović

(18. 08. 8 Subotici, 23. 08. u Beogradu, 30. 08. u Sarajevu)

Danilo Kiš: *Mansarda*

Režija: Nada Kokotović

(19. 08. u Subotici, 21. 08. u Beogradu, 26. 08. u Sarajevu)

Danilo Kiš / Haris Pašović: *Put u Nikaraguu*

Režija: Haris Pašović

(21. 08. u Subotici, 25. 08. u Beogradu, 29. 08. u Sarajevu)

Napomena: Sve prikazane predstave pripremilo je subotičko Narodno pozorište – Népszínház uz učešće glumaca iz drugih pozorišta, odnosno gradaova.

V JUGOSLOVENSKO BALETSKO TAKMIČENJE

Održano od 5 – 20. januara 1991. godine u Novom Sadu.

SAVET V JUGOSLOVENSKOG BALETSKOG TAKMIČENJA

Emilija Džipunova (Skopje), Franjo Horvat (Zagreb), Katarina Kocka (Sarajevo), Abdurahman Nokšići (Priština), Branka Rakić (Novi Sad, predsednik) Lidija Sočlar (Ljubljana)

ŽIRI V JUGOSLOVENSKOG BALETSKOG TAKMIČENJA

Dinko Bogdanić, Vesna Butorac Blaće, Marin Crvenov, Lidija Pilipenko, Milica Jovanović (predsednik)

UČESNICI – PLESACI V JUGOSLOVENSKOG BALETSKOG TAKMIČENJA

PRVA TAKMIČARSKA GRUPA (do 18 godina)

Tanja Belaić (Sarajevo), Drina Durić (Sarajevo), Andela Đaković (Beograd), Aleksandra Georgievská (Skopje), Stela Hardi (Novi Sad), Dalija Imanić (Sarajevo), Sanela Jandrić

(Novi Sad), Kristina Joteva (Skopje), Jelica Kašanin (Novi Sad), Vladimir Kocić (Novi Sad), Milan Lazić (Novi Sad), Jasenka Lukač (Sarajevo), Milica Lutovac (Beograd), Pia Mlčkuš (Maribor), Jaš Otrin (Maribor), Tanja Pastanjicki (Skopje), Anita Petrovska (Skopje), Jasmina Prolić (Sarajevo), Dragan Selaković (Novi Sad), Mirna Sporiš (Zagreb), Katerina Stefkovska (Skopje), Iskra Šukarova (Skopje), Valentina Turku (Maribor), Irma Ugrinčić (Sarajevo), Ivana Vuković (Novi Sad), Stasa Zurovac (Zagreb).

DRUGA TAKMIČARSKA GRUPA (od 18 do 22 godine)
Zoran Aramitović (Maribor), Mihaela Devald (Zagreb), Milka Hribar (Split), Olja Jovanović (Zagreb), Maja Jovanovska (Skopje), Katerina Kiproska (Skopje), Jasmina Krsteska (Skopje), Olga Pangovska (Skopje), Božin Pavlović (Beograd), Bruna Rcić (Split), Alenka Ribić (Zagreb), Igor Sedmakov (Zagreb), Oliver Smolić (Zagreb), Lora Stojanova (Skopje).

TREĆA TAKMIČARSKA GRUPA (od 22 do 28 godina)
Svetozar Adamović (Beograd), Stevan Hadži-Slavković (Beograd), Svetbor Sečak (Zagreb), Irena Veterova (Skopje).

UČESNICI – KOREOGRIFI V JUGOSLOVENSKOG BALETSKOG TAKMIČENJA

Nela Antonović (Beograd), Senka Baruška (Rijeka), Tereza Beli Dubrović (Rijeka), Snežana Čirić (Novi Sad), Gordana Dean Gačić i Tatjana Grujić (Novi Sad), Ksenija Gaćić (Beograd), Majda Grah Fridl (Ptuj), Dušanka Gradiški (Skopje), Aleksandra Jelić Jojić (Beograd), Dragan Jerinkić (Novi Sad), Risima Matevska (Skopje), Vesna Milanović (Beograd), Jasmina Neufeld Imirović (Zagreb), Vera Obradović (Beograd), Jasmina Petek Krapljan (Sisak), Mirjana Preis (Zagreb), Jagoda Slancvska Hadžimanova (Skopje).

XXXII SUSRET AMATERSKIH POZORIŠNIH DRUŠTAVA VOJVODINE

Održan u Kikindi od 11. do 18. maja 1991. godine

AMATERSKO POZORIŠTE „TODOR KRECU TOŠA“, UZDIN

Anton Pavlović Čchov: *I tako dalje*

Režija: Julian Ursulescu

AMATERSKO POZORIŠTE „STEVAN SREMAC”,
CRVENKA

Velimir Lukić: *Drugi život kralja Osvalda*
Režija: Ivan Hansman Jesenski

SLOVAČKO KULTURNO-PROSVETNO DRUŠTVO,
ERDEVIK

Jovan Sterija Popović: *Pokondirena tikva*
Umetnički saradnik: Miroslav Benka

AMATERSKO POZORIŠTE, KULA

Nepoznati autor: *Venecijanka*
Režija: Milenko Zablečanski

AMATERSKI RUSINSKI TEATAR „ĐADA”, RUSKI
KRSTUR

Peter Gregor: *Srećno kraljevstvo*
Režija: Ljuboslav Majera

NARODNO AMATERSKO POZORIŠTE, KIKINDA

Jovan Sterija Popović: *Rodoljupci*
Režija: Ljuboslav Majera

DOM KULTURE „TREĆI OKTOBAR”, BANATSKO
NOVO SELO

Tudor Popesku: *Čovek nije rob mašine*
Režija: Stefan Jordanesku

SLOVAČKO POZORIŠTE „VHV”, SCENA U STAROJ
PAZOVI

Miroslav Benka: *SOS (Spasite naše duše)*
Režija: Miroslav Benka

XX FESTIVAL MALIH I EKSPERIMENTALNIH SCENA

Održan u Pančevu od 30. maja do 1. juna 1991. godine

DRAMSKA RADIONICA „CENTAR”, ZRENJANIN

Edvard Olbi: *ZOO priča*
Režija: Dragan M. Rajačić

„MLADA PERA” — GIMNAZIJA „BORISLAV PE-
TROV BRACA”, VRŠAC

Korcodrama: *Spiritus—Anima—Corpus*
Režija: Virdžinija Marina Guzina

AMATERSKO POZORIŠTE „SCENA 100”, BAČKA
PALANKA

Amiri Barak: *Jabukovo seme*
Režija: Mitar Kalajdžić

AMATERSKO POZORIŠTE „BORA STANKOVIĆ”,
VRANJE

Viljem Šekspir: *Romeo i Julija*
Režija: Jug Radivojević

AKUD „SONJA MARINKOVIĆ”, NOVI SAD
W. Borheri, G.G. Markes: *Prvo dvorište*

Režija: Ivan Balenović

POZORIŠTE „KRALJEVAČKI OKTOBAR”,
KRALJEVO

Harold Pinter: *Stara vremena*
Režija: Aleksandar Kovačević

AMATERSKO POZORIŠTE, KOVIN

Zoran Petrović: *Bećarac*
Režija: Ivan Rakidžić

XXXIV MAJSKE IGE

Održane u Bećaju od 25. do 31. maja 1991. godine.

DEĆJA SCENA KUD „TARAS ŠEVČENKO”,
DURĐEVO

Ervin Lazar: *Zuboboljni lev (Zubobolni lav)*
Režija: Elena Tirkajla

DRAMSKA SEKCIJA „ÉLETJEL”-a, SUBOTICA

Igralište u parku
Režija: Ema Horvat

DRAMSKA SEKCIJA OŠ „JOVAN JOVANOVIĆ
ZMAJ”, SUBOTICA

Szép szerelmes szavak (Ljubavna poezija)
Režija: Szioján Júlia

DRAMSKA SEKCIJA OŠ „VELJKO DUGOŠEVIĆ”,
RUMA

Duško Radović: *Kako su nastale ružne reči*
Režija: Sladana Ralić i Jovan Leković

„KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ”, KEČKEMET
(MAĐARSKA)

Eisemann Mihály: *Egy csók és semmi más (Samo poljubac
i više ništa)*

Režija: Turpinsky Béla

„BELA BARTOK”, ČANTAVIR

Marek Veronika: *Kakhuszirály (Kralj kaktusa)*

Režija: Kiss Kornélia

DRAMKA SEKCIJA OŠ „PETAR KOČIĆ”, INDIJA

Ana Njemoga Kolar: *Sami*

Režija: Ana Vukajlović

DRAMSKA SEKCIJA OŠ „PETRU ALBU”, BEGEJCI

Cenusăreasa (Pepeljuga)

Režija: Rodica Gilejan

NARODNO AMATERSKO POZORIŠTE, KIKINDA

Juraj Tušjak: *Nikolo i Nabukodonosor*

Režija: Ivan Hansman Jesenski

SCENA KNJIŽEVNE OMLADINE NOVOG SADA – MINIJATURNO POZORIŠTE „PALČIĆ”, NOVI SAD

Luka Kecman: *Čarobna česma*

Režija: Luka Kecman

AKUD „SONJA MARINKOVIĆ” – DEČJE POZORIŠTE, NOVI SAD

Vesna Parun: *Škola za skitnice*

Režija: Biljana Vasić

DRAMSKA SEKCIJA OŠ „MOŠA PIJADE”, UZDIN

Brana Crnčević: *Vlaja regelui Kvazibas (Život kralja Kvazibasa)*

Režija: Joja Spariosu

POZORIŠNA DRUŽINA OŠ „MLADA POKOLJENJA”, KOVAČICA

Elena Zlatošova: *Pozvanie alebo kde sa rodi radost (Poziv ili gde se rada radost)*

Režija: Ján Šifel

DEČJA SCENA ART „ĐAĐA”, RUSKI KRSTUR

Đura Papharhaji: *Natalka, kraljovna pavačkog ostrva (Natalka, kraljica pešačkog ostrva)*

Režija: Mihailo Zazuljak

DEČJA SCENA KULTURNOG CENTRA, KULA

Tode Nikoletić: *Bubica*

Režija: Petar Ujević

DRAMSKA SEKCIJA OŠ „VUK KARADŽIĆ”, CRVENKA

Po romanu Antoana Sent – Egziperija

Priredio Dragan Jovanović – Jod: *Putovanje malog princa*

AMATERSKO POZORIŠTE LUTAKA „BUVA” GIMNAZIJE „KOČA KOLAROV”, ZRENJANIN

Maša Brankov: *Zvezdica*

Režija: Marija Nikolić

DEČJA SCENA DOMA OMLADINE, KRUŠEVAC

Dragana Brković – Kršenović: *Čudesna zvezda*

Režija: Petar Stanković

CENTAR ZA KULTURU „VUK KARADŽIĆ” I DRAMSKA SEKCIJA OŠ „SEVER ĐURKIĆ”, BEČEJ

Prema stihovima Duška Radovića, Miša Girić: *Putovanje kroz snove Mikija Likića*

Režija: Saša Malešević

AMATERSKO POZORIŠTE KULTURNOG CENTRA, KULA

Venecijanka

Režija: Milenko Zablečanski

XXII SMOTRA SLOVAČKIH AMATERSKIH POZORIŠTA VOJVODINE

Održana u Bačkom Petrovcu od 22. februara do 3. marta 1991. godine.

DIVADLO „VHV”, SCENA U BAČKOM PETROVCU (AP „VLADIMIR HURBAN VLADIMIROV”)

Vladimir Hurban Vladimirov: *Záveje (Smetovi)*

Režija: Matúš Olha (Matuš Oljha)

KOS JEDNOTA, HLOŽANI (GLOŽANI) (KPD „JEDNOTA”)

Stanislav Štepka (Stanislav Šćepka): *Jánošík*

Režija: Jana Urbančeková

KUS JÁNA KOLLÁRA, SELENČA (KUD „JAN KOLAR”)

Ferko Urbánek: *Pani Richútárka (Gospoda gradonačelníkovica)*

Režija: koletivna

SKOS DETVAN, PANČEVO – VOJLOVICA (SKPD „ĐETVAN”)

Žužić – Rotar: *Zo života jedného tovariša (Iz života jednog kafse)*

Režija: Zoran Rotar

SLOVENSKE DIVADLO „VHV“ – SCENA U STAROJ
PAZOVI
(AP „VLADIMIR HURBAN VLADIMIROV“)

Miroslav Benka: *SOS – spasite naše duše*
Režija: Miroslav Benka

KUS MLADOST, LUG
(KUD „MLADOST“)

Ľudo Zelienka (Ljudo Zeljenka): *Figlari spod Pol'any*
(*Vragolani iz Poljane*)
Režija: Vlatko Mixád (Vlatko Miksad)

SKOS ŽUDOVÍTA ŠTÚRA, ILOK
(SKPD „LJUDEVIT ŠTUR“)

Terézia Chlebková (Tereza Hlebkova): *Hostinec Pod gaštanom* (*Krčma „Ispod kestena“*)

Režija: kolektívna

DIVADLO VHV, SCENA U KOVAČICI
(AP „VLADIMIR HURBAN VLADIMIROV“)
Jovan Keser: *Síduhovia, je to možné, že... (Da li je moguće
drugovi, da smo...)*

Režija: Mária Kotvášová i Miljan Matijević

KUS SLÁDKOVIČA, BOL'OVCE (BOLJEVCI)
(KUD „SLATKOVIČ“)

Rudy Strahl (Rudi Strahl): *Prípad Adama a Evy* (*Slučaj
Adama i Eve*)

Režija: Michal Durčík (Mihal Ďurčík)

NÁRODNÉ OCHOTNÍCKE DIVADLO, KIKINDA
(NAP, NARODNO AMATERSKO POZORIŠTE)

J.S. Popović: *Vlastenci (Rodoljupci)*

Režija: Ljuboslav Majera

XIX POZORIŠNI DANI RUMUNA U AP VOJVODINI

Održani od 29. marta do 7. aprila 1991. godine u Nikolinima, Straži, Uzdinu, Seleušu, Lokvama, Vršcu i Banatskom Novom Selu.

SCENA ÎN FUNCȚIE DE TEATRU PROFESIONIST
A CENTRULUI CULTURAL „3. OKTOBAR“
ALIBUNAR
(SCENA U FUNKCIJI PROFESIONALNOG
POZORIŠTA, DOM KULTURE „3. OKTOBAR“)

Luigi Pirandello (Luidi Pirandelo): *Șase personaje în căutare
unui autor* (*Šest lica traže pisca*)
Režija: Oniga Leontin – Laurian

SCENA ÎN FUNCȚIE DE TEATRU PROFESIONIST
A SOCIETĂȚII CULTURAL-ARTISTICE „MIHAI
EMINESCU“, STRAŽA
(SCENA U FUNKCIJI PROFESIONALNOG POZORI-
ŠTA, KUD „MIHALJ EMINESKU“)

Victor Estimiu: *Fetele Didinei... (Didinine čerke)*
Režija: Camil Georgescu (Kamil Đeordesku)

SCENA ÎN FUNCȚIE DE TEATRU PROFESIONIST
A CĂMINULUI CULTURAL „DOINA“, UZDIN
(SCENA U FUNKCIJI PROFESIONALNOG POZORI-
ŠTA, DOM KULTURE „DOJNA“)

Anton Pavlovič Čhov: *Și aşa mai depare* („Ursul“, „Jubile-
ul“, „Cerere in casatorie“) *I tako dalje* („Medved“, „Jubilej“
„Ženidba“)

Režija: Iulian Ursulescu (Julijan Ursulesku)

TEATRUL DE AMATORI A CĂMINULUI CULTU-
RAL, SELEUŠ
(AMATERSKO POZORIŠTE DOMA KULTURE)

F. Arabal: *Un picnic pe cîmpul de luptă* (*Piknik na bojnom
polju*)

Režija: Al. Croitoru (kao gost)

* Umesto predstave koja je navedena u programu, prikazana je ova
predstava.

** Veće monodrame je otkazano.

TEATRUL DE AMATORI A SOCIETĂȚII CULTU-
RAL –ARTISTICE „MIHAI EMINESCU“, STRAŽA
(AMATERSKO POZORIŠTE DOMA KULTURE „MI-
HALJ EMINESKU“)

Dušan Kovačević: *Profesionalistul (Profesionalac)*

Režija: Ion Omoran (Jon Omoran)

TEATRUL DE AMATORI A CĂMINULUI CULTU-
RAL, LOKVE
(AMATERSKO POZORIŠTE DOMA KULTURE)

Ivo Brešan: *Un dîneu la pompe funebre* (*Svečana večera u
pogrebnom poduzeću*)

Režija: Lavinius Dudici

CENACLUL LITERAR „TINERELE CONDEIE”,
VRŠAC
(KNJIŽEVNI SENA KL „MLADA PERA”)

Virginia Marina Guzina: *Spiritus – Anima – Corpus*
Režija: Virginia Marina Guzina

SCENA ÎN FUNCȚIE DE TEATRU PROFESIONIST A
CĂMINULUI CULTURAL „3. OKTOMBRIE”, BA-
NATSKO NOVO SELO
(SCENA U FUNKCIJI PROFESIONALNOG POZORI-
ŠTA, DOM KULTURE „3. OKTOBAR”)

Tudor Popescu: *Omul nu – i suspus mașinii* (*Čovek nije po-
dreden mašini*)
Režija: Stefan Iordănescu (Stefan Jordanesku)

TEARTUL DE STAT DIN TIMIȘOARA,
(DRŽAVNO POZORIŠTE IZ TEMIŠVARA)

Vaťlav Havel (Vaclav Havel): *Garden Party*
Režija: Štefan Iordănescu (Stefan Jordanesku)

**XXIII DRAMSKI MEMORIJAL „PETRA RIZNIĆA
ĐAĐE”**

Održan od 16. do 23. marta 1991. godine u Ruskom
Krsturu.

APT „ДАДЯ”, СЦЕНА У НОВОМ САДУ
(AMATERSKI RUSINSKI TEATAR „ДАДА”)

Ј. Јлек (Jan Jilek): *Дворец мой* (*Moj dvorac*)
Režija: Дюра Папгаргай (Đura Papharhaji)

APT „ДАДЯ”, СЦЕНА У РУСКОМ КРСТУРУ
(AMATERSKI RUSINSKI TEATAR „ДАДА”)

Peter Gregor: *Шешиле кралевство* (*Srećno kraljev-
stvo*)
Režija: Любослав Маера (Ljuboslav Majera)

APT „ДАДЯ”, СЦЕНА У НОВОМ САДУ – DEČJA
GRUPA
(AMATERSKI RUSINSKI TEATAR „ДАДА”)

August Šenoa: *Ципелар и чорт* (*Obućar i davo*)
Režija: Melania Rimar

APT „ДАДЯ”, СЦЕНА У НОВОМ САДУ

Milenko Vučetić: *Любица, прва особа множини* (*Lju-
bica, prvo lice množine*)
Režija: Дюра Папгаргай (Đura Papharhaji)

KUD „ТАРАС ШЕВЧЕНКО”, ДИОРДЬВО –
ЂУРЂЕВО – ДЕЧЈА ГРУПА
(KUD „ТАРАС ШЕВЧЕНКО”)

Ervin Lazar: *Зубоболњи лев* (*Zuboboljni lav*)
Režija: Гелена Тиркайла (Jelena Tirkajla)

ДРАМСКА СЕКЦИЈА ДОМА КУЛТУРЕ, СИВАЦ

Vaclav Havel: *Vernisaž*
Režija: Velimir Sandić

ДРАМСКА ПРОГРАМА РНС, НОВИ САД
(DRAMSKI PROGRAM RADÍO NOVOG SADA)

Miron Žitroš: *Ви мојо шветло* (*Vi ste moje svetlo*)
Režija: Любомир Маера (Ljuboslav Majera)

KUD „ЖАТВА”, КОЦУР – КУЦУРА
(KUD „ŽETVA”)

Petar Riznič Đada: *Франтовића* (*Šaljivdžija*)
Režija: Микола Прегун

KUD „КАРПАТИ”, ТИТОВ ВРБАС

Miron Kanjuh: *Велька птица* (*Velika ptica*)
Režija: Јанко Лендер (Janko Lender)

APT „ДАДЯ”, СЦЕНА У РУСКОМ КРСТУРУ –
ДЕЧЈА ГРУПА
(AMATERSKI RUSINSKI TEATAR „ДАДА”)

Дюра Папгаргай (Đura Papharhaji): *Натаљка, краљица
на пешачког острва* (*Natalka, kraljica pešačkog ostrva*)
Režija: Михајло Зазуљак (Mihailo Zazuljak)

KUD „ЯКИМ ГАРДИ”, ПЕТРОВЦИ
(KUD „JAKIM HARDI”)

Ј. Соловић (Jan Solović): *SOS*
Režija: Јаким Ерделя (Jakim Erdelji)

SRPSKO NARODNO POZORIŠTE, NOVI SAD

Vaclav Havel: *Audiencija*
Režija: Bogdan Ruškuc

odlikovanja/nagrade/javna priznanja

VUKOVA NAGRADA

DEČJEM POŽORIŠTU – GYERMEKSZÍNHÁZ „KU-RIR JOVICA“ U SUBOTICI dodeljena je Vukova nagrada za 1990. godinu.

NAGRADE NA 41. SUSRETU VOJVODANSKIH POZORIŠTA

SRPSKO NARODNO POZORIŠTE, NOVI SAD

Boris Maksimović nagraden je za scenografiju u predstavi *Patnje gospodina Mokinpota* Petera Vajsja, a Rade Kojdinović za ulogu Mokinpota u istoj predstavi. Radoslav Milenković pohvaljen je za režiju te predstave.

NOVOSADSKO POZORIŠTE – ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ

Predstava *Vojcek* Georga Bihnera proglašena je za najbolju predstavu Susreta.

Edit Farago nagrađena je za ulogu Marije, a Istvan Bičkei je pohvaljen za tumačenje naslovne uloge u predstavi *Vojcek*.

PANČEVAČKI TEATAR CENTRA ZA KULTURU „OLGA PETROV“, PANČEVO

Milenko Pavlov je nagrađen, a Marko Stojanović pohvaljen za glumačko ostvarenje u predstavi *Kabare Miloša Nikolića*.

NARODNO POZORIŠTE, SOMBOR

Stevan Gardinovački nagrađen je za ulogu Jerotija Žutića u predstavi *Strankadžije ili neki Sterija piše Rodoljupce* Radislava Dorića.

NARODNO POZORIŠTE – NÉPSZÍNHÁZ, SUBOTICA

Aleksandar Tovstonogov nagrađen je za režiju predstave *Revisor* N.V. Gogolja, a Bjanka Adžić – Ursulov za kostime u istoj predstavi. Julija Najko pohvaljena je za ulogu Marije Antonovne u toj predstavi.

NARODNO POZORIŠTE „STERIJA“, VRŠAC

Tomislav Pejić nagrađen je za ulogu Luke Labana u predstavi *Profesionalac* Dušana Kovačevića.

NARODNO POZORIŠTE „TOŠA JOVANOVIĆ“, ZRENJANIN

Radoslav Dorić nagrađen je za režiju, a Miroslav Arandelić – Rasinski za muziku u predstavi *Vlast Branislava Nušića*. Glumački ansambl ove predstave pohvaljen je za kolektivnu igru.

Nagrade u konkurenciji predstava za decu

DEČJE POZORIŠTE – GYERMEKSZÍHÁZ, SUBOTICA

Ferenc Sabo nagrađen je za ulogu Debregija u predstavi *Ludas Matyi* Mihalja Fazekaša a Svetlana Avramović za naslovnu ulogu u predstavi *Namrgodená baba* Ladislava Dvorskog.

Frideš Kovač pohvaljen je za režiju predstave *Ludas Matyi*, Eva Farkaš za likovnu opremu predstave *Namrgodená baba* i glumački ansambl ove predstave za kolektivnu igru.

LUTKARSKA SCENA NARODNOG POZORIŠTA „TOŠA JOVANOVIĆ”, ZRENJANIN

Bajka o kralju jelenu Karla Gocija proglašena je za najbolju predstavu Susreta u konkurenciji predstava za decu.

Borislav Mrkšić nagrađen je za režiju, Miodrag Tabački za likovnu opremu, Dušan Mitrović za muziku, a Irena Tot za ulogu Čarobnice Duradarte u predstavi *Bajka o kralju jelenu*. Ivan Klemenc pohvaljen je za scenski pokret, Mirjana Šajtinac za ulogu Pantalonea i Tatjana Reljin za ulogu Andele u istoj predstavi.

Emilija Mačković pohvaljena je za režiju predstave *Gyapjúneze (Vinena priča)*.

Nagrade je dodelila ocenjivačka komisija u sastavu: Stevo Žigon, glumac i reditelj, Đerd Feješ, glumac, Dušica Pejović, pozorišni kritičar, Srboljub Stanković, reditelj i Vlada Rebezov, scenograf.

Žiri Udruženja dramskih umetnika Vojvodine u sastavu: Tibor Vajda, Prvoslav Zakovski i Višnja Erski nagradio je Arpada Bakotu kao najboljeg mladog glumca Susreta, za ulogu Hljestakova u predstavi *Revizor N.V. Gogolja* u izvedenju Narodnog pozorišta – Népszínház u Subotici.

NAGRADE NA 36. JUGOSLOVENSKIM POZORIŠNIM IGRAMA

I. STERIJINE NAGRADE ZA UMETNIČKA OSTVARENJA

1. Vida OGNJENOVİĆ – STERIJINA NAGRADA ZA TEKST SAVREMENE DRAME *Je li bilo kneževe večere?*.
2. Stevan GARDINOVAČKI – STERIJINA NAGRADA ZA GLUMAČKO OSTVARENJE uloge Momčila Jabučila u predstavi *Bela kafa* A.Popovića u režiji B.Pleše i izvedenju Srpskog narodnog pozorišta iz Novog Sada.
3. Đordi JOLEVSKI – STERIJINA NAGRADA ZA GLUMAČKO OSTVARENJE uloga u predstavama *Podzemna republika* J.Plevneša u režiji V. Cvetanovskog i izvedenju Narodnog teatra iz Bitolja i *Medeja* D.Zajca u režiji V.Taufera i izvedenju Dramskog teatra iz Skoplja.
4. Petar BANIĆEVIĆ – STERIJINA NAGRADA ZA UMETNIČKO OSTVARENJE uloge Ilariona Ruvarca u predstavi *Je li bilo kneževe večere?* V. Ognjenović u izvedenju Narodnog pozorišta iz Beograda.

5. Predrag EJDUS – STERIJINA NAGRADA ZA UMETNIČKO OSTVARENJE uloge Laze Dunderskog u predstavi *Je li bilo kneževe večere?* V. Ognjenović, u izvedenju Narodnog pozorišta iz Beograda.

6. Anica DOBRA – STERIJINA NAGRADA ZA UMETNIČKO OSTVARENJE ULOGE Nevena u predstavi *Urnebesna tragedija* D. Kovačevića, u izvedenju Zvezdara teatra iz Beograda.

7. Mileta LESKOVAC – STERIJINA NAGRADA ZA SCENOGRAFSKO OSTVARENJE u predstavi *Bela Kafa* A. Popovića, u režiji B. Pleše i izvedenju Srpskog narodnog pozorišta iz Novog Sada.

8. Hristo BOJADŽIJEV – STERIJINA NAGRADA ZA SCENSKU MUZIKU u predstavi *Podzemna republika* J. Plevneša u režiji V.Cvetanovskog i izvedenju Narodnog teatra iz Bitolja.

9. Vito TAUFER – VANREDNA STERIJINA NAGRADA ZA AFIRMACIJU I USPEŠNO ISTRAŽIVANJE AMBIJENTALNOG TEATRA u predstavi *Medeja* D. Zajca u izvedenju Dramskog teatra iz Skoplja.

10. NARODEN TEATAR BITOLA – VANREDNA STERIJINA NAGRADA ZA KOLETIVNI ČIN I TRAGALAČKI TEATARSKI IZRAZ za predstavu *Podzemna republika* J. Plevneša u režiji V. Cvetanovskog.

II ZAJEDNIČKE STERIJINE NAGRADE STERIJI-NOG POZORJA I DRUGIH ORGANIZACIJA

1. Aleksandar POPOVIĆ – STERIJINA NAGRADA STERIJINOG GRADA VRŠCA ZA TEKST SAVREMENE KOMEDIJE *Bela kafa*.
2. NARODNO POZORIŠTE BEOGRAD – STERIJINA NAGRADA OKRUGLOG STOLA KRITIKE za scensko ostvarenje predstave u celini za predstavu *Je li bilo kneževe večere?* V.Ognjenović.
3. Mair MUZAFERIJA – STERIJINA NAGRADA ZA NOVINSKU POZORIŠNU KRITIKU za tekst kritike „Na balkanskoj pustodolini”.
4. Mirjana MIOČINOVİĆ – STERIJINA NAGRADA ČASOPISA „SCENA“ ZA TEATROLOGIJU za knjigu „Pozorište i gilotina”.
5. Branko PLEŠA – STERIJINA NAGRADA ČASOPISA „SCENA“ ZA TEATROLOGIJU za knjigu „Boje praznine”.

III NAGRADE DRUGIH ORGANIZACIJA

1. Anica DOBRA – NAGRADA UREDNIŠTVA NOVOSADSKOG LISTA „DNEVNIK“ za umetničke domete u kreiranju lika Nevena u predstavi *Umrbesna tragedija* Zvezdara teatra iz Beograda; Nagrada Radničkog univerziteta „Radivoj Ćirpanov“ za najbolje umetničko ostvarenje uloge izglasano od publike i Nagrada Zoran Radmilović“ beogradskih „TV novosti“ za istu ulogu.
2. DRAGANA VARAGIĆ – NAGRADA UREDNIŠTVA BEOGRADSKIH „VEČERNJIH NOVOSTI“ za najbolju epizodnu ulogu Katarine Lugumirske u predstavi *Je li bilo kneževe večere?* Narodnog pozorišta iz Beograda.
3. Miletka LESKOVAC – NAGRADA UDRUŽENJA LIKOVNIH UMETNIKA PRIMENJENIH UMETNOSTI I DIZAJNERA SRBIJE za scenografiju u predstavi *Bela kafa* Srpskog narodnog pozorišta iz Novog Sada.
4. Ljiljana DRAGOVIĆ – NAGRADA UDRUŽENJA LIKOVNIH I PRIMENJENIH UMETNOSTI I DIZAJNERA SRBIJE za kostime u predstavi *Je li bilo kneževe večere?* Narodnog pozorišta iz Beograda.
5. SRPSKO NARODNO POZORIŠTE IZ NOVOG SADA – NAGRADA TURISTIČKOG SAVEZA GRADA NOVOG SADA najčešćem gostu repertoara Igara.

V JUGOSLOVENSKO BALETSKO TAKMIČENJE

Članovi žirija: Milica Jovanović (predsednik), Dinko Bogdanić, Vesna Butorac Blaće, Marin Crvenov, Lidija Pilipenko dodelili su sledeće

Nagrade i priznanja:

I grupa – podgrupa A

Andela Đaković – I nagrada, Jasmina Prolić – II nagrada, Anita Petrovska – III nagrada

I grupa – podgrupa B

Aleksandra Georgijevska – Zlatna plaketa, Iskra Šukarova – Srebrna plaketa, Dalija Imanić – Srebrna plaketa, Vladimir Kocić – Bronzana plaketa

II grupa

Milka Hribar – Zlatna plaketa, Katerina Kiproska – Bronzana plaketa

III grupa

Irena Veterova – Zlatna plaketa, Svetozar Adamović – Srebrna plaketa

Koreografija iz oblasti koreorežije koja nije starija od dve godine:

Jasminka Neufeld Imrović – Zlatna plaketa, Senka Baruška – Srebrna plaketa, Gordana Dean Gačić i Tatjana Grujić – Srebrna plaketa

Žiri V Jugoslovenskog baletskog takmičenja dodelio je *Specijalna priznanja*:

Jaš Otrinu – kao najmlademu takmičaru, Ani Pavlović – za pokazane igračke kvalitete van konkurenkcije

Savet V jugoslovenskog baletskog takmičenja dodelio je *Posebna priznanja*:

Kseniji Dinjaški – za postignute rezultate u podizanju mlađih baletskih kadrova; Elisaveti Kušovskoj – za postignute rezultate u podizanju mlađih baletskih kadrova; Baletskoj školi „Hajnc Bozel Štiftung“ iz Minhenia – za uspostavljanje profesionalnih kontakata.

Hrvatsko narodno kazalište iz Zagreba dodelilo je *Specijalno pitanje* predsedniku Saveza Jugoslovenskog baletskog takmičenja Branki Rakić – za izuzetno zalaganje na organizovanju Jugoslovenskog baletskog takmičenja.

NAGRADE NA 32. SUSRETU AMATERSKIH POZOŘIŠNIH DRUŠTAVA VOJVODINE

Ocenjivačka komisija 32. susreta u sastavu: mr Miroslav Radonjić, predsednik, dr Dušan Rnjak i Arpad Farago, odlučila je da se za glumačka ostvarenja pismene pohvale dodele:

- Florini Petroi za ulogu Jelene Ivanovne Popov i Ani Nikulin Ursulesku za ulogu Nastasje Fjodorovne Merčutkine u predstavi *I tako dalje* A.P. Čehova u izvođenju Amaterskog pozorišta „Todor Kreću – Toša“ iz Uzdina;
- Miladinu Kaluderoviću za ulogu Kralja Osvalda u predstavi *Drugi život kralja Osvalda* Velimira Lukića u izvođenju Amaterskog pozorišta „Stevan Sremac“ iz Crvenke;
- Vladimиру Đuriću za ulogu Jovana i Miroslavu Mocko za ulogu Vasilija u predstavi *Pokondirena tikva* J.St. Popovića u izvođenju Slovačkog kulturno–umetničkog društva iz Erdevika;
- Branislavu Šibulu za ulogu Žutilova, Mariji Ostojić za ulogu Nančike, Gizeli Kckenj za ulogu Milčike i Savi Savinu – Moci za ulogu Šcrbulića u predstavi *Rodoljupci* J. St. Popovića u izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinde;
- Eleni Čomlava za ulogu Frinke u predstavi *Čovek nije rob mašine* Tadora Popeskua u izvođenju ansambla Doma kulture „3. oktobar“ iz Banatskog Novog Sela;

- da se za najbolja glumačka ostvarenja plakete dodele:
  - Joci Vinku za ulogu Kuzme Nikolajevića Hirina u predstavi *I tako dalje* A.P. Čehova i izvođenju Amaterskog pozorišta „Todor Kreć – Toša“ iz Uzdina;
  - Stanislavi Benkovoj za ulogu Evice u predstavi *Pokondirena tikva* J.St. Popovića u izvođenju Slovačkog kulturno–umetničkog društva iz Erdevika;
  - Dejanu Lutkiću za ulogu Julija u predstavi *Venecijanka* nepoznatog autora u izvođenju Amaterskog pozorišta iz Kule;
  - Ivanu Papugi za ulogu Kraja i Mihailu Zazuljaku za ulogu Lude u predstavi *Srećno kraljevstvo* Petera Gregora u izvođenju Rusinskog amaterskog teatra „Đada“ iz Ruskog Krstura;
  - Branislavu Kneževiću za ulogu Lepršića, Deže Berti za ulogu Smrdića i Slavoljubu Matiću za ulogu Gavrilovića u predstavi *Rodoljupci* J.St. Popovića u izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinde;
  - da se na Festival dramskih amatera Jugoslavije u Trebinje upute:
  - Joca Vinku iz Uzdina i Stanislava Benkova iz Erdevika;
  - da se Plaketa za muzički kulisu ostvarenu u predstavi *Venecijanka* nepoznatog autora u izvođenju amaterskog pozorišta iz Kule, dodeli Tatjani Lebović;
  - da se Plaketa za kostimografsko ostvarenje dodeli Branki Petrović za kostime u predstavi *Rodoljupci* J.St. Popovića u izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinde;
  - da se Plaketa za scenografsko ostvarenje dodeli Juraju Fabriju za scenografiju u predstavi *Rodoljupci* J.St. Popovića u izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinde;
  - da se Plaketa za režiju dodeli Ljuboslavu Majeri za režiju predstave *Rodoljupci* J. St. Popovića u izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinde;
  - da se plakete za tri najbolje predstave dodele:
  - kao trećeplasiranoj, predstavi *Pokondirena tikva*;
  - kao drugoplasiranoj, predstavi *Venecijanka*;
  - kao prvoplasiranoj, predstavi *Rodoljupci*.
- Ocenjivačka komisija je dodelila i specijalnu nagradu gradu Kikindi i svim ljudima dobre volje, kao i zahvalnost publici za ljubav prema teatru.
- Stalni žiri publike 32. susreta u sastavu:
Desanka Jovičin, predsednik, Berta Ferenc i Miloš Latinović, odlučio je da

- za najbolju žensku ulogu nagrada pripadne Ruženki Mokrovoj za ulogu Feme u predstavi *Pokondirena tikva* u izvođenju Slovačkog kulturno–umetničkog društva iz Erdevika;
- za najbolju mušku ulogu nagrada pripadne Branislavu Kneževiću za ulogu Lepršića u predstavi *Rodoljupci* u izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinde;
- za najbolju epizodnu žensku ulogu nagrada pripadne Ruženki Đurićkoj za ulogu Sare u predstavi *Pokondirena tikva* u izvođenju Slovačkog kulturno–umetničkog društva iz Erdevika;
- za najbolju epizodnu mušku ulogu nagrada pripadne Slavoljubu Matiću za ulogu Gavrilovića u predstavi *Rodoljupci* u izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinde;
- specijalna nagrada za glumački doprinos na Susretu pripadne Mihailu Zazuljaku za ulogu Lude u predstavi *Srećno kraljevstvo* u izvođenju ART „Đada“ Iz Ruskog Krstura.

NAGRADE NA XX FESTIVALU MALIH I EKSPERIMENTALNIH SCENA

Žiri XX festivala malih i eksperimentalnih scena u Pančevu radio je u sastavu: Tatjana Simić, Milutin Petrović i Ljuboslav Majera. Jednoglasno je doneo odluku da se:

- Prva nagrada za predstavu u celini dodeli predstavi *Površište* W.Borbertha i Markesa, u izvođenju AKUD „Sonja Marinković“ iz Novog Sada;
- Druga nagrada za predstavu u celini dodeli koreodrami *Spiritus – Anima – Corpus* izvođenju „Mladih pera“ Gimnazije „Borislav Petrov Braca“ iz Vršca;
- Treća nagrada za predstavu u celini dodeli predstavi *Zoo priča* E.Olbija u izvođenju Dramske radionice „Centar“ iz Žrenjanina;
- Plaketa za specifičan kolektivni scenski izraz dodeli predstavi *Spiritus – Anima – Corpus* u izvođenju „Mladih pera“ Gimnazije „Borislav Petrov Braca“ iz Vršca;
- Plaketa za režiju dodeli Aleksandru Kovačeviću za režiju predstave *Stara vremena* H. Pintera u izvođenju Pozorišta „Kraljevački oktobar“ iz Kraljeva;
- Plakete za glumačka ostvarenja dodele:
Draganu Ašleru za ulogu u predstavi *Zoo priče* E. Olbija u izvođenju Dramske radionice „Centar“ iz Žrenjanina;
Nenadu Erečkoviću za ulogu u predstavi *Jabukovo seće* a. Baraka u izvođenju AP „Scena 100“ iz Bačke Palanke;

i Biljani Konstantinović za ulogu u predstavi *Stara vremena* H. Pintera u izvođenju Pozorišta „Kraljevački oktobar“ iz Kraljeva;

– Pohvalnice za glumačka ostvarenja dodelje Jeleni Radović za ulogu u predstavi *Romeo i Julija* V. Šekspira u izvođenju AP „Bora Stanković“ iz Vranja;

Jani Vjerg za ulogu u predstavi *Prvo dvorište* W. Borhereta i Markesa u izvođenju AKUD „Sonja Marinković“ iz Novog Sada;

Iliji Čanku za ulogu u predstavi *Prvo dvorište* W. Borhereta i Makresa u izvođenju AKUD „Sonja Marinković“ iz Novog Sada;

Ivan Glišić za ulogu u predstavi *Stara vremena* H. Pintera u izvođenju Pozorišta „Kraljevački oktobar“ iz Kraljeva;

Joniki Kudia za ulogu u koreodrami *Spiritus – Anima – Corpus* u izvođenju „Mladih pera“ Gimnazije „Borislav Petrov Braca“ iz Vršca.

NAGRÄDE NA XXXIV MAJSKIM IGRAMA

Umetnička komisija u sastavu: Miron Kanjuh, predsednik, Dojna Buja i Viktor Kovač, članovi, odlučila je sledeće:

– da se nagrada za najbolju predstavu dodeli predstavi *Natalka, kraljica pešačkog ostrva* Đure Papharhajja u režiji Mihaila Zazuljaka i izvođenju Dečja scene ART „Đada“ iz Ruskog Krstura.

– nagrada za najbolju režiju dodjeljuje se Joci Spariosu za režiju predstave *Život kralja Kvazibasa* u izvođenju Dramske sekcije OŠ „Moša Pijade“ iz Uzdina.

– nagrada za najbolju scenografiju dodeljuje se Joci Spariosu za ostvarenje u predstavi *Život kralja Kvazibasa* u izvođenju Dramske sekcije OŠ „Moša Pijade“ iz Uzdina.

– nagrada za kostimografiju dodeljuje se Rodiki Gilezan za ostvarenje u predstavi *Pepeljuga* u izvođenju Dramske sekcije OŠ „Petru Albu“ iz Begejaca.

– nagrada za originalnu scensku muziku dodeljuje se Mileti Gruiću za ostvarenje u predstavi *Zvezdica* u izvođenju Amaterskog pozorišta lutaka „Buva“ Gimnazije „Koča Kolarov“ iz Zrenjanina.

– nagrada za originalan tekst dodeljuje se Đuri Papharhaju za tekst *Natalka, kraljica pešačkog ostrva*.

– nagrada za scenski pokret dodeljuje se Emi Horvat za osmišljavanje scenskog pokreta u pantomimi *Igralište u parku* u izvođenju Dramske sekcije „Eletjal“ iz Subotice.

– nagrada za scenski govor dodeljuje se ansamblu predstave *Ljubavna poezija* Dramske sekcije OŠ „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Subotice.

– nagrada za pedagoški rad sa decom dodeljuje se ansamblu predstave *Poziv ili gde se rada radost* u izvođenju OŠ „Mladé pokolenia“ iz Kovačice.

– nagrada za najbolju predstavu za decu dodeljuje se predstavi *Bubica* Todora Nikoletića, u režiji Petra Ujevića i izvođenju Dečje scene Kulturnog centra iz Kule.

Umetnička komisija posebno pohvaljuje:

– Petra Ujevića za režiju predstave *Bubica*.

– Mihaila Zazuljaka za režiju predstave *Natalka, kraljica pešačkog ostrva*.

– Anu Njemoga Kolar za tekst *Sam*.

– Mašu Brankovu za tekst *Zvezdica*.

– Todu Nikoletića za tekst *Bubica*.

– Đuru Papugu za scenografiju u predstavi *Natalka, kraljica pešačkog ostrva*.

– Mariju Nikolić za kostimografiju u predstavi u *Zvezdica*.

– Miroljuba Arandelovića Rasinskog za muziku u predstavi *Putovanje kroz snove Mikija – Likija*.

– Mihajila Bodaneca za muziku u predstavi *Natalka, kraljica pešačkog ostrva*.

Umetnička komisija pohvaljuje scenu Književne omladine Novog Sada – Minijaturno pozorište „Palčić“ za predstavu *Čarobna pesma* Luke Kecmana.

Umetnička komisija predlaže da se na Festival dramskog stvaralaštva dečja Srbije u Žabarima upute predstave *Natalka, kraljica pešačkog ostrva* u izvođenju Dečje scene ART „Đada“ iz Ruskog Krstura, *Bubica* u izvođenju Dečje scene Kulturnog centra iz Kule i *Život kralja Kvazibasa* u izvođenju Dramske sekcije OŠ „Moša Pijade“ iz Uzdina.

Kao učesnici u pratećem programu Republičkog festivala amaterskih pozorišta Srbije u Kuli, Komisija predlaže predstavu *Natalka, kraljica pešačkog ostrva* u izvođenju Dečje scene ART „Đada“ iz Ruskog Krstura.

NAGRÄDE NA XXII SMOTRE SLOVAČKIH AMATERSKIH POZORIŠTA VOJVODINE

Žiri XXII smotre slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine radio je u sastavu: Ivan Hansman Jesenski, Marija Kunčakova i Mihal Babiač.

U skladu sa pravilima Smotre, žiri je dodelio nagrade za uspešne pozorišne kreacije, izvan pozorišta „VHV“:

– Ruženi Mockovoj iz Erddevika, za ulogu Feme u predstavi *Pokondirena tikva*;

— Jarmili Tomanovoj iz Boljevaca, za ulogu Tužioca u predstavi *Slučaj Adama i Eve*;

— Ondreju Stupavskom iz Gložana, za ulogu Janošika u predstavi *Jaaanošiik*;

— Ani Škablovoj iz Selenče, za ulogu Katuše Hrvnove u predstavi *Gospodica gradonačelnikovica*;

— Mihalu Kamanu iz Pančeva (Vojlovica), za ulogu Sluga Laze u predstavi *Iz života jednog kalfe*.

Dodeljene su i nagrade u okviru tri scene pozorišta „VHV“:

— Janu Častvenu iz Bačkog Petrovca, za ulogu Oca

— i Zuzani Častvenovoj iz Bačkog Petrovca, za ulogu Katke u predstavi *Smetovi*;

— Tomašu Hrišiku iz Kovačice za glumu

— Zuzani Vereskoj iz Kovačice za glumu

— i Jaroslavu Poliaku iz Kovačice, za ulogu u predstavi *Da li je moguće drugovi...*

Žiri je odlučio da se boravkom na Saveznom festivalu dramskih amatera Jugoslavije u Trebinju nagrade pozorišni amateri (izvan tri scene pozorišta „VHV“):

— Pavle Mocko iz Erdevika, za ulogu Ružića u predstavi *Pokondirena tikva*;

— Elena Stupavsa iz Gložana, za ulogu Helene u predstavi *Jaaanošiik*;

— Zuzana Švecova iz Selenče, za ulogu Polušću u predstavi *Gospoda gradonačelnikovica*;

— Jan Urbanček za režiju predstave *Jaaanošiik*;

— Ružena Đurikova iz Erdevika, za ulogu Sare u predstavi *Pokondirena tikva*;

— Daniel Cinkocki iz Iloka, za ulogu Gazde u predstavi *Krčma „Ispod kestena”*.

Nagradeni amateri tri scene pozorišta „VHV“, takođe boravkom u Trebinju su:

— Zdeno Kožik iz Stare Pazove, za ulogu predstavi *S.O.S.*;

— Viera Balažova iz Bačkog Petrovca, za ulogu Mare u predstavi *Smetovi*;

— Eva Poliakova iz Kovačice, za ulogu u predstavi *Da li je moguće, drugovi...*;

— Maria Kotvašova i Milan Matijević za režiju predstave *Da li je moguće, drugovi...*;

— Pavle Čiliak iz Bačkog Petrovca, za ulogu Sluge Đure u predstavi *Smetovi*;

— Mihail Goda za ton u predstavi *S.O.S.*

Nagrade su donesene jednoglasno.

Žiri za scenski govor koji imenuje Radio Novi Sad — Redakcija programa na slovačkom jeziku, u sastavu: Maria Lavircova, Mihal Babiač i Milina Florianova, jednoglasno su nagradu dodelili pozorištu „VHV“ — scena u Kovačici, za uspešan eksperiment korišćenja jezika kao karakterno-tvornog elementa.

NAGRADE NA XIX POZORIŠNIM DANIMA RUMUNIJA U AP VOJVODINI

Žiri u sastavu: Marija Marić, predsednik, Mihai Pavel Mirća i Simeon Lazarecanu, članovi, dodelio je sledeće nagrade i priznanja:

U konkurenциji Scena u funkciji profesionalnih pozorišta, prva nagrada dodeljena je predstavi *I tako dalje* (tri jednočinke A.P.Čehova: *Medved*, *Prosidba*, *Jubilej*), u režiji Jurijana Ursuleskua i izvođenju Scene u funkciji profesionalnog pozorišta Doma kulture „Dojna“ iz Uzdina.

Druga nagrada dodeljena je predstavi *Čovek nije podreden mašini* T. Popeskua u režiji Štefana Jordaneskua i izvođenju Scene u funkciji profesionalnog pozorišta Doma kulture „3. oktobar“ iz Banatskog Novog Sela.

Treća nagrada dodeljena je predstavi *Šest lica traže pisanca* L. Pirandela, u režiji Leontina — Laureana Onige i izvođenju Scene u funkciji profesionalnog pozorišta Kulturnog centra iz Alibunara.

Četvrtvo mesto pripalo je predstavi *Didinine kćerke* V.Estimjua, u režiji Kamila Đordeskua i izvođenju Scene u funkciji profesionalnog pozorišta Kulturno—umetničkog društva „M.Eminesku“ iz Straže.

U konkurenциji amaterskih pozorišta prikazane su četiri predstave. Prva nagrada dodeljena je predstavi *Spiritus — Anima — Corpus* Virdžinije Marina Guzine, u režiji autorke i izvođenju amatera Književnog senakla „Mlada pera“ iz Vršca.

Druga nagrada dodeljena je predstavi *Profesionalac* D.Kovačevića, u režiji Jona Omorana i izvođenju Kulturno—umetničkog društva „M.Eminesku“ iz Straže.

Treća nagrada je pripala Domu kulture iz Lokava za predstavu *Svečana večera u pogrebnom poduzeću* I.Brešana, u režiji Lavinijusa Dudića.

Četvrti mesto pripalo je Domu kulture iz Seleša za predstavu *Piknik na bojnom polju* F. Arabala, u režiji Aleku Kritorua.

Za najbolju žensku ulogu prva nagrada pripala je Florini Petroj za ulogu Elene Ivanovne Popove u predstavi *I tako dalje*.

Druga nagrada pripala je Vioriki Carana za ulogu Natalije Stepanovne u predstavi *I tako dalje*.

Treća nagrada pripala je Eleni Čomlava za ulogu Gospode Frîncu u predstavi *Čovek nije podreden mašini*.

Za najbolju mušku ulogu prva nagrada pripala je Viktoru Mihajlovu za ulogu Dinkua u predstavi *Čovek nije podreden mašini*.

Druga nagrada pripala je Trajanu Kačini za ulogu Oca u predstavi *Šest lica traže pisca*.

Treća nagrada je dodeljena Jonu Omoranu za ulogu Luke Labana u predstavi *Profesionalac*.

Za epizodne uloge dodeljene su tri diplome: Marioari Korneanu, Dorelu Čebzan i Ani Tročea.

Za najbolju režiju nagraden je Julijan Ursulesku za predstavu *I tako dalje*.

Za najbolje scenografa nagradena je Nagy Cristina za scenografiju predstave *Čovek nije podreden mašini*.

Domu kulture iz Lokava za predstavu *Svečana večera u pogrebnom poduzeću* pripala je nagrada za najbolju scenografiju.

Diploma za najbolju dikticiju pripala je Gerge Gatajancu iz Lokava.

Specijalne nagrade:

Predstavi *Spiritus – Anima – Corpus*,

Reditelju Štefanu Jordanescuu,

Reditelju Leontin – Laurean Onigi,

Domu kulture iz Lokava,

Glumcima Doma kulture „Doina“ iz Uzdina,

Glumici Tamari Bučučanu Botez iz Bukurešta koja je gostovala na XIX smotri pozorišnih dana Rumuna u Vojvodini.

ostale institucije i organizacije

RADIO – DRAMA

U trci sa inflacijom, već poslovično, gubitnici su stvaraoci – autori i izvođači. Posle depresivno niških autorskih i izvođačkih honorara, sredinom jula prošle godine oni su dovedeni na nivo vodećih kuća u Jugoslaviji. Od tada – ni pomaka.

U odnosu na prošlogodišnju sezonom u kojoj je Redakcija govorno-umeiničkog programa Radio Novog Sada, sa dramskim programima na pet jezika: srpskom, madarskom, slovačkom, rumunskom i rusinskom, od planiranih 237 snimilo ukupno 128 premijera, u ovoj je učinjen neznatan pomak na ukupno 139 premijera.

U situaciji kada je došlo i do samoisključivanja Radio Zagreba iz Zajedničkog programa na srpskohrvatskom jeziku, to je imalo za posledicu potrebu povećanja broja premijera. Ali to je izostalo.

Čitava ova situacija najviše je pogodila dramski program na srpskom jeziku jer je isključivo oslonjen na spoljnu saradnju. Za razliku od programa na madarskom jeziku koji ima svoj glumački ansambl u Radio Novom Sadu – što unekoliko ublažuje posledice smanjene spoljne saradnje. Odsustvom saradnje sa Radio Ljubljano i Radio Skopljem – više se, na žalost ne može govoriti ni o jedinstvenom Jugoslovenskom prostoru u sferi radio dramskog stvaralaštva. Treba verovati da će ova acivilizacijska situacija razumom moći da se nadraste. Žalosno je da i stvaraoci, kao članovi jedne svetske porodice ne mogu da prevaziđu tarabe nacionalnih okruženja. To, bez sumnje, ne može da im služi na čast niti je u bilo kakvoj korelaciji sa dostojanstvom i autonomijom stvaralača.

Nekada veliki broj koprodukcionih projekata Radio Novog Sada sa svim radio stanicama u zemlji sada je, bez želje naše kuće, sveden na nesmanjenu vrstu te saradnje isključivo sa Radio Beogradom.

Ne mogu a da ne verujem da će bar kod stvaralača razum nadvladati strasti.

Pavle Janković Šole

STERIJINO POZORJE

1990.

I FESTIVALSKI CENTAR

A. Pozorišne igre

Odeljenje Festivalskog centra Sterijinog pozorja je tokom 1990. godine organizovalo 35. jugoslovenske pozorišne igre, prateće manifestacije koje su se održavale tokom Igara i pripremilo i realizovalo propagandno-informativne publikacije za manifestacije Sterijinog pozorja. Pored ovoga, odeljenje pozorišnih igara pripremalo je i organizovalo rad organa i stručnih tela Sterijinog pozorja.

B. Posebne pozorišne aktivnosti

Ovo odeljenje je, tokom 1990. godine, organizovalo 18. pozorje mladih, Tribinu Sterijinog pozorja, izložbe koje su prikazane u okviru programa 35. JPI i prircdilo i štampalo Dramaturški informator (pet brojeva na srpskom i jedan na engleskom jeziku).

C. Medunarodna saradnja

Odeljenje za medunarodnu saradnju ostvarilo je niz programa značajnih za plasiranje i prezentovanje pozorišne umetnosti i kulture u inostranstvu i upoznavanju domaće pozorišne i kulturne javnosti sa inostranim pozorišnom umetnošću i kulturom. U tom okviru, rad ovog odeljenja

odvijao se u okviru Programa kulturne saradnje SFRJ sa drugim zemljama: razmena pozorišnih radnika, stručnjaka i umetnika, organizovanje međunarodnih izložbi i skupova i slično.

II DOKUMENTACIONO-ISTRAŽIVAČKI CENTAR

Centar je sistematski prikupljaо, obradivao i istraživao građu, podatke i dokumente o jugoslovenskom pozorištu i dramskoj književnosti. U okviru analitičke obrade grade, podataka i dokumenata posebno mesto imala su dva posla: Godišnjak jugoslovenskih pozorišta i Leksikon pozorišnih umetnika Jugoslavije.

III IZDAVAČKI CENTAR

Program Izdavačkog centra Sterijinog pozorja određen je nekolikim grupama izdanja: stručna, teatrološka, pozorišna dokumentaristica i informativno-propagandna izdanja.

IZDANJA STERIJINOG POZORJA

Izdanja u 1990. godini

I. Dramaturški spisi

1. Branko Pleša, *Boje praznine*. Urednici: Božidar Kovaček, Ljiljana Pešikan-Ljuštanović i Momir Pejović. Zajedničko izdanje Sterijinog pozorja i Akademije umetnosti u Novom Sadu, 230 str.
2. Radomir Putnik, *Čitajući iznova*. Urednici: Božidar Kovaček i Ljiljana Pešikan-Ljuštanović, 165 str.

II. Savremena jugoslovenska drama

1. Dušan Jovanović, *Zid, jezero*. Urednici: Božidar Kovaček i Ljiljana Pešikan-Ljuštanović. Prevod sa slovenačkog: Josip Osti, 59 str.

III. Theatrologia Yugoslavia

1. Milenko Misailović, Dramaturgija kostimografije. Urednici: Ljiljana Pešikan-Ljuštanović i Milorad Predojević. Zajedničko izdanje Sterijinog pozorja i novosadskog „Dnevnika”, 225 str.

IV. Posebna izdanja

1. *Istorijski dogadjaji kao teme i motivi u jugoslovenskoj dramskoj književnosti* (Zbornik radova sa Tribine SP 1989). Pripredila: Zvezdana Šarić. Prevodioci: Gojko Janjušević, slovenački i Lajoš Pinter, madarski, 202 str.

2. Izdanja Sterijinog pozorja, 1956-1990. Priredile: Vesna Grginčević-Radonjić i Ljiljana Pešikan-Ljuštanović, 32 str.

PERIODIČNA IZDANJA

1. Časopis „Scena“ na srpskohrvatskom jeziku. Uredništvo: Petar Marjanović, glavni i odgovorni urednik, Momir Pejović i Radoslav Lazić. Sekretar redakcije: Vesna Grginčević-Radonjić.

Broj 1. Tema broja: Umetnost glume. Dramski tekstovi: Ivo Brešan, *Veliki manevri u tijesnim ulicama*, Gradimir Mirković, *Na dan jutra*, 206 str.

Broj 2-3. Tema broja: Pozorište i vlast u Jugoslaviji, 1944 – 1990. Dramski tekst: Marijan Rožanc, *Topla leja*, 287 str.

Broj 4. Tema broja: 35. JPI, Najbolje predstave po izboru „Scene“. Dramski tekstovi: Nebojša Romčević, *Umorni*, Zoran Božović, *Izdanci stajinskog plemena*, 172 str.

Broj 5. Tema broja: Pozorište i publika. Dramski tekst: Aleksandar Đaja, *Jankovac – potopljeni svet*, 216 str.

Broj 6. tema broja: Festivali, Problemi savremene režije. Dramski tekst: Petar Milosavljević, *Promene u Žiči*, 137 str.

2. Časopis „Scena“ na engleskom jeziku. Uredništvo: Petar Marjanović, glavni urednik, Momir Pejović, odgovorni urednik i Radoslav Lazić.

Sekretar redakcije: Vesna Grginčević-Radonjić.

Broj 13/90. Tema broja: Yugoslav Theatres in 1989. Dramski tekstovi: Borislav Pekić, *The Generals or Kinship-in arms* (Generali ili Srodstvo po oružju), Dušan Jovanović, *The Wal, the Lake* (Zid, jezero), Veljko Radović, *Jacob Embraces the Thorns* (Jakob grli trnje), Miro Gavran, *Georges Washington's Loves* (Ljubavi Džordža Vašingtona). Prevodioci: Randall Major, Alan McConell-Duff, Vidosava Janković, Richard Williams, Lisa Harshbarger i Vladislava Felbabov, 178 str.

3. Godišnjak jugoslovenskih pozorišta. Dramski, operski i baletski repertoar u sezoni 1988/89, pozorišni festivali, visoke pozorišne škole i dr. Urednik: Svetko Borovčanin. Uredništvo: Svetko Borovčanin, Biljana Levakov i Nada Rokvić, 330 str.

4. Dramaturški informator. Autor: Zvjezdana Šarić. Urednik: Dušan Belić. Broj 1 – Aleksandar Popović, *Kus petlič*, Lada Kaštelan, *Alkestida*, Zvonimir Kostić, *Srpski revizor*, 10 str.

Broj 2 – Miro Gavran, *Čehov je Tolstoju rekao zbogom*, Drago Jančar, *Kebajući Goloa*, Dušan Kovačević, *Profesionalac*, 12 str.

Broj 3 – Miodrag Žalica, *Posljednji iz kaste strasti*, Miro Gavran, *Ljubavi Georgea Washingtona*, Miroslav Jančić, *Krajem prošlog stoljeća*, Milorad Antonić, *Partijski sastanak*, 12 str.

Broj 4 – Aleksandar Popović, *Bela kafa*, Antun Šoljan, *Brdo. A. Šoljan, Klopka*, 12 str.

5. Dramaturški informator na engleskom jeziku – YU Drama Informer. Autor: Zvjezdana Šarić. Urednik: Dušan Belić, Ljubomir Simović, *The Battle in Kosovo*, Siniša Kovačević, *It's a New Age*, Zoran Popović, *A Little Night Algebra*, Radomir Putnik, *We Have Enough Time*, Duško Trifunović, *The Mandrake and the Halogen Element*, Zdravko Ostojić, *A Rose for Love*, Aleksandar Popović, *The Tailless Rooster*, Lada Kaštelan, *Alcestis*, Zvonimir Kostić, *The Serbian Inspector*. Prevodilac: Lisa Harshbarger, 26 str.

6. Dramaturški informator, 1956–1990. Tekstovi nagradeni redovnom i Vanrednom Sterijinom nagradom, nagradom Sterijinog grada za komediju i nagradom za adaptaciju i dramatizaciju. Autor: Zvjezdana Šarić. Urednik: Dušan Belić, Đ. Lebović – A. Obrenović, *Nebeski odred*, Đ. Lebović, *Haleluja*, M. Matković, *Vašar snova*, M. Kralježa, *Aretej ili Legenda o svetoj Ancili, rajskej pici*, D. Smole, *Antigona*, B. Mihajlović, *Banović Stralinja*, J. Hristić, *Savonarola i njegovi prijatelji*, A. Popović, *Razvojni put Bore Šnajdera*, P. Kozak, *Kongres*, V. Lukić, *Afera nedužne Anabele*, V. Lukić, *Zavera ili Drugo praskozorje*, A. Hieng, *Osvajač*, I. Brešan, *Predstava „Hamleta“ u selu Mrduša Donja, općine Blatuša*, Lj. Simović, *Hasanaginica*, M. Novković, *Kamen za pod glavu*, D. Jovanović, *Oslobodenje Skopja*, G. Stefanovski, *Divlje meso*, D. Leskovar, *Slike žalosnih doživljaja*, D. Jančar, *Disident Arnož i njegovi*, S. Šnajder, Hrvatski Faust, D. Kovačević, Balkanski špjun, R. Šeligo, *Ana*, I.đ. Simović, *Putujuće pozorište Šopalović*, D. Kovačević, *Sveti Georgije ubiva aždahu*, S. Selenić, *Ruženje naroda u dva dela*, G. Stefanovski, *Crna rupa*, S. Kovačević, *Novo je doba*, Z. Petrović, *Selo Sakale, a u Banatu*, B. Čosić, *Uloga moje porodice u svjetskoj revoluciji*, B. Pešić, *Generali ili Srođstvo po oružju*, D. Kovačević, *Maratonci trče počasni krug*, I. Kušan, *Čaruga*, T. Partljić, *Moj tata socijalistički kulak*, I. Brešan, *Svečana večera u pogrebnom poduzeću*, D. Kovačević, *Klaustrofobična komedija*, N. Romčević, *Sile u vazduhu*, D. Radović – M. Belović, *Kapetan Džon Piplfsoks*, M. Kralježa – M. Belović, *Sprovod u Theresienburgu*, M. Kralježa – V. Crvenčanin, *Na rubu pameti*, K. Čašule, *Crnila*, Z. Petrović D. Đurković, *Selo Sakale, a u Banatu*, B. Čiplić – B. Hanauška, *Traktat o sluškinjama*, I. Gundulić – I. Kunčević, *Dubravka*, L. Lazarević – M. Lazarin, *Švabica*, M. Vilhar – M. Mahnić, *Veče u čitaonici*, M. Marinović, *Majčina sultanija Svetozara Čorovića*, B. Nušić – B. Mihajlović Mihiz, *Autobiografija*, M. Selimović – V. Milčin, *Derviš i smrt*, V. Rupnik – B. Nešić P. Minčić, *Olovka piše, piše srcem*, G. Nikolić – V. Ognjenović, *Korijen, stablo i epilog*, M. Selimović – J. Putnik, *Derviš i smrt*, M. Nastasijević – J. Putnik, *Kod većite slavine*, R. Marinković – K. Spaić, *Kiklop*, Ž. Čingo – B. Stavrev, *Velika voda*, A. Šenoa – P. Cindrić – B. Violić, *Slava Šenoi i Ljubica*, 78 str.

PUBLIKACIJE I MATERIJALI ZA 35. JPI

1. *Katalog 35. JPI*. Priredila: Aleksandra Kolarčić. Uvodnik: Jovan Iristić. Program, 18. pozorje mlađih. Skupovi i izložbe, Pozorje u 1989, 84 str.
2. *Katalog 9. međunarodne izložbe pozorišne scenografije i kostima*. Urednik: Katarina Čirić-Petrović. Izlagaci i eksponati, Nagrade i nagrađeni na prethodnim izložbama, 72 str.
3. *Rezime 35. JPI* (na engleskom i francuskom jeziku). Pripremilo: Aleksandra Kolarčić i Ljiljana Pešikan-Ljuštjanović. Prevod na francuski: Jovanka Čemerikić, prevod na engleski: Randal Major, 55 + 43 str.
4. *Kritika o predstavama izvedenim na 34. JPI*. Priredio: Svetko Borovčanin, 216 str.
5. *Kritika o predstavama izabranim za 35. JPI*. Priredio: Svetko Borovčanin, 130 str.
6. *Bilten 35. JPI*. (devet brojeva). Uredništvo: Darinka Nikolić, urednik, Aleksandar Milosavljević, Branislava Opranović, Miladin Lazović, Nebojša Radić, Branko Lučić, Milena Šćepanović, 134 str.
7. *Plakat 35. JPI*. Idejno rešenje i oblikovanje: Branislav Dobanovački.
8. *Plakat 18. pozorja mlađih*. Idejno rešenje i oblikovanje: Branislav Dobanovački.
9. *Bedž 35. JPI*. Idejno rešenje i oblikovanje: Branislav Dobanovački.
10. Diplome, sertifikati, prijavni listovi i drugi štampani materijal.

PREGLED RADA POZORIŠNOG MUZEJA VOJVODINE U 1990. GODINI

I – RAD NA PRIKUPLJANJU I ZAŠTITI MUZEJSKOG MATERIJALA

U protekloj godini Muzej je prikupio i popisao sledeći poklonjeni muzejski materijal (lični predmeti, odlikovanja, plakati, fotografije, programi, pisma, diplome, plakete, pregledi repertoara i drugo):

1. 281 predmet – poklon porodice pokojnog Stanislava Bajića
2. 187 predmeta – poklon Lazara Brusina
3. 1.040 predmeta – poklon dr Katalin Kaić
4. 18 predmeta – poklon porodice pokojnog Đorda Kostića
5. 16 predmeta – poklon Petra Jonovića
6. 3 predmeta – poklon Jovana Miroslavljevića
7. 17 predmeta – poklon Stojana Notaroša
8. 563 predmeta – poklon Velimira Subotića

9. 6 predmeta – poklon Zavoda za književnost i teatrologiju JAZU

10. 350 predmeta – poklon Sterijinog pozorja

Poklone u knjigama i časopisima darovali su: porodica po-knjnog Stanislava Bajića, kao i Petra Jonovića, Sredoja Lalića, Dušana Mihailovića i Vlade Popovića – 188 knjiga iz oblasti dramske literature i pozorišta i – 246 brojeva časopisa, odnosno dnevnih ili periodičnih listova i publikacija. Prikupljen je i obiman foto-dokumentaristički materijal o životu i radu Laze Kostića.

II – IZLOŽBE

1. *Portreti glumaca Srpskog narodnog pozorišta (1861-1914)*. Izložba portreta najznačajnijih glumaca Srpskog narodnog pozorišta koji su nastupali na sceni ovog najstarijeg profesionalnog pozorišta u nas, u prvih pedeset godina njegova rada. Bila je postavljena u Sremskoj Mitrovici (1–28. 02), Pančevu (1–26. 03), u Srpskom narodnom pozorištu u Novom Sadu (28. 03–8. 05), Kikindi (10–20. 05), Zrenjaninu (22. 05–21. 06) i Beočinu (5. 12. 1991–8. 04. 1992). Izložba je praćena Katalogom, a video lu je 46.940 posetilaca.

2. *Glumica Milka Grgurova (1840–1924)*. Premijerno priredena 1990., u povodu 150-godišnjice rođenja „srpske Sare Bernar”, izložba je u 1991. prezentovana u Novom Sadu (26. 02–18. 04) i Zrenjaninu (19. 04–21. 05). Bila je praćena Katalogom, a video lu je 39.880 posetilaca.

3. *Ukrašaji Laze Kostića*. Izložba povodom 150-godišnjice rođenja jednog od najvećih pesnika i dramatičara srpskog romantičizma, filosofa, prevodioča, kritičara, pravnika i diplomatе Laze Kostića, priredena je u saradnji sa Bibliotekom Matice srpske i Vojvodanskim muzejem. Bila je postavljena u Novom Sadu (30. 05–30. 08), Somboru (5. 09–9. 10) i Beogradu (18. 10–8. 11). Video lu je 19.155 posetilaca, a bila je praćena i Katalogom.

4. *Dela Koste Triškovića na novosadskoj sceni*. Izložba je priredena u okviru proslave 20-godišnjice rada Osnovne škole „Kosta Trišković” u Novom Sadu, u vremenu od 19. 10–19. 11. i video lu je 960 posetilaca.

III – IZDAVAČKA DELATNOST

1. 24. sveska Almanaha pozorišta Vojvodine – aprila 1991. godine okončano je štampanje redovne 24. sveske Almanaha u kojoj su opsežni relevantni podaci (150 str. samo podataka) o radu Vojvodanskih pozorišta u sezoni 1989/90. i preko 1800 bibliografskih jedinica napisana o tom radu. Sveska sadrži rezultate rada četrdeset saradnika. Štampana je u 1000 primeraka.

2. *Milka Grgurova (1840-1924)* – katalog istoimene Izložbe, u kojem su, pored reprodukcija, publikovani tekst o jednoj od najvećih srpskih glumica, stihovi koje su joj posvetili Matija Ban, Dragutin J. Ilić i Vojislav Ilić Mladi, prilozi bibliografiji uloga Grgurove i spisak eksponata Izložbe.

3. *Ukrštaji Laze Kostića* je, takođe, katalog (objavljen u zajednici sa Vojvodanskim muzejom i Bibliotekom Matice srpske) istoimene Izložbe. Osim uvodnog teksta Vaska Pope o Lazi Kostiću u njemu je objavljen spisak izloženih eksponata, te njihove brojne reprodukcije.

IV – TEATROLOŠKI I DOKUMENTARISTIČKI RADOVI I OSTALE AKTIVNOSTI

1. *Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti* bila je tema stručnog skupa koji je Muzej organizovao 29. aprila 1991. godine u Zrenjaninu, tokom održavanja 41. susreta pozorišta Vojvodine, s ciljem da se uzčeće kompetentnih teatarskih stručnjaka razmotre, pre svega, pitanja unapredivanja pozorišne kritike u Vojvodini i njenog efikasnijeg uticaja na unapredivanje dramskog stvaralaštva u Pokrajini.

2. *Razgovor o sezoni 1990/91*. održan je 3. oktobra 1991. u Novom Sadu, uz učeće petnaestak kritičara, teatrologa i neposrednih teatarskih stvaralača i poslenika. Održavanje skupa je, u stvari, nastavak već uhodane prakse da se po završetku pozorišne sezone, a u krugu pozorišnih stručnjaka učini pokušaj rezimiranja opštih, karakterističnih pojava u pozorišnom životu Vojvodine, u ovom slučaju, u sezoni 1990/91. U razgovoru su naročito apostrofirani određeni problemi repertoarske politike pozorišta u Vojvodini, posebno u uslovima destabilizacije ukupne društvene situacije.

Kao osnova za Razgovor (bar za raspravljanje o jednom broju tema) poslužio je *Pregled dramskog repertoara vojvodanskih pozorišta u sezoni 1990/91*, dokumentacioni materijal koji je pripremio Muzej.

3. Promocije knjige *Pozorišni život Srbije (1944-1986)* autora dr Petra Volka održane su u Narodnom pozorištu „Toša Jovanović” u Zrenjaninu (31. 01. 1991) i Novosadskom pozorištu – Újvidéki Színház 14. 03. 1991. Osim autora, na promocijama su govorili i: Stanko Šajtinac, Luka Hajduković, Nikola Medvedev, Milutin Karišik, Stojan Notaroš, Miodrag Kujundžić, Geza Juhas i Maća Pašti.

4. Umetničko veče *Puškin u srpskom pozorištu*, povodom održavanja Izložbe „Puškinski Petrograd”, preuzele od Svesaveznog muzeja „A.S. Puškin” iz Sankt Peterburga i postavljene u Galeriji Matice srpske. U umetničkom delu programa učestvovali su studenti Akademije umetnosti i Katedre za ruski jezik i književnost Filosofskog fakulteta u Novom Sadu 19. 03. 1991.

5. Umetničko veče *Puškinov književni Peterburg* imalo je, takođe, za povod održavanje Izložbe „Puškinski Petrograd“ u Galeriji Matice srpske. Uvodna reč: prof. dr Vitorim Vučetić. U umetničkom delu programa uzelci su učešća učenici Karlovačke gimnazije i studenti Katedre za ruski jezik i književnosti Filosofskog fakulteta u Novom Sadu 29. 03. 1991.

6. Promocije knjige *Novosadska pozorišna režija* prof. dr Petra Marjanovića održane su u Muzeju pozorišne umetnosti Srbije u Beogradu 9. 04. 1991. i za vreme 41. susreta pozorišta Vojvodine u Zrenjaninu (29. 04. 1991). O knjizi su govorili: Miroslav Belović i Luka Hajduković.

7. Promociju knjige *Száz év színház* („Sto godina pozorišta“) prof. dr Lasla Grcolja održana je u Zrenjaninu, tokom 41. susreta pozorišta Vojvodine 29. 04. 1991, a o knjizi je govorila dr Katalin Kaić.

8. Promocija knjige *Talija i Klio* prof. dr Božidara Kovačeka održana je, takođe, u Zrenjaninu 29. 04. 1991. za vreme Susreta pozorišta Vojvodine, a predstavio ju je prof. dr Dušan Mihailović.

9. *Talijanski zanosi Laze Kostića* – večeri posvećene 150.-godišnjici rođenja jednog od najvećih pesnika i dramatičara srpskog romantizma. O značaju dela Laze Kostića i njegovom doprinisu dramskoj literaturi i pozorišnoj kritici govorio Miroslav Radonjić. – Zrenjanin, 29. 04. i Kikinda, 16. 05. 1991.

10. *Osnivanje Udruženja pozorišnih kritičara i teatrologa Vojvodine* inicirao je Muzej i organizovao Osnivačku skupštinu Udruženja, održanu u Zrenjaninu, 29. aprila 1991. godine. Polazeći od toga da postojanje i aktivan rad Udruženja može u određenoj meri da doprinese poboljšanju pozicije pozorišne istoriografije, pozorišne kritike i teatraloge, u celini, pa samim tim i unapredavanju rada Muzeja, odnosno razvoju dramskog stvaralaštva i pozorišne kulture u Vojvodini, Muzej je tokom 1991. godine pružio Udruženju i svu drugu stručnu, finansijsku i administrativno-organizacionu pomoć kako bi se ono što pre konsolidovalo i počelo aktivno da deluje. Udruženje je registrovano; trenutno broji dvadeset i jednog člana (platili su članarinu).

11. Tokom 1991. godine devedeset i četiri radnika bavila su se proučavanjem gradić sakupljenc u fondovima i zbirkama Muzeja.

PREGLED RADA ZAJEDNICE PROFESIONALNIH POZORIŠNIH ORGANIZACIJA VOJVODINE

U 1990. godini rad Zajednice odvijao se, unekoliko, u specifičnim okolnostima. Početkom godine održana je u

Pančevu redovna sednica Skupštine Zajednice na kojoj su pokrenute inicijative za njeno reorganizovanje, odnosno za njenu transformaciju prilagodenu novonastalim promenama u kulturi, odnosno najavljenom novom načinu njenog finansiranja, tržišnom usmeravanju delatnosti pozorišta, inovacijama u rukovodjenju pozorištima i drugo. S tim u vezi prvo bitno je prihvaćen predlog da se Zajednica organizuje kao, isključivo, poslovna asocijacija pozorišta čiji bi stožer bilo Srpsko narodno pozorište u Novom Sadu koje bi, praktično, programski i organizaciono koordiniralo ukupnu aktivnost svih profesionalnih teatar u Pokrajini. U sklopu takvih intencija predloženo je da se profesionalizuje operativno-administrativni sektor Zajednice (plaćeni predsednik Zajednice, njen tehnički sekretar i dr), da se, zatim, adekvatno potrebama uredi nov način finansiranja Zajednice i drugo. U prvom trenutku prihvaćene, predložene promene kasnije nisu podržane od svih pozorišta u Vojvodini, te je Zajednica nastavila sa radom na već ustaljenim programskim i organizacionim osnovama. Na ovakav raspore situacije uticalo je i odloženo donošenje najavljenog republičkog zakona o pozorištima.

U pomenutim okolnostima, aktivnost Zajednice je bila usmerena prevashodno na realizaciju njenih ustaljenih zadataka i obaveza. U saradnji sa Centrom za kulturu „Olga Petrov“ u Pančevu, Zajednica je organizovala 40. susret pozorišta Vojvodine čijem je održavanju, s obzirom na njegov jubilarni karakter, posvetila posebnu pažnju. Pored ostalog, zajedno sa Pozorišnim muzejom Vojvodine, pripremila je i publikovala knjigu posvećenu ovoj manifestaciji. U toku Susreta je organizovala razgovor sa domaćim dramskim autorima o problemima njihove saradnje sa vojvodanskim pozorištima.

U saradnji sa Pozorišnim muzejom Vojvodine publikovala je 24. svesku Almanaha pozorišta Vojvodine. zajedno sa Muzejom organizovala je razgovor o radu vojvodanskih pozorišta u sezoni 1989/90. Razmatrala je niz drugih pitanja, među kojima i pitanje eventualnog, integrisanja Susreta pozorišta Vojvodine i Susreta „Joakim Vujić“, kao i pitanje njenog čvršćeg povezivanja sa Zajednicom pozorišta Srbije. Kao i prethodnih godina, Zajednica je saradivala sa Udruženjem dramskih umetnika Vojvodine, Sterijinim pozorjem, Savezom amaterskih pozorišta Vojvodine, Zajednicom profesionalnih pozorišta Srbije i drugim srodnim organizacijama i institucijama.

OSNIVANJE UDRUŽENJA POZORIŠNIH KRITIČARA I TEATROLOGA VOJVODINE

Inicijativa za osnivanje Udruženja potečla je iz Pozorišnog muzeja Vojvodine u kome su obavljene i sve neophodne

organizacione i druge pripreme za održavanje Osnivačke skupštine Udruženja, koja je održana 29. aprila 1991. godine u Zrenjaninu, u toku 41. susreta pozorišta Vojvodine.

Na Skupštini, kojoj je prisustvovalo 20 pozorišnih kritičara i teatrologa iz Vojvodine, usvojen je Statut Udruženja, razmotreni su i utvrđeni osnovni programski okviri rada Udruženja.

Za predsednika Skupštine Udruženja izabran je dr Dušan Rnjak, profesor Akademije umetnosti u Novom Sadu, a za sekretara Udruženja Milutin Karišik. Prema odredbama Statuta njih dvojica su i članovi Upravnog odbora Udruženja u koje su izabrana i preostala tri njegova člana: dr Láslo Gerold i Dušica Pejović, pozorišni kritičari iz Novog Sada i David Kecman, pozorišni kritičar iz Sombora. Obrazloženje za osnivanje Udruženja pripremilo je Milutin Karišik. U sažetom obliku ono glasi:

Ideja o potrebi osnivanja asocijacije pozorišnih kritičara i teatrologa u Vojvodini postoji već poodavno. Intenzivan posleratni pozorišni razvoj podstakao je radanje ove ideje već, negde, sredinom pedesetih godina, u krilu tadašnje redakcije „Naše scene“, pozorišnog časopisa koji je u Novom Sadu izlazio kontinuirano čitavu jednu deceniju, od 1950. do 1960. godine. Među zagovornicima te ideje bili su, tada, istaknuti pozorišni radnici i stvaraci: Jovan Putnik, Bora Hanauška, Luka Dotlić, Jovan Konjović i dr. Njihovo opredeljenje temeljilo se na činjenici da bogat posleratni pozorišni život u Vojvodini nalaže da se vaspostave svi neophodni, prateći uslovi kako bi taj život mogao da pulsira i da se razvija u skladu sa premisama razvoja modernog pozorišta.

Osnivanjem Akademije umetnosti u Novom Sadu, 1974. godine, aktuelizovana je pomenuta ideja, ali je njena realizacija tada odložena zbog nekih nesuglasja oko organizacionog statusa asocijacije.

Kada je, 1982. godine, osnovan Pozorišni muzej Vojvodine učvrstilo se saznanje i uverenje o neophodnosti i neodložnosti organizovanog, koordiniranog rada i zalaganja u oblasti teatrologije, pozorišne istoriografije i kritike. Na takav zaključak su upućivale sledeće činjenice: razvijena i ustaljena mreža profesionalnih, poluprofesionalnih i amaterskih pozorišta u Vojvodini, zatim postojanje brojnih pozorišnih manifestacija (od lokalnog, opštinskog do saveznog nivoa), visokoškolski stepen obrazovanja pozorišnih kadrova, postojanje značajnog broja drugih, specijalizovanih teatarskih institucija i organizacija (Sterijinog pozorja, Odeljenja za scensko-muzičko stvaralaštvo Matice srpske, Zajednice profesionalnih pozorišnih organizacija Vojvodine, Pokrajinskog udruženja dramskih umetnika, Saveza

amaterskih pozorišnih društava Vojvodine i dr.). Sve to, kao i određeni obim izdavačke aktivnosti iz oblasti pozorišta, potvrđuje da je u Vojvodini uspostavljen celovit teatarski sistem, utemeljen na svim onim činocima koji se kao relevantni podrazumevaju u savremenom načinu negovanja i una-predivanja dramskog stvaralaštva.

Razume se, u okviru tog sistema delovala je i razvijala se i pozorišna kritika, dajući svoj doprinos unapredivanju dramske umetnosti. U Almanahu pozorišta Vojvodine, u kome se, pored ostalog, publikuje iscrpana bibliografija napisa o pozorišnom životu Vojvodine, zabeleženo je, tokom dvadesetčetvorogodišnjeg izlaženja ove publikacije, blizu 50.000 bibliografskih jedinica, odnosno napisa o teatarskim zbivanjima u Vojvodini u naznačenom periodu. Već sam taj podatak dovoljno rečito svedoči o veoma plodnoj informativnoj i kritičarskoj aktivnosti posvećenoj stvaralaštву i radu teatarskih činilaca u Pokrajini.

Zapaženi rezultati postignuti su i u oblasti pozorišne istoriografije i teatrologije, realizovani u okviru Sterijinog pozorja, novosadske Akademije umetnosti, Odeljenja za scensko-muzičke umetnosti Matice srpske, Srpskog narodnog pozorišta, Pozorišnog muzeja Vojvodine i Saveza amaterskih pozorišnih društava Vojvodine. Pored već pomenutog Almanaha pozorišta Vojvodine, u Novom Sadu bezmalо tri decenije izlaze i dva pozorišna časopisa: „Scena“, koji izdaje Sterijino pozorje i „Pozorište“ koji izdaje Srpsko narodno pozorište. Odnedavno izlazi i časopis „Talija“ koji izdaje Novosadsko pozorište – Újvidéki Színház. Pored ostalog, u domenu izdavaštva treba istaći priprem kapitalnog projekta, Enciklopedije Srpskog narodnog pozorišta.

Sve ovo, iako ovde krajnje sažeto navedeno, govori o široko zasnovanoj i razudenoj delatnosti brojnih faktora koji u Vojvodini dejstvuju na polju pozorišne publicistike i teatrologije. Govori, takođe, i o brojnosti pojedinaca koji su na tom polju stvaralački angažovani, čiju bi aktivnost, u cilju bogaćenja i stručnog unapredivanja, valjalo ubuduće organizovano podsticati i štedrije pomagati.

Udruženje čije smo osnivanje inicirali trebalo bi, pre svega, da deluje u tom smeru.

Da, drugim rečima, organizovano i sistematski stvara uslove za zajedničko delovanje i medusobnu saradnju članova udruženja kadgod se za to ukaže potreba i jave interesi za pokretanje njihovih udruženih inicijativa i akcija.

Da putem organizovanih rasprava i stručnih analiza pruža podršku autentičnim vrednostima u sferi dramske umetnosti, te da, shodno tome, mimo bilo kakvih uskogrudih, dogmatičkih šema aktivno utiče na formiranje takvog vrednosnog sistema u dramskom stvaralaštvu u Pokrajini koji će biti u funkciji prosperitetog stvaralaštva.

Da stvara uslove za realizaciju stručnih teatroloških radova u kojima se razmatraju i promišljaju zbiranja u pozorišnom životu, ne ograničavajući se pri tom samo na zbiranja u pozorišnom životu Vojvodine, već i na zbiranja na širim domaćim i inozemnim teatarskim prostorima, a sve u cilju dovođenja u vezu vojvodanskog dramskog stvaralaštva sa najširim tokovima razvoja pozorišne umetnosti.

Da identificuje teatarsku misao koja se javlja i nastaje na vojvodanskom tlu, da je produbljuje i obogaćuje, da je nadahnjuje za nove uzlete, da se zapravo, zalaže za permanentna traganja i inovacije u dramskom stvaralaštvu kao prвostepenom uslovu za postizanje istinskih umetničkih rezultata u oblasti pozorišta.

Da se u novonastalim društveno-političkim okolnostima u našoj zemlji, odnosno u izmenjenom, novom položaju kulturno-umetničkog stvaralaštva u tim okolnostima, zalaže za poziciju i tretman dramske umetnosti koji će omoguћiti da se ta umetnost neguje i razvija u skladu sa njenim društveno-kulturnim značajem i ulogom koju ima u opštem, ukupnom razvoju društvene zajednice.

Da podržava i podstiče ravnopravan razvoj dramskog stvaralaštva naroda i narodnosti koji žive u Vojvodini i da, u skladu s tim, ravnomerno podstiče kritičku misao i teatrološke radove u svim nacionalnim i narodnosnim segmen-

tim vojvodanskog pozoriшnog života, uvažavajući posebnosti, ali ne zanemaruјуći pri tom ono što je zajedničko i jedinstveno i što pozorišnom biću Vojvodine daje osobeni pečat.

Da se angažuje na planu popularisanja i propagiranja dramske umetnosti, te da učestvuje u svim oblicima delovanja na podizanju pozorišne kulture među najširim slojevima građana.

Među neposredne zadatke Udruženja spada stručno razmatranje čitavog niza aktuelnih pitanja i pojava u pozorišnom životu Vojvodine, kao što su: tržišna orientacija rada pozorišta, savremeni aspekt odnosa publike i pozorišta, mesto i uloga alternativnog teatra u pozorišnom životu, sudbina pozorišnog amaterizma u novonastalim društveno-političkim okolnostima, dalji opstanak i razvoj pozorišnih manifestacija u Vojvodini, unapredavanje pozorišne publicistike i dr.

Prema nepotpunoj evidenciji, u Vojvodini u oblasti teatroligije, pozorišne istoriografije i kritike deluje preko četrdeset stručnjaka. Većina njih je podržala inicijativu za osnivanje Udruženja i izrazila spremnost da se u Udruženje učlan i da u njegovom radu aktivno sudeluje.

Administrativne i računovodstvene poslove Udruženja obavljaće odgovarajuća stručna služba Pozorišnog muzeja Vojvodine, koji će, ujedno, biti i adresa Udruženja.

in memoriam

JULIJAN — RISTA BUGARIJU

(1932 — 1990)

U Vršcu je, 1. septembra 1990. godine preminuo Julian Bugariju. Sada se sa sigurnošću može reći da je odlaskom ovog velikog poznavaocea pozorišne umetnosti, pozorišni život Rumuna izgubio jednog od najodanijih prijatelja. Rista, iako nije bio neposredno vezan za scenu, predstavlja neraskidivi deo pozorišnog mozaika — „kariku”, „kockicu” neophodnu za ostvarenje konačnog mozaika pozorišnog amaterizma vojvodanskih Rumuna.

Bugariu se rodio u Ečki, 24. februara 1932. godine. U Vršcu je završio Učiteljsku školu i, kao vanredni student, nastavio školovanje na Filološkom fakultetu u Beogradu. Batio se novinarstvom, zatim je radio kao profesor rumunskog jezika u Osnovnoj školi „Olga Petrov—Radišić“ u Vršcu, a kasnije i u Gimnaziji i Učiteljskoj školi u istom gradu. Smrt ga je zatekla na mestu urednika izdanja na rumunском jeziku u Zavodu za izdavanje udžbenika u Novom Sadu. Kao član redakcije časopisa „Lumina“ i „Bucuria copiilor“ značajan je njegov doprinos književnom stvaralaštву. Tokom minulih 40 godina, na stranicama „Lumine“ objavljuje poeziju, prozu, književnu kritiku i eseistiku, prevode sa srpskohrvatskog jezika, dramatizacije i prikaze pozorišnih predstava. Objavio je četiri zbirke pesama (prvu kao koautor), zatim u prevodu na rumunski jezik, knjigu *Srpskih narodnih balada*. U rukopisu je ostao njegov prevod Njegoševog *Gorskog vijenca*. Bio je dugogodišnji saradnik Almanaha pozorišta Vojvodine.

Pozorište je bilo značajno polje interesovanja i, što je još važnije, velika ljubav Ristina. Od rane mladosti, u toku školovanja, on učestvuje u radu amaterskih grupa. Kasnije, radeći kao nastavnik, on organizuje i režира predstave sa

svojim dacima. Naročito značajna je njegova aktivnost u okviru manifestacije Pozorišni dani Rumuna, koja je ustanovaljena 1972. godine i traje, evo, već skoro dve decenije. Kao, bezmalog, stalni član Žirija te manifestacije dao je brojne analize prikazanih predstava. Analize koje su se odlikovale stručnošću, s jedne, a opet, s druge strane, pravom pedagoškom merom što je bilo posebno značajno budući da je izlagao mišljenja i utiske o predstavama koje su pripremali amateri. No, Ristin uticaj na razvoj pozorišnog života rumunske narodnosti rasprostirao se i izvan meda pomenute manifestacije njegovim stalnim interesovanjem i zalaganjem za poboljšanje ukupnih uslova rada pozorišnih amatera, posebno za unapredivanje njihovog repertoara, stručnog rada na pripremanju predstava i dr.

Od 1985. godine, Rista je bio stalni član glumačkog ansambla Dramskog programa na rumunskom jeziku Radio Novog Sada. Ostvario je brojne uloge u radio-dramama za decu i odrasle. Neke od izvedenih tekstova je dramatizovao, odnosno adaptirao za radio izvođenje.

Ostaće Rista u sećanju svih onih sa kojima je saradivao kao istinski zaljubljenik Talijin i vrsni poznavalac dramske umetnosti.

Niku Čobanu

OLIVER NOVAKOVIĆ

(1927 — 1990)

U noći između 14. i 15. oktobra 1990. godine smrtno je, u saobraćajnoj nesreći zajedno sa svojom suprugom, nastradao Oliver Novaković, advokat iz Novog Sada, koji se, pre advokature, dvadesetak godina bavio pozorišnim radom,

u prvo vreme kao glumac i reditelj, a potom kao pozorišni kritičar.

Novaković se rodio u Sarajevu, 23. marta 1927. godine. Višu pedagošku školu završio je u Novom Sadu, a Pravni fakultet u Beogradu. Glumom je počeo da se bavi u Beogradu tokom gimnazijskog školovanja. Kasnije, zapravo 1947. godine, dobija kao glumac angažman u Vojvodanskom, odnosno Srpskom narodnom pozorištu na čijoj sceni ostvaruje nekoliko uloga među kojima su: Kote u Sremčevoj *Zoni Zamširovoj*, Voževatov u *Devojci bez miraza Ostrovskeg*, Lorencu u Šekspirovom *Mletačkom trgovcu*, Oktav u Molijerovim *Skapenovim podvalama*, Vclimir u *Seoskoj učiteljici* Svetolika Rankovića, Niko u *Dubrovačkoj trilogiji* Ive Vojnovića i dr. Pored glume, njega zanima i režija te počinje da se razvija i u tom pravcu. Najpre kao pomoćnik reditelja (Radoslava Vesnića i Jovana Konjovića) a po završetku rediteljskog seminara kod dr Hugo Klajna u beogradskom Narodnom pozorištu, 1949, počinje i samostalno da režira. Na sceni Srpskog narodnog pozorišta postavio je Makijavelijevu *Mandragolu*. U Titograd odlazi 1953. i u tamošnjem Narodnom pozorištu deluje kao umetnički rukovodilac i reditelj. Nakon jedne sezone provedene u Titogradu odlazi na odsluženje vojnog roka odakle se vraća u Novi Sad i posvećuje se pozorišnoj kritici kojom se povremeno i ranije bavio. Nastavlja i sa rediteljskim radom te, kao gost, postavlja na scenu vršačkog Narodnog pozorišta „Sterija“ komediju *Mrtvi ne plaćaju porez* Mancarija i dramu *Ugašeno ognjište* Petra Pećije Petrovića, 1955. godine. Režira i pozorišnim amaterima. Aktivan je i u radu Saveza amaterskih pozorišta Vojvodine kao član stručnih komisija Saveza, naročito kao član stručnih ocjenjivačkih komisija na amaterskim smotrama širom Vojvodine. Pisao je pozorišne komade za decu. Ipak, najznačajnija je Novakovićeva kritičarska aktivnost. Skoro punu deceniju, zapravo za sve vreme njenog izlaženja on je jedan od najmarljivijih i najangažovanih kritičara „Naše scene“, novosadskog pozorišnog časopisa koji je u kontinuitetu izlazio od 1950. do 1960.

Kao čovek široke opšte, a posebno pozorišne kulture, uz to sa neposrednim rediteljskim i glumačkim iskustvom, Novaković je kao kritičar vrlo brzo stekao autoritet i poverenje teatarskih stvaralačica i poslenika. Njegovi kritičarski osvrti i ocene nisu nikad bili proizvoljni niti ishitreni. Nikada nisu bili bez *dobre namere*. I kada su bili negativni, prihvatanii su bez uobičajenih negodovanja, jer se na njegove sudove gledalo, pre svega, kao na stručne i, istovremeno, kao na dobrodošle opaske, savete i putokaze. Tim više, jer su njegovi kriterijumi pri izricanju ocena bili isključivo temeljeni na *estetskim premisama*. Tih godina je to bila osobito zna-

čajna odlika. Bitno je doprinosiла oslobođanju od dogmat-skih ideoloških uskogrudosti i zastranjivanja i to na način koji je ove izopachenosti rastakao znanjem i stručnošću. Možda ne toliko svojim obimom, koliko svojim kvalitetima, posebno zbog trenutka u kome je nastajao, kritičarski opus Novakovićev nalaže posebnu obradu i izučavanje.

Milutin Karišik

ĐORĐE DAMJANOV

(1912 – 1991)

Sredinom februara 1991. posle duge i teške bolesti, preminuo je Đorđe Damjanov dugogodišnji pozorišni radnik, u čitavoj Vojvodini poznatiji kao — Čika Đekša. Mada učitelj po zvanju, manji deo svog života posvetio je tom plemenitom pozivu, dok je svu svoju energiju, na kojoj su mu svi zavideli i divili joj se, usmerio ka utemeljivanju i razvoju, kako profesionalnog, tako i amaterskog pozorišnog stvaralaštva, ponajviše u regionu Banata. Bio je jedan od prvih upravnika Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu, za čiji rad su vezani, kako organizacioni uspesi oko ustrojstva ovog kolektiva, tako i umetnička politika oko formiranja snažnog ansambla. Zrenjaninsko pozorište uveo je u red najznačajnijih ustanova u regionu a lucidnim umetničkim nervom za to vreme pridobio značajna rediteljska i glumačka imena za rad u svom pozorištu. Posle kraćeg perioda učiteljevanja, preuzima mlado Lutkarsko pozorište u Zrenjaninu i postavlja mu današnje temelje jednog od vodećih dečjih scena u nas. Uporedo sa tim, čitavog života, gotovo do smrti, neumorno radi na afirmaciji pozorišnog amaterizma širom Vojvodine i svojom poslovičnom upornošću, energijom i optimizmom, znatno doprinosi njegovim visokim dometima. Bio je poznat kao iskreni savetodavac, ali i znalac operativnog mehanizma, koji je otvarao perspektivu pozorišnoj delatnosti u svakoj situaciji i svakoj sredini. Uspešno se bavio i režijom, posebno komada domaćih klasičnih pozorišta, Sremca i Nušića. Jedan je od osnivača „Majskih igara“ u Bečeju, svojevrsne smotre dečjeg pozorišnog stvaralaštva kao prirodnog izvora za stvaranje i vaspitanje kako buduće pozorišne publike, tako i budućih scenskih umetnika uopšte. Pored pozorišnog, veoma je zaslužan za značajne rezultate ukupnog amaterizma u opštini Zrenjanin.

Stanko Ž. Šajtinac

DRAGIŠA ŠOKICA

(1927 – 1991)

Dragiša Šokica pripada generaciji glumaca koja je tokom protekle četiri decenije bila uporišno stvaralačko jezgro Drame Srpskog narodnog pozorišta. Ponikao kao glumac u Novom Sadu on je tu i proveo, bezmalo, čitav svoj radni vek. Izuzev sezone 1954/55. koju je proboravio u somborskom Narodnom pozorištu, sve ostale godine njegovog glumačkog angažmana vezane su za scenu Srpskog narodnog pozorišta na kojoj je zaigrao još kao učenik novosadske Srednje pozorišne škole, na samom početku pedesetih godina.

Šokica je rođen u Beogradu, 16. jula 1927. godine. Glumom je počeo da se bavi kao amater u prvim posleratnim godinama. Glumačko obrazovanje je stekao u klasi Jurija Rakutina, uglednog reditelja i vrsnog pozorišnog pedagoga. Među prvim Šokicinim scenskim ostvarenjima u SNP-u je uloga Vasilija u Sterijinoj *Pokondirenoj tikvi*. Kasnije, tokom minule četiri decenije, Šokica je na novosadskoj sceni ostvario nekoliko desetina likova među kojima su: Nikola u Sterijinom *Džandrijivom mužu*, čitav niz likova u Nušićevim komedijama, Spira u *Narodnom poslaniku*, Proka u *Ožalošćenoj porodici*, Spasa u *Sumnjivom licu*, Aljoša u *Pokojniku*, Nikaragua u *Gospodi ministarki*, zatim Jovica Jež u Čopicevom *Nikoletinii Bursaću*, Mačak u Brešanovoj drami *Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja*, Osip u Gogoljevom *Revizoru*, Njuška u Šekspirovom *Snu letnje noći*, Gican u *Adamu i berberinu* Jakova Ignjatovića, Pimen u *Ružičastom pedigree* Žike Živulovića, Ribica u *Opštem interesu Aurela Barange*, Nim u Šekspirovoj komediji *Vesele žene iz Windsora*, Mesarski majstor u *Velikom Maku* Eriha Koša, Laza u predstavi *Sakuljani, a o kapitalu* Zorana Petrovića, Vujić u *Ljubavnom pismu* Koste Trifkovića (adaptacija Miroslava Belovića), Tuna u drami *Ravangrad 1900* Veljka Petrovića i Đorda Lebovića, Ciganin u predstavi *Veliko i malo* Boto Štrausa i dr. Posedno zapažen uspeh Šokica je postigao u poetskim kolažima *Laždipaždi i Šuma koja hoda*. Za ostvarenje u ovom drugom nagrađen je na 23. susretu pozorišta Vojvodine i Oktobarskom nagradom Novog Sada, 1973. godine. U trajnom sećanju svih onih koji su gledali predstavu *Selo Sakule, a u Banatu* Zorana Petrovića ostaće lik Kuma, bravurozna scenska minijatura Dragiše Šokice. Većina uloga koje je odigrao nije po količini teksta bila veća od jednog tabaka, a često i manja od toga. Sve su to bile uglavnom epizodne ili, kako to poneki s prizvukom potcenjivanja imaju običaj da kažu, sporedne uloge. Za Šokicu, međutim, to nije bilo tako. Naprotiv. Prilazio je tim ulogama s takvim respektom „kao

da su u pitanju sve sami Hamleti”, kako je to u svom nadahnuto pišanom eseju o Šokici istako ugledni novosadski teatralog Vlada Popović. „Kao da se uvek rukovodio devizom: neka je malo i reči, i radnje, i vremena, ali neka se uprkos svemu rodi živ čovek”. Tako je u većini slučajeva i bilo. I u onim naoko sasvim beznačajnim ulogama Šokica se video na sceni, a da se pri tom nije nametao spoljnim, prenaglašenim sredstvima scenskog izražavanja. Njegovu glumu odlikovali su jednostavnost i prirodnost. Celokupnim svojim stvaralačkim učinkom ostaće u pamćenju kao neposredan dokaz i potvrda poznate sentence o malim ulogama i o malim i velikim glumcima.

Umro je u Novom Sadu, 12. februara 1991. godine.

M. K.

IVANKA BARIĆ

(1925 – 1991)

Ivana Barić, dugogodišnji član drame Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu, spadala je u onu vrstu dramskih umetnika koji su do kraja svoje umetničke karijere bili lišavani velikih priznanja i blistave biografije, ali su zato godinama nosili repertoar i univerzalnošću svog talenta bitno dopriniseli definisanju umetničkog identiteta jednog dramskog ansambla. Imajući znatnog iskustva i pre svog prvog profesionalnog angažmana, u najrazličitijim scenskim rodovima, s lakoćom je osvajala sve zadate karaktere, kako one koji zrače svojom ekspresivnošću, tako i one u kojima je više unutrašnjih dilema i nepostojanosti. Kao izrazito dramska umetница, ali i kao vrsna komičarka, bila je nezamenljiva u gotovo svim inscenacijama tokom šezdesetih i sedamdesetih godina na zrenjaninskoj sceni. S istim pristupom tumačila je likove Džojsa, Anuja, Mrožeka i Gorkog, kao i nezaboravne ženske uloge u komadima Nušića, Sterije, Glišića, Dobričanina a posebno Zorana Petrovića, jer se još uvek pamti njena igra u antologiskoj predstavi *Selo Sakule a u Banatu*, u kojoj je bila do te mere studijsna i životna, da se njena igra može svrstati u svojevrsne etnološke dokumente.

Ivana Barić rođena je u Senti, 26. oktobra 1925. godine. Glumom je počela da se bavi u ranoj mладости u Subotici, u godinama uoči II svetskog rata. Na profesionalnu scenu zakoračila je u Novom Sadu u prvim poratnim godinama, a prve ozbiljnije glumačke zadatke ostvarila je u pančevačkom Narodnom pozorištu, 1948. godine gde, pored ostalog, tumači Džinivru u drami *Duboko korenje* Arnolda i D'Isoa, naslovnu ulogu u opereti *Mamzel Nituš*, Ančiću u Sterijinoj

Pokondirenoj tikvi. Kasnije, 1950, vraća se u Novi Sad, u Srpsko narodno pozorište i tu ostaje dve sezone. Redaju se zatim pozorišta u Somboru (1955-57), Zrenjaninu (1957-59), Subotici (1959-1961), Zenici (1961-64) i na kraju ponovo Pozorište u Zrenjaninu u kome ostaje do smrti, 20. aprila 1991. godine.

Na sceni SNP-a tumačila je, pored ostalog, Lulu u *Večitom mladoženji* Ignjatovića, Savetu u Triškovićevoj *Izbiračici*, Veru u *Livnici* Bihalji-Merina i naslovnu ulogu u Stankovićevoj *Koštani*, a na somborskoj sceni Persidu u Sterijinoj *Zloj ženi*, Ani u Rusenovoj komediji *Kad naidu deca* i Snežanu u *Snežani i sedam patuljaka* Vojina Đorđevića. U Drami na srpskohervatskom jeziku subotičkog Pozorišta, između ostalog, odigrala je Helenu u Kasoneovoj drami *Drveće unire uspravno*, Ines u Sartrovoj drami *Iza zatvorenih vrata*, Stelu u Viljemsovoj drami *Tramvaj zvani želja*, Floransu u *Klopci* Robera Tome. Na zeničkoj sceni tumačila je Elizu u *Pignalionu* B. Šoa, Rut u drami *Grožde na suncu* Hansberija, Emu u Misa-ilićevoj komediji *Vragolanka nije davo*, Almu u *Bijelim leptirima* D. Roksandića i dr.

Najduže je radila u zrenjaninskom Pozorištu i tu odigrala nekoliko desetina uloga među kojima su Lula u *Dobričaninovom Zajedničkom stanu*, Bojana u *Tutorovljevim Podzemnim šetačima*, Magda u *Vejki na veru* Koleta Čašula, Polja u *Malogradanima* Gorkog, Eleonora u predstavi *Tango Mrožeka*, Fima u *Deci sunca* Gorkoga, Leontina u vodvilju *Muž ide u lov* Fejdoa, Marija u *Laži i paralaži* i Sultana u *Zloj ženi* Sterije, Poncija u Lorkinoj drami *Dom Bernarde Albe*, Patricia u *Ženskom orkestru* Anuja, Berta u *Izgnanicima* Džojsa, Nera u Glišićevoj *Podvali*, Domna u *Talentima i obožavaocima* Ostrovskog i dr. Snažne glumačke energije i sugestivnosti, Ivanka Barić je ostavila zrenjaninskoj pozorišnoj istoriji značajan dokaz o vrednostima stvaralačke upornosti i privrženosti teatru kao apsolutnom shvatanju i načinu života.

S. Ž. Š.

JOSIP ORMAI

(1925 – 1991)

Ormai spada među one glumce koji su od malena osećali da ih vezuje ljubav za sve ono što se naziva pozorište. Prilika mu se pružila u Beogradu, gde 1938. godine postaje član „Rodinog pozorišta“ koje je osnovala i vodila Nušićeva čerka Gita Predić. Tu je, sav ustrepao, kako je sam

govorio, načinio prve glumačke korake i stekao prva glumačka iskustva.

Član dramskog studija „Povlašćenog umetničkog pozorišta“ postaje 1940. gde nastavlja „glumačko šegrtovanje“, koje je sa uspehom započeo u „Rodinom pozorištu“. Dvogodišnje studije završava pod rukovodstvom takvih dramskih umetnika, kao što su bili Nikola Popović, Josip Kulundžić, Viktor Starčić i drugi. Rat je prekinuo glumački san mladića željnog pozorišne scene i lepih uloga. Ormai se sa roditeljima vraća u Suboticu. Nakon oslobođenja Subotice, opet je u svom elementu, jer zajedno sa Lajčom Lendvajem organizuje rad Pozorišnog odseka grada Subotice. Nastupa u prvoj predstavi u slobodnoj Subotici. Glumački rad nastavlja u Umjetničkoj ekipi III brigade KNOJ u kojoj uskoro postaje njen rukovodilac, organizator i glavni glumac. U aprilu 1945. godine sa velikim uspehom ostvaruje ulogu Kir Janje, u istoimenoj komediji J. Sterije Popovića. Sa tom predstavom je obišao sva veća mesta u Vojvodini. Iste godine, nakon demobilizacije, jedan je od osnivača Hrvatskog narodnog kazališta u Subotici. Igra u prvoj predstavi novoformiranog kazališta u drami Mirka Bogovića *Matija Gubec*. U nizu uloga koje je odigrao u tom periodu izdvaja se njegovo ostvarenje Pometu u predstavi *Dundo Maroje Marina Držića*.

Ministarstvo za kulturu NR Srbije, 1948. godine, traži da se dobivojno jave pozorišni radnici iz cele republike za odlazak u Prištini gde se formira Oblasno narodno pozorište Kosova i Metohije. Ormaj je privukla mogućnost, da se kao mlađ glumac oproba i u drugoj sredini. Odlazi pun oduševljenja u Prištini i sticajem okolnosti postaje jedan od osnivača Oblasnog pozorišta. Osam punih godina je Ormai ostao u Prištini i za to vreme odigrao preko četrdeset uloga. Za umetnički doprinos razvoju pozorišne umetnosti u Prištini, dobija Zlatnu plaketu. Ormai se ne zadovoljava samo radom u Oblasnom pozorištu. On pomaže i rad amaterskih družina u Ajvaliji i Srbici, kao i na Pedagoškoj školi u Prištini. Neodoljivo ga privlači rad sa decom. Uspeva da ubedi predstavnike vlasti da je Prištini potrebno i pozorište za decu. I tako su deca Prištine, zahvaljujući entuzijazmu glumca Ormajia, sa velikim zadovoljstvom gledala likove iz omiljenih dečijih komada: *Crvenkapu*, *Mali Gundulić*, *Beli Jelen* i dr. Ormai je i reditelj tih predstava i v.d. upravnik Dečjeg pozorišta.

Nemirni duh ga odvodi u Narodno pozorište u Kragujevcu, gde ostaje dve godine. I tu je u dvojnoj ulozi: glumac u Narodnom pozorištu i reditelj dečijih predstava. Osnovaо je dramski studio u „Zastavi“ i Višoj pedagoškoj školi.

U sezoni 58/59. vraća se u zavičajni teatar u Subotici. U Kulturno-umetničkom društvu „Nepkör“ režира predstavu

za decu *Junaci Pavlove ulice* Feranca Molnara. Ta predstava je na smotri dečjeg dramskog stvaralaštva u Bečeju dobila najviše nagrada i proglašena je za najbolju predstavu smotre. Taj uspeh je bio preloman za dalji umetnički rad Ormai Josipa. Osećajući da ga najviše privlači rad sa decom i za decu, postaje član Dečjeg pozorišta u Subotici. Tu će ostati do penzionisanja. Njegova predstava *Junaci Pavlove ulice*, prva je predstava na „živoj“ sceni tog pozorišta koje je, pored lutkarske, dabilo i takozvanu „živu“ scenu. U Dečjem pozorištu Ormai je proveo 20 godina. Za to vreme režirao je petnaestak predstava, a kao glumac je odigrao preko sto uloga. Pored rada u pozorištu, opet nalazi višak energije, koji posvećuje deci, obilazeći ih u zabavištima, školama, mесним zajednicama, amaterskim društvima i radnim organizacijama. Za svoj bogat i uspešan umetnički rad odlikovan je Ordenom rada sa srebrnim vencem. Dobitnik je Zlatne plakete grada Bečeja, diplome Jugoslovenskog festivala djeteta u Šibeniku, nagrade za režiju predstave *Junaci Pavlove ulice*, 1960, nagrade na Susretu vojvodanskih pozorišta za ulogu Vuka u predstavi *Zeko naduvanek S. Mihalkova*, 1972., za ulogu Kralja u predstavi *Kuckava bajka D. Dobričanina*, 1974, nagrade za istu ulogu na Festivalu lutkarskih pozorišta SR Srbije, 1975, i ulogu Jontila u predstavi *Jonte Anite Blom*, 1977.

Ormai se rodio u Novom Sadu, 18. oktobra 1925. Umro je u Subotici, 26. aprila 1991. godine.

Mihajlo Jančikin

BRANKO PETKOVIĆ

(1924 – 1991)

U Vršcu je 24. juna 1991. godine preminuo Branko Petković, penzionisani glumac, koji je tokom svoje duge pozorišne karijere uspešno delovao na scenama u Pančevu, Vršcu, Prištini, Kragujevcu, Tuzli, Dubrovniku i Zenici. Nekoliko godina proveo je u Beogradu, u statusu samostalnog umetnika.

Rodio se u Banatskom Novom Selu, 12. oktobra 1924. Glumom je počeo da se bavi u pančevačkom Narodnom pozorištu, 1947. Tu je, tumačеći manje uloge, zakoračio na pozornicu da bi, 1949. godine, prelaskom u vršačko Narodno pozorište „Sterija“, otpočeo ozbiljnije da proverava svoje glumačke sposobnosti hvatajući se u koštač sa krupnijim i složenijim scenskim zadacima. Svojim prvim ulogama na vršačkoj sceni potvrdio je nesumnjivu darovitost i, istovremeno, nagovestio (što se kasnije i potvrdilo) da će se razviti u glumca širokog izražajnog dijapazona. Tokom dve

sezone provedene u Sterijinom pozorištu on se predstavio vršačkoj publici sa desetak uloga žanrovske vrlo različitim. Ostvario je, tako, Nešu u Glišćevoj *Podvali*, Jovana u Sterijinoj *Pokondirenoj tikvi*, Srećkovića u Šumi Ostrovskeg, Maksima u *Didi Veselinovića* i Brzaka, De la Briva u Balzakovom *Merkadeu*, te Petra u *Malogradanima* Gorkog i Neznamova u *Bez krivice krivi Ostrovskeg*.

Prilikom svog drugog boravka i rada u vršačkom Pozorištu (1961-1965), Petković, sada već kao zreo i afirmisan glumac, realizuje čitavu seriju protagonističkih uloga: naslovnu ulogu u Sterijinom *Kir Janji*, Inspektora u *Klopci Robera Tome*, Kasanja u vodvilju *Idem u lov Fejdoa*, Klanfara u Krležinoj *Ledi*, Aleksu u Sterijinoj komediji *Laža i paraža*, Bojcova u Irkutskoj priči *Arbužova*, Milera u Raosovoj drami *Dve kristalne čaše*, Vojina u Mihajlovićevom *Banović Strahinji*, Maksa u Cankarevom *Kralju Betajnove*, Spirakea u *Titanik* valsu Mušateskua, Čumića u drami *Licem u lice* Bauera, Golika i Jovanovića. Sa posebnim uspehom kreirao je Ezopa u drami *Lisica i grozd* Figejreda i Franca u *Zatočenicima iz Altone Sartra*. Za ove uloge nagraden je na Susretima vojvodanskih pozorišta, 1964. odnosno 1965.

U Prištini je tokom dvologodišnjeg rada odigrao, između ostalog, Iskvijerda u Roblesovom *Monseratu*, Sakija u Nikodemijevom *Skampolu*, Protića u Nušićevom *Pokojniku*, Milisava u drami *1941* Radoslava Vesnića i Alberta u Benetetijevoj komediji *Dva tuceta crvenih ruža*.

Na kragujevačkoj sceni tumačio je Pintorović-bega u Ogrizovićevoj *Hasanaginici*, Pavla u Lešićevoj drami *Covek koji nije postojao*, Silvija u Goldonijevoj komediji *Sluga dvaju gospodara*, Adolfa u *Nini Rusena*, Filipa Velča u Ratiganovoj drami *Duboko plavo more*, Hadrovića u Krležinom *Vučjaku*, Atanacikovića u Horvatovoj komediji *Rasprodaja savjesti* i dr.

Među ulogama koje je odigrao u tuzlanskom Narodnom pozorištu je i uloga Klifa u drami *Osvrni se u gnev* Osborna za koju je dobio nagradu Udrženja dramskih umetnika Bosne i Hercegovine 1959.

Najveći broj uloga Petković je ostvario na sceni zeničkog Pozorišta. U tom pozorištu se najduže i zadržao. Tu je stvarao punu deceniju (od 1972. do 1983.), a među likovima koje je interpretirao su: Mitar u Sterijinoj *Pokondirenoj tikvi*, Tigelin u *Zaveri* Velimira Lukića, Uglješa u Komaninovom *Pelinovu*, Admiral u Krležinom *Kristiforu Kolumbu*, Žil u komediji *Nismo mi andeli* Spevaka, Blagoje u Nušićevoj komediji *Dr*, Jovica Jež u Čopićevom *Nikoljetini Bursaću* i dr.

Na osnovu ovog obimnog (iako nepotpunog) pregleda uloga koje je Petković ostvario tokom četrdesetogodišnjeg rada, sam od sebe se nameće utisak o jednoj plodnoj i uspešnoj

glumačkoj karijeri. Pozorišta u kojima je radio raspolažala su, uglavnom, nevelikim glumačkim ansamblima. Njegova sposobnost da tumači raznovrstan repertoar uvek im je bila dobrodošla. Tim više jer je on svakom, pa i najmanjem glumačkom zadatku prilazio sa maksimalnom prilječnošću i odgovornošću. Uкупne „provincijske“ okolnosti u kojima je, uglavnom radio lako su mogle da ga povuku u zagrljav inercije i konformizma. On se, međutim, postojano odupirao tim zamakama takoreći do svog poslednjeg nastupa na sceni. Nakon penzionisanja po treći put se našao u Vršcu, s namerom da tu doživotno i ostane, što se i dogodilo. Sve do pre godinu-dve honorarno se pojavljivao u predstavama vršačkog Pozorišta. I u tim prilikama, dakle na isteku pozorišne karijere, on je sa nesmanjenom usrdnošću branio svoju stvaralačku verodostojnost, ostavši do kraja dosledan u samopoštovanju posla kojim se bavio.

M. K.

ĐORĐE KOSTIĆ

1923 – 1991)

„Tada još nisam ni pomiclao da svoj život posvetim pozorištu: moji su planovi tada bili sasvim druge vrste i usmereni u sasvim drugom pravcu. Danas bi se to reklo da sam bio programiran za sasvim drugačiji životni poziv, tako da je taj moj boravak u Somboru bio samo nekakva dečaka avantura i moj prvi susret sa pozorištem i sa ljudima u njemu; to je bilo moje prvo otkrivanje svih onih slatkih tajni za koje sam mislio da se kriju u tom čudnovatom ambijentu, kako sam tada mislio o pozorištu“ – zapisao je Đorđe Kostić Bata u jednom memoarskom tekstu o svom boravku sa ocem Žarkom Vasiljevićem i ansamblom Pozorišta Dunavske banovine u Talijinom hramu varoši somborske, potkraj letnjih školskih serija godine 1940. Taj prvi „pogled iznutra“ šesnaestogodišnjeg Kostića, novosadskog gimnazijalca, na pozorište i vorce iluzija života na daskama bio je, po svoj prilici ono semeno zrno iz koga se razvila njegova ljubav prema scenskoj dramskoj umetnosti. U tom doživljaju voličebne moći scene početak je njegove trajne vezanosti za pozorišno činjenje. Jer, pozorište je bilo njegova sudska: četrdeset godina je u njemu obavljao razne poslove i živeo njime.

Na životnoj putanji Đorda Kostića Novi Sad je ishodište i krajnje dohodište. U njemu je, kao vanbračni mlađenac, ugledao svetlost dana 7. septembra 1923. godine; u njemu je proživeo i poslednjih petnaest godina svoga „hoda po zvezdama“. I sve ostalo što se ispoljilo kao osobenost nje-

gova bića, što se sažimalo u sadržinu njegova duha – poteklo je, utemeljilo se ili se dogradilo baš u tome gradu. U njemu je završio osnovno i gimnazijsko školovanje i okrunio ga ispitom zrelosti – maturom, 1941. Tu je, iste godine, doživeo vojni i politički slom svoje države, tek četiri-pet godina starije od sebe. Iz Novog Sada je 1942. interniran u Madarsku, u njega se 1945. vratio iz zarobljeništva. U Vojvodanskom narodnom pozorištu (tako se od 1944. do 1951. godine zvalo današnje Srpsko narodno pozorište) on je započeo 1. septembra 1945. godine radni vek na poslovima pomoćnika šefa tehnike. Nakon tri godine, od 1. jula 1947. do 25. oktobra 1950, provedene na radu u Pozorištu u Pančevu, Kostić se vratio u kolektiv Srpskog narodnog pozorišta u kome je ostao do kraja avgusta 1954. radeći kao pomoćnik reditelja, odnosno kao zamenik direktora Drame. Sezonu 1954/55. proveo je kao profesionalni reditelj u Amaterskom pozorištu „Jedinstvo“ u Apatinu, a naredne je dve godine radio u Narodnom pozorištu – Népszínház u Subotici kao šef tehnike. Najduži period u svom radnom veku – devetnaest godina – Kostić je bez prekida proveo u Narodnom pozorištu „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu. Od 1957. do 1976. godine on je u toj pozorišnoj kući obavljao poslove šefa tehnike, sekretara, pomoćnika upravnika. (U to vreme Kostić vanredno studira pozorišnu organizaciju na Akademiji u Beogradu.) Poslednju deceniju svog profesionalnog angažovanja ugradio je, kao sekretar ustanove, u delovanje Novosadskog pozorišta – Újvidéki Színház. Penzionisao se 1986. Umro je 2. avgusta 1991. godine. Tako se u Novom Sadu, tamo gde je i započeo, završio životni put Đorda Kostića Bate, dug šezdeset i osam godina. Sumarno saopštena, nabranjem tek najvažnijih vremenских belega, ova biografija sasvim ovlaš svedoči o Kostićevom umetničkom tvorenju u pozorištu, a o drugim oblastima u kojima se njegovo stvaralačko biće ispoljavalo ne ostavlja čak ni mogućnost naslućivanja. Međutim, ostalo je materijalnih činjenica koje nesumnjivo potvrđuju duhovnu potrebu ovoga pozorišnog delatnika da se i kreativno iskaže. Ta njegova tvoračka nastojanja bila su trosterna: okušao se u pozorišnoj režiji, zakoračio u publicističko-teatrološku aktivnost, ogledao se kao spisatelj. U svim tim nastojanjima Kostić je, na žalost, pokazao samo – lepe mogućnosti. Svoje shvatanje pozorišne umetnosti, utemeljivši ga, pre svega, na spoznaji njene praktične pojavnosti, Kostić je u osnovi formirao u godinama kada je radio u Srpskom narodnom pozorištu kao pomoćni reditelj odnosno kao zamenik direktora Drame. Jovan Putnik, koji je tada bio reditelj i direktor Drame Srpskog narodnog pozorišta, presudno je uticao na njegov pristup pozorištu i na njegove prve korake u konkretnim režijskim poduhvatima. Kao

stvaralač u neprestanoj zanesenosti umetničkim izazovima pozorišne scene, iz čijeg je svakog kreativnog čina progovaralo pozorište, Putnik je bio istinski Kostićev učitelj i pokretač stvaralačke aktivnosti, a ne samo neposredni rukovodilac. Zahvaljujući toj istini, Kostić je bio u mogućnosti da kao pomoćnik reditelja učestvuje u pripremanju osam predstava, među kojima su bile: *Pigmalion*, *Učene žene*, *Ekyvinocio*. Godine 1952. on je na sceni Srpskog narodnog pozorišta postavio *Junake Pavlove ulice* Jožefa Molnara po dramatizaciji Nikole Smederevca. Premda je na amaterskim scenama režirao veći broj predstava, posle *Junaka Pavlove ulice* Kostić nije potpisao nijednu režijsku interpretaciju u profesionalnom pozorištu. Bio je najvažniji saradnik Jovana Putnika u stvaranju predstave *Vetrovi koračaju* u Narodnom pozorištu „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu 1969. godine, ali kao dramaturg koji je kao predložak za predstavu odabrao i prilagodio stihove Žarka Vasiljevića.

U tom istom periodu Kostić saraduje u *Našoj sceni*. Naime, te polumesečne novine objavile su između 1952. i 1954. godine nekoliko njegovih tekstova o tadašnjem pozorišnom životu u Vojvodini. Među njima ima i napisa koji spadaju u domen esencijalne pozorišne kritike. Takav je *Sibotica: Vlast*, štampan u broju 88-89, od 1. decembra 1954. godine. Ti publicistički radovi pokazuju autorovo ne samo razumevanje prirode i značaja pozorišnog fenomena nego i dobro poznavanje predmeta o kome piše. I još nešto: oni otkrivaju čoveka koji voli pozorište, sposobnog da učestvovanjem u stvaranju ljudskog života na sceni osmisli sopstveno trajanje. Njegov memoarski zapis *Zrenjaninsko pozorište u mojne sećanju*, objavljen 1991, u 130. broju zre-

njaninskog časopisa *Ulaznica*, svakim retkom potvrđuje tu konstataciju.

Kostićeva preskromna priroda, njegov introvertni duh, poslojani mir koji je sočio kako iz njegove reči tako i iz njegovih pokreta — snažno su markirali njegovu ličnost i izdvajali je iz svake ljudske skupine. Bio je, nekako, uvek izvan, po strani, nikad nametljiv. Takav karakter je, treba verovati, prvi razlog što su Kostićeve spisateljske ambicije ostale nepoznate čak i krugu njegovih prijatelja. Istim razlogom se može objasniti njegova nespretnost, nemoć da svojim književnim tvorevinama obezbedi izlaženje pred čitaocima. Njegovu književnu ostavu čini deset pripovedaka, nastalih između 1943. i 1952. godine, pozorišni komad *Drama bez laži*, napisan 1955. godine i roman *Zapis sa Velike reke*, završen 1967. godine. Taj neveliki književni opus potvrđuje autorov nesumnjiv pripovedački talent, čija je osnovna osobenost: sigurna psihološka zasnovanost likova i uverljivo slikanje socijalnih okvira u kojima se slaže sudbina junaka. Budući da nije imao javne podrške, Kostićev je spisateljski dar ostao, na žalost, nerazvijen.

Umetničko delo Đorda Kostića je stiglo tek do ozbiljnog pokušaja, do fragmenta. Ono, uprkos autorovim nemalim mogućnostima, nije uspelo da se razvije, da se dokraj uobliči. Međutim, za stvaranje potpunije slike pozorišne umetnosti u Vojvodini nakon Drugog svetskog rata ono nije beznačajno. Drukčije, valjda, i nije moglo biti sa životom i činom čoveka čija je sudbina bila — pozorište.

Luka Hajduković

bibliografija

SRPSKO NARODNO POZORIŠTE, NOVI SAD

1. Подршка мерама оздрављења / Б. Хлојаш – Дневник, 1. IX 1990, XLIX, бр. 15748, стр. 14.

Бранко Плеша и Младен Сабљић припремили су амбициозан програм рада СНП-а.

2. Изложба акварела Мирка Петковића – Дневник, 17. IX 1990, XLIX, бр. 15761, стр. 14.

У Музеју позоришне уметности Србије у Београду, отвора се изложба дугогодишњег глумца СНП-а.

3. Nacionalne drame / Р. М. – Politika ekspres, 5. X 1990, XXVIII, бр. 9547, стр. 13.

SNP u novoj sezoni.

4. Одложени избор управника / И. Попов – Дневник, 20. X 1990, XLIX, бр. 15797, стр. 10.

На седници Позоришног савета одложен избор новог управника СНП-а. На седници је усвојен само Наказ статута Позоришта и његове измене.

5. Protekla sezona jezikom brojki / В. К. – Pozorište, 1990/91, LVIII, бр. 1, oktobar 1990, str. 8.

Statistički podaci o посечености Drame, Operi i Baleti SNP u sezoni 1989/90.

6. Vratiti dignitet umetnika / В. К. – Pozorište, 1990/91, LVIII, бр. 1, oktobar 1990, str. 1-2.

Razgovor sa Miodragom Janoskim, v. d. upravnika SNP na početak pozorišne sezone.

7. Сукоб позоришних кућа / Миријана Попов – Дневник, 1. XI 1990, XLIX, бр. 15809, стр. 10.

Мидраг Јаноски, в. д. управника СНП-а изнео је оштре замерке Покрајинском фонду културе на расподелу финансијских средстава позориштима. Основана је арбитражна комисија.

8. Udar "tajfuna" / Р. Mirković. – Politika ekspres, 11. XI 1990, XXVIII, бр. 9684, стр. 13.

Raspisava o radu prinudne uprave u SNP.

9. Глумачко писмо. – Дневник, 20. XI 1990, XLIX, бр. 15828, стр. 13.

Протестно писмо глумца СНП који су играли у суботичком Народном позоришту – Нерзинђа, упу-

ћено Савету Покрајинског фонда културе и в. д. управника СНП-а Мидрагу Јаноску.

10. Још једна комисија / И. Попов – Дневник, 22. XI 1990, XLIX, бр. 15830, стр. 14.

У спору суботичког Народног позоришта и СНП-а формирана још једна арбитражна комисија чији су чланови Еуген Гвоздановић, Бранислава Арсенијевић и Јубиша Ристић.

11. Pod našim krovom: (avgust-novembar 1990. godine) / Dušanka Radmanović. – Pozorište, 1990/91, LVIII, бр. 2, novembar 1990, str. 8.

Popis gostovanja u Drami, Operi i Baletu SNP.

12. Hová menjünk estőre? (Kuda da izademo uveče?) / F. – Magyar Szó, 5. XII 1990, XLVII, br. 15631, str. 14.

Nekoliko predloga iz programa SNP.

13. Dobri domaćini / И. С-ћ. – Дневник, 6. XII 1990, XLIX, бр. 15844, стр. 17.

Вест о лошим условима приликом гостовања Југословенског драмског позоришта из Београда у СНП-у.

14. Knjižarom "pokriven" profit od – kafane / M. Radošević. – Politika, 9. XII 1990, LXXXVII, br. 27721, str. 16.

Razgovor sa Miodragom Janoskim, v. d. upravnika SNP, povodom исељења knjižare i kafane iz foajea SNP.

15. Sud vratio knjižaru / М. У. – Дневник, 11. XII 1990, XLIX, бр. 15849, стр. 17.

Вест да је у хол СНП-а поново враћена knjižara са шанком "Бата".

16. Vraća se knjižara / M. R. – Politika, 12. XII 1990, LXXXVII, br. 27724, str. 16.

Posle sporu SNP i privatnog knjižara oko prinudnog исељења knjižare, Okružni sud u Novom Sadu doneo je odluku да се knjižara vrati u zgradu SNP.

17. "Karlo" preko kolena / A. Čakširan, Z. T. Mirković. – Večernje novosti, 15. XII 1990, XXXVII, бр. 24064, стр. 20.

Komentar povodom skidanja sa repertoara SNP diplomske predstave "Karlo drugi omadijani" reditelja Gorana Vukčevića.

18. Portretni glumaca / Н. П. – Дневник, 25. XII 1990, XLIX, бр. 15863, стр. 12.

Напис поводом Изложбе фотографија глумца СНП-а у периоду од 1861. до 1914. године, коју је приредио Позоришни музеј Војводине.

19. Programni za najmlađe / И. Попов – Дневник, 25. XII 1990, XLIX, бр. 15863, стр. 11.

Поводом нове године, у СНП-у ће бити приказане представе "Збрка у позоришту или тако нешто" Слободана Цветковића и балет "Кончи Гробочић" Радмила Шчедрина.

20. Pod našim krovom: (15. novembar – 15. decembar) / В. К. – Pozorište, 1990/91, LVIII, бр. 4, 27. decembra 1990, str. 17-18.

O gostovanjima u Drami, Operi i Baletu SNP.

21. Približiti deci pojam pozorista / В. К. – Pozorište, 1990/91, LVIII, бр. 4, 27. decembra 1990, str. 20-21.

Razgovor sa Robertom Kolarom, редитељем новогодишње представе "Zbrka u pozoristu ili tako nešto".

22. Чудне работе у СНП / Владимира Стојановић – Дневник, 26. I 1991, I, бр. 15893, стр. 14.

Напис о разним незаконитостима у раду СНП-а и в. д. управника Мидрага Јаноску.

23. Sećanje / Dušan Belić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, бр. 5, 31. januara 1991, str. 40.

О годишњici смрти Miloša Hadžića, dugogodišnjeg upravnika SNP.

24. Pozorište iz "Crvene sveske" / Jovanović T. Zoran. – Pozorište, 1990/91, LVIII, бр. 5, 31. januara 1991, str. 39.

Povodom stogodišnjice rođenja Mihaila Kovačevića (1891-1991) који је у раздобљу 1924-1926. био члан SNP.

25. "Чудне работе у СНП" / Мидраг Јаноски – Дневник, 11. II 1991, I, бр. 15909, стр. 16.

Полемика Мидрага Јаноског са Владомиром Стојановићем о неправдилостима и злоупотребама у раду управе СНП-а.

26. Merila pod – tezgoma / A. Čakširan, Z. T. Mirković. – Večernje novosti, 14. II 1991, XXXVIII.

- br. 24123, str 20.
- Članak o međujudskim odnosima, kadrovskim i finansijskim problemima SNP.
27. Pleša otiašo / P. Mirković. — Politika ekspres, 14. II 1991, XXIX, br. 9675, str. 7.
- Uvreden postupkom glumca Vladislava Kačanskog, Branko Pleša napustio SNP.
28. Plešira várva (Čekajući Plešu) / b-c. — Magyar Szó, 16. II 1991, XLVIII, br. 15702, str. 11. Informacija o nepotvrđenoj ostavci Branka Pleše, reditelja i umetničkog saveznička SNP-a.
29. Nema čudnih rada u SNP / Vladimir Stojanović. — Dnevnik, 18. II 1991, L, br. 15916, str. 14. Naставak polemike između Vladimira Stojanovića i Miodraga Janskog u vezi sa radom rukovodstva SNP-a.
30. Dve kazne / M. Popov. — Dnevnik, 22. II 1991, L, br. 15920, str. 15.
- Razgovor sa v. d. upravnika SNP-a Miodragom Janskim u vezi sa njezivom odlikom o suspendovanju glumca Vladislava Kačanskog i produljenju Vladimira Stojanovića.
31. Felmondoltak Kačanskinak (Kačanskom ot-kaz) / b-c — Magyar Szó, 23. II 1991, XLVIII, br. 15709, str. 11.
- Komentar v. d. direktora Miodraga Janskog o ot-kazu koji su dobili u SNP glumac Vladislav Kačanski i producent Vladimir Stojanović.
32. Ovaj Srbin biće veliki francuski glumac... / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 27. II 1991, L, br. 15925, str. 21.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (1), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
33. Bježao od kuge u glume / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 28. II 1991, L, br. 15926, str. 16.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (2), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
34. Iz ratne bolnice u teatru Pariz / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 1. III 1991, L, br. 15927, str. 24.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (3), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
35. Skica za portret bez brkova / Aleksandar Milošavljević. — Stav, 1. III 1991, br. 72, str. 56-57. Vreme obraćuna u SNP-u.
36. Križna se produbljuje / H. C. — Dnevnik, 1. III 1991, L, br. 15927, str. 15.
- Vest da su na sednici Radičkog saveta SNP-a suspendovani Dragoljub Raskovnić i Dejanica Savović.
37. Glumac evropskog renomusa / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 2. III 1991, L, br. 15928, str. 30.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (4), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
38. Bez razрешenja / H. Popov. — Dnevnik, 2. III 1991, L, br. 15928, str. 13.
- Obavestaj o izboru novih članova Pozorišnog saveta SNP-a po-suspendovanih članova ansambla kao i o predstavi "Bela kafa" koju će gledati glavni selektor MEC-a Miro Jasić.
39. Bio je zastupljen neo duhovini Novi Sad / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 3. III 1991, L, br. 15929, str. 22. Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (5), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
40. SNP — Vašarska šatrtja ţe našionalno vaspitanje Salajke / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 4. III 1991, L, br. 15930, str. 19.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (6), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
41. Ambiciozna postavka "Maksima Iričaninija" / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 5. III 1991, L, br. 15930, str. 22.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (7), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
42. Pomoh kollegi glumuču / M. M. — Dnevnik, 5. III 1991, L, br. 15930, str. 14.
- Vest da je SNP utputio novčani pomoh za lečenje glumca Nikole Iloševića člana sabororskog SNP.
43. Glumci žele da se Pleš vrati / A. Brkić. — Politika, 6. III 1991, LXXXVIII, br. 27806, str. 17. Kratik osvrta na zbivanja u SNP povodom ostavke Branka Pleše na funkciju umetničkog rukovodioca Drame.
44. U neprasteničnim ulogama / M. Kovačević je nenađen / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 6. III 1991, L, br. 15932, str. 22.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (8), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
45. Ujednica monotonija u "Brtylogu" / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 7. III 1991, L, br. 15933, str. 20.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (9), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
46. Novi projekti / H. Popov. — Dnevnik, 7. III 1991, L, br. 15933, str. 12.
- Obavestitele o pripremama novih premijera u SNP-u: "Očevi i oци" Slabodana Čelenića i opere "Pajaci" Leonkavala.
47. Predstava za naše selačke masse i vojnike / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 8. III 1991, L, br. 15934, str. 22.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (10), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
48. Suspendovani vraćeni na posao / H. Popov. — Dnevnik, 9. III 1991, L, br. 15934, str. 12.
- Obavestaj o izboru novih članova Pozorišnog saveta SNP-a i prigovoru četveroročne radnike SNP-a suspendovanih s posla.
49. Križnica prijava protiv Janskog / M. Budak. — Dnevnik, 9. III 1991, L, br. 15935, str. 11.
- Obavestaj o križnici prijavi koju je Opštinskom javnom tужilaštvo u Novom Sadu podneo glumač SNP-a Vladislav Kačanski protiv Miodraga Janskog.
50. Novosadski "mali pozorišni parlament" / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 9. III 1991, L, br. 15935, str. 20.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (11), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
51. Seneški krah sinja Koste Trifkovića / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 10. III 1991, L, br. 15936, str. 22.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (12), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
52. Oproštaj s novosadskom scenom u "Pozivaru strasti" / Zoran Jovanović. — Dnevnik, 11. III 1991, L, br. 15937, str. 8.
- Felpton (u nastavcima) pod nazivom "Pozorištite bez granica" (13), posvećen glumuču Mihailu Kovačeviću.
53. Spas je u radu / V. Mićunović. — Politika, 11. III 1991, LXXXVIII, br. 27811, str. 18.
- Razgovor sa Miodragom Janoskim, v. d. upravnika SNP o dogadjajima u ovoj ustanovi posle odlaska Branka Pleše.
54. Veče Lazje Kostića. — Dnevnik, 14. III 1991, L, br. 15940, str. 20.
- Obavestitele o pripremama umetničke večeri u SNP-u povodom 150-godišnjice rođenja Lazje Kostića u režiji Radislava Milenkovića.
55. Aprija: glumac, prostor, svetlosti / Radoslav Lazic — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. mart 1991, str. 46.
- U svajcarskom reditelju Adolfu Apiji povodom izložbe u SNP-u.
56. Nove knjige u biblioteci SNP-a / pripremlila S. Slavković Vidaković. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 49.
57. Obavestitele iz SNP-a. — Dnevnik, 16. III 1991, L, br. 15942, str. 16.
- SNP nije izvodilo prestatve 11, 12. i 13. III soliđarištući se sa pozorištima Srbije po препоруци Удружења драмских уметника Србије (половод студената демонстрација).
58. Obelodaniti petinu o pozorištu / B. Kholjan. — Dnevnik, 17. III 1991, L, br. 15943, str. 16.
- Castanak Bračka Pleše i njegovih saradnika sa glumicima SNP-a u vezi sa решавањем насталих проблемa u ansamblu.
59. U znaku Lazje Kostića / N. P. — Dnevnik, 28. III 1991, L, br. 15954, str. 11.
- Na praslovu Dana SNP-a, златна медаља "Jovan Đorđević" додељена је Славку Тошићу и Владану Јевићу, док je бропана припадала Јелици Икрава.
60. Najboljima nagrade / V. Mićunović. — Politika, 29. III 1991, LXXXVIII, br. 27829, str. 19.
- SNP je svečano obeležilo Dan pozorišta i tim povodom su uručene nagrade najboljim ostvarenjima.
61. Koncipa srpske Taliće / H. Popov. — Dnevnik, 29. III 1991, L, br. 15955, str. 12.
- Ponosom Dana SNP-a, додељене су медаље "Jovan Đorđević" Славку Тошићу, Владану Ђуцејићу (златни) и Јелици Икравићу (бронзани); годишње награде су примиле Гордана Ђурђевић, Бранко Окешић, Новаку Билбији, Растиславу Варги и Бранку Ракић.
62. Uručena priznanja najzaslužnijim / P. M. — Politika ekspres, 29. III 1991, XXIX, br. 9718, str. 17.
- Povodom Dana SNP zlatnu medalju "Jovan Đorđević" добили су Vladan Cvijić, operski pevač i

- Slavka Tošić glumica u penziji, a bronzanu Jelica Ikršev, kostimograf SNP.
63. Tvorac Šekspirovog kulta (1) / Božidar Kovacek - Dnevnik, 3. IV 1991, L. br. 15960, str. 10.
Reč Božidara Kovacea na svečanosti povodom Dana SNP-a posvećenoj 150-годишnjici rođenja Laze Kositina.
64. Okvirni repertoar / N. Popov - Dnevnik, 9. IV 1991, L. br. 15966, str. 19.
Na sednici Pozorišnog saveta SNP-a uvojen je Program ovse teatarske skupine za ovu godinu.
65. II bogovi tavilide umetnosti (2) / Božidar Kovacek - Dnevnik, 10. IV 1991, L. br. 15967, str. 12.
Reč Božidara Kovacea na svečanosti povodom Dana SNP-a, posvećenoj 150-годишnjici rođenja Laze Kositina.
66. Tiszteljegu a nyugdíjasoknak : az újvidéki Szerb Nemzeti Színházban (Počasne karte za penzionere ; u novosadskom SNP-u) / maj. - Magyar Szó, 13. IV 1991, XLVIII, br. 15758, str. 10.
Vest da pensioneri u aprili mogu kupiti jeftinije karte ili dobiti besplatne karte za pojedine predstave u SNP-u.
67. Draga Tolinice / Jelica Bjelić. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 8.
Čestitka glumici Slavki Tošić povodom dobijanja zlatne medalje „Jovan Đorđević“.
68. Dan Srpskog narodnog pozorišta. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 4-5.
Sa Svečane sednice i pozdravni govor Dobrile Šoćice, predsednika Pozorišnog saveta SNP.
69. Dan SNP – dobitnici nagrada (1982-1991). - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 14-15.
Popis nagrađenih glumaca po godinama sa beleškom na koju ulogu je dobio nagradu.
70. Laza Kostić i Srpsko narodno pozorište / Božidar Kovacek. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 5-7.
Predavanje održano na Dan Srpskog narodnog pozorišta.
71. Portreti glumaca Srpskog narodnog pozorišta (1861-1914) / priredila Milena Lesković. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 12-13.
Kratke biografske beleške o Dimitriju Ružiću, Draginiju Ružiću, Lazi Telećkom, Milki Grgurović, Savi Rajkoviću, Sofiji Maksimović-Vujić, Katica Savić, Lenki Hadžić, Jeci Dobriniću, Peri Dobriniću, Stevanu Deskaševu, Sari Saveti Bakalović, Mihailu Markoviću, Mihailu Hadži-Diniću, Javiju Dušanoviću, Ljubi Stanojeviću, Kostiću Vasiljeviću, Milki Marković, Sultanu Savić Cijukovoj, Dragi Spasić Stefanović, Boži Nikoliću, Tinku Lukiću, Andriju Lukiću.
72. Pohvale predstavama : Prodana nevesta : Bela kafa. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 13-14.
Obrazloženje uz pohvale predstavama povodom Dana pozorišta SNP.
73. Slavka Tošić. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 8.
Kratka umetnička biografija glumice.
74. Jelica Ikršev : Bronzana medalja „Jovan Đorđević“ / Dragoslav Vasiljević. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 9.
Obrazloženje za nagradu Jelici Ikršev, kostimeru SNP u penziji.
75. Zlatna medalja „Jovan Đorđević“ : Dan Srpskog narodnog pozorišta. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 8-9.
Obrazloženje o dodeli Zlatne medalje „Jovan Đorđević“ Slavki Tošić, glumici u penziji i Vladanu Cvejiću, operskom solistu u penziji.
76. Nove knjige u biblioteci SNP (1990. godina) / Slavka Vidaković. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 48.
Popis novih knjiga iz teorije i istorije drame i pozorišta.
77. Uzorko izbor upravnika / N. Popov - Dnevnik, 7. V 1991, L. br. 15992, str. 16.
Vest da 10. maja na sednici Pozorišnog saveta bitti izabran upravnik SNP-a.
78. Tri kandidata. - Politika ekspres, 8. V 1991, XXIX, br. 9756, str. 15.
SNP birao novog upravnika. Prijavljeno tri kandidata: Miodrag Janoski, sadašnji vršilac dužnosti, Radostav Đorđić, reditelj i Goran Dragović, kompozitor i reditelj iz Beograda.
79. Bez izbora upravnika / N. Popov - Dnevnik, 11. V 1991, L. br. 15996, str. 8.
Pozorišni savet SNP-a u proširenom sastavu odložio izbor novog upravnika za 15. maj.
80. Bura u teatru / P. Mirković. - Politika ekspres, 15. V 1991, XXIX, br. 9763, str. 17.
U SNP došlo do neslaganja Konkursne komisije i opštinskih članika oko izbora novog upravnika.
81. Jasanskom prodужen mandat / N. Popov - Dnevnik, 17. V 1991, L. br. 16002, str. 11.
Na sednici Pozorišnog saveta SNP-a u proširenom sastavu, slavljenjem u d. upravnika Miodragu Jasanskom prodужen mandat nađaže još godinu dana a predsednik Saveta Doprila Šokica podneta je ostavku na ovu dužnost.
82. Janoski ponovo / P. M. - Politika ekspres, 17. V 1991, XXIX, br. 9765, str. 17.
Na predlog ministra za kulturu Srbije zbog nedostatka zakona o pozorištu odložen izbor upravnika SNP-a, a produžen mandat M. Janoskom za vršilaca dužnosti upravnika.
83. Hronika dogadaja / V. K. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 20.
O izboru upravnika SNP.
84. Pod našim krovom: (15. mart – 1. maj 1991) / Dušanka Radivojević. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 18-20.
Beleške o prikazanim predstavama Opere, Baleta, Drame i koncertima u SNP.
85. Naši penzioneri / Ž. Žikai/Bajić. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 47.
Razgovor sa Stevicom Prokićem, dugogodišnjim sefom pozornice SNP-a povodom odlaska u penziju.
86. Iz knjige dežurista. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1990, str. 15.
Beleške dežurnih glumaca na predstavama SNP.
87. Najveća glumačka tragedija u istoriji srpskog pozorišta: povodom 50-godišnjice pogibije glumca SNP-a u Smederevu. / Zoran T. Jovanović. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 24-27.
U Smederevu 5. juna 1941. od eksplozije magacina municije poginuli su: Nina Stimčeva, Zlata Čokanović, Ksenija Babić, Zlata Andrić, Desa Petković-Stanojević, Stefanija Barbije, Radenka Almazanović, Milutin Tomić, Momir Andrić, Nikola Stanojević, Vitomir Katanik, Slavka Aleksandrovic, Banje Stanojević, Mile-Mileta Gajčin, Bogoboj Varadanić, Vladeta Todorović, prema svedočenju Luke Dotlića.
88. Reč publike / V. K. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 69.
Anketu pozorišne publike o dramskim, operskim i baletskim predstavama SNP 1990/91. i koncertima Vojvodanske filharmonije.
89. Vinjeti Ljubice Ravasi / Milosav Mirković. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 40.
U posebi prvoj daci posleratnog SNP.
90. Smederevo, 5. jun 1991 / Duška Radivojević. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 28.
Na dan pogibije glumaca SNP, svake godine u Smederevu dodu glumci SNP-i odigraju jednu predstavu u njihova čast. Ove godine prikazali su predstavu "Audijencija" Vlačava Havela.
91. Pod našim krovom: (1. maj – 28. jun 1991) / Dušanka Radmanović. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 16-17.
O predstavama Opere, Baleta, Drame i koncertima kao i promocijama knjiga u SNP.
92. Srpsko narodno pozorište / Vesna Krčmar. - Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 47-55.
Popis članova pozorišta, premijernih i obnovljениh predstava sa imenima izvođača u sezoni 1989/90.
93. Szerb Nemzeti Színház: Fortinbrasa várva (Srpsko narodno pozorište: Čekajući Fortinbrasa) / b-c. - Magyar Szó, 21. IX 1990, XLVII, br. 15558, str. 13.
Premijera predstave "Čekajući Fortinbras" Dubravke Knežević u režiji Vladimira Lazića u SNP-u.
94. Судбина укелог песника / Н. П. - Дневник, 22. IX 1990, XLIX, br. 15769, str. 13.
Nova sezona u SNP-u započele drammom "Čekajući Fortinbras" Dubravke Knežević, u režiji Vladimira Lazića.
95. Čekajući Fortinbrasa / V. M. - Politika, 24. IX 1990, LXXXVII, br. 27647, str. 12.
Kratki osvrt na premijeru predstave "Čekajući Fortinbras" Dubravke Knežević, u režiji Vladimira Lazića i izvođenju SNP-a.
96. Najpređi: autor i glumac / Nina Popov. - Dnevnik, 3. H 1990, HUÜH, br. 15780, str. 10.
Izveštaj sa konferencije za štampu novog rukovodstva Drama SNP-a: Branka Pleše, Petra Marjanovića i Radoslava Lazića.
97. Szerb Nemzeti Színház: új évad, új vezetők (Srpsko narodno pozorište: nova sezona, novi ru-

kovodoci) / b-c. — Magyar Szó, 4. X 1990, XLVII, br. 15571, str. 13.

Vest o smeni rukovodećeg sastava u SNP-u. Direktor dramskog ansambla postaje Mirjana Marković, a umetnički savetnik Branko Pleša.

98. Szerb Nemzeti Színház: Fortinbrasa várva (Srpsko narodno pozorište: Čekajući Fortinbrasa) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 15. X 1990, XLVII, br. 15582, str. 9.
Drama Dubravke Knežević "Čekajući Fortinbrasa" u režiji Vladimira Lazića u SNP-u.

99. Pravilneda Popovinje drame / H. P. — Dnevnik 22. X 1990, XLIX, br. 15799, str. 16.
NaJAVA premijere "Bela kafa" Aleksandra Popovinje kaže da biti izvedena u SNP-u u režiji Branka Pleše.

100. Nagyvonalan költekészít (Trošio šakom i kapom) / b-c. — Magyar Szó, 25. X 1990, XLVII, br. 15592, str. 13.

Po rezultatima analiza poslovanja SNP-a za vreme priručne uprave Ljubiše Ristića, nastali su ogromni troškovi.

101. Neusmerena rasokow / Vladimir Kopić. — Dnevnik, 28. X 1990, XLIX, br. 15805, str. 19.
Prikaz predstave "Čekajući Fortinbras" Dubravke Knežević, u režiji Vladimira Lazića, na sceni CHP-a.

102. Szerb Nemzeti Színház Újvidék (Srpsko narodno pozorište, Novi Sad). — Magyar Szó, 31. X 1990, XLVII, br. 15598, str. 17.

Reparto SNP-a za mesec novembar uz kratki prikaz pojedinih predstava.

103. Čekajući Fortinbrasa / Gabriela Bartuc; preveo s madarskog Đerd Filep. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 1, oktobra 1990, str. 7-8.
Iz kritike drame Dubravke Knežević u režiji Vladimira Lazića na sceni SNP.

104. Kraljevstvo autora i glumaca / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 1, oktobra 1990, str. 3-4.
Branko Pleša, umetnički rukovodilac Drame SNP o planovima za sezonu 1990/91. na konferenciji za štampu.

105. Premostiti jaz između pozorišta i publike / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 1, oktobra 1990, str. 9-10.

Petar Marjanović o planovima Drame SNP za nastupajuću sezonu na konferenciji za štampu.

106. Pozorišni fenomen. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 1, oktobra 1990, str. 9-10.
O predstavi "Svetislav i Mileva" Miloša Nikolića koja je premijerno izvedena 14. marta 1983. i ulazi u sedmu sezonu izvođenja.

107. A szakáll (Brada). — Magyar Szó, 2. XI 1990, XLVII, br. 15600, str. 13.
Premijera "Brada" Živojina Pavlovića, u režiji Radeta Serbedžije biće prikazana 3. novembra u dvorani SNP-a.

108. Fortinbrasa várva... (Čekajući Fortinbras...) / Faragó Attila. — Képes Ifjúság, 14. XI 1990, XLV, br. 1965, str. 21.

Prikaz istoimene predstave Dubravke Knežević u režiji Vladimira Lazića i izvođenju SNP.

109. Ma este a Szerb Nemzeti Színházban: Titográdiak vendégjátéka (Danas uveće u SNP: Gostovanje titogradana). — Magyar Szó, 15. XI 1990, XLVII, br. 15613, str. 13.

Crnogorsko narodno pozorište iz Titograda gostuje u SNP sa dramom "Obešenjak" Borislava Pekića.

110. Gostuje pozorištne iz Titograda / M. P. — Dnevnik, 15. XI 1990, XLIX, br. 15823, str. 16.

NaJAVA gostovanja Crnogorskog narodnog pozorištva iz Titograda u CHP-u, sa predstavom "obešenjak" Borislava Pekića u režiji Branislava Mićunovića.

111. Apartna kolekcija citata / Slobodan Božović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembra 1990, str. 10.

Prikaz predstave "Čekajući Fortinbras" Dubravke Knežević u režiji Vladimira Lazića na sceni SNP.

112. Neusmerena raskoš / Vladimir Kopić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembra 1990, str. 11.

Prikaz premijere "Čekajući Fortinbras" Dubravke Knežević u režiji Vladimira Lazića na sceni SNP.

113. Profesionalno izražavanje glumca / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembra 1990, str. 9-10.

Razgovor sa Vesnom Predojević, prof. tehnike glasa o umetničkom i pedagoškom radu u SNP.

114. Razgovor o repertoarskom konceptu Drame / Bogdan Maksimović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembra 1990, str. 4-7.

Razgovor sa Brankom Plešom za Radio Novi Sad vodi Božana Stojanović, a sa Petrom Marjanovićem i Radostom Lazićem za radio Beograd vodio Bogdan Maksimović.

115. Miki Manojlović Újvidéken (Miki Manojlović u Novom Sadu). — Magyar Szó, 4. XII 1990, XLVII, br. 15630, str. 9.

JDP iz Beograda gostuje u SNP-u sa predstavom "Baal" Bertolta Brechta.

116. Gostuje jugoslovensko dramsko pozorištne / H. P. — Dnevnik, 4. XII 1990, XLIX, br. 15842, str. 16.

NaJAVA gostovanja Jugošlajvenskog dramskog pozorištva iz Beograda na sceni CHP-a sa predstavom "Baal" Bertolta Brechta, a adaptacijom Nenada Prokića i u režiji Edvarda Milera.

117. Dramske premijere. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 3, 12. decembra 1990, str. 14.

Najava dramskih premijera u SNP-u.

118. Stota predstava "Aždahce" / H. P. — Dnevnik, 12. XII 1990, XLIX, br. 15850, str. 16.

NaJAVA stotog izvođenja predstave "Sveti Georgije ubiva aždahu" Dušana Kovačevića u režiji Egon Savina na sceni SNP.

119. Horizont – visoka montaža / Zoran R. Popović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 3, 12. decembra 1990, str. 11-13.

Prikaz predstave "Čekajući Fortinbras" Dubrav-

ke Knežević, u režiji Vladimira Lazića na sceni SNP.

120. Stoto izvođenje predstave "Sveti Georgije ubiva aždahu". — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 3, 12. decembra 1990, str. 14.

Predstava "Sveti Georgije ubiva aždahu" Dušana Kovačevića u režiji Egon Savina na sceni SNP premijerno izvedena 16. IX 1986. dobila je mnoge nagrade i još se prikazuje.

121. "Svetislav i Mileva". — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 3, 12. decembra 1990, str. 14.

Vojislav Soldatović o predstavi koju je režirao u SNP povodom 170-og izvođenja.

122. Stota predstava "Aždahce" / H. P. — Dnevnik, 13. XII 1990, XLIX, br. 15851, str. 13.

Na sceni Drame CHP-a stotu put je izvedena predstava "Sveti Georgije ubiva aždahu" Dušana Kovačevića u režiji Egon Savina.

123. Stota predstava "Aždahce" / V. M. — Politika, 16. XII 1990, LXXXVII, br. 27728, str. 17.

U SNP izvedena stoti put predstava "Sveti Georgije ubiva aždahu" Dušana Kovačevića.

124. Cmeh sa strpolom u grlu / Njina Popov — Dnevnik, 18. XII 1990, XLIX, br. 15856, str. 13.

Razgovor sa glumicom CHP-a Predragom Momčilovićem o njegovom učešću u predstavi "Bela kafa" i o problemima u pozorištu.

125. Az utolsó kommunista (Poslednji komunist) — b-c. — Magyar Szó, 20. XII 1990, XLVII, br. 15646, str. 15.

Razgovor sa Aleksandrom Popovićem povodom premijere "Bela kafa" u SNP-u.

126. Crna komedija / H. Popov — Dnevnik, 20. XII 1990, XLIX, br. 15858, str. 15.

NaJAVA premijere komade Aleksandra Popovića "Bela kafa" i razgovor sa rediteljem Brankom Plešom.

127. Srpsko narodno pozorište izvodi "Bela kafu" / P. M. — Politika ekspres, 21. XII 1990, XXVIII, br. 9622, str. 11.

Bela kafa učiće premijere najnovijeg dela Aleksandara Popovića "Bela kafa" u režiji Branka Pleše na sceni SNP.

128. Dimitrije Ćurićović — Dnevnik, 22. XII 1990, XLIX, br. 15860, str. 14.

Vest da će ovaj reditelj režirati u CHP-u predstavu "Sveti Georgije ili mukšo" Miloša Ćurića.

129. Dobar kraj početka / Vladimir Kopić — Dnevnik, 25. XII 1990, XLIX, br. 15863, str. 12.

Prikaz predstave "Bela kafa" Aleksandara Popovića u režiji Branka Pleše.

130. Ko ružan san / Dubravka Knežević — Politika ekspres, 27. XII 1991, XXVIII, br. 9628, str. 11.

Prikaz premijere "Bela kafa" Aleksandara Popovića u režiji Branka Pleše na sceni SNP.

131. Preputstite se autoru i njegovom tekstu / V. K. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 4, 27. decembra 1990, str. 7-8.

Sa konferencije za štampu povodom premijere "Bela kafa" A. Popovića u režiji Branka Pleše. U razgovoru učestvovali Aleksandar Popović, Bran-

ko Pleša i Predrag Momčilović.

132. Sto dostojanstvenih predstava / zabeležila Smiljana Lagator. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 4, 27. decembra 1990, str. 13-17.
Anketu povodom 100. jubilarnog izvođenja predstave SNP "Sveti Georgije ubiva aždahu" Dušana Kovačevića u režiji Egona Savina.

133. Smeh s gorčinom, opomenom, zapitanogaču / pripremila Duška Radivojević. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 4, 27. XII 1990, str. 1-4.
Izlaganje Svetu Lukiću o novoj drami "Bela kafa" Aleksandra Popovića i deo razgovora sa Kolokvijuma u Drami SNP na kom su učestvovali Branko Pleša, Dobrila Šokica, Toma Jovanović, Predrag Momčilović, Radoslav Lazić, Petar Marjanović, Vladislav Kačanski.

134. Iz kritike / Jadwiga Skurnik; prevela Dragica Živanović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 4, 27. decembra 1990, str. 17.
O muzici Ksenije Zečević u predstavi SNP "Sveti Georgije ubiva aždahu" D. Kovačevića u režiji Egona Savina.

135. Egy utópia színe és sonálja (Odsaj i put jedne utopije) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 28. XII 1990, XLVII, br. 15654, str. 13.
Prikaz predstave "Bela kafa" Aleksandra Popovića, u režiji Branka Pleše koja se prikazuje u SNP-u.

136. Velika predstava / Radomir Putnik. — Politika, 4. I 1991, LXXXVIII, br. 27745, str. 16.
Prikaz premijere predstave "Bela kafa" Aleksandra Popovića, u režiji Branka Pleše i izvođenju SNP-a.

137. Mockinpott úr kínjai (Muke i izlječenje gospodina Mokinpota) / b-c. — Magyar Szó, 15. I 1991, XLVIII, br. 15670, str. 13.
Diplomski rad iz režije Radoslava Milenkovića, drama i "Patnje gospodina Mokinpota" koju SNP izvodi u beočinskom Domu kulture, i mišljenje reditelja pred gostovanje.

138. Kafkijansko ustrojstvo sveta / N. Popov. — Dnevnik, 15. I 1991, L. br. 15882, str. 11.
Najava premijere SNP-a "Patnje gospodina Mokinpota" Pettera Vajsca, u adaptaciji i režiji Radoslava Milenkovića.

139. Angyalok visszatérése (Povratak andela) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 18. I 1991, XLVIII, br. 15673, str. 15.
Prikaz premijerne predstave "Patnje gospodina Mokinpota" Pettera Vajsca u režiji Radoslava Milenkovića, koju je SNP izvelo u beočinskom Domu kulture.

140. Banović Strahinja / N. Popov. — Dnevnik, 24. I 1991, L. br. 15891, str. 15.

Najava premijere SNP-a "Banović Strahinja" Borislava Mihajlovića Mihizu u režiji Jovice Pavića.

141. Banović Strahinja / b-c. — Magyar Szó, 25. I 1991, XLVIII, br. 15680, str. 15.
Uoči premijere predstave "Banović Strahinja" u režiji Jovice Pavića u SNP.

142. Izložba o Adolfu Amiju / N. PL — Dnevnik, 25. I 1991, L. br. 15892, str. 15.

Vešt da će pred premijeru SNP-a "Banović Strahinja" Borislava Mihajlovića Mihizu biti otvorena izložba scenografskih uređaja Adolfa Amija.

143. Kreće "Banović Strahinja". — Politika ekspres, 26. I 1991, XXIX, br. 9656, str. 11.
Beleške uoči premijere drame Borislava Mihajlovića Mihizu u režiji Jovice Pavića na sceni SNP.

144. Premijera "Banović Strahinja" / S. B. — Večernje novosti, 26. I 1991, XXXVIII, br. 24104, str. 12.

Najava premijere predstave "Banović Strahinja" Borislava Mihajlovića Mihizu u režiji Jovice Pavića u SNP.

145. Protterani žavoli, osironomani anđeli / Vladimir Kopić. — Dnevnik, 29. I 1991, L. br. 15896, str. 14.

Prikaz predstave "Banović Strahinja" Borislava Mihajlovića Mihizu, u režiji Jovice Pavića, na sceni SNP-a.

146. A látnáryszínház csapdái (Zamke pozorišta elektora) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 31. I 1991, XLVIII, br. 15686, str. 11.

Prikaz predstave "Banović Strahinja" Borislava Mihajlovića Mihizu, u režiji Jovice Pavića i u glavnoj ulozi Miodrag Petrović.

147. Lice i naličje jedne utopije / Gabriela Bartuc; preveo s madarskog Eerd Filep. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 17.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića na sceni SNP.

148. Ko ružan san / Dubravka Knežević. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 22.

Prikaz predstave "Bela Kafa" A. Popovića na sceni SNP.

149. Dobar kraj početka / Vladimir Kopić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 21.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića na sceni SNP.

150. Iz nove perspektive o dramskoj baštini: (kolokvijum 15. novembra 1990) / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 8-11.

Izlaganje Slobodana Selenića o drami "Banović Strahinja" Borislava Mihajlovića Mihizu i odломci razgovora u kojem su učestvovali Slobodan Selenić, Predrag Momčilović, Jelena Antonijević, Branko Pleša.

151. Novo rediteljsko viđenje Mihizove drame / V. K. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 5.

Razgovor sa Jovicom Pavićem rediteljem predstave "Banović Strahinja" Borislava Mihajlovića Mihizu uoči premijere u SNP.

152. Uoči premijere sam da ispričam kafkijansku priču / pripremila Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 1-2.
Razgovor sa Radoslavom Milenkovićem, reditelem, uoči premijere "Patnje gospodina Mokinpota" Pettera Vajsca u SNP.

153. Jetke poruke i antologijske slike / Bogdan Maksimović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5,

31. januara 1991, str. 12-13.

Prikaz predstave "Bela kafa" Aleksandra Popovića u režiji Branka Pleše i izvođenju SNP.

154. Memento prohujalog vremena / Puba Matović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 20.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića na sceni SNP.

155. Čemerni napitak / Milutin Mišić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 18.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića u režiji B. Pleše na sceni SNP.

156. "Bela kafa" / Dušica Pejović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 14-15.
Prikaz predstave SNP.

157. Dobra pozorišna predstava / Dejan Penčić Poljanski. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 13-14.
Prikaz predstave SNP "Bela kafa".

158. "Patnje gospodina Mokinpota" / Dejan Penčić Poljanski. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 4.
Prikaz predstave SNP.

159. Velika predstava / Radomir Putnik. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 19.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića u režiji B. Pleše i izvođenju SNP.

160. Dvostruki obrt / Vladimir Stamenović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 22-23.
Prikaz predstave "Bela kafa" u izvođenju SNP.

161. Reč kritike / Božana Stojanović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 3.
Prikaz predstave "Patnje gospodina Mokinpota" Petera Vajsja u režiji Radoslava Milenkovića na sceni SNP.

162. Pisac s tajnom / Strahinja Šuljagić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 16.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića u režiji B. Pleše na sceni SNP.

163. Nôuralom (Žene u narodnoj skupštini) / M. — Magyar Szó, 1. II 1991, XLVIII, br. 15687, str. 12.
Uoči prazvedbe Aristofanove komedije "Žene u narodnoj skupštini" u adaptaciji Branka Pleše i režiji Zorana Ratkovića u SNP.

164. Etegika ruknog / N. Popov. — Dnevnik, 2. II 1991, L. br. 15900, str. 11.
Najava premijere Aristedonove komedije "Žene u narodnoj skupštini" u režiji Zorana Ratkovića, na sceni SNP-a.

165. Vraćeno poverenje publike / Vlado Mićunović. — Politika, 4. II 1991, LXXXVIII, br. 27776, str. 15.
Razgovor sa Miodragom Janoskim, v. d. upravnika SNP, i Mirjanom Markovićem, direktorom Drama SNP, o radu i planovima ove ustanove.

166. Harsány poénvadászt (Gromoglasni lov na poene) / b-c. — Magyar Szó, 6. II 1991, XLVIII, br. 15692, str. 14.

Prikaz Aristofanove komedije "Žene u narodnoj skupštini" u režiji Zorana Ratkovića i izvođenju SNP.

167. Vlast po Xavelu / IL Popov - Dnevnik, 7. II 1991, L. br. 15905, str. 16.

NaJAVA premijere jedinočinke "Audijencija" Vaipala Xavela na sceni CIP-a i razgovor sa rediteljem te predstavom Bogdanom Ruškućem.

168. Versecen vendégszerepel az újvidéki Szerb Nemzeti Színház társsalata (SNP gostuje u Vršcu). - Magyar Szó, 7. II 1991, XLVIII, br. 15693, str. 11.

Vest o gostovanju SNP u Vršcu sa predstavom "Patnje gospodina Mokinpolja" Petera Vajsa.

169. A Jugovićok halála (Smrt Jugovića) / Faragó Attila. - Képes ifjúság, 13. II 1991, XLVI, br. 1975/1976, str. 24.

Prikaz predstave "Banović Strahinja" Borislava

Mihajlovića u režiji Jovice Pavića u SNP-u.

170. Stradanje "malog čoveka" / Radomir Putnik. - Politika, 13. II 1991, LXXXVIII, br. 27785, str. 21.

Prikaz premijere predstave "Patnje gospodina Mokinpolja" Petera Vajsa, u prevodu Ivana Ivanija, u režiji Radoslava Milenkovića i izvođenju SNP.

171. Dražina Šokina / N. Popov - Dnevnik, 14. II 1991, L. br. 15912, str. 15.

In memoriam preminulom glumcu, dugogodišnjem članu Dramske CIP-a.

172. Nala u Plešenim povratak / N. Popov - Dnevnik, 14. II 1991, L. br. 15912, str. 16.

Nažnjava o Zboru koji je održan u Drami CIP-a u vezi sa ostanakom Branka Pleše na mesto umetničkog direktora Dramske.

173. Egy sőrmester, aki besúgónak nem mester (Majstor za pivo koji nije dobar špijun) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 16. II 1991, XLVIII, br. 15702, str. 11.

Prikaz predstave "Audijencija" Vaclava Havela u režiji Bogdana Ruškuća i izvođenju Predraga Tomanovića i Zorana Bogdanova, glumaca SNP.

174. Gostuje Kabare na Pančevu / N. P. - Dnevnik, 16. II 1991, L. br. 15914, str. 12.

Vest da je u CIP-u gostovati Pančevački teatar Centra za kulturu "Olga Petrov" sa predstavom "Kabare" po tekstovima Mišoša Nikolića, u režiji Zorana Ratkovića.

175. Isplijena igra obrta / Vladimir Kopnic - Dnevnik, 19. II 1991, L. br. 15917, str. 14.

Prikaz predstave "Audijencija" Vaipala Xavela u režiji Bogdana Ruškuća, i izvođenju Dramske CIP-a.

176. "Golubnica" u izvođenju kragujevačkog teatra / B. X - Dnevnik, 23. II 1991, L. br. 15921, str. 12.

NaJAVA gostovanje Pozorišta "Jojakim Vujić" u CIP-u, koji je izvestio predstavu "Golubnica" Jovana Radulovića u režiji Jovice Pavića.

177. Povratak "Golubnica" u Novi Sad / V. Mićunović. - Politika, 25. II 1991, LXXXVIII, br. 27797, str. 17.

Pozorište "Jojakim Vujić" iz Kragujevca gostuje u SNP sa predstavom "Golubnica" Jovana Radulovića.

178. Ponovo "Golubnica" / R. Č. - Večernje vesti, 25. II 1991, XXXVIII, br. 24134, str. 23.

Vest da će u SNP gostovati kragujevačko Pozorište

"Jojakim Vujić" sa predstavom "Golubnica" Jovana Radulovića u režiji Jovice Pavića.

179. Čin gorke istine / P. Ćirićanović Lotina - Dnevnik, 26. II 1991, L. br. 15924, str. 13.

Vest da su u CIP-u prikazane dve predstave reditelja Jovice Pavića, "Banosin Strahinja" novosadskih glumaca i "Golubnica" Jovana Radulovića u izvođenju kragujevačkog Pozorišta "Jojakim Vujić".

180. Opravdani povratak / Vladimir Kopnic - Dnevnik, 28. II 1991, L. br. 15926, str. 19.

Prikaz predstave "Golubnica" Jovana Radulovića u režiji Jovice Pavića i izvođenju Pozorišta "Jojakim Vujić" iz Kragujevca, na sceni CIP-a.

181. Tejeskávé (Bela kafa) / Gerold László. - Híd, 1991, LV, br. 2, februar, str. 194.

Prikaz predstave "Bela kafa" Aleksandra Popovića u režiji Branka Pleše u SNP-u.

182. Beočinsban vendégszerepel a Szerb Nemzeti színház társsalata (SNP gostuje u Beočinu). - Magyar Szó, 1. III 1991, XLVIII, br. 15715, str. 10.

Vest o gostovanju SNP sa predstavom "Svetislav i Mileva" u Beočinu.

183. Mäs izü a tejeskávé (Bela kafa menja ukus) / b-c. - Magyar Szó, 2. III 1991, XLVIII, br. 15716, str. 11.

Vest da ulogu Srde Zlopogledne u predstavi "Bela kafa" preuzima Predrag Tomanović, od suspendovanog glumca Vladislava Kaćanskog.

184. Pod znakom pitanja / A. Brkić. - Politika, 5. III 1991, LXXXVIII, br. 27805, str. 15.

Kratak osvrt na repertoar SNP povodom gostovanja u beogradskom NP na sceni u Zemunu sa predstavom "Patnje gospodina Mokinpolja" Petera Vajsa, u režiji Radoslava Milenkovića.

185. Razgovorsti repertra / N. Popov. - Dnevnik, 9. III 1991, L. br. 15935, str. 12.

NaJAVA predstojeće, jubilarnog 20. festivala "Drama komedije" u Svetozarevu na kojem će učestvovati i CIP sa predstavom "Bela kafa" Aleksandra Popovića u režiji Branka Pleše.

186. Odabrane predstave. - Politika ekspres, 14. III 1991, XXIX, br. 9703, str. 15.

Sačinjen program 32 MES-a na kome će SNP učestvovati sa predstavom "Bela kafa".

187. "Bela kafa" na MES-u. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 22.

Obaveštenje da je Miro Lasić predstava SNP "Bela kafa" uvršto u zvaničnu konkurenčiju festivala.

188. Završetak predstave - odgovor na pitanje / Dalibor Foretić. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 21.

Kritika predstave "Bela kafa" Aleksandra Popovića u režiji Branka Pleše i izvođenju SNP.

189. Gostovanja u Srpskom narodnom pozorištu. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 27.

Na sceni SNP gostovale "Kabare" Miloša Nikolića u režiji Zorana Ratkovića.

190. Dragiši Šokici u znak sećanja / Toma Jovanović. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 47.

In memoriam.

191. Ispunjena igra obrta / Vladimir Kopić. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 5. marta 1991, str. 12-13.

Prikaz premijere "Audijencija" V. Havela u režiji B. Ruškuća na sceni SNP.

192. Proterani andeli, osiromašeni andeli / Vladimir Kopić. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 20.

Prikaz predstave "Banović Strahinja" u režiji J. Pavića na sceni SNP.

193. Otvoren prostor zbivanja disidenčke drame: Predrag Tomanović: Ne možemo svi biti heroji: Zoran Bogdanov: Ja rešenja ne nudim: o repertoaru koji sledi / V. K. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 8-10.

Razgovor sa konferencije za štampu uoči premijere predstave "Audijencija" Vlačava Havela u režiji Bogdana Ruškuća na sceni SNP. U razgovoru učestvovali Bogdan Ruškuć, Predrag Tomanović, Zoran Bogdanov, Branko Pleša, Radoslav Lazić.

194. Slobodan Stanojević / V. K. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 48.

In memoriam.

195. Dobra kamerna predstava / Bogdan Maksimović. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 10.

Prikaz predstave "Audijencija" V. Havela u režiji Bogdana Ruškuća u izvođenju SNP.

196. Kreiranje slike / Bogdan Maksimović. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 19.

Prikaz premijere "Banović Strahinja" u režiji Jović Pavića na sceni SNP.

197. Male i eksperimentalne scene. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 22.

Na 32. festivalu jugoslovenskog teatra iz Vojvodine prikazane se predstave "Bela kafa", "A posle čemo da crnkemo" i "Andora".

198. Duboko porinuće u Banovićevu patnju / Dušica Pejović. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 18.

Prikaz premijere "Banović Strahinja" u režiji Jović Pavića na sceni SNP.

199. Opšti ton naglašene osećajnosti / Dejan Penčić Poljanski. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 19.

Prikaz premijere "Banović Strahinja" u režiji J. Pavića na sceni SNP.

200. Pomirenje tragičnog težišta / Dejan Penčić Poljanski. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 12.

Prikaz premijere "Audijencija" V. Havela u režiji B. Ruškuća na sceni SNP.

201. "Žene narodnoj skupštini" / Dejan Penčić Poljanski. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 6-7.

Prikaz predstave SNP.

202. Preludijum / Mirko Petković. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 47.
Sa komemorativne sednica 14. februara u SNP povodom smrti Dragiša Šokice, glumca.
203. Dragiša Šokica / N. Popov. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 47.
In memoriam.
204. Ljubav je nešto - - - / Zoran R. Popović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 14-17.
Pričak predstave "Banović Strahinja" u režiji Jovića Pavića na sceni SNP.
205. Stradanje "malog čoveka" / Radomir Putnik. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 21.
Pričak predstave "Patnje gospodina Mokinjota" Petara Vajsja u režiji Radoslava Milenkovića na sceni SNP.
206. Aristofanovom komedijom dosegнутa apsolutna sloboda duha / pripremila Duška Radivojević. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 1-5.
Izlaganje Duška Rnjaka o Aristofanovim komedijama na Kolokvijumu 25. oktobra 1990, u SNP. U razgovoru učestvovali i Branko Pleša, Petar Marjanović, Dušan Rnjak i Radoslav Lazić.
207. Reč reditelja / D./Duška/R./Radivojević/. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 6.
Razgovor sa Zoranom Ratkovićem, rediteljem uoči premijere predstave "Žene u narodnoj skupštini" Aristofana na sceni SNP.
208. Sladek graden širokim poterima i uzlaznom linijom / Božana Stojanović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 11.
Pričak premijere "Audijencija" V. Havela u režiji B. Ruškuca na sceni SNP.
209. Vraćanje Aristofana / Božana Stojanović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 7.
Pričak predstave "Žene u narodnoj skupštini" Aristofana u režiji Zorana Ratkovića na sceni SNP.
210. U pripremi. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 45.
Obaveštenje o pripremanju predstave u SNP "Veće Laze Kostića" prema scenariju Petra Marjanovića u režiji Radoslava Milenkovića.
211. Artisztikus előadások (Artističke predstave) / b-c. — Magyar Szó, 17. III 1991, XLVIII, br. 15731, str. 18.
Na festivalu MES 32. učestvuje SNP sa predstavom "Bela kafa" Aleksandra Popovića, u režiji Branka Pleša.
212. Veće Laze Kostića / P. M. — Politika ekspres, 18. III 1991, XXIX, br. 9707, str. 13.
U SNP počeće pripreme za predstavu "Veće Laze Kostića" po scenariju Petra Marjanovića i režiji Radoslava Milenkovića.
213. Jedinstven festival / S. Žikić. — Politika, 21. III 1991, LXXXVIII, br. 27821, str. 22.
Na predstojećim "Danima komedije" u Svetozare-
- vu nastupiće i SNP sa predstavom "Bela kafa" u režiji Branka Pleša.
214. Zamalo muzikal / Vladimir Kopica. — Dnevnik, 23. III 1991, L. br. 15919, str. 17.
Pričak predstave "Žene u narodnoj skupštini" Aristofana u režiji Zorana Ratkovića, u izvođenju Drame SNP-a.
215. O razorenoj porodici / S. Žikić. — Politika, 27. III 1991, LXXXVIII, br. 27827, str. 25.
Pričak predstave "Bela kafa" Aleksandra Popovića, u režiji Branka Pleša koju je SNP izvelo na Danima komedije u Svetozarevu.
216. Pobedio "Petlić" / Milivoje Ilić. — Politika ekspres, 28. III 1991, XXIX, br. 9717, str. 9.
Na Danima komedije nagradu "Okišanog ježa" za najbolje glumачko ostvarenje mladog glumca dobio Predrag Tomanović za lik u predstavi "Bela kafa".
217. Uspeh "Bela kafa" / N. P. — Dnevnik, 28. III 1991, L. br. 15954, str. 11.
Iznesnaj o nagradama koje je dobitna predstava "Bela kafa" Aleksandra Popovića, u režiji Branka Pleša u izvođenju SNP-a.
218. Najbolji "Kus petlić" / S. Žikić. — Politika, 28. III 1991, LXXXVIII, br. 27828, str. 17.
Na Danima komedije u Svetozarevu nagradu je dobio pored ostalih i Branko Pleša za rožiju predstave "Bela kafa" u izvođenju SNP.
219. "Danii komedije" — Somborske novine, 29. III 1991, XXXVII, br. 1912, str. 3.
Vest da će završiti Festival "Danii komedije" u Svetozarevu, na kojem je učestvovalo i SNP sa predstavom "Bela kafa" A. Popovića i režiji B. Pleševe.
220. Tarpovec svojst duši (Trovac svoje duše) / Đura Binić. — Rukce slovo, 29. III 1991, XLVI, br. 13, str. 11.
Pričak predstave "Audijencija" Vaclava Havela, u režiji Bogdana Ruškuca, u izvođenju SNP-a iz Novog Sada na XXIII dramskom memorijalu Petra Radića "Bađe".
- 220a. Előkészület a Sterija játékokra (Priprema na Sterijino pozorje). — Híd, marta 1991, LV, br. 3, str. 294.
- 220b. Sterijino pozorje otvorice predstava "Bela kafa" u izvođenju SNP.
221. Egriek Zalaegerszegiek Újvidéken (Pozorišta iz Egera i Zalaegersega u Novom Sadu) / (G.). — Híd, marta 1991, LV, br. 3, str. 295.
Pozorišta iz Egera gostuje u SNP-u sa predstavom "Kako vam drago" V. Šekspira, a pozorište iz Zalaegersega sa predstavom "Liliomfi" Edeea Szigligeti.
222. Audiencia (Audijencija) / Faragó Attila. — 7. nap. 5. IV 1991, XLVI, br. 14, str. 22.
Pričak premijere "Audijencija" Vaclava Havela u režiji Bogdana Ruškuca u SNP-u.
223. Bemutató a Szerb Nemzeti Színházban (Premijera u SNP-u). — Magyar Szó, 11. IV 1991, XLVIII, br. 15756, str. 11.
Vest o premijeri predstave "Medu javom i med snom" Laze Kostića, u režiji Radoslava Milenkovića, koju je SNP pripremilo povodom godišnjice ovog istaknutog autora.
224. Među javom i med snom / N. Popov. — Dnevnik, 11. IV 1991, L. br. 15967, str. 13.
Pričak predstave za koju je scenarijo napisao dr Petar Marjanović po delu Laze Kostića u režiji Radoslava Milenkovića.
225. Devet predstava. — Politika, 12. IV 1991, LXXXVIII, br. 27843, str. 17.
Za predstojeće 36. jugoslovenske pozorišne igre u Novom Sadu predložena je i predstava "Bela kafa" u izvođenju SNP.
226. Laza na tumbi / Milan Jevanić. — Dnevnik, 13. IV 1991, L. br. 15970, str. 18.
Pričak predstave "Među javom i med snom", Laza Kostića u scenejskoj adaptaciji Petra Marjanovića u režiji Radoslava Milenkovića i u izvođenju SNP-a.
227. Rascošni glumачki dar / Nini Popov. — Dnevnik, 14. IV 1991, L. br. 15971, str. 18.
Intervjau sa glumicom SNP-a Gordonom Čurčević, dobitrnicom priznanja Fesitivala u Svetozarevu u godišnje nagrade SNP-a.
228. Porodичni život / N. Popov. — Dnevnik, 18. IV 1991, L. br. 15975, str. 14.
Način premijere "Očevi i oci" Slobodana Seleniča, u dramatizaciji Petra Marjanovića i režiji Slavenka Salotovića, u izvođenju Drame SNP-a.
229. Drugie rечи, исти смисло / Vladimir Kopica. — Dnevnik, 19. IV 1991, L. br. 15976, str. 2.
Pričak završenog 32. festivala jugoslovenskih teataraca, na kojem je učestvovalo i SNP sa predstavom "Bela kafa" A. Popovića, u režiji B. Pleševe.
230. "Očevi i oci" / P. M. — Politika ekspres, 19. IV 1991, XXIX, br. 9739, str. 10.
Beleška o predstavi "Očevi i oci" Slobodana Seleniča u dramatizaciji Petra Marjanovića na sceni SNP.
231. Premijera "Očevi i oci". — Dnevnik, 19. IV 1991, L. br. 15976, str. 19.
Vest da će se u SNP-u održati premijera dramske adaptacije romana Slobodana Seleniča, u režiji Slavenka Salotovića.
232. Apák és fiúk (Očevi i oci) / (Tanjug). — Magyar Szó, 19. IV 1991, XLVIII, br. 15764, str. 13.
Vest o premijeri predstave "Očevi i oci", Slobodana Seleniča, u dramatizaciji Petra Marjanovića i režiji Slavenka Salotovića u SNP-u.
233. U očekivanju - uspeha / V. M. — Politika, 19. IV 1991, LXXXVIII, br. 27850, str. 19.
O predstavi "Očevi i oci" radenoj po romanu Slobodana Seleniča, u režiji Slavenka Salotovića, uoči premijere u SNP.
234. Iz Sterijinog pozorija / Dušan Belić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 32.
Obaveštenje koje predstave je selektor Mani Gojovac predložila za repertoar 36. Sterijinog pozorja. SNP će prikazati predstavu "Bela kafa".
235. Neočekivana glumačka impresija / Vesna Krmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1990/91, str. 23-25.

Razgovor o predstavi SNP "Patnje gospodina Mokinjata" Petara Vajsja u režiji Radoslava Milenkovića na smotri Pozorišta Srbije u Zenunu. U razgovoru učestvovali Radoslav Milenković, Vlada Lazić, Milosav Mirković, Bora Grigorijević, Dušan Mihajlović, Stela Čelković.

236. Poeziju otkrili glumačkim sredstvima / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 21-22.

Sa konferencije za štampu uoči premijere u SNP "Laza Kostić — Medu javom i med snom" u dramatizaciji Petra Marjanovića i režiji Radoslava Milenkovića.

237. Razgovor: profesor Branko Pleša, ansambl Drame i novinari / V. Krčmar, D. Radivojević, S. Lagator. — Dodatak Pozorištu br. 7, 20. aprila 1991, str. 1-40.

Razgovor održan 16. marta 1991. u Maloj dvorani SNP. Učestvovali u razgovoru posle izlaganja Branka Pleše: Vlada Stojanović, Radoslav Milenković, Radoslav Lazić, Milena Bulatović, Rade Kojadinović, Dušanka Radmanović, Gordana Durdević, Miodrag Janoski, Božo Jajčanin, Vladislav Kačanski, Gordana Kamenarović, Aleksandra Pleskonjić Ilić, Mirjana Marković, Mirjana Gardinovacki, Miodrag Petrović, Jelena Antonijević, Danijela Ašiku, Petar Marjanović, Tomislav Knežević.

238. Šest ravnopravnih uloga / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 20-21.

Razgovor sa Predragom Tomanovićem, glumcem povodom nagrade na Danima komedije za ulogu Srde u predstavi "Bela kafa".

239. Nagrade: Gordana Durdević. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 10.

Obrazloženje za nagradu za ulogu Crkve Ružice u predstavi "Bela kafa".

240. Nagrade: Novak Bilbija. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 10.

Obrazloženje za nagradu ulozi Vojinu Jugovića u predstavi "Banović Strahinja".

241. Nagrade u Svetozarevu. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 18.

Na Danima komedije u Svetozarevu nagradata je predstava SNP "Bela kafa" A. Popovića u režiji B. Pleše. Nagradeni su i Gordana Durdević za ulogu Crkve Ružice, Branko Pleša za režiju, Aleksandar Popović za komediografski tekst, Predrag Tomanović za ulogu Srde Žlopoglede.

242. Šišarka na čelu naroda / Zoran R. Popović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 15-17.

Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića u režiji B. Pleše i izvođenju SNP.

243. "Bela kafa" na Festivalu u Svetozarevu / Duška Radivojević. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 17-18.

O učešću predstave SNP na festivalu Dani komedije. Iz razgovora sa Radijicom Žirojevićem, predsednikom Festivala, Ljubomirom Ubavkićem Pendulom, glumcem iz Kragujevca, članom žirija i Radomjom Putnikom, selektorem Festivala.

244. O razorenjo porodici / S. Žikić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 19-20. Prikaz predstave SNP "Bela kafa" izvedene na Danima komedije u Svetozarevu.

245. Pretežno ilustrativno / Vladimir Kopić. — Dnevnik 23. IV 1991, I, br. 15980, str. 12. Prikaz predstave "Očevi ioci" Slobodana Seleniča u dramatizaciji Petra Marjanovića i režiji Slavenka Saletovića na sceni SNP-a.

246. Glumači u pravom planu / Nina Popov. — Dnevnik 23. IV 1991, I, br. 15980, str. 13. Interpretacija sa glumcima i rediteljem Radoslavom Milenkovićem.

247. Fárid el előadás. Slobodan Selenić Áprák és fűkj című regénynek dramatizált változata az Újvidéki Széret Nemzeti Színházban (Umorna predstava: dramatizacija romana "Očevi ioci" Slobodana Seleniča u novosadskom Srpskom narodnom pozorištu) / Bartuc Gabrielić. — Magyar Szó, 29. IV 1991, XLVIII, br. 15774, str. 11. Prikaz predstave u režiji Slavenka Saletovića.

248. Potrošeni život / Radomir Putnik. — Politika, 3. V 1991, LXXXVIII, br. 27862, str. 10. Prikaz premijere predstave "Očevi ioci" Slobodana Seleniča u dramatizaciji Petra Marjanovića, u režiji Slavenka Saletovića i izvođenju SNP.

249. Prerekontra "Očevi ioci" / ŽK. P. — Dnevnik, 7. V 1991, I, br. 1592, str. 14. Beset da ne će se otkažana predstava SNP-a otkratiti nakkadno.

249a. Festivalul de teatru jugoslov (Jugoslovenske pozorišne igre) / E. G. — Libertatea, 18. V 1991, XVI, br. 21, str. 8. 36. Sterijino pozorje otvorioće predstava "Bela kafa" u izvođenju SNP.

250. Kazališta ne dolaze / P. Mirković. — Politika ekspres, 25. V 1991, XXIX, br. 9773, str. 8. Na Sterijino pozorje neće doći pozorišta iz Slovenije i Hrvatske, a igre će otvoriti predstava SNP "Bela kafa".

251. Sterija počeo "Belom kafom" / P. Mirković. — Politika ekspres 27. V 1991, XXIX, br. 9774, str. 11.

36. jugoslovenske pozorišne igre otvorene su predstavom SNP "Bela kafa". Pozorišta iz Hrvatske i Slovenije nisu došla.

252. Pretežno ilustrativno / Vladimir Kopić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 11-12. Prikaz predstave "Očevi ioci" S. Seleniča u režiji S. Saletovića na sceni SNP.

253. Cikliron za početak / Vladimir Kopić. — Dnevnik 28. V 1991, I, br. 16013, str. 12. Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića u režiji Branka Pleše i izvođenju SNP-a.

254. Okrugli sto: Sarajevo, 7. aprila 1991. / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 22-25. Okrugli sto Festivali predstavi SNP "Bela kafa". U razgovoru učestvovali Vojko Soldatović, Mile Gajić, Davor Vagner, Petar Brečić, Miro Lasić, Slobodan Joković, Puba Mateović, Nataša Vaga-

pova, Milutin Mišić, Dalibor Foretić, Aleksandar Popović, Goce Ristovski, Marko Kovačević.

255. U porodici apsolutni nesporazum / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 1-2. Razgovor sa Slavenkom Saletovićem, rediteljem, uoči premijerne predstave u SNP "Očevi ioci" Slobodana Seleniča.

256. Rastur — kolo / P. Mirković. — Politika ekspres, 28. V 1991, XXIX, br. 9776, str. 15. Jugoslovenske pozorišne igre počeće sa predstavom "Bela kafa". Branko Pleša, reditelj predstave predvideo rastur-kolo koje upečatljivo podseća na trenutne prilike u Jugoslaviji.

257. Scenske ilustracije / Milutin Mišić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 11. Prikaz predstave "Očevi ioci" S. Seleniča, u režiji S. Saletovića na sceni SNP.

258. Glumачke bavure / Nina Popov. — Dnevnik, 28. V 1991, I, br. 16013, str. 12. Prikaz po Okruglim stolom kritike Sterijinog pozorišta povodom predstave "Bela kafa" Aleksandara Popovića u režiji Branka Pleše i izvođenju SNP-a.

259. Dodir beskonačnog: Soirée kod gospodice Dunderske / Zoran R. Popović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maj 1991, str. 13-16. Prikaz predstave SNP "Laza Kostić — Medu javom i med snom" u dramatizaciji Petra Marjanovića i režiji Radoslava Milenkovića.

260. Potrošeni život / Radomir Putnik. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 10. Prikaz predstave "Očevi ioci" S. Seleniča i režiji S. Saletovića na sceni SNP.

261. Tradicija velikih predstava / Duška Radivojević. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 3.

Sa konferencije za štampu uoči premijere "Očevi ioci" Slobodana Seleniča u dramatizaciji Petra Marjanovića i režiji Slavenka Saletovića. O predstavi Velimir Životić, Radoslav Lazić i Robert Kolar.

262. U rasponu od straha do smrti / Strahinja Šuljagić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 8-9.

Prikaz premijere "Očevi ioci" Slobodana Seleniča u dramatizaciji Petra Marjanovića i režiji Slavenka Saletovića na sceni SNP.

263. Vészjósól apokaliptikus látomások (Zlosutna apokaliptična vidjenja) II. — Magyar Szó, 28. V 1991, XLVIII, br. 15801, str. 13.

Prikaz predstave "Bela kafa" Aleksandra Popovića, u režiji Branka Pleše i izvođenju SNP, kojom je otvoreno 36. Sterijino pozorje u N. Sadu.

264. La "Sterijino pozorje" doar cinci ansambluri de teatru (Na Sterijinom pozorju svega pet pozorišta) / F. Ursulescu. — Libertatea, 1. VI 1991, XI.VI, br. 23, str. 9.

Zbog otkaza pozorišta iz Slovenije (1) i Hrvatske (3) na ovogodišnjim igrama svega pet predstava u konkurenciji za nagrade SNP će prikazati predstavu "Bela kafa".

265. Najbolja je bila "Kneževa večera" / P. Mirković. — Politika ekspres, 4. VI 1991, XXIX, br. 9783, str. 15.
Na Sterijinom pozorju najveće priznanje za glumu dobio je Stevan Gardinovacki i Milet Leskovac za scensko ostvarenje u predstavi "Bela kafa".
266. Végek értek a 36. Sterija Játékok (Završeno 36. Sterijino pozorje) / It. — Magyar Szó, 4. VI 1991, XLVIII, br. 15807, str. 13.
Članak govori o nagradama 36. Sterijinog pozorja, gde je predstava SNP "Bela kafa" ostvarila zapažene rezultate.
267. Bogat repertoar / N. P. — Dnevnik, 6. VI 1991, L, br. 16022, str. 13.
NaJAVA premijere na sceni CIP-a, "Ljubavni Šorci Vašingtona" Mire Gavrana, u režiji Slavenka Saljetovića i "Staklene menajerice" Tenesei Williamsa u režiji Bogdana Ruskuka.
268. Kakva država – takvo pozorište / Aleksandar Milosavljević. — Stav, 7. VI 1991, br. 79, str. 46-47.
O 36. Sterijinom pozorju na kome je učestvovalo SNP sa predstavom "Bela kafa".
269. Premijul "Sterija" nu a fost decernat (Sterijina nagrada nije dodeljena) / F. U. — Libertatea, 8. VI 1991, XI, VI, br. 24, str. 9.
O nagradama na 36. jugoslovenskim pozorišnim igrama, na kojima je SNP učestvovalo sa predstavom "Bela kafa".
270. George Washington sacerelmei ("Ljubavi Džordža Vašingtona") / b-c. — Magyar Szó, 12. VI 1991, XLVIII, br. 15816, str. 15.
Uoči premijere predstave "Ljubavi Džordža Vašingtona" Mire Gavrana, u režiji Slavenka Saljetovića i izvođenju SNP.
271. O ljubavi i samoni / N. Popov. — Dnevnik, 14. VI 1991, L, br. 16030, str. 12.
Članak posvećen rangu na predstavi "Ljubavni Šorci Vašingtona" Mire Gavrana u režiji Slavenka Saljetovića na sceni CIP-a.
272. "Ljubavni Šorci Vašingtona" / Ž. P. — Dnevnik, 15. VI 1991, L, br. 16031, str. 12.
NaJAVA premijere "Ljubavni Šorci Vašingtona" Mire Gavrana, u režiji Slavenka Saljetovića, i izvođenju Drame CIP-a.
273. Bez pečata umetnosti / Vladimir Kopić. — Dnevnik, 18. VI 1991, L, br. 16034, str. 12.
Oskript na predstavu "Ljubavni Šorci Vašingtona" Mire Gavrana, u režiji Slavenka Saljetovića i izvođenju Drame CIP-a.
274. Predstava o Kosovskom boju / N. P. — Dnevnik, 18. V 1991, L, br. 16034, str. 12.
Na sceni CIP-a gostuje Pozorištvo iz Kruševca sa predstavom "Lazar, veliki kralj" Zvonimira Kostića, u režiji i adaptaciji Nekojoše Bradinu.
275. Politika = színház?! (Politika = pozorište?!) / Faragó Attila. — 7 nap, 21. VI 1991, XLVI, br. 25, str. 20.
Prikaz predstava sa Sterijinog pozorja na kojem je učestvovala i predstava "Bela kafa" u izvođenju SNP-a.
276. Gostuje kruševачki ansambl / N. P. — Dnevnik, 25. VI 1991, L, br. 16041, str. 14.
Na sceni CIP-a gostuje Pozorištvo iz Kruševca sa predstavom "Lazar, veliki kralj" Zvonimira Kostića, u adaptaciji i režiji Nekojoše Bradinu.
277. Zlatna Sterijina / Nini Popov. — Dnevnik, 25. VI 1991, L, br. 16041, str. 13.
Razgovor sa glumicom CIP-a, Stevanom Gardinovac-kićem, ovogodišnjim dobitnikom Sterijine nagrade za glumu, za ulogu Momčila Jabičića u predstavi "Bela kafa".
278. Igra velikog povoda / Vladimir Kopić. — Dnevnik, 28. VI 1991, L, br. 16044, str. 13.
Priča gospodovanja Pozorištva iz Kruševca, na sceni CIP-a, sa predstavom "Lazar, veliki kralj" Zvonimira Kostića u režiji Nekojoše Bradinu.
279. Tačka preseka dva života / Jelena Antonijević. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 15.
Prikaz predstave "Audijencija" Václava Havela u režiji Bogdana Ruškuća na sceni SNP.
280. Tri čekića (o srpu da i ne govorimo) / Gordana Đurđević, Dobrila Šćokica, Sonja Stipić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 15.
O predstavi "Tri čekića (o srpu da i ne govorimo)" Deane Leskovar u režiji Egoна Savina.
281. 36. Sterija játékok (36. Sterijino pozorje) / (G). — Híd, juni 1991, LV, br. 6, str. 628.
O nagradama na 36. Sterijinom pozorju na kojem je SNP prikazalo predstavu "Bela kafa".
282. Napomena / Miro Gavran. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 1.
Autorova napomena za dramu "Ljubavi Džordža Vašingtona" Mire Gavrana, u režiji Slavenka Saljetovića i izvođenju SNP.
283. Bela kafa / László Gerold; preveo s mađarskog Derd Filep. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 14.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića u režiji B. Pleše.
284. Psihološka drama / Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 2-3.
Razgovor sa Slavkom Saljetovićem, rediteljem predstave "Ljubavi Džordža Vašingtona" Mire Gavrana uoči premijere u SNP.
285. Poetika kamorne drame / Radoslav Lazić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 1.
Razgovor sa Mironom Gavranom, autorom predstave "Ljubavi Džordža Vašingtona" koja je na sceni SNP.
286. Rastur kolo spašava predstavu / Mair Musafi. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 12.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića u režiji B. Pleše.
287. Kolo s istorijom / Feliks Pašić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 13.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića u režiji B. Pleše.
288. Pitnja za čijim odgovorima neprestano traga- mo / Dušica Pejović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 9-10.
Prikaz predstave SNP "Ljubavi Džordža Vašingtona" M. Gavrana u režiji Slavenka Saljetovića.
289. Mali neobični ljudi / Zoran R. Popović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 19-23.
Osvrt na dramsku sezonu u SNP.
290. Samo tela bez svetova / Zoran R. Popović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 29-34.
Osvrt na 36. JPI na kojima je SNP prikazalo predstavu "Bela kafa" A. Popovića.
291. Sterijine nagrade na 36. JPI. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 35-36.
Odlukom Žirija 36. JPI nagrađeni su između ostalih i Stevan Gardinovacki za ulogu u "Beloj kafi", Milet Leskovac za scenografiju te predstave i Aleksandar Popović za tekst predstave.
292. Sjajno delo na kraju sezone / Strahinja Šuljagić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 10-11.
Prikaz predstave, "Ljubavi Džordža Vašingtona" Mire Gavrana u režiji Slavenka Saljetovića i izvođenju SNP.
293. Opori humor / Dubravka Vrgoč. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 13.
Prikaz predstave "Bela kafa" A. Popovića koju je SNP prikazalo na 32. festivalu jugoslovenskog teatra u Sarajevu.
294. Siroti Džordž i njegove žene / Aleksandar Milosavljević. — Stav, 5. VII 1991, br. 81, str. 51.
Prikaz predstave "Ljubavi Džordža Vašingtona" M. Gavrana u režiji Slavenka Saljetovića i izvođenju SNP.
295. 36. jugoslovenske divadelne hry – Sterijivo pozorje (36. jugoslovenske pozorišne igre – Sterijivo pozorje) / Gabriela Dudková. — Nový život, 1991, 43, br. 7-8, jul-avgust, str. 257-263.
Prikaz predstava izvedenih na 36. Sterijinom pozorju među kojima je i predstava "Bela kafa" Aleksandara Popovića, u režiji Branka Pleše i izvođenju SNP.
296. Színházi napló (Pozorišni dnevnik) / Gerold László. — Híd, juli/avgust 1991, LV, br. 7/8, str. 745.
Prikaz predstava koje su učestvovali na 36. Sterijinom pozorju. SNP prikazalo predstavu "Bela kafa".
297. Kolektivni junak i njegovu tumači / Bojan Korenić. — Scena, jul-oktobar 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 13-16.
O predstavama izvedenim na 36. jugoslovenskim pozorišnim igrama. SNP prikazalo predstavu "Bela kafa".
298. Nedostaje umetničke čistote i ravnoteže / Vladimir Marenić. — Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 23-25.
O prikazanim predstavama na 36. jugoslovenskim pozorišnim igrama. SNP prikazalo predstavu "Bela kafa", kostimograf je Jasna Petrović-Badnjarević.
299. Dramaturške škole / Mirjana Miočinović. — Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 4-8.
Tribina "Scene" o 36. jugoslovenskim pozorišnim

igrama na kojima je SNP prikazalo predstavu "Be-la kafa".

300. Scenografije predstava prikazanih na 36. pozorju / Milenko Misailović. — Scena, juli-oktobar 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 16-22.
SNP prikazalo predstavu "Bela kafa".

301. Karnevalizacija istorijskih promena / Radomir Putnik. — Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 80-83.
Prikaz predstave "Bela kafa" Aleksandra Popovića u režiji Branka Pleše i izvođenju SNP.

302. Prekid na vezama: opšti pogled na 36. JPI / Radomir Putnik. — Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 25-26.
O 36. Sierijnom pozorju na kome nisu prikazane sve prijavljene predstave, a SNP je prikazalo predstavu "Bela kafa".

303. "Scena" bira dvanaest predstava između dva Sierijina pozorja. — Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 74.

Iz SNP izabrana predstava "Bela kafa" u režiji Branka Pleše.

304. Tihomir Pleskonjić (1927-1989) / Milutin Karisik. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 124.
In memoriam.

305. Drama Srpskog narodnog pozorišta / Dušica Pejović. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 26-29.
Prikaz sezone 1989/90.

306. Vladeta Popov (1955-1989) / Miodrag Petrović. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 125.
In memoriam.

OPERA I BALET

307. Gostujuj Lejningrađani / B. M. — Dnevnik, 6. X 1990, XLIX, br. 15783, str. 12.

Informacija o tome da će u Novom Sadu gostovati ansambl Lejningradskog državnog baleta, sa dve jednočinike: "Šopeneijada", u koreografiji M. Fokini i "Šekherelada", u koreografiji Pavela Šmyuka.

308. Bemutató a Szerb Nemzeti Színházban: "Fehér est" (Premijera u Srpskom narodnom pozorištu: "Veče u belom"). — Magyar Szó, 10. X 1990, br. 15608, str. 11.

Baletski ansambl SNP-a zajedno sa solo igračima iz inostranstva prikazuju predstavu pod nazivom "Veče u belom".

309. Publiku na stepenici / N. Savković. — Dnevnik, 13. X 1990, XLIX, br. 15790, str. 14.

Lejningradski državni balet jednočinikama "Šopeneijada" i "Šekherelada", na gostovanju u SNP-u, oduzevao publiku.

310. Bez igrača i pevača / P. Mirković. — Politika ekspres, 14. X 1990, XXVIII, br. 9556, str. 13.
Iza priznute uprave u SNP ostali gubici. Solisti Baleta i Operе oterani iz SNP.

311. Smena generacija / I. Savković. — Dnevnik, 16. X 1990, XLIX, br. 15793, str. 16.
Prva premijera Baleta SNP-a u текућој сезони очekuje se 10. novembra kada će se izvestiti tri jednočinike na muziku Baha i Lista u koreografiji gostiju iz Mađarske. Obnovljeće će se predstava "Žilala", "Don Kixot", "Kočija Grobovina" i "Šimar".

312. A tánc nyelvén beszélő (Gorvorit jezikom plesa) / Fülöp György. — Magyar Szó, 18. X 1990, XLVII, br. 15585, str. 13.
Gostovanje lenjingradskog državnog baletskog ansambla u SNP-u.

313. Miodrag Janoskic — Dnevnik, 28. X 1990, XLIX, br. 15805, str. 17.

Tekst posvećen dirigentu Oprene SNP-a. Miodragu Janoskicom, koji je dobitnik Oktobarske nagrade grada Novog Sada.

314. O Baletu na početku sezone / V. K. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 1, oktobra 1990, str. 6-7.
Intervju sa Dobrilom Novkov o predstojećim baletskim poduhvatima u SNP.

315. Profesionalizacija uslova rada / Nada Savković. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 1, oktobra 1990, str. 5-6.

Razgovor sa Mladenom Sabljićem, operskim rediteljem o Operi SNP.

316. Šarm istoka / I. Savković. — Dnevnik, 1. XI 1990, XLIX, br. 15809, str. 16.

Kratak razgovor sa novom članicom Baleta SNP-a Jasminkom Joko Komšić, koja je potpisala jednogodišnji ugovor.

317. Veče u belom / I. Savković. — Dnevnik, 5. XI 1990, XLIX, br. 15813, str. 11.

Balet SNP-a će izvesti premijeru tri baletске jednočinike na muziku Baha i Lista u koreografiji gostiju iz Mađarske.

318. Premijera — "U belom" / S. B. — Večernje novosti, 8. XI 1990, XXXVII, br. 24027, str. 25.
Vest da baletski sezonu SNP počinje premijerom baleta "Veče u belom" na muziku J. S. Baha i F. Lista u koreografiji Antala Fodora, Šandora Tota i Petara Lasla.

319. Tri baletske jednočinke. — Politika, 8. XI 1990, LXXXVI, br. 27692, str. 16.

Najava premijere baleta "Veče u belom" u SNP.

320. Tri jednočinike / I. C-B. — Dnevnik, 10. XI 1990, XLIX, br. 15818, str. 14.
Vest da će se na sceni SNP-a održati premijera tri baleta pod nazivom "Veče u belom" na muziku J. S. Baha i F. Lesta.

321. Veče u belom / C. Savić. — Dnevnik, 13. XI 1990, XLIX, br. 15821, str. 12.

Prikaz prve ovocezonke premijere baleta u SNP-u koja je sачinjena od tri baleta na muziku J. S. Baha i F. Lesta, u koreografiji mađarskih baletskih stvaralača Antala Fodora, Šandora Tota i Petara Lasla.

322. Poetika forme / Jelena Šantić. — Politika ekspres, 19. XI 1990, XXVIII, br. 9592, str. 13.
Prikaz baletske predstave "Veče u belom" u izvođenju Baleta SNP.

323. Veče u belom / Milica Zajec. — Borba, 20. XI 1990, LXIX, br. 325, str. 9.
Prikaz premijere baleta "Veče u belom" na muziku J. S. Baha i F. Lista, u koreografiji Antala Fodora, Šandora Tota i Petara Lasla u izvođenju SNP.

Prikaz premijere baleta "Veče u belom" na muziku J. S. Baha i F. Lista, u koreografiji Antala Fodora, Šandora Tota i Petara Lasla u izvođenju SNP.

324. A hattyú tava Kijevból (Labudovo jezero iz Kijeva) / b-c. — Magyar Szó, 21. XI 1990, XLVII, br. 15619, str. 14.
U SNP-u gosiće klasični baletski ansambl iz Kijeva.

325. Gyermekien naïv történet (Priča puna dočige naivnosti) / F. Gy. — Magyar Szó, 24. XI 1990, XLVII, br. 15622, str. 11.
Opera SNP-a priprema predstavu "Prodana neves" Bedžiha Smetane.

326. Ponovo "Veče u belom" / Mira Sujić-Vitorović. — Politika, 25. XI 1990, LXXXVII, br. 27709, str. 17.
Prikaz premijere baleta "Veče u belom" u koreografiji Antala Fodora, Šandora Tota i Petara Lasla u izvođenju SNP.

327. Újvidéknek kell hogy legyen operaháza! (Nem si Sad treba da ima svoju operu!) / Fülöp György. — Magyar Szó, 26. XI 1990, XLVII, br. 15624, str. 9.
Razgovor sa Mladenom Sabljićem, umetničkim direktorom Oprene SNP.

328. Komična priča / I. Savković. — Dnevnik, 27. XI 1990, XLIX, br. 15835, str. 15.
Informacija o tome da će prva srpska premijera u novoj sezonu u SNP-u biti "Prodana nevesta" Bedžiha Smetane, u režiji Branislava Kriščića iz Bratislavе, pod dirigentskom palicom Imre Toplaka.

329. Stela Sergejevna Pirogova: susret s baletskim pedagogom / Ksenija Dinjaski. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembar, 1990, str. 2-3.
Intervju sa baletskim pedagogom uobičajeno "Veče u belom" na sceni SNP.

340. Operska režija u Srpskom narodnom pozorištu / Radoslav Lazic. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembar 1990, str. 25.
Razgovor sa Vladom Popovićem, dugogodišnjim solistom Oprene SNP.

341. Vlada Popović / R. Radoslav / L. Lazic. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembar 1990, str. 23.
Kratka umetnička biografija Vlade Popovića, operskog pevača.

342. Kosmopolitska družina / S. Svenka / Savić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembar 1990, str. 12.
Prikaz baletske premijere "Veče u belom" na muziku Johana Sebastijana Baha i Franca Lista u koreografiji Antala Fodora, Šandora Tota i Petara Lasla na sceni SNP.

343. Unutrašnja struktura muzike i plesa / Nada Savković. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembar 1990, str. 1-2.
O pripremama prve baletske premijere u SNP "Veče u belom" na muziku Johana Sebastijana Baha i Franca Lista u koreografiji Antala Fodora, Šandora Tota i Petara Lasla, razgovor sa Dobrilom Novkov i Martom Molnar.

344. Нашта ново / Свенка Савчић. – Дневник, 6. XII 1990, XLIX, бр. 15844, стр. 16.
Приказ балета "Лабудово јејеро" и "Гала балетског концерта" Кијевског театра који је гостовао у СНП-у.
345. Повратак оперског звука – компактност ансамбла / Валерија Богдан-Попа. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 4, 12. decembra 1990, str. 4-5.
Приказ премијре "Продана невеста" Беджиха Сметане, редитеља Branislava Kriške, под dirigentskom palicom Imre Toplaka на сцени SNP.
346. Branislav Kriška: autobiografska бељешка. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 1.
Бељешка о редитељству, госту SNP, који припрема премијру опере "Продана невеста".
347. Уочи премијере: Imre Toplak, dirigent: Slavejko Kocić/ Vesna Krčmar. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 3.
Разговор са dirigентом i оперским певацем уочи премијере опере "Продана невеста".
348. Вече у белом / Žarko Milenković. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 6-7.
Приказ балетске представе "Концерт за violinu i orkestar E-dur, Ha-mol svita" Johana Sebastijana Bacha i Franca Lista "Kolaž rapsodija" на сцени SNP.
349. Rotacija daje pozorišnu logiku / Duška Radić-vojević. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 1-3.
Разговор са Branislavom Kriškom, редитељем опере "Продана невеста" Bedžiha Smetane уочи премијере у SNP.
350. Internacionalizam – čar umetnosti / Jadranka Radujko. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 5-6.
Разговор са кoreографом Šandrom Totom, гостом SNP, који је поставio "Svit u ha-molu" која се izводi u okviru baleta "Veče u belom".
351. Ponovo "Veće u belom" / Mira Sujčić-Vitorović. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 10.
Приказ балетске премијере "Veće u belom" на сцени SNP.
352. Poetika forme / Jelena Šantić. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 8.
Приказ балетске премијере "Veće u belom" које се сastoји od tri kratke балетске представе на сцени SNP.
353. Višnja Pavlović Drakulić. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 3.
Биографска бељешка о solistkinji SNP која се први put представља у опери "Продана невеста".
354. Jednoslavni plesni oblici / Milica Zajcev. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 3, 12. decembra 1990, str. 9.
"Veće u belom" o postavkama madarskih koreografa Šandora Tota i Ildiko Pongor na сцени SNP.
355. Susret s Valerijem Kovtunom / Ksenija Dinjaski. – Позориште, 1990/91, LVIII, бр. 4, 27. decembra 1990, str. 19.
344. Интервју с Valerijem Kovtunom, играчем, педагогом, кoreографом i уметничким руководијцем кијевског театра класичног балета који је у новембру гостовао у SNP.
356. Јемља без педагође / Н. Савковић. – Дневник, 29. XII 1990, XLIX, бр. 15807, стр. 14.
Најава V југословенског балетског такмичења, од 14. до 20. јануара у Новом Саду, на коме учествују три групе такмичара и 22 кoreографа из целе земље.
357. Jugoslovensko baletsko takmičenje. – Politika, 6. I 1991, LXXXVIII, бр. 27747, стр. 16.
Вест да ће се у SNP одржати Peto jugoslovensko baletsko takmičenje.
358. Дуг сценски живот / Н. Савковић. – Дневник, 10. I 1991, L, бр. 15877, стр. 13.
Најава педесете представе балета "Житеља" Адолфа Адама, у кoreографији и режији Милице Јовановић на сцени СНП-а.
359. Igéterek, tehetségek szemléje (Smotra oboežanja, talenata) / p. k. k. – Magyar Szó, 11. I 1991, XI/VIII, бр. 15666, стр. 15.
Članak o предстојећем V jugoslovenskom baletskom takmičenju koje će se održati u N. Sadu, i mišljenje Branke Rakic, predsednika takmičarskog odbora.
360. Na kraju koncerti / Р. М. – Politika ekspres, 11. I 1991, XXIX, бр. 9641, стр. 13.
У SNP од 15-20. januara održaće se Jugoslovensko baletsko takmičenje.
361. Врхунски домети / Н. Савковић. – Дневник, 11. I 1991, L, бр. 15878, стр. 13.
Разговор са Браниславом Ракићем, председником Савета V југословенског балетског такмичења о предстојећој манифестији.
362. Četiri jugoslovenska baletska takmičenja. – Позориште, 1990/91, LVIII, 14. januara 1991, vanredni broj, str. 14-17.
363. Naše jugoslovensko baletsko takmičenje / Ksenija Dinjaski. – Позориште, 1990/91, LVIII, 14. januara 1991, vanredni broj, str. 12-13.
364. Zabavljamo Terpsihoru / Milica Zajcev. – Позориште, 1990/91, LVIII, vanredni broj, 14. I 1991, str. 4-8.
Уsusret V jugoslovenskom baletskom takmičenju.
365. Почине балетско такмиčenje / Н. С. – Дневник, 15. I 1991, L, бр. 15882, стр. 11.
Вест да почине V југословенско балетско takmičenje у Новом Саду, на коме учествује 57 балетских уметника, 22 koreografa из земље и гости из Бугарске, СССР-а, Италије и Јапана.
366. Megkezdődött a V Országos Balettverseny (Počelo V jugoslovensko baletsko takmičenje) / Fülöp György. – Magyar Szó, 17. I 1991, XLVIII, бр. 15672, стр. 13.
Osvojt na prva dva dana takmičenja, nastup I i II grupe.
367. Baletsko takmičenje / Р. М. – Politika ekspres, 17. I 1991, XXIX, бр. 9647, стр. 15.
У SNP počelo V jugoslovensko baletsko takmičenje.
368. Počelo baletsko takmičenje Jugoslavije / В. М. – Politika, 17. I 1991, LXXXVIII, бр. 27758, стр. 17.
Вест да се у SNP održava Peto baletsko takmičenje Jugoslavije.
369. Само половина у други круг / Н. Савковић. – Дневник, 18. I 1991, L, бр. 15885, стр. 12.
Вест да је жири V југословенског балетског такмичења одбрао само половину пријављених учесника у ужи круг такмичења и да почине takmičenje кореografa.
370. Előírásban a táncművészeti helyzete (U prvom planu položaj umetnosti plesa) / Vékás Valéria. – Magyar Szó, 18. I 1991, XLVIII, бр. 15673, стр. 15.
Kratak osvrt na prva dva dana V jugoslovenskog baletskog takmičenja u Novom Sadu i na položaj ove umetnosti kod nas.
371. Bojkot nездадољних / Нада Савковић. – Дневник, 19. I 1991, L, бр. 15886, стр. 11.
Вест да је за многе учеснике у првом кругу V југословенског балетског takmičenje завршено, а да су чланови СНК из Загреба bojkotovali takmičenje.
372. Egy kerekasztal gőrbelűkre (Krivo ogledalo okruglog stola) / Vékás Valéria. – Magyar Szó, 19. I 1991, XLVIII, бр. 15674, стр. 19.
Članak o razgovoru za okruglim stolom u okviru V jugoslovenskog baletskog takmičenja i o bojkotu takmičara iz Zagreba.
373. Danni baletta u Novom Sadu. – Дневник, 20. I 1991, L, бр. 15886, стр. 8-9.
Најава гала-концерта којим се завршава V југословенско балетско takmičenje.
374. Гала-концерт балетских уметника / Н. С. – Дневник, 20. I 1991, L, бр. 15886, стр. 16.
Најава гала-концерта V југословенског балетског takmičenja u Novom Sadu, на коме ће nastupati наgrađeni umetnici i gosti iz inozemstva.
375. Pet baletskih dana / Н. С. – 2L I 1991, L, бр. 15888, стр. 15.
Вест о завршетку V југословенског балетског takmičenja.
376. Završeno jugoslovensko baletsko takmičenje u Novom Sadu / Н. С. – Дневник, 2L I 1991, L, бр. 15888, стр. 13.
Вест о добитницима награда на завршеном V југословенском балетском takmičenju.
377. Igrali osvetlili obraz / Р. М. – Politika ekspres, 21. I 1991, XXIX, бр. 9651, стр. 13.
O V baletskom takmičenju које је završeno gala-koncertom u SNP.
378. Završeno peto baletsko takmičenje Jugoslavije / В. М. – Politika 21. I 1991, LXXXVIII, бр. 27762, стр. 13.
Vest da je u SNP završeno Peto baletsko takmičenje Jugoslavije.
379. Novi talenti – stari односи / Соња Кошичић. – Дневник, 22. I 1991, L, бр. 15889, стр. 14.
Kratak osvrt na proteklo V југословенско балетско takmičenje i na скандал у вези са bojkotom чланова СНК-а из Загреба.
380. Реч награђених / Н. Савковић. – Дневник, 22. I 1991, L, бр. 15889, стр. 14.

- Разговор са награђенима на **V** југословенском балетском такмичењу: Иреном Ветровом, Милком Хрбарићем, Александром Георгијевском, Анђелом Ђаковићем и кореографом Јасмиником Нојфелд-Шимровићем.
- 381.** Napredak i nesporazumi / Mira Sujić-Vitorović. — Politika, 23. I 1991, LXXXVIII, br. 27764, str. 17.
Коментар поводом Петог југословенског балетског такмичења које је одржано у SNP.
- 382.** Propitljivanje zrelosti / Milica Zajec. — Borba, 23. I 1991, LXX, br. 23, str. 9.
Članak o Petom балетском такмичењу Југославије које је одржано у SNP.
- 383.** Лепота која се памти / Сонja Кошничар. — Дневник, 24. I 1991, L, бр. 15891, стр. 15.
Осврт на гала-концерт приређен на завршетку **V** југословенског балетског такмичења у Новом Саду.
- 384.** Zakončenje baletske zmagane (Završeno baletsko takmičenje) / N. S. — Ruske slovo, 25. I 1991, XLVI, br. 4, str. 9.
Приказ **V** југословенског балетског такмичења одржаног у SNP.
- 385.** Sikeres gálaest (Uspješna gala-predstava) Žarko Milenković. — Magyar Szó, 26. I 1991, XLVIII, br. 15681, str. 14.
Članak о звршном у Југословенском балетском такмичењу у Новом Саду.
- 386.** Beszajénnikos akcijsa / Ildikó Csavkóvits. — Дневник, 29. I 1991, L, бр. 15896, стр. 14.
Осврт на хризе и тешкоте балета.
- 387.** Отказана представа из СНП-а / Ж. П. — Дневник, 29. I 1991, L, бр. 15896, стр. 12.
Вест да се због болести глумца отказује оперета "Слепи миш" Јожана Штауса.
- 388.** Elitéljük kollegáink lávozását (Osdújukem előlök). — Magyar Szó, 30. I 1991, XLVIII, br. 15685, str. 14.
Протесно писмо балетских уметника HNK што су њихове колеге напуштиле **V** балетско такмичење у Н. Саду.
- 389.** Reč koreografa / Milica Jovanović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 23-24.
Milica Jovanović, koreograf, о стварању и животу балета "Žizela" Adolfa Adama поводом 50. извођења на сцени SNP.
- 390.** Jubilej stare repertoarske mezmice / Sonja Košničar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 25-26.
О балету "Žizela" Adolfa Adama поводом 50. извођења на сцени SNP.
- 391.** Nepromišljen postupak / P. Mirković. — Politika ekspres, 30. I 1991, XXIX, br. 9660, str. 13.
О балетском такмичењу у SNP и напуштању такмичења групе солиста HNK из Загреба.
- 392.** Nagrađeni na **V** takmičenju. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 29.
Nagrađeni балетски играчи, кореографи, школа, педагози и председници Saveza JBT на **V** југословенском балетском такмичењу.
- 393.** Balet "Žizela" u SNP: gostovanja u sedmoj postavci baleta "Žizela" / pripremila Dobrila Novaković. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 24-25.
Popis svih поставких балета "Žizela" од 1962. до сезоне 1988/89. на сцени SNP.
- 394.** Naš balet devedesetih / Branka Rakić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, 14. januara 1991, vanredni broj, str. 1-3.
- 395.** Pismo iz Zagreba. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 29.
Pismo baletske igrače Suzane Bašić, Ljiljanе Gvozdenović, Ostoje Janjanin, Spomenke Krušić-Sparemblik, Saše Lukjanov, Almire Osmanić, Mateje Pučko, Davida Sorina, Božice Likak, članova HNK iz Zagreba koji seograju od svojih kolega koji su nezadovoljni odlukom Širija napustili **V** југословенско балетско такмичење у SNP.
- 396.** Nikad suviše dobrog / Mira Sujić-Vitorović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, 14. januara 1991, vanredni broj, str. 9-11.
O dosadašnjim Gala-koncertima baleta.
- 397.** Novi kadrovi u i oko baleta / Milica Zajec. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 27-28.
Uvodno izlaganje na Okruglom stolu u jugoslovenskom takmičenju baletskih umetnika u SNP, čija tema je bila "Novi kadrovi u i oko baleta".
- 398.** Počizija pokreta / Milica Zajec. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 30.
Kritika Gala koncerta koji je održan u SNP i u beogradskom Centru "Sava" u čast nagrađenih na **V** југословенском балетском такмичењу.
- 399.** Vreme ne čeka / Milica Zajec. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 5, 31. januara 1991, str. 26-27.
O Petom југословенском балетском такмичењу, dodeli nagrada.
- 400.** Trawijata umesto Norme / Н. С-и. — Дневник, 14. II 1991, L, бр. 15912, стр. 12.
Вест да не уместо отказане Белинијеве опере "Норма", бити приказана Вердијева "Травијата".
- 401.** Reménykeltő Tosca (Tosca koja puno obećava) / Fülöp György. — Magyar Szó, 17. XII 1990, XLVII, br. 15643 (345), str. 9.
Gostovanje Ljudmile Magamedove i Vladislava Pjavko operskih pevača Boljšog teatra u SNP-u.
- 402.** A rosszul örzött lány (Loše čuvana devojka) / M-a. — Magyar Szó, 21. II 1991, XLVIII, br. 15707, str. 11.
Mišljenje Ike Otrina, koreografi i reditelja baletske predstave "Vragolanka" povodom njenog novognog postavljanja na scenu SNP. Glavne uloge tumači Ana Kušnirova i Rastišlav Varga.
- 403.** Ašken Atalanci kao Liza / Н. С-и. — Дневник, 28. II 1991, L, бр. 15926, стр. 16.
Најава гостовања солистичке балете Народног зорњишта у Београду, која ће на сцени СНП-а тумачити главну женску улогу у балету "Vragolanka" Фердинанда Херолда.
- 404.** Po treći put / Svenka Savinić. — Дневник, 5. III 1991, L, бр. 15930, стр. 14.
Приказ премијерно обновљене балетске представе "Vragolanka" Фердинанда Херолда, у режији и кореографији Ике Отрине.
- 405.** Balet "Vragolanka" / Ж. П. — Дневник, 7. III 1991, L, бр. 15933, стр. 14.
Најава балетске представе "Vragolanka" Фердинанда Херолда у режији и кореографији Ике Отрине.
- 406.** Novosadani sa "Slepim mišom" / V. S. — Politika, 8. III 1991, LXXXVIII, br. 27808, str. 16.
Vesti da će SNP gostovati u Sava-centru u Beogradu sa operetom "Slepi miš" Johana Strausa u režiji Vlade Stefanovića.
- 407.** Autorsko vece Rudolfa Brucknera / Б. Х. — Дневник, 12. III 1991, L, бр. 15938, стр. 12.
Најава ауторске вечери композитора Рудолфа Брукнера у СНП-у на којој ће бити изведена композиција "Мечникурска" и фрагменти циклуса "Видик из склоништа онима".
- 408.** Premijera "Pajača" / В. Жлокан. — Дневник, 12. III 1991, L, бр. 15938, стр. 13.
Најава премијере опере "Пајачи" Ружела Леонкалава у режији Дејана Миладиновића, у СНП-у.
- 409.** A rosszul örzött lány (Loše čuvana devojka) / Žarko Milenković. — Magyar Szó, 13. III 1991, XLVIII, br. 15727, str. 14.
Prikaz baletske predstave "Vragolanka" u koreografiji Ike Otrine i izvođenju Baleta SNP-a. Tumač glavne uloge је Ана Куšnirova.
- 410.** Bajazzók (Pajaci) / b-c. — Magyar Szó, 14. III 1991, XLVIII, br. 15728, str. 11.
Uoči premijere Leonkavalove opere "Pajaci" u SNP mišljenje Miodraga Janoskog, v. d. upravnika Pozorišta.
- 411.** Baletska predstava sa dramaturškim likom / Vesna Krmar. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 23-25.
Razgovor na konferenciji za štampu uoči premijere obnovljenog baleta SNP "Vragolanka" Ferdinandanda Heroldi i Žane Dobervala u koreografiji i režiji Ike Otrina. U razgovoru su učestvovali Ika Otrin, Ana Kušnirova, Vasile Halaku, Apostol Hristidis, Rastišlav Varga, baletski solisti.
- 412.** Malo baletsko predstavljanje / V. K. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 25.
Razgovor sa Ašhen Atalancem, balerinom beogradskog SNP, која u балету SNP "Vragolanka" tumači lik Lize.
- 413.** Pod našim krovom: (16. decembar 1990 – 15. februar 1991) / pripremila V. K. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 26-27.
Kratke балетске о одиграним оперским и балетским представама у SNP-у.
- 414.** Ugodna otkrića / Jagoda Martinčević. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 38-39.
U operi "Figarov pir" Wolfganga Amadeusa Mozart-a u HNK u Zagrebu запаžen је nastup novosadina Bojana Kneževića.
- 415.** Nekonvencionalna postavka / Marija Adamović. — Дневник, 19. III 1991, L, бр. 15945, стр. 12.
Приказ премијере "Пајачи" Ружела Леонкалава на сцени СНП-а.
- 416.** Balet iz Pečuja / M. M-и. — Дневник, 29. III 1991, L, бр. 15955, стр. 16.
Најава гостовања "Балет софијане" из Печуја на сцени СНП-а, балетима "Жар птица" и "Алтум силен-

- шијум" у кореографији Живојина Новкова и "Странице живота" у кореографији Јаншана Херцога.
417. Солидни ансамбл – Дневник, 4. IV 1991, L, бр. 15961, стр. 20.
Приказ гостованы три балета у СНП-у, којим је отворен 11. ПОМУС, "Жар птица" и "Алтум силенцијум" у кореографији Живојина Новкова и "Странице живота" у кореографији Јаншана Херцога, у извођењу Националног балета из Печуја.
418. Ауторитети без власти / Љада Савковић – Дневник, 19. IV 1991, L, бр. 15976, стр. 12.
Разговор са кореографом Иком Отрином, који је на сцене СНП-а поставио балет "Стварање света" Андреја Петрова.
419. A világ teremtése: holnap balett bemutatót az újjáélti Szerb Nemzeti Színházban (Стварање света: балетска премијера у SNP-у) / Ј. – Magyar Szó, 19. IV 1991, XLVIII, br. 15764, str. 13.
Најава балетске премијере "Стварање света" Андреја Петрова у режији Ике Отрине у SNP-у.
420. Posle premijere / Marija Adamov. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 2-3.
Приказ оперске премијере "Пажац" Рудера Леонкала у режији Дејана Миладиновића под dirigentskom palicom Јанре Топлика, на сцени SNP.
421. Prodana nevesta / Valerija Bogdan Popa. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 13-14.
Одломак из критике о представи.
422. Operski pevač – dirigent – reditelj / Radislav Lazić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 38-41.
Разговор са оперским певацем и вокалним педагогом Владимиром Јовановићем о професiji оперског певаца.
423. Nagrada: Branka Oklješa. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 11.
Награда солисти Опere SNP за улогу Неде у опери "Пажац".
424. Nagrada: Branka Rakić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 11.
Образлоženje za nagradu za organizovanje i realizaciju u jugoslovenskog baletskog takmičenja u SNP.
425. Nagrada: Rastislav Varga. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 11.
Образлоženje za nagradu prvaku Baleta SNP за улогу Алене у балету "Vragolanka".
426. Премијера балета "Стварање света" / Н. П. – Дневник, 20. IV 1991, L, бр. 15977, стр. 19.
Вест да ће на сцени СНП-а бити одржана премијера овог балета у кореографији и режији Ике Отрине.
427. Самостално извођење опере "Пажац" / припремила Duška Radivojević. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 1-2.
Sa konferencije za štampu 11. aprila 1991, u разговору учествовали Miodrag Janoski, Mladen Sablić, Јанре Топлијак, Šime Mardešić.
428. Po treći put / Svenka Savić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 29.
Приказ обновљене балетске представе у SNP "Vra-
- golanka" Ferdinanda Herolda u кореографији и режији Ике Отрине.
429. Стварање света / Љ. Савковић. – Дневник, 20. IV 1991, L, бр. 15977, стр. 16.
Најава премијере балета "Стварање света" Андреја Петрова у кореографији и режији Ике Отрине, у извођењу Балета СНП-а.
430. Sa operske scene / Jovanka Stepanović Zvekić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 41-42.
Кратка оперска биографија оперског солисте SNP.
432. Допољнива представа / Свенка Савић. – Дневник, 25. IV 1991, L, бр. 15982, стр. 12.
Приказ премијере балета "Стварање света" А. Петрова на сцени СНП-а у режији и кореографији Ике Отрине.
433. Изјава шапе и забле / Љада Савковић. – Дневник, 27. IV 1991, L, бр. 15984, стр. 15.
Интервју са совјетским композитором Андрејем Петровим, аутором балета "Стварање света" који је недавно премијерно изведен на сцени СНП-а.
434. Обнова "Кнеза Игора" / Љ. Савковић. – Дневник, 9. V 1991, L, бр. 15994, стр. 13.
Чланак посвећен обновљеној опери "Кнез Игор" Александра Бородина у извођењу Опere СНП-а.
435. A családom a legősíntebb birlálom (Porodica mi je najiskreniji kritičar) / Fehér Rózsa. – Magyar Szó, 19. V 1991, XLVIII, br. 15782, str. 14.
Разговор са Вероником Виткай Ковач, оперском певацом SNP, приликом jubilarnog koncerta u Studiju M, povodom 40 godina aktivnog pevanja.
436. Nedorađena opera / Marija Adamov. – Дневник, 20. V 1991, L, бр. 16005, стр. 11.
Критички осврт на обновљену оперу "Кнез Игор" Александра Бородина на сцени СНП-а, са гостима из СССР, Јуријем Григорјевим, Ларисом Јурченковим и Николајем Кириншевим.
437. Obnova opere "Љубавни напитак" / Н. С-и. – Дневник, 25. V 1991, L, бр. 16010, стр. 15.
Вест о обнови опере "Љубавни напитак" Гајтана Доницетија на сцени СНП-а.
438. Razgovor o koncertu baletske škole / Ksenija Đinđaski. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 34-35.
Разговор о сколovanju baletskih igrača u Novom Sadu sa baletskim pedagogom Stelom Pirogov iz SSSR.
439. Operski pevač – dirigent – reditelj / Radislav Lazić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 47-48.
Разговор са оперским певацем и вокалним педагогом Владимиром Јовановићем о професiji оперског певаца.
440. Balet inspirisan Efesovim karikaturama / Duška Radivojević. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 4-6.
Sa konferencije за штампу 10. априла 1991, у разговору учествовали Miodrag Janoski, Mladen Sablić, Јанре Топлијак, Šime Mardešić.
453. Ljiljana Mijač (1942-1991): In memoriam / Svenka Savić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 64.
In memoriam balerini SNP.
- "Стварање света" Andreja Petrova po libretu N. Kasatkine i V. Vasiljeva u кореографији и режији Ике Отрине. О представи Ika Otrin, Zlatko Panjić, Alia Goduljan.
441. Dopadljiva predstava / Svenka Savić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. маја 1991, str. 6-7.
Приказ балетске премијере "Стварање света" А. Петрова у кореографији и режији Ике Отрине и извођењу Балета SNP.
442. "Љубавни напитак" / Ј. П. – Дневник, 8. VI 1991, L, бр. 16024, стр. 12.
Најава опере "Љубавни напитак" Гајтана Доницетија на сцени СНП-а.
443. "Пајаџи" / Ј. П. – Дневник, 11. VI 1991, L, бр. 16027, стр. 14.
Најава опере "Пајаџи" Леонкалава на сцени СНП-а.
444. балет "Стварање света". – Дневник, 12. VI 1991, L, бр. 16028, стр. 14.
Најава балета "Стварање света" Александра Петрова на сцени СНП-а.
445. У "Травијати" гошића из Скопља. – Дневник, 19. VI 1991, L, бр. 16035, стр. 16.
На сцени СНП-а биће изведена опера "Травијата" Џузепе Вердија, у којој пева Славица Галић-Петрова са гошићем из Скопља.
446. Гала-концерт / Н. С-и. – Дневник, 20. VI 1991, L, бр. 16036, стр. 12.
Најава гала-концерта којим се завршава балетска сезона у СНП-у, а учествују солисти Балета из Будимпеште и Есена као и ансамбл и солисти Балета СНП-а.
447. Користан покушај / Свенка Савић. – Дневник, 25. VI 1991, L, бр. 16041, стр. 13.
Приказ гала-концерта балетских уметника СНП-а и њихових гостију који је изведен на крају сезоне.
448. Криза публике / Н. Савковић. – Дневник, 28. VI 1991, L, бр. 16044, стр. 13.
Текст посвећен протеклој сезони Опere и Балета СНП-а.
449. Povratak publike uslovjen povratkom kvaliteta na sceni / Vesna Krčmar. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10. juna 1991, str. 5-7.
Razgovor sa Janezom Govednikom, dirigentom SNP.
450. Gala-koncert baletskih umetnika / Svenka Savić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10. juna 1991, str. 11.
Ansambel Baleta SNP izveo koncert sačinjen od igara iz pojedinih baletskih predstava, pod rukovodstvom Ике Отрине.
451. Kosmopolitski duh grupe i čistota pokreta klasične igre / Svenka Savić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10. juna 1991, str. 17-18.
Osvojt na proteklu baletski sezonom u SNP.
452. U spomen na Ljilju Bebu Mijač / Jelica Bjelić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10. juna 1991, str. 64.
In memoriam balerini SNP.

Umetnički portret balerine SNP Ljiljane Kišprdić-Mijač.

454. Razgovor o Baletu SNP sa pedagogom iz Moskve / Ksenija Dinišević - Dnevnik, 20. VII 1991, L. br. 16066, str. 16.

Razgovor o Baletu SNP-a sa Stelom Piščakovom, balerinom moskovskog Bolšegog teatra, koja je gostovala u SNP-u.

455. Opera i balet / Eugen Gvozdanović. - Amfion pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 44-45.

Prikaz sezone 1989/90.

NOVOSADSKO POZORIŠTE – ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ, NOVI SAD

456. Közönséghívóat (Pozivanje gledalaca) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 30. IX 1990, XLV, br. 15567, str. 19.

Razgovor sa Željanom Franjom, dramaturgom Novosadskog pozorišta.

457. Bemutatók az Újvidéki Színházban: Max Frisch és Kopecky (Premiere u Novosadskom pozorištu: Maks Fris i Kopecki) / b-c. - Magyar Szó, 2. X 1990, XLVII, br. 15569, str. 15.

U Novosadskom pozorištu u oktobru prikazade se dve premijere "Biderman i palikuća" Maka Frisa u režiji Ljuboslava Majere i kabare "Kraljevstvo za konja" Lasla Kopeckog.

458. Bidermann és a gyűjötgatók (Biderman i palikuća) / b-c. - Magyar Szó, 6. X 1990, XLVII, br. 15573, str. 11.

Premijera u Novosadskom pozorištu "Bidermann i palikuća" od Maka Frisa u režiji Ljuboslava Majere.

459. Tanulság nincs? De van! (Zar nema pouke? Imat!) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 7. X 1990, XLVII, br. 15574, str. 17.

Razgovor sa Ljuboslavom Majerom rediteljem, povodom predstave "Biderman i palikuća" Maka Frisa, izvedenoj na sceni Novosadskog pozorišta.

460. Однос према савести / Н. Попов - Дневник, 8. X 1990, XLIX, br. 15785, str. 16.

Најава отварања нове pozorišne сезоне у Novosadskom pozorištu - Újvidéki Színház "Biderman i palikuća" Maka Frisa, u režiji Ljuboslava Majere.

461. Ma este bemutató: Napjaink Biedermannja (Danas premijera: Biedermann današnjice) / b-c. - Magyar Szó, 11. X 1990, XLVII, br. 15578, str. 11.

Premijera predstave "Biderman i palikuća" u Novosadskom pozorištu u režiji Ljuboslava Majere.

462. Хладно поред ватре / Владимира Копицца - Дневник, 13. X 1990, XLIX, br. 15790, str. 14.

Kritički prikaz predstave "Biderman i palikuća" Maka Frisa u režiji Ljuboslava Majere, na sceni Novosadskog pozorišta - Újvidéki Színház.

463. Девета дефагизма / Н. П. - Дневник, 13. X 1990, XLIX, br. 15790, str. 14.

Вест да ће nova Pozorišna družina "Cibinor blua" premijerno izvesti predstavu "Deveta deffagizma"

Ctevina Koprišnica u režiji Vladimira Jancića, na sceni Novosadskog pozorišta - Újvidéki Színház.

464. Egy tándráma tanulásigai (Pouke jede drame) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 14. X 1990, XI.VII, br. 15581, str. 17.

Prikaz predstave "Biderman i palikuća" Maka Frisa u režiji Ljuboslava Majere u Novosadskom pozorištu.

465. Biedermann úr gondjai (Brige gospodina Bidermana) / Csordás Mihály. - 7 Nap, 21. X 1990, XLV, br. 42, str. 22.

Prikaz premijerne predstave "Biderman i palikuća" Maka Frisa, u režiji Ljuboslava Majere i izvedenju glumaca Novosadskog pozorišta.

466. A Kassai Thália Színház vendégjátéka (Gostovanje pozorišta Thalia iz Kassel) / b-c. - Magyar Szó, 23. X 1990, XLVII, br. 15590, str. 14.

U okviru nedeljnog programa Novosadskog pozorišta nastupajući u pozorištu Thalia iz Kaše sa predstavom "Izazivaće kise" od N. Richarda Nasha u režiji Šandora Beke.

467. Szentivánppani húcsú Pécess (Slava svetog Stevana u Pećuju) / Nánay István. - Ild, oktobra 1990, LIV, br. 10, str. 1064-1066.

Prikaz predstave "Slava Svetog Stevana" Miroslava Krleže, u režiji Lasla Bagoša, koju su u Pećiju izveli na srpskohrv. i mad. jeziku. Predstava na mad. jeziku izveli su glumci iz Novosadskog pozorišta i Osijeka.

468. Sok Mellékzöngével (S puno popratnog zvuka) / Pállop György. - Magyar Szó, 2. XI 1990, XLVII, br. 15600, str. 13.

Opera Nabuko u Novosadskom pozorištu.

469. Vendégjáték vendégjáték mellett (Gostovanje za gostovanjem) / b-c. - Magyar Szó, 3. XI 1990, XI.VII, br. 15601, str. 11.

Gostovanja iz Beograda, Osijeka i Budimpešte u Novosadskom pozorištu za vreme Šahovske olimpijade.

470. Profi Kakukkfészek (Profesionalno Kukavičje gnezdo) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 4. XI 1990, XLVII, br. 15630, str. 9.

NP iz Segedina gostovalo u Novosadskom pozorištu sa predstavom "Kukaviče gnezdo" u režiji Derda Kočmaroša.

471. Живот као шах / Н. Попов - Дневник, 6. XI 1990, XLIX, br. 15814, str. 14.

Најава predstave "Kraljevstvo za konja" Lasla Kopeckog u režiji Tibora Vajde, na sceni Novosadskog pozorišta Újvidéki Színház.

472. A színészeti szereknell (Pozorišnog umetnika treba voleti) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 7. XI 1990, XLVII, br. 15605, str. 14.

Razgovor sa pozorišnom umetnicom Ibi Romhányi, povodom gostovanja Novosadskog pozorišta u Koložvaru.

473. Ma este kabare az Újvidéki Színházban (Danas uveće kabare u Novosadskom pozorištu) / b-c. - Magyar Szó, 7. XI 1990, XLVII, br. 15605, str. 14.

Kabare "Kraljevstvo za konja" Lasla Kopeckog u

režiji Tibora Vajde, biće prikazan u Novosadskom pozorištu.

474. Az orfeum enyhe szabadsága (Blaga sloboda orfeja) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 10. XI 1990, XLVII, br. 15608, str. 11.

Premijera kabare humoriste Lasla Kopeckog u Novosadskom pozorištu.

475. A Kis Sterija mai műsora: Bernarda Alba háza (Današnji program Malog pozorja: Dom Bernarde Albe). - Magyar Szó, 13. XI 1990, XLVIII, br. 1561, str. 15.

U okviru Malog pozorja, u Novosadskom pozorištu biće prikazana predstava "Dom Bernarde Albe".

476. Bolha a fülbén (Buba u uhu) / b-c. - Magyar Szó, 16. XI 1990, XLVII, br. 15614, str. 13.

Gostovanje Hrvatskog narodnog kazališta u Novosadskom pozorištu sa predstavom "Buba u uhu" Žorža Fejdoa.

477. Szent Genesius védencei (Zaštitnici Svetog Genesija) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 18. XI 1990, XLVII, br. 15616, str. 17.

Razgovor sa Editom Farago, glumicom Novosadskog pozorišta o nedavno osnovanom pozorišnom ansamblu "Sveti Genesius".

478. Fővárosi színeszek az Újvidéki Színházban (Glumci iz prestonice u Novosadskom pozorištu) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 22. XI 1990, XLVII, br. 15620, str. 11.

Gostovanje Ateljea 212 u Novosadskom pozorištu sa predstavom "Advokat Patlen".

479. Felnagyított saktfigurák (Uveličane figure za šah) / Csordás Mihály. - 7 Nap, 23. XI 1990, XLV, br. 47, str. 21.

Prikaz predstave "Kraljevstvo za konja" Lasla Kopeckog, u režiji Tibora Vajde i izvedenju glumaca Novosadskog pozorišta.

480. A budapesti Nemzeti Színház Újvidéken (Nacionalno pozorište iz Budimpešte u Novom Sadu) / b-c. - Magyar Szó, 24. XI 1990, XLVII, br. 15622, str. 11.

Gostovanje Nacionalnog pozorišta iz Budimpešte u Novosadskom pozorištu sa predstavama "Antigona" i "Lice".

481. Molnár Ferencel Szegeden (U Segedinu sa Ferencom Molnarom) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 1. XII 1990, XLVII, br. 15627, str. 9.

Gostovanje Novosadskog pozorišta u Segedinu sa predstavom "Igra u dvoru" Feranca Molnara u režiji Ljubomira Draskića.

482. Időszerű közép-keleti-európai motívumok (Savremeni motivi srednjo-istočne evrope) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 2. XII 1990, XLVII, br. 15628, str. 13.

Gostovanje Nacionalnog pozorišta iz Budimpešte u Novosadskom pozorištu sa predstavom "Lice" Slavomira Mrožeka i "Antigona" Ištvana Eršija.

483. A pécsi Kisszínház vendégjátéka (Gostovanje Malog pozorišta iz Pećuja). - Magyar Szó, 5. XII 1990, XLVII, br. 15631, str. 14.

Gostovanje Malog pozorišta iz Pećuja u Novosadskom pozorištu sa predstavom "Opera za tri groša" Bertolta Brechta u režiji Lasla Bagoša.

484. Из историје смеха / Владимијр Конинц. – Дневник, 6. XII 1990, XLIX, бр. 15841, стр. 16.
Најава гостовања београдског Атељеа 212 на сцени Новосадског позоришта – Ујидечки Színház са представом "Алвокат Патлус" непознатог аутора у режији Радослава Дорђина.
485. Ricsi, Ricsi, Ricsi (Riči, Ricí, Ricí) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 11. XII 1990, XLVII, бр. 15637, стр. 15.
Razgovor sa Laslom Bagoši, rediteljem i direktorom Malog pozorišta iz Pećuja, povodom гостовања са представом "Opera za tri groša" u Novosadskom pozorištu.
486. Ујидечки színház : szombaton бемутатó (Novosadsko pozorište : u subotu premijera) / b-c. – Magyar Szó, 11. XII 1990, XLVII, бр. 15637, стр. 15.
U izvedenju Novosadskog pozorišta biće приказана премијера "Seoska lola" u режији Đerda Hernjaka.
487. Groteszk salvédő (Groteskni zidni tepih) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 12. XII 1990, XLVII, бр. 15638, стр. 15.
Razgovor sa Đerdom Hernjakom, reditelj predstave "Seoska lola" u izvedenju Novosadskog pozorišta.
488. Naši planovi / Árpád Farago. – Pozorište, 1990/91, LVIII, 12. decembra 1990. br. 3, str. 24.
O programu radi Novosadskog pozorišta.
489. 120 Kastély (120. Dvorac) / Faragó Attila. – Képes Ijsúság, 12. XII 1990, XLV, br. 1969, стр. 20.
Osrt na komediju Ference Molnara "Igra u dvoru" koja već deset godina ne silazi sa repertoara Novosadskog pozorišta.
490. У свету кича / Н. Попов. – Дневник, 14. XII 1990, XLIX, бр. 15852, стр. 16.
Најава премијере "Сосоког поле" по тексту Еде Тота у режији Ђерђа Херњака, на сцени новосадског позоришта – Ујидечki Színház.
491. Ma esti bemutató : A falu rossza, avagy a negyedik ablak (Danas uveće premijera : Najgori čovek u selu, odnosno četvrti prozor) / b-c. – Magyar Szó, 15. XII 1990, XLVII, бр. 15641, стр. 11.
Premijera dela Ede Tota "Seoska lola" na sceni Novosadskog pozorišta u режији Đerda Hernjaka.
492. Képzelt lények találkozása a salvdón (Susret izmišljenih bića na zidnom tepihu) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 18. XII 1990, XLVII, бр. 15644, стр. 13.
Prikaz predstave "Seoska lola" u режији Đerda Hernjaka na sceni Novosadskog pozorišta.
493. Ујидечki színház : Paripacitrom (Novosadsko pozorište : "Konjska baleta") – Magyar Szó, 18. XII 1990, XLVII, бр. 15644, стр. 13.
Repertoar Novosadskog pozorišta uz popratni tekst o pojedinim predstavama.
494. Biedermann ürügyén : színkritika helyett egy ösrégi témáról (Bidermann kao izgovor : o jednoj prastaroj temi umesto pozorišne kritike) / Guelmino Sándor. – Uženet, decembar 1990, XX, бр. 12, стр. 993-996.
Prikaz predstave "Biderman i palikuća" Maksa
- Priša, u režiji Ljuboslava Majere i izvedenju glumaca Novosadskog pozorišta.
495. Az Újvidéki Színház Szivácon szerepel (Gostovanje Novosadskog pozorišta u Sivcu) / M-t. – Magyar Szó, 4. I 1991, XLVIII, бр. 15659, стр. 9.
Vest o gostovanju Novosadskog pozorišta u Sivcu.
496. Gyerűnk a színházba be (Údimo u pozorište) / b-c. – Magyar Szó, 8. I 1991, XLVIII, бр. 15663, стр. 14.
Razgovor sa Árpádom Farago, direktorom i Žužanom Franjom, dramaturgom Novosadskog pozorišta o preplati za predstave, repertoaru za 1991. i materijalnom položaju Pozorišta.
497. Hurcolom magam végig Európán (Seljakam se kroz Evropu) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 12. I 1991, XLVIII, бр. 15667, стр. 19.
Razgovor sa Peterom Temerijem, rediteljem predstave "Konjska baleta" Ota Tolnaija pred prizvedbu u Novosadskom pozorištu.
498. Siker Szegeden (Uspeh u Segedinu) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 13. I 1991, XLVIII, бр. 15668, стр. 13.
Prikaz i mišljenje gledalaca o predstavi "Vojeck" Georga Bihnera, u режији Gabora Tompe, коју je Novosadsko pozorište izvelo u Segedinu.
499. Vízkeresz, vagy amit akartok (Vodeni krst ili Kako vam drago) / Faragó Attila. – Magyar Szó, 22. I 1991, XLVIII, бр. 15677, стр. 15.
O Šekspirovoj komediji "Kako vam drago" u режији Lasla Gala i izvedenju Pozorišta "Gardonji Geza" iz Egera, uoči gostovanja na sceni Novosadskog pozorišta.
500. Egriek vendégejátéka Újvidéken (Gostovanje pozorišta iz Egera u Novom Sadu) / b-c. – Magyar Szó, 16. I 1991, XLVIII, бр. 15681, стр. 11.
Vest o gostovanju Pozorišta "Gardonji Geza" iz Egera sa predstavom "Kako vam drago" na sceni Novosadskog pozorišta.
501. Ósbemutató (Praizvedba) / b-c. – Magyar Szó, 30. I 1991, XLVIII, бр. 15685, стр. 14.
Mišljenje autora i reditelja uoči prizvedbe drame "Konjska baleta" u Novosadskom pozorištu.
502. Paripacitrom / b-c. – Magyar Szó, 31. I 1991, XLVIII, бр. 15686, стр. 11.
Uoči prizvedbe predstave "Konjska baleta" Ota Tolnaija, u режији Petera Temerija i izvedenju Novosadskog pozorišta. .
503. Низов праизведбе / Н. Попов – Дневник, 31. I 1991, Л, бр. 15898, стр. 13.
Најава праизведбе "Конјска балета" Ота Толнајија у режији Петра Темерија, госта из Мађарске, на сцени Новосадског позоришта – Ујидечki Színház.
504. A falu rossza, avagy a negyedik ablak (Najgori čovek u selu, odnosno četvrti prozor) / Gerold László. – Hid, januar 1991, LV, бр. 1, стр. 93.
Prikaz predstave "Seoska lola" Ede Tota u режији Đerda Hernjaka na sceni Novosadskog pozorišta.
505. Kópé! Kabaré? (Nevaljalko! Kabare?) / Guelmino Sándor. – Uženet, januar 1991, XXI, бр. 1, стр. 65.
Prikaz predstave "Kraljevstvo za konja" Lasla Ko-
- peckog u režiji Tibora Vajde na sceni Novosadskog pozorišta.
506. Folkfantastikum / Istvan Virág. – Premijera, 1. II 1991, XVII, бр. 64, стр. 6.
Prikaz predstave "Seoska lola" Ede Tota, u режији Đerda Hernjaka, i izvedenju Novosadskog pozorišta – Uјидечki Színház.
507. Közép-európai Álmok kulecs (Ključ srednjeevropskih snova) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 2. II 1991, XLVIII, бр. 15688, стр. 11.
Prikaz predstave "Konjska baleta" Ota Tolnaija, u режији Petera Temerija i izvedenju Novosadskog pozorišta.
508. Гостује театар из Сомбара / Н. П. – Дневник, 2. II 1991, Л, бр. 15900, стр. 12.
Најава гостовања НП из Сомбара са комедијом "Флорентински шешир" Ежене Лабиша у режији Јубомира Драшкића, на сцени Новосадског позоришта – Ујидечки Színház.
509. Постихи немог крика / Нада Сакошић. – Дневник, 10. II, бр. 15908, стр. 20.
Интервју са Катарином Лапином глумицом Новосадског позоришта – Ујидечки Színház.
510. Az Újvidéki Színház a Budapesti Távazsi Fesztiválon (Novosadsko pozorište na Prolećnom festivalu u Budimpešti) / B-c. – Magyar Szó, 13. II 1991, XLVIII, бр. 15699, стр. 14.
Vest da je Novosadsko pozorište pozvano d učeštвује na Budimpeštanskom prolećnom festivalu, где ће извести Bihnerovu dramu "Vojeck" u режији Gabora Tompe.
511. Библијски ликови / Н. П. – Дневник, 14. III 1991, Л, бр. 15940, стр. 21.
Најава премијере "Ствараме света и остале ствари" Арутјура Милера у режији Габора Пингера, изложену Новосадском позоришту – Ујидечки Színház.
512. Látni a láthatatlan (Videti ono što se ne može videti) / Csordás Mihály. – 7 nap. 15. II 1991, XLVI, бр. 7, стр. 24.
Prikaz premijere "Konjska baleta" Ota Tolnaija u режији Petera Temerija na sceni Novosadskog pozorišta.
513. A portré (Portret) / Faragó Attila. – Képes Ijsúság, 27. II 1991, XLVI, бр. 1978, стр. 22.
Prikaz pozorišne predstave "Portret" S. Mrožeka u режији Gabora Mikloša, коју je izvelo Nacionalno pozorište iz Budimpešte na sceni Novosadskog pozorišta.
514. Paripacitrom ("Konjska baleta") / Guelmino Sándor. – Uženet, februar 1991, XXI, бр. 2, стр. 159.
Prikaz premijere "Konjska baleta" Ota Tolnaija u режији Petera Temerija na sceni Novosadskog pozorišta.
515. Woyeck a zimonyi színházban (Vojeck u zemunskom pozorištu) / m. k. – Magyar Szó, 5. III 1991, XLVIII, бр. 15719, стр. 12.
Okrugli sto kritike o predstavi Novosadskog pozorišta prikazanoj na Smotri pozorišta iz Srbije u Zemunu.
516. Novi model teatra / A. Mujčinović. – Politika ekspres, 7. III 1991, XXIX, бр. 9696. str.

15. Arpad Farago, upravnik Novosadskog pozorišta želi da im Dušan Kovačević ustupi jednu svoju dramu.
517. Nedovršena drama / Radomir Putnik. – Politika, 8. III 1991, LXXXVIII, br. 27808, str. 16. Prikaz predstave "Vojeck" George Bihnera u režiji Gabora Tompe, koju je Novosadsko pozorište izvelo na zemunjskoj sceni u okviru smotre "Srpsko pozorište danas".
518. Abban a színházban hiszek, amelyiknek van közhőssége (Verujem u ono pozorište, koje ima publiku) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 10. III 1991, XLVIII, br. 15724, str. 13. Interview sa Gaborom Pinterom, studentom 3. god. i rediteljem predstave "Stvaranje sveta i druge stvari" Artura Milleru, pred premijeru u Novosadskom pozorištu.
519. Mint a možiban (Kao u bioskopu) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 12. III 1991, XLVIII, br. 15726, str. 13. Prikaz predstave "Čudan par" Nila Sajmona, koju je u dve verzije izvelo segedinsko Nacionalno pozorište na sceni Novosadskog pozorišta. Reditelj "Ženske verzije" je Derd Koremaroš, a "mušku verziju" je režirao János Šandor.
520. Ez nem tiltakozás (Ovo nije protest). – Magyar Szó, 13. III 1991, XLVIII, br. 15727, str. 15. Protestno pismo grupe glumaca Novosadskog pozorišta zbog opluštanja 5 novinara madarske redakcije RTV NS.
521. Kultúra minden mennyiségen (Kultura u svim količinama) / Földör György. – Magyar Szó, 14. III 1991, XLVIII, str. 11. Počinje Budimpeštanski prolećni festival, gde učeštveju i Novosadsko pozorište sa predstavama "Vojeck" i "Andora".
522. Egy véresen aktuális Miller (Kravno aktuelni Miler) / p. k. k. – Magyar Szó, 14. III 1991, XLVIII, br. 15728, str. 11. Uoči premijere "Stvaranje sveta i druge stvari" Artura Milleru, u režiji Gabora Pintera na sceni Novosadskog pozorišta.
523. Gostuje "Dushko Radowin" / D. D. – Dnevnik, 16. III 1991, L, br. 15942, str. 15. Vesti da će ansambl beogradskog Pozorišta "Dushko Radowin" gostovati u Novosadskom pozorištu – Užvidéki Színház sa dve predstave monodramom "Kontrabas" po delu Patrika Niškina u režiji Nikole Jotića i predstavom "Neljiva nevacnica" Ejene Jotice u režiji Alise Stojanović.
524. Légy jó mindhaláig (Budi dobar sve do smrti) / tt. – Magyar Szó, 16. III 1991, XLVIII, br. 15730, str. 19. Novosadsko pozorište priprema premijeru "Budi dobar sve do smrti" Ž. Morica, u režiji Imre Halašija iz Zalaegeršega.
525. Nova omladinska scena / N. P. – Dnevnik, 18. III 1991, L, br. 15944, str. 13. Premijerom "Budi dobar do smrti" Žigmunda Morica u režiji Imre Halašija, gosta na Mađarskoj, u Novosadskom pozorištu – Užvidéki Színház otvara se nova omladinska scena.
526. Egy igaz ember: Nyilas Misi (Istiniti čovek: Njilaš Misi) / Készeg Károly. – Magyar Szó, 20. III 1991, XLVIII, br. 15734, str. 15. Razgovor sa Imreom Halašijem, rediteljem predstave "Budi dobar sve do smrti" u izvedenju Novosadskog pozorišta.
527. Predstava "Budi dobar ...". Politika, 20. III 1991, LXXXVIII, br. 27820, str. 18. Vest da će na omladinskoj sceni Novosadskog pozorišta biti izvedena predstava "Budi dobar sve do smrti" Žigmunda Morica u režiji Imre Halašija.
528. Ne dicsérд halállal" ("Ne hvali se smrću") / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 22. III 1991, XLVIII, br. 15736, str. 12. Prikaz premijerne predstave "Stvaranje sveta i druge stvari" Artura Milleru, u režiji Gabora Pintera i izvedenju Novosadskog pozorišta.
529. Nyilas Mihály, négy bő (Nyilaš Mihalj, četvrti be) / Gerold Liszló. – Magyar Szó, 24. III 1991, XLVIII, br. 15738, str. 18. Prikaz predstave "Budi dobar sve do smrti" po romanu Žigmunda Morica, u režiji Imre Halašija i izvedenju Novosadskog pozorišta.
530. Woyzec a pesti Broadwayn (Vojeck na Brodvaju u Pestu) / V. P. G. – Magyar Szó, 26. III 1991, XI.VIII, br. 15740, str. 13. Vesti da je somborsko III veliko predstavu "Strankapije" (iličiti "Ikei Sterija piše 'Rodoljupne'") Radoslava Dorinu, na sceni Novosadskog pozorišta – Užvidéki Színház.
531. Megmérhetetés (Preispitivanje) / b-c. – Magyar Szó, 29. III 1991, XLVIII, br. 15743, str. 15. Ulisei sa turneje Novosadskog pozorišta u Madarskoj i Slovačkoj sa predstavama "Vojeck" i "Igra u dvore" Ference Molnara.
532. Paripacitrom ("Konjska balega") / Gerold Liszló. – Híd, mart 1991, LV, br. 3, str. 288. Kritika predstave "Konjska balega" Ota Tonaia, koja je prikazana u Novosadskom pozorištu u režiji Petra Temerija.
533. A színház, avagy második Hernyák Gyurka (Pozorište, odnosno, drugi Durka Hernjak) / Guelmino Šandor. – Üzenet, mart 1991, XXI, br. 3, str. 265. Prikaz premijere "Seoska lola" Ede Tota u režiji Dereha Hernjaka na sceni Novosadskog pozorišta.
534. Gostuje srbobarski teatar / N. P. – Dnevnik, 3. IV 1991, L, br. 15940, str. 16. Vesti da će gostovanju srbobarskog pozorišta – Užvidéki Színház sa predstavom "Strankapije" (iličiti "Ikei Sterija piše 'Rodoljupne'") izvleće predstavu "Dom Beriaprde Albe" F. G. Lorke, u režiji Vukasina Lazovića, na sceni Novosadskog pozorišta – Užvidéki Színház.
535. Az ember a saját sorsáért felel (Čovek sam odgovara za svoju sudbinu) / Spitzer Éva. – Magyar Szó, 3. IV 1991, XLVIII, br. 15748, str. 14. Interview sa Atímom Madar, tumačem glavne uloge u predstavi "Budi dobar sve do smrti" na sceni Novosadskog pozorišta.
536. Kohout itt és most (Kohout ovde i sada) / b-c. – Magyar Szó, 4. IV 1991, XLVIII, br. 15749, str. 9. Prikaz premijere "Rat u spavaćoj sobi" Pavela Kohouta, u režiji Radoslava Milenkovića na sceni Novosadskog pozorišta.
537. Rat u spavaćoj sobi / M. M-i. – Dnevnik, 4. ū 1991, U, br. 15961, str. 16. Najava premijerne predstave "Rat u spavaćoj sobi" Pavela Kohouta u režiji Radoslava Milenkovića, na sceni Novosadskog pozorišta – Užvidéki Színház.
538. Szomorú vasárnap (Tužna je nedelja) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 5. IV 1991, XLVIII, br. 15750, str. 13. Razgovor sa tumačem glavne uloge Viktorijom Bajza o predstavi "Tužna je nedelja" Petera Millera, u režiji Lajoša Šoltiša koju priprema Novosadsko pozorište.
539. Gyermek és felnőtek (Deca i odrasli) / Csordás Mihály. – 7 nap, 5. IV 1991, XLVI, br. 14, str. 21. Premijera pozorišne predstave "Budi dobar sve do smrti" Žigmunda Morica u izvedenju ansambla Novosadskog pozorišta.
540. Сомборски театар и "Странкапије" / М. Ми - Дневник, 5. IV 1991, I, бр. 15962, стр. 15. Вест да је сомборско III велко представу "Странкапије" (иличи "Икеи Стерија пише 'Родолјупне'") Радослава Дорине, на сцени Новосадскогпозоришта – Уžvidéki Színház.
541. Vándornapok (Turneja) / Készeg Károly. – Magyar Szó, 6. IV 1991, XLVIII, br. 15751, str. 19. Beleške i utisci sa gostovanja Novosadskog pozorišta u Madarskoj i Slovačkoj.
542. Изјутренja окнуности / ЈЛ Попов – Дневник, 6. IV 1991, I, бр. 15963, стр. 17. Razgovor sa Radoslavom Milenkovićem, rediteljem predstave "Rat u spavaćoj sobi" Pavela Kohouta, koja je nastala u produkciji Савета драмских уметника Војводине, a održana na sceni Novosadskog pozorišta – Užvidéki Színház.
543. Гостују београдски глумци / Н. П. – Дневник, 8. IV 1991, I, бр. 15965, стр. 15. Најава гостовања Ириана Менсуре и Милана Гутовића са својим кабаретним и Петра Божовића са монодрамом "Рече ми један чосек", на сцени Новосадскогпозоришта – Užvidéki Színház.
544. "Талија" у "Дому Бернارد Албе" / В. Чумић – Дневник, 9. IV 1991, I, бр. 15966, стр. 14. Вест да су чланице Универзитетскогпозоришта "Талија" извеле представу "Дом Бернарде Албе" Ф. Г. Лорке, у режији Вукашина Лазовића, на сцени Новосадскогпозоришта – Užvidéki Színház.
545. Модел будуности / Н. П. – Дневник, 15. IV 1991, I, бр. 15972, стр. 11. Најава премијере, дипломске представе студената Академије уметности "Метеор" Фридриха Диренмате у режији Лajoша Шолтиша, на сцени Новосадскогпозоришта – Užvidéki Színház.
546. Kohoutova jednočinka / Vesna Krčmar. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 27. Razgovor sa Radoslavom Milenkovićem, rediteljem, uoči premijere "Rat u spavaćoj sobi" Pavela Kohouta u izvedenju Novosadskog pozorišta.

547. Penzioneri – primaoci povelja. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 26-27.
Na premijeri "Rat u spavaćoj sobi" u Novosadskom pozorištu uručeno su Povelje Udrženja dramskih umetnika Vojvodine, penzionisanim glumcima iz Novog Sada, Sombora, Subotice, Žrenjanina i Višca.

548. "Rat u spavaćoj sobi" / H. П. – Dnevnik, 26. IV 1991, L, br. 15983, str. 18.

Најава представе "Rat u spavaćoj sobi" Pavela Kohouta u режији Радослава Миленковића, као пројекат Савеза драмских уметника Војводине, на сцени Новосадског позоришта – Уједињени Színház.

549. Diplomska predstava studentata glume / Ж. П. – Dnevnik, 26. IV 1991, L, br. 15983, str. 19.

Vest da će studenti glume na mađarskom jeziku prigrati diplomsku predstavu "Meteor" F. Djordemata, na sceni Novosadskog pozorista – Ujvidéki Színház.

550. Pavel Kohout az Újvidéki Színházban (Pavel Kohout u Novosadskom pozorištu) / – Magyar Szó, 27. IV 1991, XLVIII, br. 15772, str. 11.
Vest o premijeri "Rat u spavaćoj sobi" P. Kohouta, u режији Radoslava Milenkovica, u izvođenju članova Udrženja dramskih umetnika Vojvodine.

551. "Én rettenetesen csalódtam a felnőttekben" ("Strašno sam se razočarao u odraslima") / Kovács Anikó. – Képes ifjúság, 30. IV 1991, XLVI, br. 1987, str. 21.

Kritika pozorišne predstave "Budi dobar sve do smrti" Žigmunda Morica u izvođenju Novosadskog pozorišta.

552. Az Újvidéki Színház vendégjátéka (Gostovanje Novosadskog pozorišta) / (G). – Hid, april 1991, LV, br. 4, str. 421.

Vesti o gostovanju Novosadskog pozorišta u Gedelevu, Budimpešti, Kaši i Egervu.

553. Végre egy ifjúsági előadás! (Napokon jedna predstava za mlade) / Guelmino Sándor. – Üzenet, april 1991, XXI, br. 4, str. 354.
Prikaz premijere "Budi dobar do smrti" Žigmunda Morica u režiji Imreja Halašija u Novosadskom pozorištu.

554. A halás dal (Posmrtna pesma) / b-c. – Magyar Szó, 3. V 1991, XLVIII, br. 15776, str. 10.
Uoči premijere "Tužna je nedelja" Petara Milera u režiji Lajša Šoltiša, na sceni Novosadskog pozorišta.

555. Предсмртна песма / Н. П. – Дневник, 4. V 1991, L, бр. 15989, стр. 14.

Најава премијере "Тужна је недеља" Петра Милера у режији и сценографији Лайшца Шолтиша на сцени Новосадског позоришта – Ујвидејки Színház.

556. A tízparanisoslat érvényes: beszélgetés pályakezdő színészekkel diplomavizsga után (Važi deset zapovesti: razgovor sa glumcima posle diplomskog ispita, na početku karijere) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 5. V 1991, XLVIII, br. 15778, str. 12.

Razgovor sa šest mladih glumaca posle diplomskog ispita – predstave "Meteor", koja je uvrštena u repertoar Novosadskog pozorišta.

557. Руслане наметњивог апсурда / Владимира Копишић – Дневник, 6. V 1991, L, бр. 15991, стр. 10.

Pričak predstave "Rat u spavaćoj sobi" Pavela Kohouta u режији Радослава Миленковића i produkciji Saveza dramskih umetnika Vođodine, na sceni Novosadskog pozorišta – Ujvidéki Színház.

558. Seress a kisszínpadon (Šeref na maloj sceni) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 7. V 1991, XLVIII, br. 15780, str. 13.

Prikaz predstave "Tužna je nedelja" Petara Milera u режији Lajša Šoltiša i izvođenju Novosadskog pozorišta.

559. A polgármesternek kell nyilatkoznia (Potreban je razgovor sa gradonačelnikom) / b-c. – Magyar Szó, 10. V 1991, XLVIII, br. 15783, str. 15.

Razgovor sa direktorom Novosadskog pozorišta Árpádom Faragom i rediteljem Tiborom Vajdom o ponovnom otvaranju Vojvodanskih mađarskih pozorišta u Subotici.

560. Vajdasági körúton a Szomorú vasárnap (Tužna nedelja na putu po Vojvodini) / b-c. – Magyar Szó, 15. V 1991, XLVIII, br. 15788, str. 13.
Vesti da Novosadsko pozorište gostuje u Somboru, Bečeju i Novom Bečeju sa predstavom "Tužna je nedelja" u režiji Lajša Šoltiša.

561. Pisci na vlasti / Dubravka Lakić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 33-34.
Razgovor sa pisacem Pavlom Kohoutom.

562. Studiozian rad s glumcima / Jovan Zivlak. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 32-33.
Prikaz predstave "Rat u spavaćoj sobi" Pavela Kohouta u režiji Radoslava Milenkovica i produkciji Saveza dramskih umetnika Vođodine.

563. Vígjáték az Újvidéki Színház műsorán (Komedija na repertoar Novosadskog pozorišta) / b-c. – Magyar Szó, 6. VI 1991, XLVIII, br. 15810, str. 11.
Kratak osvrt na aktivnosti glumaca Novosadskog pozorišta, koji pripremaju predstavu "Luda devojka" Marsela Ášara u režiji Tibora Vajde i Moljerovu komediju "Škola za žene" u režiji Lasla Babarcija.

564. A bolond lány: bemutató az Újvidéki Színházban ("Luda devojka") : premijera u Novosadskom pozorištu / b-c. – Magyar Szó, 11. VI 1991, XLVIII, br. 15815, str. 15.
Razgovor o predstavi sa rediteljem Tiborom Vajdom i nosicima glavnih uloga Valerijom Santo i Fridešom Kováčem.

565. Komična krimi priča / N. Popov – Dnevnik, 13. VI 1991, L, бр. 16029, стр. 14.

Најава премијере "Luda devojka" Marsela Ášara u режији Tibora Vajde na sceni Novosadskog pozorišta – Ujvidéki Színház.

566. Krimi a szezon végén: bemutató előadás az Újvidéki Színházban (Krimi na kraju sezone: premijera u Novosadskom pozorištu) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 16. VI 1991, XLVIII, br. 15820, str. 14.

Prikaz premijere predstave "Luda devojka" Marsela Ášara, u režiji Tibora Vajde i izvođenju Novosadskog pozorišta.

567. Szomorú vasárnap (Tužna nedelja) / Gerold László. – Hid, junij 1991, LV, br. 6, str. 626.

Kritički pričak pozorišne predstave "Tužna je nedelja" Petara Milera u режији Lajša Šoltiša na sceni Novosadskog pozorišta.

568. Rediteljski spoj u susretu lika i tipa / Smiljana Lagator. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 48-49.

Razgovor o predstavi "Rat u spavaćoj sobi" Pavela Kohouta u режији Radoslava Milenkovica i produkciji Udrženja dramskih umetnika Vođodine. Deo razgovora u kom se učestvovali Jovan Zivlak, Nenad Gruićić, Sava Damjanov, Vladimir Kopić, Predrag Momčilović, Radoslav Milenović.

569. Kéneszeredett filozófiák nélkül (Bez usiljene filozofije) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 2. VII 1991, XLVIII, br. 15836, str. 14.

Razgovor sa Laslom Babarcijem, direktorom pozorišta u Kapovaru, koji u Novosadskom pozorištu režira predstavu "Škola za žene" Ž. B. P. Moljera.

570. Novosadsko pozorište – Újvidéki Színház / Žužana Franjo. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 56-58.

Popis članova Pozorišta, premijernih i obnovljivenih predstava sa imenima izvođača u sezoni 1989/90.

571. Novosadsko pozorište – Újvidéki Színház / Láslo Gerold, s mađarskog prevela Seja Babić. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 29-31.

Prikaz sezone 1989/90.

POZORIŠTE MLADIH, NOVI SAD

572. Predstave svaki dan / T. M. – Dnevnik, 2. XII 1990, XLIX, br. 15779, str. 14.

U okviru Dečje nedelje, Pozorištvo mladih ćeigrati predstave svakog dana, a prve su "Šest piontinyčica" i "Mijau, kakva fraka".

573. Gde su, šta radi – Dnevnik, 7. I 1991, L, бр. 15874, стр. 17.

Bećst da Boja Soldatović, управник Pozorištva mladih u Novom Sadu, uveo novu konцепцију rada u repertoaru u ovom Pozorištu.

574. Besplatno u pozorištu – Dnevnik, 15. I 1991, L, бр. 15882, стр. 13.

Kralja bećst o akciji listi "Dnevnik" i Pozorištva mladih za vreme zimskog raspusta.

575. Kupon za predstavu. – Dnevnik, 16. I 1991, L, бр. 15883, стр. 17.

Kralja bećst o predstavi "Zeca, Zrinka i Jagje" Branika Mihaljevića koja će prikazujec u okviru akcije Novosadskog pozorišta "Dnevnik" i Pozorištva mladih.

576. Kupon za "Crvenkapu". – Dnevnik, 17. I 1991, L, бр. 15884, стр. 15.

Načava bećst o predstavi "Crvenkapu" Stashe Jelića, koja će prikazujec u Pozorištu mladih u okviru "Dnevnik" akcije.

577. Kupon za "Snovigrad". – Dnevnik, 18. I 1991, L, бр. 15885, стр. 15.

Најава представе "Јава у Сновиграду" Слободана Станчишића, која се приказује у оквиру акције "Дневникова" Новосадске хронике и Позоришта младих.

578. Представа о "Левој гуски" / В. Ч-и. – Дневник, 19. I 1991, L бр. 15886, стр. 13.

Купон за представу Позоришта младих са кратким садржајем у организацији "Дневникова" Новосадске хронике.

579. Луткарска "Снежна краљица" / В. Ч-и. – Дневник, 20. I 1991, L бр. 15886, стр. 16.

Купон за представу Позоришта младих, која је организована са "Дневником" Новосадском хроником.

580. Луткарско позориштансце / В. Ч-и. – Дневник, 21. I 1991, L бр. 15888, стр. 15.

Вест о доброј посвећености луткарских представа које су организовани Позориште младих и лист "Дневник".

581. Купон за "Весели воз" / В. Ч-и. – Дневник, 22. I 1991, L бр. 15889, стр. 13.

Најава представе "Весели воз" у оквиру акције "Дневникова" Новосадске хронике и Позоришта младих.

582. Другачија "Пепељуга" / В. Ч-и. – Дневник, 23. I 1991, L бр. 15890, стр. 17.

Најава представе Позоришта младих, у организацији Новосадске хронике листа "Дневник".

583. Луткарска циганска бајка / В. Ч-и. – Дневник, 24. I 1991, L бр. 15891, стр. 13.

Купон за представу "Кало Минтеш" Милослава Климића, која се приказује у оквиру акције Позоришта младих и листа "Дневник".

584. Комична Црвенка – Дневник, 25. I 1991, L бр. 15892, стр. 13.

Купон за представу "Лутка са црвеном капом", која се приказује у оквиру акције "Дневникова" Новосадске хронике и Позоришта младих.

585. Представа многих генерација / В. Ч-и. – Дневник, 26. I 1991, L бр. 15893, стр. 13.

Купон за представу Позоришта младих "Радознalo слонче" Нине Кисијан, коју организује Новосадска хроника листа "Дневник".

586. Добре вибрације / В. Чумић – Дневник, 27. I 1991, L бр. 15894, стр. 16.

Вест да Воја Солдатовић, управник Позоришта младих, намерава да, поред представа за децу, уведе и представе за одрасле.

587. Купон за две представе. – Дневник, 27. I 1991, L бр. 15894, стр. 16.

Најава представе "Хроми петлић" која ће бити два пута изведена у Позоришту младих у организацији Новосадске хронике листа "Дневник".

588. Бајка о одрастању / В. Ч-и. – Дневник, 29. I 1991, L бр. 15896, стр. 13.

Купон за представу Позоришта младих "Магична школа" Наталије Катарине, коју организује Новосадска хроника листа "Дневник".

589. Комична поштанска бајка / В. Ч-и. – Дневник, 30. I 1991, L бр. 15897, стр. 17.

Купон за представу "Бајка о поштанској сандучети" Зорана Поповића у извођењу Позоришта младих и организацији Новосадске хронике.

590. Пингвинска луткарска игра / В. Ч-и. – Дневник, 31. I 1991, L бр. 15898, стр. 15.

Купон за представу Позоришта младих "Шест пингвинчића", коју организује Новосадска хроника.

591. Гостовање леве гуске / В. Ч-и. – Дневник, 1. II 1991, L бр. 15899, стр. 15.

Купон за представу Позоришта младих "Прича о левој гуски", коју организује Новосадска хроника.

592. Потера за пачетом / В. Ч-и. – Дневник, 2. II 1991, L бр. 15900, стр. 13.

Купон за представу "Паткица Жуткица" Гернатове и Гуравићеве у извођењу Позоришта младих и организацији Новосадске хронике.

593. Бајка браће Грим / В. Ч-и. – Дневник, 3. II 1991, L бр. 15901, стр. 18.

Купон за представу "Снежана и седам патуљака" у извођењу Позоришта младих и организацији Новосадске хронике.

594. Мјузикл многих генерација / В. Ч-и. – Дневник, 5. II 1991, L бр. 15903, стр. 11.

Купон за представу "Радознalo слонче" Нине Кисијан у извођењу Позоришта младих и организацији Новосадске хронике.

595. Смешкаста Црвенка – Дневник, 6. II 1991, L бр. 15904, стр. 17.

Купон за представу "Девојчица са црвеном капом", која се репризира у оквиру акције листа "Дневник" и Позоришта младих.

596. Луткарска играрија – Дневник, 7. II 1991, L бр. 15905, стр. 5.

Купон за представу "Зека Зрника и Јагње" Бранка Михаиловића у извођењу Позоришта младих и организацији Новосадске хронике.

597. Узасница у "Сновиграду" – Дневник, 8. II 1991, L бр. 15905, стр. 5.

Купон за представу Позоришта младих у организацији Новосадске хронике.

598. Пингвинска игра – Дневник, 9. II 1991, L бр. 15907, стр. 13.

Купон за представу "Шест пингвинчића" у извођењу Позоришта младих и организацији Новосадске хронике.

599. Снежна бајка по Ајдерсену. – Дневник, 10. II 1991, L бр. 15908, стр. 18.

Купон за представу "Снежна краљица" Борислава Мркића у извођењу Позоришта младих и организацији Новосадске хронике.

600. Опроштајна представа – Дневник, 20. II 1991, L бр. 15918, стр. 17.

Вест да ће глумци новосадског Позоришта младих Јевта Душановића одиграти опроштајну представу "Бајка о поштанској сандучети" Зорана Поповића, поводом свог одласка у пензију.

601. Опроштај није одлатак / В. Чумић – Дневник, 24. II 1991, L бр. 15922, стр. 16.

Глумци Јевта Душановића луткарски виртуоз новосадског Позоришта младих, одиграо је своју опроштајну представу "Бајка о поштанској сандучети" и после 35 година рада отишао у пензију.

602. Novosti u Pozorištu mladih / Božana Stojanović. – Pozorište 1990/91, LVIII, br. 8-9, 15. marta 1991, str. 39-41.

Interview s Vojom Soldatovićem, rediteljem i upravnikom Pozorišta mladih.

603. O слободи личности /I. П. – Дневник, 29. III 1991, L бр. 15955, стр. 13.

Најава премијере "Волшебници" Слободана Томовића према дели "Мајстор и Маргарита" Булгаков, у режији Тибора Вајде, и извођењу новосадског Позоришта младих.

604. "Волшебници" на вечеријој сцени / M. Миљеновић – Дневник, 30. III 1991, L бр. 15956, стр. 23.

Осврт на представу "Мајстор и Маргарита" Слободана Томовића рађеној по мотивима Булгаковљевог романа, у режији Тибора Вајде, и извођењу Позоришта младих у Новом Саду.

605. Радост живота / I. Попов. – Дневник, 2. IV 1991, L бр. 15959, стр. 19.

Најава премијере "Жене, ах те жене" рађене по текстовима Алди Николаја, у режији, сценографији и kostimima Воје Солдатовића, и извођењу Позоришта младих.

606. Вечерња сцена / P. M. – Politika ekspres, 3. IV 1991, XXIX, br. 9723, str. 15.

Razgovor sa Vojom Soldatovićem, upravnikom Pozorišta mladih, povodom otvaranja Vecernje scene.

607. Домет најаве / Владимира Копилица – Дневник, 5. IV 1991, L бр. 15962, стр. 18.

Критички приказ представе "Жене, ах те жене" Алди Николаја у режији, сценографији и kostimima Воје Солдатовића, на сцени новосадског Позоришта младих.

608. Órdógi ügyek : a Bübájos Vajda Tibor rendezésében, az újvidéki Ifjúsági Színházban (Évad: 1990/91, L. 15962, str. 18).

Kritikai rövid bemutatás a "Nők, ah te nők" előadásról.

Priča o pozorištu "Volšebnici" Slobodana Tomovića, u izvođenju glumaca Pozorišta mladih u Novom Sadu.

609. Glumci u čast / Miroslav Radonjić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 28.

Govor kojim se oprostio od glumca Pozorišta mladih Jevte Dušanovića koji posle 35 godina rada odlazi u penziju.

610. Crni humor na ženski način / Sonja Košničar. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 31.

Priča premijere "Žene, ah te žene" Alde Nikolajević u režiji Voje Soldatović i izvođenju Pozorišta mladih.

611. Dve premijere u Pozorištu mladih / V. K. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 31.

Priča premijere "Volšebnici" Slobodana Tomovića u režiji Tibora Vajde.

612. Zaokružen umetnički opus / Vesna Krčmar. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 35-38.

Razgovor s Jevtom Dušanovićem, glumcem Pozorišta mladih povodom odlaska u penziju.

613. Važnije uloge Jevte Dušanovića. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 8-9, 28. maja 1991, str. 38.

Uloge odigrane u Pozorištu mladih, zatim u pozorištu u Zenici, Pančevu i Vršcu.

614. Predstava za pozorišne / Z. P. - Dnevnik, 31. V 1991, L. br. 16016, str. 14.

Vest da će se goste Sterijinog pozorja biti izvedeni predstavi "Žene, a te žene" Alida Nikolaja u izvođenju novosadskog Pozorišta mladih.

615. Premijera "Čarobne ptice" / M. M. - Dnevnik, I. VI 1991, L. br. 16017, str. 14.

NaJAVA premijere koju je po motivima iz dela braće Grima napisala i režirala Jasminika Stupar.

616. Predstava za najmlađe / IL P. - Dnevnik, & VI 1991, L. br. 16024, str. 12.

NaJAVA predstave "Patnica žutkica" u izvođenju novosadskog Pozorišta mladih, koja će biti odigrana na otvorenom prostoru.

617. Premijera u Pozorištu mladih / V. K. - Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 49.
O predstavi "Hej, dodite da pričamo o ljubavi" po stihovima Ljubivoja Rumenovića u adaptaciji i režiji Voje Soldatovića, koreografski usavrišio Iko Otrin.

618. Teatar na nov начин / Nina Popov. - Dnevnik, 19. VII 1991, L. br. 16065, str. 16.

Razgovor sa Bojom Soltanovićem, upravnikom novosadskog Pozorišta mladih, o planovima rada tog pozorišta.

619. Pozorištne mladih / Jelena Radović. - Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 58-60.
Popis članova Pozorišta, premijernih i obnovljenskih predstava sa imenima izvođača u sezoni 1989/90.

RADIO-DRAMA, NOVI SAD

620. Na radio gabo : premijsra radio drame (Na radio talasima : premijera radio drame) / Anonim. - Ruske slovo, 19. X 1990, XLV, br. 41, str. 8.
NaJAVA premijere drame "Mistični obraz sestre Marijama" "Bure Papkharža", u režiji Ivana Hancmana Jescenikog, na rusinskom jeziku.

621. Na radio gabo : "Ema i Cелестина" (Na radio talasima : "Ema i Целестина") / Anonim. - Ruske slovo, 16. XI 1990, XLV, br. 45, str. 7.

NaJAVA premijere radio drame Petka Bojinica - Purčara, na rusinskom jeziku, u režiji Mirona Kavuha, na talasima Radio Novog Sada.

622. Divadlo cez rozhlas (Pozorište preko radija) / V. Dorča. - Hlas īudu, 9. II 1991, 48, br. 6, str. 12.

Razgovor sa Jurajom Madackim, dramaturgom Literarno-dramatske redakcije Novosadskog radija.

623. Bi mojo švetlo (Bi ste moje svetlo) / Anonim. - Ruske slovo, 15. II 1991, XLVI, br. 7, str. 9.
NaJAVA emisovima premijere dokumentarističke radio monodrame "Bi ste moje svetlo" Mirona Žiroša, u režiji Ljubošlava Mađere, dramskog programa na rusinskom jeziku Radio Novog Sada.

623a. Avrame, Avrame : premijsra radio drami Avrami, Avrame : premijera radio drame / K. T. - Ruske slovo, 19. IV 1991, XLVI, br. 16, str. 9.
Vest o izvedenoj radio drami "Avrami, Avrame"

Julijsana Tamasa u režiji Stevana Hudeka na Radnu Novom Sadu.

624. János vitéz : rádióra alkalmazta és elbáolta Kračs Érika (Vitéz János : preradiła za radio i izvela Kračs Érika) / Gerold László. - Magyar Szó, 27. IV 1991, XLVIII, br. 15772, str. 11.
Pričak radio-drama "János vitez" Jánosa Aranja, u adaptaciji i izvođenju dramaturga Radija Erike Kračs.

625. A Méreg és skorpió ösbemutatója (Prajvedba radio-drama "Vaga i skorpija") / K-k. - Magyar Szó, 23. V 1991, XLVIII, br. 15796, str. 11.
Pričak radio-drama "Vaga i skorpija" Atile Farago, u preradi Gabora Filepa i režiji Derda Hernjaka.

626. A Magyar Rádió kabareja az M-stúdióban (Kabare Madarskog radija u Studiju M). - Magyar Szó, 9. VI 1991, XLVIII, br. 15813, str. 13.
Vest da Madarski radio gostuje u Studiju M Novosadskog radija sa kabare-programom.

627. Dramski program Radio-Novog Sada. - Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 61-79.

Popis izvedenih drama na svim jezicima narodnosti i srpskojhrvatskom, sa popisom imena izvođača u sezoni 1989/90.

628. Radio-drama / Pavle Janković Šole. - Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 118-119.

NARODNO POZORIŠTE, SOMBOR

629. Sloga iznad svega / David Kezman. - Somborske novine, 7. IX 1990, XXXVII, br. 1883, str. 6.
Razgovor sa upravnikom somborskog NP Milivojem Mlađenovićem, o pripremama za početak nove sezone.

630. Viša od igre / David Kezman. - Somborske novine, 21. IX 1990, XXXVII, br. 1885, str. 7.
Intervjui sa rediteljem Ljubomirom Draškićem povodom njezinih gostovanja u somborskem NP.

631. Škola i pozorište. - Somborske novine, 21. IX 1990, XXXVII, br. 1885, str. 11.
Vest da somborsko NP organizuje triбинu čita je tema "Škola i pozorište".

632. Sombor - prva premijera / J. J. - Politika ekspres, 28. IX 1990, XXVIII, br. 9540, str. 13.
NP u Somboru sezoni počinje sa premijerom "Florentinski šešir" Elene Labić.

633. Labičina "Florentinski šešir". - Somborske novine, 28. IX 1990, XXXVII, br. 1886, str. 7.
Vest da sa premijerom ove komedije otvara pozorišna sezonu u somborskem NP.

634. Ünnerpré a zombori Népszínházban (Proslava u somborskom Narodnom pozorištu) / P. M. - Magyar Szó, 29. IX 1990, XLVII, br. 15566, str. 7.
Svečanost u somborskom NP povodom jubileje velike scobe Srba.

635. Danni otvorenog pozorišta u Somboru / Š. B. - Dnevnik, 3. X 1990, XLIX, br. 15780, str. 7.

NaJAVA maličfestivacije na kojoj će biti prikazane najbolje predstave iz proteklih sezona u NP u Somboru, kao i predstave drugih pozorišta.

636. Színházi napok Zomborban : a Florentin kalap (Dani pozorišta u Somboru : Florentinski šešir) / b-c. - Magyar Szó, 5. X 1990, XLVII, br. 15572, str. 11.
Preograd predstava koje će biti prikazane u okviru manifestacije "Dani pozorišta" u NP u Somboru.

637. Majstortvo muzika / David Kezman. - Somborske novine, 5. X 1990, br. 1887, str. 9.
Pričak premijere "Florentinski šešir" Elene Labića u režiji Ljubomira Draškića u izvođenju NP u Somboru.

638. U slavu glume / S. Matić. - Večernje novosti, 15. X 1990, XXXVII, br. 24003, str. 22.
Trinaste pozorišne svečanosti "Ljubiša Jovanović" u Šapcu otvorile somborsko NP sa predstavom "Mala" Radoslava Pavlovića u režiji Vladimira Lazica.

639. Draga publiko! Milivoje Mladenović. - Premijera, 2. XI 1990, XVI, br. 61, str. 2.
Reč upravnika NP u Somboru, upućena posjetiocima pozorišta.

640. Maestralna režija / David Kezman. - Premijera, 2. XI 1990, XVI, br. 61, str. 6.
Pričak predstave "Florentinski šešir" Elene Labića u režiji Ljubomira Draškića u izvođenju NP u Somboru.

641. Lepeza ledi Vindermir. - Premijera, 2. XI 1990, XVI, br. 61, str. 7.
Vest da će ova komedija Oskara Vajlda biti na repertoaru somborskog NP, u režiji Gordane Lebović.

641a. Sa "šeširom" do sna o Holivudu / David Kezman. - Misao, 8. XI 1990, XVI, br. 16, str. 15.
Clanak o radu somborskog NP u novoj sezoni koja je otvorena premijerom predstave "Florentinski šešir" Ž. Anuja.

642. Lady Windermere legyezője (Lepeza Lady Windermira) / b-c. - Magyar Szó, 23. XI 1990, XVI, br. 15621, str. 13.

Premijera predstave "Lepeza ledi Vindermir" Oskara Vajlda u režiji Gordane Lebović, na sceni somborskog NP.

643. Zanimljivi repertoar / A. R. - Politika ekspres, 27. XI 1990, XXVIII, br. 9600, str. 11.
Beleška o pozorišnom repertoaru NP u Somboru.

644. Ispušnji okvir zadatog / Vladimir Kotpić. - Dnevnik, 27. XI 1990, XLIX, br. 15835, str. 14.
Pričak premijere "Lepeza ledi Vindermir" Oskara Vajlda u režiji Gordane Lebović, u izvođenju NP u Somboru.

645. Stefan, Mirsad Gorđana... / B. Vučković. - Dnevnik, 2. XII 1990, XLIV, br. 15340, str. 14.
Nove märke dane u Somboru obelежila je, između ostalog, i premijera "Lepeza ledi Vindermir" Oskara Vajlda u režiji Gordane Lebović, u izvođenju NP u Somboru.

646. A stilus vonzášában, vagy mennyire vagyunk angolok? (Privučeni stilom, odnosno u koj joj meri smo Englez) / Bartuc Gabriella. - Magyar Szó, 5. XII 1990, XLVII, br. 15631, str. 14.

Prikaz komedije Oskara Vajlda "Lepeza Ledi Vindermir" koja se prikazuje u somborskem NP u režiji Gordane Lebović.

647. Lebović, treći krug. – Somborske novine, 7. XII 1990, br. 1896, str. 6.

Prikaz predstave "Lepeza ledi Vindermir" Oskara Vajlda, u režiji Gordane Lebović i izvođenju NP u Somboru.

648. Prijavljena "Pepeluša". – Somborske novine, 14. XII 1990, XXXVII, br. 1897, str. 6.

Vest o premijeri za najmlađe, autora i reditelja Jaxše Zloderje, u izvođenju NP u Somboru.

649. Spomen na Milku Grugurovu. – Somborske novine, 14. XII 1990, XXXVII, br. 1897, str. 2.

Vest da je u NP u Somboru otvorena izložba posvećena Milku Grugurovoj.

650. Rezervisano za... – Somborske novine, 28. XII 1990, XXXVII, br. 1899, str. 8.

Vest da je u somborskoj scenici prikazana predstava "Pepeluša", autora i reditelja Jaxše Zloderje.

651. Somborsko pozorište u sezoni 1989/90 / Miljana Zrnčić. – Dometi, zima, 1990, god. 17, br. 63, str. 64-67.

Pričak protekle pozorišne sezone.

652. Dokumentarni film o somborskome pozorištu. – Premijera, 1. II 1991, XVII, br. 64, str. 7.

Vest da će TV Beograd snimati dokumentarne filme o svim profesionalnim pozorištima Jugoslavije, pa i o somborskem NP.

653. Bez suvišnih naslaga / David Kecman. – Premijera, 4. I 1991, XVII, br. 63, str. 3.

Prikaz predstave "Lepeza ledi Vindermir" Oskara Vajlda, u režiji Gordane Lebović i izvođenju NP u Somboru.

654. Nj. V. Gledalac / David Kecman. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 64, str. 3.

Napis o savremenom gledaocu pozorišnih predstava.

655. Sve što smo mogli... / Milivoje Mladenović – Premijera, 1. II 1991, XVII, br. 64, str. 2.

Izvod iz izveštaja o radu NP u Somboru, koji je podneo Milivoje Mladenović, upravnik Pozorišta.

656. Pozorišne vesti. – Premijera, 1. II 1991, XVII, br. 64, str. 7.

Vest da je Savei NP u Somboru doneo odluku o promjenama u svojoj unutrašnjoj organizaciji.

657. "Sluškinje". – Premijera, 4. I 1991, XVII, br. 63, str. 6.

Vest da se u somborskem NP očekuje premijera komedije "Sluškinje" Nikole Najšekovića, u preradi Antona Kolendića i režiji Radoslava Dorića.

658. Strankadžije. – Premijera, 1. II 1991, XVII, br. 64, str. 6.

Najava prizvedbe komedije "Strankadžije" ili neki Sterija piše Rodoljupce" Zlatana Dorića, u režiji autora i izvođenju somborskog NP.

659. Topao prijem u Celju. – Premijera, 4. I 1991, XVII, br. 63, str. 6.

Vest da je ansambl NP iz Sombora gostovao u Celju.

660. Osvajanje Žanra / Radomir Putnik. – Politika, 6. II 1991, LXXXVIII, br. 27778, str. 14.

Prikaz predstave "Florentinski šešir" Ezena Labiša, u režiji Ljubomira Draškića i izvođenju somborskog NP.

661. Kreativna uporništva / David Kecman. – Somborske novine, 8. II 1991, XXXVII, br. 1905, str. 6.

Napis o reper-tovarskoj političnosti NP u Somboru.

662. S Brozom do punih kesica / Đ. Kezman. – Somborske novine, 8. II 1991, XXXVII, br. 1905, str. 6.

Komentar predstave "Tako je govorio Broz" beogradskog glumca Tihomira Arsića povodom negativnog gostovanja na sceni NP u Somboru.

663. Vidimak erg rosszkedvű országban (Veseli u terazpoloženoj zemlji) / Bartuc Gabriella. – Magyar szó, 12. II 1991, XI.VIII, br. 15698, str. 14.

Prikaz komedije "Florentinski šešir" Ezena Labiša

u režiji Ljubomira Draškića koji je somborsko NP izvelo na sceni Novosadskog pozorišta.

664. Dorić režира Dorića / Đ. Vučkovićević – Dnevnik, 25. II 1991, I, br. 15923, str. 15.

Napis o predstojenoj premijeri komedije "Strankadžije" ili neki Sterija piše Rodoljupce" Radoslava Dorića na sceni NP u Somboru.

665. Autobusom u pozorište. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 14.

Vest da će gledaoci iz okolnih sela na predstave NP dolaziti autobusom, besplatno.

666. Ironična sociografska / Gabrijela Bartuc. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 11.

Prikaz predstave "Mala" Radoslava Pavlovića, u režiji Vladimira Lazića i izvođenju somborskog NP.

667. Raspoloženi u mrzovoljnoj zemlji. / Gabrijela Bartuc. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 6-7.

Napis o gostovanju somborskog NP u Novom Sadu.

668. Kako smo shvatili demokratiju / Zlatan Dorić. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 3.

Izjava pisca i reditelja komedije "Strankadžije", učci njene prizvedbe u NP u Somboru.

669. Naši kandidati / Radoslav Dorić. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 2.

Autor Radoslav Dorić o svojoj komediji "Strankadžije".

670. Glumačko veče. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 15.

Vest da će somborsko NP organizovati Glumačko veče od koga je celokupan prihod namenjen lečenju glumca Nikole Ivoševića.

671. "Godoklub". – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 14.

Vest da će u somborskem NP biti otvoren klub.

672. "Jubile velikog pesnika". – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 13.

Vest o obeležavanju godišnjice rođenja pesnika Laze Kostića, njegovom komedijom "Gordana" u režiji Dejana Mijača i izvođenju somborskog NP.

673. Pozorište prve šanse / David Kecman. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 12.

Prikaz svih prizvedbi u somborskem NP.

674. Pozorište nije ogledalo / Milivoje Mladenović. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 2.

Napis upravnika somborskog NP posvećen publici.

675. Vrsna ekipa umetnika / Dejan Penčić Poljanški. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 10.

Prikaz predstave "Florentinski šešir" E. Labiša, u režiji Ljubomira Draškića i izvođenju somborskog NP.

676. Pozorišne vesti. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 15.

Vest da je David Tasić, somborski glumac, učestvovao u završnoj emisiji "Kulturni korak" II programa Radio-Beograda.

677. Pozorište Srbije. Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 13.

Najava prve radne smotre pozorišta Srbije, u okviru koje će NP iz Sombora prikazati "Malu" Radoslava Pavlovića u režiji Vladimira Lazića.

678. Čovek je najkvarljivija roba / Radomir Putnik. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 4-5.

Prikaz komedije "Strankadžije" Radoslava Dorića.

679. Svečanost uoči premijere. – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 15.

Vest da će uoči premijere predstave "Strankadžije", autoru i reditelju Radoslavu Doriću biti uručena prva nagrada Udrženja dramskih pisaca Srbije.

680. "Šešir" za "Čurana". – Premijera, 1. III 1991, XVII, br. 65, str. 14.

Vest da će somborsko NP na "Danimu komediju" u Svetozarevu učestvovati sa predstavom "Florentinski šešir" Ezena Labiša.

681. Domaći tekst, pre drugih / P. Kočić. – Politika, 4. III 1991, LXXXVIII, br. 27804, str. 14.

Najava premijere predstave "Strankadžije" ili neki Sterija piše Rodoljupce" Radoslava Zlatana Dorića, u režiji autora i izvođenju somborskog NP.

682. Pártoskodók (Stranački nastrojení) / b-c. Magyar szó, 7. III 1991, XLVIII, br. 15721, str. 11.

Uoči prizvedbe istoimene predstave Radoslava Zlatana Dorića, režija autora, u somborskem NP.

683. Scenarij oplemenjen grad / razgovor vodio David Kecman. – Misao, 7. III 1991, XVII, br. 5, str. 12.

Razgovor sa Milivojem Mladenovićem, upravnikom somborskog NP.

684. Pričnjik teatar publinci / N. P. – Dnevnik, 7. III 1991, I, br. 15933, str. 13.

Vest da je u somborskem NP organizovan razgovor o pozorišnim programima u domovima kulture i drugim organizacijama koje će biti organizovani kulturnim delatnostima.

685. Demokratija po scenariju / David Kecman. – Somborske novine, 8. III 1991, XXXVII, br. 1909, str. 6.

Razgovor sa pisacem i rediteljem komedije "Strankadžije" ili neki Sterija piše Rodoljupce" Radoslavom Dorićem, pred premijeru njezine komedije u NP u Somboru.

686. Ličnosti u vestima. – Politika, 8. III 1991, LXXXVIII, br. 27808, str. 16.

- Pored ostalih i vest da Radoslav Dorić, reditelj i dramski pisac, režира svoj dramski tekst "Strankadžije iliti neki Sterija piše Rodoljupce" u somborskom NP.
- 686.** Дорићеве "Странкашије" / М. П. – Дневник, 8. III 1991, L. бр. 15934, стр. 13.
Најава премијере "Странкашије илини неки Стерија пише Родолјупце", аутора и редитеља Радослава Дорића у извођењу НП у Сомбору.
- 687.** Политички театар с осећајем мере. – Дневник, 12. III 1991, L. бр. 15938, стр. 12.
Вест о праизведености комедије "Странкашије илини неки Стерија пише Родолјупце" по тексту и режији Радослава Дорића, у извођењу сомборског НП.
- 688.** Једини друге не почијај / Ђорђе Вукмировић. – Дневник, 12. III 1991, L. бр. 15938, стр. 13.
Извештај о разговору одржаном у сомборском НП о сарадњи професионалних позоришта и домова културе у Војводини.
- 689.** Одјечи политичког театра / Milutin Mišić. – Borba, 13. III 1991, LXX, br. 73, str. 22.
Приказ представе "Strankadžije iliti neki Sterija piše Rodoljupce" Radoslava Zlatana Dorića, у режији аутора и извођењу сомборског NP.
- 690.** Жеравица на длану / Давид Кецман. – Сомборске новине, 15. III 1991, XXXVII, бр. 1910, стр. 6.
Приказ представе "Странкашије илини неки Стерија пише Родолјупце" аутора и редитеља Радослава Дорића у извођењу НП у Сомбору.
- 691.** Кабаре Милана Гутовића – Сомборске новине, 22. III 1991, XXXVII, бр. 1911, стр. 6.
Вест да ће овај београдски глумач у два напрата гостовати у сомборском НП са својим кабареом.
- 692.** Ружене једанаест призоре, са песовима, спилогом и напоменом / Јован Стричевић. – Сомборске новине, 22. III 1991, XXXVII, бр. 1911, стр. 10.
Приказ представе "Странкашије илини неки Стерија пише Родолјупце" Радослава Дорића у режији аутора и извођењу НП у Сомбору.
- 693.** "Шешитром" по Србији. – Сомборске новине, 22. III 1991, XXXVII, бр. 1911, стр. 6.
Вест о учешћу НП из Сомбора на Фестивалу "Дани комедије" у Светозареву са представом "Флорентински шешир" Елена Лабића.
- 694.** Vrhunskna igra / Slobodan Žikić. – Politika, 24. III 1991, LXXXVIII, бр. 27824, str. 17.
Приказ представе изведене на Danima komedije u Svetozarevu među kojima je i predstava "Florentinski šešir" Elžena Labiće, u režiji Ljubomira Draškića, i izvođenju somborskog NP.
- 695.** 20. "Dani komedije". – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 3.
Вест да је на Festivalu "Dani komedije" у Светозареву изведен "Florentinski šešir" Elžena Labiće, u režiji Ljubomira Draškića, i izvođenju NP u Somboru.
- 696.** Sve napisano s predumišljajem / Miodrag Đurić. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 2.
Коментар у вези са дodeljivanjem награде писцу комедије "Strankadžije" Radoslavu Doriću, чија је praizvedba održана у NP у Somboru.
- 697.** Glumci za glumca. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 3.
Вест да је одржано Glumačko veče чији је целокупан приход намењен леčenju somborskog glumca Nikole Ivoševića.
- 698.** Veselo veče / P. Ilić. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 4.
Приказ представе "Florentinski šešir" Elžena Labiće u režiji Ljubomira Draškića i izvođenju somborskog NP.
- 699.** Uz bok najvećim pozorištima / Slobodan Joković. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 5.
Разговор са Radoslavom Dorićem, аутором и редитељем представе "Strankadžije" чија је praizvedba odigrана у NP у Somboru.
- 700.** Јудило за позориште / Давид Кецман. – Сомборске новине, 29. III 1991, XXXVII, бр. 1912, стр. 6.
Приказ двеју гостујућих представа на сомборској сцени: "Глумац... је глумац... је глумац" монодрама Јанака Соколовића II "Кабаре" Милана Гутовића.
- 701.** Žeravica na dlani / David Kecman. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 7.
Приказ представе "Strankadžije" Radoslava Dorića u режији аутора и извођењу NP у Somboru.
- 702.** Strankadžije u živi interesovanja / Milić Miljenović. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 1.
Вест о успеху представе "Strankadžije iliti neki Sterija piše Rodoljupce" аутора и редитеља Radoslava Dorića, u izvođenju NP u Somboru.
- 703.** Odjeći političkog teatra / Milutin Mišić. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 6.
Приказ praizvedbe комедије "Strankadžije" писца и редитеља Radoslava Dorića, u izvođenju somborskog NP.
- 704.** Slika opšteg haosa / Dejan Pendić Poljanski. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 6.
Приказ представе "Strankadžije" Radoslava Dorića u режији аутора и u izvođenju NP u Somboru.
- 705.** Podrška studentima. – Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 3.
Информација да драмски уметници Sombora nisu igrali predstave, u znak solidarnosti sa učesnicima studetskih demonstracija u Beogradu.
- 706.** Ribarac na polu шатром / David Kecman. – Дневник, 4. IV 1991, L. бр. 15961, стр. 21.
Приказ представе "Странкашије илини неки Стерија пише Родолјупце", писца и редитеља Radoslava Dorića у извођењу НП у Сомбору.
- 707.** Између песовке и морала / Zoran M. Mandić. – Сомборске новине, 5. IV 1991, XXXVII, бр. 1913, стр. 7.
Одговор на напис "Ружене једанаест призоре, са песовима, спилогом и напоменом" који је поводом премијере "Странкашије" у НП у Сомбору, објављен Јованом Стричевићем у Сомборским новинама од 22. III 1991.
- 708.** Strankadžije / Strahinja Šuljagić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, бр. 7. 20. aprila 1991, str. 33-34.
Приказ представе "Strankadžije" Radoslava Dorića u режији аутора i izvođenju somborskog NP.
- 709.** Magyar színház Zomborban (Madarsko pozorište u Somboru) / T. L. – Magyar Szó, 24. IV 1991, XLVIII, бр. 15769, стр. 14.
Вест о разговору иницијативне комисије за оснивање глумаčkog asambla na madarskom jeziku u okviru somborskog NP.
- 710.** Drama na mađarskom jeziku? – Сомборске новине, 26. IV 1991, XXXVII бр. 1916/17, стр. 6.
Иницијатива да се при НП у Сомбору оснује Mađarska Drama na mađarskom jeziku.
- 711.** Premijera i gostovanja. – Somborske novine, 26. IV 1991, XXXVII, br. 1916/17, str. 6.
Pregled gostovanja i premijera somborskog NP i gostovanja SNP-a u ovom pozorištu.
- 712.** Талијански храм / Александар Тасин Саша. – Сомборске новине, 26. IV 1991, XXXVII, бр. 1916/17, стр. 6.
Текст посвећен историји позоришне зграде у Сомбору.
- 713.** Премијера у Сомбору / Н.П. – Дневник, 9. V 1991, L. бр. 15994, стр. 13.
Вест да ће у Сомборском НП бити изведена премијера "Шта је собар видео" Џоа Ортона, у режији Јубослава Мајере.
- 714.** Premijera komedije. – Somborske novine, 10. V 1991, XXXVII, br. 1918, str. 6.
Vest da će na sceni NP u somboru biti izvedena premijera "Šta je sobar video" Đzo Ortona, u režiji Ljuboslava Majere.
- 715.** Odbranite poeziju! / Miliivoje Mladenović. – Premijera, 10. V 1991, XVII, br. 67, str. 2.
Реч управника NP у Somboru о потреби одбране културних добара у овом gradu.
- 716.** "Stvar je bila u šeširu" / Zoran R. Popović. – 10. V 1991, XVII, br. 67 str. 7.
Део написа objavljenog u časopisu "Književna rec" iz Beograda, posvećenog predstavi "Florentinski šešir" Labiće, u režiji Ljubomira Draškića i izvođenju NP u Somboru.
- 717.** Posvetimo se igri. – Premijera, 10. V 1991, XVII, br. 67, str. 3.
Реч редитеља Ljuboslava Majere o predstavi "Šta je sobar video" Đzo Ortona, коју Majera režira u NP u Somboru.
- 718.** Obnova madarske drame / Istvan Virág. – Premijera, 10. V 1991, XVII, br. 67, str. 8.
Napis posvećen obnavljanju madarske drame u somborskom NP.
- 719.** Lesz magyar színjátszás Zomborban (Biće madarskog pozorišta u Somboru) / Bartuc Gabriel. – Magyar Szó, 12. V 1991, XLVIII, бр. 15785, стр. 13.
Разговор са Laslom Tolom i Sandorom Đerfijem, idejnim pokretačima, као и са Miliivojem Mladenovićem, direktorom, i Tiborom Vajdom, rediteljem somborskog NP, о оснивању madarskog глумаčkog asambla u somborskom NP.
- 720.** Групни портрет са собаром / David Kecman. – Сомборске новине, 17. V 1991, XXXVII, бр. 1919, стр. 6.
Приказ премијере "Шта је собар видео" Џоа Ортона у режији Јубослава Мајере и извођењу НП у Сомбору.

721. Povratarini sabori / David Keimán. – Dnevnik, 20. V 1991, L, br. 16005, str. 11.

Prikaz premijere "Šta je sabor video" Ivoa Ortona, u режији Љубослава Манјере и извођењу НП у Сомбору.

722. Diplomska predstava / K-ia. – Somborske novine, 14. VI 1991, XXXVII, br. 1923, str. 6.

NaJAVA gostovanja diplomske predstave studenata novosadečke Akademije umetnosti "Novi život" Aleksandra Obrenovića u režiji Milana Pleteta u somborskem HU.

723. Jobb életre várva (Čekajući holji život) / Beno Erika. – Magyar Szó, 19. VI 1991, XLVIII, br. 15823, str. 14.

Prikaz predstave "Novi život" Aleksandra Obrenovića u režiji Milana Pleteta, u izvođenju apsolvenata novosadečke Akademije dramskih umetnosti na sceni somborskog NP.

724. Hj lutštute u život / David Keimán. – Somborske novine, 21. VI 1991, XXXXVII, br. 1924, str. 6.

Prikaz diplomske predstave studenata Akademije umetnosti u Novom Sadu "Novi život" Aleksandra Obrenovića u režiji Milana Pleteta, a koja je gostovala u HU u Somboru.

725. Vajdovska igra u Somboru / Strahinja Šuljagić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, jun 1991, str. 44.

Prikaz premijere "Lepeza ledi Vindermir" Oskara Vajlda u režiji Gordane Lebović na sceni somborskog NP.

726. Jelica Petrović. – Premijera, 1. VII 1991, XVII, br. 64, str. 7.

Vesti da je ova mlada glumica dobila stalni angažman u somborskem NP.

727. Mladost iznad nivoje / David Keimán. – Dnevnik, 1. VII 1991, L, br. 16047, str. 13.

Prikaz diplomske predstave novosadečkih studenata Akademije umetnosti "Novi život" Aleksandra Obrenovića u režiji Milana Pleteta, a koja je gostovala u HU u Somboru.

728. Szerposztás az első színdarabra (Podela uloga za prvu predstavu) / Z. I. – Magyar Szó, 6. VII 1991, XLVIII, br. 15840, str. 19.

Tibor Vajda, reditelj, o predstavi "Društvo ubica" Roberta Tomasa, prvoj predstavi na madarskom jeziku, koju priprema sa glumcima somborskog NP.

729. Pozoriste bolje od društva / Svetlana Dokić. – Politika, 18. VII 1991, LXXXVIII, br. 27938, str. 19.

Portret Radoslava Dorića, reditelja i dramskog pisca, koji je dobio nagradu za tekst "Strankadžije ili neki Sterija piše Rodoljupce", prema kojem je premijerno izvedena predstava u somborskem NP.

730. Színház vársa (Čekajući na pozorištu) / Horváth Káti György. – 7 nap, 19. VII 1991, XLVI, br. 29, str. 24.

Vesti da je u somborskem NP osnovan ansambl na madarskom jeziku.

731. Narodno pozorište Sombor / [Marija Božičković]. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 80-82.

Popis članova pozorišta, premijernih i obnovljenih

predstava, sa popisom imena izvođača u sezoni 1989/90.

732. Narodno pozorište u Somboru / Miljana Zrnić. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 31-32.

Prikaz sezone 1989/90.

NARODNO POZORIŠTE, SUBOTICA

733. Petició – aláírásgyűjtés (Peticijski – skupljanje potpisa) / Mészáros Ferenc. – Magyar Szó, 2. IX 1990, XLVII, br. 15539, str. 19.

Sećanje na prvu peticiju gradana u Subotici protiv reforme pozorišta od strane Ljubiše Ristića.

734. A test beszéde: villáminterjú Dóbrei Dénessel (Govor tela: blic razgovor sa Denešom Debrej) / B. Z. – Magyar Szó, 3. IX 1990, XLVII, br. 15540, str. 9.

Razgovor sa Denešom Debrej, bivšim članom Subotičkog pozorišta, koji trenutno živi i radi u Parizu, u ekipi pozorišta "Jel" Jožefa Nada.

734a. Csoda törént (Desilo se čudo) / B. Z. – Magyar Szó, 5. IX 1990, XLVII, br. 15542, str. 15. O posećenosti pojedinih predstava subotičkog NP na letnjoj pozornici na Paliću.

735. Tizenötöncénnél több aláírás (Više od petnaest hiljada potpisa) / -sy. – Magyar Szó, 6. IX 1990, XI. VII, br. 15543, str. 13.

Više od petnaest hiljada ljudi potpisalo je peticiju štrom Vojvodine za obnovu subotičkog NP i za ponovno formiranje madarskog, hrvatskog i srpskog ansambla.

736. A petició mint szocialista nézösegére támadás (Peticijski kao napad socalističkog gledališta) / Pósa Rózsa. – 7 Nap, 7. IX 1990, XLV, br. 36, str. 17.

Reagovanje na pro-Ristićevski peticiju.

737. Legalább a színészeket mentenű meg (Spasavimo bare glumce) / Úrge Lívia. – Magyar Szó, 7. IX 1990, XLVII, br. 15544, str. 13.

Mišljenje jedne čitateljke o stanju u NP u Subotici, o potrebi njegovog renoviranja, o Ljubišu Ristiću, o peticiji i o krizi madarskih glumaca.

738. Ki kit vezet az orránál fogya Szabadkán? (Ko koga vuči za nos u Subotici?) / Szöllősi Vágó László. – Magyar Szó, 9. IX 1990, XLVII, br. 15546, str. 19.

Analiza stanja u subotičkom NP.

739. A szabadkai színház-figyőről (O slučaju subotičkog pozorišta). – Magyar Szó, 12. IX 1990, XLVII, br. 15549, str. 1.

Stav Izvršnog saveta Subotice prema problemima NP i prikaz tribine koju je organizovao Demokratski Savez vojvodanskih Madara povodom ove teme.

740. Etnikailag tiszta? (Etnički čist?) / g. g. – Magyar Szó, 12. IX 1990, XLVII, br. 15549, str. 5. Izveštaj Izvršnog saveta Subotice o radu i delovanju Subotičkog NP.

741. Magla i politika / M. Popadić. – Politika ekspres, 12. IX 1990, XXVIII, br. 9524, str. 17.

Više od 15.000 Vojvodana potpisalo peticiju za obnovu NP u Subotici.

742. A színházról – sokszemközi (O pozorištu iz različitih uglova gledišta) / Szöllősi Vágó László. – Magyar Szó, 12. IX 1990, XLVII, br. 15549, str. 5.

Prikaz tribine posvećene subotičkom NP u organizovanju Demokratskog Saveza vojvodanskih Madara.

743. Még egy peticíó (Još jedna peticija) / K. M. – Magyar Szó, 13. IX 1990, XLVII, br. 15550, str. 11. Prikaz sadržaja peticije koju je pokrenula grupa građana, pristalica reforme Ljubiše Ristića za "ne menjanje" konceptije rada subotičkog NP.

744. Apel za Jugoslovensko pozorište / A. I. – Subotičke novine, 14. IX 1990, XLVI, br. 37, str. 9. Potpisnici apela ističu da žele da sačuvaju postojanje Jugoslovenskog pozorišta u Subotici.

745. Kultura u skupštinama / A. I. – Subotičke novine, 14. IX 1990, XLVI, br. 37, str. 9. Informacije o predstojećoj sednici Skupštine opštine Subotica i o radnom materijalu "Analiza rada i programski orijentacije NP s posebnim osvrtom na pilanje zgrade".

746. Nem lincs: panasz (Nije linč nego tužba) / Dudás Károly. – 7 Nap, 14. IX 1990, XLV, br. 37, str. 22.

Peticije subotičana u korist Lj. Ristića na čelu subotičkog NP, a povodom pisanja Olge Afanasjeve o "Ristićevom pozorištu".

747. Kakvo pozorište? – Subotičke novine, 14. IX 1990, XLVI, br. 37, str. 9.

U prostorijama KUD-a "Nepker", 10. septembra Demokratska zajednica vojvodanskih Madara i Demokratski savez Hrvata u Vojvodini održali su Okrugli sto povodom inicijative za obnovu NP u Subotici

748. Poterica / Avda Mujčinović. – Politika ekspres, 14. IX 1990, XXVIII, br. 2526, str. 11. Članak o peticiji za obnovu NP u Subotici.

749. Igre oko teatra / M. Štimoković. – Dnevnik, 15. IX 1990, XLIX, br. 15762, str. 10. Grupa subotičkih građana prikupila potpisne za apel za jugoslovensko pozorište.

750. Indulatok nélkül (Bez strasti) / Bürányi Nándor. – Magyar Szó, 16. IX 1990, XLVII, br. 15553, str. 19.

Zalažanje da se problemi u subotičkom NP reše na miran i kulturni način.

751. Peticijom na peticiju / I. Bratić. – Borba, 17. IX 1990, LXIX, br. 261, str. 8.

Grupa građana Subotice je organizovala potpisivanje peticije kojom se traži da se repertoar i čelni ljudi, Ljubiša Ristić i Nada Kokotović, u NP ne menjaju.

752. Odbrana Ljubiše Ristića / M. Šasić. – Politika, 17. IX 1990, LXXXVII, br. 27640, str. 17.

Izvršni savet Subotice uključio se u raspravu o subotičkom NP i smatra da je pozorište radilo više nego što je imalo para i da se afirmisalo kao jugoslovenski teatar u svemu zahvaljujući Ljubiši Ristiću.

753. Ristić-FESZT / Szabó Angéla. — Képes Ifjúság, 19. IX 1990, XLV, br. 1957, str. 16-17.
Kritika rada Ljubiša Ristića u subotičkom NP.

754. Istina o zgradbi / A. M. — Subotičke novine, 21. IX 1990, XLVI, br. 38, str. 2.
Obaveštenje o otvaranju izložbe fotografija "Istina o Narodnom pozorištu" u foajetu subotičkog NP.
Autor izložbe i kataloga je Ante Rudinski, a fotografije je izradio Lajos Wicai.

755. Vagy alusznam, vagy nem hallják: színház és politika (Ili spavaju, ili ne čuju: pozorište i politika) / Dudás Károly. — 7 Nap, 21. IX 1990, XLV, br. 38, str. 15.

Reagovanje na peticiju "pro-Ristić", koju je inicirala DZVM (VMDK) u Subotici.

756. Felhvás a közzélemlényhez (Poziv javnosti) / Marija Kopunović. — 7 Nap, 21. IX 1990, XLV, br. 38, str. 14.

Reagovanje čitalaca na peticiju "pro-Ristić".

757. Szabadkai színház: Vendégjáték Szkopjéban (Subotičko pozorište: Gostovanje u Skoplju) / B. Z. — Magyar Szó, 26. IX 1990, XLVII, br. 15563, str. 15.

Program subotičkog NP na gostovanju u Skoplju.

758. Azok kezdeményezték a petíciót, akik nem járnak színházba (Petíciójukat pokrenuli oni koji ne posetuju pozorište) / K. F. — Magyar Szó, 27. IX 1990, XLVII, br. 15564, str. 13.

Rasprava o peticiji "o protipeticiji" koje su građani pokrenuli protiv načina rada subotičkog NP.

759. Napirenden a szabadkai színház: petícióval és ellenpetícióval az ügyért (Subotičko pozorište na dnevnom redu: peticijom i protivpeticijom za rešavanje problema). — Magyar Szó, 27. IX 1990, XLVII, br. 15564, str. 1.

Subotičko delegatsko veće stavlja na dnevni red probleme u subotičkom NP, koji traju već pet godina.

760. Stranke i pozorišni repertoar / M. Popadić. — Politika, 27. IX 1990, LXXXVII, br. 27650, str. 17.
Grupa građana Subotice prikupila je više od 6000 potpisa za otvaranje "Ristićevog teatra" kao odgovor na peticiju Demokratskog saveza vojvodanskih Madara.

761. Szabadkai színház: Műsorváltózás (Subotičko pozorište: Promena programa) / B. Z. — Magyar Szó, 28. IX 1990, XLVII, br. 15565, str. 13.
Obaveštenje o izostanku dve drame na beogradskom gostovanju subotičkog NP.

762. Petíció a petíciók petíciójára (Petícija na peticiju peticija) / Csordalics Béla. — Magyar Szó, 28. IX 1990, XLVII, br. 15565, str. 17.

Razmišljanja jednog čitatelja o peticijama upućenim subotičkom NP.

763. Színháztügben minden a régi (U vezi sa pozorištem sve je po starom) / Gombás Gabriella. — Magyar Szó, 28. IX 1990, XLVII, br. 15565, str. 7.
Rezultati rada subotičkog delegatskog veća u vezi sa NP.

764. Oprečno o pozorištu / L. Kiralj. — Subotičke novine, 28. IX 1990, br. 39, str. 2.

Izveštaj sa sednice Skupštine opštine Subotica, na kojoj se raspravljalo i o zgradbi subotičkog NP.

765. Potraga za senkama / Sl. Vučković. — Večernje novosti, 28. IX 1990, XXXVII, br. 23985, str. 23.

Na sastanku Skupštine opštine Subotica razgovaralo se o subotičkom NP i Ljubiši Ristiću, iako SDK i SUP pokazuju da u njihovom poslovanju nije bilo nepravilnosti.

766. Zarez umesto tačke / A. M. — Subotičke novine, 5. X 1990, XLVI, br. 40, str. 9.

Izveštaj sa sednice Skupštine opštine u Subotici, na kojoj su se delegati izjašnjavali o analizi rada i programskoj delatnosti subotičkog NP.

767. Kome smeta Jugoslovensko pozorište / Zoran Bućevac. — Subotičke novine, 5. X 1990, XLVI, br. 40, str. 5.

Reagovanje Zorana Bućevca, glumca subotičkog NP na sakupljanje potpisa Saveza vojvodanskih Madara i IIDS kako bi osporili konцепцију subotičkog NP, na čijem je čelu Ljubiša Ristić.

768. Anyám, én nem ilyen színházat akartam (Majka, ja nisam želeo takvo pozorište) / Dudás Károly. — 7 Nap, 5. X 1990, XLV, br. 40, str. 13.

Kritika Ristićevog pozorišta.

769. Szabadkai színház: műsoror a Bloody Mary (Subotičko pozorište: Bloody Mary na programu) / B. Z. — Magyar Szó, 9. X 1990, XLVII, br. 15576, str. 13.

Program gostovanja subotičkog NP u okolnim mestima.

770. Vendégjáték: Halász Péter színháza Szabadkán (Gostovanje pozorišta Petera Halasa u Subotici) / b-c. — Magyar Szó, 11. X 1990, XLVII, br. 15578, str. 11.

Gostovanje "Ljubavnog pozorišta" iz Njujorka u subotičkom NP.

771. Árok Ferenc és Medve Sándor Titoverbáson (Ferenc Árok i Šandor Medve u Titovom Vrbasu) / M-t. — Magyar Szó, 13. X 1990, XLVII, br. 15580, str. 12.

Gostovanje Ference Ároka i Sandora Medve, pozorišnika umetnika subotičkog NP u Titovom Vrbasu.

772. New-York-i színház Szabadkán (Njujorsko pozorište u Subotici) / B. Z. — Magyar Szó, 15. X 1990, XLVII, br. 15582, str. 7.

Gostovanje njujorskog "Ljubavnog pozorišta" u NP u Subotici.

773. Szabadkai színház: Love Theatre (Subotičko pozorište: Ljubavni teatar) / B. Z. — Magyar Szó, 16. X 1990, XLVII, br. 15583, str. 15.

Nedeljni repertoar subotičkog NP uz kratak prikaz pojedinih predstava.

774. Ízlésterror: Thália (Teror nad ukusom: Talija). — Képes Ifjúság, 17. X 1990, XLV, br. 1961, str. 6.

Blic-intervju sa subotičkim srednjoškolcima o "Ristićevom pozorištu".

775. Odložen pretre / T. B., R. R. — Borba, 17. X 1990, LXIX, br. 291, str. 9.

U Opštinskom sudu Subotice ponovo je odložen glavni pretres u slučaju Ljubiša Ristića zbog zahteva za izuzećem opštinskog javnog tužioca i njegovog pomoćnika.

776. Porodično čitstveništvo / Vladimir Koničić. — Dnevnik, 18. X 1990, XLIX, br. 15795, str. 16.

Kritički prikaz predstave "Ona koja jednom bеше лепа жена мајстора за шлемове" u izvođenju nujorskog Pozorišta ljudstva koje gospodari u Srbiji.

777. A Lilium Szabadkán (Ljiljan u Subotici) / b-c. — Magyar Szó, 19. X 1990, XLVII, br. 15586, str. 12.

Gostovanje Novosadskog pozorišta u subotičkom "Neperu" sa predstavom "Lilium" Ference Molnara, povodom 45. godišnjice osnivanja madarskog ansambla NP u Subotici.

778. A színház mint zseniális életforma (Pozorište kao genijalan način života) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 19. X 1990, XLVII, br. 15586, str. 13.

Razgovor sa Peterom Halasom, vodom grupe "Ljubavno pozorište" iz Njujorka, koje je gostovalo u Subotici.

779. U domovinu bez sete / A. M. — Subotičke novine, 19. X 1990, XLVI, br. 42, str. 10.

Intervjou sa Peterom Halasom, vodom grupe "Ljubavno pozorište" iz Njujorka, koje je gostovalo u Subotici u NP.

780. Halász Péter színháza (Pozorište Petra Halasa) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 21. X 1990, XLVII, br. 15588, str. 17.

Pričak "Ljubavnog pozorišta" Petera Halasa, koje je nedavno gostovalo u Subotici u NP.

781. Szabadkai színház: műsoror a Bloody Mary (Subotičko pozorište: "Bloody Mary" na programu) / B. Z. — Magyar Szó, 23. X 1990, XLVII, br. 15590, str. 15.

Pregled programa subotičkog NP.

782. Alakul-e magyar társulat a Szabadkai színházból: ez már kultúrpolitikai kérdés lesz (Hoće li se osnovati madarski ansambl pri Subotičkom pozorištu: to je već kulturno-političko pitanje) / Kabák Erika. — Magyar Szó, 23. X 1990, XLVII, br. 15590, str. 14.

Razmišljanja povodom gostovanja Pozorišta Thalia iz Kašte u NP u Subotici.

783. Színházi jegyzet: Hinni annyi, mint szívvel tudni (Beleške iz pozorišta: Verovati znači osećati stecem) / sy. — Magyar Szó, 23. X 1990, XLVII, br. 15590, str. 14.

Razmišljanja povodom gostovanja Pozorišta Thalia iz Kašte u NP u Subotici.

784. Volt egyszer egy magyar színház (Bilo jednom jedno madarsko pozorište) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 27. X 1990, XLVII, br. 15594, str. 11.

Razgovor sa glumcem Laslom Patakijem, jednim od osnivača Madarskog pozorišta u Subotici 1945. godine.

785. Szabadkai színház: Túl az Óperencián (Subotičko pozorište: Preko sedam mors) / B. Z. — Magyar Szó, 30. X 1990, XLVII, br. 15597, str. 15.

Pregled nedeljnog repertoara subotičkog NP.

786. Prométheusz, Oidipusz, Philoktétsz... (Prometej, Edip, Filoktet...) / Gerold László. — Híd,

- oktobar 1990, LIV, br. 10, str. 1061-1064.
Osrt na repertoar letnjeg dela sezone subotičkog NP "YU Fest '90", sa podnaslovom "Balkanske tragedije".
787. Nežna zaljubljenost u komunizam / A. M. – Subotičke novine, 2. XI 1990, XLVI, br. 44, str. 4.
Obaveštenje o predstojećoj premijeri "Brade" Živojina Pavlovića u NP u Subotici i intervjui sa Radetom Šerbedžijom, rediteljem predstave.
788. "Brada" Živojina Pavlovića – Dnevnik, 3. XI 1990, XLIX, br. 15811, str. 11.
Vest o premijeri "Brade" Živojina Pavlovića u subotičkom NP u režiji Radeta Šerbedžije.
789. Šerbedžija – reditelj / Sl. V. – Večernje novosti, 3. XI 1990, XXXVII, br. 24022, str. 20.
Vest da na sceni subotičkog NP Rade Šerbedžija postavlja novelu "Brada" Žike Pavlovića.
790. Szabadkai színház: Músonor a Saigon (Subotičko pozorište: Saigon na programu) / B. Z. – Magyar Szó, 6. XI 1990, XLVII, br. 15604, str. 15.
Nedeljni repertoar subotičkog NP uz popratni tekst o pojedinim predstavama.
791. Шамар драгеријини догми / Владимира Копицла – Дневник, 6. XI 1990, XLIX, бр. 15814, стр. 14.
Критички приказ представе "Брана" Живојина Павловића у адаптацији и режији Радета Ђербешије, на сцени суботичког НП.
792. Nema više bajki / A. M. – Subotičke novine, 9. XI 1990, XLVI, br. 45, str. 11.
Intervjui sa Radetom Šerbedžijom o njegovom političkom i glumačkom angažmanu.
793. "Nerazjašnjeno ubistvo" iz Beograda. – Subotičke novine, 9. XI 1990, XLVI, br. 45, str. 2.
Vest o gostovanju Kočinske trupe "Magritte" iz Beograda sa predstavom "Nerazjašnjeno ubistvo" i najava premijere "Opera za dva dinara" B. Nušića u režiji i adaptaciji Lenke Udovički, na sceni subotičkog NP.
794. Spor subotičkog i novosadskog teatra / S. S. – Subotičke novine, 9. XI 1990, XLVI, br. 45, str. 11.
Vest o formiranju Arbitražne komisije Pokrajinskog fonda kulture za ocenu opravdanosti zahteva subotičkog teatra da dobije dodatna sredstva za YU-fest i gostovanja u Lenjingradu i Moskvi.
795. Szabadkai színház: Kétfogásos opera (Subotičko pozorište: Opera za dva groša) / B. Z. – Magyar Szó, 13. XI 1990, XLVII, br. 15611, str. 14.
Nedeljni repertoar subotičkog NP uz popratni tekst o pojedinim predstavama.
796. Az Ó varázslója a szabadkai Népkörben (Čarobnjak iz Oza u subotičkom Nepkeru) / (hi). – Magyar Szó, 15. XI 1990, XLVII, br. 15613, str. 11.
Uspesno odigrana predstava "Čarobnjak iz Oza" u izvođenju zrenjaninskog pozorišta Madách Színház, koje gostuje u NP u Subotici.
797. Ma este bemutató Szabadkán: Kétdináros opera (Danas uveće premijera Subotici: Opera za dva groša). – Magyar Szó, 17. XI 1990, XLVII, br. 15615, str. 11.
Nova predstava "Kirija" Branislava Nušića u režiji Lenke Udovički na repertoaru subotičkog NP.
798. Nušić na severu Bačke / Sl. V. – Večernje novosti, 17. XI 1990, XXXVII, br. 24036, str. 20.
Najava premijere predstave "Kirija" Branislava Nušića, u režiji Lenke Udovički u subotičkom NP.
799. Szabadkai Színház: műsor a Nušić-darab (Subotičko pozorište: na programu Nušićevog dela) / B. Z. – Magyar Szó, 20. XI 1990, XLVII, br. 15618, str. 13.
Nedeljni repertoar subotičkog NP uz popratni tekst o pojedinim predstavama.
800. Kétdináros opera (Opera za dva groša) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 20. XI 1990, XLVII, br. 15618, str. 13.
U izvođenju ansambla subotičkog NP, uspešno je prikazana predstava "Kirija" Branislava Nušića u režiji Lenke Udovički.
801. Félreérítés ne essék!... (Da ne bude забуна...) / Arceson Rafael. – 7 Nap, 21. XI 1990, br. 38, str. 14-15.
Reagovanje glumca R. Arčona iz subotičkog NP povodom "pro-Ristić"-evske peticije.
802. Opravданo uvezanje / Vladimir Kopićl. – Dnevnik, 21. XI 1990, XLIX, бр. 15829, стр. 9.
Kritički prikaz predstave "Opera za dva dinara" B. Nušića u režiji Lenke Udovički, na sceni sуботичког НП.
803. Budenje uz tresak. – Subotičke novine, 28. XI 1990, XLVI, br. 48, str. 12.
Kratki prikaz predstave "Opera za dva dinara" u režiji i adaptaciji Lenke Udovički na sceni NP u Subotici.
804. Szabadkai színház: műsor az Esterházy-darab (Subotičko pozorište: na programu je pozorišni komad Esterházi) / B. Z. – Magyar Szó, 4. XII 1990, XLVII, br. 15630, str. 9.
Nedeljni repertoar subotičkog NP sa popratnim tekstoni o pojedinim predstavama.
805. I.égtorna: a Szabadkai Népszínház "Kétdináros opera" című előadásáról (Akrobatička predstava "Opera za dva dinara" subotičkog Narodnog pozorišta) / Csordás Mihály. – 7 Nap, 7. XII 1990, XLV, br. 49, str. 21.
Prikaz istoimene predstave Lenke Udovički, u izvođenju glumaca subotičkog NP.
806. Tiszteljtek e nevet. Szabadka (Poštujte ovo ime: Subotica) / Barátius Zoltán. – Magyar Szó, 8. XII 1990, XLVII, br. 15634, str. 16.
Prikaz istorije subotičkog NP.
807. Szabadkai színház: Lakoma (Subotičko pozorište: Gozba) / B. Z. – Magyar Szó, 11. XII 1990, XLVII, br. 15637, str. 15.
Repertoar subotičkog NP za mesec decembar uz popratni tekst o pojedinim predstavama.
808. Ismét elhalasztották a Ristić perét (Ponovo su odgođili raspravu Ristića) / Tanjug. – Magyar Szó, 12. XII 1990, XLVII, br. 15638, str. 15.
Rasprrava slučaja Ljubiša Ristića, u vezi sa falsifikovanjem dokumenta odložena za 8. januar.
809. Puškin usred teatra. – Subotičke novine, 14. XII 1990, XLVI, br. 50, str. 2.
Na osnovu dve tragedije Aleksandra Puškina "Gozba usred kuge" i "Mocart i Salijeri", reditelj
- Ivan Lalić načinio je predstavu pod jednim naslovom "Gozba usred kuge" u subotičkom NP.
810. Ma este bemutató a szabadkai Népszínházban: Lakoma a pestis idején (Danas uveće premijera u subotičkom Narodnom pozorištu: Gozba za vreme haranja kuge) / b-c – Magyar Szó, 16. XII 1990, XI.VII, br. 15642, str. 17.
Premijera predstave "Gozba usred kuge" u režiji Ivana Lalića u subotičkom NP.
811. Szabadkai színház Strindberg-bemutató (Subotičko pozorište: Strindberg-premijera) / B. Z. – Magyar Szó, 18. XII 1990, XLVII, br. 15644, str. 13.
Repertoar subotičkog NP uz popratni tekst o pojedinim predstavama.
812. Koreodrama "Nojeva barka". – Subotičke novine, 28. XII 1990, XLVI, br. 52, str. 1.
Obaveštenje o premijeri "Nojeva barka", koreodrami Nade Kokotović u subotičkom NP.
813. Ma este hemutató: Noé bárkája (Danas uveće premijera: Nojeva barka) / b-c – Magyar Szó, 29. XII 1990, XLVII, br. 15655, str. 11.
Uoči premijere "Nojeva barka" u režiji Nade Kokotović na sceni subotičkog NP.
814. Szegény színház, szegény színészek – szegény közönség (Siromašno pozorište, siromašni glumci – siromašna publiku) / Szőllősi Vágó László. – Magyar Szó, 30. XII 1990, XLVII, br. 15656, str. 13.
Vest.
815. Ples metafora / Vladimir Kopićl. – Dnevnik, 4. I 1991, L, бр. 15871, стр. 13.
Kritički prikaz koreodrame Nade Kokotović "Nojeva barka" na sceni NP u Subotici.
816. Noé bárkája (Nojeva barka) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 5. I 1991, XLVIII, br. 15660, str. 11.
Prikaz koreodrame "Nojeva barka" Nade Kokotović u izvođenju subotičkog NP.
817. Megkezdődött Ljubiša Ristić per (Počelo sudjelovanje Ljubiša Ristića) / R. R. – Magyar Szó, 9. I 1991, XLVIII, br. 15664, str. 6.
Osrt na sudske spor između Lj. Ristića i subotičkog NP.
818. Ljuba Tadić narodni poslanik / Sl. V. – Večernje novosti, 9. I 1991, XXXVIII, br. 24087, str. 20.
Najava premijere predstave "Narodni poslanik" Branislava Nušića, u režiji Ljubiša Ristića i Vladimira Lazića u subotičkom NP.
819. Stenclberg u Bitolju / II. P. – Dnevnik, 10. I 1991, I, бр. 15877, стр. 13.
Obaveštenje o predstojećoj premijeri drame "Gospođica Juliija" Augusta Stenclberga u subotičkom NP, u režiji i adaptaciji Čashe Milenkovskog, gosta iz Skoplja.

820. Krive su "mračne sile" / M. Popadić. — Politika ekspres, 10. I 1991, XXIX, br. 9640, str. 11. Ljubiša Ristić, direktor subotičkog NP govori pred sudom.
821. Vreme brže od umeštosti / A. M. — Subotičke novine, 11. I 1991, XLVII, br. 2, str. 9. Intervju sa Vladimiroom Lazićem, koji je zajedno sa Ljubišom Ristićem režirao Nušićevog "Narodnog poslanika" u subotičkom NP.
822. Stogodišnjica bez scene / Vladimir Kopnić. — Dnevnik, 11. I 1991, L, br. 15878, str. 13. Kritika premijere "Gospodina Juna" A. Strinaberga u adaptaciji i režiji Časlava Milenkovskog na sceni subotičkog NPI.
823. Dobro spojeni sudovi / Vladimir Kopnić. — Dnevnik, 15. I 1991, L, br. 15882, str. 11. Kritika premijere "Narodni poslanik" B. Nušića, u režiji Ljubiše Ristića i Vladimira Lazića, izvedene u subotičkom NPI.
824. Egyébként minden a régi (Uostalom, sve je po starom) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 16. I 1991, XLVIII, br. 15671, str. 15. Prikaz predstave "Narodni poslanik" B. Nušića, u režiji Ljubiše Ristića i Vladimira Lazića, izvedene u subotičkom NPI.
825. Idemo ispočetka. — Subotičke novine, 18. I 1991, XLVII, br. 3, str. 10. Kritika predstave "Narodni poslanik" B. Nušića, u režiji Ljubiše Ristića i Vladimira Lazića koja je izvedena u subotičkoj Sinagogi.
826. Tovstonogov regija "Revizora" / N. P. — Dnevnik, 18. I 1991, L, br. 15885, str. 12. Vest da je u subotičkoj NPI došao sovjetski režitelj Aleksandar Tovstonogov da sa ansamblom ovog teatra postavi na scenu Gogoljevog "Revizora".
827. Több mint hárommillió dinár a Szabadkai Népszínháznak (Više od tri miliona dinara subotičkom NP) / I. — Magyar Szó, 16. I 1991, XLVIII, br. 15674, str. 19. Komentar Selimira Radulovića povodom odluke Vojvodanskog fonda za kulturu, da subotičkom NP namenski dodeli 3.000000 dinara.
828. Međunarodni festival plesnog teatra / IL C. — Dnevnik, 31. I 1991, L, br. 15898, str. 13. Vest da će se od 23. februara do 2. marta u Subotici održati prvi Međunarodni festival plesnog teatra. Umetnički direktor festivala Nada Kokotović u program je uvrstila koreodramu iz Nemacke, Švicarske, Francuske, Kolombije, Brazila, Meksika i Jugoistočne Azije.
829. Comedia tempio (Comedia tempio) / Bicskei Zoltán. — Úzenet, januar 1991, XXI, br. 1, str. 57. Prikaz premijere "Comedia tempio" Parizu, u režiji Jožefine Nade, u izvedenju pozorišta "Jel".
830. Veszkijsírat (Emergency exit) / b-c. — Magyar Szó, 1. II 1991, XLVIII, br. 15687, str. 12. U subotičkom NP će se održati i međunarodni festival koreodrame pod nazivom "Emergency exit". Domaćini učestvuju sa tri predstave "Nojeva barka" Nade Kokotović, "Tragom izgubljenog vremena" i "Anita Berber".
831. Prvi festival plesnog teatra. — Subotičke novine, 1. II 1991, XLVII, br. 5, str. 10. Razgovor sa Jožefom Nadom posle nastupa njego-
- Vest da će se u subotičkom NP, održati Internacionali festival plesnog teatra "Emergency exit" sa mnogobrojnim domaćim i stranim učesnicima.
832. A vitorla modulatlan (Jedra su nepomična) / re. — Magyar Szó, 2. II 1991, XLVIII, br. 15716, str. 11. Nada Kokotović o predstavi "Nojeva barka" NP u Subotici i o budućnosti koreodrama u Jugoslaviji.
833. Nušić u — operi / Sl. V. — Večernje novosti, 13. II 1991, XXXVIII, br. 24122, str. 18. Kratak razgovor sa Lenkom Uđovićki, rediteljem predstave "Kirija" Branislava Nušića, sa kojom je subotički NP gostovalo u Studentskom kulturnom centru u Beogradu.
834. Vrata za budućnost / A. M. — Subotičke novine, 15. II 1991, XLVII, br. 7, str. 11. Razgovor sa Nadiom Kokotović, organizatorom prog Internacionallnog festivala plesnog teatra i koreodrame u Subotici, pod nazivom "Emergency exit".
835. Mit adnak el nekünk? (Šta nam to prodaju?) / Kabók Erika. — Magyar Szó, 17. II 1991, XLVIII, br. 15703, str. 13. Članak o "Ristićevom pozorištu" i o kvalitetu reperatura subotičkog NP na madarskom jeziku.
836. Jön a Jel Színház (Dolazi pozorište Znak) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 19. II 1991, XLVIII, br. 15705, str. 13. Telefonski intervju sa Jožefom Nadem, osnivačem pozorišta "Znak" u Parizu, koji učestvuje na festivalu koreodrame "Emergency exit" u Subotici.
837. Svodenje računa / Radomir Putnik. — Politika, 19. II 1991, LXXXVIII, br. 27791, str. 17. Prikaz predstave "Sumnjiivo lice" Branislava Nušića, u režiji Ljubiše Ristića i izvedenju subotičkog NP.
838. Festiwal plesa i koreodrame / M. Šimkovin. — Dnevnik, 21. II 1991, L, br. 15919, str. 12. Razgovor sa Nadiom Kokotovićem pred početak Internacionalnog festivala plesnog teatra i koreodrame "Emergency exit", koji će održavati u Subotici.
839. Svetiška elita / M. Popadić. — Politika ekspres, 22. II 1991, XXIX, br. 9683, str. 15. U NP u Subotici održava se Drugi internacionalni festival plesnog teatra i koreodrame.
840. Plesni meridijani / Sl. V. — Večernje novosti, 23. II 1991, XXXVIII, br. 24132, str. 20. Vest da će se u subotičkom NP održati prvi Medunarodni festival plesnog teatra-koreodrame pod nazivom "Emergency Exit".
841. Festival plesnog teatra. — Politika, 25. II 1991, LXXXVIII, br. 27797, str. 16. Vest da je u subotičkom NP počeo Drugi internacionalni festival plesnog teatra i koreodrame.
842. Општина нестварност / Vladimir Kopnić. — Dnevnik, 26. II 1991, L, br. 15924, str. 14. Prikaz tako Internationalnog plesnog teatra i koreodrame koji će održavati u Subotici.
843. Titkok titka: az idő (Tajna tajni: Vreme) / re. — Magyar Szó, 26. II 1991, XLVIII, br. 15712, str. 13. Razgovor sa Jožefom Nadom posle nastupa njego-
- vog pozorišta "Znak" na festivalu koreodrama "Emergency Exit" sa predstavom "Comedia tempio" (Komedija vremena).
844. A koreodráma a színház jövője (Koreodrama je budućnost pozorišta) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 28. II 1991, XLVIII, br. 15714, str. 11. Mišljenje Nade Kokotović i Dejana Pajovića o festivalu "Emergency exit" i o koreodrami uopšte.
845. Az idő komédiája (Komedija vremena) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 28. II 1991, XLVIII, br. 15714, str. 11. Prikaz predstave reditelja i koreografa Jožefa Nade u izvedenju pariskog pozorišta "Znak" na festivalu "Emergency exit".
846. A Hét kígyó és a Remény (Sedam zmaja i Nada) / re. — Magyar Szó, 1. III 1991, XLVIII, br. 15715, str. 13. Razgovor sa umetnicima Rosom Romeo, Jorgeom Dominiquez i Ljiljanom Zagorac o koreodramama "Sedam zmaja" (Meksiko) i "Nada" (Zagreb) iz repertoara festivala "Emergency exit" u Subotici.
847. A test nyelve (Govor tela) / re. — Magyar Szó, 1. III 1991, XLVIII, br. 15715, str. 13. Razgovori o teoriji plesa na festivalu koreodrame "Emergency exit".
848. Велико и мало / Vladimir Kopnić. — Dnevnik, 2. III 1991, L, br. 15928, str. 13. Prikaz Festivala plesnog teatra i koreodrame u Subotici.
849. Brata ostaju otvorena / Vladimir Kopnić. — Dnevnik, 5. III 1991, L, br. 15930, str. 14. Povoljna ocena o uticaju koje su mnogobrojni umetnici ostvarili na zainteresovanu publiku na završnom subotičkom Festivalu plesnog teatra.
850. Ples bez svoje kuće / A. M. — Subotičke novine, 8. III 1991, XLVII, br. 10, str. 11. Prikaz završenog Festivala plesnog teatra i koreodrame u Subotici.
851. Programi isti, uspesi razliciti / A. M. — Subotičke novine, 8. III 1991, XLVII, br. 10, str. 11. Prikaz završenog Festivala plesnog teatra i koreodrame u Subotici "Emergency exit" u okviru koga su održana dva "Okrugla stola" na kojima je bilo reči o problemima plesnog teatra.
852. Szabadkai Nemzetközi Táncházi és Koreodráma Fesztivál: Szürke és fekete (Festival Medunarodne koreodrame u Subotici: Sivo i crno) / Csordás Mihály. — 7 nap. 8. III 1991, XLVI, br. 10, str. 21. Prikaz predstave "Dom Bernarda Albe" u izvedenju beogradskog "Bitel teatra" na Festivalu medunarodne koreodrame u Subotici.
853. Szabadkai Nemzetközi Táncházi és Koreodráma Fesztivál: Lítható az ami minden (Festival Medunarodne koreodrame u Subotici: Vidljivo je bilo to što je sve) / Lovas Ildikó. — 7 nap. 8. III 1991, XLVI, br. 10, str. 20. Prikaz predstave "Comedia tempio" u izvedenju pozorišta "Jel" na Festivalu Medunarodne koreodrame u Subotici.
854. Рицни крив за фалсификат / Б. Е. Т. — Dnevnik, 9. III 1991, L, br. 15935, str. 11. Behe Opštinskog суда у Subotici осудило је Ју-

бина Ристића, директора суботичког НП, због фалсификованих службених исправа на условну казну.

855. Čas za istoriju teatra / A. M. – Subotičke novine, 15. III 1991, XLVII, br. 11, str. 10.

Glumci subotičkog NP, Snežana Jakšić Čolić i Nebojša Čolić, pripremili su predstavu "Radionica filma i pozorišta" коју izvode deci u Subotici, Senđil i Kikindi.

856. Glavni junak-smeh / A. M. – Subotičke novine, 15. III 1991, XLVII, br. 11, str. 11.

Intervj u rediteljem Aleksandrom Tovstonogovim, koji režira Gogoljevog "Revizora" u NP u Subotici.

857. Vonzás és tasztás (Privlačnost i odbojnost) / Csordás Mihály. – 7 nap, 15. III 1991, XLVI, br. 11, str. 21.

Prikaz koreodrame "Tragom izgubljenog vremena" Marsela Prusta u režiji Nade Kokotović u izvođenju subotičkog NP.

858. Szabadkai Nemzetközi Táncszínház és Koreodráma Fesztivál: Amit elköpzelünk valóság is már (Medunarodni festival plesnog pozorišta i koreodrama u Suboticu: To što smo zamisili već se i ostvarilo) / Lovas Ildikó. – 7 nap, 15. III 1991, XLVI, br. 11, str. 20.

Prikaz predstave "Pekinska patka" u izvođenju pozorišta "Jel" na medunarodnom festivalu koreodrame u Suboticu.

859. Smej u glavnjoj ulozi. – Subotičke novine, 15. III 1991, XLVII, br. 11, str. 1.

Vest o premijeri "Revizor" N. Gogolja, u režiji Aleksandra Tovstonogova, gosta iz SSSR-a, u Subotičkom NP.

860. Bakancs és fal (Cokule i zid) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 16. III 1991, XLVIII, br. 15730, str. 19.

Opširna osvrt na medunarodni festival koreodrame "Emergency exit" održan u Suboticu.

861. A felelem mint mozgatórugó (Strah kao pokretac) / Révész Erika. – Magyar Szó, 17. III 1991, XLVIII, br. 15731, str. 18.

Razgovor sa Aleksandrom Tovstonogovim, rediteljem predstave "Revizor" Nikolaja Vasiljevića Gogolja uoči premijere u subotičkom NP.

862. Добро и без дистанце / Владимир Копишић – Дневник, 21. III 1991, L, бр. 15947, стр. 21.

Критички pričak predstave "Revizor" N. V. Gogolja u izvođenju subotičkog NP, u režiji Aleksandra Tovstonogova, koreografiji Bile Orovaca i kostimima Bojanke Aviš Šerulova.

863. Revizor / A. M. – Subotičke novine, 22. III 1991, XLVII, br. 12, str. 10.

Kratak pričak predstave "Revizor" N. V. Gogolja, u izvođenju subotičkog NP (na madarskom jeziku), u režiji Aleksandra Tovstonogova.

864. A revizorral Zimonyban (S revizorom u Zemunu). – Magyar Szó, 27. III 1991, XLVIII, br. 15741, str. 15.

Vest o učešću subotičkog NP na komedijom "Revizor" N. V. Gogolja, u režiji A. Tovstonogova, na madarskom jeziku.

864a. Šetnja kroz istoriju teatra / A. Meandžija. – Misao, 28. III 1991, XVII, br. 6, str. 15.

Glumci subotičkog NP Snežana Jakšić Čolić i Nebojša Čolić svoju predstavu "Radionica filma i pozorišta" prikazuju u srednjim i osnovnim školama zamjenjujući jedan čas maternjeg jezika.

865. Drama ispratana plesom / Aleksandar Alein. – Stav, 29. III 1991, br. 74, str. 55-56.

O Festivalu plesnog teatra "Emergency exit" održanom u subotičkom NP.

866. Mindennapi ellenőrök (Naš svakodnevni nadzornik) / Csordás Mihály. – 7 nap, 29. III 1991, XLVI, br. 13, str. 24.

Prikaz premijere Gogoljevog "Revizora" u izvođenju ansambla subotičkog NP.

867. "Kabare" iz Pančeva. – Subotičke novine, 29. III 1991, XLVII, br. 13, str. 14.

Najava gostovanja Centra za kulturu "Olga Petrov" iz Pančeva sa predstavom "Kabare" Miloša Nikolića, u režiji Zorana Ratkovića, na subotičkoj sceni.

868. Nušić a szabadkai színpadon (Nušić na subotičkoj sceni) / Bartuc Gabriella. – Üzenet, mart 1991, XXI, br. 3, str. 260.

Prikaz premijere "Narodni poslanik" B. Nušića u režiji Ljubiše Ristića u subotičkoj sinagogi, kao i predstave "Opera za dva groša" u režiji Lenke Udovički u subotičkom NP.

869. A revizor közhű van (Revizor je medu nama) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 2. IV 1991, XLVIII, br. 15747, str. 15.

Prikaz predstave "Revizor" N. V. Gogolja, u režiji A. Tovstonogova i izvođenju glumaca subotičkog NP.

870. Kikindán a Revizor (Revizor u Kikindi) / K. K. – Magyar Szó, 18. IV 1991, XLVIII, br. 15763, str. 9.

Vest da na sceni kikindskog KUD-a "Jedinstvo" gostuju glunci subotičkog NP sa predstavom "Revizor" N. V. Gogolja u režiji A. Tovstonogova.

871. Törökkanizsán a szabadkai Népszínház (Subotičko NP u Novom Bečeju) / M. J. – Magyar Szó, 24. IV 1991, XLVIII, br. 15769, str. 11.

Vest da subotičko NP gostuje u N. Bečeju, na sceni Centra za kulturu i obrazovanje, sa predstavom "Revizor".

872. Додељена награда "Хиз" / Б. Хложан – Дневник, 28. IV 1991, год. L, бр. 15985, стр. 16.

Вест да је Ласло Героду, аутору књиге "Сто година позоришта" (историја позоришног живота у Суботици 1816-1918) додељена награда "Хиз".

873. Megszületik a Vajdasági Magyar Népszínház? (Rodjenje Vojvodanskog madarskog narodnog pozorišta?) / re. – Magyar Szó, 28. IV 1991, XLVIII, br. 15773, str. 13.

Predlog Arpada Faraga na tribini Jugoslovenskog madarskog kulturnog društva u subotičkom Nepkeru, da se osnuje Vojvodansko madarsko NP sa sedištem u Subotici.

874. A nyelv előtt és a nyelven túl (Pre jezik i način jezika) / Bartuc Gabriella. – Üzenet, april 1991, XXI, br. 4, str. 350.

Razmišljanja o Medunarodnom festivalu pozorišta plesa i koreodrame u Subotici.

875. Comedia tempio (Comedia tempio) / Gerold László. – Híd, april 1991, LV, br. 4, str. 402.

Kritika pozorišne predstave "Comedia tempio" u režiji Jožefa Nada.

876. Novo pozorište / M. Šimoković – Дневник, 7. V 1991, I, бр. 15992, стр. 17.

Vest da on 1. septembra u Суботици почиње да radi Parolno pozorište vojvođanskih Mađara u razgovor sa учесницима na triбинi održanoj u "Hencpere".

877. Ostrakizam ponovo na (s)cenici / A. M. – Subotičke novine, 10. V 1991, XLVII, br. 19, str. 11.

Tekst posvećen "senomenu" Ljubiša Ristić i Nada Kokotović.

878. Scenografija nije "ram" / Ladislav Kovačić. – Subotičke novine, 10. V 1991, XLVII, br. 19, str. 11.

Intervj u scenografom subotičkog NP Istvanom Hupku.

879. Bitolska "Podzemna republika" / A. M. – Subotičke novine, 24. V 1991, XLVII, br. 21, str. 3.

Najava gostovanja Narodnog pozorišta iz Bitolja u Subotici, sa predstavom "Podzemna republika" Jordana Plevneša, u režiji Vlade Cvetanovskog.

880. Život ne zna za meru / Milovan Miković. – Subotičke novine, 24. V 1991, XLVII, br. 21, str. 4.

Prikaz predstave "J. S. život i vreme" u režiji Ljubiše Ristića, koja je posvećena premiunalnoj pesničku i dramaturgu subotičkog NP, Janošu Siveriju.

881. Život ne zna za meru. – Subotičke novine, 24. V 1991, XLVII, br. 21, str. 1.

Vest da je premijerno izvedena predstava "J. S. život i vreme" u režiji Ljubiše Ristića u subotičkom NP.

882. Magyar nemzeti kisebbségi színházak festivalja (Festival pozorišta madara, kao nacionalne manjine) / b-c. – Magyar Szó, 29. V 1991, XLVIII, br. 15802, str. 15.

Na festivalu u Kišvárdi (Madarska) od 30. V do 4. VI učestvuje subotičko NP sa predstavom "Revizor".

883. Stanovnik svih gradova / Ladislav Kovačić. – Subotičke novine, 31. V 1991, XLVII, br. 22, str. 11.

Razgovor sa Nadom Kokotović, direktorom ansambla NP u Subotici, o njenom radu.

884. Nemoć je tu vrhovni um / M. Miković. – Subotičke novine, 31. V 1991, XLVII, br. 22, str. 11.

Razgovor sa glumicom Gabrijelom Jonaš u vezi sa ulogom koju igra u predstavi "J. S. život i vreme" Janoša Siverija, u režiji Ljubiše Ristić i izvođenju NP iz Subotice.

885. Traktátus a Revizorról mazochistákknak (Traktat o Revizoru mazohistima) / Bartuc Gabriella. – Üzenet, maj/juni 1991, XXI, br. 5/6, str. 487.

Prikaz predstave "Revizor" N. V. Gogolja, u režiji Aleksandra Tovstonogova u subotičkom NP.

886. Vajdasági magyar Népszínház? (Vojvodansko madarsko Narodno pozorište?). — Híd, maj 1991, LV, br. 5, str. 532.
- U Subotici održana sednica Jugoslovenskog madarskog kulturnog društva, koje je razmatralo mogućnost preorganizovanja pozorišnog ansambla na madarskom jeziku pri subotičkom NP.
887. Mravljački plес / Љ. Писарев. — Дневник, 1. VI 1991, I, бр. 16017, стр. 12.
Приказ представе са Малог позорја "Гољба усред куће" А. Пушкина у режији Јангелана Лалића и извођењу НП на Суботици.
888. A szabadkai színház vendégszereplése Csókán (Gostovanje subotičkog NP u Čoki) / V. J. — Magyar Szó, 4. VI 1991, XLVIII, br. 15807, str. 11. Vesti da se NP Subotice gostuje u Čoki sa predstavom "Gozba usred kuge" A. Puškina, u režiji Ivana Lalića i koreografiji Nade Kokotovića.
889. A játék öröme (Radost igre) / K. F. — Magyar Szó, 18. VI 1991, XLVIII, br. 15822, str. 15.
Razgovor sa Evom Kasa, glumicom subotičkog NP, izvođačem monodrama "Ja Širli" Vilija Raselja, uoči nastupa u KUD "Pelefő Sándor" u N. Sadu.
890. Svedočenje jedne bube / Vladimir Stefanović. — Politika, 22. VI 1991, LXXXVIII, br. 27912, str. 19.
Razgovor sa Ljubišom Ristićem, upravnikom subotičkog NP.
891. YU Fest '91: Szabadkai Színház (YU Fest '91: Subotičko pozorište) / B. Z. — Magyar Szó, 10 VII 1991, XLVIII, br. 15844, str. 14.
Kratak osvrt na letnji repertoar subotičkog NP.
892. A-moll mise (Misa u a-molu) B. Z. — Magyar Szó, 19. VII 1991, XLVIII, br. 15853, str. 17.
Članak govori o istoimenoj predstavi, koju subotičko NP priprema prema noveli Danila Kiša "Grobniča za Borisa Davidovića", u režiji Ljubiše Ristića.
893. Kišov odgovor na surovo vreme. — Subotičke novine, 19. VII 1991, XLVII, br. 29, str. 2.
Razgovor sa Ljubišom Ristićem, pred početkom YU festa, o izboru za ovogodišnji festival koji je u celini posvećen delima Danila Kiša.
894. A műsortrend megváltozott (Reperoar je izmenjen) / B. Z. — Magyar Szó, 24. VII 1991, XLVIII, br. 15858, str. 15.
Kratak osvrt na izmenjeni repertoar YU fest '91, letnji program subotičkog NP.
895. YU Fest '91: bemutató a szabadkai színházból (premijera u subotičkom NP) / B. Z. — Magyar Szó, 25. VII 1991, XLVIII, br. 15859, str. 13.
Vest o otvaranju manifestacije YU fest '91 u Subotici; kao prva biće prikazana predstava "Rani jadi" u režiji Saša Milenkovskog.
896. Нестварна игра? / Александар Миљосављевић. — Дневник, 26. VII 1991, I, бр. 16072, стр. 18.
Напис посвећен отварајући и програм YU festa koji ne u celini biti posvećen delima Danila Kiša.
897. Esterházy / Bordás Tímea. — Magyar Szó, 27. VII 1991, XLVIII, br. 15861, str. 11.
898. Izlomljeno detinjstvo / A. M. — Subotičke novine, 2. VIII 1991, XLVII, br. 31, str. 2.
O predstavama koje će biti prikazane u okviru YU festa, koji je ove godine u celini posvećen delima Danila Kiša.
899. Znaće li daske život? / Ladislav Kovačić. — Subotičke novine, 2. VIII 1991, XLVII, br. 31, str. 11.
Intervju sa Katarinom Baćljom, glumicom subotičkog NP.
900. Танане нити Данила Кинија / Александар Миљосављевић. — Дневник, 2. VIII 1991, I, бр. 16079, стр. 14.
Напис посвећен програму ovogodišnjeg YU festa, koji se održava u Суботици, на коме учествују pozorišta iz целог земље.
901. Настава се "Фест" / М. Ш. — Дневник, 3. VIII 1991, I, бр. 16080, стр. 16.
Информација да је трећа премијера ovogodišnjeg "YU-festa" je predstava "Misa u A-molu" Јубишића Ристића, испирисана delima и животом Данила Kiša.
902. Nova misa novom vremenu / A. M. — Subotičke novine, 9. VIII 1991, XLVII, br. 32, str. 11.
O prikazanoj premijeri "Misa u A-molu" u režiji Ljubiše Ristića na YU festu.
903. Odloženo gostovanje YU festa / B. J. — Borba, 14. VIII 1991, LXX, br. 227, str. 18.
Vest da se odlaže gostovanje subotičkog NP u Beogradu.
904. Četiri nove predstave / A. M. — Subotičke novine, 16. VIII 1991, XLVII, br. 33, str. 13.
Vest da će do 20. avgusta ansambl subotičkog NP prikazati četiri premijerne predstave u okviru YU festa posvećenog Danilu Kišu.
905. Још четири premijere / В. К. — Дневник, 16. VIII 1991, I, бр. 16092, стр. 15.
Na YU festu u Суботици biće prikazane još četiri predstave naime prema delima Danila Kiša: "Чудотворац" u режији Хариса Паšovića, "Отац Сам" u режији Јубишића Ристића, кореодrama "Мансарда" u режији Наде Кокотовић и "Пут у Никарагву" u режији Хариса Паšovića.
906. Večeras — "Hey Joe". — Subotičke novine, 16. VIII 1991, XLVII, br. 33, str. 13.
Vest da su gošti YU festa saradnici magazina za umetničku književnosti "Hey Joe".
907. Danilo Kiš jegyében: YU fest '91 (U znaku Danila Kiša: YU fest '91) / B. c. — Magyar Szó, 17. VIII 1991, XLVIII, br. 15882, str. 10.
Članak o predstavama koje se prikazuju u okviru manifestacije YU fest '91 subotičkog NP.
908. Pozorišno sedanje na Danila Kiša / Lj. Rabrenović. — Politika, 19. VIII 1991, LXXXVIII, br. 27970, str. 17.
Ovogodišnji YU-fest subotičkog NP je rađen prema delima Danila Kiša i biće održan u Subotici, Novom Sadu, Beogradu i Sarajevu.
909. Dokument o letenju / Branislav Jakovljević. — Borba, 20. VIII 1991, LXX, br. 233, str. 23.
Prikaz predstave "Simon Ćudotvorac" prema prijevoci Danila Kiša, u režiji Harisa Pašovića i izvođenju subotičkog NP na YU festu.
910. Надиграна хладноћа неба / Владимир Копишић. — Дневник, 20. VIII 1991, I, бр. 16096, стр. 16.
Приказ представе "Чудотворац" Данила Кинија, у режији Хариса Паšovićа и извођењу НП из Суботице на YU festu.
911. A sasodatő (Ćudotvorac) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 21. VIII 1991, XLVIII, br. 15886, str. 14.
Prikaz istoimene predstave radene prema noveli Danila Kiša, u režiji Harisa Pašovića i izvođenju subotičkog NP u okviru YU festa '91.
912. Сужена сценска вертикала / Владимир Копишић. — Дневник, 22. VIII 1991, V, бр. 16098, стр. 13.
Приказ представе "Мансарда" Данила Кинија, у режији Наде Кокотовић и извођењу НП у Суботици на YU festu.
913. Karavan YU festa u Beogradu / M. K. — Borba, 22. VIII 1991, LXIX, br. 235, str. 24.
Predstave subotičkog NP izvedene u Subotici u okviru YU festa biće prikazane i u Beogradu na Avalu festu.
914. Literatura — izazov pozorišta / Aleksandar Meandžija. — Politika, 22. VIII 1991, LXXXVIII, br. 27973, str. 16.
U okviru YU festa subotičko NP je premijerno izvelo šest predstava koje su rađene prema delima Danila Kiša.
915. "Otač Sam" od pozorišta do crkve / A. M. — Subotičke novine, 23. VIII 1991, XLVII, br. 34, str. 2.
Vest da će biti izvedena poslednja premijera YU festa "Otač Sam" rađena po motivima romana "Peščanik" Danila Kiša, u režiji Ljubiše Ristića.
916. Jedino mesto za pozorište i Kiša / A. M. — Subotičke novine, 23. VIII 1991, XLVII, br. 34, str. 11.
Razgovor sa Mihajlom Pleskonjićem, redovnim učesnikom YU festa.
917. Manzárd: YU fest '91 (Mansarda: YU fest '91) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 23. VIII 1991, XLVIII, br. 15888, str. 13.
Prikaz predstave "Mansarda" prema romanu D. Kiša, u režiji Nade Kokotović i izvođenju subotičkog NP u okviru manifestacije YU fest '91.
918. Čudo reči. — Subotičke novine, 23. VIII 1991, XLVII, br. 34, str. 2.
Prikaz predstave sa YU festa: "Ćudotvorac" prema priči "Simon Ćudotvorac" Danila Kiša u režiji Harisa Pašovića i izvedevu NP u Subotici na YU festu.
919. Postmoderni kolibri / Vladimir Kopićl. — Dnevnik, 23. VIII 1991, I, бр. 16099, стр. 13.
Prikaz predstave "Put u Nikaragvu" u režiji Harisa Pašovića i izvedevu NP u Subotici na YU festu.
920. Blago u Majdanu / B. Krstić. — Subotičke novine, 23. VIII 1991, XLVII, br. 34, str. 13.
Napis posvećen YU festu.

921. Rani jadi / Feliks Pašić. – Večernje novosti, 24. VIII 1991, XXXVIII, br. 24312, str. 16.
Prikaz predstave "Rani jadi" prema tekstu Danila Kiša, u režiji Saška Milenkovskog, koju je subotičko NP izvelo na Avala-festu.
922. Utazás Nicaraguába: YU fest '91 (Put u Nikaraguú: YU fest '91) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 25. VIII 1991, XLVIII, br. 15890, str. 12.
Prikaz istoimene predstave, radene prema fomanu "Bašta, pepeo" Danila Kiša, u režiji Harisa Pašovića i izvedenje subotičkog NP.
923. Posle deset godina / Feliks Pašić. – Večernje novosti, 26. VIII 1991, XXXVIII, br. 24314, str. 18.
Prikaz predstave "Misa u a-molu" prema tekstu Danila Kiša, u režiji Ljubiše Ristića, koju je subotičko NP izvelo na Avala-festu.
924. Kiš u pozorištu / Svetlana Dokić. – Politika, 28. VIII 1991, LXXXVIII, br. 27979, str. 18.
Kratak osvrt na predstave subotičkog NP radene prema delima Danila Kiša i izvedene u okviru YU festa u Beogradu.
925. YU fest u Sarajevu / J. B. – Dnevnik, 28. VIII 1991, L. br. 16104, str. 18.
Vest da je karađava YU festa uklonjen Subotici i Beogradu stigao u Sarajevo, gde će prikazati predstavu "Mansarda" Danila Kiša u režiji Nade Kotkovnik.
926. Obredne magle / Feliks Pašić. – Večernje novosti, 28. VIII 1991, XXXVIII, br. 24316, str. 16.
Prikaz predstave "Esterházi" prema tekstu Danila Kiša, u režiji Ištvana Lalića, koju je subotičko NP izvelo na Avala-festu.
927. Emergency Exit / II internacionalni festival plesnog teatra-koreodrame, Subotica, 23. 02 - 02. 03 1991. – Subotica: Narodno pozorište Népszínház, 1991. – [48] str.; ilustr.; 24 cm.
928. Narodno pozorište – Népszínház Subotica / [Biserka Kovacić]. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 85-90.
Popis članova kolektiva Pozorišta, premijernih i obnovljivih predstava na srpsko-hrvatskom i mađarskom jeziku sa popisom izvođača u sezonu 1989/90.
929. Narodno pozorište – Népszínház u Subotici / Aleksandra Meandžija. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 34-36.
Prikaz sezone 1989/90.
-
- ДЕЋЕ ПОЗОРИШТЕ
„КУРИР ЈОВИЦА”, СУБОТИЦА**
930. A szabadkai gyermekszínház vendégszereplése (Gostovanje subotičkog dečjeg pozorišta) / B. T. – Magyar Szó, 19. IX 1990, XLVII, br. 15556, str. 11.
Gostovanje subotičkog Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica" u Gunarošu i Bajši sa predstavom "Šta je u jačetu?".
931. Baba na slovački način. – Subotičke novine, 21. IX 1990, XLVI, br. 38, str. 10.
- Najava premijere "Namrgodenha baba" u Dečjem pozorištu "Kurir Jovica", koju je pripremila kompletan ekipa iz Čehoslovačke.
932. Subotičko pozorišnike pozvano na Tajvan – Dnevnik, 30. IX 1990, XLIX, br. 15776, str. 12.
Najava trodnevne gostovanja pozorišnike dečje platforme "Čoni song" sa Tajvana u Dečjem pozorištu "Kurir Jovica" iz Cebotice.
933. Senke "Song-songa" / M. P. – Politika ekspres 1. X 1990, XXVIII, br. 9543, str. 11.
Teatar "Song-song" sa Tajvana gostovaće u Dečjem pozorištu "Kurir Jovica" u Subotici i prikazat će dečiju igru senki.
934. "Princeza" u Mistelbahu / A. M. – Subotičke novine, 19. X 1990, br. 42, str. 2.
Najava gostovanja Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica" u Čehoslovačkoj i Austriji.
935. Titogradski "Rokenrol" / A. M. – Subotičke novine, 9. XI 1990, XLVI, br. 45, str. 2.
Najava predstave "Rokenrol za decu" radene po skladu Ljubivoja Rsumovića u izvođenju gostujućeg Pionirskeg pozorišta iz Titograda.
936. Dobitnici Vukove nagrade / A. M. – Subotičke novine, 20. XII 1990, XLVI, br. 51, str. 1.
Obaveštenje da je odlukom Kulturno-prosvetne zajednice Srbije Dečje pozorište "Kurir Jovica" iz Subotice dobivenik "Vukove nagrade".
937. Na putu do dečje mašte / A. M. – Subotičke novine, 28. XII 1990, XLVI, br. 52, str. 9.
Prikaz rada Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica" iz Subotice, povodom uručenja Vukove nagrade.
938. Свеченост у Позоришту "Курир Јовица" / М. III. – Дневник, 14. II 1991, Л. бр. 15912, стр. 15.
Вест о свечаности у суботичком Dečjem pozorištu "Kuřír Jovica" koja је одржана поводом доделе "Vukove nagrade" овој институцији.
939. Slavlje u čast "Vukove nagrade". – Subotičke novine, 15. II 1991, XI, VII, br. 7, str. 1.
Vest o svečanosti u subotičkom Dečjem pozorištu "Kurir Jovica" povodom "Vukove nagrade" koja je tom pozorištu uručena u Skupštini Republike Srbije.
940. Klevnovi sa paukom / A. M. – Subotičke novine, 1. III 1991, XLVII, br. 9, str. 2.
Najava premijere "Zaigratje s nama" po tekstu Jožefa Mokoša, u režiji gosia iz Čehoslovačke Jožefa Revaloa u Dečjem pozorištu "Kurir Jovica" u Subotici.
941. Játszál velünk! (Igraj sa nam!) / Krekity Olga – 7 nap, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 42.
Prikaz premijere dečje predstave "Zaigratje s nama" Jožefa Mokoša u izvođenju srpsko-hrvatskog ansambla subotičkog Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica".
942. Treći mandat / M. Po. – Politika ekspres, 30. III 1991, XXIX, br. 9719, str. 18.
Slobodanu Markoviću poveren treći mandat rukovodjenja Dečjim pozorištem "Kurir Jovica" u Subotici.
943. "Gavran" za decu / A. M. – Subotičke novine, 31. V 1991, XLVII, br. 22, str. 13.
Najava premijere "Gavran" Karla Gocija u režiji Silvia Purkarete, gosta iz Bukurešta, na sceni subotičkog Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica".
944. Dečje predstave putuju. – Subotičke novine, 31. V 1991, XLVII, br. 22, str. 2.
U okviru kulturne saradnje Subotice i Kosova, u subotičkom Dečjem pozorištu "Kurir Jovica" biće izvedena predstava "Nestašni miš" pristinskih pozorišta lutaka, a predstavu "Zaigratje s nama" izvođiće asambli subotičkog Dečjeg pozorišta na turneji po Kosovu.
945. Gostovanja iz Niša i Zemuna / A. M. – Subotičke novine, 14. VI 1991, XLVII, br. 24, str. 2.
Najava gostovanja Pozorišta lutaka iz Niša sa predstavom "Meda, Rim Čim Či" i pozorišta lutaka "Pinokio" iz Zemuna sa predstavom "Pepejug", u subotičkom Dečjem pozorištu "Kurir Jovica".
946. Zaslužili smo više / A. M. – Subotičke novine, 12. VII 1991, XLVII, br. 28, str. 11.
Razgovor sa Slobodanom Markovićem, direktorom Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica" o problemima i finansiranju i vrednovanju rada ovog pozorišta.
947. Dečje pozorište – Gyermekszínház "Kurir Jovica" / [Ljubica Ristovski]. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 90-92.
Popis članova Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica", premijernih i obnovljivih predstava sa popisom izvođača u sezoni 1989/90.
-
- NARODNO ПОЗОРИШТЕ
„СТЕРИЈА”, ВРШАЦ**
948. Drama o Jermi / Radomir Putnik. – Politika, 11. IX 1990, LXXXVII, br. 27634, str. 14.
Prikaz predstave "Jerma" Federika Garsije Lorke, u režiji Dijane Milošević i izvođenju vršačkog NP.
949. Lorkina "Jerma" u punoj lepoti. – Vršačka kuća, 12. IX 1990, 16, br. 243, str. 5.
Vest o premijeri "Jerma" F. G. Lorke u adaptaciji i režiji Dijane Milošević i izvođenju NP "Sterija" u Vršincu.
950. Instantanee culturale (Kulturni trenuci) / s. a. – Libertatea, 15. IX 1990, XLV, br. 38, str. 11.
Dijana Milošević u NP "Sterija" režira dramu F. G. Lorke "Jerma".
951. Daх свекине на малој сцени / Д. Т. – Vršačka kuća, 26. IX 1990, 16, br. 144, str. 6.
Prikaz predstave "Jerma" F. G. Lorke u režiji Dijane Milošević i izvođenju NP "Sterija".
- 951a. Položaj kulturnih institucija ostao nepromenjen / G. Popi. – Misao, 27. IX 1990, XVI, br. 13, str. 13.
U članku se govorii, pored ostalog, i o situaciji u vršačkom NP posle osnivanja Fonda za kulturu vršačke opštine.
952. Medaljonee culturale (Kulturni medaljoni) / C. M. – Libertatea, 13. X 1990, XLV, br. 42, str. 8.
Premijera drame "Jerma" F. G. Lorke u režiji Dijane Milošević u prostorijama luteranske crkve u Vršcu, u izvođenju NP "Sterija".

953. Pozorište kao dar života. – Vršacka kula, 17. X 1990, 16. br. 245, str. 8.
Vest da je Tamila Pejićić, glumica NPP "Sterija" dobila Nagradu oslobođenja 90.
954. "Osmeh" u časni s ledom / D. Tashlin. – Vršacka kula, 17. X 1990, 16. br. 245, str. 8.
Prikaz predstave "Profesionalac" Dušana Kovačevina u режији Branislava Mićunovića na sceni vratčakog NPP "Sterija".
955. Lorkina "Jerma" / M. Č. – Politika ekspres, 2. XI 1990, XXVIII, br. 9575, str. 13.
Beleška o gostovanju vršačkog NP na sceni Bitel teatra s predstavom "Jerma" F. G. Lorki u režiji Dijane Milošević i koreografija Sonje Popotanove.
956. Lepričanje iznad braničnog gnezda / D. Tashlin. – Vršacka kula, 14. XI 1990, 16. br. 247, str. 9.
Prikaz predstave "Idem u lov" Žorža Fejdoa u režiji Stevے Жигона na sceni vratčakog NPP "Sterija".
957. Za dobro raspoloženje / Radomir Putnik. – Politika, 14. XI 1990, LXXXVII, br. 27698, str. 17.
Prikaz premijere predstave "Idem u lov" Žorža Fejdoa, u režiji Steve Zigona i izvođenju vršačkog NPP.
- 957a. Libraric particularar la Virse | (Privatna knjižara u Vršcu). – Misao, 7. II 1991, XVII, br. 3, str. 12.
Vest da je u prostorijama vršačkog NP otvorena privatna knjižara-galerija pod nazivom "Kibicfenster".
958. Godišnjica "Sterija" / B. IL – Dnevnik, 12. II 1991, L, br. 15910, str. 16.
Vest da je u vršačkom NPP "Sterija" svečano obeljena 46.-годишnjica njegovog rada.
959. Kao odgovor tradiciji. – Vršacka kula, 13. II 1991, 16. br. 253, str. 8.
Krajič izvezat će u svečanom obelježavanju dana NPP "Sterija".
960. Zgoda sa Kipom Dnimom. – Vršacka kula, 13. II 1991, 16. br. 253, str. 8.
Odlomak iz knjige "Narodno pozorište "Sterija" u Vršcu", sederne profi. Stranske Kostića, o pravim godišnjima rada ovog teatra.
961. Succese vizibile, în ciuda condițiilor vitrage (Vidljivi uspesi uprkos nepovoljnim okolnostima) / C. Mata. – Libertatea, 16. II 1991, XLVI, br. 8, str. 8.
Proslovljen jubilej 46 godina aktivnosti pozorišta "Sterija". Tim povodom 7. februara gostovalo SNP s predstavom "Patnje gospodina Mokinpot".
962. Nevinost pod zaštitom / D. Tashlin. – Vršacka kula, 27. II 1991, 16. br. 254, str. 8.
Prikaz predstave "Rašenjen orao" Mir Jaka, u adaptaciji Borislava Mićajlovića Mićin i režiji Dragana Jovića, na sceni vratčakog NPP "Sterija".
963. Autobusom na "Divlje patke" / M. P. G. – Večernje novosti, 16. IV 1991, XXXVIII, br. 24184, str. 20.
Najava premijere predstave "Divlje patke" Henrika Ibsena u vršačkom NP.
964. Pozorišni rekord / V. S. – Politika, 6. III 1991, LXXXVIII, br. 27806, str. 16.
- Vest da će u vršačkom NP sedamdeset peti put biti izvedena predstava "Dragi moj lažljivče" Killa, u izvođenju glumaca iz Beograda Radmila Andrić i Mihaila Viktorovića.
965. Biznis iza kulisa / I. Babić. – Politika ekspres, 22. IV 1991, XXIX, br. 9742, str. 13.
O besparici i nezadovoljstvu kulturnih ustanova u Vršcu, a posebno o nezavidnom položaju NPP "Sterija".
966. Povratak klasicu / Radomir Putnik. – Politika, 22. IV 1991, LXXXVIII, br. 27853, str. 13.
Prikaz premijere "Divlja patka" Henrika Ibsena, u adaptaciji i režiji Olge Savić i izvođenju vršačkog NPP.
967. Isteinica kao presuda / D. Tashlin. – Vršacka kula, 24. IV 1991, 17. br. 258, str. 9.
Prikaz predstave "Divlja patka" Henrika Ibsena, u adaptaciji i režiji Olge Savić i izvođenju vršačkog NPP "Sterija".
968. Cjaj debitantkinje / D. Tadić. – Dnevnik, 7. V 1991, L, br. 15992, str. 16.
Prikaz predstave "Divlja patka" Henrika Ibsena, u vršačakom NPP "Sterija", u režiji Olge Savić.
969. Havelovci "Intimni razgovor" / D. T. – Vršacka kula, 15. V 1991, 17. br. 259, str. 4.
Prikaz predstave "Intimni razgovor" Vaclava Havela u režiji Bratislava Mladonovića i izvođenju vršačkog NPP "Sterija".
970. Monodrama Rade Šurinčića. – Vršacka kula, 29. V 1991, 17. br. 260, str. 6.
Vest da je dramska umetnica Rada Šurinčić izvela monodramu "Požnala ljudost". E. Roterdamskog, u režiji Ljubomira Draškovića na sceni vratčakog NPP "Sterija".
971. Rizik brojnih poteta? – Vršacka kula, 12. VI 1991, 17. br. 261, str. 6.
Članak posvećen staju NPP "Sterija" od dolaska direktora Pavla Vlahovića.
- 971a. Două secole de la primul spectacol (Dva veča od prve predstave) / S. Draguja. – Libertatea, 20. VI 1991, br. 30, str. 6.
O protekloj pozorišnoj sezoni NPP "Sterija".
972. Podela iz zavesi / Zorica T. Mirković. – Večernje novosti, 24. VI 1991, XXXVIII, br. 24251, str. 20.
U vršačkom NP već duže vreme traju sukobi i poljedjenost oko izbora Pavla Vlahovića za upravnika ovе ustanove.
973. In memoriam – Branislav Petković (1924-1991) / B. IL – Dnevnik, 6. VII 1991, L, br. 16052, str. 14.
Vest o smrti glumca vršačkog NPP "Sterija" Branislava Petkovića.
974. Ni je rеч o brojnim potezima / Miloradka Čiprk. – Vršacka kula, 17. VII 1991, 17. br. 263, str. 8.
Tekst posvećen staju u vršačkom NPP "Sterija" u vezi sa glasalašem radnika ovog Pozorišta o novoznaju direktoru Pavlu Vlahoviću.
975. Podrška upravniku. – Vršacka kula, 17. VII 1991, 17. br. 263, str. 8.
Informacija da je Savet NPP "Sterija" proglašao povjerenje upravniku Pavlu Vlahoviću i odgovorio
- ovog kolektiva Primorskom glendalešču iz Nove Gorice.
976. Poklon iz pozorišta. – Vršacka kula, 17. VII 1991, 17. br. 263, str. 5.
Vest da je kolektiv NPP "Sterija" uputio novčanu pomoć vojniku Zoranu Peškariću, bivšem članu Omladinske scene Pozorišta "Sterija", koji je bio zaproben u Slovensiji.
977. Glumač u sećaњu / B. IL – Vršacka kula, 17. VII 1991, 17. br. 263, str. 8.
Na vest o smrti glumca Branika Petkovića.
978. Narodno pozorište "Sterija" u Vršcu / Milan Kovačević. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 37.
Prikaz sezone 1989/90.
979. Narodno pozorište "Sterija" Vršac / [Vera Nedeljković]. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 93-95.
Popis članova pozorišta, premijernih i obnovljениh predstava sa popisom izvođača u sezoni 1989/90.

NARODNO POZORIŠTE „TOŠA JOVANOVIĆ”, ZRENJANIN

980. U društву Brekta i Domonovića / Љ. Б - Зрењанин, 14. IX 1990, XXXIX, br. 2001, str. 4.
Најава предстојећих премијера у зрењанинском НП.
981. Brecht stiže iz Beograda / Љ. Б - Зрењанин, 2L IX 1990, XXXIX, br. 2002, str. 5.
Најава премијере "Maloigranica svadba" B. Brekta na sceni зрењанинског НП, u извођenju београдског pozorišta "Đuško Radović".
982. Brechtice várva (Očekujući Brekta) / B. Z. – Magyar Szó, 22. IX 1990, XLVII, br. 15559, str. 19.
Razgovor s Dragomom Ćukom, direktorom NP "Toša Jovanović", o predstojećim predstavama.
983. Domonović. Brecht, slike i sopran / Љ. Б - Зрењанин, 28. IX 1990, XXXIX, br. 2003, str. 6.
Vest da je зрењанинско НП нову сезону почeti pre-mijerom kabaretske predstave "Boža", sačinjene po motivima dela Radoja Domonovića, kao i pre-mijerom "Majka hrabrost" Berolulta Brekta, obe u režiji Sulejmana Kupusovića.
984. Jubilaj Gordana Viničića - Зрењанин, 5. X 1990, XXXIX, br. 2004, str. 5.
Vest da je Gordana Viničić, prvakinja зрењаниinskog НП, načinom ulogom u predstavi "Majka hrabrost" B. Brekta, obeljerala 25 godina rada u ovom Pozorištu.
985. Obojica su nas препознада / Љ. Б - Зрењанин, 5. X 1990, XXXIX, br. 2004, str. 5.
Prikaz predstava "Boža" R. Domonovića i "Majka hrabrost" B. Brekta, obe u režiji Sulejmana Kupusovića na sceni зрењанинског НП.
986. Promene u rukovodstvu Pozorišta / Љ. Б - Зрењанин, 5. X 1990, XXXIX, br. 2004, str. 5.
Vest da je Slavko Golubić, upravnik зрењаниinskog НП podneo ostavku, a novi vod upravnika je Dраган Ђук.
987. Vreme političkog pozorišta / Станиша Станков. – Зрењанин, 12. X 1990, XXXIX, br. 2005, str. 5.

- Osvojt na predstave zrenjaninskog pozorišta "Toša Jovanović": "Veliki Mak" Erika Kova, "Boja" Radoja Đomanovića i "Majka hrabrost" Bertolta Brechta.
988. "Saviljski berberini" – oproštajno / Љ. Б. Зрењанин, 19. X 1990, XXXIX, бр. 2006, стр. 5.
Вест да ће 20. октобра на сцени зренянинског НП гостовати темишварска Државна опера са Росинијевим "Савилјским берберином".
989. "Seviljski berberin" за Ваљадане / D. Berar. – Politika, 19. X 1990, LXXXVII, бр. 27672, стр. 14.
Vest da će Državna opera iz Temišvara gostovati u Zrenjaninu s operom "Seviljski berberin".
990. Фигаро у Зрењанину. – Зрењанин, 26. X 1990, XXXIX, бр. 2007, стр. 5.
Обавештење о гостовању темишварске Опere са Росинијевим "Савилјским берберином" и узвратном посетом зренянинском НП с представом "Boja" Р. Đomanovića.
991. Predstave za Srbu u Rumuniji / D. B. – Politika, 1. XI 1990, LXXXVII, бр. 27685, стр. 16.
Satirično-egzotični kabareom "Voda" po tekstovima Radoja Đomanovića zrenjaninsko NP je po deseti put gostovalo u Temišvaru.
992. Румунска принцеза на представи / Ђ. Берар. – Зрењанин, 2. XI 1990, XXXIX, бр. 2008, стр. 6.
Обавештење о гостовању НП "Toša Jovanović" на сцене Националног театра у Темишвару. Зрењаници су извели кабаретску представу "Boja" Р. Đomanovića, а представи је присуствовала и румунска принцеза Софија.
993. Otvor eldās – magyarl (Pedeset predstava – na madarskom jeziku) / B. Z. – Magyar Szó, 8. XI 1990, XLVII, бр. 15606 (308), стр. 13.
Vladimir Grubanov, sekretar NP "Toša Jovanović", говори о раду децег је позориšta.
994. Дах медитерана. – Зрењанин, 30. XI 1990, XXXIX, бр. 2012, стр. 7.
Најава премијере "Краљ јелен" Карла Гоција на Луткарској сцени зренянинског НП и краћи интервју са редитељем Боривојем Мркишићем.
995. Јубиларна представа "Женски рок и фолк бенд" / Д. Ђ. – Зрењанин, 6. XII 1990, XXXIX, бр. 2013, стр. 13.
Најава јубиларне педесете представе комада Жана Ануја на сцени зренянинског НП.
996. У свету театарске маште / Љ. Б. – Зрењанин, 6. XII 1990, XXXIX, бр. 2013, стр. 9.
Приказ премијере "Краљ јелен" Карла Гоција у режији Боривоја Мркишића на Луткарској сцени зренянинског НП.
997. Сребрна представа. – Зрењанин, 14. XII 1990, XXXIX, бр. 2014, стр. 5.
Вест о јубиларној педесетој представи "Женски рок и фолк бенд" у НП "Toša Jovanović".
998. "Која странка је победила?" / Љ. Б. – Зрењанин, 20. XII 1990, XXXIX, бр. 2015, стр. 5.
Најава премијере "Власт" Б. Нушића у зренянинском НП и краћи интервју са редитељем Златаном Дорићем.
999. U pravi čas / I. Aradanić. – Politika ekspres, 22. XII 1990, XXVIII, бр. 9623, стр. 11.
1001. Nedosugstveni izazov / Vladimír Kopnica. – Dnevnik, 17. I 1991, L бр. 15884, стр. 13.
Критички приказ представе "Vlast" Бранислава Нушића у режији Радослава Дорића, у зренянинском НП.
1002. Play Nušić / Bartok Gabriella. – Magyar Szó, 23. I 1991, XLVIII, бр. 15678, стр. 14.
Osvojt na premijeri "Vlasti" Branislava Nušića u adaptaciji reditelja Radoslava Dorića i Miroslava Belovića i izvedenju NP "Toša Jovanović".
1003. Na pola puta / Radomir Putnik. – Politika, 23. I 1991, LXXXVIII, бр. 27764, стр. 16.
Prikaz predstave "Voda" Radoja Đomanovića, u adaptaciji i režiji Sulejmana Kupusovića, koji je zrenjaninsko NP izvelo u Malom pozorištu "Đurđko Radović" u Beogradu.
1004. Vlast i komentari / M. L. – Komuna, 7. II 1991, br. 1492, str. 4.
Kratak osvrt na predstavu "Vlast" Branislava Nušića u režiji Radoslava Dorića i izvedenju NP "Toša Jovanović", na gostovanju u Kikindi.
1005. Све је кабаре / Ј. В. – Зрењанин, 8. II 1991, XL бр. 2022, стр. 4.
Приказ представе "Кабаре" Миљана Николића, у режији Зорана Ратковића и извођењу Панчевачког театра Центра за културу "Олга Петров", на сцени зренянинског НП.
1006. Премијера "Вунена прича". – Зрењанин, 8. II 1991, XL бр. 2022, стр. 4.
Најава премијерног извођења "Вунених прича" у режији Емилије Мачковића на Луткарској сцени зренянинског НП.
1007. A zalaegerszegi színház Zrenyaninban (Pozorište iz Zalaegersgea u Zrenjaninu) / (hi). – Magyar Szó, 11. II 1991, XLVIII, бр. 15697, стр. 9.
Osvrt o gostovanju pozorišta "Heves Sandor" iz Madarske u zrenjaninskom NP, s muzičkom komedijom "Liliomfi" Edeea Sigligeti u režiji Lasla Vandorfija.
1008. Вунена домаштава / Љ. Б. – Зрењанин, 15. II 1991, XL бр. 2023, стр. 4.
Приказ представе "Вунена прича" по мотивима из текста Ладе Брашновића, у режији и адаптацији Емилије Мачковић, која је изведена на Луткарској сцени зренянинског НП.
1009. Колико кошта премијера / Љ. Банловић. – Зрењанин, 1. III 1991, XL бр. 2025, стр. 4.
Краћи преглед финансијског пословања зренянинског Позоришта – колико Позориште кошта једна премијера и колико средину кошта позориште.
1010. Blizu groteske / Radomir Putnik. – Politika, 5. III 1991, LXXXVIII, бр. 27805, стр. 15.
Prikaz premijere predstave "Vlast" Branislava Nušića, u režiji Radoslava Dorića i izvedenju zrenjaninskog NP.
1011. "Укојак мага мужја". – Зрењанин, 8. III 1991, XL бр. 2026, стр. 4.
Најава премијере, крими-комедије Алла Николаја у режији Лилијане Арсенов, на сцени зренянинског НП.
1012. Moraju da rade na dva razboja / A. Mujčinović. – Poljika ekspres, 12. III 1991, XXIX, бр. 9701, стр. 17.
Dragan Ćuk, upravnik NP u Zrenjaninu o radu i teškoćama svog pozorišta.
1013. Gostuje "Travničata" / Љ. Б. – Зрењанин, 15. III 1991, XL бр. 2027, стр. 6.
Вест да ће у зренянинском НП гостовати темишварска Државна опера, која ће извести Вердијеву "Травнијату", а дириговаће Ладислав Рот.
1014. "Travničata" za zrenjaninice – Зрењанин, 22. III 1991, XL бр. 2028, стр. 5.
Tekst posvećen гостовању румунске Државне опере из Темишвара у зренянинском НП са опером "Travničata" Џулеје Вердија; диригент је Ладислав Рот, а солиста Сергеј Хомов.
1015. "Ja Travničata" toplo prihvadena / Ј. В. – Зрењанин, 29. III 1991, XL бр. 2029, стр. 4.
Приказ опере "Travničata" Џулеје Вердија у извођењу гостујуће Државне опере из Темишвара у зренянинском НП.
1016. Vissza a vöröjtékhöz (Povratak komediji) / В. Z. – Magyar Szó, 1. IV 1991, XI.VIII, бр. 15746, стр. 11.
Blic-intervju sa Dragonom Ćukom, upravnikom i umetničkim rukovodiocem NP "Toša Jovanović" u Zrenjaninu.
1017. Pozorišni Đurđev dan / S. Tijanić. – Politika ekspres, 8. V 1991, XXIX, бр. 9756, стр. 15.
Susret pozorišta Srbije "Joakim Vujić" počeo u Titovom Užicu. Iz Vojvodine učestvuje NP "Toša Jovanović" sa predstavom "Vlast" Branislava Nušića.
1018. Водњија мелодрама / Љ. Б. – Зрењанин, 24. V 1991, XI, бр. 2037, стр. 5.
Најава двеју представе које ће бити изведене у зренянинском НП: "Вила Рајски мир" Радована Марушића и "Љубавни Цорица Вашингтона" Мира Гаврила, обе у режији Лилијане Арсенов.
1019. Премијера банатског водњија – Зрењанин, 24. V 1991, XI, бр. 2037, стр. 1.
Најава премијерних представа у зренянинском НП – "Вила Рајски мир" и "Љубавни Цорица Вашингтона", обе у режији Лилијане Арсенов.
1020. Moja draga tašta / Љ. Банловић. – Зрењанин, 31. V 1991, XI, бр. 2038, стр. 5.
Критички приказ представе "Vila Rajski mir" Radovana Marušića, u режији Lilijanе Arsenov, и најава представе "Љубавни Цорица Вашингтона" Mire Gavrila, na sceni NP "Toša Jovanović".
1021. Две љубави Цорица Вашингтона / Ј. Војнов. – Зрењанин, 7. VI 1991, XI, бр. 2039, стр. 5.
Приказ премијере представе "Љубавни Цорица Вашингтона" Mire Gavrila, u режији Lilijanе Arsenov, na sceni NP "Toša Jovanović".
1022. Ексклузивно за клинице и клиничке – Зрењанин, 14. VI 1991, XI, бр. 2040, стр. 9.
У току акције "Мала читалачка значка" у Зрењани-

1023. Novo čitanje Brekta / Lj. B. – Zrenjanini, 21. VI 1991, XL, br. 2041, str. 4.
У зрењанинском НП биће изведене две премијере: "Мера" Бертољта Бректа у режији Душана Торбича и "Банатски опет" Радивоја Шајтинац у режији Лилијана Павловић Арсенов.
1024. A zrenjanini színház Békéscsabában (Pozorišta iz Zrenjanina u Bekeščabici) / (hi). – Magyar Szó, 30. VI 1991, XLVIII, br. 15834, str. 12.
Vesti da će u Bekeščabici gostovati NP "Toša Jovanović" sa predstavom "Vlast". B. Nušić i AP "Madač" sa predstavom "Kraj vikenda".
1025. Пажниче позоришних представа / Ј. В. – Зрењанин, 2. VIII 1991, XL, бр. 2047, стр. 5.
У оквиру "Зрењанинског лета", биће приказане поддроме са Слободом Савићем и "Контрабас", и представе "Тартиф" Позоришта на теразијама и "Учене жене" Народног позоришта из Београда.
1026. Narodno pozorište "Toša Jovanović" Zrenjanin / [Stanko Šajtinac]. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 96-99.
Popis članova Pozorišta, premijernih i obnovljivenih predstava na sceni za odrasle i na Lutarskoj sceni na srpsko-hrvatskom i madarskom jeziku sa popisom izvođača u sezonama 1989/90.
1027. Narodno pozorište "Toša Jovanović" u Zrenjaninu / Stanko Šajtinac. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 37-39.
Prikaz sezone 1989/90.
-
- VOJVODANSKA POZORIŠTA**
1028. Azután megdöglünk (Nakon toga ćemo crknući) b-c. – Magyar Szó, 21. IX 1990, XLVII, br. 15558, str. 13.
Povodom jubileja velike scobe Srba, obnovljena premijera (Nakon toga ćemo crknući) u izvođenju Pozorišta H u Sportskom centru.
- 1028a. Tanyaszínház '90 (Salašarsko pozorište '90) / G. – Híd, septembar, 1990, LIV, br. 9, str. 976.
Kratka osvrt na letnji program Salašarskog pozorišta, između ostalog na muzikali "Iluzionisti", u režiji Lajosha Soltiša.
- 1028b. Azután megdöglünk (Zatim ćemo crći) / Gerold László. Híd, septembar, 1990, LIV, br. 9, str. 964-966.
Prikaz predstave "Zatim ćemo crći" Tibora Zalana, u režiji Derda Hernjaka i izvođenju "Grupe H" iz Novog Sada.
1029. A színház csak gazdag országban tudja ellátani magát! Pozorište može opstati samo u bogatoj državi! / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 24. X 1990, XLVII, br. 15591, str. 14.
Razgovor sa rediteljem Šandrom Beke povodom gostovanja pozorišta "Thalia" iz Kasse u Vojvodini.
1030. Premijera "Kabarea" / Svetlana Dokić. – Politika, 28. X 1990, LXXXVII, br. 27681, str. 18.
Članak o ponovnom otvaranju pančevačkog poz-
- rišta, o premijeri predstave "Kabare" Miloša Nikolića i o planu tog pozorišta u ovoj sezoni.
1031. Imenovan novopraćeni selenktor. – Dnevnik, 1. XI 1990, XLIX, br. 15809, str. 10.
Informacija da je Gabrijela Bartuc pozorišni kritičar lista "Mađar elő", izabrana za vojvođanskih selenktora Jugoslovenskih pozorišnih igara.
1032. Papren croatski rečnik / Radomir Putnik. – Politika, 1. XI 1990, LXXXVII, br. 27685, str. 17.
Prikaz predstave "Kabare" Miloša Nikolića, u režiji Zorana Raikovića i izvođenju pančevačkog teatra.
1033. "Slučaj" Ristić / P. Mirković. – Politika ekspres, 3. XI 1990, XXVIII, br. 9576, str. 12.
Spor između SNP i NP Subotice zbog finansijskih sredstava koje je potrošio Ljubiša Ristić.
1034. A Kis Sterija mai műsora (Današnji program Malog pozorja). – Magyar Szó, 10. XI 1990, XLVII, br. 15608, str. 11.
Malo pozorište danas prikazuje dve predstave: "Kanon" na Omladinskoj tribini, i "Nakon toga ćemo crknući" u izvođenju novosadske H grupe u Sportskom centru.
1035. Az újvidéki sportközpontban: "Happy Days" (Na novosadskom sportskom centru: Happy Days). – Magyar Szó, 21. XI 1990, XLVII, br. 15619, str. 14.
Monodrama "Happy Days" po delu Samuela Becketa "Srećni dani" u izvođenju Katalin Ladik, Božica Kovača i Ivana Indina.
1036. Az opera újabb hajtása (Nova grana opere) / Király Ernő. – Magyar Szó, 24. XI 1990, XLVII, br. 15622, str. 11.
Premijera multimedijalne predstave "Happy Days" u izvođenju Katalin Ladik i Boris Kovača, u amfiteatru novosadskog Sportskog centra.
1037. Európa utazik (Evropa putuje) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 28/30. XI 1990, XLVII, br. 15626, str. 15.
Pozorišne beleške.
1038. Šta je režija / Igor Pavlov. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2, novembar 1990, str. 13-15.
Studenti prve godine režije Akademije umetnosti u Novom Sadu o režiji.
1039. Večeras "Florentinski šešir" / V. Jankov. – Bećejske novine, 6. XII 1990, XXIV, br. 1470, str. 7.
Vest o gostovanju somborskog NP na sceni bećejskog Doma kulture sa komedijom "Florentinski šešir" Ežena Labiša, u režiji Ljubomira Draškića, i o nastupu Pozorišta "Katalina Jožef" iz Kečkemeta u Bačkom Petrovom Selu, sa operetom "Staro leto" u režiji Žolta Franka.
1040. "Dom Bernarde Albe". – Pozorište, 1990/91, 12. decembra 1990, LVIII, br. 3, str. 23.
O predstavi Bitac-teatra iz Beograda prikazanoj na festivalu Malo pozorje u Novom Sadu.
1041. Umesto zaključaka / Božana Stojanović. – Pozorište 1990/91, 12. decembra 1990, LVIII, br. 3, str. 23.
O Malom pozorju koje se svake godine završava Festivalom novog teatra.
1042. Na Pozorje optimistički / N. Popov. – Dnevnik, 22. XII 1990, XLIX, br. 15860, str. 14.
Vest da su izabrani republički i pokrajinski selenktori i razgovor sa glavnim selenktorom ovogodišnjeg Sterijinog potporu, Manni Gotovac, o primenama za festivale.
1043. Părăște pozitionul de găzduire / N. Savković. – Dnevnik, 23. XII 1990, XLIX, br. 15861, str. 14.
Prikaz predstave "Komediја времена" u izvođenju "Jel" teatra iz Pariză u kojoj учествују војвођански глумци.
1044. Dejan Mijač priprema "Narodnog poslanika" / M. Š. – Politika, 25. XII 1990, LXXXVII, br. 27737, str. 14.
Centar za kulturu iz Pančeva zajednički pripremaju predstavu "Narodni poslanik" Branislava Nušića, u režiji Dejana Mijača, koja će biti izvedena u Pančevu.
1045. Godina prijemnih valova / Vladimír Kopnák. – Dnevnik, 8. I 1991, L, br. 15875, str. 11.
Opsežan komentar o radu vojvođanskih i jugoslovenskih pozorišta u minuloj godini.
1046. Socha ennyi rendezvény (Nikad toliko predstava) / I. gy. – Magyar Szó, 9. I 1991, XLVIII, br. 15664, str. 14.
Članak o vojvodanskom kulturnom životu u kojem se govorii o pozorišnim predstavama prikazanim u toku januara.
- 1046a. A H-Group bemutatója Zrenjaninban (Premijera "Grupe H" u Zrenjaninu). – Magyar Szó, 15. I 1991, XLVIII, br. 15670, str. 11.
Vest da će novosadska "Grupe H" u Dramskoj radiionici u Zrenjaninu izvesti predstavu "Zatim ćemo crći" u režiji Derda Hernjaka.
- 1046b. A H-csoport Újvidéken és Zrenjaninban ("Grupa H" u Novom Sadu i Zrenjaninu) / b-c. – Magyar Szó, 16. I 1991, XLVIII, br. 15671, str. 14.
Vest o predstojećoj predstavi Tibora Zalana "Zatim ćemo crći", u režiji Derda Hernjaka i izvođenju "Grupe H" u sportskom centru, i da je drama uvrštena u konkureniju za sarajevski MES.
- 1046c. Azután megdöglünk (Zatim ćemo crći). – Magyar Szó, 19. I 1991, XLVIII, br. 15674, str. 14.
Vest da "Grupa H" poslednji put izvodi u Novom Sadu predstavu "Zatim ćemo crći" Tibora Zalana.
- 1046d. Bicskei és a többiek (Bícke i ostali) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 19. I 1991, XLVIII, br. 15674, str. 15.
Osrt na pozorišne predstave Novosadskog pozorišta i subotičkog NP u 1990. i prikaz predstave "Zatim ćemo crći" Tibora Zalana, u režiji Derda Hernjaka i izvođenju amaterske "Grupe H".
1047. Érzelmekek ható színház (Pozorište koje utiče na emocije) / Bartuc Gabriella. – Magyar Szó, 22. I 1991, XLVIII, br. 15677, str. 14.
Prikaz predstave "Otkrivenje" u režiji Gorana Trenčevskog i izvođenju Katalin Ladik i Zoltana Pletela.
1048. (44 színház, 64 előadás), (44 pozorišta, 64 predstave) / b-c. – Magyar Szó, 23. I 1991, XLVIII, br. 15678, str. 15.
Članak govori da je na 36. Sterijinom pozorju iz Vojvodine prijavljeno pet pozorišta: Novosadsko

pozorište, SNP, NP iz Sombora, NP "Sterija" iz Višća i NP "Toša Jovanović" iz Zrenjanina.

1049. U znaku žena reditelja / V. Mićunović. — Politika, 23. I 1991, LXXXVIII, br. 27764, str. 17. Za predstojec 36. Sterijino pozorje iz Vojvodine su predstave prijavili: SNP, Novosadsko pozorište, somborsko NP, vršačko NP i zrenjaninsko NP.

1050. Reč imaju žene / P. Mirković. — Politika ekspres, 23. I 1991, XXIX, br. 9653, str. 15. Iz Vojvodine prijavljeno šest predstava za Sterijino pozorje.

1051. Pozorje imuno na deobe / S. Stanojević. — Borba, 29. I 1991, LXX, br. 29, str. 9. Za 36. Sterijino pozorje iz Vojvodine su predstave prijavili: SNP, Novosadsko pozorište, somborsko NP, vršačko NP i zrenjaninsko NP.

1052. Bila jednom jedna Andora — — / Gabriela Bartuc. — Pozorište, 1990/91, 31. januara 1991, LVIII, br. 5, str. 34. Prikaz predstave "Andora" Maksa Friša u režiji Gabora Pintera i izvođenju Salašarskog pozorišta i Pozorišta "Promena".

1053. Predstave prijavljene za 36. JPI / pripremio Dušan Belić. — Pozorište, 1990/91, 31. januara 1991, LVIII, br. 5, str. 35-37. Prikaz prijavljenih predstava po republikama i pozoristima. Iz Vojvodine prijavilo se SNP sa predstavama "Bela kafa" i "Banović Strahinja", Novosadsko pozorište sa predstavom "Konjska baleta", somborsko NP sa predstavom "Mala", vršačko NP sa predstavom "Profesionalac" i zrenjaninsko NP sa predstavom "Vlast".

1054. Andora / Laslo Gerold. — Pozorište, 1990/91, 31. januara 1991, LVIII, br. 5, str. 33-34. Kritika predstave "Andora" Maksa Friša režiji Gabora Pintera i izvođenju Salašarskog pozorišta.

1055. Hamletovske nedoumice / Vladimir Stefanović. — Politika, 2. II 1991, LXXXVIII, br. 27774, str. 17.

Razgovor sa Radetom Šerbedžijom, glumcem, rediteljem i profesorom na Akademiji umetnosti u Novom Sadu.

1056. Serija uspešnica predstava / N. Popov. — Dnevnik, 5. II 1991, L. br. 15903, str. 12.

Boja Sondatovni selектор za Vojvodinu, izabralo je tri predstave u ukupu izbor za Festival jugoslovenskog teatra (najboljih MEC) u Sarajevu.

1057. Esményzáporban (U bujici dogadaja) / Csordás Mihály. — 7. nap. 8. II 1991, XLVI, br. 6. str. 20.

Razgovor sa Arpadom Faragó, umetničkim direktorom i Žužanom Franjo, dramaturgom, povodom gostovanja pozorišta "Gárdonyi Géza" iz Egera u SNP-u i u Novosadskom pozorištu.

1058. Ponovo scena "Ben Akiba" / P. M. — Politika ekspres, 8. II 1991, XXIX, br. 9670, str. 15. O saradnji SNP i Novosadskog pozorišta.

1059. Két magyar produkció az előválogatásban (Dve madarske predstave u selekciji) / b-c. — Magyar Szó, 13. II 1991, XLVIII, br. 15699, str. 14. Vest da je vojvodanski selektor 32. MES-a predložio 4 vojvodanske predstave za Festival, od kojih dve na madarskom jeziku.

1060. Prožimanje klasičnog i savremenog / S. Žikić. — Politika, 14. II 1991, LXXXVIII, br. 27786, str. 23.

Na Danima komedije u Svelozarevu nastupiće i somborsko NP sa predstavom "Florentinski šešir" i SNP sa predstavom "Bela kafa".

1061. Prvi круг селекције / N. Popov. — Dnevnik, 16. II 1991, L. br. 15914, str. 11.

Od 124 predstave prijavljene za учешће на Фестивалу југословенског театра у Сарајеву, републички и покрајински селектори у ужем избору предложили 32 predstave.

1062. Teatristák dicsérete (Pohvala pozorišnjaka) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 18. II 1991, XLVIII, br. 15704, str. 9.

Prikaz muzičke komedije "Liliomfi" Edea Sigligijeta, u režiji Lasla Vandorfija, sa kojom je pozorište "Hevesi Šandor" iz Zalaegersge gostovalo u Vojvodini.

1063. Muzičko-čevenska avantura / IL C-h. — Dnevnik, 18. II 1991, L. br. 15916, str. 13.

Prikaz predstave "Cenilovic" u režiji Aleksandra Daviša i izvođenju Kameričkog pozorišta u amfiteatru СПЦ "Војводина" u Novom Sadu.

1064. Szerbiai színházak szemlje (Smotra pozorišta iz Srbije) / b-c. — Magyar Szó, 20. II 1991, XLVIII, br. 15706, str. 15.

Kratki osvrt na program Smotre koja će se održati od 1. III — 1. IV 1991. u Zemunu, gde prvi put učestvuju i pozorišta iz Vojvodine.

1065. Predstava za selекторa / M. IL — Dnevnik, 26. II 1991, L. br. 15921, str. 13.

Najava predstave "A zatim nemo da crkнем" u režiji Tephi Kerkira i izvođenju "Grupe X" Upruge dрамskih umetnika Vojvodine u СПЦ "Vojvodina" u Novom Sadu.

1066. Poszmoderni Sierija játékok (Postmodernistički Sterijino pozorje) / b-c. — Magyar Szó, 27. II 1991, XLVIII, br. 15713, str. 15.

Mani Golovac, prva žena u uloci selektora, o 36. Sterijinom pozorju, gde su predložena tri vojvodanska pozorišta: SNP sa predstavom "Bela kafa", Novosadsko pozorište sa predstavom "Konjska baleta" i subotičko NP sa predstavom "Narodni poslanik".

1067. Večer posvećeno "Komediji tempi" / Ж. П. — Dnevnik, 27. II 1991, god. L, br. 15925, str. 16.

Najava jugoslovenske turneje teatra "Jel" iz Parizija sa predstavom "Komedija tempi" Józsefa Haša.

1068. Berza umetnika / A. Mujčinović. — Politika ekspres, 28. II 1991, XXXIX, br. 9689, str. 15.

U Zemunu počinje revija najboljih predstava iz Srbije. Iz Vojvodine učestvuje SNP i Novosadsko NP, NP iz Sombora, NP "Sterija", NP iz Subotice, pozorište iz Sremske Mitrovice i Akademija umetnosti u Novom Sada.

1069. Mozgásválaszok (Odgovori pokretom) / Bicskei Zoltán. — Üzenet, februar 1991, XXI, br. 2, str. 163.

Razgovor sa Jožefom Nadem, osnivačem pozorišta "Jel" u Parizu.

1070. Szerbiai színházak napjai (Dani pozorišta iz Srbije) / b-c. — Magyar Szó, 1. III 1991, XLVIII, br. 15715, str. 13.

Počeli pozorišni susreti u Zemunu, gde učestvuju i vojvodanska pozorišta.

1071. У трагању за глумом / Н. Савковић. — Дневник, 1. III 1991, L. br. 15927, str. 15.

Изводи из разговора са актерима и аутором неодржане представе "Комедија темпно" театра "Јен" из Париза.

1072. Racionalisabb fogysztási, határozottabb művelődéspolitikát (Racionalniju potrošnju, odredeniju kulturnu politiku) / b-c. — Magyar Szó, 2. III 1991, XLVIII, br. 15716, str. 11. Članak o sednicu Pokrajinskog fonda za kulturu, gde su razmatrani pozorišni i muzički programi za 1991. godinu.

1073. Alternativ színházi fesztivál (Festival alternativnog pozorišta) / (Fanjug). — Magyar Szó, 3. III 1991, XLVIII, br. 15720, str. 15.

Vest da je u Titogradu 4. III počeo Jugoslovenski festival alternativnog pozorišta, gde učestvuju i subotičko NP sa predstavom "Gozba usred kuge" i novosadsko Mužičko kamerno pozorište s predstavom "Happy days".

1074. Festival jugoslovenskog alternativnog teatra / G. R. — Politika, 7. III 1991, LXXXVIII, br. 27807, str. 15.

Na Festivalu jugoslovenskog alternativnog teatra u Titogradu nastupiće "Kamerno pozorište muzike" iz Novog Sada sa projektom "Happy days".

1075. Premijera "Narodnog poslanika" / S. Đ. — Politika, 7. III 1991, LXXXVIII, br. 27807, str. 16. Najava premijere predstave "Narodni poslanik" Branislava Nušića, u režiji Dejanja Mijača u Pančevu, koja je ostvarena u saradnji Jugoslovenskog dramskog pozorišta iz Beograda i Centra za kulturu Pančeva.

1076. Од класика до савремене драме / Н. Попов. — Дневник, 8. III 1991, L. br. 15931, str. 13.

Разговор с Габријелом Бартуц новинаром и селектором за Војводину ЈПН Стеријиног позорја, о њеном избору предстava које су ушли у други круг селекције.

1077. Mladi na novoj sceni / V. P. — Politika, 8. III 1991, LXXXVIII, br. 27808, str. 16.

Najava premijere komedije "Kamerina muzika" Artura Kopitaria, u režiji Lenke Udovički i izvođenju glumaca Akademije umetnosti iz Novog Sada, na sceni Beogradskog dramskog pozorišta.

1078. MES odoleva iskušnjima / M. Đurić. — Politika, 14. III 1991, LXXXVIII, br. 27814, str. 17.

Na 32. festivalu jugoslovenskog teatra u Sarajevu nastupiće i SNP sa predstavom "Bela kafa" i Amatersko pozorište VII iz Stare Pazove sa predstavom "S.O.S." u režiji Miroslava Benke.

1079. Eliti na okupu. — Večernje novosti, 14. III 1991, XXXVIII, br. 24151, str. 16.

Na predstojećem 32. festivalu jugoslovenskog teatra (MES) u Sarajevu nastupiće i SNP sa predstavom "Bela kafa" Aleksandra Popovića u režiji Branka Pleše i Amatersko pozorište "VHV" iz Stare Pazove sa predstavom "S.O.S." u režiji Miroslava Benke.

1080. Гледаоци, где сте, да сте... / Д. К-и. — Сомборске новине, 15. III 1991, XXXVII, br. 1910, str. 6. Вест да је у Сомбору одржан разговор о односима и

сарадни професионалних позоришта и Домова културе.

1081. Lov na "čurane" / M. Ilić. — Politika ekspres, 20. III 1991, XXIX, br. 9709, str. 15.

Na Danima komedije, somborsko NP prikazuje predstavu "Florentinski šešir", a SNP predstavu "Bela kafa".

1082. Nušić — naš savremenik / Radomir Putnik. — Politika, 20. III 1991, LXXXVIII, br. 27820, str. 18.

Prikaz premijere predstave "Narodni poslanik" Branislava Nušića, u režiji Dejana Mijača i izvedenju Jugoslovenskog dramskog pozorišta i Pančevočkog teatra na sceni u Pančevu.

1083. Na tragu svetlosti / A. M. — Subotičke novine, 22. III 1991, XLVII, br. 12, str. 11.

Informacija o nagradi "Ferenc Bodrogvári" koja je ove godine dodeljena Narodnom i Dječjem pozorištu iz Subotice.

1084. Klasično i savremeno. — Politika ekspres, 22. III 1991, XXIX, br. 9711, str. 13.

Na Danima komedije u Svetozarevu SNP prikazuje predstavu "Bela kafa", a somborsko NP predstavu "Florentinski šešir".

1085. Odjenci avantgarde / Dušan Mihalak. — Dnevnik, 22. III 1991, L. br. 15918, str. 18.

Prikaz predstava "Cetinjan" Erije Kirala i "Profana liturgija" Borisa Kovana u izvođenju Kameričkog pozorišta muzike iz Novog Sada.

1086. A színvonal képviselői (Noszoci nívó) / re. — Magyar Szó, 25. III 1991, XLVIII, br. 15739, str. 9.

Dobitnici nagrada "Bodrogvári" u Subotici za 1990. godinu su, pored ostalih, NP iz Subotice za projekat "Balkanske tragedije", a posebno priznajće primilo je subotičko Dečje pozorište "Kurir Jovica".

1087. Mira Bašić nagrada za животно дело. — Dnevnik, 27. III 1991, L. br. 15933, str. 12.

Вест да је Мира Башић, некадашња глумица СНП, добитница Златног ловоровог венча за животно дело, који јој је додељен на Фестивалу југословенског театра у Сарајеву.

1088. Ocene publike / M. [Milivoje] I. [Ilić]. — Politika ekspres, 28. III 1991, XXIX, br. 9717, str. 9.

Na Danima komedije u Svetozarevu publika je ocenila predstavu SNP "Bela kafa" sa 4,38, a predstavu somborskog NP "Florentinski šešir" sa 4,40.

1089. Pozorišta i Domovi kulture. — Premijera, 29. III 1991, XVII, br. 66, str. 3.

Informacija o razgovoru u somborskem NP o do-nosima i saradnji profesionalnih pozorišta i Domova kulture u Vojvodini.

1090. Zbir glumачke erhe / Vera Miroslavčević. — Dnevnik, 3. IV 1991, L. br. 15960, str. 9.

Razgovor sa glumicom Mirrom Bašić, nekadashnjom članicom СНП-а, dobbitnicicom Zlatnog lоворовог венча за животno дело.

1091. Országos fesztivál Szarajevoban még egyszer (Jugoslovenski festival još jednom u Sarajevu) / b-e. — Magyar Szó, 6. IV 1991, XLVIII, br. 15751, str. 19.

Vest da 6. IV počinje 32. MES, gde će Vojvodinu predstavljati AP "Vladimir Hurban Vladimirov" iz Stare Pazove, sa koreodramom "S.O.S." Miroslava Benke, i SNP iz Novog Sada sa predstavom "Bela kafa" A. Popovića, u režiji Branka Pleše.

1092. Почине МЕС / В. К. — Дневник, 6. IV 1991, L. бр. 15963, стр. 17.

Вест да је у Сарајеву почeo овогодишни МЕС, на коме ће бити изведене представе "Bela kafa" СНП-а и "S.O.S." Аматерског позоришта "BXB" из Старе Пазове.

1093. Војвођански дан / Владимира Конција — Дневник, 9. IV 1991, L. бр. 15966, стр. 19.

Приказ изведенih представа "Bela kafa" СНП-а и Аматерског позоришта "BXB" из Старе Пазове, на МЕС-у.

1094. Čudo iz Pazove / D. Knežević. — Politika ekspres, 10. IV 1991, XXIX, br. 9730, str. 15.

Pohvale predstavi "Bela kafa" A. Popovića u izvedenju SNP i predstavi "S.O.S." (Spasite naše duše) reditelja i autora Miroslava Benke u izvođenju amatera iz Stare Pazove na 32. festivalu jugoslovenskog teatra.

1095. A peremszínház (Pozorište sa ruba) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 12. IV 1991, XLVIII, br. 15757, str. 13.

Osvrt na predstave izvedene na sarajevskom 32. MES-u; poređ ostalih, kratak prikaz koreodrame "S.O.S." u izvođenju glumaca AP "Vladimir Hurban Vladimirov" iz Stare Pazove-i predstave "Bela kafa" u izvođenju SNP iz Novog Sada.

1096. Szót kérek... színházyben (Tražim reč... na temu pozorište) / Faragó Árpád. — Magyar Szó, 14. IV 1991, XLVIII, br. 15759, str. 13.

Esej o pozorišnom životu vojvodanskih Madara, povodom dodjeljivanja nagrade Laslu Geroldu.

1097. Száz év színház : intervju a Híd-díjas Gerold Lászlóval (Sto godina pozorišta : intervju sa Lászlom Geroldom, dobbitnikom Književne nagrade časopisa Híd) / it. — Magyar Szó, 14. IV 1991, XLVIII, br. 15759, str. 13.

Razgovor sa autorom o nagradrenom delu "Sto godina pozorišta", koje se bavi pozorišnim životom vojvodanskih Madara.

1098. Elkészült a Vajdasági Művelődési Alap pénzügyi terv (Pripremjen finansijski plan Fonda za kulturu Vojvodine) / it. — Magyar Szó, 17. IV 1991, XLVIII, br. 15762, str. 15.

Clanak koji izmedju ostalog govori o finansiranju vojvodanskih pozorišta i iznosi zamerke subotičkom NP i SNP-u iz Novog Sada.

1099. Повеље глумцима / Н. П. — Дневник, 18. IV 1991, L. бр. 15975, стр. 14.

На иницијативу Савета драмских уметника Војводине објављен је одлазак у пензију 40 глумца из свих војвођанских позоришта.

1100. Tehnika glasa kao uslov scenskog izraza / Vladimir Jovanović. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 7, 20. aprila 1991, str. 30-31.

U okviru smotre Pozorište Srbije danas na sceni NP u Zenunu, studenti dramskog odseka Akademije umetnosti iz Novog Sada izveli su javni cas.

1101. Mira Banjac. — Pozorište, 1990/91, 20. aprila 1991, LVIII, br. 7, str. 36-37.

Na 32. festivalu jugoslovenskog teatra Mira Banjac dodeljen Zlatan lotorov vijenac za životno delo u dramskoj umetnosti.

1102. Reprezentativan izbor / M. Mišić. — Pozorište, 1990/91, 20. aprila 1991, LVIII, br. 7, str. 19. Beleška o prikazanim predstavama na Danima komedije u Svetozarevu. SNP prikazalo predstavu "Bela kafa", a somborsko NP "Florentinski šešir".

1103. Az iracionálizmus meghódítása : Beszélgetés Ladik Katalinnal (Osvajanje iracionálizma : razgovor sa Katalin Ladik) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 23. IV 1991, XLVIII, br. 15768, str. 12.

Intervj u dobitnicom glumačke nagrade na Festivalu alternativnog pozorišta u Titogradu za autorskij projekt, operu "O, ti lepi dani" po motivima Beketa.

1104. Od početka — na sceni / Н. Попов. — Дневник, 25. IV 1991, L. бр. 15982, стр. 13.

Pričak diplomske predstave studenata novoosadске Akademije umetnosti u klasi profesarca Radeta Šerbešije, "Kamerička muzika" Arturga Konigta, u režiji Lenke Đuković.

1105. Festival jugoslovenskog teatra, Sarajevo 6.-16. april 1991. — Pozorište, 1990/91, 28. maja 1991, LVIII, br. 8-9, str. 21-22.

Na Festivalu učestvovali SNP sa predstavom "Bela kafa" i AP "VHV" iz Stare Pazove i predstavom "S.O.S." (Spasite naše duše).

1106. Színházi napló (Pozorišni dnevnik) / Gerold László. — Híd, maj, 1991, LV, br. 5, str. 523. Kritički prikaz pozorišnih predstava "Revizor" u subotičkom NP i "Budi dobar do smrti" u Novosadskom pozorištu.

1107. Povratak u budućnost ili eksperiment radi eksperimenta / Maša Jeremić. — Scena, maj-juni, 1991, XXVII, knj. I, br. 33, str. 26-28.

Osvrt na VI festival jugoslovenskog alternativnog teatra u Titogradu gde je prikazana i predstava "Gozba usred kuge" Ivana Lalica u izvođenju subotičkog NP i predstava "Happy days" S. Beketa i Boris Kovača u izvođenju Kamernog pozorišta muzike iz Novog Sada.

1108. Slobodan Stanojević / Ljiljana Pešikan- Ljubištanović. — Scena, maj-juni, 1991, XXVII, knj. I, br. 3, str. 170.

In memoriam novinaru koji je pisao o pozorištima i uredioca Bileća JPL.

1109. "Шопаловић" у дворишту / М. М-и. — Дневник, 7. VI 1991, L. бр. 16023, стр. 15.

Вест да је Академско позориште "Промена" извести prestatu "Putujuće pozorištite Шопаловић" Јубо-мира Симоновића у режији Дејана Крстовића.

1110. "Putujuće pozorištite Шопаловић" / Р. Г-и. — Дневник, 9. VI 1991, L. бр. 16025, стр. 16.

Вест да не Академско позориште "Промена" извести predstavu "Putujuće pozorištite Шопаловић" Јубо-мира Симоновића у режији Дејана Крстовића.

1111. Színes rendezvényisorozat : Palići nyár (Bojagi program : Leto na Paliću) / B. Z. — Magyar Szó, 19. VI 1991, XLVIII, br. 15823, str. 14. Razgovor sa Silvesterom Feješ iz subotičkog "Nep-

ker"-a, organizatorom "Letnjeg programa" na Pa- liću, gde nastupaju i Novosadsko pozorište sa predstavom "Rai u spavaćoj sobi" P. Kohouta i SNP sa predstavom "Svetislav i Mileva".

1111a. A Tanyaszinház megy tovább (Salašarsko pozorište ide dalje) / Bartuc Gabriella. — Magyar Szó, 23. VI 1991, XLVIII, br. 15827, str. 11.
Interview sa Lajošem Šoltišom o planovima za leto glumačke trupe "Salašarsko pozorište".

1112. Pogrešne zvučne pojave : najčešće pogrešne pojave u emisiji pevnog tona kod studenata grupe za opštu muzičku pedagogiju na Akademiji umetnosti Novom Sadu i načini za njihovo ispravljanje. / Vladimir Jovanović. — Pozorište, 1990/91., LVIII, br. 10, juna 1991, str. 53-57.

1113. Pozorište u domovima kulture / Milutin Kar- rišić. — Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str.45-47.

Uvodno izlaganje na sastanku Zajednice domova kulture Vojvodine i Zajednice profesionalnih pozorišta održanom mart 1991. u Somboru.

1113a. Putujuće pozorištne školovanj / N. C.Н. — Dnevnik, 10. VII 1991, L. бр 16056, str. 18.

NaJAVA predstave "Putujuće pozorištne školova- nja" Ljubomira Čimovića, u režiji Dejanja Krsto- vića i izvođenju Akademskog pozorišta "Promena" iz Novog Sada.

1114. Potreba za drukčijim / Zoran Đerić. — Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII knj. II, br.4-5, str. 30-34.

Na 16. Malom pozorju učestvovalo NP iz Subotice sa predstavom "Gozba usred kuge" u režiji Ištvana Lalica i AP "VHV" iz Stare Pazove sa predstavom "S.O.S.". — Spasite naše duše.

1115. Nada savladanog očaja / Marko Kovačević. — Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII knj. II, br.4-5, str. 52-61.
O 32. festivalu jugoslovenskog teatra na kojem je AP "VHV" iz Stare Pazove prikazalo predstavu "S.O.S.", a SNP predstavu "Bela kafa".

1116. Játék a nappal (Igre sa suncem) / M. E. — Magyar Szó, 14. VIII 1991, XLVIII, br. 15879, str. 11.

Članak o istoimenoj manifestaciji u Novom Sadu, u čijim okvirima gostuju pozorište "Gardot" iz Ze- munca, Beogradsko dramsko pozorište i Akadem- sko pozorište "Promena".

1116a. Várnak valahol (Negde čekaju) b-c. — Magyar Szó, 15. VIII 1991, XLVIII, br. 15880, str. 13.

Razgovor sa Lajošem Šoltišom o letnjoj turneji "Salašarskog pozorišta" po vojvodanskim mestima i salasima.

1116b. Pozorište uprkos svemu / Branislav Mirolo- vić. — Srpske novine, 28. VIII 1991, XXXL, br. 1597, str. 7.

Pozorište "Dobrica Milutinović" iz Sremske Mitrovice organizovalo je manifestaciju "Pozorište uprkos svemu" u okviru koje je prikazano nekoliko pozorišnih predstava.

1117. Akademsko pozorište "Promena" / — Alma- nah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 60-61.

Repertoar Pozorišta u sezonu 1989/90, sa imenima izvođača.

1118. Bibliografija pozorišta Vojvodine / — Alma- nah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str.126-200.

Bibliografsku gradu sakupile i obradile Marija Ćurić, Marija Jovančai, Marija Mahovac, Irena Žujović i Vida Žeremski koja je sačinila i prateće registre.

1119. Delatnost pozorišta za decu (sezona 1989/90). — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 102.

Tabelarni pregled dečjih pozorišta sa brojnim po- kazateljima o izvedenim predstavama i brojem gledalaca.

1120. Delatnost pozorišta za odrasle (sezona 1989/90). — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 102.

Tabelarni pregled vojvodanskih pozorišta sa broj- canim pokazateljima prikazanih predstavama, i brojem gledalaca.

1121. Pozorišta za decu / Zoran Đerić. — Alma- nah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 39-40.

Prikaz sezone 1989/90.

1122. Gostovanja pozorišta. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 103-105.

O gostovanjima vojvodanskih pozorišta u sezoni 1989/90.

1123. Individualna gostovanja umetnika. — Alma- nah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 105.
Popis pojedinačnih gostovanja umetnika u vojvo- danskim pozorištima u sezoni 1989/90.

1124. Kriza i njeni korenji : (razgovori o sezoni 1989/90). — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 7-25.

U razgovoru su učestvovali: Milutin Karrišić, Alojz Uješ, Branko Pleša, Miloš Nemanić, Radoslav La- zić, Laska Gerold, Radoslav Dorić, Dušanka Zri- lić, Luka Hajduković, Mirjana Marković, Mi- livoj Mladenović, Slavko Šajić.

1125. Pozorište "Dobrica Milutinović" Sremska Mitrovica / — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 83-84.

Popis članova Pozorišta, premijernih i obnovljениh predstava sa popisom imena izvođača, u sezoni 1989/90.

1126. Spisak izvedenih autora u pozorištima za odrasle. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 100-101.

Popis domaćih i inostranih pisaca čija su dela pri- kazivana na scenama vojvodanskih pozorišta.

1127. Pozorište "Dobrica Milutinović" u Sremskoj Mitrovici / Nedeljko Terzić. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 32-33.
Prikaz sezone 1989/90.

1128. Salašarsko pozorište — Tanyaszinház. — Alma- nah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 61.
Repertoar pozorišta u 1989/90, sa popisom imena izvođača i mesta u kojima je Pozorište gostovalo.

1129. Sterijino pozorje. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 119-121.

Samoupravni organi, Stručna tela, Radna organi- zacija Sterijino pozorje, Izdanja Sterijinog pozorja.

1130. 35. jugoslovenske pozorišne igre. — Alma- nah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 107-108.

Popis pozorišta i predstava koje su izvedene na Pozorju i o pratećim manifestacijama Sterijinog pozorja.

SUSRET POZORIŠTA LUTAKA SRBIJE

1131. Hét vagy nyolc előadás? (Sedam ili osam predstava?) / K. M. — Magyar Szó, 4. IX 1990. XLVII, br. 15541, str. 13.

Raspisava o broju predstava koje će biti prikazane na 23. smotri lutarskih pozorišta Srbije u Subotici i osvrta na mogućnost prikazivanja iste predstave na dva jezika.

1132. Szerbia bábszinhházainak találkozója (Susret lutarskih pozorišta Srbije) / m. k. — Magyar Szó, 13. XI 1990, XLVII, br. 15611, str. 15.

Od 19. do 23. novembra, u Subotici će se održati smotra lutarskih pozorišta Srbije.

1133. Sedam puta dva i još gosti / A.M.-Subotičke novine, 16 XI 1990, XLVI, br.46, str. 9.

Razgovor sa Slobodanom Markovićem, direktorom Dečjeg pozorišta „Kurir Jovica“ iz Subotice, o predstojećem Susretu lutarskog pozorišta Srbije koji će se održati u Subotici.

1134. Susret pozorništa lutaka / НП-Дневник, 19.XI 1990, XLIX, br. 15827, str.11.

NaJAVA Susreta koji će se održati od 19. do 23. no- vembra u Dečjem pozorištu „Kurir Jovica“ u Su- botici.

1135. Susret lutaka. — Politika ekspres, 20. XI 1990, XXVIII, br. 9593, str.11.

Boleska o 23. susretu profesionalnih pozorišta lu- taka Srbije koji je održan u Subotici.

1136. Klasszikus mesék korszerű ritmusban (Klas- čene priče u modernom ritmu) / K.M. — Magyar Szó, 21. XI 1990, XLVI, br. 15619, str. 14.
Uspešno odigrane prve tri predstave 23. smotre lutarskih pozorišta Srbije, koja se održava u Subotici.

1137. Lutke na sceni. — Večernje novosti, 21. XI 1990, XXXVII, br. 24040, str. 18.

Vesti da je u Subotici počeo 23. susret profesional- nih pozorišta lutaka Srbije.

1138. Cigánymesés és japán legenda (Cigánksa baj- ka i japanska legenda) / K.M. — Magyar Szó, 22. XI 1990, XLVII, br. 15620, str. 11.
Na Smotri lutarskih pozorišta Srbije prikazane su među ostalim i cigánkska bajka „Dila Petra“ i ja- panska legenda „Izbubljeni snovi“.

1139. Kao stari majstor Depeto / A.M.-Subotičke novine, 23.XI 1990, XLVI, br.47, str.11.
Vest o svečanom otvaranju 23. susreta profesional- nih pozorišta lutaka Srbije.

1140. Cikiriki, Piroska és Juliska (Cikiriki, Crvenakapica i Marica) / K. M. – Magyar Szó, 23. XI 1990, XLVII, br. 15621, str. 13.
- Na smotri lutearskih pozorišta Srbije, koja se održava u Subotici, prikazano je nekoliko veoma lepih predstava za decu.
1141. Kevés kiemelkedő előadás (Mali broj izuzetnih predstava) / K. M. – Magyar Szó, 24. XI 1990, XLVII, br. 15622, str. 11.
- Završena 23. smotra lutearskih pozorišta Srbije, koja je održana u Subotici.
1142. Zrenjaninskim četiri nagrade / Љ. Јаковљев. – Дневник, 27.XI 1990, XLIX, br.15835, str.14.
- Na završenim 23. susretima lutearskih pozorišta Srbije, predstava Lutkarske scene „Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ iz Zrenjanina, „Mala ruka“ reditelja Srđoljuba Stankovića i glumica Irena na Tot, dobili su ukupno četiri nagrade.
1143. Svakome po nagrada. – Subotičke novine, 28.XI 1990, XLVI, br.48, str.2.
- Spisak nagradenih predstava na nedavno završenom 23. susretu lutkara SR Srbije.
1144. Najbolja je „Mala ruka“ / Љ. Б. – Zrenjanin, 30.XI 1990, br.2012, str.7.
- Najveća nagrada na 23. susretu lutearskih pozorišta Srbije odigranom u Subotici, dobila je predstava Lutkarske scene zrenjaninskog III „Toša Jovanović“.
1145. Dobra ideja / Н.П.-Дневник, 4.XII 1990, XLIX, бр.15842, стр.14.
- Žiriji dece Šubotice na 23. susretu profesionalnih pozorišta lutaka Srbije, dodjelio je nagradu ansamblu novosadskog Pozorištva mladih za predstavu „Kale Mitrag“ Miloslava Klimeš, u režiji Tadora Ristića.
1146. Jedan skroman festival / Bogdan Maksimović – Pozorište, 1990 /91, decembar 1990, br. 4, 27. str. 22-23.
- O 23. susretu profesionalnih pozorišta lutaka Republike Srbije koji je održan u Subotici od 19-23 novembra. Nagradene predstave „Namrgodenababa“ Ladislava Dvorskog u režiji Vladimira Predmerskog i izvedenju Dečjeg pozorišta „Kurir Jovica“ i „Mala ruža“ Srboljuba Stankovića u režiji autora i izvedenju zrenjaninskog NP.
1147. Za školovanje lutearskih umetnika / Branislav Kravljancac. – Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 131-135.
- O lutearskim pozorištima u Srbiji.
-
- SUSRET PROFESIONALNIH POZORIŠTA VOJVODINE**
1150. Zrenjaninu u poходе – Зренjanин, 5. IV 1991, XI, бр. 2030, стр. 6. Вест да ће 41. susret pozorišta Vojvodine biti održan u Zrenjaninu.
1151. У знаку богиње Талије / Д. Ђ. – Зренjanin, 12. IV 1991, XL, бр. 2031, стр. 6.
- Napis posvećen takmičarskom delu programa 41. susreta pozorišta Vojvodine. .
1152. Susret pozorišta / Надица Јаковљев. – Дневник, 18. IV 1991, I, бр. 15975, стр. 14.
- Информација о предстојенем 41. susretu pozorišta Vojvodine у Зренjaninu.
1153. Smotra dostignuća i – drugarstva / Sloboda Pašić. – Misao, 18. IV 1991, XVII, br. 7-8, str. 6.
- Clanak o programu predstojećeg 41. susreta profesionalnih pozorišta Vojvodine i o radu zrenjaninskog NP, domaćinu Susreta.
- 1154 Četiri predstave iz Subotice / А. М. – Subotičke novine, 19. IV 1991, XLVII, br. 16, str. 2.
- Vesti da će na 41. susretu pozorišta Vojvodine u Zrenjaninu biti prikazane po dve predstave subotičkog NP i Dečjeg pozorišta „Kurir Jovica“ iz Subotice.
1155. A vajdasági hivatalos színház találkozója (Susret profesionalnih pozorišta Vojvodine) / (hi). – Magyar Szó, 19. IV 1991, XLVIII, br. 15764, str. 10.
- Uoči otvaranja 41. susreta profesionalnih pozorišta Vojvodine na sceni NP „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu od 19. do 29. aprila 1991.
1156. Ma kezdődik a vajdasági havatálos színházak 41. találkozója (Danas počinje 41. susret profesionalnih pozorišta Vojvodine) / (Tanjug). – Magyar Szó, 19. IV 1991, XLVIII, br. 15764, str. 13.
- Vest da predstava „Vlast“ B. Nušića, u izvedenju zrenjaninskog glumačkog ansambla otvara Susret.
1157. Smotru otvara „Vlast“ / D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 1, str. 1.
- Napis posvećen 41. susretu pozorišta Vojvodine, koji će se održati u Zrenjaninu.
1158. „Vlast“ na Nušićevim danima / D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 1, str. 3.
- Na ovogodišnjim Nušićevim danima u Smederevu, jedini predstavnik iz Vojvodine je zrenjaninsko NP „Toša Jovanović“ sa predstavom „Vlast“.
1159. Program 41. susreta profesionalnih pozorišta Vojvodine. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 1, str. 2
1160. Zrenjaninsko narodno pozorište, vaš domaćin. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 1, str. 5.
- Napis posvećen radu NP „Toša Jovanović“ od njegovog osnivanja.
1161. Izložba pozorišnih knjiga / D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 2, str. 12.
- Informacija da je u foajeu NP u Zrenjaninu organizovana prodajna izložba pozorišnih knjiga, u okviru 41. susreta pozorišta Vojvodine.
1162. Prijlika za uporedivanje u prepoznatljivom ambijentu / D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 2, str. 4.
- Reč gledalaca o pozorišnim susretima i predstavi „Vlast“ NP „Toša Jovanović“.
1163. Po meri glumea / Л. А. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 2, str. 12.
- Najava predstave „Profesionalac“ koju će NP „Sterija“, izvesti na 41. susretu pozorišta Vojvodine.
1164. Nedostatak stil-a kao stil. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 2, str 7-8.
- Izvodi iz razgovora za „Okruglim stolom“ 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi „Vojcek“
- streta pozorišta Vojvodine o predstavi „Revizor“ u izvedenju subotičkog NP.
1165. Nešto tvrdi Nušić. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 2, str. 5-6.
- Izvodi iz razgovora za „Okruglim stolom“ 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi „Vlast“ NP „Toša Jovanović“.
1166. Kultura kao smisao postojanja / Radomir Šaranović. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 2, str. 2.
- Reč Radomira Šaranovića, ministra za kulturu Republike Srbije na otvaranju 41. susreta pozorišta Vojvodine.
1167. Bravo Tomislavu Pejićeu. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 3, str. 3.
- Reč gledalaca o predstavi „Profesionalac“ Dušana Kovačevića u izvedenju NP „Sterija“ na 41. susretu pozorišta Vojvodine.
1168. Iz predela snova / D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 3, str. 6.
- Izvodi iz razgovora za „Okruglim stolom“ 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi „Bajka o kralju jelenu“ Karla Gocija u izvedenju NP „Toša Jovanović“.
1169. Sjajni Luka Laban / D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 3, str. 2.
- Reč gledalaca o predstavi „Profesionalac“ Dušana Kovačevića u izvedenju NP „Sterija“ iz Vršca na 41. susretu pozorišta Vojvodine.
1170. Živeo kabare – D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 3, str. 7.
- Izvodi iz razgovora za „Okruglim stolom“ 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi „Kabare“ pančevačkog Centra za kulturu „Olga Petrov“.
1171. Dah Mediterana. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 3, str. 11.
- Razgovor sa rediteljem Borislavom Mrkićem uoči predstave „Bajka o kralju jelenu“, Karla Gocija.
1172. Spasih dušu / Л. А. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 3, str. 12.
- Razgovor sa Vojom Soldatovićem upravnikom Pozorišta mlađih u Novom Sadu i selektoru predstava iz Vojvodine za MES u Sarajevu.
1173. Prestiž glumačkog izraza. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 3, str. 4-5.
- Izvodi iz razgovora za „Okruglim stolom“ 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi „Profesionalac“ Dušana Kovačevića, u režiji Branislava Mićunovića – „Izložba“ iz Vršca.
1174. U znaku glumačkih ostvarenja. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 3, str. 1.
- Napis o predstavama koje su izvedene na 41. susretu pozorišta Vojvodine.
1175. Predstava koja se samo gledala / D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 4, str. 6.
- Izvodi iz razgovora za „Okruglim stolom“ o predstavi „Volječnici“ u izvedenju Pozorišta mlađih iz Novog Sada.
1176. Kao Albinonijev adado. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 4, str. 4-5.
- Izvodi iz razgovora za „Okruglim stolom“ 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi „Vojcek“

Georga Bihnera u izvođenju Novosadskog pozorišta – Užvidéki Színház.

1177. Bez izrazito dobre predstave / L. A. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 4, str. 8.

Razgovor sa Emilijom Stojanovom Matković, glumicom i rediteljem, o 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine.

1178. Obasuti komplimentima. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 4, str. 2-3.

Izvod iz razgovora za "okruglim stolom" 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavama "Namrgode-na baba" Ladoslava Dvorskog i "Ludas Mači" László Kopeckog, u izvođenju Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica" iz Subotice.

1179. Bagatelisanje festivala / Dejan Penčić Poljanski. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 4, str. 1.

Kritički osvrt na 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine.

1180. Bogat emotivni doživljaj. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 5, str. 4-5.

Razgovor za "Okruglim stolom" kritike 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi "SOS ili spasite naše duše" u izvođenju Amaterskog pozorišta "VHV" iz Stare Pazove.

1181. Budi osećanja / D. D. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 5, str. 3.

Stivo Žigon, član Žirija 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi "SOS" ansambla iz Stare Pazove, prikazane na Susretu.

1182. Nesvakidašnje, izuzetno... / D. Đ. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 5, str. 3.

Mišljenje gledalaca o predstavi "SOS" ansambla iz Stare Pazove prikazane na 41. susretu pozorišta Vojvodine.

1183. Samo "Kralj jelen" i "SOS" za pamćenje / L. A. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 5, str. 8.

Prvoslav Žakovski, član Žirija Udrženja dramskih umetnika Vojvodine 41. susretu pozorišta Vojvodine.

1184. Prestiž dečjih predstava. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 5, str. 2.

Razgovor za "Okruglim stolom" 41. susretu pozorišta Vojvodine o predstavi "Vunena priča" Lutarske scene zrenjaninskog NP (na madarskom jeziku).

1185. Razvijati analitičku misao. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 5, str. 1.

Izveštaj o razgovoru o pozorišnoj kritici koji je održan poslednjeg dana 41. susreta pozorišta Vojvodine.

1186. U teškoj ulozi. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 5, str. 3.

Mišljenje gledalaca o predstavi Željko Šantač "Mokinpol" Pozorišta "Dobrica Milutinović" iz Sremske Mitrovice, prikazane na 41. susretu pozorišta Vojvodine.

1187. Veteran vojvodanskog lutkarstva. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 5, str. 8.

Vest o smrti glumca Josifa Ormaja, veterana subotičkog Dečjeg pozorišta "Kurir Jovica".

1188. Domaćin pregršt priznanja. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 6, str. 2.

Izveštaj o nagradama najboljim predstavama za decu na 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine.

1189. Na iskustvima Aristofana. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 6, str. 3-5.

Izvod iz razgovora za "Okruglim stolom" kritike 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavi "Strankadžije" Radoslava Dorića u izvođenju somborskog NP.

1190. Najbolji mladi glumac. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 6, str. 2.

Vest da je Žiri Udrženja dramskih umetnika Vojvodine dodelio nagrade Bakota Arpadu za ulogu Hlijestakova u predstavi "Revizor" N. V. Gogolja u izvođenju NP u Subotici.

1191. Pravo pozorišno veče. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 6, str. 6.

Izveštaj sa "Okruglog stola" kritike 41. susreta pozorišta Vojvodine o predstavama: "Mokinpol" Pozorišta "Dobrica Milutinović" iz Sremske Mitrovice, "Patnje gospodina Mokinpol" SNP-a i "Rat u spačaoj sobi" Saveza dramskih umetnika Vojvodine.

1192. "Vlast" najsimpatičnija predstava. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 6, str. 2.

Kao najsimpatičniju među predstavama izvedenim na 41. susretu pozorišta Vojvodine, ocenjena je predstava "Vlast" B. Nušića u izvođenju NP u Zrenjaninu.

1193. "Vojcek" najbolja predstava. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 6, str. 1.

Izveštaj o nagradjenim i pohvaljenim na 41. susretu pozorišta Vojvodine.

1194. Nešto izuzetno. – Bilten Susreta, 19-29. IV 1991, br. 6, str. 7.

Kritičari i publiku o predstavi "Strankadžije" NP u Somboru i predstavi "Patnje gospodina Mokinpol-a" u izvođenju Drame SNP-a.

1195. Za sve ukuse / I. A. – Politika ekspres, 20. IV 1991, XXIX, 9740, str. 9

Beleška o 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine koji se održava u Zrenjaninu.

1196. Počeli. – Суспети војвођанских позоришта / Н. Ј. – Дневник, 21. IV 1991, I, бр. 15978, стр. 19.

Vest da je Radomir Šarapović, ministar za kulturu Srbije, otvorio 41. susretu pozorišta Vojvodine.

1197. Dicséretes színesz alakítások (Glumačka osvarenja za hvalu) / H. A. – Magyar Szó, 23. IV 1991, XLVIII, br. 15768, str. 12.

Članak o predstavama 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine.

1198. Szerbeskedés és szerb észjárás (Srbovanje i srpsko poimanje) / H. A. – Magyar Szó, 24. IV 1991, XLVIII, br. 15769, str. 14.

Prikaz "Kabare" u izvođenju glumaca Centra za kulturu "Olga Petrov" iz Pančeva. Okrugli sto kritike 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine.

1199. Formabontó, de drámápontosság előadás (Predstava koja odstupa od norme, ali je lačna kao

sat) / H. A. – Magyar Szó, 25. IV 1991, XLVIII, br. 15770, str. 9.

Okrugli sto kritike 41. susretu pozorišta Vojvodine o predstavi "Vojcek" G. Bihnera u izvođenju Novosadskog pozorišta.

1200. Bagatelične festivala. – Зрењанин, 26. IV 1991, XI, бр. 2033, стр. 5.

Запажања критичара Дејана Пенчића Поповића о 41. сусрету позоришта Војводине.

1201. Оценено стручним оком. – Зрењанин, 26. IV 1991, XI, бр. 2033, стр. 5.

Речи критичара за "Округлим столом" о представама приказаним у току прве половине 41. сусрету позоришта Војводине.

1202. У славу Богиње Талије. – Зрењанин, 26. IV 1991, XI, бр. 2033, стр. 5.

Напис посвећен 41. сусрету позоришта Војводине који се одржава у Зрењанину.

1203. Задовољни виђеним. – Зрењанин, 26. IV 1991, XI, бр. 2033, стр. 5.

Мнешења позоришних посланика Луке Хајдуковића и Станка Шајтића о приказаним представама на 41. сусрету позоришта Војводине.

1204. Miben relik Benka sikere? (U čemu je tajna uspeha M. Benke?) / H. A. – Magyar Szó, 27. IV 1991, XI, VIII, бр. 15772, стр. 11.

Okrugli sto kritike 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine o drami "S. O. S. spasite naše duše" u režiji Miroslava Benke i izvođenju slovačkog AP "Vladimir Hurban Vladimirov".

1205. У пишевији / Љ. Б. – Зрењанин, 29. IV 1991, XI, бр. 2034, стр. 4.

Напис посвећен 41. сусрету позоришта Војводине.

1206. Kontinuita úspechov (Kontinuitet uspeha) / O. F. – Hlas ludu, 1. V 1991, 48, бр. 17-18, стр. 13.

Vest da je Amatersko pozorište "VIV" iz Stare Pazove uspešno nastupilo na Festivalu vojvodanskih pozorišta u Zrenjaninu sa predstavom "S. O. S."

1207. Legőrdűlt a függöny Zrenyaninban (Spuštanje zavesa u Zrenjaninu) / H. A. – Magyar Szó, 3. V 1991, XLVIII, br. 15776, str. 6.

Rezultati 41. susretu profesionalnih pozorišta Vojvodine u Zrenjaninu, gde je za najbolju žiri proglašio predstavu "Vojcek" u izvođenju Novosadskog pozorišta.

1208. "Војцеј" – најбоља представа / Станко Ж. Шајтић – Дневник, 3. V 1991, I, бр. 15988, стр. 9.

Извештај о наградама додељеним на 41. сусрету позоришта Војводине.

1209. Megszűnés vagy csak megtörpánás? (Prestakil vagy illi samo trenutni strah?) / Horváth András. – Magyar Szó, 4. V 1991, XLVIII, br. 15777, str. 19.

Razgovor sa Đerdom Feješem, članom Žirija o 41. smotri profesionalnih pozorišta Vojvodine, održanoj u Zrenjaninu.

1210. Спасите театарске душе / Станко Ж. Шајтић – Дневник, 4. V 1991, I, бр. 15989, стр. 14.

Коментар о овогодишњој продукцији војвођанских позоришта приказаној на 41. сусрету позоришта Војводине.

1211. Dve nagrade u tri poхvale / M. III - Дневник, 7. V 1991, I, бр. 15992, стр. 16.
Вест о наградама које је на 41. сусрету позоришта Вojводине, добио Дечје позориште "Курир Јовица" из Суботице.
1212. Kritičar ili selektor? / Nedeljko Terzić. – Српске новине, 8. V 1991, XXXI, br. 1581, str. 6.
Jedna rasprava na temu "Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti" koja je održana u okviru 41. susretu pozorista Vojvodine.
1213. Brojna priznanja subotičanima / A. M. – Subotičke novine, 10. V 1991, XLVII, br. 19, str. 1.
Informacija o dobitnicima nagrada na 41. susretu pozorista Vojvodine, iz Subotice.
1214. "Kralj jelent" i "Bojcev" najbolje predstave. – Зрењанин, 10. V 1991, XL, бр. 2035, стр. 6.
Писма о наградама додељеним на 41. сусрету позоришта Вojводине.
1215. Nagrada "Станкацији" – Сомборске новине, 10. V 1991, XXXVII, бр. 1918, стр. 6.
Вест да је Стевану Гардиноначком додељена награда на 41. сусрету позоришта Вojводине.
- 1215a. Nagrada Arpadu Bakoti / M. Š. – Дневник, 14. V 1991, I, бр. 15999, стр. 13.
Vest da će Arpadu Bakoti naknadno biti uručena nagrada Saveza dramskih umetnika Vojvodine kao najboljem mladom glumcu, na 41. susretu profesionalnih pozorista Vojvodine održanom u Zrenjaninu.
1216. Још једна глумачка награда Томиславу Пејчићу. – Врачачка кула, 15. V 1991, бр. 259, стр. 4.
Вест да је глумцу ИП "Стерија" из Врача додељена награда на 41. сусрету позоришта Вojводине.
- 1216a. Bagatelisanje festivala / Slobodan Pašić. – Misao, 17. V 1991, XVII, br. 9-10, str. 14.
Članak o 41. susretu profesionalnih pozorista Vojvodine koji je održan u Zrenjaninu.
1217. Thalia la Zrenjanin (Talija u Zrenjaninu) / Stella Bugariu. – Libertatea, 18. V 1991, XLVI, br. 21, str. 8.
O Susretu profesionalnih pozorista Vojvodine. Nabrojane su odigrane predstave i nagradeni ansamblji i pojedinci.
1218. Razgovor o pozorišnoj kritici / V. K. – Pozorište, 1990/91, 28. maja 1991, LVIII, br. 8-9, str. 27.
Na Susretu vojvodanskih pozorista u Zrenjaninu održan je razgovor na temu "Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti".
1219. O pozorišnoj kritici / Dušan Rnjak. – Pozorište, 1990/91, 28. maja 1991, LVIII, br. 8-9, str. 28.
Izlaganje na temu "Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti" na 41. susretu vojvodanskih pozorista.
1220. Odlike ocenjuvačke komisije 41. susreta / Stanko Ž. Šajinač. – Pozorište, 1990/91, 28. maja 1991, LVIII, br. 8-9, str. 27.
Najbolja predstava na Susretu je "Vojcek" G. Bihnere u izvedenju Novosadskog pozorista.
1221. Susret profesionalnih pozorista Vojvodine / Stanko Šajinač. – Pozorište, 1990/91, 28. maja 1991, LVIII, br. 8-9, str. 26-27.
- О 41. susretu vojvodanskih profesionalnih pozorista. Kritika predstava "Vlast" B. Nušić, režija R. Dorić, NP "Tola Jovanović", "Revisor" N. Gogolj, režija A. Tovstonogov, NP Subotica, "Profesionalac" D. Kovačević, režija B. Mićunović, NP "Sterija", "Kabare" M. Nikolić, režija Z. Račković, CK "Olga Petrov" Pančevo, "Vojcek" G. Bihner, režija G. Tompa, Novosadska pozorišta, "S. O. S." – Spasite naše duše, M. Benka, AP "VHV", Stara Pazova, "Strankadžije" R. Dorić, NP Sombor, "Patične gospodinje Mokinpol" P. Vajs, režija R. Milenković, SNP.
- 1221a. Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti / pripremio Slobodan Pašić. – Misao, 6. VI 1991, XVIII, br. 11, str. 9.
Prilozi sa Tribine "Pozorišna kritika i razvoj dramske umetnosti" koja je održana u okviru 41. susreta profesionalnih pozorista Vojvodine u Zrenjaninu.
1222. Oj Srbijo, iz tri dela – dal'čes ikad biti cela? / Dejan Penčić Poljanski. – Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 65-74.
O Susretu vojvodanskih pozorista održanom u Vrsцу i Susretu "Joakim Vujić" i prikazanim predstavama.
- 1222a. 40. susret vojvodanskih pozorista. – Almanah pozorista Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 106.
Popis pozorista koja su učestvovala na Susretu sa nazivom prikazanih predstava.
- 1222b. Nagrade na 40. susretu vojvodanskih pozorista. – Almanah pozorista Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 112.
Popis nagradjenih pozorista i pojedinaca.
1223. "Scenski usamljenici". – Politika ekspres, 20. IV 1991, XXIX, br. 9740, str. 9.
Na Festivalu monodrame i pantomime Katalin Ladik govorila Beketove "Srećne dane".
1224. Glumci u prvom planu / M. R. – Politika, 21. IV 1991, LXXXVIII, br. 27852, str. 21.
Na predočecem festivalu monodrame i pantomime u Zeninu nastupiće i Katalin Ladik i Boris Kovac iz Novog Sada.
1225. Festival monodrame i pantomime / N. P. – Дневник, 23. IV 1991, I, бр. 15980, стр. 13.
Најава Међunarodnog festivala monodrame i pantomime u Zemunu na којем учествују и глумци Новосадског позоришта Каталин Ладик и Борис Ковач.
1226. Glumičin hir / A. Mujčinović. – Politika ekspres, 27. IV 1991, XXIX, br. 9747, str. 11.
Katalin Ladik na Festivalu monodrame i pantomime prikazala je projekat "Happy days" prema motivima drame "Srećni dani" S. Beketa.
1227. Bivši srećni dani / Aleksandar Milosavljević. – Slav, 24. V 1991, br. 78, str. 56.
O 19. festivalu monodrame i pantomime u Zemunu na kome je učestvovala Katalin Ladik i Boris Kovac sa monodramom "Ihepi dejs" po "Srećnim danima" S. Beketa.
1228. Festival monodrame u Zemunu / Božana Stojanović. – Pozorište, 1990/91, 28. maja 1991, LVIII, br. 8-9, str. 29-30.
Na Festivalu učestvovala Katalin Ladik i Boris Kovac sa predstavom "Ihepi dejs" – po "Srećnim danima" S. Beketa.
1229. 19. festival monodrame i pantomime u Zemunu / Aleksandar Milosavljević – Scena 1991, juli-oktobar, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 61-65.
Na ovom festivalu Katalin Ladik učestvovala sa "Happy days" po tekstu "Srećni dani" S. Beketa.

OPŠTE

1230. O raskošnom talentu Dobrice Milutinović / V. K. – Pozorište, 1990/91, oktobra 1990, LVIII, br. 1, str. 27-28.
Prikaz knjige "Dobrica Milutinović": (kazivanja i sećanja) / Slavko Simić.
1231. Pozorišni muzej Vojvodine. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 2. novembra 1990, str. 28.
Apel građanima koji imaju dokumenta i fotografije o radu amaterskih i profesionalnih pozorista da obaveste o tome Pozorišni muzej.
1232. Bes samouprave / M. Popov. – Дневник, I XII 1990, XLIX, бр. 15839, стр. 10.
Tekst posvećen pripremi Нације закона о pozoriшној делатности, који би требао да буде усвојен у Скупштини Србије.
1233. Az első magánszínházak (Prva privatna pozorista) / b-c. – Magyar Szó, 6. XII 1990, XLVII, br. 15632, str. 15.
Razmišljanja o prvim privatnim pozoristima, o njihovom finansiranju i sudbinu.
1234. Izložba o Miklki Grgurovoj / N. Popov. – Дневник, 13. XII 1990, XLIX, бр. 15851, стр. 12.
Општари извештaj o Izložbi o Miklki Grgurovoj, коју је Pozorišnini muzej Vojvodine приредио поводом 150.-годишњице рођења.
1235. Izložba o Miklki Grgurovoj / P. M. – Politika ekspres, 14. XII 1990, XXVIII, br. 9615, str. 13.
Beleške o Izložbi Mikle Grgurove, povodom 150. godišnjice rođenja glumice, u NP u Somboru, а поставio ju je Pozorišni muzej Vojvodine.
1236. Tri Milkina pisma / Avdo Mujčinović. – Politika ekspres, 16. XII 1990, XXVIII, br. 9617, str. 13.
Povodom jubileja 150. godišnjice od rođenja, glumice Milke Grgurove.
1237. Magyar dráma – és színháztörténeti konferencia (Konferencija istorije madarske drame i pozorista) / m. k. – Magyar Szó, 17. XII 1990, XLVII, br. 15643, str. 9.
Konferencija o istoriji madarske drame i pozorista biće održana 19. decembra na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu u organizaciji Katedre za madarski jezik i kajkavost i Hungarološkog instituta.
1238. Istorija srpskog pozorista / N. Terzić. – Српске новине, 19. XII 1990, XXX, бр. 1561, стр. 7.
U Klubu "Talija" Pozorišta "Dobrica Milutinović" u Sremskoj Mitrovici održana je promocija knjige "Pozorišni život u Srbiji 1944/1986" Petra Volka na kojoj su govorili autor knjige, Milutin Karalić i Luka Hajduković.

1239. Színháztörténeti konferencia (Konferencija istorije pozorišta). — Magyar Szó, 20. XII 1990, XLVII, br. 15646, str. 15.
Održana konferencija o istoriji drame i pozorišta na novosadskom Hungarološkom institutu.
1240. Antidrama / Duško Babić. — Pozorište, 1990/91, 27. decembra 1990, LVIII, br. 4, str. 6.
O dramama Aleksandra Popovića — odломак iz knjige D. Babića "Pozorište iracionalnog".
1241. Pozorište iracionalnog / Duško Babić. — Pozorište, 1990/91, 27. decembra 1990, LVIII, br. 4, str. 9-12.
O dramama Aleksandra Popovića — odломak iz knjige D. Babića "Pozorište iracionalnog".
1242. Posvećeno Raheli Ferari / V. K. — Pozorište, 1990/91, 27. decembra 1990, LVIII, br. 4, str. 29-30.
O Raheli Ferari, glumici koja počinje svoju karijeru u SNP, povodom dobijanja Dobričinog prstena 1986. godine, piše najnoviji broj časopisa Teatron 69/70/71/ koji joj je posvećen.
1243. Komični žanr Aleksandra Popovića / Mirjana Mičićinović. — Pozorište, 1990/91, 27. decembra 1990, LVIII, br. 4, str. 5-6.
Odломci iz knjige "Pozorište i giljotina": (rasprava o drami).
1244. Promocija novog istraživača u oblasti drame / Putnik Radomir. — Pozorište, 1990/91, 27. decembra 1990, LVIII, br. 4, str. 28.
Prikaz knjige "Pozorište iracionalnog" Duška Babića u izdanju Matice srpske, Novi Sad, 1988.
1245. Znamenita Grgurova / B. Čumić. — Dnevnik, 28. XII 1990, XLIX, br. 15866, str. 15.
Beset da je u Matici srpskoj odbrano veče posvećeno velikoj glumici Milki Grgurovoj, povodom 150-godišnjice njenog rođenja.
1246. Stazom Milke Grgurove / Miroslav Radonjić. — Somborske novine, 28. XII 1990, god. XXXVII, br. 1899, str. 10.
Napis posvećen velikoj srpskoj glumici.
1247. Čekajući Fortinbrasa / Dubravka Knežević. — Novi Sad: Srpsko narodno pozorište, 1990. — 59 str.; 21 cm. — (Edicija Prvo izvođenje)
Predstava se premijerno izvodi u SNP 23. IX 1990. u adaptaciji i režiji Vladimira Lazića.
1248. Boje praznine / Branko Pleša. — Novi Sad : Sterijino pozorje : Akademija umetnosti, 1990. — 229 str.; 20 cm. — (Biblioteka Dramaturški spisi; 28).
1249. Bela kafa / Aleksandar Popović. — Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1990. — 106 str.; 21 cm. — (Edicija Prvo izdanje)
Predstava se premijerno izvodi u SNP 21. XII 1990. u režiji Branka Pleša.
1250. Tragedija kao sudbina / Miroslav Radonjić. — Dnevnik, 3. I 1991, L, br. 15870, str. 9.
Text posvećen 150-godišnjici rođenja velike glumice Milke Grgurove.
1251. Milka Grgurova / Miroslav Radonjić. — Premjera, 4. I 1991, XVII, br. 63, str. 5.
Pozorišni felijon posvećen ovoj velikoj glumici.
1252. Lutka je sve / Marija Štimoković. — Dnevnik, 16. I 1991, L, br. 15883, str. 8.
Ratgovor sa Živomirom Jokanićem, nastaknutim rediteljem lutkarskih predstava, čestim gostom vojvodanskih pozorišta za decu.
1253. Promocija knjige Petra Volka. — Zrenjanin, 25. I 1991, XL, br. 2020, str. 4.
Najava promocije knjige Petra Volka "Pozorište" u zrenjaninskom Narodnom pozorištu. O knjizi će govoriti publicista Stanko Šatićin.
1254. Narodna pesma "Banović Strahinja" i istoimeni Mihizova drama / Danica Diković Curguz. — Pozorište, 1990/91, 31. januar 1991, LVIII, br. 5, str. 6-7.
Odlomak iz članka objavljenog u Bagdali.
1255. Odnos čoveka i kostima / Valerija Đurković. — Pozorište, 1990/91, 31. januara 1991, LVIII, br. 5, str. 40.
Prikaz knjige "Dramaturgija kostimografije" Milenka Misailovića u izdanju Sterijinog pozorja, 1990.
1256. Zaštia Banović Strahinja prašta svojoj ljubavu / Hugo Klajn. — Pozorište, 1990/91, 31. januara 1991, LVIII, br. 5, str. 12.
1257. "Pozorišni život Srbije od 1944. do 1986." / B. Č. — Dnevnik, 5. II 1991, L, br. 15903, str. 10.
Beset da ne knjiga dr. Petra Volka biti predstavljena u Novosadskom pozorištu — Ujvidéki Színház.
1258. Pisao za glumice, u radu nih / Miroslav Radonjić. — Dnevnik, 6. II 1991, L, br. 15904, str. 10.
Text posvećen radu akademika Mladenu Leskovcu o životu i radu Laze Kostinu.
- 1258a. Neven-stazom Milke Grgurove / pripredio D. Kećman. — Misao, 7. II 1991, XVII, br. 3, str. 12.
Izbor iz zapisa Miroslava Radonjića o Milki Grgurovoj, a povodom 150 godina od njenog rođenja.
1259. Pozorištvo kao EKG stvarnosti / Marijana Prica. — Dnevnik, 20. II 1991, L, br. 15918, str. 10.
Kritički osvrt na sadašnju destruktivnu situaciju, ne samo u pozorištvima, nego i u druwstvu upitnice.
1260. Kiállítás Milka Grgurova színészről (Izložba o glumici Milki Grgurovoj) / m. k. — Magyar Szó, 26. II 1991, XLVII, br. 15712, str. 13.
Beset o otvaranju izložbe u SNP u organizaciji Pozorišnog muzeja Vojvodine. Izložbu otvara Dušan Mihailović.
1261. Život i rad Milke Grgurov / Ж. П. — Dnevnik, 26. II 1991, L, br. 15924, str. 12.
Beset o otvaranju izložbe posvećene glumici Milki Grgurovoj, koju je priredio Pozorišni muzej Vojvodine u fazi jeftinije CIP-a.
1262. Izložba o Grgurovoj / И. П. — Dnevnik, 1. III 1991, L, br. 15927, str. 15.
Prikaz izložbe o Milki Grgurovoj koju je pripremio Pozorišni muzej Vojvodine u fazi jeftinije CIP-a.
1263. Portret umetnika — Milan Todorović — Zrenjanin, 8. III 1991, XL, br. 2026, str. 4.
Beset o snimanju TV emisije o Miljanu Todoroviću, dramskom piscu iz Zrenjanina.
1264. O потребама сећања / Dušan Bećača. — Bršlacka kuja, 13. III 1991, 17. br. 255, str. 6.
Text posvećen godišnjicama Jovana Sterije Popovića.
1265. Postavke u — pozorištima / R. G. — Večernje novosti, 14. III 1991, XXXVIII, br. 24151, str. 19.
Kratak članak o Pozorišnom muzeju Vojvodine koji nema sopstvene prostorije za izlaganje svojih eksponata.
1266. Vlastimir Erčić: (Mačvanski Pričinovići 21. 10. 1927. — Šabac 1. 03. 1991.) / L. Lazar/ Č. Čurčić. — Pozorište, 1990/91, 15. marta 1991., LVIII, br. 6, str. 48.
In memoriam.
1267. Istorija pozorišta u Srbiji / pripremila Vesna Krčmar. — Pozorište, 1990/91, 15. marta 1991., LVIII, br. 6, str. 44-45.
Prikaz knjige "Pozorišni život u Srbiji 1944-1986" Petra Volka. O knjizi govoriti Miodrag Kujundžić na promociji u Novosadskom pozorištu.
1268. Pушкиn u srpskom pozorištu / M. A. — Dnevnik, 19. III 1991, L, br. 15945, str. 15.
NaJAVA dva predavanja o Pушкиnu koja organizuju Pozorišnici muzej Vojvodine i Katedra za ruski jezik i književnost Univerziteta u Novom Sadu u okviru izložbe "Pушкиnski Peterograd" u Galeriji Matице srpske.
1269. Srpska Sara Bernar — Miroslav Radonjić. — Biletni Susret, 19-29. IV 1991, br. 1, str. 8.
Napis posvećen glumici Milki Grgurovoj povodom izložbe o njoj koju je priredio Pozorišni muzej Vojvodine.
1270. Pozorišna razmišljanja : dragocena uputstva za pozorišne umetnike i ljubitelje teatra / Emil Frelih; prevela Miljenka Vitezović. — Pozorište, 1990/91, 20. aprila 1991, LVIII, br. 7, str. 51.
Prikaz knjige "Boje praznine" Branka Pleša, Sterijinog pozorja i Akademije umetnosti, Novi Sad, 1990.
1271. Boje praznine / Radoslav Lazić. — Pozorište, 1990/91, 20. aprila 1991, LVIII, br. 7, str. 49-50.
Prikaz knjige "Boje praznine" Branka Pleša u izdanju Sterijinog pozorja i Akademije umetnosti, Novi Sad, 1990.
1272. Naša Sara Bernar. — Pozorište, 1990/91, 20. aprila 1991, LVIII, br. 7, str. 28.
Beleška o Milki Grgurovoj (1840-1924), povodom izložbe u foajeu Velike dvorane SNP.
1273. Komedija i značenje / Branko Pleša. — Pozorište, 1990/91, 20. aprila 1991, LVIII, br. 7, str. 50-51.
Odlomak iz knjige "Boje praznine" B. Pleša.
1274. Слово о позоришту / Dušan Mihailović. — Dnevnik, 24. IV 1991, L, br. 15981, str. 10.
Приказ књиге "Талија и Кино" Божидара Ковачека, у изданju Матице српске и Академије уметности, Нови Сад.
1275. Овде су радост и туга подједнако дубоки / Ђ. — Зрењанин, 29. IV 1991, XL, br. 2034, str. 4.
Сећање Виде Огњеновић на сусрет са зрењанинским писцем Тодором Манојловићем.

1276. Za popularisanje dramskog stvaralaštva / A. M. – Subotičke novine, 3. V 1991, XLVII, br. 18, str. 2.
Vest da je osnovano Udruženje pozorišnih kritičara i teatrologa Vojvodine.
1277. Teatar pod lupom / I. P. – Dnevnik, 3. V 1991, L, br. 15988, str. 9.
Prikaz 24. Broja Almanaha pozorišta Vojvodine.
1278. Novo udruženje – Somborske novine, 10. V 1991, XXXVII, br. 1918, str. 6.
Vest o osnivanju Udruženja pozorišnih kritičara i teatrologa Vojvodine.
1279. Kritičar i pozorište / David Keeman. – Premijera, 10. V 1991, XVII, br. 67, str. 6.
Razmišljanja o radu, položaju i odgovornosti pozorišnog kritičara.
1280. Predlog Jovana Putnika za pozorišni časopis / Zoran T. Jovanović. – Pozorište, 1990/91, 28. maja 1991, LVIII, br. 8-9, str. 60-61.
Pismo Jovana Putnika, pozorišnog reditelja, uprćeno Marku Maletinu, upravniku Narodnog pozorišta Danavske banovine u kome mu izlaže konceptiju pozorišnog časopisa.
1281. Glumačke večeri / Vesna Krčmar. – Pozorište, 1990/91, 28. maja 1991, LVIII, br. 8-9, str. 53–55.
Razgovor sa promocije knjige Slavka Simića "Dobrica Milutinović – kazivanje i sećanje" u SNP.
1282. Izložba o Lazi Kostiću / B. Kložan. – Dnevnik, 30. V 1991, L, br. 16015, str. 11.
Osnovna informacija o tome da će biti otvorena izložba posvećena нашем velikom piscu povodom 150-godišnjice njegovog rođenja.
1283. Lazišni ukraštaji / B. Kložan. – Dnevnik, 31. V 1991, L, br. 16016, str. 13.
Opširnija izvestaj sa otvaranja izložbe posvećene Lazi Kostiću povodom 150-godišnjice njegovog rođenja.
1284. Vlastimir Frčić / Lazar Čurić. – Scena, 1991, maj-juni, XXVII, knj. 1, br. 3, str. 168-170.
In memoriam autoru studije Manuil (Mihail) Kozačinski i njegova Traedokomedija, Novi Sad, SNP i Matična srpska i Beograd, Institut za književnost i jezik.
1285. Istorija bez fuznote / Luka Hajduković. – Scena, 1991, maj-juni, XXVII, knj. 1, br. 3, str. 180-181.
Prikaz knjige Petra Volka: "Pozorišni život u Srbiji 1944-1986", Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, 1990.
1286. Milka Grgurova 1840-1924 / Siniša Janić. – Scena, 1991, maj-juni, XXVII knj. 1, br. 3, str. 3-11.
Povodom 150. godišnjice od rođenja najveće srpske tragedinke.
1287. Veliki doprinos pozorišnoj istoriji Madara u Jugoslaviji / Katalin Kaić. – Scena 1991, maj-juni, XXVII, knj. 1, br. 3, str. 178-180.
Prikaz knjige Lasla Gerolda: "Száz év színház", Forum, Ujvidek, 1990.
1288. Značajno ostvarenje / Olga Milovanović. – Scena 1991, maj-juni, XXVII knj. 1, br. 3, str. 175-176.
Prikaz knjige Milenka Misailovića "Dramaturgija kostimografije", Novi Sad, Sterijino pozorje – Dnevnik, 1990.
1289. Nova monografska studija / Vasa Predan. – Scena 1991, maj-juni XXVII, knj. 1, br. 3, str. 176-177.
Prikaz knjige Milenka Misailovića "Dramaturgija kostimografije".
1290. Dramski torzo Laze Kostića / Milan Topalovacki. – Scena, 1991, maj-juni, XXVII, knj. 1, br. 3, str. 3-11.
Povodom 150. godišnjice od rođenja Laze Kostića.
1291. Pouka iz dva veka / Zoran Žerinić. – Dnevnik, 6. VI 1991, L, br. 16022, str. 13.
Tekst posvećen pozorišnoj kritici kod Srba od njenih početaka do danas (I deo).
1292. Kritički imperativ / Zoran Žerinić. – Dnevnik, 7. VI 1991, L, br. 16023, str. 13.
Tekst posvećen pozorišnoj kritici kod Srba od njenih početaka do danas (II deo).
1293. Stalna zapitanost / Zoran Žerinić. – Dnevnik, 8. VI 1991, L, br. 16024, str. 14.
Tekst posvećen pozorišnoj kritici kod Srba od njenih početaka do danas (III deo).
1294. Glumice povodom knjige Petra Marjanovića / Jelica Bjelić Hadžić, Ksenija Martinov Pavlović. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 67.
Povodom knjige "Novosadska pozorišna režija: (1945-1974)".
1295. Poslednja poseta Smederevu / Slavko V. Domazet. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 28.
Odlomak iz knjige "Od onih koji su ostali" S. V. Domazeta.
1296. Monografija o scenografu i kostimografu Vladimiri Mareniću / Dimitrije Đurković. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 68-69.
Rec sa promocije knjige Olge Milanović "Vladimir Marenić, scenograf i kostimograf".
1297. Istorija Drame Srpskog narodnog pozorišta / V. K. Radomir Putnik. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 66.
Prikaz knjige "Novosadska pozorišna režija (1945-1974)" Petra Marjanovića, Novi Sad, Akademija umetnosti i Pozorišni muzej Vojvodine, 1991.
1298. Nova istorija "mezimrečia srpskog" / Veljko Radović. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 67.
Prikaz knjige Petra Marjanovića "Novosadska pozorišna režija (1945-1974)".
1299. Knjiga o pozorištu / Strahinja Šuljagić. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 68.
Prikaz knjige "Novosadska pozorišna režija (1945-1974)" Petra Marjanovića.
1300. Vaspitna dejstva dramske igre / Sanja Živanović. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 10, juna 1991, str. 65.
1301. Sterijinska pokončirana i zla žena / D. Vlatković - Dnevnik, 19. VII 1991, L, br. 16065, str. 16.
Napis o malo poznatim detaljima iz Sterijinskog života.
1302. Drama prviog dramatičara / I. Tučinić - Dnevnik, 18. VIII 1991, L, br. 16094, str. 14.
Napis o životu i književnom radu Stevana Stevanovića.
1303. Boje praznine: zbilja je "ispod" jezika / Branko Pleša. – Scena, juli-oktobar, 1991, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 43-49.
Odlomak iz knjige "Boje praznine" za koju je Branko Pleša dobio Sterijinu nagradu.
1304. Temeljna studija / Radomir Putnik. – Scena, 1991, juli-oktobar, XXVII, knj. II, br. 4-5, str. 204-205.
Prikaz knjige "Novosadska pozorišna režija" Petra Marjanovića.
1305. Žene u narodnoj skupštini / Aristofan; prev. i adaptacija za modernu scenu Branko Pleša. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1991. – 62 str. 21 cm. – (Edicija Prvo izvođenje).
Predstava se premijerno izvodi u SNP 2. II 1991. u režiji Zorana Račkovića.
1306. Talija i Klio : iz istorije srpskog pozorišta i drame / Božidar Kovaček. – Novi Sad : Matica srpska : Akademija umetnosti, 1991. – 381 str. ; 20 cm.
O istoriji SNP.
1307. Nova knjiga Miodraga Petrovića / Vesna Krčmar. – Pozorište, 1990/91, 15. marta 1991, LVIII, br. 6, str. 42-43.
Intervjui sa Miodragom Petrovićem, glumcem SNP, povodom izlaska iz štampe knjige poezije "Kuća na dvu vode".
1308. Laza Kostić – Medu javom i med snom / pripremio Petar Marjanović. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1991. – 60 str. ; 21 cm. – (Edicija Prvo izvođenje).
Predstava se premijerno izvodi u SNP 11. IV 1991. u režiji Radoslava Milenkovića.
1309. Novosadska pozorišna režija : (1945-1974) : prilog istoriji Drame Srpskog narodnog pozorišta / Petar Marjanović. – Novi Sad : Akademija umetnosti : Pozorišni muzej, 1991. – 237 str. : ilustr. ; 20 cm.
1310. Očevi i oci / Slobodan Selenić ; dramatizacija Petar Marjanović. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1991. – 68 str. ; 21 cm. – (Edicija Prvo izvođenje).
Predstava se premijerno izvodi u režiji Slavenka Salečovića.
1311. Pregled rada Pozorišnog muzeja Vojvodine u 1989. godini. – Almanah pozorišta Vojvodina 89/90, 1991, 24, str. 121-123.
1312. Pregled rada Zajednice profesionalnih pozorišnih organizacija Vojvodine. – Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 123.

1313. Nova istorija "mezimčeta srpskog" / Veljko Radović. – Politika, 23. III 1991, LXXXVIII, br. 27823, str. 19.
- Prikaz knjige "Novosadska pozorišna režija (1945-1974)" Petra Marjanovića u izdanju Akademije umetnosti i Pozorišnog muzeja Vojvodine.
1314. Boli časy, boli, ale sa minuli--- (Bilo je, bilo ali je prošlo---) / V. Hudec. – Hlas l'udu, 1. IX 1990, 47, br. 36, str. 9.
- Članak o pozorišnom amaterizmu u Hajdučici.
1315. Fižajker starii – za goste l'rade / Lj. R. – Paničevac, 7. IX 1990, CXII, br. 1968, str. 4.
- Vest da su dramski amateri iz Huhave u Čehoslovackoj bili gosti Kulturno-povestnog dруштva "Ђељеви" u Bojловци.
1316. Sedem nastupi za pametanc : gospodarske kresturske scene APT "Đilda" na Žarkaplatu i u vostочnoj Slovacijskoj (Sedam nastupa za pametne : gospodarske kresturske scene APT "Ђilda" na Žarkaplatu i u istočnoj Slovacijskoj). – Ruskoe slovo, 7. IX 1990, XLV, br. 35, str. 7.
- Prikaz gostovanja sa predstavom "Ženidba" N. V. Gogolja u režiji Јубољана Мајера.
1317. Úspešná prezentácia (Úspešna prezentacija) / A. B. – Hlas l'udu, 8. IX 1990, 47, br. 37, str. 9.
- Kratak razgovor sa Tomašom Hriješkom, rediteljem Amaterskog pozorišta "VIIV" iz Kovatića, povodom njihovog uspešnog gostovanja u Čehoslovackoj.
1318. Pistike-kabaré : megalakult az első magyar nyelvű magánkabaré (Kábara Pištike : osnovan prvi privatni kabare na madarskom jeziku) / ay. – Magyar Szó, 9. IX 1990, XLVII, br. 15546, str. 19.
- Na inicijativu Lajosha Pintera, pišca i urednika kabare Novosadskog radija, osnovan je prvi jugoslovenski privatni kabare na madarskom jeziku. On broji 11 članova i delovače prevenstveno kao putujuće pozorište.
1319. A. Pistike-kabaré premierie Zentagunarason (Premijera Kabarea Pištike u Gunaratu). – Magyar Szó, 11. IX 1990, XLVII, br. 15548, str. 15.
- Vesti o premjeri Kabarea Pištike u Gunaratu 22. septembra.
1320. Hiszek egy... hihetek-e? (Verujem u... mogu li da verujem?) / Szikora Judit. – Képes Ilyáság, 12. IX 1990, XLV, br. 1956, str. 16.
- Prikaz predstave "Andora" Maksa Fritša u režiji Gabora Pintera i izvođenju njegove pozorišne trupe.
1321. Színész lenne, pént nincs (Glumaca ima, para nema) / Sinkovics Antoniusz. – Magyar Szó, 13. IX 1990, XLVII, br. 15550, str. 10.
- U posjeti amaterskom pozorištu ausambla "Jožef Atília" u Gunaratu.
1322. A Pécsi színház Bajzsán (Pozorište iz Peća u Bajši) / I. I. – Magyar Szó, 19. IX 1990, XLVII, br. 15556, str. 11.
- Gostovanje NP iz Pećuja u Bajši sa predstavom "Smecjati se nije greb".
1323. Покрајинска смотра сеоских аматера / Д. Ј. – Комуна, 20. IX 1990, бр. 1472, стр. 5.
- Вест да ће на првом Фестивалу аматерских позоришних друштава села Војводине учествовати и драмска секција КУД-а "Братство-јединство" из Руског Села.
1324. A Benko Dixieland Topolyán (Benko Dixieland u Topoli) / nk. – Magyar Szó, 21. IX 1990, XLVII, br. 15558, str. 13.
- Program predstave u Gunaratu, Bajši, Moravici, Novom Orahovu, Senti i Topoli tokom meseca septembra.
1325. Vojlovičania mali hostí (Vojlovičani imali goste) / vlh. – Hlas l'udu, 22. IX 1990, 47, br. 39, str. 10.
- Vest da je u Vojlovici gostovalo amaterski pozorišni ansambl iz Hluboča iz Čehoslovake.
1326. A Magyar Szó Pištike je útnak indukt (Krenuo na put Pištike iz Magyar Szó-a) / Bada István. – Magyar Szó, 25. IX 1990, XLVII, br. 15562, str. 15.
- Prvi samostalni kabare "Pištike" na turneji kroz Vojvodinu.
1327. Neophodna adaptacija prostoriјa / D. Batinović – Komuna, 27. IX 1990, бр. 1473, стр. 5.
- Razgovor sa Jankošem Balajom, predsednikom KUD-ja "Ejhmer" iz Kukinida, o radu i planovima ovog društva.
1328. Pištike kabare Moravcián (Kabare Pištike u Moravci) / (bi). – Magyar Szó, 27. IX 1990, XLVII, br. 15564, str. 11.
- Najava nastupanja Kabare Pištike u Moravcima.
1329. Andorra (Andora) / Gerold László. – Hid, septembar 1990, LIV, br. 9, str. 966-967.
- Prikaz predstave "Andora" Maksa Fritša, ispitne predstave u režiji Gabora Pintera, i izvođenju studenata Akademije.
1330. Marat žatevník (Marat Žetelac) / Pavel Matúš. – Vzlet, septembar, 1990, XXI, br. 9, str. 7-9.
- Amatersko pozorište "VHV" iz Kovatića uspešno je gostovalo u Martinu u Čehoslovackoj na festivalu Šćenska Želja sa predstavom "Mara Šad" Petrea Vajsja.
1331. Ottvoreni džverni mlađini (Otvorena vrata mlađima) : KUD "Karpati" u Titovim Verbašće / С [Славишић] Нада – МАК, jesen, 1990, XX, str. 11.
- Početkom oktobra u Titovom Brčacu основано КПД Румена и Украјинца "Karpati" са 11 секција међу којима је и драмска секција.
1332. Amaterima – samo hvala. – Sremske novine, 3. X 1990, XXX, br. 1550, str. 7.
- Razgovor sa Životadrom Nestorovićem, direktorom FEĐRAS-a Srbije o upravo završenom festivalu u Pećincima.
1333. Publika voli komediju / Svetlana Veličirović. – Sremske novine, 3. X 1990, XXX, br. 1550, str. 7.
- U Pećincima je održan Festival amaterskog dramskog sivačala sela Vojvodine (FEĐRAS) na kojem je izvedeno šest predstava a najbolji su bili amateri iz Pećinaca i Siveca.
1334. "Силом муж" – 50 пут / М. Латиновић и Д. Јовчић – Комуна, 4. X 1990, бр. 1474, стр. 5.
- Вест да ће на окну прославе 40. годишњице Народног аматерског позоришта у Кукиниду, бити педесети пут приказана комедија Жоржа Фејдоа, у режији Велимира Митровића.
1335. Magyarzó Pištike variabilis kabareja (Varijabilni kabare koji priprema "Magyarzó Pištike") / it. – Magyar Szó, 5. X 1990, XLVII, br. 15572, str. 11.
- Na konferenciji za štampu u Novosadskom pozorištu, razgovaralo se o radu kabare čiji je osnivač Lajos Pinter, poznati vojvodanski humorista.
1336. Успуних влс и проблеми за позоришавање : Скупштина Аматерског руског театра "Дядя" (Успене али и проблеми за разрешавање : Скупштина Аматерског руског позоришта "Дядя") / М. [Михаило] Залуљак. – Руске слово, 5. X 1990, XLV, бр. 39, стр. 7.
- На Скупштини је разматран четворогодишни раж. Заклучено је да је досегнут сам врх војвођанског, српског и југословенског драмског аматерског стваралаштва.
1337. Kozači odusevili Bečejeve / V. B. – Bečejske novine, 6. X 1990, XXIV, br. 1462, str. 4.
- Pored ostalih vesti iz kulture, obaveštenje da u Domu kulture "Vuk Karadžić" u Bečeju gostuje večernja scena "Duško Radović" sa predstavom "Malogradanska svadba ili kolač se afirmaše jednjem" u režiji Zlatka Sibena.
1338. Újvidékben : sikeres volt a Pištike Kabaré (U Novom Sadu : uspeh Kabare Pištike) / m. k. – Magyar Szó, 9. X 1990, XI, VII, br. 15576, str. 13.
- Premijera Kabare Pištike u Kulturno umetničkom društvu "Petőfi Sándor" u Novom Sadu.
1339. Színházi előadások a topolai közszégben (Pozorišne predstave u opštini Topola) / nk. – Magyar Szó, 9. X 1990, XLVII, br. 15576, str. 13.
- Pregled programa pozorišnih predstava u opštini Topola.
1340. Susret amatera / M. P. – Politika ekspres, 10. X 1990, XXVIII, br. 9552, str. 9.
- Na susretu amaterskih pozorišta Jugoslavije pod nazivom "Večeri brašta" u Prizrenu, pored ostalih učestvuju i amateri iz Zrenjanina.
1341. Успешни рускословц / Д. Ј. – Комуна, 11. X 1990, бр. 1475, стр. 5.
- Вест о погрђанима које је КУД "Братство-Јединство" из Руског Села освојило на Првом фестивалу аматерских друштава села Војводине.
1342. Na početku bеше – Коштана / Мишој Латиновић – Комуна, 11. X 1990, бр. 1457, стр. 5.
- Фелтон у наставцима под глобалним насловом "40 година Народног аматерског позоришта" у Кукиниду.
1343. A szegedi színház Topolyán (Pozorište iz Segedinha u Topoli) / I. I. – Magyar Szó, 13. X 1990, XLVII, br. 15580, str. 12.
- Gostovanje NP iz Segedinha u Topoli sa predstavom "Ja i moj malo brat" Eisemann – Szilágyi.
1344. Privatni kabare. – Politika ekspres, 14. X 1990, XXVIII, br. 9556, str. 13.
- Vest o osnivanju privatnog kabare "Pištike kabare" u Novom Sadu. Vlasnica je Margita Pinter, a glavni glumac i pisac tekstova je njen muž Lajos Pinter.

1345. Stigli amateri / Č. Mar. — Politika ekspres, 15. X 1990, XXVIII, br. 9557, str. 11.
Na manifestaciju "Borini pozorišni dani" u Vranje stigli i amateri iz Pančeva i Kikinde.
1346. Řeđa je kisđesam (Ja i moj mali brat) / N. K. — Magyar Szó, 17. X 1990, XLVII, br. 15584, str. 15.
Uspešno gostovanje segedinskog NP u Topoli sa predstavom "Ja i moj mali brat" u režiji Janaša Sandora.
1347. "Sилом муж" педесети пут / Д. Ј. — Комуна, 18. X 1990, бр. 1476, стр. 5.
Вест да је сезона у НАП у Кикинди почела представом "Силом муж" Јорка Фејјов у режији Велимира Митровића.
1348. Публика воли смех / Е. Л. — Комуна, 18. X 1990, бр. 1476, стр. 5.
Вест да је у оквиру Октобарских дана културе КУД "Еђеш" из Кикинде гостовао у Новом Бечеју с представом "Рода" у режији Ференца Лепара.
1349. Feketićen a Pistiće Kabaré (Kabaré Pistiće i Feketiću). — Magyar Szó, 18. X 1990, XLVII, br. 15585, str. 10.
Најава наступа Kabare Pištike u Feketiću za 21. oktobar.
1350. Nagrada za "Kip Jaju" / Милош Латиновић. — Комуна, 18. X 1990, бр. 1476, стр. 5.
Фелтон у наставцима под глобалним насловом "40 година Народног аматерског позоришта" у Кикинди.
1351. Можеби и седем премијира (Можда и седам премијира): наступна сезона у АРТ "Дили" / [М. Мишевић] Запуљик. — Руске слово, 19. X 1990, XLV, бр. 41, стр. 8.
1352. Režisér spokoju s hercami (Reditelj zadoljan glumcima) A. Dudášová. — Hlas l'udu, 20. X 1990, 47, бр. 43, стр. 8.
Razgovor sa Matušom Oljhom, rediteljem iz ČSPF, koji na sceni Amaterskog pozorišta "VHV" u Baćkom Petrovcu priprema predstavu "Smetovi" Vladimira Hurbana Vladimirova.
1353. Rendezvénnyek Horgoson (Manifestacija u Horgosu) / M-a. — Magyar Szó, 21. X 1990, XLVII, br. 15588, str. 16.
U Horgosu gostuje segedinsko NP sa predstavom "Ja i moj mali brat" Eisemann — Szilágyi-a.
1354. A Pistiće-kabaré Kanizsán (Kabaré-Pistiće u Kanjiži) / (tg.) — Magyar Szó, 24. X 1990, XLVII, br. 15591, str. 11.
Gostovanje Kabare Pištike u Kanjiži 26. oktobra.
1355. Mađa srpska rapsodija / M. Latićnović. — Комуна, 25. X 1990, бр. 1477, стр. 18.
Приказ представе "Куј петлић" Александра Поповића у режији Бранка Плесић и извођачу "Звездара театра", на сцени НАП у Кикинди.
1356. Нетаборављени "Заборављени људи" / Милош Латиновић. — Комуна, 25. X 1990, бр. 1477, стр. 3.
Фелтон у наставцима под глобалним насловом "40 година НАП" у Кикинди.
1357. Nagrade za režiju i glumu. — Kuljska komuna, 25. X 1990, XI, бр. 237, стр. 5.
Vest da su amateri sivatkovog Doma kulture nagra-
- deni na Festivalu dramskih amatera sela u Malom Crniću, za predstavu "Isus Hristos superstar" Mikloša Hubalja u režiji Velimira Sandića.
1358. Уметност као комуникација / Д. Остојић. — Комуна, 25. X 1990, бр. 1477, стр. 11.
Рајоговор са редитељем Јубославом Мајером о најновом раду.
1359. A Pistiće-kabaré hétfégi újja (Vikend putovanje Kabare Pištike). — Magyar Szó, 26. X 1990, XLVII, br. 15593, str. 11.
Program gostovanja Kabare Pištike u Kanjiži, Mužlji i Temerinu.
1360. Dve predstave "Ateljea". — Панчевац, 26. X 1990, CXXII, бр. 1975, стр. 9.
Најава двеју представе "Ateljea mladih" из Панчева: "Франко и Милица" аутора и редитеља Милена Заблешанског и представе за децу "Јелена у облашићу" Градимира Стојковића у режији Стојана Ристића.
1361. Profesionali ako na dlani (Profesionalci kao na dlani) / A. Dudášová. — Hlas l'udu, 27. X 1990, 47, бр. 44, стр. 9.
Prikaz premijere predstave "Smetovi" Vladimira Hurbana Vladimirova, u režiji Matuša Oljhe i izvođenju Amaterskog pozorišta "VHV" iz Baćkog Petrovca.
1362. Elhalasztották a szemináriumot (Otkazali seminar). — Bećejske novine, 27. X 1990, XXIV, бр. 1465, стр. 2.
Vesti Doma kulture "Vuk Karadžić", između ostalog o gostovanju segedinskog NP u Baćkom Gradištu sa predstavom "Ja i moj bratice".
1363. Zadovoljni gledaoci / V. Kori. — Bećejske novine, 27. X 1990, XXIV, бр. 1465, стр. 4.
Vest da je u Bećiju gostovala Samostalna pozorišna družina "Subnor bluz" iz N. Sada, sa predstavom "Deveta defanziva".
1364. Pistiće-kabaré Temerinben (Kabaré — Pistiće u Temeriu) / M. CS. M. — Magyar Szó, 27. X 1990, XLVII, br. 15594, str. 12.
Kabare-Pištike nastupa u Temeriu 28. novembra.
1365. A Pistiće-kabaré hírei (Novosti o Kabare Pistiće). — Magyar Szó, 31. X 1990, XLVII, br. 15598, str. 11.
Gostovanje Kabare Pištike u različitim mestima Vođevodine.
1366. Színházi előadás Adán (Pozorišna predstava u Adi) / B. G. — Magyar Szó, 31. X 1990, XLVII, бр. 15598, стр. 11.
Gostovanje NP "Katica Jožef" iz Kečkemeta u Adi sa predstavom "Staro leto".
1367. Признање уметницима / Д. Ј. — Комуна, 1. XI 1990, бр. 1478, стр. 1.
Вест да је, између осталих, Даринка Келемец глумица кикиндског Позоришта добитница овогодишње награде "Душан Влачић", коју додељује Културно-просветна заједница Кикинде.
1368. Kome smo se smejavili? / М. Latićnović. — Комуна, 1. XI 1990, бр. 1478, стр. 5.
Рајоговор са Тихомиром Арсенићем, глумцем НП из Београда, који је у Кикинди гостовао са монодрамом "Тако је говорио Брат".
1369. Стеван Божић — човек са сто лица / Милош
- Латиновић. — Комуна, 1. XI 1990, бр. 1478, стр. 5.
Фелтон у наставцима под глобалним насловом "40 година Народног аматерског позоришта" у Кикинди.
1370. Премијера за малашане / А. М. — Зрењанин, 2. XI 1990, XXXIX, бр. 2008, стр. 6.
Најава премијере мјузикла "Чаробњак из Оса" Франка Баума у режији Барашину Золтана и извођачу Аматерског позоришта "Мадач" у Зрењанину.
1371. Kabare a u Pančevu / Zoran Dušanović — Pančevač, 2. XI 1990, CXXII, бр. 1976, стр. 4.
Приказ кабаретске представе "Pančevacki kabare kod avsele patke" по текстовима Мише Николића, у режији Зорана Ратковића, на сцени "Ateljea mladih" у Панчеву.
1372. Művelődési rendezvények Vajdaság szerte (Kulturne priredbe širom Vojvodine) / nk. — Magyar Szó, 2. XI 1990, XLVII, бр. 15600, стр. 13.
U organizovanju društvenog preduzeća Centra iz Topole, tokom meseca novembra održaće se razne kulturne priredbe i pozorišne predstave širom Vojvodine.
1373. Premiјера у "Ateljeu mladih". — Панчевац, 2. XI 1990, CXXII, бр. 1976, стр. 4.
Најава премијере "Франко и Милица" аутора и редитеља Миленка Заблешанског.
1374. Molijer na sceni / B. J. — Bećejske novine, 3. XI 1990, XXIV, бр. 1466, стр. 7.
Vesti o gostovanju glumačkog ansambla beogradskog Pozorišta na Terazijama na sceni bećejskog Doma kulture "Vuk Karadžić" sa Molijerom ko-medijom "Tartil" u režiji Ljubiša Georgijevskog.
1375. Előszer Szabadkaán a Magyarzó Pistiće-kabaré (Prvi put u Suboticu Kabare-Pištike). — Magyar Szó, 4. XI 2990, XLVII, бр. 15602, стр. 16.
Kabare-Pištike nastupa u subotičkom "Nepkeru".
1376. Žutoli program (Pretrpan program) / Ma. — Magyar Szó, 5. XI 1990, XLVII, бр. 15603, стр. 9.
7. novembar, u Kulturnom domu u Horgšu, na programu je među ostalima i Kabare-Pištike.
1377. Priznajanja na festivalu amatera Srbije / S. B. — Sremske novine, 7. XI 1990, XXX, бр. 1555, стр. 9.
Na festivalu dramskih amatera Srbije u Malom Crniću prvo mesto su osvojili amateri iz Sivca, a drugo Dramski studio iz Pećinaca.
1378. Isteči pozorišnih dama: глумац и редитељ дечијују заједно на сцени / Д. Р. — Кулска комуна, 8. XI 1990, XI, бр. 238, стр. 5.
О успешном тандему Велимира Сандића, редитеља аматера и Јована Паула, глумца сивачког аматерског позоришта.
1379. Godine veždinskih uspeha / Милош Латиновић. — Комуна, 8. XI 1990, бр. 1479, стр. 9.
Фелтон у наставцима под глобалним насловом "40 година Народног аматерског позоришта" у Кикинди.
1380. A Pistiće-kabaré Kisoroszon (Kabare-Pištike u Malom Idošu). — Magyar Szó, 9. XI 1990, XLVII, бр. 15607, стр. 11.
Nastup Kabare Pištike u amaterskom pozorištu u Malom Idošu.

1381. A Kecskeméti Színház Topolyán (Pozorište iz Kečkemeta u Topoli) I. I. – Magyar Szó, 10. XI 1990, XLVII, br. 15608, str. 12.
Gostovanje NP iz Kečkemeta u Topoli sa operetom "Žena koja ljubi".
1382. A Pécsi Színház vendégjátska (Gostovanje Pečujskog pozorišta) V. Jankov. – Bečejske novine, 10. XI 1990, XXIV, br. 1467, str. 7.
Vesti o gostovanju glumaca Pečujskog NP na sceni bečejskog Doma kulture "Vuk Karadžić" sa predstavom "Valcer u svetlosti sveća". Ista vest na madarskom i srpskočrvačkom jeziku.
1383. Kovačićki histrioni – trikrat na bis! (Kovačički histrioni – triput na bis!) / P. Matúch. – Hlas l'udu, 10. XI 1990, 47, br. 46, str. 8.
Amatersko pozorište "VHV" iz Kovačice gostovalo je u Čehoslovačkoj u Đevti i Martinu na festivalu Scenska žetva 90.
1384. Társadalmi tribün – színházi előadás (Društvena tribina – pozorišna predstava) / I. gy. – Magyar Szó, 13. XI 1990, XLVII, br. 15611, str. 14.
Najava gostovanja Narodnog pozorišta iz Peća u Bečejskom kulturnom centru.
1385. Sva pozorišna otkrivenja / Svetlana Velimirović. – Sremske novine, 14. XI 1990, XXX, 1556, str. 7.
Razgovor sa glumcima amaterima članovima Dramskog studija Doma kulture iz Pećinaca povodom uspeha predstave "Sastanak" na FEDRAS-u Srbije.
1386. Raspoljanikov-sudbinu успехa / Miloš Latinić. – Komuna, 15. XI 1990, br. 1480, str. 7.
Feljtov u nastavcima pod globalnim naslovom "40 godina Narodnog amaterskog pozorišta" u Kikindi.
1387. "Marija Pajnić" gostuje / N. Ťa – Komuna, 15. XI 1990, br. 1480, str. 7.
Vest o radu Dramske sekcije "Marija Pajnić" na Horogu Milosavljevića.
1388. Horgoson Pištike-kabaré tombolával (U Horgošu Kabare-Pištike sa tombolom) / Ma. – Magyar Szó, 16. XI 1990, XLVII, br. 15614, str. 11.
Kabaré-Pištike gostuje u Horgošu.
1389. Započali probi : APT "Đilda" – scena Ruski Kercstur (Započele probi : APT "Bađa" – scena Ruski Krcstur) / M. [Mihailo] 3. [zagulak]. – Ruse slova, 16. XI 1990, XLV, br. 45, str. 7.
Ljuboslav Majera režija drame "Srećno kraljevstvo" Petara Grigorija.
1390. Horgoson a Pištike-kabaré (Kabare-Pištike u Horgošu). – Magyar Szó, 17. XI 1990, XLVII, br. 15615, str. 12.
Najava gostovanja Kabarea-Pištike u Horogošu za 17. novembar.
1391. A kecskeméti színház Topolyán (Pozorište iz Kečkemeta u Topoli) / I. I. – Magyar Szó, 21. XI 1990, XLVII, br. 15619, str. 11.
Gostovanje NP "Katona József" iz Kečkemeta u Topoli sa operetom "Mačka u džaku".
1392. A Pištike-kabaré Zentán (Kabare-Pištike u Senti). – Magyar Szó, 22. XI 1990, XLVII, br. 15620, str. 9.
Gostovanje Kabarea-Pištike u Senti.
1393. Najavljeni premijere u Kulici : na amaterskoj pozorišnici scene / D. R. – Kulicka komuna, 22. XI 1990, XI, br. 239, str. 5.
Kulicko amatersko pozorišnici priprema premijeru dramske frések "Seoba Srba" u režiji Petra Ujevića i premijeru komedije del arte "Venečijanka" koju režira Milenko Zablenčanski.
1394. Načinjeno predstavljanje tri predstave : priprehtvani za predstojeću pozorišnu sezonu u APT "Đilda" – scena u Ruskim Kercsturu (Načinjeno predstavljanje tri predstave : pripreme za predstojeću pozorišnu sezonu u APT "Bađa" – scena u Ruskom Krcsturu) / 11. D. – Kulicka komuna, 22. XI 1990, XI, br. 239, str. 2.
Predstavu "Srđnju degninstvo" Petara Grigorija režiraće Ljuboslav Majera, a predstavu "Principata pescackog ostrva" Đure Papiharkaja režiraće Mihailo Zvezuljk. O trećoj predstavi još tražu pregovori.
1395. U Ruskom Krcsturu načinjeno predstavljanje tri predstave / J. D. – Kulicka komuna, 22. XI 1990, XI, br. 239, str. 5.
APT "Bađa", scena u Ruskom Krcsturu počelo pripreme za predstojeću pozorišnu sezonu.
1396. Ludi glumaci svi / M. Latinović. – Komuna, 22. Hű 1990, br. 1481, str. 7.
Pričak predstave "Navala" Stevana Koprivice i Predraga Antonijevića u režiji Egon Savina i izvedewu "Zvezdara teatra" iz Beograda, na gostovanju u Kikindi.
1397. "Policiji" trče počasni krug / Miloš Latinović. – Komuna 22. Hű 1990, br. 1481, str. 7.
Feleton u nastavcima pod globalnim naslovom "40 godina Narodnog amaterskog pozorišta" u Kikindi.
1398. Bogata aktivnost, ali... / V. Jankov. – Bečejske novine, 24. XI 1991, XXIV, br. 1469, str. 6.
Vesti o kulturnim zbivanjima u bečejskoj opštini, između ostalog i o gostovanju pozorišta "Katona József" iz Kečkemeta u Bačkom Gradishu sa predstavom "Staro leto" Lajoša Lajtija.
1399. Pištike-kabaré Adán (Kabare-Pištike u Adi) / B. G. – Magyar Szó, 27. XI 1990, XLVII, br. 15625, str. 11.
Gostovanje Kabarea-Pištike u Adi.
1400. Sikeres vendégszerelés Vojlovicán (Uspešno gostovanje u Vojlovici) / Varga Sándor. – Magyar Szó, 27. XI 1990, XLVII, br. 15625, str. 10.
Gostovanje Narodnog pozorišta iz Pećuja u Vojlovici sa predstavom "Valcer sveća" Geigera-Sántóia.
1401. Tinerii actori ai învățătorului Spâriiosu (Mladji glumci učitelja Spâriiosua) / Vasile Barbu. – Libertatea, 29. XI 1990, XLV, br. 48/49, str. 8.
O radu dramske sekcije osnovne škole "Moș Pijade" iz Uzidina.
1402. Cum mai departe? (Kako dalje?) / I. Bulic. – Libertatea, 29. XI 1990, XLV, br. 48/49, str. 8.
Razgovor sa Nikicom Cobanuom predsednikom Saveza "Pozorišni dani Rumuna u Vojvodini." o budućnosti festivala.
1403. Sympózium o divadelníctve a zimnej stretnutia (Simpozijum o pozorišnom amaterizmu i zimski susreti) / Ján Cicák. – Hlas l'udu, 29. XI 1990, 47, br. 48-49, str. 11.
- Društvo vojvodanskih Slovaka organizovaće dve velike manifestacije od kojih je jedna Međunarodni simpozijum 125 godina slovačkog pozorišnog amaterizma u Vojvodini.
1404. "Bađa" u Čokni / E. L. – Komuna, 29. XI 1990, br. 1482, str. 7.
Vest da je u Čokni gostovalo Dečje pozorište "Kuprije Jovina" iz Subotice, sa predstavom "Namrođen je bađa" u režiji Vladimira Predmerškog.
1405. "Rodoljupci" 150 godina kasnije / Miloš Latić. – Komuna, 29. XI 1990, br. 1482, str. 7.
Feljton u nastavcima pod globalnim naslovom "40 godina Narodnog amaterskog pozorišta" u Kikindi.
1406. Uspeh Giselle Kekcev / M. L. – Komuna, 29. XI 1990, br. 1482, str. 7.
Vest da je glumica Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikindile nagrađena na takmičenju režisatora Memorijal "Lascio Nađ" u Mađarskoj.
1407. Vreme "Rodoljubača" / M. - Komuna, 29. XI 1990, br. 1482, str. 7.
Razgovor sa Ljuboslavom Majerom, rediteljem komedije J. C. Popovića, koja će biti izvedena povodom proslave 40 godina postojanja Narodnog amaterskog pozorišta u Kikindili.
1408. Contribuții la cercetările privind activitatea teatrală amatoricească la români din P. A. Voivodina VI (Prilози прoučavanju amaterske pozorišne aktivnosti Rumuna A. P. Voivodine) / Miodrag Milos. – Lumina, 1990, XLIV, br. 11-12, str. 26-29.
Iz istorijata amaterskog pozorišnog života Rumuna iz Glogonja i Jabuke od prvih pokušaja u Glogonju 1909. i Jabuci 1919.
1409. A budapesti Madách Színház Szabadkán (Pozorište Madač iz Budimpešte u Subotici). – Magyar Szó, 4. XII 1990, XLVII, br. 15630, str. 9.
Pozorište Madač iz Budimpešte gostuje u subotičkom "Neperu" sa predstavom "Otvoreni brak".
1410. A pécsi Nemzeti Színház Topolyán (Nacionalno pozorište iz Peća u Topoli) / I. I. – Magyar Szó, 5. XII 1990, XLVII, br. 15631, str. 11.
10. decembra Narodno pozorište iz Peća nastupa u Topoli sa predstavom "Opera za tri groša" Bertolte Brechta.
1411. "Rodoljupci", tu oko nas... / Miloš Latinić. – Komuna, 6. XII 1990, br. 1483, str. 8.
Pričat predstava "Rodoljupci" Jovana Starije Popovića u režiji Ljuboslava Majere i izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta u Kikindili.
1412. Običani "rečenit" kraj Tise – Dnevnik, 6. XII 1990, XLIX, br. 15844, str. 17.
Informacija o predstavama za dan i odrasle, koje su izveleni mnogi glumci i ansambl kao gosti u Novom Knjegevcu i Banatskom Aranđelovcu.
1413. Objedinjeni u vremenu / C. Živković – Komuna, 6. XII 1990, br. 1483, str. 8.
Vest da je u kikinskem Narodnom muzeju otvorena izložba povodom jubileja Narodnog amaterskog pozorišta u Kikindili.
1414. Atelje 212 u Panđevu / B. J. – Politika ekspres, 11. XII 1990, XXVIII, br. 9612, str. 18.
Na sceni Centra za kulturu "Olga Petrov" u Panđevu.

čevu svoje predstave izvodioće Atelje 212 sve dok se ne završi njihova zgrada.

1415. Művelődési rendezvény Adán (Priedba u Adi) / B. G. — Magyar Szó, 12. XII 1990, XLVII, br. 15638, str. 11.

Vest da Narodno pozorište iz Pećuja gostuje u Adi sa predstavom "Valcer sveća".

1416. Renesansna komedija u Novom Sadu : "Venečijanka" – premijerno u amaterskom pozorištu Kula / D. R. – Kulска комуна, 13. XII 1990, XI, br. 240, str. 11.

Uspesno je izvedena premijera renesansne komedije "Venečijanka" nepoznatog autora u режији Milenka Zablenčanskog.

1417. Divadelna premjera u Starej Pazove (Pozorišna premjera u Staroj Pazovi) / Š. C. — Hlas l'udu, 20. XII 1990, 47, br. 52, str. 5.

Vest da je Amatersko pozorište "VHV" iz Stare Pazove izvelo premjeru predstave "S. O. S." Miroslava Benke.

1418. Novi pozorišni rukopis reditelja Benke / B. M. Gajin. — Srmske novine, 26. XII 1990, XXX, br. 1562, str. 7.

Kratak prikaz premijere predstave "S. O. S." autora i reditelja Miroslava Benke u izvođenju Amaterskog pozorišta "VHV" iz Stare Pazove.

1419. Dodeljene plakete "Dobrica Milutinović" / S. D. — Srmske novine, 26. XII 1990, XXX, br. 1562, str. 7.

Vest.

1420. У знаку мађарских pozorišta / Т. Бранков. — Дневник, 27. XII 1990, XLIX, бр. 15865, стр. 12.

Osart na gostovanje Beogradskog Pozorišta na Terazijama, subotičkog, somborskog, pečujskog i kečkemetskog Izrađenog pozorišta na sceni Doma kulture u Bečeju.

1421. Dobре, лепше, најлепше... (Добра, боле, најбоље) : АРТ "Дада" 1990. и 1991. / С. [Славишић] Н. [Нали]. — МАК, зима, 1990/1991, XX, стр. 10.

Очена pozorišne sezone 1990/1991.

1422. Terézvári garnizon (Terezijanski garnizon) / Klota Tamás. — Hid, decembra 1990, LIV, br. 12, str. 1274-1276.

Prikaz istoimene predstave Miroslava Krleže, u adaptaciji Miroslava Belovića i режији Imre Kerenjájija, čije izvođenje pripremaju glumci pozorišta Madač.

1423. "Балада о Рожа Шандору" / Е. Лериниц — Комуна, 4. I 1991, бр. 1467, стр. 4.

Vest da je Kiknilički "Eñşer" prikazao premijeru komade "Балада о Рожа Шандору" u режији Ferencu Lepara.

1424. 70 roki Kultурно-просветnog društva "Diora Kiňš" zez šindu (4) (70 godina Kulturo- просветnog dруштва "Diora Kiňš" iz Šindza) / Miroslav Čiprás — Ručke slovo, 4-11. I 1991, XLVI, бр. 1-2, стр. 9.

Rad dramske sekcijske 1930-tih godina

1425. A csókos asszony Péterrénén (Žena koja ljubi i B. P. Selu) / mg. — Magyar Szó, 9. I 1991, XLVIII, br. 15664, str. 12.

Vest o gostovanju pozorišta "Katona Jožef" iz

Kečkemetu sa predstavom "Žena koja ljubi" Bele Zerkovic u Baćkom Petrovom Selu.

1426. Dolatni "Profesionalazi" / M. ЈL — Комуна, 10. I 1991, бр. 1488, стр. 4.

Načina predstave "Profesionalazi" ili "Tuzina komedija po Lukini" autora i reditelja Dušana Kovacevića u izvođenju beogradskog "Zvezdara teatra", na gostovanju u Kiknici.

1427. Terebelyesdő kapsolatok (Odnosi se šire) / P. P. — Magyar Szó, 10. I 1991, XLVIII, br. 15665, str. 13.

Razgovor sa Ferencem Berta, rukovodiocem KUD "Bratstvo-jedinstvo" iz Ruskog Sela o gostovanju amaterske pozorišne grupe u Rumuniji sa Molješevom komedijom "Uobraženi bolesnik".

1428. Nielek národnostná záležitosť (Ne samo národnostná stvár) / Juraj Bartoš. — Hlas l'udu, 12. I 1991, 48, br. 2, str. 10.

Amatersko pozorište "VHV" iz Baćkog Petrovca užurbanu se priprema za proslavu svoje 125 godišnjice kao i za domaćina Smotre slovačkih amaterskih pozorišta Vejvodine.

1429. Popanštená kotuba v Benkovskom vydaní (Pokondirena titka u Benkovskom izdanju) / S. Bartošović. — Hlas l'udu, 12. I 1991, 48, br. 2, str. 10.

Kratak prikaz premijere predstave "Pokondirena titka" Jovana Popovića Sterije, u режији Miroslava Benke i izvođenju amatera iz Erdévika.

1430. A Madách Színház diákkelőadása (Dečja predstava Pozorišta Madáč) — Magyar Szó, 15. I 1991, XLVIII, br. 15670, str. 11.

Vest da pozorište "Madáč" prikazuje predstavu "Caronjak iz Oza" u NP "Toša Jovanović" u Zrenjaninu.

1431. Válság? Az mi? (Krisz? Šta je to?) / B. Z. — Magyar Szó, 17. I 1991, XLVIII, br. 15672, str. 13.

Mišljenje Lasla Krizáka, glumca KUD "Jedinstvo" iz Bajmoka o planovima njihove pozorišne trupe.

1432. Tuzna komedija o jednom vremenu / M. JL — Komuna, 17. I 1991, бр. 1489, стр. 4.

Kratak prikaz predstave "Profesionalazi" autora i reditelja Dušana Kovacevića u izvođenju "Zvezdara teatra" iz Beograda na gostovanju u Kiknici.

1433. Ach, ten Sterija (Ah, taj Sterija) / D. Benka. — Hlas l'udu, 19. I 1991, 48, br. 3, str. 9.

Kratak prikaz predstave "Pokondirena titka" Jovana Popovića Sterije, u режији Miroslava Benke i izvođenju amatera iz Erdévika.

1434. Matica preberi patronát (Matica preuzima patronat) / A. Dudušová. — Hlas l'udu, 19. I 1991, 48, br. 3, str. 10.

Pripreme za Smotru slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine u proslavu 125. godišnjice Amaterskog pozorišta "VHV" iz Baćkog Petrovca su u toku.

1435. Edi je a XIX-cea – punct de răscruce (XIX izdanje – raskrsnica) / E. G. — Libertatea, 19. I 1991, XLVI, br. 4, str. 8.

Pripreme za ovogodišnji festival "Pozorišni dani Rumuna u Vojvodini" nagovestavaju da je ova manifestacija na prekretnici.

1436. Magyarországi vendégszereplése (Gostovanja pozorišta iz Mađarske) / V. Jankov. — Bećejske novine, 19. I 1991, XXX, br. 1475, str. 7.

Gostovanje sededinog NP Bećeju sa predstavom "Ja i moj mlađi brat" i pozorišta iz Kečkemeta u Baćkom Gradistu sa predstavom "Žena koja ljubi".

Vest objavljena na mađarskom i srpskohrvatskom jeziku.

1437. Ma este: Pistiike-Kabaré Doroszlón (Večeras Kabare Pistiike u Doroslovu). — Magyar Szó, 19. I 1991, XLVIII, br. 15674, str. 12.

Vest o gostovanju Kabarea Pistiike na sceni KUD-a "Moric Zigmund" u Doroslovu.

Ista vest u M. Szó, br. 15665 od 10. I 1991, na str. 11.

1438. Budapesti komédia Kishegyesen és Csantavérén (Komedija iz Budimpešte u Malom Idošu i Čantaviru) — Magyar Szó, 22. I 1991, XLVIII, br. 15677, str. 11.

Vest o gostovanju Budimpeštanske komedije sa predstavom "Ana je samo jedna" u режији Tibora Kalmara.

1439. Otkažali amaterima / M. Mitrović. — Dnevnik, 24. I 1991, L, бр. 15891, стр. 15.

Vest da je u Kulturno-obrazovnom centru u Novom Kneževcu odlučeno da umesto sмотре dramskih amatera Severnog Banata (која се ту одржава 26. године), организују "Дане театра Новог Кнезевца", тј. ревију гостовања професионалних pozorišta.

1440. A színház szüvűg (Pozorište je stvar stva) B. Z. — Magyar Szó, 25. I 1991, XLVIII, br. 15686, str. 15.

Razgovor sa Karoljem Izeleom, upravnikom i glumcem zrenjaninskog AP Madáč o rezultatima proteklih i planovima nove pozorišne sezone.

1441. Gostuje Petar Kralj – Zrenjanin, 25. I 1991, XL, бр. 2020, стр. 4.

Vest da je Dramska radionica "Центар" уговорила gostovanja pozitivnih umetnika na svojoj sceni, a међу njima су Milenko Pavlović i Petar Kralj.

1442. Perisa premjera na pragu: је дјеплоши АРТ "Дада", сцена Нови Сад (Празнине на прагу: из деплатности АРТ "Дада", сцена Нови Сад) / Гаврил Колесар – Руке слово, 25. I 1991, XLVI, бр. 4, стр. 8.

Информација о репертоару и раду.

1443. Pripravljane neobične predstave (Priprema se nek predstava) / M. [Михаило] Зазуљак. — Руске слова, 25. I 1991, XLVI, бр. 4, стр. 9.

O primerniju repertoaru АРТ "Бија".

1444. A Pistike-Kabaré újra újvidékén (Kabare Pistiike ponovo u N. Sadu). — Magyar Szó, 26. I 1991, XLVIII, br. 15681, str. 12.

Vest o ponovnom izvođenju Kabarea Pistiike na sceni KUD "Petefi Šandor".

1445. Začiatok 22. februára (Početak 22. februara) / J. D. — Hlas l'udu, 26. I 1991, 48, br. 4, str. 8.

U Amaterskom pozorištu "VHV" u Baćkom Petrovcu gde će se održati Smotra slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine, zasedao je Organizacioni odbor Smotre i utvrdio program i vreme održavanja ove manifestacije.

1446. Ma budapesti színművészek Szabadkán (Glumci iz Budimpešte danas u Suboticu) / M. F. – Magyar Szó, 27. I 1991, XLVIII, br. 15682, str. 16.

Vest da na sceni subotičkog "Nepkera" gostuju glumci iz Budimpešte sa predstavom "Ana je samo jedna" Marka Kamoletija, u režiji Tibora Kalmara.

1447. Kéj jelentős találkozó (Dva značajna susreta) / M. A. – Magyar Szó, 28. I 1991, XLVIII, br. 15683, str. 9.

Članak o Zajednici za kulturnu u Bjelomoku, da su ove godine oni organizatori Smotre pozorišnih amatera opštine Subotica.

1448. Ruskoselci u Đeđevicima / Milan D. Ouka. – Komuna, 31. I 1991, br. 1491, str. 4.

Vest da je Dramska sekacija KUD-a iz Ruskog Cela gostovala sa predstavom Molijerova "Uobrazljenoj bolensnici" u Đeđevicima u Mađarskoj i u mestu Šapac opštini u Sovjetskom Sajmu.

1449. SOS pre bujaru fantaziјu (SOS za bujnu maštu) / Katarina Hričová. – Vzlet, januara, 1991, XII, br. 1, str. 8.

Prikaz predstave "S. O. S." Miroslava Benke u izvođenju Amaterskog pozorišta "VHV" iz Stare Pazove.

1450. A kikindaiak fellépése Magyarítában (Nastup kikindana u Novom Itebeju) / K. J. – Magyar Szó, 1. II 1991, XLVIII, br. 15687, str. 11.

Vesti da članovi KUD "Jedinstvo" iz Kikinde nastupaju na manifestaciji "Zimski susreti" sa predstavom "Roda".

1451. "Vечера у Будиму" . – Сомборске новине, 1. II 1991, br. 190, str. 7.

Vest da je Dramska sekacija KUD-a "Petofi Šandor" iz Sombora izvela muzičku komediju "Vечера у Будиму" na gostovanju u Kupuseniji.

1452. Dve izabrane obdobja s učitljivom medziobodom (Dva izvrsna razdoblja sa isto tako dohrim međurazdobljem) / razpravlja sa V. Dorća. – Hlas l'udu, 2. II 1991, 48, br. 5, str. 10.

Razgovor sa Andrejom Privatškim o Amaterskom pozorištu "VHV" iz Bačkog Petrovca.

1453. Hrične divadelne duše (Grešne pozorišne duše) / Branko Rakočević. – Hlas l'udu, 2. II 1991, 48, br. 5, str. 10.

Prikaz predstave "S. O. S." autora i reditelja Miroslava Benke u izvođenju Amaterskog pozorišta "VHV" iz Stare Pazove.

1454. Műkedvelő színjátszók találkozója Bjelmondu (Susret pozorišnih amatera u Bjelomoku) / M. A. – Magyar Szó, 5. II 1991, XLVIII, br. 15691, str. 11.

Vest da će se u Bjelomoku održati Susret amaterskih pozorišnih društava opštine Subotica.

1455. Kérdéses a körzeti szemlék megtartása (Dođovi se u pitanje održavanje zonskih smotri) / m. k. – Magyar Szó, 6. II 1991, XLVIII, br. 15692, str. 14.

Članak o teškom materijalnom položaju amaterskih pozorišta u Vojvodini.

1456. Neizvesna zonska smotra / D. J. – Komuna, 7. II 1991, br. 1492, str. 4.

Razgovor sa Radovanom Horvatovim, organizatorom

u Kulturno-obrazovnom centru u Novom Knjegovaču, u vezi sa problemima oko organizovanja Sustret amaterskih pozorišta severnog i centralnog Banata.

1457. Namaganc moderno prezentovao dramski tekst (Načinjene moderne prezentovati dramski tekst) / Martina Tamash – Riske slovo, 8. II 1991, XLVI, br. 6, str. 8.

Dramska sekacija KUD "Karpatin" koje je osnovano u jeseni 1990. priprema predstavu "Velika ptica" Miroslava Kanjaka, u režiji Janka Lenjera.

1458. Krčma pod gaštanom (Krčma pod kestenom) / J. C. – Hlas l'udu, 9. II 1991, 48, br. 6, str. 11. Kritički prikaz predstave "Krčma pod kestenom" T. Hlebkove u izvođenju amatera iz Iloka.

1459. Vrholi tvorby je tu – ako d'alej... (Vrhunac stvaralaštva je tu – kako dalje...) / razpravlja sa S. C. – Hlas l'udu, 9. II 1991, 48, br. 6, str. 11. Razgovor sa Miroslavom Benkom, rediteljem, o pozorišnom amaterizmu.

1460. Türelmes műkedvelők (Strpljivi glumci-amateri) / P. P. – Magyar Szó, 11. II 1991, XLVIII, br. 15697, str. 9.

Razgovor sa Jánosom Balázom, direktorom KUD "Jedinstvo" iz Kikinde, o aktivnostima dramske sekcije Društva.

1461. Milena álma (San Milene) / Mihajlović Klára. – Képes ifjúság, 13. II 1991, XLVI, br. 1975/1976, str. 24.

Razgovor sa Alilom Kovač, rediteljem amaterske pozorišne grupe "Podium" u Topoli o radu grupe, o njenim planovima.

1462. Pistiike-kabaré és a magyar művelődési egységek megalakítása Szentrámon (Kabaré Pistiike i osnivačka sednica madarskog KUD-a u Srbohranu) / R. D. – Magyar Szó, 14. II 1991, XLVIII, br. 15700, str. 10.

Vest o osnivanju madarskog KUD-a u Srbohranu i u tom povodom gostuje novosadski Kabare Pistiike.

1463. 70. ročni kulturno-prosvjetnog dруштva "Двора Киш" из Шиле (70 godina Kulturno-prosvjetnog dруштva "Двора Киш" iz Šilje) / Miroslav Šiliba – Riske slovo, 15. II 1991, XLVI, br. 7, str. 10. Historijat dramske sekcije prve posleratnih godina.

1464. Monodrame, nova predstava i klub / Ђ. В. – Зрењанин, 15. II 1991, XI, br. 2023, str. 4.

Vest da je Mira Babić u sali Poljoprivredne mladih, dramskoj radionici "Centar", igrala monodramu "Južnica".

U istom pozorištu u pripremi je predstava "Čarnevi dolaze" Žejanskih satiričara.

1465. "Svi predsednički kandidati" / Ђ. В. – Зрењанин, 15. II 1991, XL, br. 2023, str. 4.

Vest da će u Domu mladosti u Zreñaninu gostovati pozorišna troupa iz Beograda sa predstavom "Svi predsednički kandidati", prema tekstu i u režiji Čapniševe Kovacevića.

1466. "Moj dvorac" vam na dar : pred prvu premijeru u sezonu ("Moj dvorac" na poklon : prva premijera u sezonu) / Г. [Гаврилица] Колесар. – Riske slovo, 15. II 1991, XLVI, br. 7, str. 8.

Vest o predstojećoj premijeri komade "Moj dvo-

rac" Jana Jileka, u režiji Đure Peplharja, u izvođenju ATPI "Baće", scene u Novom Sadu.

1467. A pécsi Nemzeti Színház Péterrén (NP iz Pečuja u Bačkom Petrovom Selu) / (MG). – Magyar Szó, 15. II 1991, XLVIII, br. 15701, str. 11. Vest da glumci NP iz Pečuja gostuju u B. P. Selu sa muzičkom komedijom "Valcer uz sveće".

1468. Porala zo lopcie sotrudníctva : triidny ova napiava goscoch zoz Česko-slovačkej (Dohovor za bolu saraďu: trodieniu poseta gosciu iz Česko-slovakej) / Michalilo Čimunović, Gavril Kolcsár. – Riske slovo, 15. II 1991, XLVI, br. 7, str. 9. Postignut je dogovor o naставku sarađnje pozorišta O. Dužnovića iz Prjašova i ovačašačeg ART "Baće".

1469. Tvorivim trápením k cielu (Stvaračkim naporom ka cilju) / V. Dorća. – Hlas l'udu, 16. II 1991, 48, br. 7, str. 10. Razgovor sa Ljuboslavom Majerom, rediteljem, o pozorišnom amaterizmu u Bačkom Petrovcu.

1470. Statutul de "scenă" confirmă unele calități / I (Statut "pozornice" potvrđuje određene kvaliteti) / E. G. – Libertatea, 16. II 1991, XLVI, br. 8, str. 2. Pregled aktivnosti amaterskog pozorista iz Nikolicane o početku rada da današnjih dana.

1471. Ismét színpadi előadások (Ponovo pozorišne predstave) – Bečejske novine, 16. II 1991, XXX, br. 1479, str. 6.

Kulturni centar "Vuk Karadžić" u Bečeju ponovo otvara vrata ljubiteljima pozorišnih predstava sa bogatim repertoarom. Vesti objavljena na madarskom u srpskohrvatskom jeziku.

1472. Chôriák: pripravy na prehliadku (Glasnik: pripreme za smotru) / J. C. – Hlas l'udu, 16. II 1991, 48, br. 7, str. 9.

Vest da su u Amaterskom pozorištu "VHV" u Bačkom Petrovcu u toku poslednje pripreme za početak Smotre slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine.

1473. A pécsi Nemzeti Színház Péterrén (NP iz Pečuja u Bačkom Petrovom Selu) / k. b. m. – Magyar Szó, 16. II 1991, XLVIII, br. 15702, str. 12. Vesti o ponovnom gostovanju NP iz Pečuja u Bačkom Petrovom Selu.

1474. A Csókós Asszony Magyarítában (Žena koja ljubi i Itebeju) / K. J. – Magyar Szó, 16. II 1991, XLVIII, br. 15702, str. 12.

Vest da u okviru "Zimskih susreta" u Itebeju nastupaju amateri KUD iz Novog Bečeja sa predstavom "Žena koja ljubi" Lasla Sildija; muziku komponovao Bela Žerković, režija Jozefa Nada.

1475. Kálmár Magda és Bessenyei Ferenc Topolyán (Magda Kalman i Ferenc Bessenyei u Topoli) / N. K. – Magyar Szó, 16. II 1991, XLVIII, br. 15702, str. 12.

Vest o gostovanju dva poznata glumaca iz Mađarske u Topoli, sa samostalnim umetničkim programom.

1476. S. O. S. putuje u Norvešku / B. M. Gajin. – Sremske novine, 20. II 1991, XXXI, br. 1570, str. 7.

Amatersko pozorište "VHV" iz Stare Pazove učestvovaće na Svetskom festivalu amaterskih pozorišta

- u Haldenu u Norveškoj sa predstavom "S. O. S." Miroslava Benke.
1477. Уметност преваре / М. Ј. – Комуна, 21. II 1991, бр. 1493, стр. 4.
- Приказ прелеставе "Адвокат Јане Патаси" у режији Радослава Дорђића и извођењу глумца "Ателеа 212" из Београда, на гостовању у Кикнини.
1478. Живот је драматичнији / М. Ј. – Комуна, 21. II 1991, бр. 1493, стр. 4.
- Разговор са Браниславом Шибулом, управником Народног аматерског позоришта, о раду тог позоришта.
1479. Зрело доба једног друштва / А. М. – Зрењанин, 22. II, 1991, XL, бр. 2024, стр. 4.
- Вест да ће се одржати прослава поводом 45 година постојања КУД-а "Петефи" из Зрењанина.
1480. 70 година Културно-просветног друштва "Ђура Киш" из Шиду (70 година Културно-просветног друштва "Ђура Киш" из Шиде) / Мирослав Цирба – Руске слова, 22. II 1991, XLVI, бр. 8, стр. 10.
- Рад драмске секције Друштва 1946-1952. године.
1481. Nem ráfordítak hísbavalón (Nisu se trudili dzabe) / K. J. – Magyar Szó, 22. II 1991, XLVIII, бр. 15708, str. 13.
- Razgovor sa Eduardom Štakerom, sekretarom KUD-a "Petefi Šandor" povodom 45-годишnjice postojanja o najvažnijim trenucima rada Društva i proteklim godinama.
1482. Тот генерацији запаметаме (Ову генерацију ћемо запамитити): на премири и такој после нећи – слово актера / рођаварки водитељ Г. [Гавриљ] Колсар – Руске слова, 22. II 1991, XLVI, бр. 8, стр. 9.
- О премијери представе "Мој дворац" Јана Јилека, у режији Ђуре Панчархаја у извођењу АРТ "Ђађе", сцене у Новом Саду.
1483. Горки мешовити: "Мој дворац" Јана Јилека у режији Ђурија Панчарграја у извођењу глумцих новосадске сцене: (Горак мешавицам: "Мој дворац" Јана Јилека у режији Ђуре Панчархаја у извођењу глумца новосадске сцене) / С. Константиновић – Руске слова, 22. II 1991, XLVI, бр. 8, стр. 9.
- Оцена представе, премијере у извођењу АРТ "Ђађе", новосадске сцене.
1484. Ошмих и горкоси анегдоти (Осмех и горчица анегдоте): прирњкотвое театрални представоах – Руски Крстур / М. [Михаило] Зазуљи – Руске слова, 22. II 1991, XLVI, бр. 8, стр. 9.
- Разговор са Јубославом Мајером поводом припремаја представе "Срдично краљевство" Петера Грегора на сцени РНТ "Ђађе" у Руском Крстуру.
1485. Pentru bogata activitate cele mai multe premii (Највише награда за bogatu aktivnost) / N. Bulic – Libertatea, 23. II 1991, XLVI, бр. 9, стр. 2.
- Подсеćanje na nagrade koje su na "Pozorišnim dñima Rumuna u Vojvodini" osvojili amateri iz Uzina.
1486. Prepăte nám oponul (Izvinite zbog zavesel!) / Ján Cicka. – Hlas l'udu, 23. II 1991, 48, br. 8, str. 15.
- Pričak premijere predstave "Mangup ispod Poljane" I-juda Zelenjke, u režiji Vlatka Miksada i izvođenju amatera iz Luga.
1487. Lekárka robí aj bez plášťa (Lekarka radi i bez mantila) / A. Dudášová. – Hlas l'udu, 23. II 1991, 48, br. 8, str. 15.
- Pričak premijere predstave "Janošik" Stanislava Štepke, u režiji Janje Urbančekove, lekarke, u izvođenju amatera iz Gložana.
1488. Edi | řia din acest an la o nouă răscrucă (Ovogodišnje izdanje na novom raskršču) E. G. – Libertatea, 23. II 1991, XLVI, br. 9, str. 16.
- O sednici Predsedništva Saveta "Pozorišni dñi Rumuna u Vojvodini" i Organizacionog odbora.
1489. Kacskevéti színészek vendéglátája (Gostovanje pozorišnih umetnika iz Kečkemeta) – Bečejske novine, 23. II 1991, XXX, br. 1480, str. 6.
- Na "Kalona József" iz Kečkemeta gostuje u Baćkom Gradištu sa predstavom "Šetnja po tvrdavi '77".
- Vest objavljena na madarskom i na srpskohrvatskom jeziku.
1490. Život je divadlo (Život je pozorište) / Mária Kotvášova. – Hlas l'udu, 23. II 1991, 48, br. 8, str. 14.
- Razgovor sa Tomašom Hriješicom, rediteljem amaterom iz Kovačice, o pozorišnom amaterizmu.
1491. Holnap Nemesmiliticsen vendégszerepel az Ötös fogat (Sutra gostuje Petorka u mestu Svetozar Miletić) / P. M. – Magyar Szó, 23. II 1991, XLVIII, br. 15709, str. 12.
- Vest o predstavi "Deco, volimo se" koju izvodi putujuća trupa sastavljena od glumaca-amatera KUD-a iz Telečke, Sombora, Čonopije, S. Miletića i Bezdanja.
1492. Tömegesítést indítványoztak (Predložili veci broj članova) / K. J. – Magyar Szó, 25. II 1991, XLVIII, br. 15711, str. 5.
- KUD "Petefi Šandor" iz Zrenjanina održalo godišnju skupštinu, gde je podnet izveštaj o radu u jubilarnoj godini.
1493. Premijera predstave "Staza divljaci" / S. Đ. – Politika, 26. II 1991, LXXXVIII, br. 27798, str. 15.
- Vest da će Atelje 212 izvesti premijeru predstave "Staza divljaci" Franca Ksavera Kreca na sceni pozorišta u Pančevu.
1494. Zapaženo gostovanje Pirotanaca / N. T. – Sremske novine, 27. II 1991, XXXI, br. 1571, str. 7.
- Vest da je na sceni Pozorišta "Dobrica Milutinović" u Sremskoj Mitrovici gostovalo NP iz Piroti sa predstavom "Bela kafa" Aleksandra Popovića.
1495. Célfelé robog az Ötös fogat (Petorka jezdí ka cilj) / P. M. – Magyar Szó, 27. II 1991, XLVIII, br. 15713, str. 15.
- Kratak pričak umetničkog programa "Volimo se deco" u režiji Jožefa Slakoa i izvođenju putujuće trupe "Petorka".
1496. Premijera četvrtog marta / D. R. – Kuliska komuna, 28. II 1991, XII, br. 144, str. 3.
- Vest da će članovi KUD-a "Lipar" iz Lipara na predstojećoj Optinskoj smotri amaterskog dramskog stvaralaštva prikazati predstavu "Česalj" Fadija Hadžića u režiji Janka Lendera.
1497. (Не) подношљива лакона завођена / М. Ј. – Комуна, 28. II 1991, бр. 1494, стр. 4.
- Приказ монодраме "У свету мушкараца" сачињене по текстовима Душка Радовића, у режији његовог сина и извођењу Милене Дравић, на гостовању у Кикнини.
1498. Amáterek rencipróspitett / Milán D. Ouka. – Комуна, 28. II 1991, бр. 1494, стр. 4.
- Напис посвећен проблемима учешћа аматерских позоришних ансамбала на Смотри драмског стваралаštва у Руском Крстру.
1499. Ősbemutató Topolyán (Praizvedba u Topoli) / Sz. A. – Magyar Szó, 28. II 1991, XLVIII, br. 15714, str. 9.
- Vest o prizvedbi predstave "Volite Mesalinu" Atile Sabo Paloc, režija i glavna uloga autora, u izvođenju AP "Monte Christo burning" u Topoli.
1500. Azután megdöglünk (Zatim čemo crći). – Magyar Szó, 1. III 1991, XLVIII, br. 15715, str. 13.
- Vest da će Miro Lasić, selektor Jugoslovenskog pozorišnog festivala u Sarajevu pogledati istoimeni predstavu Tibora Zalana u izvođenju "Grupe "H", koja je ušla u predizbor Festivala.
1501. Nónapi Bál Pistiike-kabaréval (Bal povodom Dana žena sa Kabareom Pištiike) / P. R. – Magyar Szó, 1. III 1991, XLVIII, br. 15715, str. 11.
- Vest da Kabare Pištiike iz Novog Sada gostuje u Malom Idošu u organizaciji KUD "Petefi Šandor".
1502. 70 годак Културно-просветног друштва "Ђура Киш" из Шиду (70 година Културно-просветног друштва "Ђура Киш" из Шиде) / Мирослав Цирба – Руске слова, 1. III 1991, XLVI, бр. 9, стр. 8.
- Рад драмске секције Друштва педесетих година.
1503. Ismét kaphatók a színházi bérletjegyek (Po novo se mogu dobiti preplatne karte). – Bečejske novine 2. III 1991, XXX, br. 1481, str. 6.
- U Centru za kulturu "Vuk Karadžić" mogu se kupiti preplatne karte za 8 pozorišnih predstava na madarskom i na srpskohrvatskom jeziku.
- Vest objavljena na madarskom i na srpskohrvatskom jeziku.
1504. Dobré divadlo – plné bládisko (Dobro pozorište – puno gledalište) / Ján Cicka. – Hlas l'udu, 2. III 1991, 48, br. 9, str. 9.
- Pregled predstava izvedenih na XXII smotri slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine održane u Baćkom Petrovcu.
1505. A fost definitivat conceptul edi | ie din acest an (Utvrđen program ovogodišnje smotre) / E. G. – Libertatea, 2. III 1991, XLVI, br. 10, str. 8.
- Utvrđen program XIX smotre "Pozorišni dñi Rumuna u Vojvodini". Na smotri će biti odigrano 12 predstava.
1506. "Teatru este Seleuul iar Seleuul este teatru" ("Seleuus je pozorište a pozorište je Seleus") / E. G. – Libertatea, 2. III 1991, XXVI, br. 10, str. 2.
- O aktivnostima pozorišnih amatera iz Seleusa i do-sadašnjim učešćima na "Pozorišnim dñima Rumuna". Hronološki su navedene predstave.
1507. Tevkeyenyek a törökbecsei színjátszók (Aktivni glumci iz Novog Bečaja) / I. gy. – Magyar

- Szó, 2. III 1991, XLVIII, br. 15716, str. 9.**
 Vest da je AP u Novom Bečeju u protekloj nedelji održalo dve premiere: obnovljena je predstava "Laža i paralaža" Jovana Stijepa Popovića, a na madarskom jeziku izvedena je predstava "Žena koja ljubi" Lasla Siladija i Bele Čerkovića, u režiji Jozefa Nada.
- 1508. Zenés kabare Topolyán (Mužički kabare u Topoli) / N. K. – Magyar Szó, 4. III 1991, XLVIII, br. 15718, str. 10.**
 Vest da će umesto komedije "Ana je samio jedna" glumci iz Mađarske u pozorištu u Topoli izvesti mužički kabare.
- 1509. Prijavljeno 25 predstava / S. D. – Sremske novine, 6. III 1991, XXXI, br. 1572, str. 8.**
 Međuopštinska smotra dramskog stvaralaštva biće otvorena u Šidu predstavom "Narodni poslanik" i izvođenju Pozorišta "Dobrica Milutinović" iz Sremske Mitrovice.
- 1510. Vazan je – smek / E. Lepinić – Komuna, 7. III 1991, br. 1495, str. 4.**
 Priča o predstavama "Naftalini" Jene Rejte u režiji Karola Fišera i izvođenju KUD-a "Ejhje" iz Kikinde.
- 1511. "Rodoљupini" otvaraju Smotru / M. L. – Komuna, 7. III 1991, br. 1495, str. 4.**
 Vest da ne predstavom komedije J. C. Popovića u režiji Ljuboslava Mađere i izvođenju Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinde biti otvoren opštinska Smotra dramskog stvaralaštva za odrasle, koja će održavati u Ruskom Selu.
- 1512. Izlaz iz gubitaka / A. M. – Subotičke novine, 8. III 1991, XI.VII, br. 10, str. 2.**
 Vest da je tema razgovora vodenog između gradonačelnika Subotice i predstavnika KUD-a "Nepker", bila nezavidna finansijska situacija ovog društva.
- 1513. Tako je govorio Broz / A. M. – Subotičke novine, 8. III 1991, XI.VII, br. 10, str. 2.**
 Najava monodrama "Tako je govorio Broz" Tihomira Arsića, u režiji Aleksandra Mandića, na sceni KUD-a "Nepker" iz Subotice.
- 1514. Potlesky ako vzpruhla (Aplauzi kao podsticaj) / Juraj Bartoš. – Hlas l'udu, 8. III 1991, 48, br. 10, str. 10.**
 Pregled predstava izvedenih na XXII smotri slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine.
- 1515. U znaku juvnilej zakončena smotra slovačkih amaterskih teatrov Voivodini (U znaku južnjele: završena je smotra slovačkih amaterskih pozorišta Voivodine) / Ján Čiška – Riske slovo, 8. III 1991, XLVI, br. 10, str. 7.**
 Program obdelavanja 125. godišnjnice dramskog amaterizma vojvođanskih Slovaka.
- 1516. 70 roki Kulturno-prosvitnog društva "Diori Kiši" zor Šindu (70 godina Kulturno-prosvetnog društva iz Šindu) / Miroslav Čirba – Riske slovo, 8. III 1991, XLVI, br. 10, str. 9.**
 Rad dramske sekcije Društva pedesetih godina.
- 1517. Djeđova "Frontovinica" u Kočuru (Baština "Šaljivnica" u Kućuriju) / M. Goranik – Riske slovo, 8. III 1991, XLVI, br. 10, str. 7.**
 Vest da će u Kućuri priprema pozorišni komad
- "Šaljivnici" Petra Ristića Bađe, u režiji Nikole Pergrina.
- 1518. Nova audicija / J. B. – Zrenjanin, 8. III 1991, XI. br. 2026, str. 4.**
 Izjava predstave "Nova audicija" Sarajevskog pozorišta koje gostuje u Zrenjaninu.
- 1519. Oружје, збором / J. B. – Zrenjanin, 8. III 1991, XI. br. 2026, str. 4.**
 Izjava predstave "Oружје, збором" Srpskog pozorišta "Oружје" Stevana Koprišića u režiji Nadežde Jančetić, na sceni Domu mladosti u Zrenjaninu.
- 1520. Bemutató előtti (Pred premijerom) / I. gy. – Magyar Szó, 8. III 1991, XLVIII, br. 15722, str. 13.**
 Procvat amaterskog pozorišnog života u Bečeju, gde glumački ansambl Centra za kulturu "Vuk Karadžić" priprema muzičku predstavu u tri čina na madarskom jeziku od Jene Rejte, a glumci KUD-a "Peteši Šandor" kabare "Ovo ima".
- 1521. Beshewlavanie prez beshelu (Razgovaranje kroz razgovor) : premjera u Novim Sadu / Dio (Ljuba) Batai. – Ruke slovo, 8. III 1991, XLVI, br. 10, str. 7.**
 Priznati predstavac monodrama "Ljubina preko lince možjine" Milenka Vučetića u režiji Bure Planjkarića u izvođenju Ljubine Ljudiša na sceni ART "Bađa" sceni u Novom Sadu.
- 1522. A csökös asszony Tordán (Žena koja ljubi i Tordi) D. J. – Magyar Szó, 9. III 1991, XLVIII, br. 15723, str. 12.**
 Vest o gostovanju glumaca KUD-a iz Novog Bečeja u Tordi sa istoimenom predstavom.
- 1523. Un institut de teatr in aer liber ("Pozoristna institucija u slobodnom prostoru") / Cornel Mata. – Libertatea, 9. III 1991, XLVI, br. 11, str. 2.**
 Isotorijat pozorišnih aktivnosti u Kuštilju. Hronološki su navedene predstave.
- 1524. Igredes kezdet (Početak koji obećava). – Bečejske novine, 9. III 1991, XXX, br. 1482, str. 7.**
 Amatersko pozorište iz Bečeja Doma kulture "Vuk Karadžić" održave premijeru predstave na madarskom jeziku "Pravi cirkus" Jene Rejte u režiji Vikića Kovača.
 Vest objavljena na madarskom i na srpskohrvatskom jeziku.
- 1525. U znaku južnjele / Ján Čiška – Dnevnik, 11. III 1991, I. br. 15937, str. 4.**
 Informacija o obelježavanju: 125. godišnjnice amaterskih pozorišnih delatnosti vojvođanskih Slovaka.
- 1526. Az állandító lelkészedsé (Zanosno oduševljenje) / Marešek Gáspár. – Magyar Szó, 11. III 1991, XLVIII, br. 15725, str. 9.**
 Aktivnosti glumaca-amatera KUD-a "Peteši Šandor" iz Kupusine u 1991. godini.
- 1527. Túl a nehezen (Teškoće prevazidenc) / Márki Margit. – Magyar Szó, 13. III 1991, XLVIII, br. 15727, str. 14.**
 Razgovori sa Klarem Kršlajem, rukovodiocem KUD "Senteleki Kornel" iz Siveča o aktivnostima Društva i predstavi "Pelak, subota, nedelja" Zoltana Varga, koju glumačka sekcija priprema.
- 1528. "Umorini" u Čokni / N. Kolunjinja – Komuna, 14. III 1991, br. 1496, str. 6.**
 Vest da su članovi Kamerne scene "Miroslav Antić" iz Senteča izveli, na svojoj sceni i na gostovanju u Čokni, predstavu "Umorini komad" Nebojše Romčevina, u režiji Lazara Pajtića.
- 1529. Kezdődik a rendezvénysorozat (Počinje serija predstava) / N. L. – Magyar Szó, 14. III 1991, XLVIII, br. 15728, str. 10.**
 Vest o predstojećem takmičenju kulturno-umetničkih društava i škola u opštini Žitište 16-23. marta. KUD "Peteši Šandor" prikazat će predstavu "Redov sa žutim dugmadićima" u režiji Pala Tapajića, a lutkarsko pozorište Dečjeg KUD "Guliver" iz Banatskog Dvora prikazuje dve predstave u režiji Lajos Nehrera.
- 1530. Szinelőadás Csókán (Predstava u Čoki) / Ü. Gy. – Magyar Szó, 14. III 1991, XLVIII, br. 15728, str. 9.**
 Vest o premijeri komedije "Umorni komad" Nebojše Rončevića, u režiji Lazara Pajtića, u Domu kulture u Čoki.
- 1531. Perma programma u Novim Sadu (Prvi program u Novom Sadu) / Jánik Olegar. – Ruke slovo, 15. III 1991, XLVI, br. 11, str. 8.**
 Ruspinska grkokatolička čitaonica u Novom Sadu osnovana je 1935. godine. U okviru Čitaonice osnovan je khor "Dramska čitaonica" Petra Ristića je prva izvedena predstava.
- 1532. Povodom predstave "Otkrovenje" samostalne grupe Seraphin tanz u režiji Gorana Trenđovskog / N. Sarajlijev. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6. marta 1991, str. 37.**
 Prikaz predstave "Otkrovenje" po Antonu Artou.
- 1533. Nasilno otkrovenje eroza / Zoran Stefanović. – Pozorište, 1990/91, LVIII, br. 6, 15. marta 1991, str. 37.**
 O predstavi "Otkrovenje" po Antonu Artou i režiji Gorana Trenđovskog i izvođenju samostalne grupe Seraphin tanz. Ulogu tumače Katalin Ladik i Zoran Plelef.
- 1534. Odraz neškabine situacije (Odraz današnje situacije) / M. Mihailo Žazuljak. – Ruke slovo, 15. III 1991, XLVI, br. 11, str. 7.**
 Razgovor sa Vladimirom Bošćernijem, predsednikom predstavništva Dramskog memorijala Petra Ristića Bađe.
- 1535. Kolko počasni, tol'ko divadla (Koliko novaca, koliko pozorišta) / Ján Cicka. – Hlas l'udu, 16. III 1991, 48, br. 11, str. 11.**
 Komentari povodom XXII smotre slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine koja je održana u Bačkom Petrovcu.
- 1536. Cronica Teatrală a străjenilor: "De la origine, de la obire" (Pozorišna hronika Straže: Od porekla od izvora) / Ion Cizmas. – Libertatea, 16. III 1991, XLVI, br. 12, str. 2.**
 O dosadašnjem učešću amatera iz Straže na "Pozorišnim danima Rumuna u Vojvodini...". Hronološki su navedene predstave.
- 1537. Péterrénvén a Kecskeméti színház (Pozorište iz Kečkemeti u B. P. Selu) / K. B. M. – Magyar Szó, 16. III 1991, XLVIII, br. 15730, str. 12.**

- Vest o gosovanju pozorišta "Kalona Jožef" iz Kečkemeta u Bačkom Petrovom Selu sa operetom "Mačka u džaku" Mihalja Ajzemana.
1538. Megkezdődik a Petar Riznics Gyanya – emlékrendezvény (Počinje sponjen-manifestacija Petar Riznici Dadi) / M-t. – Magyar Szó, 16. III 1991, XLVIII, br. 15730, str. 19.
- Vest o otvaranju pozorišne manifestacije u Bačkom Krsturu posvećene istaknutom kulturnom i pozorišnom radniku P. Rizniću Dadi. Biće izvedene predstave za odrasle i decu kao i jedna radio-drama.
1539. Divadlo neprofituje (Pozorište ne profitira) / J. Pálenkášová. – Hlas īudu, 16. III 1991, 48, br. 11, str. 11.
- Razgovor sa Janom Dorćom, predsednikom Organizacionog odbora XXII smotre slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine, koja je održana u Bačkom Petrovcu.
1540. Lángoló Monte-Christo (Monte Kristo u plamenu) / Sz. A. – Magyar Szó, 18. III 1991, XI. VIII, br. 15732, str. 9.
- Prikaz koreodrame "Volite Mesalinu" u režiji Alile Sabo Paloc i izvođenju glumačkog ansambla "Monte Christo burning", koji pripada studiju "Podijum" Omladinske scene u Topoli.
1541. Dramaturgija crnioničnog / B. Hložaj – Dnevnik, 19. III 1991, I, br. 15915, str. 13.
- Razgovor sa Miroslavom Benkom, redateljem u amaterskom pozorištu "BXB" iz Stare Pazove.
1542. Négyen a továbbjutók (Četvoro idu dalje) M-t. – Magyar Szó, 20. III 1991, XLVIII, br. 15734, str. 15.
- Vest o rezultatima Smotre amaterskih pozorišta opštine Kula, održanoj u Sivcu.
1543. Amaterizam – više od ljubavi / R. A. – Sremske novine, 20. III 1991, XXXI, br. 1574, str. 9.
- Kratka beleška o Siniši Sočaninu, učeniku gimnazije i scenografu i kostimografu Pozorišta "Dobrica Milutinović" u Sremskoj Mitrovici.
1544. Kako obeschastiti Taliiju. – Komuna, 21. III 1991, br. 1497, str. 4.
- Pismo koje su uputili članovi ansambla Narodnog amaterskog pozorišta iz Kikinide u znak protesta protiv izjave pojedinih članova Književne zajednice Kikinida.
1545. Knjvezivu velika nagrada / M. L. – Komuna, 21. III 1991, br. 1497, str. 4.
- Izvestaj o nagradama na smotri dramskog stvaralaštva kikindičke opštine održane u Ruskom Selu.
1546. 70 roki Kulturno-prosvitnog dруштva "Đura Kiš" zot Šišku (14) (70 godina Kulturno-prosvetnog dруштva "Đura Kiš" iz Šiške) / Miroslav Čiriba. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 10.
- Posle kraćeg zastaja od 1963. ponovo je oživela predstavnička i dramska sekciјa.
1547. Mladi glumci i recitatori / Đ. M. – Zrenjanin, 22. III 1991, XI, br. 2028, str. 5.
- Vest da su se za zapisu smotre dramskog stvaralaštva pласirali amateri KUD-a "Petefil Šašidor"
1548. Skatka – šmih i plach (Bačka – smeh i plach) / Mihalilo Gajduš. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 8.
- Oscena predstave "Obuhař n īavo" Augusta Šenose, u režiji Melaniće Rimař, u izvođenju APT "Bačje", scene Novi Sad, dečje grupe, na XXIII dramskom memorijalu Petra Riznica Bačje.
1549. Autentична уметност (Autentična umetnost) / Irina Harđić-Kovačević. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 9.
- Oscena predstave ratno dokumentarne monodrame Ratno Novog Sada "Bi ste moje svetlo" Mirona Žikroša, u izvođenju Ane Rai i režiji Ljuboslava Majere na XXIII dramskom memorijalu Petra Riznica "Bačje".
1550. Melodija na tri noti (Melodija na tri note) / Irina Harđić-Kovačević. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 9.
- Oscena predstave monodrame "Ljubljana prvo lische mjožine" Milenka Vučetića, u izvođenju Ljubljane Dudač, u režiji Duje Pašpažija, i novosadske scene APT "Bačje" na XXIII dramskom memorijalu Petra Riznica Bačje.
1551. Čortovski tanez strahu (Čavolaka igra straha) / Irina Harđić-Kovačević. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 8.
- Prikaž predstave "Sređeno kraljevstvo" Petara Grigorija u režiji Ljuboslava Majere, i izvođenju PET "Bačje", scene Novi Sad, na XXIII dramskom memorijalu Petra Riznica Bačje.
1552. Predstava zot šarmom (Predstava zot šarmom) / Gávril Končar. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI br. 12, str. 8.
- Oscena predstave "Moj dvorac" Jana Číleka, u režiji Duje Pašpažija, i izvođenju APT "Bačje", scene Novi Sad, na XXIII dramskom memorijalu Petra Riznica Bačje.
1553. Prva dječinska žabava (Prva dečja priredba / Jekim Olegar. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 10.
- U okviru Čitaonice grkokatolickog dруштva u Novom Sadu osnovana je dečja grupa amatera koja je naступila prvi put 8. januara 1937. godine.
1554. Iskustvo garantovalo uspjeh (Iskustvo garantovalo uspjeh) / Martina Tamasi. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 9.
- Oscena predstave praviočlane "Belika ptica" Miroslava Čajkova, u izvođenju KUD "Karpati" iz Titograd Šrebaca u režiji Janka Lenčera.
1555. Petru Riznich medeni namci (Petru Riznich medeni namci) / M. (Mihalilo) Žuzuljak. – Ruške slovo, 22. III 1991, XLVI, br. 12, str. 8.
- Peč Štefana Hukaka na otvaranju XXIII dramskog memorijala Petra Riznica Bačje.
1556. O dragoste aparte pentru teatru (Posebna ljubav za pozorište) / E. G. – Libertatea, 23. III 1991, XLVI, br. 13, str. 2.
- O pozorišnoj aktivnosti u Banatskom Novom Selu od prvih pokušaja do današnjih dana. Hronološki su navedene predstave.
1557. O Edi | e de răscrucе (Izdanje na prekretnici) / E. G. – Libertatea, 23. III 1991, XLVI, br. 13, str. 1.
- Ovogodišnja smotra „Pozorišni dani Rumuna Vojvodine“ počinje 29. marta i traje do 7. aprila. Hronološki su navedene predstave.
1558. Janošik – bez dinara (Janošik – bez dinara) / J. Pálenkášová. – Hlas īudu, 23. III 1991, 48, br. 12, str. 10.
- Razgovor sa Janjom Urbančekovom, lekarkom i rediteljem predstave „Janošik“ Stanislava Šepke, u izvođenju amatera iz Gložana.
1559. La Uzdin. pregatirele sint pe terminate (U Uzdinu pripreme pri kraju) / s. a. – Libertatea, 23. III 1991, XLVI, br. 13, str. 8.
- Za „Pozorišne dane Rumuna u Vojvodini“ poluprofesionalno pozorište iz Uzdana priprema tri drame A. P. Čehova: „Jubilej“, „Medved“ i „Prosišda“ u režiji Julijana Ursulesku.
1560. Megkopoti ſenyben (U slaboj svjetlosti) / Ma. – Magyar Szó, 25. III 1991, XLVIII, br. 15739, str. 9.
- Zbog finansijskih teškoća i u nedostatu odgovarajuće pozornice, manifestacija „Svečane igre na Tisi“ u Kanjiži biće održana u skromnijim uslovima.
1561. Bogat program uz malo publike. – Kulska komuna, 28. III 1991, XII, br. 245, str. 3.
- Vest da je završen 23. dramski memorijal „Petar Riznici Dadi“ u Ruskom Krsturu.
1562. Ljubav, princ, Bubica i Natalka / D.J. – Kulska komuna, 28. III 1991, XII, br. 245, str. 3.
- Informacija o programu smotre dečijih amaterskih dramskih sekcija kulske opštine koja će se održati u Krusečiu.
1563. Naši opet najbrojniji / D.J.-Kulska komuna, 28. III 1991, XII, br. 245, str. 3.
- Informacija o programu Zonske smotre amaterskih pozorišta u Crvenki.
1564. Senđani dочекuјu amaterke / M. Mitranić. – Dnevnik, 28. III 1991, I, br. 15954, str. 11.
- Izveštaj o organizaciji regionalne Smotre pozorišnih amaterizma za Potocije, severnu Bačku i severni Banat, koja će se održati u Senti.
- 1564a. Tomášové úspešné roky (Tomášove uspešné godine) / Martin Širk. – Misao, 28. III 1991, XVII, br. 6, str. 14.
- Portrait Tomáša Hriješika, reditelja, glumca i scenografa iz Kovaciće.
1565. Amatőr színháztársaságok körzetű szemelje (Zonska smotra amaterskih pozorišta u Senti). – Magyar Szó, 29. III 1991, XLVIII, br. 15743, str. 15.
- Reperiorar Zonske smotre AP u Senti od 29. III do 7. IV 1991, gde učestvuju pozorišni amateri iz Severne Bačke i Severnog Banata.
1566. 70 roki Kulturno-prosvitnog dруштva „Đura Kiš“ zot Šišku (15) (70 godina Kulturno-prosvetnog dруштva „Đura Kiš“ iz Šiške) / Miroslav Čiriba. – Ruške slovo, 29. III 1991, XLVI, br. 13, str. 8.
- Posle desetogodišnjeg zastaja, početkom šezdesetih godina rad dруштva oživljava. Dramska sekciјa daјe nekoliko premijera.
1567. Črveni ihak ne dolazi / G.I. – Zrenjanin, 29. III 1991, XL, br. 2029, str. 4.

- Вест да је Драмска радионица „Центар“ у Зрењанину отказала премијеру своје представе „Чрвени долазак“.**
- 1568. Сказка урбаног драматичства (Бајка урбаниог драматичства) / Ириша Харди Коначевић. – Руске слово, 29. III 1991, XLVI бр. 13, стр. 11.**
Опена представе „Натаљка, краљовна пешацког прхода“ Ђуре Папзархада у режији Михајла Завулака, а у извођењу деце групе АРТ „Ђађе“ из Руског Крстура из XXIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
- 1569. Елегантно морбидно / Мирослава Џуњић – Руске слове, 29. III 1991, XLVI бр. 13, стр. 11.**
Приказ представе „Вернистак“ Вацлава Хавела, у режији Велимира Сандића и извођењу ансамбла Дома културе из Свила на XXIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“ у Руском Крстуру.
- 1570. Жанровска специјализација театра (Жанровска специјализација позоришта) / Амалија Хромишић – Руске слове, 29. III 1991, XLVI бр. 13, стр. 10.**
Опена представе „Шаљивица“ Петра Ризинича, у режији Николе Прегуна, и извођењу драмске групе КУД „Жатва“ из Кућуре на XXIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
- 1571. Премијера „Зимског двораца“ / И.П.-Дневник, 29.III 1991, L, бр. 15955, стр. 13.**
Вест да ће Народно аматерско позориште из Кикинде извести премијеру представе „Зимски дворач“ Небојше Ромчићића, у режији Ненада Бајића.
- 1572. Наши вични птици (Наše вечне птице) / Славија Јања – Руске слове, 29. III 1991, XLVI, бр. 13, стр. 10.**
Опена представе „Велика птица“ Мирона Кацука, у режији Јасика Ленгерса, и извођењу КПД „Карпата“ из Титоговог Брбаса на XXIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
- 1573. „Зубоболни лев“ и разбавени пријател („Зубоболни лав“ и разиграни пријатељ) / Меланија Римар – Руске слове, 29. III 1991, XLVI, бр. 13, стр. 10.**
Опена представе „Зубоболни лав“ Еренија Лазара у режији Хелене Тиркајла, а у извођењу деце драмске групе КУД „ТАРАС ШЕВЧЕНКО“ из Ђурђевеа на XXIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
- 1574. Медиј столом и посцелю (Пламенујући стол и кревета) / Дес (Двора) Винај – Руске слове, 29. III 1991, XLVI, бр. 13, стр. 10.**
Опена представе С.О.С. аутора Јана Соловића, у режији Јакима Ердељија, и извођењу КМД „Јаким Гардиј“ из Петроваца на XXIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
- 1575. Festiv indifferent de greutăți (Svečano uprkos teškoćama) / I. Bulic – Libertatea, 30. III 1991, XLVI, бр. 14, str. 1.**
У Николинцима посели „Позоришни дани Румунија у Војводини“. Фестивал отворили Нику Ћобану и Василе Бека.
- 1576. Succese frumoase (Lepi uspesi) / E. Greengrant, Nicolae Bulic; Cornel Mata. – Libertatea, 30. III 1991, XLVI, бр. 14, str. 2.**
Опозоришној активности аматера из Ечке. Иронолошки су наведене предстave.
- 1577. Furták Miško (Mangup Miško) / Ján Cicka. – Hlas ľudu, 30. III 1991, 48, бр. 13, стр. 10.**
Kratak razgovor sa Mihalom Kalmárom, glumcem amaterom iz Vojlovice.
- 1578. Inaugurarea festivă la Nicolinti (Svečano otvaranje Nicolincima) / E.G. – Libertatea, 30. III 1991, XLVI, бр. 14, str. 8.**
U Nicolincima je 29. марта сведено отворен фестивал „Позоришни дани Румунија из Војводине“. Иреношки су наведене представе.
- 1579. Satu-Nou „Omul nu-i masină“ (Banatsko Novo Selo „Čovek nije mašina“) / E.G. – Libertatea, 30. III 1991, XLVI, бр. 14, str. 8.**
AP из Банатског Новог Села учествује на овогодишњој смотри „Позоришни дани Румунија из Војводине“ са представом „Čovek nije mašina“ у режији Стефана Јорданескуа из Темишвара.
- 1580. В Петровци музу превоворила (U Petrovcu muzu progovorila) / Anna Francisová. – Vzlet, mart 1991, XXII, бр. 3, стр. 4.**
Članak o XXII smotri slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine koja je održana u Bačkom Petrovcu u okviru proslave 125. godina pozorišnog amaterizma.
- 1581. Stop, kupujem! (Stop, kupujem!) / Milena Makanović-Matulović. – Vzlet, mart 1991, XXII, бр. 3, стр. 4.**
Razgovor sa Zdenkom Kožikom, glumcem amaterom, koji igra u predstavi „S.O.S.“ Amaterskog pozorišta „VHV“ iz Stare Pazove.
- 1582. Contribuții la cercetarea privind activitatea teatrală amatoricească la români din P.A. Voivodina VII (Prilozi prouăzării amaterske pozoriștie aktivnosti Rumuni A.P. Voivodine VII) / Miodrag Miloš. – Lumina, 1991, XLV, бр. 13, стр. 73-81.**
Iz istorijata amaterskog pozorišnog života Banatskog Novog Sela od prvih pokušaja do današnjih dana. Иреношки су наведене представе.
- 1583. A zrenjanini Petőfi évsfordulója (Godišnjica zrenjaninskog Petefija) / M.V. – Magyar Szó, 1. IV 1991, XI/VIII, бр. 15746, стр. 13.**
Vest o svečanoj proslavi 45-godišnjice postojanja i rada KUD „Petefi Sándor“ iz Zrenjanina. U programu učestvuju članovi NP „Toša Jovanović“, AP „Madač“, lutkarskog pozorišta, omladinske eksperimentalne scene i drugi.
- 1584. Hat darab vetélkedik (Šesti predstava u konkurenciji) / M.-I. – Magyar Szó, 2. IV 1991, XLVIII, бр. 15747, стр. 14.**
Program 20. zonske smotre amaterskih pozorišta u Crvenici od 5. do 10. IV 1991.
- 1585. „Pokondirena tikva“ otvara smotru / B.V. – Sremske novine, 3. IV 1991, XXXI, бр. 1576, стр. 6.**
U Beočinu će se održati Ženska smotra dramskog amaterizma Sremske Novine koju će otvoriti KUD iz Erdeljka predstavom „Pokondirena tikva“.
- 1586. Družeci se sa Talijom / Dragan Jovičić. – Sremske novine, 3. IV 1991, XXXI, бр. 1576, стр. 6.**
Pregled programa na upravo završenoj Meduopštinskoj smotri dramskog stvaralaštva Sremske Mitrovice, Šida i Rume.
- 1587. Između ljudište i circusa / М.Л.-Комуна, 4. IV 1991, бр. 1499, стр. 4.**
Приказ представе „Зимски дворач“ Небојше Ромчића у режији Ненада Бајића и извођењу Народног аматерског позоришта у Кикинди.
- 1588. Színházi előadás Kislegyesen (Pozorišna predstava u Malom Idobu) / P.R. – Magyar Szó, 4. IV 1991, XLVIII, бр. 15749, стр. 9.**
Vest o gostovanju člana budimpeštanskog pozorišta „Domino“ sa monodramom „Ja, Sírli“ Vilija Rasela u režiji Gabora Matea.
- 1589. Смотра аматерских позоришта / Т. М. – Дневник, 4.IV 1991, I, бр. 15901, стр. 15.**
Информација о програму Смотре аматерских позоришта Јужне Бачке.
- 1590. Пресудно квалитет / З. У. – Комуна, 4.IV 1991, бр. 1499, стр. 4.**
Текст посвећен проблемима око организације зонских Скупстава аматерских позоришта Војводине односно, који ће се ове године одржати у Црвенци и Сенти, а не као до сада у Паном Кнежевцу.
- 1591. 70. rođek Kulturno-prosvitnog dрушtveta „Djorka Kiš“ zas Šindlu (16) (70 godina Kulturno-prosvitnog dруштveta „Djorka Kiš“ iz Šindla) / Мирослав Ћирбад – Руске слове, 5. IV 1991, XLVI, бр. 14, стр. 7.**
Од друге половине шездесетих година драмска есхијја „Лрушта“ ради више од педесет година у континuitetu.
- 1592. Новобечејини најуспенији / С. Џ. – Зрењанин, 5. IV 1991, XI, бр. 2030, стр. 6.**
На овогодишњој општинској Смотри аматерских позоришних друштава Војводине у Новом Бечеју, највише признања освојили су аматери из Новог Бечеја.
- 1593. În maniera profesionalistă (U profesionalnom maniru) / I. Bulic. – Libertatea, 6. IV 1991, XLVI, бр. 15, стр. 8.**
Prikaz predstave „I tako dalje“ A.P. Čehova u režiji Julijana Ursulesku i izvođenju AP iz Uzdina.
- 1594. Inceput primitor (Početak koji obećava) / I. Bulic. – Libertatea, 6. IV 1991, XLVI, бр. 15, str. 1.**
O početku smotre „Позоришни дани Румуни у Војводини“ i pratećim programima.
- 1595. O generacije tineră care promite mult (Mлада генерација која много обећава) / E. G. – Libertatea, 6. IV 1991, XLVI, бр. 15, str. 8.**
Prikaz predstave „Didinine cerke“ Viktora Estienu u režiji Kamila Dordeskuia i u izvođenju AP iz Straže.
- 1596. O edificare secoare în evidență calitate (Izdanje u kome na površinu izbjiga kvalitet) / Eugen Grecoean, Nicolae Bulic – Libertatea, 6. IV 1991, XLVI, бр. 15, str. 2.**
Razgovor sa gledaocima o odigranim predstavama.
- 1597. La Nicolinici s-a jucat Pirandello (U Nikolinicima je odigran Pirandello) / E. G. – Libertatea, 6. IV 1991, XLVI, бр. 15, str. 8. Prikaz predstave „Šest lica traže pisca“ L. Pirandella u režiji Onige Leontina i u izvođenju AP iz Nikolinaca.**
- 1598. Prva gostovanja / V. Jankov. – Бећејске новине, 6. IV 1991, XXX, бр. 1486, стр. 4.**

Vest o gostovanju Amaterskog pozorišta iz Bečeja u Poljanici i u Bačkom Gradištu sa predstavom na madarskom jeziku „Pravi cirkus“ u režiji Viktora Kovača.

1599. Codana cu ochi ca luna (Devojka sa odima kao mesec) / Anna-Niculina-Sirbu Ursulescu. — Libertatea, 6. IV 1991, XLVI, br. 15, str. 9.
Razgovor sa poznatom rumunskom umetnicom Tamarom Bucučanu.

1600. Vojna u Laliji (Rat u Lalici) / J. Pucošky. — Hlas l'udu, 6. IV 1991, 48, br. 14, str. 12.
Kratak prikaz predstave „Svetski rat“ Branislava Nušića u izvedenju amatera iz Lalice.

1601 Sokréti tevékenység (Raznolike aktivnosti) / H. A. — Magyar Szó, 8. IV 1991, XLVIII, br. 15753, str. 5.
Zaključci sa godišnje skupštine KUD „Petesi Šandor“ iz Mužlje i plan rada za 1992. godinu.

1602. A Hinderik Studió Szabadtán (Studio Hinderik Subotici) / b-c. — Magyar Szó, 9. IV 1991, XLVIII, br. 15754, str. 13.
Vesti o gostovanju holandskog pozorišta „Studio Hinderik“ sa predstavom „Peščana jama“, koju izvode u subotičkoj sinagogi.

1603. Kikindai és zentai siker (Uspeh Kikindana i Senčana) / ger. — Magyar Szó, 9. IV 1991, XLVIII, br. 15754, str. 12.
Rezultati Zonske smotre amaterskih pozorišta Severne Bačke i Severnog Banata u Senti.

1604. Fatal tehetségek bemutatkozása (Predstavljanje miladih talenta) / Radomir Jovanović. — Magyar Szó, 10. IV 1991, XLVIII, br. 15755, str. 14.
Članak o završenoj 19. smotri vojvodanskih rumunskih pozorišta u Banatskom Novom Selu, gde su nagradu za najbolju predstavu dobili glumci AP „Todor Kreću-Toša“ iz Uzidina za predstavu „I tako dalje“ A.P. Čehova, u režiji Julijana Ursuškusa.

1605. Sjajni Miler / M. Mišić. — Borba, 10, IV 1991, LXX, br. 100, str. 21.
Kratki osvrt na predstave izvedene na 32. festivalu jugoslovenskog teatra u Sarajevu, među kojima je i predstava „S.O.S.“ Amaterskog pozorišta „VHV“ iz Stare Pazove.

1606. „Koje drvo rađa istinu?“ / E. Lepinski — Komuna, 11. IV 1991, br. 1500, str. 4.
Prikaz predstave za deцу „Koje drvo rađa istinu?“ u režiji Janaša Tota i izvođenju učenika OŠ „Feneš Klara“ iz Kikindile.

1607. „Kuc petlini“ drugi put / M. L. — Komuna, 11. IV 1991, br. 1500, str. 4.
Vest da je predstava „Kuc petlini“ Aleksandra Popovića u režiji Dušana Duke Jovanovića i izvođenju ansambla Pozorišta iz Parhina izvedena na gostovanju u Kikindili.

1608. „Rodolupeci“ najboljni / M. L. — Komuna, 11. IV 1991, br. 1500, str. 4.
Izvestaj o nagradama na Zonskoj smotri amaterskih pozorišta Svečnog Banata i Severne Bačke održane u Senti.

1609. „Šopalanovini“ još putuju / M. L. — Komuna, 11. IV 1991, br. 1500, str. 4.

Prikaz predstave „Putujuće pozorište Šopalanovini“ Ljubomira Simovića u režiji Dragana Jakovljevića i izvođenju AP „Bora Stanović“ iz Vraca, na gostovanju u Kikindili.

1610. Pistiće-báj Törökfaluban (Bal Pištiće u Utrinama). — Magyar Szó, 11. IV 1991, XLVIII, br. 15756, str. 9.
Vest da Kabare Pištiće iz Novog Sada gostuje u selu Utrine.

1611. 70 roki Kulturno-prosvitnog dруштva „Djura Kiš“ zoš Šilzu (17) (70 godina Kulturno-prosvitnog dруштva „Đura Kiš“ iz Šilza) / Miroslav Ćipra. — Riske novine, 12. IV 1991, XLVIII, br. 15757, str. 7.
Rad Društva u dramske sekcije šezdesetih godina.

1612. Neшто као нинад / Irinija Harlija Kovacević-Dnevnik, 12. IV 1991, L. br. 15969, str. 19.
Komentar o izbijavajućima na XXIII smotri amaterskog pozorišta „Đaňa“ u Ruskom Krsturu.

1613. A becsei amatőrszínház vendégszereplése Szentlámásón (Gostovanje hrvatskog AP „Srbobrana“) / S.G. — Magyar Szó, 12. IV 1991, XLVIII, br. 15757, str. 11.
Vest da AP „Vuk Karadžić“ iz Bečeja gostuje u Srbobranu sa komedijom „Ovo je pravi cirkus“ Jelene Rejtera.

1614. Reintoarcerea cu succes pe scenă (Uspesan povratak na scenu) / I. Bulic. — Libertatea, 13. IV 1991, XLVI, br. 16, str. 8.
Prikaz predstave „Večera u pogrebnom poduzeću“ Ivе Brčana i u izvedenju amatera iz Lokava.

1615. Zilele sau terminat, ne rămîn problemele (Dani su završeni, ostaju nam problemi) / I. Bulic. — Libertatea, 13. IV 1991, XLVI, br. 16, str. 19.
Komentar povodom završetka ovogodišnjih „Pozorišnih dana Rumuna iz Vojvodine“ sa pregledom nagrada.

1616. Edi | i din acest an a adus spectacole frumoase (Ovogodišnje izdanje donelo lepe predstave) / Eufrozina Greoneant. — Libertatea, 13. IV 1991, XLVI, br. 16, str. 2.
Razgovor sa gledaocima o utiscima sa „Pozorišnih dana Rumuna u Vojvodini“.

1617. „Omul nu-i supus mainii“ cel mai reuînt sprijinat al actorilor de aici („Čovek nije podređen mašini“ najbolja predstava ovlađujućih glumaca) / E. G. — Libertatea, 13. IV 1991, XLVI, br. 16, str. 8.
Prikaz predstave „Čovek nije podređen mašini“ Tudora Popeskua u režiji Štefana Jordaneskua i u izvedenju AP iz Banatskog Novog Sela.

1618. SOS zo Sarajeva (SOS iz Sarajeva) / O. Filip. — Hlas l'udu, 13. IV 1991, 48, br. 15, str. 10.
Kratak prikaz predstave „S.O.S.“ Miroslava Benke, koju je Amatersko pozorište „VHV“ iz Stare Pazove izvelo na 32. festivalu jugoslovenskih pozorišta u Sarajevu.

1619. Holnap a szegedi vendégszerepelnek (Sutra gostuju Segedinci). — Bećejske novine, 13. IV 1991, XXX, br. 1487, str. 6.

Segedinsko NP gostuje u Bećeju sa operetom „Mágnás Miska“.

Vest objavljena na madarskom i na srpskohrvatskom jeziku.

1620. „Profesionalist“ in mod profesionist („Profesionalac“ na profesionalni način) / C. Mata. — Libertatea, 13. IV 1991, XLVI, br. 16, str. 8.

Prikaz predstave „Profesionalac“ Dušana Kovačevića u režiji Jona Omorana i u izvedenju amatera iz KUD „Mihai Eminescu“ iz Straže.

1621. „Spiritus anima corpus“ — o frumoasă surpriză („Spiritus anima corpus“ — jedno lepo iznenadjenje) / C. Mata. — Libertatea, 13. IV 1991, XLVI, br. 16, str. 8.

Prikaz predstave „Spiritus anima corpus“ autora i reditelja Virdžinije Marina Guzine u izvedenju književnog kružnaka „Mlade spisateljice“ iz Vršca.

1622. Taufer grôzit (Pobedio Taufer) / b-c. — Magyar Szó, 17. IV 1991, XLVIII, br. 15762, str. 15.

Članak o dodeli nagrada na 32. MES-u u Sarajevu, gde je nagrada Kamernog pozorišta 55 dodeljena Miroslavu Benku za rediteljski projekt „S.O.S.“, koji je ostvario sa glumcima AP „Vladimir Hurban Vladimirović“.

1623. Najviše nagrada Kazalištu mladih / M. Đurić. — Politika, 17. IV 1991, LXXXVIII, br. 27848, str. 21.

Na nedavno završenom 32. festivalu jugoslovenskog teatra u Sarajevu plaketu „Jurislav Korenić“ dobio je Miroslav Benka za režiju predstave „S.O.S.“ u izvedenju Amaterskog pozorišta „VHV“ iz Stare Pazove.

1624. „Kraj vikenda“ u Zemunu / V. Č. — Sremske novine, 17. IV 1991, XXXI, br. 1578, str. 6.

Sa predstavom „Kraj vikenda“ Mome Kapora Pozorište „Dobrica Milutinović“ iz Sremske Mitrovice učestvovaće na smotri „Srpsko pozorište danas“ u Zemunu.

1625. Čeka se reč selektora / M. L. — Komuna, 18. IV 1991, br. 1501, str. 4.

Vest da je održan prvi sastanak Organizacionog odbora 32. susedstva APDĐ, čiji je selektor Bogdan Rukšić odabran i načinio osam predstava koje će činiti repertoar Susedstva.

1626. Mała periferijska прича / M. L. — Komuna, 18. IV 1991, br. 1501, str. 4.

Prikaz predstave „Kuc petlini“ Aleksandra Popovića u režiji Duke Jovanovića i izvođenju Prazničnog pozorišta, prikazane na gostovanju u Kikindili.

1627. Čehov in stil burlesc (E oare, posibil) Čehov kao burleska (Da li je to moguće) / Teodor Munteanu. — Libertatea, 18. V 1991, XLVI, br. 21, str. 8.

Izveštaj sa Okruglog stola kritike o predstavi A.P. Čehova „I tako dalje“ u režiji Julijana Ursuškusa i u izvedenju amatera iz Uzidina.

1628. 70 roki Kulturno-prosvitnog dруштva „Djura Kiš“ zoš Šilzu (18) (70 godina Kulturno-prosvitnog dруштva „Đura Kiš“ iz Šilza) / Miroslav Ćipra. — Riske novine, 19. IV 1991, XLVIII, br. 16, str. 10.

Rad dramske sekcije Društva od 1965. godine.

1630. Meteorini iz Stare Pazove / Voja Soldatović. — Dnevnik, 19. IV 1991, L. br. 15976, str. 12.

- Напис о представи „С.О.С.“ у режији Мирољаве Бенке и извођењу Аматерског позоришта „ВНВ“ из Старе Pazове, која је у програму овогодишњег сајловског МЕС-а.**
1631. Гу сучасному театру (Ка савременом позоришту) : после XXIII драмског меморијала Петра Ризинича Даг / Михајло Зазуљак. – Руске слово, 19. IV 1991, XLVI, бр. 16, стр. 8.
О перспективи даљег развоја русинске позоришне делатности.
1632. Име једна селекција (Још једна селекција) : зонска смотра аматерских театара у Чрвеници / М. (Михајло) З. (Зазуљак). – Руске слово, 19. IV 1991, XLVI, бр. 16, стр. 8.
Информација о одржаној ХХ зонској смотри аматерских позоришта од 5-11. априла 1991. у Чрвеници на којој је учествовало 5 представа.
1633. Смотра дејачких драмских група / Ж.П. – Дневник, 19. IV 1991, L, бр. 15976, стр.18.
Најава Зонске смотре дејачких драмских група града Новог Сада, са списком престава и учесника.
1634. Staropazovčanja zahranili divadelne duše (Staropazovčani sačuvali pozorišne duše) / Martin Prebudić. – Hlas l'udu, 20. IV 1991, 48, br. 16, str. 6.
На 32. festivalu jugoslovenskih pozorista u Sarajevu Plaketu i nagradu su dobili i predstava „S.O.S.“ amatera iz Stare Pazove i njen reditelj Miroslav Benka.
1635. Molive na jezeru / V.J. – Bećejske novine, 20. IV 1991, XXX, br. 1500, str. 4.
Na sceni bećekog Doma kulture „Vuk Karadžić“ 23. jula biće izvedena monodrama „Molive na jezeru“ koju je na tekstu episkopa Nikolaja Velimirovića režirao Siniša Rakić, a interpretira je Simonida Đorđević.
1636. Ветровак над вечним смртиштем / Давид Кејман – Дневник, 22. IV 1991, L, бр. 15079, стр.14.
Приказ представе „Родолупци“ Ј. С. Поповића у режији Јубоблана Мајере и извођењу Народног аматерског позоришта из Кикинде.
1637. A modern színház és irodalom jegyében (U znaku savremenog pozorišta i književnosti) / Benče Erika. – Magyar Szó, 24. IV 1991, XLVIII, br. 15769, str. 14.
Razgovor sa Zoltanom Đerfijem, rediteljem predstave „Bezimena predstava“ Federika Garsije Lorke u izvođenju Omladinske eksperimentalne scene iz Bezdana.
1638. Zapažen nastup na festivalu u Sarajevu / B. M. Gajin. – Sremske novine, 24. IV 1991, XXXI, br. 1579, str. 6.
Na 32. festivalu jugoslovenskog teatra u Sarajevu uspešno je nastupilo Amatersko pozorište „VHV“ iz Stare Pazove sa predstavom „S.O.S.“ Miroslava Benke.
1639. (Ne)očekivana iznenadenja / B. Vučetić. – Sremske novine, 24. IV 1991, XXXI, br. 1579, str. 6.
Osvrt na Smotru dramskih stvaralača Sremu koja je održana u Beočinu.
1640. 70 роки Културно-просветног друштва „Двора Киш“ зор Шиду (19) (70 година Културно-
- просветног друштва „Ђура Киш“ из Шиде) / Мирољава Цирбја – Руске слово, 26. IV 1991, XLVI, бр. 17, стр. 9.
Год драмске секције Друштва после 1976/77. позоришне сезоне.
1641. За путујућег селектора / Д. Ј. – Комуна, 25. IV 1991, бр. 1502, стр. 4.
Информација о Зонској и Општинској смотри дејача драмског стваралаштва у Кикинци, са списком изведених представа.
1642. Budapesti színház Topolyán (Budimpeštan-sko pozorište u Topoli) / I. I. – Magyar Szó, 26. IV 1991, XLVIII, бр. 15771, str. 11.
Vest o gostovanju pozorišta „Radnoti“ iz Budimpešte u Topoli sa komedijom „Laki moral“ Nina Manfredija.
1643. ...A dečje i jača usta otverali (...A деца су чак уста отварала) : отримани први фестивал дечијинске драме у Кукуре / Гаврил Колесар. – Руске слово, 26. IV 1991, XLVI, бр. 17, стр. 12.
Приказ 1. фестивала дејаче драме на русинском језику одржаног 20. IV 1991. у Кукури.
1644. „Ha jósztok, lászlók...“ (Ako dodele, bijete tu...) / Krekity Olga. – 7 nap, 26. IV 1991, XLVI, бр. 17, str. 18.
Приказ рада pozorišnog ansambla Kulturno-umjetničkog društva u Malom Iđosu.
1645. Novoseljani u Kikindiji i Temišvaru / Љ. Р. – Панчевачки, 26. IV 1991, CXXIII, бр. 2001, стр. 4.
Весе да се Драмски ансамбл Дома културе из Банатског Новог Села квалитетно за Фестивал аматерских позоришних друштава Војводине у Кикинди, а гостоваће и у Темиšвару.
1646. „И тако даље“ на почетку / М. Ј. – Комуна, 25. IV 1991, бр. 1502, стр. 4.
Напис посвећен представом 32. сусрету аматерских позоришних друштава Војводине у Кикиндiji.
1647. MES je mrtav, živeo MES! / Aleksandar Milosavljević. – Stav, 26. IV 1991, br. 76, str. 54-55.
На festivalu AP „VHV“ iz Stare Pazove prikazivalo predstavu SOS (Spasite naše duše) u režiji Miroslava Benke.
1648. Руски народни театар (Русинско народно позориште) : Скупштина АРТ „Даг“ / М. (Михајло) Зазуљак. – Руске слово, 26. IV 1991, XLVI, бр. 17, стр. 12.
На Скупштини Аматерског русинског театра „Ђађа“ одржаној 19. IV 1991. у Руском Крстуру усвојен је нов Статут и нов назив Руски народни театар „Ђађа“ (Русинско народно позориште „Ђађа“).
1649. Miért ne komplikálnák ha lehe? (Zašto prosto kad može...) – Bećejske novine, 27. IV 1991, XXX, br. 1489, str. 4.
Приказ рада i programa Centra za kulturu „Vuk Karadžić“ u Bećeju.
Vest objavljena na madarskom i na srpskohrvatskom jeziku.
1650. A Vajdasági amatőr színjátszók szemlje (Smotra amaterskih pozorišta Vojvodine u Kikindi) – Magyar Szó, 29. IV 1991, XLVIII, br. 15774, str. 11.
Program 32. smotre od 11. do 18. maja u Kikindi, где učestvuje sedam AP iz Vojvodine po izboru Bogdana Ruškuca.
1651. „ЗОО прича“ Елавда Олбија / Ј. В. – Зрењанин, 29. IV 1991, XI, бр.2034, стр.4.
У Драмској радионици „Центар“ у Зрењанину изведена је премијера „ЗОО приче“ Елавда Олбија у режији Драгана Рајачића.
1652. Жутни отвара Сујет / М. Ј. – Комуна, 29. IV 1991, бр.1503, стр.4.
Вест да ће 32. сусрет аматерских позоришних друштава Војводине у Кикинци, отворити Мишо Жутић, истакнути београдски глумац.
1653. Велика дама малог позоришта / Милан Д. Оука – Комуна, 29. IV 1991, бр.1503, стр.4.
Сусрет са Милицом Малогајски, учитељицом која је један од оснивача иношког аматерског позоришног.
1654. Хто гварел же не мож? (Ко је рекао да се не мож?) – МАК, април 1991, XX, стр. 10.
Приказ представе „Мој дворац“ Јана Јилска, у режији Ђуре Папхардја, на сцени АРТ „Ђађа“ Нови Сад на ХХIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
1655. Талантни за „шашини“ угел (Талентни за „шемеш“ тошак) / Славица Нада – МАК, април 1991, XX, стр. 12.
Приказ представе „Шашиница“ Петра Ризинича, у режији Миколе Прегути, и извођењу аматера КУД „Жатва“ из Кукуре на ХХIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
1656. Керестурци – аматере хтори то уж веће не ис (Кретуци – аматери који то више нису) / Александар Панчанић – МАК, април 1991, XX, стр. 11.
Приказ представе „Срећни краљевство“ Петра Гргорија, у режији Лубослава Мајери, и извођењу АРТ „Ђађа“, сцене у Руском Крстуру на ХХIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
1657. ...А шинкин нас то чека... (...A sve nas to чека...) / Олена Панагу – МАК, април 1991, XX, стр. 11.
Приказ представе монодраме „Љубница прво лице множине“ Миленка Вучетића, у извођењу Јубине Лудаш, у режији Ђуре Папхардја, новосадске сцене АРТ „Ђађа“ на ХХIII драмском меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“.
1658. Pohyb ako posolstvo (Pokret kao izveštaj) / O. Filip. – Hlas l'udu, I. V 1991, 48, br. 17-18, str. 12.
Kratak razgovor sa Milanom Cvijićem, glumcem amaterom, koji igra u predstavi „S.O.S.“ Amaterskog pozorišta „VHV“ iz Stare Pazove.
1659. Smerovnik nad večnim smetiskom (Putokaz nad večnim dubrištem) / Dávid Kelemen. – Hlas l'udu, I. V 1991, 48, br. 17-18, str. 13.
Priča predstave „Rodoljupci“ Jovana Sterije Popovića, u režiji Ljuboslava Majere i izvođenju amatera iz Kikinde.
1660. Од мини фестивала по видеокордер : о Меморијалу „Петра Ризинича Даги“, ише раз (Од мини фестивала до видеокордера : о Меморијалу Петра Ризинича „Ђађе“ још једном) / Гаврил Колесар. – Руске слово, 3-10. V 1991, XLVI, бр. 18-19, стр. 11.
Оцена ХХIII драмског меморијала Петра Ризинича „Ђађе“.

1661. Analiza togorocne smotre (Analiza ovogodišnje smotre) : predsedstvstvo Dramskog memorijala / M. (Mihajlo) Z. (Zažula) - Riske slovo, 3-10. V 1991, XLVI, br. 18-19, str. 11.
Analiza XXIII dramskog memorijala Petra Ristića "Bađe" koja je održana od 1. do 23. marta u Ruskom Krtsturu.
1662. A Kecskeméti művészek szereplése Péterrévén (Gostovanje umetnika iz Kečkemeta u Baćkom Petrovom Selu) / (mag). - Magyar Szó, 4. V 1991, XLVIII, br. 15777, str. 12.
Vest da ansambl pozorišta "Katona Jožef" iz Kečkemeta gostuje u B. P. Selu sa operetom „Jedan poljubac i ništa više“ Mihalja Ajzemana, u režiji Beli Turpinskog.
1663. Igredes bemutatkozás (Predstavljanje koje obećava) / 1. gy. - Magyar Szó, 6. V 1991, XLVIII, br. 15779, str. 11.
Članak o aktivnostima novosformiranog kulturno-umetničkog društva Madarski kulturni kružok „Peteli Šandor“, između ostalog o premjeri kabare „To ima“ autora i reditelja Darda Lajbera, u izvedenju glumačkog ansambla tog društva.
1664. A Madách színház Zentán (Pozorište Madač u Senti) / I.I. - Magyar Szó, 7. V 1991, XLVIII, br. 15780, str. 11.
Vest da Pozorište Madač iz Budimpešte gostuje u Senti sa komedijom „Otvoreni brak“ u režiji Gabrova Konca.
1665. Danii teatra / M. L. - Komuna, 9. V 1991, br. 1501, str. 1.
Vest da je selektor ovogodišnjeg susreta APĐB Bogdan Rušnik odabrao sedam predstava koje će ući u konkurenčiju za nagrade festivala.
1666. Vendégszereplés Romániában (Gostovanje u Rumuniji) / B. F. - Magyar Szó, 10. V 1991, XLVIII, br. 15783, str. 15.
Vest da KUD „Braťstvo-jedinstvo“ iz Malog Idoša gostuje u Rumuniji, u Rekašu, sa predstavom „Nesitrljivi ljubavnici“.
1667. S.O.S. : avagy mentsétek meg a lelkünket (S.O.S. : ili spasite naše duše) / Bartus Gabriella. - Magyar Szó, 11. V 1991, XLVIII, br. 15784, str. 9.
Razgovor sa Miroslavom Benku, rediteljem koreodrama „S.O.S.“ koja izvede glumci slovačkog AP „Vladimir Hurban Vladimirov“ iz Stare Pazove.
1668. Keddiők a vajdassági amatőr színjátszók szemléjére (Počinje smotra vojvodanskih amaterskih pozorišta) / F. L. - Magyar Szó, 11. V 1991, XLVIII, br. 15784, str. 9.
Vest da počinje 32. susret vojvodanskih AP na sceni kikindskog amaterskog NP.
1669. Kupusinai színjátszók Magyarországon (Glumci iz Kupusina u Madarskoj). - Magyar Szó, 11. V 1991, XLVIII, br. 15784, str. 9.
Vest da glumci KUD-a „Peteli Šandor“ iz Kupusina gostuju u Hercegsantovu, gde će na sceni Drama kulture „Košut“ izvesti muzičku komediju „Vecera u Budimu“ Karloja Notija u režiji Jozefa Molnara.
1670. Sikeres volt a bemutató (Uspela premijera) / zz. - Bečejske novine, 11. V 1991, XXX, br. 1490, str. 4.
- Madaraski amaterski pozorišni ansambl kulturnog društva "Peteli Šandor" sa uspehom izveo pozorišnu predstavu „Šlo je to je“.
1671. Mély válságban a magyar színjátszás (Pozorište na madarskom jeziku u dubokoj kriji) / M-L - Magyar Szó, 13. V 1991, XLVIII, br. 15786, str. 11.
Razgovor sa Laslom Regec o stanju u glumačkom ansamblu na madarskom jeziku AP iz Kule.
1672. Tri jeseničike Čehova / M. Marićević - Dnevnik, 13. V 1991, L, br. 15998, str. 14.
Vest da je u Kikindi počeo 32. susret pozorišnih amatera Vojvodine, sa podacima o prvoizvedenoj predstavi.
1673. Meglepések nélkül (Bez iznenadenja) / F. A. - Magyar Szó, 16. V 1991, XLVIII, br. 15789, str. 13.
Kratak osvrt na neke od predstava prikazanim na 32. susretu amaterskih pozorišta u Kikindi.
1674. A kecskeméti színház Topolyán (Pozorište iz Kečkemeta u Topoli) / I. I. - Magyar Szó, 16. V 1991, XLVIII, str. 11.
Vest da pozorište „Katona Jožef“ iz Kečkemeta gostuje u Topoli sa predstavom „Staro leto“ Lajos-ka Lajtaja.
1675. У знаку комедије / М. Ј. - Комуна, 16. V 1991, бр. 1505, стр. 1.
Вест да је почео 32. сусрет аматерских позоришних друштава Војводине.
1676. Vreme komedije / Milivoj Latićević - Komuna, 16. V 1991, бр. 1505, стр. 4.
Приказ представе које су изведене у прва три тачкичарска дана на 32. сусрету аматерских позоришта Војводине у Кикиди.
1677. Szégeny ember vizzel főz (Siromah kuva vodom) / tg. - Magyar Szó, 16. V 1991, XLVIII, br. 15789, str. 13.
Uoci otvaranja 28. svečanih igara na Tisi u Kanjiži; o programu tog susreta.
1678. 70 roki Kulturno-prosvitnoga društva „Đura Kiš“ zasli Shudu (21) (70 godina Kulturno-prosvetnog društva „Đura Kiš“ iz Šudu) / Miroslav Ćiriba - Riske slovo, 17. V 1991, XLVI, br. 20, str. 8.
Tokom sedamdesetih godina, nako bez prostorijsa dramska sekcija dоживљava velike uspehe, ali 1979. se potpuno gasi.
1679. Májusi játékok (Majske igre) / E. O. - Magyar Szó, 17. V 1991, XLVIII, br. 15780, str. 12.
Durica Milosavice-Novaković, sekretar manifestacije, o programu predstojećih igara.
1680. Peffektivnost bez švedkoš (Perfektivnost bez svedoka) / Gávrila Kolsscar. - Riske slovo, 17. V 1991, XLVI, br. 20, str. 7.
O nastupu dramske sekcije KPZ „Karpati“ iz Brbaša sa predstavom „Velika ptica“ Mirona Kavčuha, u režiji Janka Lešnara na Zopskoj smotri malih i eksperimentálnih scena u Novom Sadu.
1681. Budućnoće u mlađim i strogovinu (Budućnost je u mlađima i u tržnijstu) : Skupština PHT „Bađa“ / M. (Mihajlo) Zažula - Riske slovo, 17. V 1991, XLVI, br. 20, str. 7.
- Информација о одржаној конститутивној скupštini PHT „Bađa“ на којој су разматрани и нови услови ратова.
1682. Stretnutie divadelnych ochotníkov (Susret pozorišnih amatera). - Hlas ľudu, 18. V 1991, 48, br. 20, str. 9.
Vest da je u Kikindi održan Susret pozorišnih amatera Vojvodine.
1683. Gyermekelőadások szerdán a kanizsai színházban (Dečja predstave u sredu u pozorištu u Kanjiži) / tg. - Magyar Szó, 19. V 1991, XLVIII, br. 15782, str. 15.
Vest da subotičko Dečje pozorište gostuje u Kanjiži u okviru Svečanih igara na Tisi sa predstavom „Igrajmo se zajedno“, a kamerna scena „Miroslav Antić“ iz Sente daje predstavu „Ljubavni napitak“.
1684. Završen Sustret amaterskih pозоришта Војводине - Дневник, 20. V 1991, L, бр. 16005, стр. 10.
Извештај Оцењивачке комисије о наградама додељеним на 32. сусрету АПД Војводине.
1685. Parče veđolog nebā / M. Latićević - Komuna, 23. V 1991, бр. 1506, стр. 4.
Извештај Оцењивачке комисије 32. сусрета аматерских позоришних друштава Војводине.
1686. Riđari ljudskih duša / M. L. - Komuna, 23. V 1991, бр. 1506, стр. 4.
Приказ представе „СОС“ или „Спасите наше душе“ у режији Miroslava Benke i izvođenju amatera iz Stare Pazove, izvedene van konkurenčije na 32. sусрету АПД Војводине.
1687. Sedam plaketa „Rodoljupcima“ / M. Latićević - Komuna, 23. V 1991, бр. 1506, стр. 1.
Извештај Оцењивачке комисије о наградама додељеним na 32. sусрету АПД Војводине.
1688. Színházi előadás Kishegyesen (Pozorišna predstava u Malom Idošu) / P. R. - Magyar Szó, 23. V 1991, XLVIII, br. 15796, str. 9.
Vest o premjeri u Malom Idošu monodrame „Ja, Širi“ Vilija Rasela, u režiji Zoltana Baraciuša i izvedenju Eve Kasa.
1689. Fesztivál dečjeg stvaralaštva Zrenjanini - Zrenjanin, 24. V 1991, XI, бр. 2037, стр. 6.
Вест да је у Меленцима, на Фестивалу дејцију стваралаštva, сениорска драмска група КУД-а „Стефан Сремац“ из Сенте приказала комедију „Избирачица“ Косте Трифковића.
1690. Fesztivál malých scén Pančevu 91. / Ј. Р. - Pančevač, 24. V 1991, CXIII, бр. 2005, стр. 1.
Вест да ће се одržati 20. јубиларни Fesztivál malých i eksperimentálnih scena Србије - Pančevu 91, sa utvrđenim repertoarom Fesztivala.
1691. Uspela nastup mlađih glumaca. - Subotičke novine, 24. V 1991, XLVII, br. 21, str. 12.
Vest da je Dramska sekcija bajmoeckog KUD-a „Jedinstvo-Edseg“ nastupila sa nekoliko predstava u mestima širom Vojvodine i u Madarskoj.
1692. Tijedan teatra : stranjene amaterskih teatrov Bođovodini (Недела позоришта : сусрет аматерских позоришта Војводине) / M. (Mihajlo) Zažula - Riske slovo, 24. V 1991, XLVI, br. 21, str. 9.
32. susret amaterskih pозоришта и позоришних друштава Војводине održava se u Kikindi od 11. do 18. maja PHT „Bađa“, scena iz Ruskog Krtstura

наступила је са прелетом „Срећно краљевство“ Петера Гргора у режији Љубослава Мајере.

1693. Profesionalizmus bez emocij (Profesionalizam bez emocije) / Anna Dudášová. – Hlas l'udu, 25. V 1991, 48, br. 21, Obzory, VIII, br. 5, str. 4. Članak o Ivanu Hansmanu Jesenskom, reditelju multimedijalne režije.

1694. Tizenhet gyermekelőadás, több kisérőrendezvény (Sedamnaest dečijih predstava, više pratičnih manifestacija) / 1. gy. – Magyar Szó, 25. V 1991, XLVIII, br. 15798, str. 11.

Članak o programu predstojećih 34. majskih igara u Bečeju od 25. do 31. maja 1991.

1695. Na počiatku bol pohyb (Na početku je bio pokret) / Anna Lazarjevićová. – Hlas l'udu, 25. V 1991, 48, br. 21, Obzory, VIII, br. 5, str. 6.

Razgovor sa Zdenkom Kožicom, glumcem amaterom, koji igra glavnu ulogu u koreodrami „S.O.S.“ Amaterskog pozorišta „VHV“ iz Stare Pazove.

1696. Színvonalas záróünnepségre készülnek (Premaju završnu svečanost na nivoj) / Rice István. – Magyar Szó, 29. V 1991, XLVIII, br. 15082, str. 12.

Članak o programu za završni mjesec sezone 90/91. KUD-a „Jedinstvo“ iz Kikinde pod nazivom Dani „Edseg“-a od 15. do 22. juna.

1697. Poznato šest učesnika / D. R. – Kulaska komuna, 30. V 1991, XII, br. 247, str. 2.

Vest da će se u Kuli od 7. do 15. juna održati 33. republički Festival amaterskih pozorišta Crvenke.

1698. Življili veliki uspeh / J.R. – Kulaska komuna, 30. V 1991, XII, br. 247, str. 5.

Vest da su se na Žonkoj smotri dečijih dramskih grupa u Apatinu za učešće na „Majskim igrama“ i Bečeju plasirale Dečje dramske grupe iz Crvenke, Kule i Ruskog Krutera.

1699. Átlagos teljesítmények : XXXIV. Majusi Játékok (Prosečna ostvarenja : XXXIV majiske igre) / Lajber Györgyi. – Magyar Szó, 30. V 1991, XLVIII, br. 15803, str. 13. Kralat prikaz prvih osam predstava prikazanih u okviru Igara u Bečeju.

1700. Komedija u zlom vremenu / M. J. – Komuna, 30. V 1991, br. 1507, str. 4.

Napis posvećen nedavno završenom 32. susretu amaterskih pozorišnih društava Vojvodine.

1701. Ma két előadás : Tiszai Ünnepi Játékok, Kanizsa (Danas dve predstave : Svečane igre na Tisi, Kanjiža) / (tg.). – Magyar Szó, 30. V 1991, XLVIII, br. 15803, str. 13.

Vest da u okviru Igara glumiči KUD-a „Jedinstvo“ iz Bajmoka prikazuju predstave: „Vratite mi školske pare“ Frideša Karintija i „Jedna luda čini sto“.

1702. Az utolsó figyelmeztetés gondolatok a vajdasági magyar amatőr színjátszásról (Poslednja opomena : razmišljanja o vojvodanskoj madarskoj amaterskoj glumi) Faragó Árpád. – Magyar Szó, 31. V 1991, XLVIII, br. 15804, str. 13.

Članak govor o istoriju madarskih amaterskih pozorišta iz Vojvodine i njihovom (ne) učešću na XXXII susretu amaterskih pozorišnih društava Vojvodine.

1703. Glumci su stigli, spre – Pančevač, 31. V 1991, CXIII, br. 2004, str. 4.

Vest da je počeo XX festival malih i eksperimentalnih scena u Pančevu.

1704. Eksperimentalna scena / I. Terék. – Dnevnik, 31 V 1991, L, br. 16016, str. 13.

Vest da je 20. festival malih i eksperimentalnih scena Srbije u Pančevu otvoriti Dramski radionica „Centar“ iz Zrenjanina „Zoo pričom“ Elvira da Olbića u режији Dragana Rajčića.

1705. Z poznamkového zošitia divadelníka (Iz beženice pozorišného stručníka) / Ivan Hansman Jęsenský. – Nový život, maj.-juni, 1991, 43, br. 5-6, str. 195-199.

Prikaz predstava izvedenih na XXII smotri slovačkih amaterských pozorišťa Vojvodine koja je održana u Olomouci u режији Dražana Rajčića.

1706. A színház világát ábrázoló gyermekrajzkiállítás eredményei (Rezultati izložbe dečijih crteža sa temom Svet pozorišta) – Magyar Szó, 1. VI 1991, XLVIII, br. 15805, str. 10.

Članak o rezultatima izložbe organizovane u okviru 34. majskih igara u Bečeju.

1707. Najboli – Ručokruteri / T. Brankov. – Dnevnik, I. VI 1991, I, br. 16017, str. 12.

Na izričenju 34. majskim pozorišnim igrama u Bečeju je najboli predstavu proglašena je „Natalka, kraljica pesečkog ostrva“ Bure Palkaraka u режији Mikilja Zazuljaka i izvođenju Dečje scene APT „Bača“ iz Ruškog Krutera.

1708. „Natalka, a gyalogsziget királynője“ a legjobb előadás (Natalka, kraljica pešačkog ostrva“ najbolja predstava) / Lajber Györgyi. – Magyar Szó, 1. VI 1991, XLVIII, br. 15805, str. 10.

Rezultati 34. majskih igara u Bečeju, gde je za najbolju predstavu žiri proglašio istoimenu predstavu Dure Papharhajja u режији Mihala Zazuljaka, i izvođenju dečje glumačke sekcije Amaterskog ruskinskog pozorišta „Dada“ iz Ruskog Krutera.

1709. Po novoj konkurenциji / I. Terék. – Dnevnik, 1. VI 1991, L, br. 16017, str. 12.

Tekst posvećen događaju drugog dana Festivala malih i eksperimentalnih scena Srbije u Pančevu.

1710. Estére kabaréműsor az Újhalban (Uveče kabare-predstava u Novom Selu) z. – Bečejske novine, I. VI 1991, XXX, br. 1493, str. 4.

Pozorišni ansambl madarskog kulturnog društva „Petőfi Sándor“ iz Bečeja nastupa u Bánatskom Novom Selu sa predstavom „Što je to je“.

1711. Чудесна лепота игре / Џ. – Д-р – Дневник, 2. VI 1991, L, br. 16018, str. 14.

Prikaz predstave sa Malog pozorišta „С.О.С.“ („Спасите наше душе“) u режији Miroslava Benke i izvođenju pozorišta „BWB“ iz Starog Pazova.

1712. Nyolc amatőrszínház lép fel (Nastupiće osam amaterskih pozorišta) / M.-i. – Magyar Szó, 2. VI 1991, XLVIII, br. 15806, str. 6.

Kralat osvrni na program Festivala srpskih amaterskih pozorišta u Kuli od 7. do 15. juna 1991.

1713. Kedden színi előadások (Pozorišne predstave u utorak) / (tg.). – Magyar Szó, 3. VI 1991, XLVIII, br. 15807, str. 10.

Vest da u okviru „Svečanih igara na Tisi“ glumač-

ka sekcija učenika iz Kanjiže daje predstavu „Arsenije i narod njegov“, a grupa „I/2 8“ iz Sente predstavu „Gde je nestalo...“ u режији Atile Uri.

1714. Najbolje „Prvo dvoriště“ / I. Terék. – Dnevnik, 3. VI 1991, L, br. 16019, str. 12.

Žiri Festivala malih i eksperimentalnih scena Srbije u Pančevu ocenio je kao najbolju predstavu „Prvo dvoriště“ novosadskog AKUD „Sonja Marinović“.

1715. Budapesten vendégszerelnek a kupusinai színjátszók (Glumci iz Kupusine gostuju u Budimpešti) / m. g. – Magyar Szó, 5. VI 1991, XLVIII, br. 15808, str. 11.

Vest da dramska sekcija KUD „Petefi Šandor“ iz Kupusine gostuje u Budimpešti sa muzičkom komedijom „Večera u Budinu“ Karolja Notija u режији Jozefa Molnara.

1716. Smotru otvara „Venečijanka“ / Љ. Dimitrov. – Dnevnik, 7. VI 1991, L, br. 16023, str. 12.

Napis posvećen održavanju 33. festivala amaterskih pozorišta Srbije u Kuli, na kom će biti prikazano sedam naјuspješnijih amaterskih predstava iz Republike Srbije.

1717. Keresturci naljepšini u Pokrajini : spušteni zavisi 34. majskih Banjiskih u Bečeju (Kreterčurčani su naljepšini u Pokrajini : spušteni zavisi 34. majskih igara u Bečeju) / B. Đudash. – Ručke slovo, 7. VI 1991, XI.VI, br. 23, str. 7.

Prikaz 34. majskih igara na kojima je za najbolju predstavu proglašena „Natalka, kraljica pesečkog ostrva“ Bure Palkaraka, u режији Mikajla Zazuljaka i izvođenju dečje grupe APT „Bača“ iz Ruškog Krutera.

1718. Črno-belo i jedina u koloru / Vesna Staninić. – Pančevač, 7. VI 1991, CXIII, br. 2007, str. 7. Izveštaj sa XX festivala malih i eksperimentalnih scena Srbije.

1719. Smotra naljepših u Srbiji : Festival amaterskih pozorišta (Smotra naljepših u Srbiji : Festival amaterskih pozorišta) / M. (Mihailo) Zazuljak. – Ručke slovo, 7. VI 1991, XLVI, br. 23, str. 7. NaJAVA XXXIII Republičkog Festivala amaterskih pozorišta Srbije koji će se održati u Kuli od 7. do 15. juna.

1720. Via a regolui – Cvažibas la Žabari („Život kralja – Kvažibasa“ u Žabarima) / Vasile Barbu. – Libertaria, 8. VI 1991, br. 24, str. 9.

U Bečeju završene 34. „Majskie igre“ dodelom nagrada učesnicima. Za republiku smotru predložena najbolja predstava „Život kralja – Kvažibasa“ u izvođenju DS OS „Moša Pijade“ iz Uzidina.

1721. Zaveje na pivničkom javisku (Smetovi na pivničkoj sceni) / J. D. – Hlas l'udu, 8. VI 1991, 48, br. 23, str. 8.

Vest da su amateri iz Stare Pazove gostovali u Pivnicama sa predstavom „Smetovi“.

1722. Törökbeesén a becsei amatőr színjátszók (AP iz Bečeja gostuje u Novom Bečeju) / 1. gy. – Magyar Szó, 8. VI 1991, XLVIII, br. 15812, str. 12.

Vest da dramska sekcija KUD „Petefi Šandor“ iz Bečeja gostuje na sceni radničkog doma „Jovan Veselinov Žarko“ u Novom Bečeju s kabareom „Ovo ima“.

1723. „Венецијанка“ отворила Смотру / Љ. Димитров – Дневник, 9. VI 1991, I. бр. 16025, стр.10.
Вест о отварању 33. фестивала аматерских позоришта Србије, који се одржава у Кули.
- 1723a. Žal za dečjom scenom / Georgije Dukić. – Misao, 12. VI 1991, XVII, br. 12, str. 10.
Razgovor sa Stojanom Risićem, редитељем деčijih predstava KUD „Atelje mladih“ у Панчеву, а поводом 20 година рада.
1724. Festival amaterskih pozorišta / V. M. – Politika, 12. VI 1991, LXXXVIII, br. 27902, str. 21.
Predstavom „Venecijanka“ и извodenju Amaterskog pozorišta iz Kule, посвећено је 33. festival amaterskih pozorišta Srbije u Kuli.
1725. Péterrénv vendégszerepelnek a becsei amatőr színjátszók (AP iz Bečeja gostuje u Baćkom Petrovom Selu) / gy. – Magyar Szó, 13. VI 1991, XLVIII, br. 15817, str. 9.
Vest da dramska sekcija KUD „Petefi Šandor“ gostuje na sceni Doma kulture sa kabareom „Ovo imam“.
1726. Pobjeda umjetničkih obedinjenišnosti (Победа уметничке објединености) / В. Дудиц – Руске слово, 14. VI 1991, XLVI, бр. 24, стр. 7.
Мирон Канук, председник уметничке комисије XXXIV Мајског игра на представи „Натаљка, краљица пешачког острва“ Ђуре Папхарджа, у режији Михаила Зазуљака, и извођењу дечеје сцене РНТ „Ђана“ из Руског Крстура која је проглашена за најбољу.
1727. Крајинач ведрог неба / Соња Јовановић – Дневник, 14. VI 1991, I. бр. 16030, стр.12.
Приказ додатња на 33. републичком фестивалу аматерских позоришта Србије који се одржава у Кули.
1728. Предложени репертоар сезони 91/92 : РНТ „Даља“ на драги розвоја квалитетног аматеризма (Предложени репертоар сезоне 91/92 : РНТ „Ђана“ на путу развоја квалитетног аматеризма) / М. М. – Руско слово, 14. VI 1991, XLVI, бр. 24, стр. 7.
О репертоару Русинског народног позоришта „Ђана“.
1729. Натаљка знова прваша (Натаљка је опет прва) / М. (Михаило) З. (Зазуљак). – Руске слово, 14. VI 1991, XLVI, бр. 24, стр. 7.
Вест да је представа „Натаљка краљица пешачког острва“ Ђуре Папхарджа, у режији Михаила Зазуљака, а у извођењу дечеје сцене РНТ „Ђана“ на XIII дејчним позоришним програма Србије, које су одржани од 1-7. јуна у Жабарима, звучела прво место.
1730. Petrovčania úspešní v Komárne (Petrovčani uspešni u Komárnu) / J. Dorča. – Hlas ľudu, 15. VI 1991, 48, бр. 24, стр. 8.
Amatersko pozorište „VHV“ iz Baćkog Petrovca uspešno gostovalo u Čehoslovačkoj sa predstavom „Smetovi“.
1731. Zlatna plaketa amaterima iz Kikinde / M. Arsić. – Politika, 16. VI 1991, LXXXVIII, br. 27906, str.
Na 33. festivalu amaterskih pozorišta Srbije u Kuli nastupilo је осам ансамбала а златну плaketu је добило Amatersko pozorište iz Kikinde као представу „Rodoljupci“ Јована Стерије Поповића, у режији Јубобослава Мајере.
1732. Злато Кикнинјана / Љ. Димитров – Дневник, 16. VI 1991, I. бр. 16032, стр. 10.
Вест да је на Фестивалу аматерских позоришта Србије прву награду освојила представа „Родолјупци“ у режији Јубобослава Мајере и извођењу Аматерског позоришта из Кикнинде.
1733. Глумци су изврсни, сире! / С. Јовановић. – Дневник, 18.VI 1991, I. бр. 16034, стр.12.
Извештај стручног жирија републичког фестивала аматерских позоришта Србије у Кули и краћи приказ фестивала.
1734. A kikindai Egység művelődési egyesület érvároja (Završna manifestacija kikindskog KUD Jedinstvo) / K. K. – Magyar Szó, 20. VI 1991, XLVIII, br. 15824, str. 9.
Vest da će глумци KUD „Jedinstvo“ u okviru gođišnjeg završnog programa prikazati komediju „Roda“ i „Naftalin“.
1735. Најбољи у Србији / М. Ј. – Комуна, 20.VI 1991, бр. 1510, стр. 1.
Вест да ће народног аматерско позориште из Кикнинде представљати Војводину на Фестивалу драмских аматера Југославије, који ће се одржати у Требињу.
1736. „Родољупци“ у Требињу / М. Ј. – Комуна, 20. VI 1991, бр. 1510, стр.4.
Припис посвећен представи „Родољупци“ Аматерског позоришта из Кикнинде, која је победом на републичком Фестивалу стекла право учешћа на Фестивалу драмских аматера Југославије у Требињу.
1737. Doroszlón a bajmoki színjátszó csoport (Glumci iz Bajmoka i Doroslova) / T. L. – Magyar Szó, 20. VI 1991, XLVIII, br. 15824, str. 9.
Vest da će глумци KUD „Edseg“ (Jedinstvo) iz Bajmoka gostuju u Doroslovu sa komedijom „Jedan ljudak čini što“ Mihalja Sile i Gabora Vasarija, u режији Zoltana Baraciuša.
1738. Найиспши Кикнинџанс (Најбољи Кикнинјан) / М (Михаило) З. (Зазуљак). – Руске слово, 21. VI 1991, XLVI, бр. 25, стр. 8.
Приказ XXXIII фестивала аматерских позоришта Србије који је одржан у Кули од 7. до 15. јуна 1991.
1739. Bálá som sa Femy (Bojala sam se Feme) / A. Dudišová. – Hlas ľudu, 22. VI 1991, 48, br. 25, str. 10.
Razgovor sa Ruženom Mackovom, amaterskom glumicom iz Erdévika, koja igra ulogu Feme u predstavi „Pokondirena tiktva“.
1740. Победничко извођење „Првог дворишта“ / Ј. Т. – Дневник, 22. VI 1991, I. бр. 16038, стр.14.
Вест о извођењу победничке представе Фестивала малих и експерименталних сцена Србије „Прво двориште“ у режији Ивана Баленовића и извођењу драмске групе АКУД-а „Сона Маринковић“ из Новог Сада.
1741. Peniáze nie sú – kvalita stúpa (Novca nema – kvalitet raste) / J. C. – Hlas ľudu, 22. VI 1991, 48, br. 25, str. 10.
Članak o 33. smotri amaterskih pozorišta Srbije koja je održana u Kuli.
1742. Po dijeksi prestivke (Posle duže pauze) / Z. P. – Hlas ľudu, 22. VI 1991, 48, br. 25, str. 10.
- Prikaz premijere predstave „Kubo“ Jozefa Holog u izvođenju amatera iz Padine.
1743. Korak od sedam milja / B. Marinković-Gajin. – Sremske novine, 26. VI 1991, XXXI, br. 1588, str. 6.
Razgovor sa Miroslavom Benkom, редитељем који već deset godina uspešno radi sa amaterima, a povodom uspeha predstave „S.O.S.“ na festivalu u Sarajevu.
1744. „Дан Еђијега“ / Е. Лериниц – Комуна, 27. VI 1991, бр. 1511, стр. 4.
Обележавајујући завршетак сезоне, КУД „Еђијег“ је ове године организовао шесте „Дан Еђијега“, са многообјектним гостима и богатим програмом.
1745. У знак стваралачког играна / Д. Р. – Кулска комуна, 28. VI 1991, XII, бр. 248, стр. 5.
Извештај оценитељачке комисије 33. републичког фестивала аматерских позоришта Србије.
1746. Nyári színenet Bajmókon (Letnja pauza u Bajmoku) / B. Z. – Magyar Szó, 1. VII 1991, XLVIII, br. 15835, str. 9.
Petar Vujić, upravnik KUD-a „Jedinstvo“ (Edseg) iz Bajmoka o uspešno završenoj sezoni.
1747. Álom marad a Szentlivánéji álon (San letnje noći ostaje san) / b-c. Magyar Szó, 3. VII 1991, XLVIII, br. 15837, str. 15.
Vest da je zbog smanjenja broja glumaca grupa „Sveti Geniezius“ iz Sente primorana da odustane od predstave „San letnje noći“ i pripremi novu; to je predstava „Mandrakora“ Nikola Makijevelića, režiji Ištvana Lalici.
1748. Позориште мења име / М. Ј. – Комуна, 4. VII 1991, бр. 1513, стр. 4.
Народно аматерско позориште из Кикнине, одлуку Скупштине позоришта, посвеће назив Народно позориште Кикнинца.
1749. O edij rezumat (Jedno sadržajno izdanie)/M.Miloš. – Libertatea, 6.VII 1991, XLVI, br. 28, str. 8.
O početku pripreme za XX „Pozorišne dane Rumei iz Vojvodine“.
1750. Ipak moguć teatar / D. B. – F. H. – Politika ekspres, 9. VII 1991, XXIX, br. 9818, str. 15.
Na 35. festivalu dramskih amatera Jugoslavije, AP iz Kikinide učestvovaće sa predstavom „Rodoljupci“ J. St. Popovića.
1751. Međunarodno suradništvo (Međunarodna saradnja) / M (Михаило) З. (Зазуљак) – Руске слово, 12. VII 1991, XLVI, бр. 28, стр.7.
О сарадњи Русинског народног позоришта и позоришта О. Духновић из Прајашева. Планира се учешће РНТ, дечеје групе из Руског Крстура на међународном позоришном фестивалу у Ужгороду са представом „Натаљка, краљица пешачког острва“.
1752. Amikor az „árlulás“ is jóit tehet (Kada i „izdija“ čini dobro) / Szűgy Zoltán. – Magyar Szó, 13. VII 1991, XLVIII, br. 15847, str. 19.
Medunarodna glumačka trupa „Sveti Genezius“ u Senti priprema predstavu „Mandrakora“ Nikola Makijevelića, u режији Atili Vidnjanskog. Razgovor sa Editom Farago i sa rediteљem predstave.
1753. Kikindani najbolji / D.B.A. – Politika ekspres, 14. VII 1991, XXIX, br. 9823, str. 13.

Završen 35. festival dramskih amatera Jugoslavije u Trebinju na kojem je Ljuboslav Majera, reditelj predstave „Rodoljupci“ dobio zlatnu masku za najbolju predstavu u celini. Zlatnu masku dohigli su i Branko Petrović, Branislav Šibul i Branislav Knežević, amateri iz ANP u Kikindi.

1754. Kikindanima pet „zlatnih maski“ / S. Demirović – Politika, 15. VII 1991, LXXXVIII, br. 27935, str. 17.

Na upravo završenom 35. festivalu dramskih amatera Jugoslavije u Trebinju najbolja je bila predstava „Rodoljupci“ Jovana Stjerje Popovića u izvedbi amatera iz Kikinde.

1755. Nem várjuk meg a világot, de... (Nećemo spasiti svet, ali...) / – B. Z. – Magyar Szó, 17. VII 1991, XLVIII, br. 15851, str. 17.
Razgovor sa Karoljem Izlečem, sekretarom AP „Madač“ iz Zrenjanina o protekloj pozorišnoj sezoni.

1756. Profi színten (Na profesionalnom nivou) / Fekete L. – Magyar Szó, 18. VII 1991, XLVIII, br. 15852, str. 18.

Članak o uspehu Amaterskog NP iz Kikinde na 35. festivalu amaterskih pozorišta u Trebinju sa predstavom „Rodoljupci“ Jovana Stjerje Popovića, u režiji Ljuboslava Majere.

1757. Pet nagrada Kikindanima / I. P. – Dnevnik, 18.VII 1991; L. br. 16064, str. 16.
Bec da je na završenom 35. festivalu dramskih amatera Jugoslavije u Trebinju pet nagrada dobitno. Narodno amatersko pozorištvo iz Kikinde.

1758. Staropozovčanija medzi najlepšimi (Staropozovčanju među najboljima) / Samuel Bujaš. – Hlas l'udu, 20. VII 1991, 48, br. 29, str. 11.
Amatersko pozorište "VHV" iz Stare Pazove nastupilo je na Svetском festivalu pozorišnih amatera u Haldenu u Norveškoj sa predstavom „S.O.S.“ Miroslava Benke.

1759. Aj za javiskom sú divadelníci (I iza scene su pozorišni stručníci) / Vladimír Dörča. – Hlas l'udu, 20. VII 1991, 48, br. 29, str. 12.

Članak o Amaterskom pozorištu "VHV" iz Bačkog Petrovca povodom 125. godišnjice postojanja.

1760. „Vonul a szerelem sikamliós útja“ (Klizavim putem ljubavi) / Beszédes István. – Magyar Szó, 23. VII 1991, XLVIII, br. 15857, str. 15.

Prikaz premijere predstave „Mandrágora“ N. Maķijavelija, u režiji Atile Vidnjanskog i izvođenju međunarodne glumačke trupe „Sveti Genezius“ u Seni.

1761. Az elkönyavetylei színház (Prosfukano pozorište) / Tári Gábor. – Magyar Szó, 24. VII 1991, XLVIII, br. 15858, str. 1, 14.

Članak o neizvesnoj budućnosti AP iz Kanjiže, jer je pozorišna zgrada na licitaciji dospela u privatne ruke.

1762. Čuvat pozorišne tajne / Miloš Latišnović – Komuna, 25.VII 1991, br. 1516, str. 5.
Razgovor sa rediteljem Ljuboslavom Majerom o njegovom radu i umetnosti.

1763. Novoseljani mogda u Lugoju. – Pančevač, 26.VII 1991, CXIII, br. 2014, str. 4.

Bec da ne amateri iz Banatskog Novog Sela verovatno bitni gosti u rumunskom mestu Lugoju, na pro-

slavni obележавања почетка позоришног живота у Румунији.

1764. Teater to duх цивилизације : з Ярославом Сисаком, директором прашовског театра и ПУЛС-а (Позориште је дух цивилизације : са Јарославом Сисаком, директором позоришта из Прашове и ПУЛС-а) / М. (Михаило) Залујак. – Руске слово, 26. VII 1991, XLVI, бр. 30, стр. 9.

Могућности сарање Позоришта „Александар Душкович“ у Прашови и Русинског народног позоришта „Дека“.

1765. Staropozovčanija u Nórsku (Staropozovčanju u Norveškoj) / Martin Uhlík. – Hlas l'udu, 27. VII 1991, 48, br. 30, Obzory, VIII, br. 7, str. 3.

Kratak izveštaj u slici i reči o gostovanju Amaterskog pozorišta "VHV" iz Stare Pazove u Norveškoj.

1766. Contribu și la cercelarea privind activitatea teatrală amatoricească la român din P. A. Voivodina VIII (Prilozi prouăzării pozoriștie aktivnosti Rumuna. A. P. Vojvodine VIII) Miодраг Милош. – Лиман, 1991, XLV, бр. 4-7, стр. 68-80.

O amaterskoj pozorišnoj aktivnosti u Kustilju od prvih pokušaja 1882. do današnjih dana. Исторолошки su navedene predstave, глумци i reditelji.

1767. Díjeljenos Petra Rizinich u Koupcu i Starim Verbošane do 1941. roku (Delatnost Petra Rizinicha u Kupciju i Starom Verbošu do 1941. godine) / Nikola M. Čap. – Švetlosti, јули-август, 1990, XXVIII, бр. 4, стр. 539-543.
O pozorišnoj delatnosti Petra Rizinicha.

1768. Zlatna znacka za amaterizam (Златна значка за аматеризам) / Миљутин Кашишик. – Шветlosti, јули-август, 1990, XXVIII, бр. 4, стр. 527-530.
О значају доприноса Петра Ризинича Тадеј ратовој pozorišnom stvaralaštva своje народnosti "шире".

1769. Petro Rizinich Predlujovac ukrajinskog teatra u nas (Петар Ризинич продуживач ukrajinskog pozorišta код нас) / Михаило Ковач. – Шветlosti, јули-август, 1990, XXVIII, бр. 4, стр. 521-526.
Сећања на рад Петра Ризинича.

1770. Petro Rizinich Djeđa i naš teatralni живот (Петар Ризинич Тадеј и наш позоришни живот) / Дора Латак. – Шветlosti, јули-август, 1990, XXVIII, бр. 4, стр. стр. 515-520.
Биографија Петра Ризинича и његов прилог razvoju dramskog amaterizma kod Rusina.

1771. Наповел филатрији са народног живота (Највише је воље комаде из народног живота) / Јаким Олсар. – Шветlosti, јули-август, 1990, XXVIII, бр. 4, стр. 544-549.
Петар Ризинич је много учинио на континуитету pozorišnog животa Rusina који траје више од 100 godina.

1772. Злоглаване на Петра Ризинича Дядю (Сећање на Петра Ризинича Тадеју) / Јаким Олсар. – Шветlosti, јули-август, 1990, XXVIII, бр. 4, стр. 537-538.
Сећање на Петра Ризинича као pozorišnog poslenika.

1773. Rizinich je pedagog i kritičar : (слица statia i komentari) (Rizinich kao pozorišni pedagog i kritičar : (djelatnost članak i komentari)) / Дора Лаптагар. – Шветlosti, јули-август, 1990, XXVIII, бр. 4, стр. 531-535.

Rizinich kao pozorišni praktičar: reditelj, glumac pisac, pedagog.

1774. Teater to moja sudbina (Позориште је моја судбина) : Драгутин Колесар – приватно / С. Константиновић. – Руске слово, 2. VIII 1991, XLVI, бр. 31, стр. 7.

Razgovor sa Dragutinom Kollesarom, glumcem СНП povodom odlaska u пензију.

1775. Na prahu jubileja (Na prahu jubileja) / J. C. – Hlas l'udu, 3. VIII 1991, 48, br. 31, str. 8.
Kratak članak o programu predstojeće proslave 125. godišnjice pozorišnog amaterizma u Bačkom Petrovcu.

1776. Gubitak ili nenaplaćene obaveze? А.М. – Subotičke novine, 9.VIII 1991, XLVIII, br. 32, str. 11.
Napis o radu KUD-a „Nepker“ iz Subotice.

1777. Masker pomáha hercov hercovu sa stat' (Masker pomaze glumcu da postane glumac) Vladimir Dörča. – Hlas l'udu, 10. VIII 1991, 48, hr. 32, str. 8.
Članak o radu pozorišnih maskera u Amaterskom pozorištu "VHV" u Bačkom Petrovcu povodom 125 godina postojanja.

1778. A Mandragora szabadtéri előadása Kanizsán (Izvođenje predstave "Mandrágora" na otvorenoj sceni u Kanjiži) / (tg). – Magyar Szó, 10. VIII 1991, XLVIII, br. 15875, str. 17.
Vesti da će trupa „Sveti Genezius“ izvesti istoimenu predstavu povodom međunarodnog maratona u plivanju i atletici u Kanjiži.

1779. Velike spremanje za jubilej / А.М. – Subotičke novine, 16.VIII 1991, XLVII, br. 33, str. 13.
Vesti o renoviranju velike sale KUD-a „Nepker“ iz Subotice, koje naredne godine slavi 120 godina postojanja.

1780. U bratov spod Tatier (Kod braće ispod Tatari) / Svetlana Bartošová-Illaváčová. – Hlas l'udu, 17. VIII 1991, 48, hr. 33, str. 7.
Slovačko kulturno-umjetničko društvo iz Erdévika gospodalo je "Čehoslovačkoj sa predstavom "Pokondirena tikva" Branislava Nušića.

1781. Obnavljanje binne / М. А. – Кулска комуна, 22. VIII 1991, XII, бр. 252, стр. 5.
Jakim Rač, direktor ruskokretnorskog Domu kulture, говори о реконструкцији зграде Дома културе.

1782. Na redu komedionografiko delo. – Кулска комуна, 22. VIII 1991, XII, бр. 252, стр. 7.

Napis posvećen plasmanima za nastupajuću сезону Mađarske drame КУД-а „Кошут Lajoš“ из Крупчићa.

1783. Start za amatere – Кулска комуна, 22. VIII 1991, XII, бр. 252, стр. 5.
Вест о почетку рада свих секција Дома културе у Руском Крстуру, у наступајућој сезони.

1784. Idej za budući predstavu : otprilike seminari za režisere – amatera (Идеје за будуће представе : одржани је семинар за режисере – аматере) / M. Tamara. – Руске слово, 23. VIII 1991, XLVI, 34, стр. 8.

У организацији Савета amaterskih друштава Војводине одржан је семинар за режисере аматера од 4-11. августа 1991. године, у Бечеју.

1785. Knižka pre generácie (Knjiga za generacie) / Ján Doreča. — Hlas ľudu, 24. VIII 1991, 48. br. 34, str. 6.
- Člank o pripravach za izdanie knjige o Amaterskom pozorištu "VIV" iz Bačkog Petrovca kao i o brošuri Katarine Melegove-Melihove koja je izdata kao prethodnica te knjige.
1786. Svaki put krećem od početka / S. Velimirović. — Sremske novine, 28. VIII 1991, XXXI, br. 1597, str. 7.
- Razgovor sa Miroslavom Benkom, rediteljem, povodom uspeha njegove predstave „S.O.S.“ na festivalu u Sarajevu i na BIIEF-u.
1787. Pozorišni jubilej. — Politika, 29. VIII 1991, LXXXVIII, br. 27980, str. 16.
- Vest da je izvedenjem predstave „Stari kočijaš Petra Trećeg“ Augusta Kocebua, u režiji Ljuboslava Majere Amatersko pozorište „VHV“ iz Bačkog Petrovca obeležilo 125 godina pozorišta vojvodanskih Slovaka.
1788. „Stari kočijaš“ za jubilej. — Večernje novosti, 29. VIII 1991, XXXVIII, br. 24317, str. 16.
- Povodom 125. godišnjice pozorišta vojvodanskih Slovaka, Amatersko pozorište „VHV“ — scena iz Bačkog Petrovca izvelo je predstavu „Stari kočijaš Petra Trećeg“ Augusta Kocebua u režiji Ljuboslava Majere.
1789. Jubilej pozorišta vojvođanskih slovaka. — Dnevnik, 30. VIII 1991, I, br. 16106, str. 11.
- Predstavom „Starci kompozitori Petar Trčer“ Augusta Kocebui u režiji Ljuboslava Majere i izvođenju Amaterskog pozorištva „BHV“ iz Bačkog Petrovca, obeležena je 125. godišnjica vojvođanskih Slovaka.
1790. Amaterska pozorišta rumunske narodnosti / Niku Čobanu. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 42-43.
- Prikaz sezone 1989/90.
1791. Amaterska pozorišta slovačke narodnosti / Milana Florjanová. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 40-42.
- Prikaz sezone 1989/90.
1792. XIX festival malih i eksperimentalnih scena. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 109.
- Popis pozorišta i prikazanih predstava na festivalu u Pančevu od 7-9. juna 1990.
1793. XXII dramki memorijal „Petra Rizniča Đade“. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 111.
- Popis učesnika i prikazanih predstava.
1794. XXI smotra slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 110-111.
- Popis učesnika Smotre u Staroj Pazovi od 9. do 11. i od 16. do 18. marta 1990.
1795. XXXIII Majske igre. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 109-110.
- Popis učesnika i prikazanih predstava na Igrama u Bečeju od 25. do 31. maja 1990.
1796. Na petrovskim javiskama hrajú už 125 rokov (Na petrovackoj sceni igraju već 125 godina) / Milana Florjanová. — Národní kalendár, 1991, str. 61-64.
- Secanja glumaca i reditelja na rad Amaterskog pozorišta "VIV" u Bačkom Petrovcu, a povodom jubileja 125. godišnjice.
1797. Amaterski rusinski teatar „Đada“ / Gavrila Kolesar. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 43-44.
- Prikaz sezone 1989/90.
1798. A čo ja viem... (Pa šta ja znam...) / Pavel Matúch. — Národní kalendár 1991, str. 131-134.
- Razgovor sa Jozefom Benkom — Kubom, glumcem amaterom iz Kovačice.
1799. Nagrade na XIX festivalu malih i eksperimentalnih scena. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 114-115.
- Popis nagradenih.
1800. Nagrade na XXI smotri slovačkih amaterskih pozorišta Vojvodine. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 115-116.
- Popis nagradenih.
1801. Nagrade na XVIII pozorišnim danima Rumuna u SAP Vojvodini. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 116-117.
- Popis nagradenih.
1802. Nagrade na XXXV jugoslovenskim pozorišnim igrama. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 112-114.
- Popis nagradenih pojedinaca za umetnička osvrtarenja.
1803. Nagrade na XXXI susretu amaterskih pozorišnih društava Vojvodine. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 114.
- Popis nagradenih.
1804. Nagrade na XXXIII majskim igrama. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 115.
- Popis nagradenih.
1805. XVIII pozorišni dani Rumuna u SAP Vojvodini. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 111.
- Popis učesnika i prikazanih predstava.
1806. XXXI susret amaterskih pozorišnih društava Vojvodine. — Almanah pozorišta Vojvodine 89/90, 1991, 24, str. 109.
- Popis pozorišta i prikazanih predstava na Susretu u Kikindi od 11. do 19. maja 1990.

registri

REGISTAR POZORIŠTA

Akademsko pozorište "Promena" 1052, 1109, 1110, 1113a, 1117
Amatersko pozorište, Bećej 1507, 1598
Amatersko pozorište, Heiden 1476
Amatersko pozorište, Hubava 1325
Amatersko pozorište, Kanjiža 1761
Amatersko pozorište, Kula 1393, 1416, 1671, 1724
Amatersko pozorište, Lokve 1614
Amatersko pozorište, Nikolinici 1470, 1597
Amatersko pozorište, Straža 1595
Amatersko pozorište, Uzdin 1593, 1627
Amatersko pozorište "Bora Stanković", Vranje 1609
Amatersko pozorište "Jožef Atila", Gudurovič 1321
Amatersko pozorište "Madač", Zrenjanin 796, 1024, 1370, 1430, 1440, 1583, 1755
Amatersko pozorište "Monte Christo burning", Topola 1499, 1540
Amatersko pozorište "Podium", Topola 1461, 1540
Amatersko pozorište "Todor Krecu-Tosha", Uzdin 1604
Amatersko pozorište "Vladimir Hurban Vladimirov", Bački Petrovac 1352, 1361, 1428, 1434, 1445, 1452, 1472, 1730, 1759, 1777, 1785, 1787-1789, 1796
Amatersko pozorište "Vladimir Hurban Vladimirov", Kovačica 1317, 1330, 1383
Amatersko pozorište "Vladimir Hurban Vladimirov", Stara Pazova 1078, 1079, 1091-1095, 1105, 1114, 1115, 1117, 1180-1182, 1204, 1206, 1221, 1418, 1419, 1449, 1453, 1476, 1541, 1581,

1605, 1618, 1622, 1623, 1630, 1634, 1638, 1647, 1658, 1667, 1686, 1695, 1711, 1721, 1758, 1765
Atelje, Beograd 478, 484, 1414, 1477, 1493
Beogradsko dramsko pozorište, Beograd 1077, 1116
Centar za kulturu "Olga Petrov", Pančevo 174, 867, 1005, 1170, 1198, 1221, 1414
Crnogorsko narodno pozorište, Titograd 109, 110
Dečje Kulturno-umetničko društvo "Guliver", Banatski Dvor 1529
Dečje pozorište "Kurir Jovica", Subotica 930-947, 1083, 1086, 1133, 1134, 1146, 1154, 1178, 1187, 1211, 1213, 1404, 1683
Dom kulture, Banatsko Novo Selo 1579, 1617, 1645
Dom kulture, Beočin 138, 139
Dom kulture, Čoka 1530
Dom kulture, Pećinci 1385
Dom kulture, Sivac 1357, 1569
Dom kulture "Vuk Karadžić", Bačko Gradište 1362
Dom kulture "Vuk Karadžić", Bećej 1337, 1374, 1382, 1471, 1503, 1520, 1524, 1613, 1635, 1649
Dom mlađih, Zrenjanin 1519
Dramska sekcija Kulturno-umetničkog društva "Marija Pajčić", Novo Miloševo 1387
Dramska sekcija Osnovne škole "Feješ Klara", Kikinda 1606
Dramska sekcija Osnovne škole "Moša Pijade", Uzdin 1401, 1720
Dramski studio, Pećinci 1377

Grupa "Scraphin tanz", Novi Sad 1532, 1533

H-pozorište, Novi Sad 1028, 1028b, 1034, 1046a, 1046b, 1046c, 1046d, 1065, 1500

Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb 371, 379, 388, 391, 395, 476

Jugoslovensko dramsko pozorište, Beograd 13, 115, 116, 1075, 1082

Kabare "Pištike", Novi Sad 1318, 1319, 1326, 1328, 1335, 1338, 1344, 1349, 1354, 1359, 1364, 1365, 1375, 1376, 1380, 1388, 1390, 1392, 1399, 1437, 1444, 1462, 1501, 1610

Kamerina scena "Miroslav Antić", Senta 1528, 1683

Kamereno pozorište muzike, Novi Sad 1074, 1085, 1107

Knjevski teatar 324, 344

Kulturno-obrazovni centar, Novi Kneževac 1439, 1456

Kulturno-prosvetno društvo "Đetvan", Vojlovica 1315

Kulturno-prosvetno društvo "Đura Kiš", Šid 1424, 1463, 1480, 1502, 1516, 1546, 1566, 1591, 1611, 1628, 1640, 1678

Kulturno-umetničko društvo, Erdevik 1585, 1780

Kulturno-umetničko društvo "Atelje mlađih", Pančevo 1360, 1371, 1373, 1723a

Kulturno-umetničko društvo "Bratstvo-jedinstvo", Mali Idoš 1380, 1644, 1666, 1688

Kulturno-umetničko društvo "Bratstvo-jedinstvo" Rusko Selo 1333, 1341, 1427, 1448

Kulturno-umetničko društvo "EdSeg", Kikinda 870, 1327, 1348, 1423, 1450, 1460, 1510, 1696, 1734
Kulturno-umetničko društvo "Jakim Hardi", Bački Petrovac 1574
Kulturno-umetničko društvo "Jedinstvo", Bajmok 1431, 1691, 1701, 1737, 1746
Kulturno-umetničko društvo "Karpati", Titov Vrbas 1331, 1457, 1554, 1572, 1680
Kulturno-umetničko društvo "Košut Lajoš", Kruščić 1782
Kulturno-umetničko društvo "Lipar", Lipari, 1496
Kulturno-umetničko društvo "Mihai Eminescu", Straža 1620
Kulturno-umetničko društvo "Moric Žigmund", Doroslovo 1437
Kulturno-umetničko društvo "Nepker" iz Subotice 747, 777, 873, 876, 1409, 1446, 1512, 1776, 1779
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor", Bečeji 1474, 1520, 1522, 1670, 1710, 1722, 1725
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor" Kupusina 1526, 1669, 1715
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor", Mali Idoš 1501
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor", Mužlja 1601
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor", Novi Sad 889, 1338, 1444
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor", Sombor 1451
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor", Torda 1547
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor", Zrenjanin 1479, 1481, 1492, 1583
Kulturno-umetničko društvo "Peteši Šandor" Žitište 1529
Kulturno-umetničko društvo "Senteleki Kornel", Sivac 1527
Kulturno-umetničko društvo "Sonja Marinković", Novi Sad 1714, 1740
Kulturno-umetničko društvo "Stevan Sremac", Senta 1689
Kulturno-umetničko društvo "Taras Ševčenko", Đurđevo 1573
Kulturno-umetničko društvo "Žatva", Kucura 1570, 1655
Lenjingradski državni balet 307, 309, 312
Ljubavno pozorište = Love Theathre, Njujork 770, 772, 773, 776, 778-780

Malo pozorište, Pećuj 478, 485
Medunarodna glumačka trupa "Sveti Genezius" 1747, 1752, 1760, 1778
Nacionalni balet, Pećuj 416, 417
Narodno amatersko pozorište, Kikinda 1334, 1342, 1347, 1350, 1355, 1356, 1369, 1379, 1386, 1397, 1405-1407, 1411, 1413, 1426, 1432, 1478, 1511, 1544, 1571, 1587, 1636, 1668, 1731, 1732, 1735, 1736, 1738, 1748, 1750, 1753-1757
Narodno pozorište, Beograd 184, 403, 414, 1025, 1368
Narodno pozorište, Bitolj 879
Narodno pozorište, Budimpešta 480, 513
Narodno pozorište, Eger 221
Narodno pozorište, Kruševac 274, 276, 278
Narodno pozorište, Paraćin 1607, 1626
Narodno pozorište, Pećuj 1322, 1382, 1384, 1400, 1410, 1415, 1467, 1473
Narodno pozorište, Pirot 1494
Narodno pozorište, Segedin 470, 519, 1343, 1346, 1353, 1362, 1619
Narodno pozorište, Sombor 11, 42, 89, 534, 540, 629-732, 1039, 1048, 1049, 1051, 1053, 1060, 1068, 1080, 1081, 1084, 1088, 1102, 1106, 1194, 1221, 1235
Narodno pozorište – Népszínház, Subotica 9, 10, 733-929, 1033, 1066, 1068, 1073, 1083, 1086, 1098, 1107, 1114, 1154, 1164, 1213, 1221
Narodno pozorište, Temišvar 988, 989-992, 1013-1015
Narodno pozorište, Zemun 1100
Narodno pozorište "Katona Jože", Kečkemet 1039, 1366, 1381, 1391, 1398, 1425, 1436, 1489, 1537, 1662, 1674
Narodno pozorište "Sterija", Vršac 948-979, 1048, 1049, 1051, 1053, 1068, 1163, 1167, 1173, 1216, 1221
Narodno pozorište "Toša Jovanović", Zrenjanin 980-1027, 1048, 1049, 1051, 1053, 1142, 1144, 1146, 1155, 1156, 1158, 1160-1162, 1165, 1168, 1184, 1221, 1253, 1430, 1583
Novosadsko pozorište – Újvidéki Színház, Novi Sad 456-571, 777, 1046d, 1048, 1049, 1051, 1053, 1057, 1058, 1066, 1068, 1106, 1111, 1176, 1199, 1207, 1220, 1221, 1225, 1257, 1267, 1335

Omladinsko amatersko pozorište Dramska radionica "Centar", Zrenjanin 1046a, 1441, 1464, 1567, 1651, 1704

Pančevački teatar, Pančeva 1030-1032, 1082, 1493

Pionirsko pozorište, Titograd 935

Pozorišna družina "Subnor bluz", Novi Sad 463, 1363

Pozorište "Aleksandar Duhnović", Prjašov 1468, 1751, 1764

Pozorište "Dobrica Milutinović", Sremska Mitrovica 1068, 1116b, 1125, 1127, 1186, 1191, 1238, 1494, 1509, 1543, 1624

Pozorište "Domino", Budimpešta 1588

Pozorište "Duško Radović" 523, 981, 1003, 1337

Pozorište "Gárdony Géza", Eger 499, 500, 1057

Pozorište "Gardoš", Zemun 1116

Pozorište "Heveš Šandor", Zalaegerszeg 221, 1007, 1062

Pozorište "Joakim Vujić", Kragujevac 176-180

Pozorište lutaka, Niš 954

Pozorište lutaka, Priština 944

Pozorište lutaka "Pinokio", Zemun 945

Pozorište "Madač", Budimpešta 1409, 1664

Pozorište mlađih, Novi Sad 572-619, 1145, 1172, 1175, 1464

Pozorište na Terazijama, Beograd 1025, 1374, 1420

Pozorište "Radnoti", Budimpešta 1642

Pozorište "Studio Hinderik", Holandija 1602

Pozorište "Talia", Kaša 466, 783, 1029

Rusinski narodni teatar "Dada", Ruski Krstur 1316, 1336, 1351, 1389, 1394, 1395, 1421, 1422, 1466, 1468, 1482, 1483, 1548, 1550-1552, 1568, 1648, 1654, 1656, 1657, 1681, 1692, 1707, 1708, 1717, 1726, 1728, 1729, 1751, 1764, 1783

Salašarsko pozorište 1028a, 1052, 1054, 1111a, 1116a, 1128

Srpsko narodno pozorište, Novi Sad 1-455, 961, 1024, 1025, 1033, 1048, 1049, 1051, 1053, 1058, 1060, 1066, 1068, 1078, 1079, 1081, 1084, 1088, 1091, 1092, 1094, 1098, 1102, 1105, 1111, 1115, 1191, 1194, 1221, 1247,

1249, 1260-1262, 1272, 1281, 1284, 1297, 1305, 1306, 1308-1310, 1774

Teatar "Bojan Stupica" 1044

Teatar pokreta "Jel", Pariz 734, 829, 853, 858, 1043, 1067, 1069, 1071

Teatar Song-song", Tajvan 932, 933

Teatar "Verdi", Trst 430

Univerzitetko pozorište "Talija" 544

Zvezdara teatar, Beograd 1396, 1426, 1432

REGISTAR NASLOVA

A zatim ćemo crći / T. Zálan 197, 1028, 1028b, 1034, 1046a, 1046b, 1046c, 1046d, 1065

Advokat Patlen 478, 484, 1477

Altum silencijum / S. Divljaković 416, 417

Ana je samo jedna / M. Kamoleti 1438, 1446, 1508

Andora / M. Friš 197, 521, 1052, 1054, 1320, 1329

Anita Berber / N. Kokotović 830

Antigona 480

Arsenije i narod njegov 1713

Audijencija / V. Havel 90, 167, 173, 175, 191, 193, 195, 200, 208, 220, 222, 279

Avrame, Avrame / J. Tamaš 623a

Boje praznine / B. Pleša 1248, 1270, 1271, 1273, 1303

Bajka o kralju jelenu / K. Goci 1168, 1171

Bajka o Majušku / K. Novak 1022

Bajka o poštanskom sandučetu / Z. Popović 589, 600, 601

Baal / B. Breht 115, 116

Balada o Roža Šandoru 1423

Banović, Strahinja / B. Mihajlović Mihiz 140-146, 150, 151, 169, 179, 192, 196, 198, 199, 204, 240, 1053, 1254, 1256

Bašta, pepeo / D. Kiš 922

Bela kafa / A. Popović 72, 99, 124-127, 129-131, 133, 135, 136, 147-149, 153-

157, 159, 160, 162, 181, 183, 185-188, 197, 211, 213, 215-219, 220a, 225, 229,

234, 238, 239, 241-244, 249a, 250-254, 256, 258, 263-266, 268, 269, 275, 277,

281, 283, 286, 287, 290, 291, 293, 295-303, 1053, 1060, 1066, 1078, 1079,

1081, 1084, 1088, 1091-1095, 1102, 1105, 1115, 1249, 1494

Bezimena predstava / G.F. Lorka 1637

Bidreman i palikuća / M. Friš 457-462, 464, 465, 494

Bloody Mary / G. Lendel, R. Šerbedžija 781

Brada / Ž. Pavlović 107, 787-789, 791

Buba u uhu / Ž. Fejdo 476

Budi dobar svet do smrti / Ž. Moric 524-527, 529, 535, 539, 551, 553, 1106

Crvenkapa / S. Jelić 576

Čarobne ptice / po Grimu J. Stupar 615

Čarobnjak iz Oza / F. Baum 796, 1370, 1430

Časna smrt umreti za domovinu 897

Čekajući Fortinbrasa / D. Knežević 93-95, 98, 101, 103, 108, 111, 112, 119, 1247

Češalj / F. Hadžić 1496

Čovak nije mašina / T. Popesku 1579, 1617

Črveni dolaze 1464, 1567

Čudan par / N. Sajmon 519

Čudotvorac / D. Kiš 905, 910, 911, 918

Čelava pevačica / E. Jonesko 523

Deco volimo se 1491

Dete i pozorišna umetnost / M. Misailović 1300

Deveta defanziva / S. Koprivica 463, 1363

Didinine čerke / V. Eftim 1595

Divlje patke / H. Ibzen 963, 966-968

Dom Bernarde Albe / F.G. Lorka 457, 544, 852, 1040

Don Kihot / L. Minkus 311

Dobrica Milutinović: kazivanja i sećanja / S. Simić 1230, 1381

Dragi moj lažljivče / Dž. Kilti 964

Dramaturgija kostimografije / M. Misailović 1255, 1288, 1289

Društvo ubica / R. Tomas 728

Đila Petra 1138

Ema i Celestina / P. Vojnić Purčar 621

Esterhazi / D. Kiš 926

Figarov pir / V.A. Mocart 414

Florentinski šešir / E. Labiš 508, 632, 633, 637, 640, 641a, 660, 663, 675, 680, 693-695, 698, 716, 1039, 1060, 1081, 1084, 1088, 1102

Franja i Milica / M. Zablečanski 1360, 1373

Gavran / K. Goci 943

Gde je nestalo... 1713

Glumac... je glumac... je glumac / Z. Sokolović 700

Golubnjača / J. Radulović 176-180

Gordana / L. Kostić 672

Gospodica Julija / A. Strindberg 819, 823

Gozba usred kuge / A. Puškin 809, 810, 887, 888, 1073, 1107, 1114

Grobniča za Borisa Davidovića / D. Kiš 892

Happy days / po Becketu 1035, 1036, 1073, 1074, 1107, 1226-1229

Hej, dodite da pišemo o ljubavi / Lj. Ršumović 617

Hromi petlić / R. Mosova 587

I tako dalje / A. Čehov 1593, 1604, 1627

Idem u lov / Ž. Fejdo 956, 957

Igra u dvorcu / F. Molnar 481, 489, 531

Igrajmo se zajedno 1683

Intimni razgovori / V. Havel 969

Isus Hristos superstar / M. Hubaija 1357

Izazivačkiše / N. Ričard Nasha 466

Izbiračica / K. Trifković 1689

Izgubljeni snovi 1138

J.S. život i vreme / J. Siveri 880, 881, 884

Ja i moj mali brat / Esemann-Szilágy 1343, 1346, 1353, 1362, 1436

Ja, Širli / V. Raselj 889, 1588, 1688

Java u Snovigradu / S. Stanišić 597

Janošik / S. Štepka 1487, 1558

Java u Snovigradu / S. Stanišić 577, 597

Jedan poljubac i ništa više / M. Ajzman 1662

Jedna luda čini sto / M. Sila, G. Vasari 1701, 1737

Jelen u oblacima / G. Stojković 1360

Jerma / F.G. Lorka 948-952, 955

Jubilej / A.P. Čehov 1559

Kabare / M. Nikolić 174, 189, 700, 867, 1005, 1030, 1032, 1170, 1198, 1221, 1371

Kako vam drago / V. Šekspir 221, 499, 500

Kalo Mitraš / M. Klíma 583, 1145

Kamerne muzika / A. Kopitar 1077, 1104

Kanon 1034

- Karlo drugi omadijani / B. Barns 17
 Kir Janja / J.P. Sterija 1350
 Kirija / B. Nušić 797, 798, 800, 833
 Knez Igor / A. Borodin 434, 436
 Koje drvo rada istinu 1606
 Kolaž rapsodija / F. List 348
 Komedija vremena = Comedia tempio 829, 843, 853, 875, 1043, 1067, 1071
 Koncert za violinu i orkestar E-dur / J.S. Bach 348
 Kontrabas / P. Šiškin 523, 1025
 Konjić grbonjić / R. Ščedrin 19, 311
 Konjska balega / O. Tolnai 493, 497, 501-503, 507, 512, 514, 532, 1053, 1066
 Kraj vikenda / M. Kapor 1024, 1624
 Kralj jeten / K. Goci 994, 996, 1183, 1214
 Kraljevstvo za konja / L. Kopecki 457, 471, 473, 479, 505
 Krčma pod kestenom / T. Hlebnikov 1458
 Kubo / J. Holog 1742
 Kuća na dve vode / M. Petrović 1307
 Kukaviće gnezdo 470
 Kus petlić / A. Popović 1355, 1607, 1626
 Laki moral / N. Manfred 1642
 Labudovo jezero / P.I. Čajkovski 324, 344
 Laza Kostić - Medu javom i med snom / P. Marjanović 223, 224, 226, 236, 259, 1308
 Lazar, veliki knez / Z. Kostić 274, 276, 278
 Laža i parača / J.P. Sterija 1507
 Lepeza Ledi Vindermir / O. Vajld 641, 642, 644-647, 653, 725
 Leva guska / S. Stanković 578
 Lice / S. Mrožek 480, 482
 Liliom / F. Molnar 777
 Liliomfi / E. Sigligeti 221, 1007, 1062
 Luda devojka / M. Ašar 563-566
 Luda Mači / I. Balog 1178
 Lutka sa crvenom kapom / S. Stanković 584, 595
 Ljubavi Džordža Vašingtona / M. Gavran 267, 270-273, 282, 284, 285, 288, 292, 294, 1018-1021
 Ljubavni napitak / G. Doniceti 437, 442
 Ljubavni napitak / F. Hadžić 1683
 Ljubica prvo lice množine / M. Vučetić 1464, 1521, 1550, 1657
 Mačka u džaku / M. Ajzman 1391, 1537
 Magična cucla / M. Katarina 588
 Mágnás Miská 1619
 Majka Hrabrost / B. Breht 983, 984, 987
 Majstor i Margarita / M.A. Bulgakov 603, 604
 Mala / R. Pavlović 638, 666, 677, 1053
 Mala ruža / S. Stanković 1142, 1144, 1146
 Malogradanska svadba / B. Breht 981, 1337
 Mandragora / N. Makijaveli 1747, 1752, 1760, 1778
 Mangup ispod Poljane / Lj. Zeljenke 1486
 Mansarda / D. Kiš 905, 912, 917, 918, 925
 Mara Sad / P. Vajs 1330
 Meda Rin Čim Či 945
 Medved / A.P. Čehov 1559
 Mera / B. Breht 1023
 Meteor / F. Direnmat 545, 549, 556
 Misa u A-molu / D. Kiš 901, 902, 923
 Mistični obrazci sestre Marijam / Đ. Papharhaji 620
 Mjau kakva frka 572
 Mocart i Salijeri / A. Puškin 809
 Moj dvorac / J. Jirek 1466, 1482, 1483, 1552, 1654
 Molitva na jezeru / N. Velimirov 1635
 Nabuko / Đ. Verdi 430, 468
 Nada 846
 Naftalin / J. Heltai 1510, 1734
 Namrgodenova baba / L. Dvorski 931, 1146, 1178, 1404
 Narodni poslanik / B. Nušić 816, 818, 821, 822, 824, 825, 868, 1044, 1066, 1075, 1082, 1509
 Natalka, kraljica peščakog ostrva / Đ. Papharhaji 1394, 1568, 1707, 1708, 1717, 1726, 1729, 1751
 Navala / S. Koprivica 1396
 Nerazjašnjeno ubistvo 793
 Nestašni miš 944
 Nestrpljivi ljubavnici 1666
 Nojeva barka / N. Kokotović 812-815, 830, 832
 Norma / V. Belini 400
 Nova audicija 1518
 Novi život / A. Obre 722-724, 727
 Novosadska pozorišna režija 1945-1974 / P. Marjanović 1294, 1297-1299, 1304, 1309, 1313
 Obućar i davo / A. Šenoa 1548
 Obećenjak / B. Pekić 109, 110
 Očevi i oci / S. Scelenić 46, 228, 230-233, 245, 247-249, 252, 255, 257, 260-262, 1310
 Od onih koji su ostali / S.V. Domazet 1295
 Ona koja jednom beše lepa žena majstora za šlemove 776
 Opera za dva dinara / B. Nušić 793, 795, 797, 802, 803, 805, 868
 Opera za tri groša / B. Breht 483, 485, 1410
 Oružje, zbogom / S. Koprivica 1519
 O, ti lepi dani / S. Becket 1103
 Otac Sam / D. Kiš 905, 915
 Otkrovenje / A. Arto 1047, 1532, 1533
 Otvoreni brak 1409, 1664
 Ovo ima 1520, 1722, 1725
 Pajaci / R. Leonkaval 46, 408, 410, 415, 420, 423, 427, 443
 Patkica žutkica / Gerantova, Guravičova 616
 Patnje gospodina Mokinpota / P. Vajs 137-139, 152, 158, 161, 168, 170, 184, 204, 235, 961, 1186, 1191, 1221
 Pekinska patka 858
 Pepljuga / J. Zlodre 582, 648, 650, 945
 Peščana jama 1602
 Peščanik / D. Kiš 915
 Petak, subota, nedelja / Z. Varga 1527
 Podzemna republika / J. Plevneš 879
 Pohvala ludosti / E. Roterdamski 970
 Pokondirena tikva / S.P. Sterija 1429, 1433, 1585, 1739, 1780
 Portret / S. Mrožek 513
 Pozorišni život u Srbiji 1944-1986 / P. Volk 1238, 1253, 1257, 1267, 1285
 Pozorište i glijotina / A. Popović 1243
 Pozorište iracionalnog / D. Babić 1240, 1241, 1244
 Pravi cirkus / J. Rechte 1598, 1613
 Priča o levoj guski / S. Stanković 591
 Prodana nevesta / B. Smetana 72, 325, 328, 345-347, 349, 353, 421
 Profana liturgija / B. Kovač 1085
 Profesionalac / D. Kovačević 954, 1053, 1163, 1167, 1169, 1173, 1221, 1426, 1432, 1620
 Prosidba / A.P. Čehov 1559
 Prvo dvorište 1714, 1740
 Put u Nikaragvu / D. Kiš 905, 912, 922
 Putujuće pozorište Šopalović / Lj. Simović 1109, 1110, 1113a, 1609

- Radoznao slonče / N. Kisjan 585, 594
 Radionica filma i pozorišta 855, 864a
 Rani jadi / D. Kiš 895, 921
 Ranjeni orao / Mir Jam 962
 Rat u spačaoj sobi / P. Kohout 536,
 537, 542, 546-548, 550, 557, 562, 568,
 1111, 1191
 Reče mi jedan čoek 543
 Rodoljupci / J.P. Sterija 1407, 1411,
 1511, 1636, 1659, 1687, 1731, 1732,
 1736, 1750, 1753, 1754, 1756
 Redov sa žutim dugmetima 1529
 Revizor / N. Gogolj 826, 856, 859, 861-
 864, 866, 869-871, 882, 885, 1164, 1190,
 1221
 Roda 1348, 1450, 1734
 Rokenrol za decu / Lj. Ršumović 935
 SOS - Spasite naše duše / M. Benka
 1078, 1079, 1091, 1092, 1094, 1095,
 1105, 1114, 1115, 1180-1183, 1204,
 1221, 1417, 1418, 1449, 1453, 1476,
 1574, 1581, 1605, 1618, 1622, 1623,
 1630, 1634, 1638, 1647, 1658, 1667,
 1686, 1695, 1711, 1743, 1758, 1786
 S.O.S. / J. Solović 1574
 San letnje noći / V. Šekspir 1747
 Sastanak 1385
 Száz év színház / L. Gerold 872, 1287
 Sh'ma (Slučaj) / M. Subotić, Suki Džon
 311
 Sedam zmaja 846
 Sendvič / E. Kiralj 1063, 1085
 Seoska lola / E. Tot 486, 487, 490-492,
 504, 506, 533
 Seviljski berberin / Đ. Rosini 988-990
 Silom muž / Ž. Fejdo 1334, 1347
 Simon čudoivorac / D. Kiš 909
 Slava Svetog Stevana / M. Krleža 467
 Slepí miš / J. Štraus 387, 406
 Sluškinje / N. Nalješković 657
 Seoba Srba 1393
 Smejati se nije greh 1322
 Smetovi / V.V. Hurban 1352, 1361,
 1721, 1730
 Snežana i sedam patuljaka / V. Grim
 593
 Snežna kraljica / B. Mrkšić 579, 599
 Spiritus anima corpus / G.V. Marina
 1621
 Srećni dani / S. Beket 1035, 1223, 1226-
 1229
 Srećno kraljevstvo / P. Gregor 1389,
 1394, 1484, 1551, 1656, 1692
 Staklena menažerija / T. Vilijams 267
 Stari kočijaš Petra Trećeg / A. Kocebu
 1787-1789
 Staro leto / L. Lajti 1039, 1366, 1398,
 1674
 Staza divljači / F.K. Krec 1493
 Stranice života 416, 417
 Strankadžije ilići neki Sterija piše Rodoljupce / Z. Dorić 534, 540, 658, 664,
 668, 669, 678, 679, 681, 684-687, 689,
 690, 692, 696, 699, 701-704, 706, 708,
 729, 1189, 1194, 1215, 1221
 Sto godina pozorišta / L. Gerold 872,
 1287
 Stvaranje sveta / A. Petrov 418, 419,
 426, 429, 432, 433, 440, 441, 444
 Stvaranje sveta i ostale stvari / A. Miler
 511, 518, 522, 528
 Sumnjivo lice / B. Nušić 837
 Sveta Vojvodina ili muško / M. Crnjan-
 ski 128
 Sveti Georgije ubiva aždahu / D. Kovačević 118, 120, 122, 123, 132, 134
 Svetislava i Mileva / M. Nikolić 106, 121,
 182, 1111
 Svetski rat / B. Nušić 1600
 Svi predsednički kandidati / S. Kovačević 1465
 Svita u Ha-molu / J.S. Bah 348, 350
 Šaljivica / P. Riznič 1517, 1531, 1570
 Šcherezada / M. Prpa 307, 309
 Šest lica traže pisca / L. Pirandelo 1597
 Šest pingvinčića / B. Aprilov 572, 590,
 598
 Šećinja po tvrdavi '77 1489
 Škola za žene / Molijer 563, 569
 Šopenijada 307, 309
 Šta je sobar video / Dž. Orton 713, 714,
 717, 720, 721
 Šta jaje daje / Z. Krilić 936
 Šta je to je 1670, 1710
 Tako je govorio Broz / T. Arsić 662,
 1368, 1513
 Talija i Klio: iz istorije srpskog pozorišta
 i drame / B. Kovaček 1274, 1306
 Tartif / Molijer 1025, 1374
 Terezijanski garnizon / M. Krleža 1422
 To ima / D. Lajber 1663
 Tragom izgubljenog vremena / M. Prust
 830, 857
 Travijata / Đ. Verdi 400, 445, 1013-
 1015
 Tri čekića (o srpu da i ne govorimo) / D.
 Leskovar 280
 Tužna je nedelja / P. Miler 538, 554,
 555, 558, 560, 567
 Tužna komedija po Luki / D. Kovačević
 1426
 U svetu muškaraca / D. Radović 1497
 Učene žene 1025
 Ukokaj moga muža / A. Nikolaj 1011
 Umorni komad / N. Rončević 1528,
 1530
 Uobraženi bolesnik / Molijer 1427, 1448
 Vaga i škorpija / A. Farago 625
 Valcer uz sveće / Giegera-Szántoa 1382,
 1400, 1415, 1467
 Veče Laze Kostića 210, 212
 Veče u belom / J.S. Bah, F. List 308,
 318-320, 322, 323, 326, 329, 342, 343,
 350-352, 354
 Večera u Budimu / K. Noti 1451, 1669,
 1715
 Večera u pogrebnom poduzeću / J. Brešan 1614
 Velika ptica / M. Kanjuh 1457, 1554,
 1572, 1680
 Veliki Mak / E. Koš 987
 Venecijanka 1393, 1416, 1716, 1723,
 1724
 Vernisaž / V. Havel 1569
 Veseli voz / R. Pavelkić 581
 Vi ste moje svetlo / M. Žiraš 623, 1549
 Vila „Rajski mir“ / R. Marušić 1018-
 1020
 Vitez Janoš / J. Aranji 624
 Vladimir Marenić scenograf i kostimografi / O. Milanović 1296
 Vlast / B. Nušić 998, 999, 1001, 1002,
 1004, 1010, 1017, 1024, 1053, 1156-
 1158, 1162, 1165, 1192, 1221
 Voda / R. Domanović 983, 985, 987,
 990-992, 1003
 Vojcek / G. Bihner 498, 510, 517, 521,
 530, 531, 1176, 1193, 1199, 1207, 1208,
 1214, 1220, 1221
 Volite Mesalinu / A. Sabo Paloc 1499,
 1540
 Voljevnici / S. Tomović 603, 608, 611,
 1175
 Vratite mi školske pare / F. Karinti 1701
 Vragolanka / L. Herold 402, 404, 405,
 409, 411, 412, 425, 428
 Vunena priča / L. Brašovanova 1606,
 1608, 1184
 Zaigratje s nama / J. Mokoš 940, 941,
 944

Zbrka u pozorištu ili tako nešto / S. Cvetković 1921
Zeka, zrika i jagnje / O. Mihaljević 575, 596
Zimski dvorac / N. Romčević 1571, 1587
Zoo priče / E. Olbi 1651, 1704
Zubobolni lav / E. Lazar 1573
Žar ptica 416, 417
Žena koja ljubi / L. Siladi, B. Zerković 1381, 1425, 1436, 1474, 1507, 1522
Žene, ah te žene / A. Nikolaj 605, 606, 610, 614
Žene u narodnoj skupštini / Aristofan 163, 164, 166, 201, 207, 209, 214, 1305
Ženidba / N. Gogolj 1316
Ženski rok 'n folk bend / Ž. Anuj 995, 997
Žizela / A. Adam 311, 358, 389, 390, 393
Život kralja Kvažibasa 1720
Žuti redov / M. Erdelji 1547

IMENSKI REGISTAR

A.B. 1317
A.I. 744, 745
A.M. 754, 766, 779, 787, 792, 821, 834, 850, 851, 855, 856, 863, 877, 879, 898, 902, 904, 915, 916, 934-937, 940, 943, 945, 946, 1083, 1133, 1139, 1154, 1213, 1276, 1370, 1479, 1512, 1513, 1776, 1779, 1781
A.R. 643
ay 1318
Adam Adolf (Adam Adolphe Charles) 358, 389, 390
Adamov, Marija 415, 420, 436
Adžić-Ursulov, Bjanka 862
Alfanasjev, Olga 746
Ajzman (Eisemann), Mihalj 1537, 1662
Alčin, Aleksandar 865
Aleksandrović, Slavka 87
Almažanović, Radenka 87
Andersen, Hans Kristijan (Andersen Hans Christian) 599
Andrić, Momir 87
Andrić, Radmila 964
Andrić, Zlata 87
Antonijević, Jelena 150, 237, 279
Antonijević, Predrag 1396
Anuj, Žan (Anouïlh Jean) 641a, 995
Apija, Adolf 55, 142
Aradanin, I. 999
Aranj, János (Arany János) 624
Arčon, Rafael (Arcson Rafael) 801
Aristofan 163, 164, 166, 206, 207, 209, 214, 1305
Arok, Ferenc (Árok Ferencz) 771
Arsenov, Liliјana 1011
Arsenijević, Branislava 10
Arsić, M. 1731
Arsić, Tihomir 662, 1368, 1513
Arto, Antonen (Artoud Antonin) 1532, 1533
Ašar, Marsel (Achard Marcel) 563-566
Ašiku, Danijela 237
Ataljanc, Ašhen 403, 412
B.E.T. 854
B.F. 1666
b.c.v. Bartuc Gabriela
(bi) 1328
B.G. 1366, 1399, 1415
B.H. v. Hložan Borislav
B.J. 903, 1275, 1374, 1414
B.M. 307
B.T. 930
B.V. 1585
B.Z. v. Baraciuš Zoltán
Barbaci, Laslo (Babarczi László) 563, 569
Babić, Duško 1240, 1241, 1244
Babić, I. 965
Babić, Ksenija 87
Babić, Seja 571
Bačić, Suzana 395
Bačilja, Katarina 899
Bada, István (Bada István) 1326
Bagoši Laslo (Bagosi László) 467, 483, 485
Bah, Johan Sebastian (Bach Johann Sebastian) 311, 317, 318, 320, 321, 323, 342, 343
Bailović, Ljiljana 980, 981, 985, 986, 988, 996, 998, 1008, 1009, 1013, 1018, 1020, 1023, 1144, 1205
Bajić, Žika 85
Bajza, Viktorija 538
Bakalović, Saveta 71
Bakota, Arpad 1190, 1215a
Balaž, János (Balázs János) 1327, 1460
Balenović, Ivan 1740
Banjac, Mira 1087, 1090, 1101, 1464
Baraciuš, Zoltan (Barácius Zoltán) 734, 734a, 757, 761, 769, 772, 773, 781, 785, 790, 795, 799, 804, 806, 807, 811, 891, 892, 894, 895, 982, 993, 1016, 1111, 1370, 1431, 1440, 1688, 1737, 1746, 1755
Barbić, Stefanija 87
Barbu, Vasil (Barbu Vasile) 1401, 1720
Bartoš, Juraj 1428, 1514
Bartošova Svetluša (Bartošová Svetluša) 1429, 1780
Bartuc, Gabriela (Bartuc Gabriella) 28, 93, 97, 98, 100, 103, 125, 135, 137, 139, 141, 146, 147, 166, 173, 183, 211, 247, 324, 410, 456-459, 461, 464, 466, 469, 472, 473, 476-478, 480, 482, 485-487, 491, 492, 496-498, 500, 501, 507, 510, 518, 519, 528, 531, 536, 538, 554, 556, 558-560, 563, 564, 566, 569, 636, 646, 663, 666, 667, 682, 700, 719, 777, 780, 784, 800, 810, 813, 815, 824, 830, 836, 844, 845, 860, 868, 869, 874, 882, 885, 907, 911, 917, 1002, 1028, 1029, 1031, 1037, 1046b, 1046d, 1047, 1048, 1052, 1059, 1062, 1064, 1066, 1070, 1072, 1076, 1091, 1095, 1103, 1111a, 1116a, 1233, 1602, 1622, 1667, 1747
Batić, Dragan 1327
Baum, Frank 1370
Beka Šandor 466, 1029
Beka Vasile (Beca Vasile) 1575
Beket Semjuet (Becket Samuel) 1107, 1223, 1226-1229
Belča, Dušan 1264
Belić, Dušan 23, 234, 1053
Belini, Vinčenco (Bellini Vincenzo) 400
Belović, Miroslav 999, 1002, 1422
Bence, Erika 723, 1637
Benka, Dušan 1433
Benka, Jozef 1798
Benka, Miroslav 1079, 1091, 1094, 1204, 1221, 1417, 1418, 1429, 1433, 1449, 1453, 1459, 1469, 1476, 1541, 1618, 1622, 1623, 1630, 1634, 1638, 1647, 1667, 1686, 1711, 1743, 1758, 1786
Besedeš, Istvan (Beszédes István) 1760
Berar, Đ. 989, 992
Berta, Ferenc 1472
Beserminji, Vladimir 1534
Bešenji, Ferenc 1475
Bičkei, Zoltan (Bicskei Zoltán) 829, 1069
Bihner, Georg (Büchner, Georg) 458, 510, 517, 530, 1176, 1199, 1221
Bilbija, Novak 61, 240
Bijeli-Hadžić, Jelica 67, 452, 1294
Bogdan-Popa, Valerija 345, 421
Bogdanov, Zoran 173, 193

- Bojić, Nenad 1571, 1587
 Bordaš, Timea (Bordás Tímea) 897
 Borodin, Aleksandar 434, 436
 Božičković, Marija 731
 Božović, Petar 543
 Božović, Slobodan 111
 Bradić, Nebojša 274, 276, 278
 Brankov, T. 1420, 1707
 Bratić, I. 751
 Brašovanova, Lada 1008
 Brečić, Petar 254
 Breht, Bertolt (Brecht Bertolt) 115, 116, 483, 980, 981, 983, 984, 987, 1023, 1410
 Brešan, Ivo 1614
 Brkić, A. 43, 184
 Bručić, Rudolf 407
 Bučevac, Zoran 767
 Bućućanu, Tamara 1599
 Budak, M. 49
 Bugariju, Stefa (Bugariu, Stella) 1217
 Bujzaš, Samuel 1758
 Bulatović, Milena 237
 Bulgakov, Mihail A. 603, 604
 Bulik, I. (Bulic I.) 1402, 1575, 1593, 1594, 1614, 1615
 Bulik, Nikolaje (Bulic Nicolae) 1485, 1576, 1596
 Buranji, Nandor (Búrányi Nándor) 750
 C.M. 952
 Cap, Mikola M. 1767
 Cerković, Bela 1507
 Cicka, Jan (Cicka Ján) 1403, 1458, 1472, 1486, 1504, 1515, 1525, 1535, 1577, 1741, 1775
 Cirba, Miroslav 1424, 1463, 1502, 1516, 1546, 1566, 1591, 1611, 1628, 1640, 1678
 Crnjanski, Miloš 128
 Čvejić, Vladaš 59, 61, 62, 75, 431
 Cvetanovski, Vlada 879
 Cvetković, Slobodan 19
 Cvijanović-Lotina, R. 179
 Cvijić, Milan 1658
 Č. Mar. 1345
 Čakširan, A. 17, 26
 Čehov, Anton P. 1559, 1593, 1604, 1627
 Čirh, Miloranka 974
 Čizmaš, Jon (Cizmaš, Ion) 1536
 Čobanu, Niku (Ciobanu, Nicu) 1402, 1575, 1790
 Čokanović, Zlata 87
 Čolić, Nebojša 855, 864a
 Čordalič, Béla (Csordalics, Béla) 762
 Čordaš, Mihalj (Csordás Mihály) 465, 479, 512, 539, 805, 852, 857, 866, 1057
 Čumić, V. 544, 578-583, 585, 586, 588-592, 594, 601, 1245, 1257
 Čurčić, Lazar 1266, 1284
 Čurčić, Marija 1118
 Ćetković, Stela 235
 Ćuk, Dragan 982, 986, 1012, 1016
 D.B. 1750
 D.B.A. 1753
 D.D. 523
 D.D. 995, 1151, 1157, 1158, 1161, 1162, 1168, 1169, 1181, 1182,
 D.J. 1323, 1341, 1347, 1367, 1456, 1522, 1562, 1563, 1641
 D.K-n v. Kecman, David
 D.M. 1547
 D.R. 1378, 1393, 1416, 1496, 1697, 1698, 1745
 D.T. v. Tašlić, D.
 Davić, Aleksandar 1063
 Damjanov, Sava 568
 Debreci, Deneš (Döbrei Dénesz) 734
 Demirović, S. 1754
 Deskačev, Stevan 71
 Diković-Curguz, Danica 1254
 Dimitrov, Lj. 1716, 1723, 1732
 Dinjaški, Ksenija 329, 355, 363, 438, 454
 Direnmat, Fridrich (Dürenmatt Friedrich) 545, 549
 Dobervil, Žan 411
 Dobrinović, Jeca 71
 Dobrinović, Pera 71
 Domanović, Radoje 980, 983, 985, 987, 990-992, 1003
 Domazet, S.V. 1295
 Dominikue, Horhe (Dominique Jorge) 846
 Doniceti, Gaetano (Donizeti Gaetano) 437, 442
 Dorča, Jan (Dorča Ján) 1539, 1730, 1785
 Dorča, Vladimir (Dorča Vladímir) 622, 1452, 1469, 1759, 1777
 Dorić, Radoslav Zlatan 78, 484, 534, 540, 657, 658, 664, 668, 669, 678, 679, 681, 682, 684-687, 689, 690, 692, 696, 699, 701-704, 706, 708, 729, 998-1002, 1004, 1010, 1124, 1189, 1221, 1477
 Dotlić, Luka 87
 Dragović, Goran 78
 Draguća, Simion (Draguța Simion) 971a
 Draškić, Ljubomir 481, 508, 630, 637, 640, 660, 663, 675, 694, 695, 698, 716, 970, 1039
 Dravić, Milena 1497
 Dudaš, Karolj (Dudás Károly) 746, 755, 768
 Dudaš, Ljubica 1550, 1657
 Dudaš, V. 1717, 1726
 Dudašova, Ana (Dudášová Anna) 1352, 1361, 1434, 1487, 1693, 1739
 Dudkova, Gabriela (Dudková Gabrielala) 295
 Durić, M. 1078, 1623
 Dušanović, Jevta 71, 600, 601, 609, 612, 613
 Dušanović, Zoran 1371
 Dvorski, Ladislav 1146, 1178
 Đ.B. 991
 Đ.P. 1711
 Đ.V. 635, 1464
 Daković, Andela 380
 Đerfi, Šandor (Győrffy Sándor) 719
 Đerfi, Zoltan (Győrffy Zoltán) 1637
 Đerić, Zoran 1114, 1121, 1291-1293
 Đokić, Svetlana 729, 924, 730
 Đordesku, Kamila 1595
 Đorđević, Simonida 1635
 Đukić, Georgije 1273a
 Đukić, Miodrag 696
 Đurđević, Gordana 61, 227, 237, 238, 241, 280
 Đurićin, Rada 970
 Đurković, Dimitrije 128, 1296
 Đurković, Valerija 1255
 Đunja, Mirko 1569
 E.G. v. Greoneant, Eufrozina
 E.L. 1348, 1404
 E.O. 1679
 Eštim, Viktor 1595
 Erčić, Vlastimir 1266, 1284
 Erdelji, Jakim 1574
 Erdelji, Mihalj 1547
 Erši, Istvan (Érsi István) 482
 F. 12
 F.A. 1673
 F.Gy. v. Fülöp György
 F.H. 1750
 F.L. 1668
 F.U. 269
 Farago, Árpád (Faragó Árpád) 488, 496, 516, 559, 873, 1057, 1096, 1702

- Farago, Atila (Faragó Attila) 108, 169,
 222, 275, 489, 499, 513, 625
 Farago, Edita (Faragó Edit) 477, 1752
 Feher, Roža (Fehér Rózsa) 435
 Fejdo, Žorž (Feydeau Georges) 476,
 956, 957, 1334, 1347
 Feješ, Eerd (Fejes György) 1209
 Feješ, Silvester 1111
 Fekete, László (Fekete László) 1756
 Ferari, Rahela 1242
 Filep, Dárd (Fülöp György) 103, 147,
 283, 312, 325, 327, 366, 401, 468, 521
 Filep, Gábor (Fülöp Gábor) 625
 Filip, O. 1618, 1658
 Florianova, Milena 1791, 1796
 Fodor, Antal 318, 320, 321, 323, 326,
 342, 343
 Fokin, M. 307
 Foretić, Dalibor 188, 256
 Frank, Zoltan 1039
 Franjo, Žužana (Franyó Zsuzsanna)
 456, 496, 570, 1057
 Frelih, Emil 1270
 Fris, Maks 457-460, 462, 464, 465, 494,
 1052, 1054, 1320, 1329
 Francistiova, Ana (Francistyová Anna)
 1580
 (G.) 221, 281, 552
 G.I. 1567
 G.R. 1074
 g.g. 740
 ger 1603
 Gabor, Mikloš (Gábor Miklós) 513
 Gajčin, Mileta 87
 Gajić, Mile 254
 Gajin, B.M. 1418, 1476, 1638
 Galić-Petrovska, Slavica 445
 Gardinovački, Mirjana 237
 Gardinovački, Stevan 265, 277, 291,
 1215
 Garsija Lorka, Federiko (Garcia Lorca
 Federico) 544, 948-952, 955
 Gavran, Miro 267, 270-273, 282, 284,
 285, 288, 292, 294, 1018, 1020, 1021
 Georgijevski, Aleksandar 380
 Georgijevski, Ljubiša 1374
 Gernatova-Guravičeva 592
 Gerold, László (Gerold László) 181, 283,
 296, 504, 529, 532, 567, 571, 624, 786,
 872, 875, 1028a, 1054, 1096, 1097, 1106,
 1124, 1287, 1329
 Goci, Karlo 943, 994, 996, 1171
 Goduljan, Ala 440
- Gogolj, Nikolaj 826, 856, 859, 861-864,
 866, 869, 870, 885, 1221, 1316
 Golić, Slavko 986
 Gombaš, Gabriela (Gombás Gabriella)
 763
 Gotovac, Mani 234, 1042
 Govednik, Janez 449
 Gregor, Peter 1389, 1394, 1484, 1551,
 1656, 1692
 Greoneanc, Eufrozina (Greoneanu, Eu-
 frozina) 249a, 1435, 1470, 1488, 1505,
 1506, 1556, 1557, 1576, 1578, 1579,
 1595, 1596, 1616, 1617
 Grim, Vilhelm (Grimm Wilhelm) 593,
 615
 Grgurov, Milka 71, 649, 1234-1236,
 1245, 1246, 1250, 1251, 1258a, 1260-
 1262, 1269, 1272, 1286
 Grigorjev, Jurij 436
 Grigorjević, Bora 235
 Grubanov, Vladimir 993
 Grujičić, Nenad 568
 Guelmino, Šandor (Guelmino Sándor)
 494, 505, 514, 533, 553
 Gutović, Milan 543, 691, 700
 Gvozdanović, Eugen 10, 455
 Gvozdenović, Ljiljana 395
- H.A. v. Horvat, Andraš
 (hi) 796, 1007, 1024, 1155
 Hadži-Dimić, Mihailo 71
 Hadžić, Fadił 1496
 Hadžić, Lenka 71
 Hadžić, Miloš 23
 Hajduk, Mihajlo 1548
 Hajduković, Luka 1124, 1203, 1238,
 1285
 Halaku, Vasile 411
 Halaš, Peter (Halas Péter) 778-780
 Halasi, Imre (Halasi Imre) 524-527,
 529, 553
 Hansman, Ivan Jesenski (Hansman Ivan
 Jesenský) 620, 693, 1705
 Hardi-Kovačević, Irina 1549, 1551,
 1568, 1612
 Havel, Václav 90, 167, 173, 175, 191,
 193, 195, 200, 208, 220, 222, 279, 969,
 1569
 Heltai, Jene (Heltai Jenő) 1510
 Hercog, István 416, 417
 Hernjak, Dárd (Hernyák György) 486,
 487, 490-492, 504, 506, 533, 1028b,
 1046a, 1046b, 1046d, 1065
 Herold Luj Jozef, Ferdinand (Hérold
 Luis-Joseph-Ferdinand) 403-405, 411,
 428
 Hlebnikov T. 1458
- Hložan, Borislav 1, 58, 176, 407, 408,
 872, 1282, 1541
 Holog, Jozef 1742
 Homov, Sergej 1014
 Hornjak, M. 1517
 Horvat, Andraš (Horváth András)
 1198, 1199, 1204, 1207, 1209, 1601
 Horvat Katai, Eerd (Horváth Katalin
 György) 730
 Horvatov, Radovan 1456
 Hricova, Katarina (Hricová, Katarina)
 1449
 Hriješik, Tomaš (Hrišek, Tomáš) 1317,
 1490, 1564a
 Hromiš, Amalija 1570
 Hubai, Mikloš 1357
 Hudak, Štefan 1555, 623a
 Hudec, V. 13
 Hupko, István 878
 Hribar, Milka 380
 Hurban Vladimír V. 1352, 1361
- I.A. 1195
 I.D. 1394
 I.I. 1322, 1391, 1642, 1664, 1674
 I.T. 1740
 Ibzen, Henrik (Ibsen Henrik) 963, 966-
 968
 Ilić, Milivoj 216, 1081, 1088
 Ikrášev, Jelica 59, 61, 62, 74
 Ilić, P. 698
 Indin, Ivan 1035
 Ivanović-Arsenov, Liljana 1018-1021,
 1023
 Ivanji, Ivan 170
 Ivošević, Nikola 42, 670, 697
 Izelle, Karolj 1440, 1755
- J.B. 925
 J.C. v. Cicka, Jan
 J.D. 1395, 1721
 J.J. 632
 J.V. 1005, 1015, 1025, 1465, 1518, 1519,
 1651
 Jajčanin, Božo 237
 Jakovljev, Nadica 1142, 1152
 Jakovljević, Branislav 909
 Jakovljević, Dragan 1609
 Jakšić-Čolić, Snežana 855, 864a
 Janić, Siniša 1286
 Jankov, V. 1039, 1382, 1398, 1436,
 1445, 1598
 Janković, Pavle Šole 628
 Janoski, Miodrag 6, 7, 9, 14, 22, 25, 29-
 31, 49, 53, 78, 81, 165, 237, 313, 410,
 427
 Janjanin, Ostojá 395

Janjetović, Nada 1519
Jatić, Branislav 430
Jelić, Ferenc 897
Jelić, Staša 575
Jeremić, Maša 1107
Jevtić, Nikola 523
Jilek, Jan 1466, 1482, 1483, 1552, 1654
Joko, Kamaču 316
Joković, Slobodan 254, 699
Joković, Živomir 1252
Jonaš, Gabrijela 884
Jonesko, Ežen (Ionesco, Eugen) 523
Jordaneskú, Štefan 1579, 1617
Jovancai, Marija 1118
Jovanović, Dušan 1607, 1626
Jovanović, Milica 358, 389
Jovanović, Radomir 1604
Jovanović, Sonja 1727, 1733
Jovanović, Toma 133, 190
Jovanović, Vladimir 422, 439, 1100, 1112
Jovanović, Zoran T. 24, 32-34, 37, 39-41, 44, 45, 47, 50-52, 87, 1280
Jovičić, Dragan 1586
Jovičin, D. 1334
Jović, Dragan 962
Jurčenkov, Larisa 436

K.B.M. 1473, 1537
K.F. 758, 889
K.J. 1450, 1464, 1481, 1492
K.K. 870, 1734
K.M. 743, 1131, 1136, 1138, 1140
K.T. 623a
K-k 625
K-n 722
Kabok, Erika (Kabók Erika) 782, 835
Kačanik, Vitomir 87
Kačánski, Vladislav 27, 30, 31, 49, 133, 183, 237
Kaič, Katalin (Káich Katalin) 1287
Kalenić, Anton 657
Kalmar, Magda (Kálmár Magda) 1475
Kalmar, Mihail (Kálmár Miháil) 1577
Kalmar, Tibor (Kálmár Tibor) 1438, 1446
Kamaleti, Marko 1446
Kamenarović, Gordana 237
Kanjuh, Miron 621, 1457, 1554, 1572, 1680, 1726
Kapor, Moma 1624
Karinti, Frideš, (Karinthy Frigyes) 1701
Karišik, Milutin 304, 1113, 1124, 1238, 1768
Kasa, Eva B. (Kasza Éva B.) 889, 1688

Kasatkin, N. 440
Katarina, Natalija 588
Kecman, David 629, 630, 637, 640, 641a, 653, 654, 661, 662, 673, 682a, 684, 690, 700, 701, 706, 720, 721, 724, 727, 1080, 1258a, 1279, 1636, 1659
Kelemen, Darinka 1361
Kerenji, Imre 1422
Keri, V. 1363
Keseg, Karolj (Készeg Károly) 526, 541
Kilt, Dž. 964
Kiralj, Erne (Király Ernő) 1036, 1085
Kiralj, László (Király László) 764
Kirišev, Nikolaj 436
Kisjan, Nina 585, 594
Kiš, Danilo 892, 893, 896, 898, 900, 901, 904, 905, 907-912, 914, 916, 918, 924, 925
Klajn, Hugo 1256
Klima, Milošlav 583, 1145
Knežević, Bojan 414
Knežević, Branislav 1753
Knežević, Dubravka 93-95, 98, 101, 103, 108, 111, 112, 119, 130, 148, 1094, 1247
Knežević, Tomislav 237
Kocebu, August fon (Kotzebue August von) 1787, 1788, 1789
Kocić, Slavoljub 347
Kočić, Petar 681
Kočmaroš, Derd (Kocsmáros György) 470
Kohout, Pavel (Kohout, Pavel) 536, 537, 542, 546, 548, 550, 557, 561, 562, 568, 1111
Kojadinović, Rade 237
Kokotović, Nada 751, 812-815, 828, 830, 832, 838, 844, 857, 877, 883, 888, 905, 912, 917, 918, 925
Kolar, Robert 21, 261
Kolesar, Gavril 1442, 1466, 1468, 1482, 1552, 1643, 1660, 1680, 1797
Kolundžija, N. 1528
Koljesar, Dragutin 1774
Konc, Gabor (Koncz Gábor) 1664
Konstantinović, S. 1483, 1774
Kopeckí, László (Kopecký László) 457, 471, 473, 474, 479, 505, 1178
Kopićl, Vladimir 101, 112, 129, 145, 149, 175, 180, 191, 192, 214, 229, 245, 252, 253, 273, 278, 462, 484, 557, 568, 607, 644, 776, 791, 802, 814, 822, 823, 842, 848, 849, 862, 910, 912, 919, 1001, 1045, 1092, 1093
Kopit, Artur 1104
Koprivica, Stevan 463, 1396, 1519

Kopunović, Marija 756
Korčmaroš, Derd 519
Korenić, Bojan 297
Kostić, Laza 54, 63, 65, 223, 224, 226, 672, 1258, 1282, 1283, 1290, 1308
Kostić, Strahinja 960
Kostić, Zvonimir 274, 276, 278
Koš, Erih 987
Košičar, Sonja 379, 383, 610
Kotvašova, Marija (Kotvášová, Mária) 1490
Kovač, Aniko (Kovács Anikó) 551
Kovač, Attila (Kovács Attila) 1461
Kovač, Boris 1035, 1036, 1085, 1107, 1224, 1225, 1227, 1228
Kovač, Frideš (Kovács Frigyes) 564
Kovač, Mihajlo 1769
Kovač, Viktor 1524, 1598
Kovaček, Božidar 63, 65, 70, 1274, 1306
Kovačić, Biserka 928
Kovačević, Dušan 118, 120, 122, 123, 132, 134, 516, 594, 1167, 1169, 1221, 1425, 1432, 1620
Kovačević, Ladislav 878, 883, 899
Kovačević, Marko 254, 1115
Kovačević, Mihailo 24, 32-34, 37, 39-41, 44, 45, 47, 50-52
Kovačević, Milan 978
Kovačević, Siniša 1465
Kovtun, Valerija 355
Kozačinski, Manuil 1284
Kožík, Zdenko 1581, 1695
Kralj, Petar 1441
Kravljanc, Branislav 1147
Krčmar, Vesna 5, 6, 20, 21, 83, 88, 92, 104, 105, 113, 131, 150-153, 194, 235-238, 254, 255, 284, 314, 347, 390, 411-413, 449, 546, 611, 612, 617, 905, 1218, 1230, 1242, 1267, 1281, 1297, 1307
Krec, Franc Ksaver (Kroetz Franc Xaver) 1493
Krekic, Olga 941, 1644
Kriška, Branislav 328, 345, 346, 349
Križak, László 1431
Krelež, Miroslav 667, 1422
Krnac, Erika (Krnács Erika) 624
Krstić, B. 920
Krstović, Dejan 1109, 1110, 1113a
Krunić-Sparemblek, Spomenka 395
Kujundžić, Miodrag 1267
Kupusović, Sulejman 983, 985, 1003
Kušnirova, Ana 402, 409, 411
Kuštilj, Klara 1527

L.A. 1163, 1172, 1177, 1183
L.gy. 1046, 1384, 1507, 1520, 1663, 1694, 1722, 1725

- Labiš, Ežen (Labiche Eugéne) 508, 632, 633, 637, 640, 660, 663, 675, 680, 693-695, 698, 716, 1039
 Lačák, Duro 1770
 Ladik, Katalin (Ladik Katalin) 509, 1035, 1036, 1047, 1103, 1223-1229, 1533
 Lagator, Smiljana 132, 237, 568
 Lajber, Derd (Leiber György) 1663, 1699, 1708
 Lajtai, Lajos 1398, 1674
 Lakić, Dubravka 561
 Lalić, Istvan 809, 810, 887, 888, 926, 1107, 1114, 1747
 Lalitija, Istvan 897
 Lasić, Miro 38, 187, 254, 1500
 Laslo, Peter (László Péter) 318, 320, 321, 323, 326, 342, 343
 Latinović, Miloš 1004 1334, 1350, 1355, 1356, 1368, 1369, 1379, 1386, 1396, 1397, 1405, 1406, 1411, 1426, 1432, 1477, 1478, 1497, 1545, 1587, 1607-1609, 1625, 1626, 1646, 1652, 1665, 1675, 1685-1687, 1700, 1735, 1736, 1748, 1762
 Lazar, Ervin 1573
 Lazarević, Ana 1695
 Lazić, Radoslav 55, 96, 114, 133, 193, 206, 237, 261, 285, 340, 341, 422, 439, 1124, 1271
 Lazić, Vladimir 93-95, 98, 101, 103, 108, 111, 112, 119, 235, 463, 638, 666, 677, 816, 818, 821, 822, 824, 825, 1247
 Lazović, Vukašin 544
 Labović, Gordana 641, 642, 644-647, 653, 725
 Lender, Janko 1457, 1496, 1554, 1680
 Leonkavaloo, Ruder, (Leoncavallo Ruggerio) 46, 408, 410, 415, 420, 443
 Lepar, Ferenc 1348, 1423
 Lerinc, E. 1423, 1510, 1606, 1744
 Leskovac, Milena 71
 Leskovac, Mleta 265, 291
 Leskovac, Mladen 1258
 Leskovar, Deana 280
 Lisak, Božica 395
 List, Franc (Liszi Franz) 311, 317, 318, 320, 321, 323, 342, 343
 Lovaš, Ildiko (Lovas Ildikó) 853, 858
 Lukić, Andrija 71
 Lukić, Tinka 71
 Lukjanov, Saša 395

 Lj.B. v. Bailović, Lj.
 Lj. R. 1315, 1645, 1690
- M. 163, 1407
 M-a 402, 1376, 1388, 1560
 M-t. 495, 771, 1538, 1542, 1584, 1671, 1612
 maj 66
 mg. 1425, 1662, 1715
 M.Δ. 1268, 1447, 1544
 M.CS.M. 1364
 M.Č. 955
 M.F. 1446
 M.G. 1467
 M.U. 15
 M.J. 871
 m.k. 515, 913, 1132, 1237, 1260, 1338, 1455
 M.L.v. Latinović, Miloš
 M.M. 1728
 M.M-i. 416, 537, 539, 615, 1109, 1116
 M.P. 868, 933, 1065, 1340
 M.Po. 942
 M.P.G. 936
 M.R. 1224
 M.Š. 901, 938, 1044, 1215a, 1216
 M.V. 1583
 Mackov, Ružena 1739
 Mačković, Emilija 1006, 1008
 Mačković, Stojan 1177
 Madacki, Juraj 622
 Madar, Atila 535
 Magamedov, Ljudmila 401
 Mahovac, Marija 1118
 Majera, Ljuboslav (Majera Ljuboslav) 457-461, 462, 464, 465, 492, 623, 713, 714, 717, 720, 721, 1316, 1358, 1389, 1394, 1407, 1411, 1448, 1511, 1549, 1551, 1636, 1656, 1659, 1692, 1731, 1732, 1753, 1756, 1762, 1787-1789
 Makanova-Matulova, Miliina (Makanová-Matulová, Miliina) 1581
 Makijaveli, Nikola 1747, 1752, 1760
 Maksimović, Bogdan 114, 153, 195, 196, 1146
 Maksimović-Vujić, Sofija 71
 Malegova-Melihova, Katarina 1785
 Maletin, Marko 1280
 Malogajski, Milica 1653
 Mansredi, Nina 1642
 Mandić, Aleksandar 1513
 Mandić, Zoran M. 707
 Manojlović, Miki 115
 Manojlović, Todor 1275
 Marasek, Gašpar (Marásek Gáspár) 1526
 Mardešić, Šime 427
 Marenić, Vladimir 298, 1296
- Marićević, M. 1672
 Marina-Guzina, Virdžinija 1621
 Marinković-Gajin, B. 1743
 Marković, Mihailo 71
 Marjanović, Petar 96, 105, 114, 133, 206, 210, 212, 224, 226, 230, 231, 236, 237, 245, 248, 257, 261, 262, 1294, 1297-1299, 1304, 1308-1310, 1313
 Marki, Margita (Márki Margit) 1527
 Marković, Slobodan 942, 946, 1133
 Markovinović, Mirjana 97, 165, 237, 1124
 Martinčević, Jagoda 414
 Martinov-Pavlović, Ksenija 1294
 Marušić, Radovan 1018, 1020
 Mata, Kornel (Mata Cornel) 961, 1523, 1576, 1620, 1621
 Mate, Gabor 1588
 Mateović, Puba 154, 254
 Matić, S. 638
 Matuh, Pavel (Matúch Pavel) 1330, 1383, 1798
 Meandžija, Aleksandra 864a, 914, 929
 Medve, Sándor (Medve Sándor) 771
 Mensur, Irfan 543
 Mesaros, Ferenc (Mészáros Ferenc) 733
 Mićunović, Branislav 110, 954, 1173, 1221
 Mićunović, Vlado 53, 60, 165, 177, 1049
 Mihajlović, Borislav Mihiz 140, 142-146, 150, 151, 169, 962, 1254
 Mihailović, Dušan 235, 1260, 1274
 Mihalek, Dušan 1085
 Mihaljević, Branko 575, 596
 Mijač, Dejan 672, 1044, 1075, 1082
 Mijač, Ljiljana 452, 453
 Miković, Milovan 880, 884
 Miksad, Vlatko 1486
 Miladinović, Dejan 408, 420
 Milenković, Radoslav 54, 137-139, 152, 161, 170, 184, 204, 210, 212, 223, 224, 226, 235-237, 246, 257, 536, 537, 542, 546, 548, 550, 557, 562, 568, 1221, 1308
 Milenković, Žarko 348, 385, 409
 Milenkovski, Saša 819, 823, 895, 921
 Miler, Artur (Miller Arthur) 511, 518, 522, 528
 Miler, Edvard 116
 Miler, Peter 538, 554, 555, 558, 567
 Milisavac-Novaković, Đurica 1679
 Milosavljević, Aleksandar 35, 268, 294, 896, 900, 1227, 1229, 1647
 Miloš, Miodrag (Milos Miodrag) 1408, 1582, 1749, 1766

- Milošević, Dijana 948-952, 955
 Milovanović, Olga 1288, 1296
 Milutinović, Dobrica 1230
 Miljenović, Milić 604, 702
 Miočinović, Mirjana 299, 1243
 Mirković, Milka 71
 Mirković, Milosav 89, 235
 Mirković, Predrag 3, 8, 27, 62, 80, 82, 127, 212, 230, 250, 251, 256, 265, 310, 360, 367, 377, 391, 606, 634, 1033, 1050, 1058, 1235, 1491, 1495
 Mirković, Zorica T. 17, 26, 972
 Mirolović, Branislav 1116b
 Miroslavljević, Vera 1090
 Misailović, Milenko 300, 1300
 Mitrović, M. 1439, 1564
 Mitrović, Velimir 1334, 1347
 Mišić, Milutin 155, 254 257, 689, 703, 1102, 1605
 Mladenović, Bratislav 969
 Mladenović, Milivoje 629, 639, 655, 674, 682a, 715, 719, 1124
 Mozart, Wolfgang Amadeus (Mozart Wolfgang Amadeus) 414
 Molijer, Žan Baptis Poklen (Molière Jean Baptiste Poquelin) 563, 569, 1374, 1427, 1448
 Molnar, Ferenc (Molnár Ferenc) 487, 489, 531, 777
 Molnar, Jožef (Molnár József) 1669, 1715
 Molnar, Marta (Molnár Márta) 343
 Momčilović, Predrag 124, 131, 133, 150, 568
 Morig, Žigmond (Móricz Zsigmond) 524, 525, 527, 529, 539, 551, 553
 Mrkšić, Borislav 599, 994, 1171
 Mrožek, Slavomir (Mrožek Slawomir) 482, 513
 Mujčinović, Avdo 516, 748, 1012, 1068, 1226, 1236
 Munteanu, Teodor 1627
 Musafi, Mair 286
- N.J. 1196
 N.K. 1346, 1475, 1508
 N.L. 1529
 N.P. v. Popov, Nina
 N.S. 36, 384
 N. S-ć v. Savković, Nada
 N.T. 1494
 nk. 1324, 1339, 1372
 Nad, Jožef (Nagy József) 734, 829, 836, 843, 845, 875, 1067, 1069, 1474, 1507
 Nad, Slavica 1331, 1421, 1572, 1655
- Nalješković, Nikola 657
 Nanai, István (Nánay István) 467
 Naš, Ričard, (Nash Richard N) 466
 Nešmanjić, Miloš 1124
 Nchrer, Lajos 1529
 Nestorović, Živorad 1332
 Niklaj, Aldo 605, 606, 610, 614, 1011
 Nikolić, Božo 71
 Nikolić, Miloš 106, 174, 189, 867, 1005, 1030, 1032, 1221, 1371
 Nojfeld-Imrović, Jasminka 380
 Noii, Karolj 1669, 1715
 Novkov, Dobrila 314, 393
 Novkov, Živojin 416, 417
 Nušić, Branislav 82, 793, 797, 798, 800, 802, 816, 818, 821, 822, 824, 825, 833, 837, 868, 998, 999, 1001, 1002, 1004, 1010, 1017, 1024, 1044, 1075, 1156, 1158, 1165, 1192, 1221, 1600, 1780
- O.F. 1206
 Obrenović, Aleksandar 722-724, 727
 Ognjenović, Vida 1275
 Oklješa, Branka 61, 423
 Olbi, Edvard (Albee Edward) 1651, 1704
 Ouča, Milan D. 1448, 1498, 1653
 Olejar, Jakim 1531, 1553, 1771, 1772
 Olijhe, Matuš 1352, 1361
 Omaran, Jon 1620
 Oniga, Leontin 1597
 Ormai, Josip 1187
 Orovec, Bela 862
 Orion, Džon (Orton Joe) 713, 714, 717, 720, 721
 Osmanović, Almira 395
 Ostojić, D. 1358
 Ostrin, Ika 402, 404, 405, 409, 411, 418, 419, 426, 428, 429, 432, 440, 441, 450, 617
- P.M. v. Mirković, Predrag
 P.P. 1427, 1460
 p.k.k. 359, 522
 Pajić, Lazar 1528, 1530
 Palančanin, Aleksandra 1656
 Palenkašova, J. (Pálenkášová, J.) 1539, 1558
 Panić, Zlatko 440
 Papiharhaji, Đura 620, 1394, 1466, 1482, 1483, 1521, 1550, 1568, 1654, 1657, 1707, 1708, 1717, 1726, 1729, 1773
 Papuga, Olena 1657
 Pašić, Feliks 287, 921, 923, 926
 Pašić, Slobodan 1153a, 1216a, 1221a
- Pašović, Haris 905, 909-911, 918, 919, 922
 Paul, Jovan 1378
 Pataki, Laslo 784
 Pavić, Jovica 140, 141, 143-146, 151, 169, 176, 178-180, 192, 196, 198, 199, 204
 Pavlov, Igor 1038
 Pavlov, Milenko 1441
 Pavlović, Radoslav 638, 667, 677
 Pavlović, Živojin 107, 787-789, 791
 Pavlović-Drakulić, Višnja 353
 Pećkamić, Zoran 976
 Pejčić, Radmila 953
 Pejčić, Tomislav 1167, 1216
 Pejović, Dejan 844
 Pejović, Dušica 156, 198, 288, 305
 Pekić, Borislav 109, 110
 Penčić-Poljanski, Dejan 157, 158, 199-201, 675, 704, 1179, 1200, 1222
 Pešikan-Ljuštanović, Ljiljana 1108
 Petković, Branko 973, 977
 Petković, Mirko 2, 202
 Petković-Stanojević, Desa 87
 Petrov, Andrej 418, 419, 429, 432, 433, 440, 441, 444
 Petrović, Branko 1753
 Petrović, Jelica 726
 Petrović, Miodrag 146, 237, 306, 1307
 Petrović-Badnjarević, Jasna 298
 Pirandelo, Luidi (Pirandello, Luigi) 1597
 Pinter, Gabor (Pintér Gábor) 518, 522, 528, 1052, 1054, 1320, 1329
 Pinter, Lajoš (Pintér Lajos) 1318, 1335, 1344
 Pinter, Margita (Pintér Margit) 1344
 Piragova, Stela 454
 Pisarcu, Đura 887
 Pjavko, Vladislav 401
 Pleša, Branko 1, 27, 28, 43, 53, 58, 96, 97, 99, 104, 114, 126, 127, 129-131, 133, 135, 136, 150, 153, 155, 159, 162, 163, 172, 181, 185, 188, 193, 206, 211, 213, 215, 217-219, 229, 237, 241, 242, 253, 256, 258, 263, 283, 286, 287, 295, 301, 303, 1079, 1091, 1124, 1248, 1249, 1270, 1271, 1273, 1303, 1305, 1355
 Pleskonjić, Mihajlo 916
 Pleskonjić, Tihomir 304
 Pleskonjić-Ilić, Aleksandra 237
 Pletel, Milan 722-724, 727
 Pletel, Zoltan 1047
 Pletel, Zoran 1533
 Plevneš, Jordan 879

- Pongor, Ildiko 354
 Popadić, Milenko 741, 760, 820, 839
 Popesku, Tudor 1617
 Popi, G. 915a
 Popov, Mirjana 7, 30, 110
 Popov, Nina 4, 10, 18, 19, 38, 46, 48, 59, 61, 64, 77, 79, 81, 94, 96, 99, 116, 118, 122, 124, 126, 138, 140, 142, 164, 167, 171, 172, 174, 185, 203, 217, 224, 227-229, 246, 258, 267, 271, 276, 277, 426, 460, 463, 471, 490, 503, 508, 511, 525, 534, 542, 543, 545, 548, 555, 565, 603, 605, 616, 618, 683, 713, 816, 819, 826, 1042, 1056, 1061, 1076, 1099, 1104, 1134, 1145, 1225, 1232, 1234, 1262, 1277, 1571
 Popov, Vladeta 306
 Popović, Aleksandar 99, 125-127, 129-131, 133, 135, 136, 147-149, 153-155, 159, 162, 181, 185, 188, 211, 215, 217, 219, 229, 241, 242, 253, 254, 258, 263, 283, 286, 287, 290, 291, 295, 301, 1079, 1091, 1094, 1240, 1241, 1243, 1249, 1264, 1301, 1355, 1407, 1411, 1429, 1433, 1499, 1507, 1511, 1607, 1626, 1659, 1731, 1732, 1736, 1750, 1754, 1756
 Popović, Vlada 340, 341
 Popović, Zoran P. 119, 204, 242, 259, 289, 290, 589, 600, 716
 Poša, Roža (Pósa Rózsa) 736
 Prebudila, Martin 1634
 Predan, Vasja 1289
 Predmerski, Vladimir 1146, 1404
 Predojević, Vesna 113
 Pregun, Nikola 1570, 1517
 Privratski, Andrej 1452
 Prokić, Nenad 116
 Prokić, Stevica 85
 Prpa, Marijana 1259
 Prust, Marsel (Proust, Marcel) 857
 Pučovski, J. (Pučovský, J.) 1600
 Pučko, Mateja 395
 Purkarete, Silvio 943
 Puškin, Aleksandar 809, 887, 888, 1268
 Putnik, Jovan 1280
 Putnik, Radomir 136, 159, 170, 204, 243, 248, 260, 301, 302, 517, 660, 678, 837, 948, 957, 966, 1003, 1010, 1032, 1082, 1244, 1297, 1304
 R.Č. 178
 R.D. 1462
 R.G. 1265
 R.G.-I. 1110
- R.R. 775, 817
 rc 832, 843, 846, 847, 873, 1086
 Rabrenović, Lj. 908
 Rac, Ana 1549
 Rac, Janko 1781
 Radivojević, Duška 84, 90, 133, 206, 207, 237, 261, 349, 427, 440
 Radmanović, Dušanka 11, 91, 237
 Radonjić, Miroslav 609, 1246, 1250, 1251, 1258, 1258a, 1269
 Radošević, M. 14, 16
 Radović, Duško 1497
 Radović, Jelena 619
 Radović, Veljko 1298, 1313
 Radujko, Jadranka 350
 Radulović, Jovan 176-180
 Radulović, Selimir 827
 Rajković, Sava 71
 Rajačić, Dragan 1651, 1704
 Rakić, Branka 61, 359, 361, 394, 424
 Rakić, Siniša 1635
 Rakovečević, Branko 1453
 Rasel, Vili 889, 1588, 1688
 Rašković, Dragoljub 36
 Ratković, Zoran 163, 164, 166, 174, 189, 207, 209, 214, 867, 1032, 1221, 1371
 Ravasi, Ljubica 89
 Regec, Laslo 1671
 Rejic, Jene (Rejte Jenő) 1520, 1524, 1616
 Revaloia, Jožef 940
 Reveš, Erika (Révés Erika) 861
 Rice, Istvan 1696
 Rimar, Melanija 1548, 1573
 Ristić, Ljubiša 10, 100, 733, 737, 743, 746, 751-753, 765, 767, 775, 808, 816-818, 820-822, 824, 825, 837, 854, 868, 877, 880, 881, 884, 890, 892, 893, 901, 902, 905, 915, 923, 1033
 Ristić, Stojan 1360, 1723a
 Ristić, Todor 1145
 Ristovski, Goce 254
 Ristovski, Ljubica 947
 Riznič, Petar 1517, 1531, 1538, 1570, 1767, 1769-1773
 Rnjak, Dušan 206, 1219
 Romčić, Nebojša 1528, 1530, 1571, 1587
 Romeo, Roso 846
 Romhanji, Ibi (Romhányi Ibi) 472
 Rosini, Čoakino (Rossini Giocchino) 988, 990
 Rot, Ladislav 1013, 1014
 Roterdamski, E. 970
- Ršumović, Ljubivoje 617, 935
 Rudinski, Ante 754
 Ruškuc, Bogdan 167, 173, 175, 191, 193, 195, 200, 208, 220, 222, 267, 279, 1625, 1650, 1665
 Ružić, Dimitrije 71
 Ružić, Draginja 71
 s.a. 950, 1559
 S.B. 144, 318, 1377
 S.D. 1592
 S.Đ. 1075, 1419, 1493, 1509
 S.G. 1613
 S.S. 794
 Sl. V. 789, 798, 818, 833, 840
 sy 735, 783
 Sz.A. 1499, 1540
 Sabljic, Mladen 1, 315, 327, 427
 Sabo, Angela (Szabó Angéla) 753
 Sabo Poloc, Attila 1499, 1540
 Sajmon, Nil 519
 Saletović, Slavenko 228, 231, 233, 245, 247, 248, 252, 255, 257, 260-262, 267, 270-273, 284, 288, 292, 294, 1310
 Sandić, Velimir 1357, 1378
 Santa, Valerija 564
 Santo, G. (Szántó, G.) 1400
 Santrač, Željko 1186
 Sarajlijev, N. 1532
 Savić, Katica 71
 Savić, Olga 966-968
 Savić, Svenka 321, 342, 344, 404, 428, 432, 441, 447, 450, 451, 453
 Savić-Cijukov, Sultana 71
 Savin, Egon 118, 120, 122, 132, 134, 280, 1396
 Savković, Nada 13, 309, 311, 315-317, 320, 328, 343, 356, 358, 361, 365, 369, 371, 374-376, 380, 386, 400, 403, 418, 429, 433, 434, 437, 446, 448, 509, 828, 1043, 1063, 1071, 1113a
 Savović, Desanka 36
 Selenić, Slobodan 46, 150, 228, 230-233, 245, 247, 248, 252, 255, 257, 260-262, 1310
 Seleši Vago, Laslo, (Szöllősy Vágó László) 738, 742, 813a
 Sigligeti, Edi 221, 1007, 1062
 Sikora, Judit (Szikora Judit) 1320
 Sila, Mihalj 1737
 Siladi (Szilágyi) 1343, 1353
 Siladi, Laslo (Szilágyi László) 1474, 1507
 Simić, Slavko 1230, 1281
 Simović, Ljubomir 1109, 1110, 1113a, 1609

- Simunović, Mihajlo 1468
 Sisak, Jaroslav 1764
 Siveri, Janoš (Sziveri János) 880, 884
 Skurnjik, Jadwiga (Skurnik Jadwiga) 134
 Sláko, Jožef 1495
 Smetana, Bedžich (Smetana Bedžich) 325, 328, 345
 Sočanin, Siniša 1543
 Sokolović, Zijah 700
 Soldatović, Božana 602
 Soldatović, Voja 121, 254, 573, 586, 602, 605, 606, 610, 617, 618, 1056, 1172, 1630
 Solovič, Jan 1574
 Sorin, David 395
 Spasić-Stefanović, Draga 71
 Spitzer, Eva 535
 Stamenković, Vladimir 160
 Stanišić, Slobodan 577
 Stanišić, Vesna 1718
 Stankov, Siniša 987
 Stanković, Srboljub 1142, 1146
 Stanojević, Bane 87
 Stanojević, Ljuba 71
 Stanojević, Nikola 87
 Stanojević, Slobodan 194, 1051, 1108
 Stefanović, Stefan 1302
 Stefanović, Vladimir 890, 1055
 Stefanović, Zoran 1533
 Stepanović-Zvekić, Jovanka 430
 Stimić, Nina 87
 Stipić, Sonja 280
 Stojanović, Alisa 523
 Stojanović, Božana 161, 208, 209, 1041, 1228
 Stojanović, Vladimir 22, 25, 29-31, 237
 Stojković, Gradimir 1360
 Strindberg Johan August (Strindberg John August) 819, 823
 Stupar, Jasminka 615
 Sujić, Vitorović, Mira 326, 351, 381, 396
 Sviben, Zlatko 1337
 Š.C. 1417, 1459
 Šajtinac, Radivoj 1023
 Šajtinac, Stanko 1026, 1027, 1124, 1203, 1208, 1210, 1220, 1221
 Šajtinac Ž. 1000
 Sandor, Janoš (Sándor János) 519, 1346
 Šantić, Jelena 322, 352
 Šaranović, Radomir 1166, 1196
 Šašić, Miodrag 752
 Ščedrin, Rodion 19
 Šekspir, Viljem (Shakespeare William) 221, 499
 Šenoa, August 1548
 Šerbedžija, Radc 107, 787-789, 791, 792, 1055, 1104
 Šibul, Branislav 1478, 1753
 Šimoković, Marija 749, 838, 876, 1252
 Šinković, Antonie 1321
 Širk, Martin 1564a
 Šiškin, Patrik 523
 Šmuk, Pavel 307
 Šokica, Dobrila 68, 81, 133, 280
 Šokica Dragiša 171, 190, 202, 203
 Šoltiš, Lajos (Soltis Lajos) 538, 545, 554, 555, 558, 560, 567
 Štaker, Eduard 1481
 Štepka, Stanislav 1487, 1558
 Štraus, Johan (Strauss Johann) 387, 406
 Šuljagić, Strahinja 162, 262, 292, 708, 725, 1299
 T.B. 775
 T.L. 709, 1737
 T.M. 572, 1589
 I.g. 1354, 1677, 1683, 1713
 II. 263, 266, 419, 524, 550, 827, 1097, 1098, 1335
 Tadić, Dejan 968
 Tadić, Ljuba 816
 Tasić, Aleksandar 712
 Tasić, David 676
 Tamaš, Julijan 623a
 Tamaš, Klotai 1422
 Tamaš, Martica 1457, 1554, 1784
 Tapai, Pal 1529
 Tašić, D. 951, 954, 956, 962, 967, 969
 Telečki, Laza 71
 Temeri, Peter 497, 502, 503, 507, 512, 514, 532
 Terek, N. 1704, 1709, 1714
 Terzić, Nedeljko 1212, 1238
 Tijanić, S. 1017
 Tirkajla, Helena 1573
 Todorović, Vladeta 87
 Tolnai, Oto (Tolnai Ottó) 497, 502, 503, 507, 512, 514, 532
 Tomanović, Predrag 173, 183, 193, 216, 238, 241
 Tomas, Robert 728
 Tomić, Milutin 87
 Tomović, Slobodan 603, 604, 608, 611
 Tompa, Gabor (Tompa Gábor) 498, 510, 517, 1221
 Toplak, Imre (Toplák Imre) 328, 345, 347, 420, 427
 Topolovački, Milan 1290
 Torbica, Dušan 1023
 Tošić, Slavka 59, 61, 62, 67, 73, 75
 Tot, Ede (Tóth Ede) 490, 491, 504, 506, 533
 Tot, Irena (Tóth Irén) 1142
 Tot, Janoš (Tóth János) 1606
 Tot, Laslo (Tóth László) 719
 Tot, Šandor (Tóth Sándor) 318, 320, 321, 323, 342, 343, 350 354
 Tovstonogov, Aleksandar 826, 856, 859, 861-864, 869, 870, 885, 1221
 Trifković, Kosta 1689
 Trenčovski, Goran 1047, 1532, 1533
 Tucić, I. 1302
 Turi, Gábor (Túri Gábor) 1761
 Turpinski, Bela 1662
 Turov, Milan 1263
 Ú.Gy. 1530
 Ubavkić, Ljubomir 243
 Udovički, Lenka 793, 797, 798, 800, 802, 803, 805, 833, 868, 1077, 1104
 Uhrik, Martin (Uhrík, Martin) 1765
 Ujes, Alojz 1124
 Ujević, Petar 1393
 Urbančekov, Janja 1487, 1558
 Urge, Livija (Urge, Lívia) 737
 Uri, Atila 1713
 Ursulesku, Florin (Ursulescu, Florin) 264
 Ursulesku, Julian (Ursulescu Iulian) 1559, 1604, 1627
 Ursulesku-Sirbu, Ana Nikolina (Ursulescu-Sirbu, Ana Niculina) 1599
 V.B. 1337
 V.Č. v. Čumić, V.
 V.J. 888, 1635
 V.K. v. Krćmar, Vesna
 V.M. 95, 123, 233, 368, 378, 1724
 V.N. 958, 977
 V.P. 1077
 V.P.G. 530
 V.S. 406, 964
 vih. 1325
 Vagapova, Nataša 254
 Vagner, Davor 254
 Vajda, Tibor (Vajda Tibor) 471, 473, 479, 505, 559, 563-566, 603, 604, 608, 611, 719, 728
 Vajld, Oskar (Wilde Oscar) 641, 642, 644-647, 653, 725
 Vajs, Peter (Weis Peter) 138, 139, 152, 161, 168, 170, 184, 204, 235, 1221, 1330
 Vandorfi, László (Vándorfi László) 1007, 1062

- Varadanić, Bogoboj 87
 Varga, Rastislav 61, 402, 411, 425
 Varga, Šandor (Varga Sándor) 1400
 Varga, Zoltan (Varga Zoltán) 1527
 Vasari, Gabor (Vásári Gábor) 1737
 Vasiljević, V. 440
 Vasiljević, Dragoslav 74
 Vasiljević, Kosta 71
 Vékaš, Valerija (Vékás Valéria) 370, 372
 Velimirović, Nikolaj 1635
 Velimirović, Svetlana 1333, 1385, 1786
 Verdi, Đuzepc (Verdi Guisepe) 400, 445, 1013-1015
 Veter, Irena 380
 Vicai, Lajoš 754
 Vidaković, Slavka 56, 76
 Vidnjanski, Atila 1752, 1760
 Viktorović, Mihailo 964
 Vilijams, Tenesi (Williams Tennessee) 267
 Vinai, Đura 220; 1521, 1574
 Vinokić, Gordana 984
 Virag, István (Virág István) 506, 718
 Vitezović, Miljenka 1270
 Vitkai-Kovač, Vera (Vitkai Kovács Vera) 435
 Vlahović, Pavle 971, 972, 974, 975
 Vlatković, Dragoljub 1301
 Vojnić-Purčar, Petko 621
 Vojnov, J. 1021
 Volk, Petar 1238, 1253, 1257, 1267, 1285
 Vrgoč, Dubravka 293
 Vučetić, B. 1639
 Vučetić, Milenko 1521, 1550, 1657
 Vučković, Sl. 765
 Vujić, Petar 1746
 Vukčević, Goran 17
 Vukmirović, Đorđe 645, 664, 688
 Z.I. 728
 Z.P. 614, 1742
 Z.U. 1590
 zz 1670
 Zablečanski, Milenko 1360, 1373, 1393, 1416
 Zagorac, Ljiljana 846
 Zajcev, Milica 323, 354, 364, 382, 397-399
 Zakovski, Prvoslav 1183
 Zalan, Tibor (Zalán Tibor) 1028b, 1046b, 1046c, 1046d, 1500
 Zazuljak, Mihajlo 155, 1336, 1351,
 1389, 1394, 1443, 1484, 1534, 1568, 1631, 1632, 1648, 1661, 1681, 1692, 1707, 1708, 1717, 1719, 1726, 1729, 1738, 1751, 1764
 Zečević, Ksenija 134
 Zelijenka, Ljuda 1468
 Zeremski, Vida 1118
 Zerković, Bela 1425, 1474
 Zivlak, Jovan 562, 568
 Zlodre, Jakša 648, 650
 Zrilić, Dušanka 1124
 Zrnić, Ljiljana 651
 Zrnić, Mirjana 732
 Ž.P. 249, 272, 387, 442, 443, 549, 1067, 1261, 1633
 Žigon, Steva 956, 957
 Žikić, Slobodan 213, 215, 218, 244, 694, 1060
 Žiroš, Miron 623, 1549
 Živanović, Dragica 134
 Živanović, Sanja 1300, 1413
 Životić, Velimir 261
 Žujović, Irena 1118
 Žutić, Miloš 1652

POPIS PREGLEDANIH SERIJSKIH PUBLIKACIJA ZA BIBLIOGRAFIJU VOJVODANSKIH POZORIŠTA

Od dnevnih listova pregledani su: Borba, Beograd; Politika, Beograd; Večernje novosti, Beograd (novosadsko izdanje); Politika ekspres, Beograd (izdanje za Vojvodinu); Dnevnik, Novi Sad (novosadsko izdanje); Magyar Szó (novosadsko izdanje).

Od nedeljnih listova pregledani su: Somborske novine, Sombor; Subotičke novine, Subotica; 7 Nap, Subotica; Zrenjanin, Zrenjanin; Hlas l'udu, Novi Sad; Képes Ifjuság, Novi Sad; Ruske slovo, Novi Sad; Libertatea, Pančevo; Pančevac, Pančevo; Sremske novine, Sremska Mitrovica; Komuna, Kikinda; Kuliska komuna, Kula; Bećejske novine, Bećej.

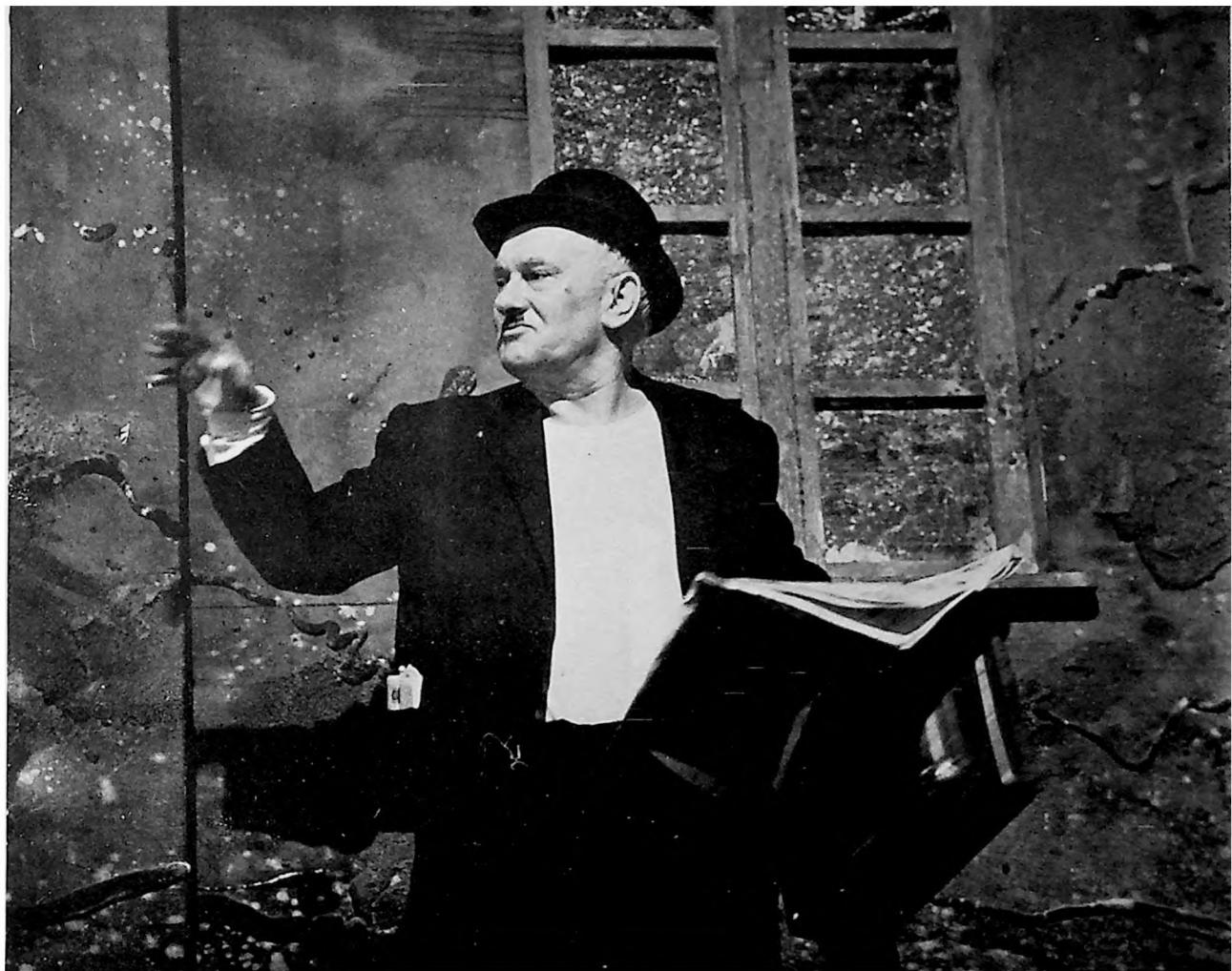
Od dvonedeljnih listova pregledani su: Stav, Novi Sad; Socijalist, Zrenjanin; Srpska zemlja, Sremska Mitrovica; Demokratija danas, Beograd.

Od časopisa pregledani su: Scena, Novi Sad; Pozorište, Novi Sad; Misao, Novi Sad; Hfd, Novi Sad; Új Symposium, Novi Sad; Novy život, Novi Sad; Vzlet, Novi Sad; Švetlost, Novi Sad; Mak, Novi Sad; Almanah pozorišta Vojvodine, Novi Sad; Letopis Matice srpske, Novi Sad; Zbornik Matice srpske za muzičke i scenske umetnosti, Novi Sad; Dometi, Sombor; Premijera, Sombor; Uženeti, Subotica; Létünk, Subotica; Lumina, Pančevo; Vršačka kula, Vršac; Narodni kalendar, Novi Sad; Ruski kalendar, Novi Sad.

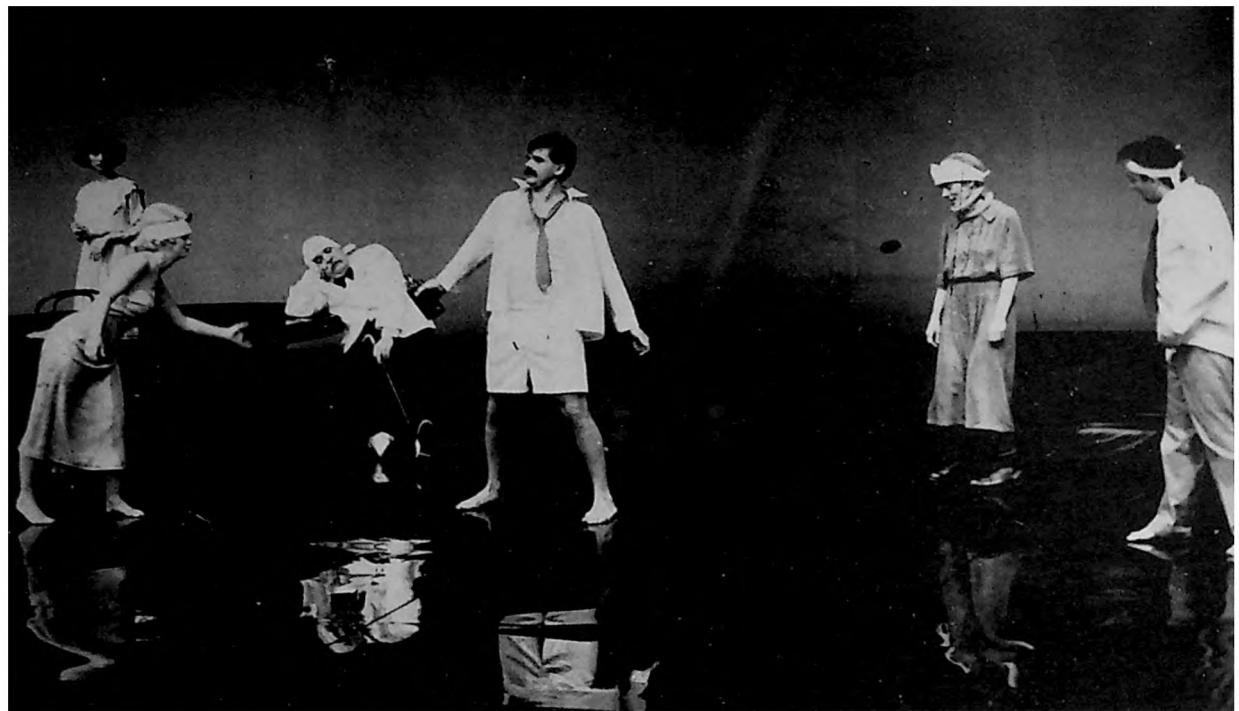
Serijske publikacije su pregledali i bibliografsku gradu sakupili i obradili Erika Banksi Radenović, Marija Čurčić, Todor Idvorean, Marija Jovancai, Milena Lekovac, Štefanija Mačko, Biljana Niškanović i Vida Zeremski.
 Registre pozorišta, naslova pozorišnih predstava i imenske registre sačinila Vida Zeremski.

U bibliografiji su, greškom, izostale jedinice: od 330 do 339, 1148, 1149, 1629 i 1662.

Rade Kojadinović kao Mokinpot u predstavi „Pamje gospodina Mokinpota” Petara Vajsja u izvođenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

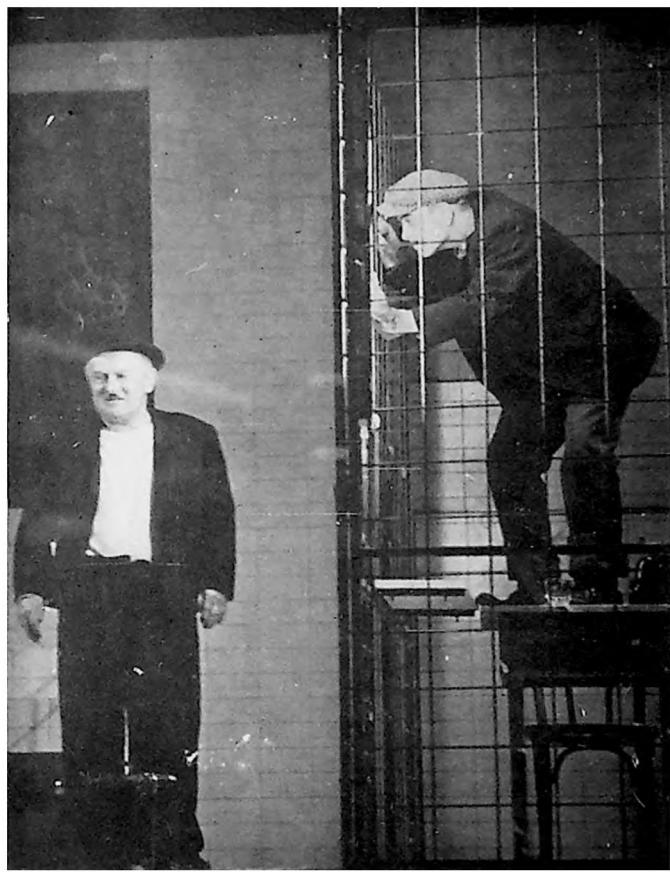
Prizor iz predstave „Bela kafa“ Aleksandra Popovića u izvođenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu

Prizor iz predstave „Banović Strahinja“ Borislava Mihajlovića-Mihiza u izvođenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Ljubica Rakić (Žena) i Miodrag Petrović (Strahinja) u predstavi „Banović Strahinja“ Borislava Mihajlovića-Mihiza u izvođenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Rade Kojadinović (Mokinpot) i Nenad Vučanović (Advokat) u predstavi „Pamje gospodina Mokinpota“ Petara Vajsja u izvedenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Zoran Bogdanov (Vanjek) i Predrag Tomanović (Sladek) u predstavi „Audijencija“ Vaclava Havela u izvedenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Ksenija Martinov-Pavlović (Maria) i Jasna Đuričić (Silvija) u predstavi „I ljubavi Džordža Vašingtona“ Mira Gavrana u izvedenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Prizor iz predstavce „Žene u narodnoj skupštini“ Aristofana u izvedenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Velinir Živović (Medaković), Ljubica Rakić (Elizabeta), Petar Kolarević (Stevan Medaković) i Dobrila Šokica (Nanka) u predstavi „Očevi i oci“ Slobodana Šelenića u izvedenju Drame Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Prizor iz predstave „Pajaci“ Rudera Boškovića u izvođenju Opere Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Prizor iz predstave „Knez Igor“ Aleksandra Borodina u izvođenju Opere Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Prizor iz predstave „Prodana nevesta“ Bedžduha Smetane u izvođenju Opere Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Prizor iz predstave „Stvaranje sveta“ Andreja Petrova u izvođenju Baleta Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Prizor iz predstave „Vragolanka“ L.J.F. Herolda u izvođenju Baleta Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Prizor iz predstave „Večer u belom“ u izvođenju Baleta Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

Valerija Santo (Szanto Valeria) kao Dvojka, Nandor Siladi (Szilágyi Nándor) kao Advokat i Mihalj Simon (Szimon Mihály) kao Pisar u predstavi „A bolond lány“ („Glupača“) Marcella Asara u izvođenju Novosadskog pozorišta – Újvidéki Színház.

Prizor iz predstave „A falu rossza“ („Seoska lola“) Ede Tota u izvođenju Novosadskog pozorišta – Újvidéki Színház.

Prizor iz predstave „Paripacitron“ („Konjska balega“) u izvođenju Novosadskog pozorišta – Újvidéki Színház

Prizor iz predstave „Biedermann és a gyűjtogatók“ („Biedermann i palikuće“) Maksa Friša u izvođenju Novosadskog pozorišta – Újvidéki Színház.

Viktorija Bajza (Bajza Viktória) kao Helena i Levente Terkélj (Levente Törköly) kao Reče u predstavi „Szomorú vasárnap“ („Tužna je nedelja“) Petara Milera u izvođenju Novosadskog pozorišta – Újvidéki Színház.

Prizor iz predstave „A világteremtése“ („Stvaranje sveta“) Artura Millera u izvođenju Novosadskog pozorišta – Újvidéki Színház.

Prizor iz predstave „Šta je sobar video“ Džea Ortona u izvođenju Narodnog pozorišta u Somboru.

Tatjana Šanta-Torlaković (Agata), Tatjana Bernel (Vojvotkinja od Bervika), Biljana Milikić (Iedi Vindermir) i Vladimur Amidžić (Darlington) u predstavi „Lepza ledi Vindermir“ Oskara Vajlda u izvođenju Narodnog pozorišta u Somboru.

David Tasić (Nonankur), Branka Bojić (Elen) i Zoran Čosić (Nečak) u predstavi „Florentinski šešir“ Ečena Labiša u izvođenju Narodnog pozorišta u Somboru.

Bogomir Đorđević (Trandafilović) i Biljana Milikić (Violena) u predstavi „Strankudžije ili neki Sterija piše rodoljupce“ Radoslava Đorića u izvođenju Narodnog pozorišta u Somboru.

Prizor iz predstave „Strankudžije ili neki Sterija piše rodoljupce“ Radoslava Đorića u izvođenju Narodnog pozorišta u Somboru.

Prizor iz predstave „Pepeļjuga” Jaka Zlodre u izvođenju Narodnog pozorišta u Somboru.

*Mihailo Janketić i Gordana Lukić u predstavi „Kraj vikenda” Mome Kapora
u izvođenju Pozorišta „Dobrica Milutinović” u Sremskoj Mitrovici.*

*Andelka Milivojević i Ljubivoje Tadić u predstavi „Nadigravanje” u
izvođenju Pozorišta „Dobrica Milutinović” u Sremskoj Mitrovici.*

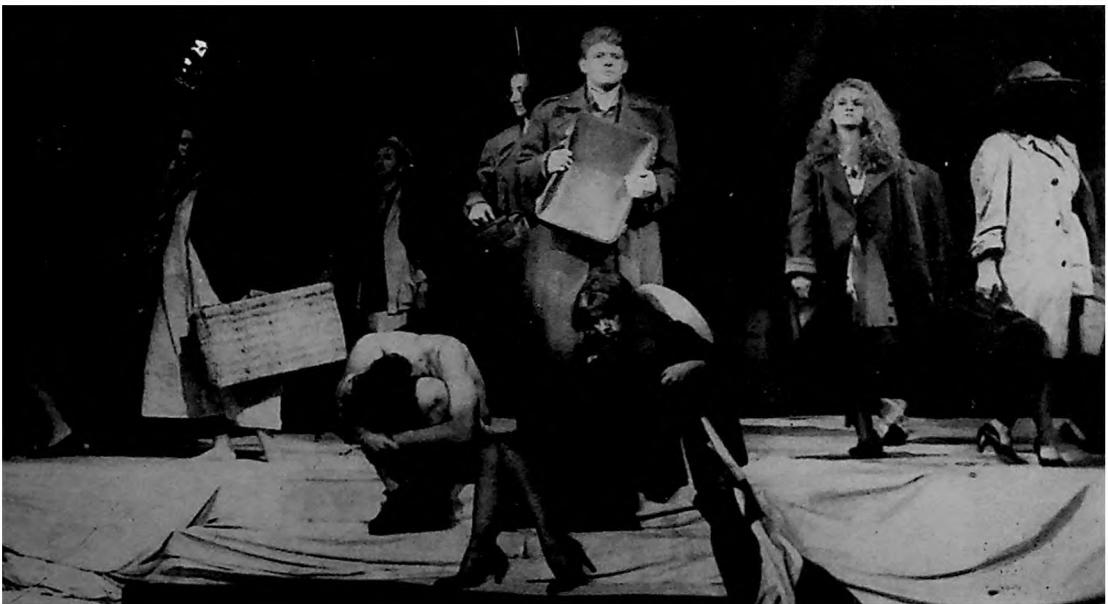
Prizor iz predstave „Pozorišni lonač na više načina“ u izvođenju Pozorišta „Dobrica Milutinović“ u Sremskoj Mitrovici.

Prizor iz predstave „Veseli tramvaj“ u izvođenju Pozorišta „Dobrica Milutinović“ u Sremskoj Mitrovici.

Peter Ferenc i Mihajlo Pleskonjić u predstavi „Rani jadi“ Danila Kiša u izvođenju Narodnog pozorišta – Népszínház u Subotici.

Prizor iz predstave „Put u Nikaragvu“ Danila Kiša u izvođenju Narodnog pozorišta – Népszínház u Subotici.

Mihail Babuška i Ivanka Lukateli u predstavi komedrame „Nojeva barka” u izvođenju Narodnog pozorišta – Népszínház u Subotici.

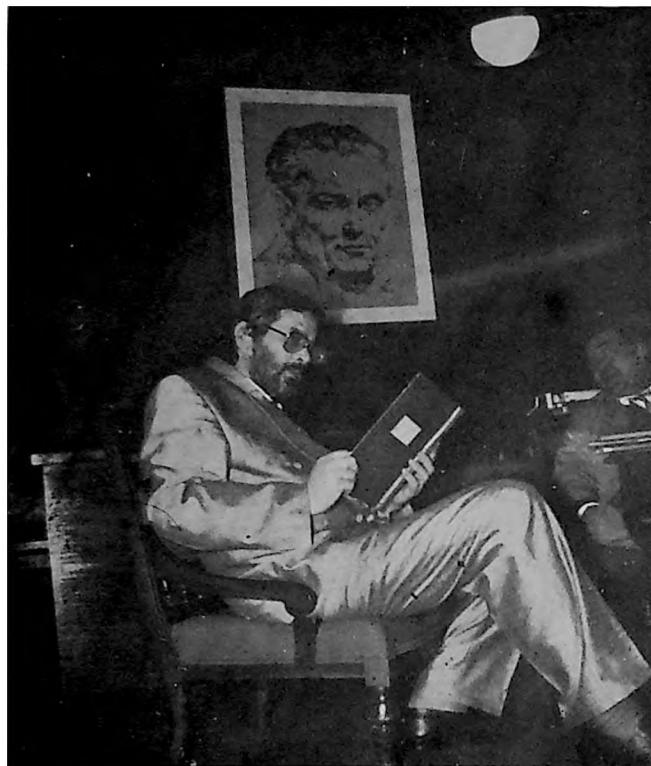

Prizor iz predstave „Misa u a-molu” Danila Kiša u izvođenju Narodnog pozorišta – Népszínház u Subotici.

Prizor iz predstave „Revizor” N.V. Gogolja u izvođenju Narodnog pozorišta – Népszínház u Subotici.

Ivan Andrejević (Ja Teodor Teja Kraj) i Tomislav Pejčić (Luka Laban) u predstavi „Profesionalac“ Dušana Kovacevića u izvođenju Narodnog pozorišta „Sterija“ u Vršcu.

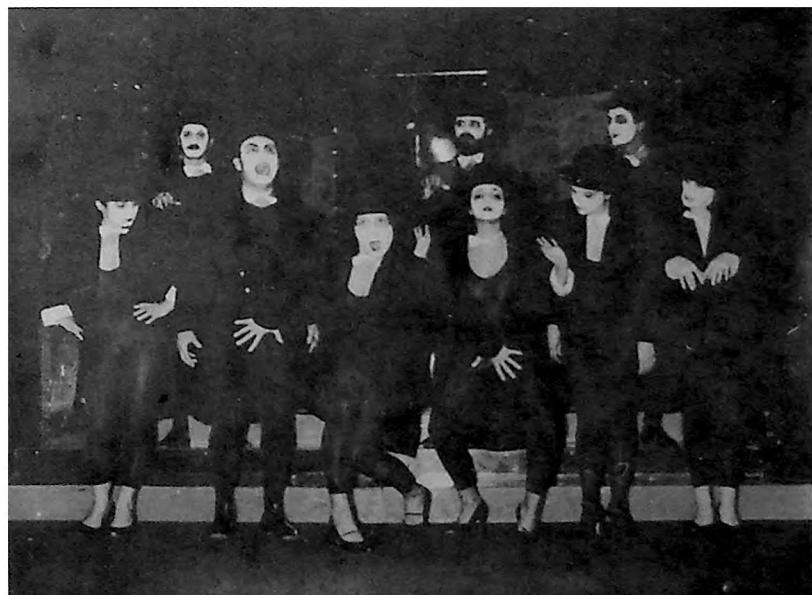
Nevena Novović (Jerma) i Mladen Ognjanović (Huan) u predstavi „Jerma“ F.G. Lorke u izvođenju Narodnog pozorišta „Sterija“ u Vršcu.

Prizor iz predstave „Majka hrabrosti“ Bertolta Brechta u izvođenju Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu.

Ana Šelski (Gabrijela), Mihajlo Foro (Viktor) i Jovan Torački (Živa) u predstavi „Vila Rajski mir“ Radovana Marišića u izvođenju Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu.

Prizor iz predstave „Voda“ Radoja Domanovića u izvođenju Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu.

Prizor iz predstave „Čarobna ptica“ Jasminke Stupar u izvedenju Pozorišta mladih u Novom Sadu.

Emina Vasić-Milić, Olga Vojnović i Emil Kurcinak u predstavi „Ilej, dodue da pričamo o ljubavi“ Ljubivoja Ršunovića u izvedenju Pozorišta mladih u Novom Sadu.

Tomislav Pejčić (Mihael), Nevena Novović (Vera) i Vladimir Cvejić (Ferdinand) u predstavi „Intimni razgovori“ Václava Havela u izvođenju Narodnog pozorišta „Sterija“ u Vršcu.

Sonja Radosavljević-Ogrijanović (Tatjana) i Mladen Ogrijanović (Nenad) u predstavi „Ranjeni orao“ u izvođenju Narodnog pozorišta „Sterija“ u Vršcu.

Snežana Kovačev i Svetlana Uješanović u predstavi „Ljubav i Džordža Vašingtona“ Mira Gavrana u izvođenju Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu.

Prizor iz predstave „Bajka o kralju Jelenu“ Karla Gocija u izvođenju Lutarske scene Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ u Zrenjaninu

Draginja Jergić-Bubulj u predstavi „Žene, ah te žene“ Alde Nikolaja u izvođenju Pozorišta mladih u Novom Sadu.

Jasna Frančić i Ratko Radivojević u predstavi „Volščnici“ Slobodana Tomovića u izvođenju Pozorišta mladih u Novom Sadu.

Prizor iz predstave „Szípercirkusz” („Supercirkus“) Zoltana Baracijuša u izvođenju Dečjeg pozorišta-Gyermeckszínház „Kurir Jovica“ u Subotici.

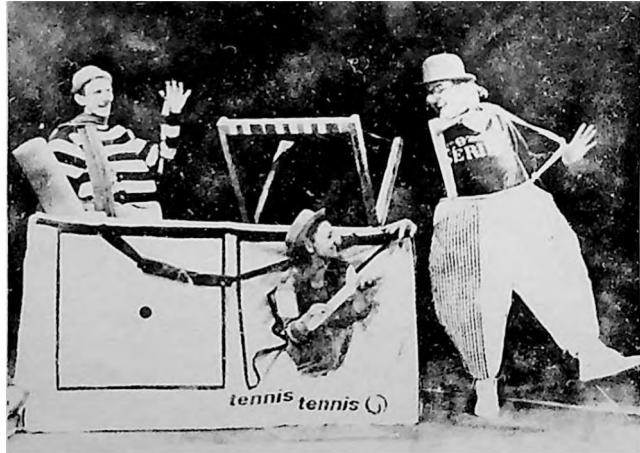

Prizor iz predstave „Nagyodena baba“ Ladislava Dvorskog u izvođenju Dečjeg pozorišta Gyermekszínház „Kurir Jovica“ u Subotici.

Erika Brzai-Cifra (Brzai-Cifra Erika), Ferenc Sabo (Szabó Ferencz) i Tibor Derman (Gyernán Tibor) u predstavi „A holló“ („Gavran“) Karla Gocija u izvođenju Dečjeg pozorišta-Gyermeckszínház „Kurir Jovica“ u Subotici

Tibor Derman (Gyermán Tibor), Ester Remete (Remete Eszter) i Ferenc Sabo (Szabó Ferencz) u predstavi „Játszunk együtt“ („Zaigrajte s nama“) Jožefa Mokoša u izvođenju Dečjeg pozorišta-Gyermeckszínház „Kurir Jovica“ u Subotici.

Prizor iz predstave „Gde stanuje smeh?” Pavla Jankovića-Šolca u izvođenju Pozorišta „Vesela kornjača” u Novom Sadu.

Nataša Gaćeva (Kabareta) u predstavi „Gde stanuje smeh?” Pavla Jankovića-Šolca u izvođenju Pozorišta „Vesela kornjača” u Novom Sadu.

*Štampa: Danijel Josip, Novi Sad
Štampanje završeno maja 1992.*